Iain M. Banks – maestrul britanic al genului *space opera*, cel care i-a inspirat pe Peter F. Hamilton și Alastair Reynolds

IAIN M. BANKS

SPECTRUL LUI PHLEBAS

Primul volum din seria Cultura

NAUTILUS

Iain Menzies Banks (1954–2013) s-a născut în Scoția și a studiat literatura engleză, psihologia și filosofia la Universitatea Stirling, pe care a absolvit-o în 1975. După terminarea studiilor, a călătorit în Europa și Africa, apoi a avut diverse ocupații, de la tehnician pe o platformă petrolieră la funcționar într-o firmă londoneză de avocatură. A debutat în 1984 cu romanul *The Wasp Factory*, care i-a adus notorietatea. Imediat după aceea, s-a dedicat exclusiv scrisului, producând atât literatură mainstream, cât și science fiction sub pseudonimul Iain M. Banks. *Consider Phlebas* (*Spectrul lui Phlebas*) a apărut în 1987 și a fost primul lui roman SF, a cărui acțiune se petrece într-o uriașă civilizație interstelară, Cultura, care există în paralel cu societatea umană de pe Pământ. În general, Iain Banks scrie o carte în trei luni, lucrând susținut, apoi intră în vacanță pentru restul anului, dedicându-se numeroaselor sale hobby-uri, cum ar fi automobilele, muzica și pilotarea avioanelor. Seria *Cultura* cuprinde romanele: *Consider Phlebas* (1987; *Spectrul lui Phlebas*, Ed. Nemira, 2007), *The Player of Games* (1988), *Use of Weapons* (1990), *Excession* (1996), *Inversions* (1998), *Look to Windward* (2000), *Matter* (2008), *Surface Detail* (2010) și *The Hydrogen Sonata* (2012). Alte romane SF publicate: *Against a Dark Background* (1993), *Feersum Endjinn* (1994), *The Algebraist* (2004).

Iain M. Banks

Spectrul lui Phlebas

„Idolatria este un rău mai mare decât carnajul.”
Coranul, 2:190

„Păgân sau evreu,
O, tu, ce stai la cârmă și te uiţi înspre vânt,
Privește pe Phlebas, care a fost odată mândru și chipeș ca tine.”
T.S. Eliot, *Tărâmul pustiu, IV*
(traducere Ion Pillat)

În memoria lui Bill Hunt

Prolog

Nava nu avea nici măcar un nume. Nu avea echipaj uman pentru că uzina care o construise fusese evacuată cu mult timp în urmă. Din același motiv nu avea sisteme de întreținere a vieții sau unități pentru locuit. Nu avea un număr de clasă sau indicativ al flotei pentru că era un hibrid alcătuit din bucăți și piese de la diverse tipuri de nave de război; și nu avea nume pentru că în fabrică nu mai rămăsese timp pentru asemenea amabilități.

Docurile asamblaseră nava cât putuseră de bine din stocurile lor epuizate de componente, deși majoritatea armelor, energiei și sistemelor de senzori erau fie defecte, fie rebutate, fie depășite. Uzina știa că propria distrugere era inevitabilă, dar exista o mică șansă ca ultima sa creație să aibă viteza și norocul să scape.

Singura componentă perfectă, neprețuită, pe care o avea uzina fusese Mintea enorm de puternică – deși încă brută și neantrenată – în jurul căreia construise restul navei. Dacă ar fi putut pune Mintea la adăpost, uzina ar fi considerat că s-a descurcat bine. Oricum, mai exista un motiv – adevăratul motiv – pentru care mama-uzină nu dăduse niciun nume copilului-navă; se gândea că îi mai lipsea încă ceva: speranța.

Nava părăsi șantierul uzinei cu majoritatea accesoriilor încă neterminate. Accelerând puternic pe o traiectorie spirală cvadridimensională printr-un viscol de stele unde știa că numai pericolul pândește, intră în hiperspațiu cu motoarele recuperate

de la o navă învechită de clasă unu, privi cum locul său de naștere dispare în urmă prin senzorii avariați în lupte de la o alta și își testă armele depășite canibalizate de la încă una. În interiorul trupului său de navă de război, în spațiile înguste, neluminate, neîncălzite, vide, drone constructor se străduiau să instaleze sau să completeze senzori, comutatoare, generatoare de câmp, disruptoare de scuturi, lasere, camere cu plasmă, magazii de armament, unități de manevră, sisteme de reparații și mii de alte componente majore sau minore necesare unei nave funcționale. Treptat, în timp ce aluneca prin vastele spații deschise dintre sistemele stelare, structura internă a navei se modifică, devenind mai puțin haotică, mai ordonată, pe măsură ce dronele își îndeplineau funcțiile.

După câteva zeci de ore ale primei sale călătorii, în timp ce își testa scanerul de urmărire fixându-l asupra traiectoriei pe care o urmase, nava înregistră o unică explozie masivă anihilatoare mult în urma sa, acolo unde fusese uzina. Privi un timp cum se extinde coconul de radiații, apoi comută câmpul scanerului pe înainte și împinse și mai multă energie în motoarele deja supraîncărcate.

Nava făcea tot posibilul să evite luptele; se ținea departe de rutele pe care era probabil să le urmeze navele inamice; trata orice posibilă navă ca pe o prezență confirmat ostilă. În același timp, mergând în zigzag, ascunzându-se, ocolind, ridicându-se și căzând, se înșuruba cât putea de repede, cât îndrăznea de direct, în jos și de-a curmezișul brațului galactic în care se născuse, îndreptându-se spre marginea acelui mare istm și spațiul prin comparație gol de dincolo de el.

Exact când ajunse la această primă graniță, unde stelele se ridicau ca o stâncă sclipitoare de-a lungul vidului, fu prinsă.

O flotă de nave ostile, al căror curs se apropiase întâmplător de cel al navei fugare, îi detectă semnătura neregulată și zgomotoasă, și o interceptă. Nava nimeri drept în atacul lor și fu copleșită. Slab înarmată, lentă, vulnerabilă, știu aproape imediat că nu avea nicio șansă, nici măcar să provoace vreo pagubă flotei adverse.

Așa că se autodistruse, detonând stocul de focoase pe care le avea într-o eliberare bruscă de energie care, pentru o secundă, numai în hiperspațiu, depăși în strălucire pitica galbenă a unui sistem din apropiere.

Împrăștiate în jur, cu o clipă înainte ca nava însăși să se transforme în plasmă, majoritatea miilor de focoase explodând formară o sferă de radiații în expansiune din care orice evadare părea imposibilă. În fracțiunea de secundă cât dură lupta, existară spre sfârșit câteva milionimi în care computerele de luptă ale flotei inamice analizară pe scurt labirintul cvadridimensional al radiației extinzându-se și văzură că acesta reprezenta o ieșire improbabilă și năucitor de complicată din coconii concentrici de energii eruptive care acum se deschideau ca petalele unei flori imense între sistemele solare. Nu era totuși o cale pe care Mintea unei nave de luptă mici și arhaice s-o fi putut planifica, crea și urma.

Atunci când se observă că Mintea navei apucase exact pe această cale prin scutul ei anihilator, era prea târziu să i se mai oprească goana prin hiperspațiu spre planeta mică și rece, a patra a unui soare galben dintr-un sistem apropiat.

De asemenea, era prea târziu ca să se mai facă ceva în privința luminii de la focoasele care explodau și care fuseseră aranjate într-un cod nemilos ce descria soarta navei, starea și poziția Minții evadate, lizibil pentru oricine ar fi recepționat lumina ireală în goana sa prin galaxie. Și poate cel mai rău – iar dacă designul lor le-ar fi permis așa ceva, acele creiere electronice ar fi simțit acum mâhnire – planeta spre care Mintea își croise drum prin scutul său de explozii nu era una pe care ele s-o poată ataca pur și simplu, s-o distrugă sau chiar să aterizeze pe ea; era Lumea lui Schar, în apropiere de zona spațiului vid dintre două brațe galactice numită Golful Sullen, și era una dintre interzisele Planete ale Morților.

1 Sorpen

Nivelul crescuse acum până la buza lui de sus. Chiar dacă își presa puternic capul de pietrele celulei, nările lui abia ajungeau deasupra suprafeței. Nu va reuși să-și elibereze mâinile la timp; avea să se înece.

În întunericul celulei, în putoarea și umezeala ei, în timp ce sudoarea i se scurgea peste sprâncene și ochii strâns închiși, iar el intra și ieșea din transă, o parte a minţit lui încerca să se obișnuiască cu ideea propriei morți. Dar, ca o insectă nevăzută

bâzâind într-o cameră liniștită, mai era ceva, ceva ce refuza să dispară, ceva fără sens, doar agasant. Era o frază, irelevantă și lipsită de sens și atât de veche încât uitase unde o auzise sau o citise, dar i se tot învârtea în interiorul capului, așa cum o bilă de marmură se rotește înăuntrul unui urcior:

Jinmoti din Bozlen Doi i-a ucis pe asasinii rituali ereditari ai familiei noului Rege al Anului, înecându-i în lacrimile Empathaurului Continental în Sezonul Tristeții.

La un moment dat, puțin după ce chinul său începuse și intrase doar parțial în transă, se întrebase ce s-ar întâmpla dacă ar renunța. Asta fusese atunci când bucătăriile palatului – cam cincisprezece sau șaisprezece etaje deasupra, dacă erau corecte calculele lui – își trimiseseră gunoaiele prin sinuoasa rețea de conducte care ducea în celula de scurgere. Mizeria bolborositoare, apoasă, dislocase niște mâncare putredă de ultima dată când vreun nenorocit fusese înecat în murdărie și gunoi, și atunci lui îi venise să vomite. Fusese aproape o alinare să-și dea seama că asta nu ar avea nicio importanță în momentul morții sale.

Apoi se întrebase – în acea stare de frivolitate nervoasă care îi afectează uneori pe cei care nu pot să facă nimic decât să aștepte în situația în care sunt amenințați cu moartea – dacă plânsul i-ar grăbi sfârșitul. Teoretic da, deși în termeni practici acest lucru era irelevant, dar atunci începuse să i se învârtă propoziția prin cap.

Jinmoti din Bozlen Doi i-a ucis pe asasinii rituali ereditari…

Lichidul, pe care îl putea auzi, simți și mirosi mult prea clar – și pe care probabil l-ar fi văzut cu ochii săi deloc obișnuiți dacă ar fi fost deschiși – văluri scurt până îi atinse vârful nasului. Simți cum îi blochează nările, umplându-le cu o putoare care îi făcu stomacul să se întoarcă. Scutură însă din cap, încercând să-și împingă și mai mult craniul de pietre, și supa murdară scăzu. Se lăsă în jos și putu să respire din nou.

De acum nu va mai dura mult. Își verifică din nou încheieturile, dar degeaba. Ar mai dura încă o oră sau chiar mai mult, iar el nu avea la dispoziție decât câteva minute, și asta dacă avea noroc.

Oricum, ieșea din transă. Se întorcea la o conștiență aproape totală, ca și cum creierul său ar fi vrut să aprecieze pe deplin

propria moarte, propria extincție. Încercă să se gândească la ceva profund, sau să-și deruleze întreaga viață în fața ochilor, sau să-și amintească brusc vreo fostă iubire, vreo profeție sau premoniție de mult uitată, dar acolo nu era nimic, doar o propoziție fără sens și senzația că se îneacă în gunoiul și mizeria altor oameni.

Ticăloși bătrâni, gândi. Una dintre puținele lor urme de umor sau originalitate crease un mod de a muri elegant, ironic. Cât de potrivit trebuie să li se fi părut să-și tragă carcasele uzate până în privatele sălilor de bal, pentru a defeca în adevăratul sens al cuvântului peste dușmanii lor, omorându-i.

Presiunea aerului crescu și un huruit lichid îndepărtat, ca un geamăt, semnală o altă scurgere de deasupra. *Ticăloși bătrâni. Ei bine, sper ca măcar să-ți fi ținut promisiunea, Balveda.*

Jinmoti din Bozlen Doi i-a ucis pe asasinii rituali ereditari... gândi o parte din creierul lui, în timp ce conductele din tavan stropiră și murdăria împroșcă masa călduță de lichid care aproape umplea celula. Valul îi trecu peste față, apoi se liniști pentru a-i lăsa nasul liber o secundă în care să ia o înghițitură de aer ca să-și umple plămânii. Apoi lichidul se ridică ușor și-i atinse din nou vârful nasului și rămase așa.

Își ținu răsuflarea.

La început îl duruse când îl atârnaseră acolo. Mâinile, legate strâns în cătușe de piele, se aflau exact deasupra capului, prinse în inele groase de fier bătute în pereții celulei, care îi susțineau întreaga greutate. Picioarele erau legate unul de altul și lăsate să se legene într-un tub de fier, de asemenea atașat de perete, ceea ce îl împiedica să preia ceva din greutate pe picioare sau genunchi și în același timp îl împiedica să și le miște la mai puțin de o palmă de zid sau în lateral. Tubul se termina exact deasupra genunchilor; mai sus avea doar o cârpă subțire și murdară care să-i ascundă goliciunea bătrână și abjectă.

Își alungase durerea din încheieturi și umeri chiar în timp ce cei patru paznici solizi, doi dintre ei suiți pe scări, îi fixau la locul lui. Dar chiar și așa putea să simtă senzația sâcâitoare din ceafă care îi spunea că *trebuie* să doară. Aceasta se diminuă treptat pe măsură ce nivelul gunoaielor din celulă se ridică și îi susținu corpul.

Apoi începuse să între în transă, imediat ce plecaseră paznicii,

deși știa că probabil nu exista nicio speranță. Nu durase mult; în câteva minute ușa celulei se deschise din nou, o punte de metal fu coborâtă de un paznic peste pietrele ude ale podelei, și lumina de pe coridor izbucni în întuneric. El își oprise transa de Schimbare și ridicase gâtul ca să vadă cine era vizitatorul său.

Ducând un toiag care strălucea într-un albastru rece, în celulă intră figura adusă de spate, încărunțită, a lui Amahain-Frolk, ministrul Securității în Gerontocrația din Sorpen. Bătrânul îi zâmbi și dădu aprobator din cap, apoi se întoarse spre coridor și, cu o mână subțire și decolorată, făcu semn cuiva care stătea în afara celulei să pășească pe puntea scurtă și să între. Bănui că era Balveda, agentul Culturii, și așa și era. Ea veni ușor pe placa de metal, privi încet în jur și-și fixă privirea asupra lui. El zâmbi și încercă să dea din cap în semn de salut, frecându-și urechile de brațele goale.

— Balveda! Mă gândeam eu că o să te revăd. Ai venit să te întâlnești cu gazda petrecerii?

Se forță să zâmbească. Oficial, banchetul era al lui: el era gazda. Altă mică glumă de-a Gerontocrației. Spera că vocea lui nu trăda vreun semn de frică.

Perosteck Balveda, agent al Culturii, cu un cap mai înaltă decât bătrânul de lângă ea și încă izbitor de frumoasă chiar și în lumina palidă a torței albastre, scutură din capul mic, cu trăsături fine. Părul scurt și negru părea o umbră pe capul ei.

— Nu, zise ea, nu am vrut să te văd, nici să-ți spun adio.

— Tu m-ai adus aici, Balveda, zise el încet.

— Da, și aici îți e locul, spuse Amahain-Frolk, pășind cât mai departe putea pe platformă, fără să se răstoarne și să fie nevoit să pună piciorul pe podeaua umedă. Am vrut să te torturăm mai întâi, dar domnișoara Balveda – vocea ascuțită, neplăcută a ministrului răsună în celulă în timp ce el întorcea capul spre femeie – a pledat în favoarea ta, deși numai Dumnezeu știe de ce. Dar aici e locul tău, criminalule.

Scutură toiagul înspre bărbatul aproape gol atârnat de peretele gol al celulei.

Balveda se uită la picioarele ei, abia vizibile sub tivul rochiei lungi, cenușii, pe care o purta. Un pandantiv circular agățat pe un lanț în jurul gâtului sclipi în lumina de pe coridor. Amahain-Frolk se retrase lângă ea, ținând ridicat toiagul luminos și privind pe furiș la prizonier.

— Știi, chiar și acum aș putea jura că Egratin e spânzurat aici. Mi-e greu... Scutură capul chel, osos. Mi-e greu să cred că nu, până să deschidă gura în orice caz. Dumnezeule, Schimbătorii ăștia sunt ceva înspăimântător și periculos!

Se întoarse spre Balveda. Ea își netezi părul pe ceafă și își coborî privirea spre bătrân.

— Dar sunt un popor vechi și mândru, domnule Ministru, și au mai rămas doar foarte puțini. Pot să vă mai cer asta o dată? Vă rog. Lăsați-l să trăiască. Ar putea fi...

Gerontocratul flutură mâna slabă și noduroasă, o grimasă schimonosindu-i fața.

— Nu! Ai face bine, domnișoară Balveda, să nu mai continui să te rogi ca acest... acest asasin, acest criminal, trădător... *spion*, să fie iertat. Crezi că noi tratăm cu ușurință uciderea cu lașitate și preluarea identității unuia dintre miniștrii noștri din Lumea Exterioară? Cât rău ne-ar fi putut face acest... *lucru!* De ce, când l-am arestat doi dintre gardienii noștri au murit fiind numai *zgâriați!* Un altul a orbit după ce acest monstru l-a scuipat în ochi! Oricum, rânji Amahain-Frolk batjocoritor către omul înlănțuit pe perete, i-am scos dinții. Și mâinile îi sunt legate, așa că nu se poate zgâria nici pe sine. Se întoarse din nou spre Balveda: Spui că sunt puțini? Eu spun că e bine; în curând vor fi cu unul mai puțini.

Bătrânul își îngustă ochii privind-o pe femeie.

— Îți suntem recunoscători ție și poporului tău pentru că ne-ați dezvăluit această fraudă și această crimă, dar nu credem că asta vă dă dreptul să ne spuneți ce să facem. În cadrul Gerontocrației sunt câțiva care nu vor să aibă de-a face cu *nicio* influență exterioară, iar vocile lor sunt din ce în ce mai puternice cu fiecare zi care ne apropie de război. Ați face bine să nu intrați în conflict cu aceia dintre noi care vă susținem cauza.

Balveda strânse din buze și își privi din nou picioarele, împreunându-și la spate mâinile subțiri. Amahain-Frolk se întoarse din nou către omul atârnat pe zid, agitând toiagul în direcția lui.

— O să mori în curând, impostorule, și împreună cu tine o să moară și planurile stăpânilor tăi de dominare a sistemului nostru pașnic! Aceeași soartă îi așteaptă și pe ei dacă încearcă să ne invadeze. Noi și Cultura suntem...

El scutură atât cât putu din cap și răcni:

— Frolk, ești un idiot!

Bătrânul se trase înapoi de parcă ar fi fost lovit. Schimbătorul continuă:

— Nu vă dați seama că o să fiți cuceriți oricum? Probabil de Idirani, și, dacă nu de ei, atunci de Cultură. Nu vă mai controlați propriile destine; războiul a oprit toate astea. În curând întreg acest sector va face parte din front, doar dacă nu îl *faceți* voi o parte a sferei idirane. Eu am fost trimis doar ca să vă spun ceea ce ar fi trebuit oricum să știți – să nu vă lăsați înșelați și să regretați mai târziu. Pentru numele lui Dumnezeu, omule, Idiranii n-o să vă *mănânce*…

— Ha! Arată ca și când ar putea! Monștri cu trei picioare, invadatori, ucigași, necredincioși… Vrei ca noi să ne unim cu ei? Cu niște monștri înalți de trei staturi? Să devenim pământ sub *copitele* lor? Să fim nevoiți să venerăm zeii lor falși?

— Cel puțin ei au un Dumnezeu, Frolk. Cultura nu are.

Durerea îi revenea în brațe în timp ce el se concentra să vorbească. Se mișcă cum putu mai bine și privi în jos spre ministru.

— Cel puțin ei gândesc la fel ca voi. Cultura nu.

— O, nu, prietene, nu. Amahain-Frolk ridică o mână spre el și scutură din cap. Nu vei semăna astfel semințele discordiei.

— Dumnezeule, prost bătrân, râse el. Vrei să știi cine e adevăratul reprezentant al Culturii pe această planetă? Nu e ea, făcu semn cu capul spre femeie, ci acea tăietoare de carne motorizată care o urmează pretutindeni, racheta ei cuțit. Poate că ea ia deciziile, poate că execută ce spune ea, dar acela este adevăratul emisar. Asta e Cultura: mașini. Crezi că dacă Balveda are două picioare și piele catifelată tu trebuie să fii de partea ei, dar în războiul ăsta Idiranii sunt de partea vieții…

— Ei bine, în scurt timp tu o să fii de partea *cealaltă*. Gerontocratul sforăi și îi aruncă o privire Balvedei, care se uita pe sub sprâncenele lăsate la omul înlănțuit pe perete: Hai să mergem, domnișoară Balveda, zise Amahain-Frolk răsucindu-se și apucând brațul femeii ca s-o conducă afară din celulă. Prezența acestui… *lucru* pute mai rău decât celula.

Balveda își ridică ochii spre el, ignorându-l pe ministrul pitic care încerca s-o tragă spre ușă. Privi drept spre prizonier cu ochii ei limpezi, cu irisul negru, și-și îndepărtă brațele în lateral.

— Îmi pare rău, îi spuse.

— Mă crezi sau nu, și mie, replică el dând din cap. Promite-mi numai că o să mănânci și o să bei foarte puțin în seara asta, Balveda. Mi-ar plăcea să cred că acolo sus există o persoană care e de partea mea și care ar putea foarte bine să fie cel mai mare dușman al meu.

Intenționase să fie sfidător și batjocoritor, dar vocea îi sunase doar amar; își întoarse privirea de la fața femeii.

— Îți promit, zise Balveda.

Se lăsă condusă spre ușă și lumina albastră începu să se estompeze în celula rece. Ea se opri în ușă. Chiar întinzându-și capul dureros de mult, abia putea s-o vadă. Racheta-cuțit era și ea acolo, observă el, imediat la intrare; probabil fusese acolo tot timpul, dar el nu-i observase micul corp lucios, ascuțit, plutind în întuneric. Privi în ochii întunecați ai Balvedei în timp ce racheta-cuțit se mișca.

Pentru o clipă își închipui că Balveda dăduse instrucțiuni mașinăriei să-l ucidă acum – în liniște și repede, în timp ce ea bloca vederea lui Amahain-Frolk – și inima îi bătu cu putere. Dar micul dispozitiv pluti pur și simplu pe lângă fața Balvedei afară pe coridor. Femeia ridică o mână într-un gest de rămas-bun.

— Bora Horza Gobuchul, zise ea, adio.

Se întoarse repede, păși de pe platformă afară din celulă. Puntea fu ridicată și ușa trântită, târându-și flanșele de cauciuc peste podeaua soioasă și fâsâind când sigiliile interne o făceau impermeabilă la apă. El atârna acolo, privind în jos spre o podea încă invizibilă cu o clipă înainte de a intra din nou în transa care i-ar putea Schimba încheieturile, susținându-le astfel încât să poată evada. Dar ceva în modul solemn, final, în care îi rostise Balveda numele îi zdrobise inima, și atunci știuse, dacă nu chiar înainte, că nu exista posibilitate de evadare.

… înecându-i în lacrimile…

Plămânii îi explodau! Gura îi tremura, gâtul i se îneca, murdăria îi intra în urechi, dar putea auzi un huruit puternic, vedea lumini, deși era întuneric beznă. Mușchii stomacului începură să i se contracte și trebui să-și încleșteze fălcile ca să-și împiedice gura să se deschidă după aerul care nu era acolo. Acum. Nu… *acum* era momentul să cedeze. Nu încă… cu siguranță acum. Acum, acum, acum, în orice secundă; să se predea acelui oribil vacuum întunecat dinăuntrul lui… trebuia să respire… *acum!*

Înainte să apuce să deschidă gura fu strivit de zid – izbit de pietre ca și când un pumn imens de oțel l-ar fi lovit. Dădu afară aerul rânced din plămâni într-o singură expirație convulsivă. Trupul i se răci brusc și fiecare bucățică din el lipită de zid pulsă de durere. Moartea, se părea, însemna greutate, durere, frig… și prea multă lumină…

Își înălță capul. Gemu din cauza luminii. Încercă să vadă, încercă să audă. Ce se întâmpla? De ce respira? De ce era din nou al naibii de *greu?* Trupul îi smulgea mâinile din cătușe; încheieturile îi erau tăiate aproape până la os. Cine îi *făcuse* asta?

În locul peretelui din fața lui era o gaură mare și neregulată care se extindea sub nivelul podelei celulei. Toată mizeria și gunoaiele se scurseseră pe acolo. Ultimele resturi se prelingeau sfârâind pe marginile încinse ale breșei, producând aburi care se încolăceau în jurul figurii ce bloca aproape toată lumina strălucitoare de afară, din aerul liber al Sorpenului. Figura avea o înălțime de trei metri și semăna vag cu o mică navă spațială blindată, așezată pe un trepied de picioare groase. Casca sa părea suficient de mare ca să conțină trei capete umane, unul lângă altul. Ținut aproape neglijent într-o mână gigantică, exista un tun cu plasmă pentru care Horza ar fi avut nevoie de ambele brațe doar ca să-l ridice; celălalt pumn al creaturii strângea o armă puțin mai mare. În spatele său, îndreptată spre spărtură, venea o platformă-mitralieră idirană, luminată viu de exploziile pe care Horza le simțea acum prin fierul și pietrele de care era atașat. Ridică din nou capul spre uriașul care stătea în dreptul breșei și încercă să zâmbească.

— Ei bine, croncăni el, apoi își drese vocea și scuipă, nu v-ați grăbit deloc.

2 Mâna lui Dumnezeu 137

În afara palatului, în frigul tăios al după-amiezii de iarnă, cerul senin era plin de ceva ce semăna cu o zăpadă sclipitoare.

Horza se opri pe rampa navetei de luptă și privi în jur. Zidurile abrupte și turnurile subțiri ale palatului-închisoare răsunau și reflectau bubuiturile și fulgerele luptei care continua, în timp ce platformele-mitralieră idirane se legănau înainte și înapoi,

trăgând ocazional. În jurul lor, în briza înghețată, pluteau mari nori de praf de la mortierele antilaser de pe acoperișul palatului. O rafală trimise o folie fluturând, tremurând, înspre naveta staționară și Horza se pomeni cu o latură a trupului său ud și lipicios acoperită brusc cu un penaj reflectorizant.

— Te rog. Lupta nu s-a încheiat încă, tună soldatul Idiran din spatele lui, în ceea ce intenționa să fie o șoaptă liniștită.

Horza se răsuci spre grămada blindată și se holbă în vizorul căștii uriașului, unde își putea vedea reflectată propria față de om bătrân. Respiră adânc, apoi aprobă, se întoarse și intră, ușor nesigur, în navetă. O izbucnire de lumină își aruncă umbra în diagonală în fața sa, iar nava basculă în unda de șoc a unei mari explozii, undeva în interiorul palatului în momentul în care rampa se închise.

„I-ai putea cunoaște după nume”, se gândi Horza în timp ce făcea duș. Unitățile Generale de Contact ale Culturii, care până acum duseseră greul primilor patru ani de război în spațiu, își aleseseră întotdeauna nume glumețe, amuzante. Chiar și noile nave de luptă pe care începuseră să le producă, uzinele lor completând producția de război, aprobau nume fie comice, fie sumbre, fie de-a dreptul neplăcute, ca și cum Cultura nu ar fi luat cu totul în serios vastul conflict în care singură se încâlcise.

Idiranii priveau lucrurile în mod diferit. Pentru ei, numele unei nave trebuia să reflecte natura serioasă a scopului ei, îndatoririle și hotărârea. În imensa flotă idirană existau sute de nave numite după eroi, planete, bătălii, concepte religioase și adjective impresionante. Crucișătorul ușor care îl salvase pe Horza era cea de-a 137-a navă botezată *Mâna lui Dumnezeu* și era contemporană cu peste o sută de nave din flotă care purtau același nume, astfel că titulatura sa completă era *Mâna lui Dumnezeu 137*.

Horza se uscă în curentul de aer cu oarecare dificultate. La fel ca orice altceva de pe navă, era construit la scara monumentală potrivită mărimii idiranilor, iar uraganul de aer aproape că îl sufla afară din cabina de duș.

Querl Xoralundra, părinte-spion și preot războinic al sectei Celor Patru Suflete închinate lui Farn-Idir, împreună două mâini pe suprafața mesei. Lui Horza, aceasta i se păru mai degrabă coliziunea a două plăci continentale.

— Deci, Bora Horza, tună bătrânul Idiran, ai fost recuperat.

— Cam așa, aprobă Horza frecându-și încheieturile.

Stătea în cabina lui Xoralundra de pe *Mâna lui Dumnezeu 137*, îmbrăcat într-un costum spațial inform, dar confortabil, și aparent adus special pentru el. Xoralundra, de asemenea echipat, insistase ca bărbatul să-l poarte pentru că nava era încă în stare de război, rotindu-se, pentru a economisi energie, pe o orbită rapidă în jurul planetei Sorpen. Prezența unei UGC a Culturii, de clasă Montană, fusese confirmată în interiorul sistemului de către Spionajul Flotei; *Mâna* era singură și nu reușiseră să dea de nicio urmă a navei Culturii, așa că trebuiau să fie prudenți.

Xoralundra se aplecă spre Horza, aruncând o umbră pe suprafața mesei. Capul său enorm, în formă de șa când era privit din față, având spre margini doi ochi frontali deschiși la culoare care nu clipeau, se contură deasupra Schimbătorului.

— Ai avut noroc, Horza. Nu am venit în ajutorul tău din compasiune. Eșecul își are propria recompensă.

— Mulțumesc, Xora. De fapt, e cel mai amabil lucru pe care mi l-a spus cineva astăzi.

Horza se lăsă pe spate în scaun și-și trecu o mână aparent bătrână prin părul subțire, gălbui. Avea să dureze câteva zile până când aspectul de om bătrân pe care și-l luase avea să dispară, deși îl putea simți deja îndepărtându-se de el. În mintea unui Schimbător exista o imagine de sine constant întreținută și revăzută la un nivel semiconștient, care păstra trupul în aspectul dorit. Nevoia lui Horza de a arăta ca un Gerontocrat dispăruse acum, astfel că imaginea mentală a ministrului pe care îl impersonase pentru Idirani se fragmenta și se dizolva, iar trupul său revenea la starea sa normală, neutră.

Capul lui Xoralundra se mișcă încet dintr-o parte în alta între marginile gulerului de la costum. Era un gest pe care Horza nu-l tradusese niciodată pe deplin, deși lucrase pentru Idirani și îl cunoscuse pe Xoralundra cu mult înainte de război.

— Oricum. Ești în viață, zise Xoralundra.

Horza dădu din cap și bătu cu degetele în masă în semn de aprobare. Își dorea ca scaunul idiran pe care era cățărat să nu-l facă să arate prea mult ca un copil; picioarele lui nici măcar nu atingeau podeaua.

— Mda. Mulțumesc oricum. Îmi pare rău că v-am târât atâta drum până aici ca să salvați un ratat.

— Ordinele sunt ordine. Personal, mă bucur că am reușit. Acum trebuie să-ți spun de ce am primit acele ordine.

Horza zâmbi și-și îndepărtă privirea de la bătrânul Idiran, care tocmai îi făcuse un fel de compliment; un lucru rar. Reveni și se uită la gura largă a celeilalte ființe – destul de mare, gândi Horza, ca să-ți reteze dintr-odată ambele mâini – care tuna cuvintele precise, scurte, ale limbii idirane.

— Ai fost cândva într-o misiune de pază pe Lumea lui Schar, una din Planetele Dra'Azon ale Morților, declamă Xoralundra.

Horza aprobă din cap.

— Trebuie să te întorci acolo.

— Acum? întrebă Horza fața largă, închisă la culoare a Idiranului. Acolo sunt numai Schimbători. Ți-am spus că nu voi personifica un alt Schimbător. Și cu siguranță nu voi ucide unul.

— Nu-ți cerem să faci asta. Așteaptă să-ți explic.

Xoralundra se lăsă pe spate într-o atitudine care la orice vertebrată – sau orice asemănător cu o vertebrată – ar fi fost numită oboseală.

— În urmă cu patru zile standard, începu Idiranul, apoi casca de la costumul său, lăsată pe jos lângă picioarele lui, emise un țiuit acut. El luă casca și o puse pe masă. *Da?* zise, iar Horza cunoștea destule despre vocea Idiranilor ca să știe că cel care îl deranja pe Querl ar fi fost bine să aibă un motiv întemeiat s-o facă.

— O avem pe femeia Culturii, spuse un glas din cască.

— Ahh… făcu Xoralundra încet, așezându-se la loc. Echivalentul idiran al unui zâmbet – buzele strânse, ochii îngustându-se – flutură pe fața sa. Bine, Căpitane. E deja la bord?

— Nu, Querl. Naveta se află la câteva minute distanță. Retrag platformele-mitralieră. Suntem gata să părăsim sistemul imediat ce sunt la bord.

Xoralundra se aplecă mai aproape de cască. Horza își studie pielea îmbătrânită de pe dosul mâinilor.

— Dar nava Culturii? întrebă Idiranul.

— Încă nimic, Querl. E imposibil să fie în sistem. Computerul nostru sugerează că se află în exterior, posibil între noi și flotă. Nu va dura mult până să-și dea seama că suntem singuri aici.

— Te alături flotei în momentul în care femeia agent al Culturii se află la bord, fără să mai aștepți platformele. Ai

înțeles, Căpitane?

Xoralundra privi spre Horza și omul îi întoarse privirea.

— Ai înțeles, Căpitane? repetă Querl-ul continuând să privească la om.

— Da, Querl, veni răspunsul. Horza simți tonul înghețat, chiar și prin micul difuzor al căștii.

— Bine. Ai libertatea să alegi cea mai bună traiectorie înapoi spre flotă. Între timp să distrugi orașele De'aychanbie, Vinch, Easna-Yowon, Izilere și Ylbar cu bombe de fuziune, din ordinele Amiralității.

— Da, Qu…

Xoralundra apăsă un buton pe cască și aceasta tăcu.

— O aveți pe Balveda? întrebă Horza, surprins.

— Agentul Culturii, da. Consider capturarea ei, sau distrugerea, ca o consecință comparativ de mică importanță. Dar numai asigurând Amiralitatea că am încercat s-o prindem, ei ar fi putut să aprobe o misiune atât de riscantă ca trimiterea flotei pentru a te salva pe tine.

— Hmm. Pariez că nu aveți și racheta-cuțit a Balvedei, râse Horza privindu-și din nou ridurile de pe mâini.

— A fost distrusă în timp ce erai adus la bordul navetei care te-a transportat până la navă. Xoralundra flutură o mână, trimițând un curent de aer cu miros idiran peste masă. Destul cu asta. Trebuie să-ți explic de ce am riscat să trimitem un crucișător ușor să te salveze.

— Sigur că da, zise Horza, și se întoarse cu fața spre Idiran.

— În urmă cu patru zile standard, spuse Querl-ul, un grup de nave de-ale noastre au interceptat o navă singuratică a Culturii cu un aspect exterior convențional, dar cu o structură internă mai degrabă bizară, judecând după emisiile semnătură. Nava a fost distrusă destul de ușor, dar Mintea ei a scăpat. În apropiere era un sistem planetar. Se pare că Mintea a traversat spațiul real până la suprafața planetei alese, ceea ce indică un nivel de management al câmpului hiperspațial care am considerat – am sperat – că depășește limitele Culturii. Cu siguranță astfel de acrobații spațiale ne depășesc pe noi, momentan. Avem motive să credem, datorită acestui fapt și a altor indicații, că Mintea implicată face parte dintr-o nouă clasă de Sisteme Generale de Vehicule pe care Cultura îl pune la punct. Capturarea Minții ar fi o lovitură de primă mână în spionaj.

Querl-ul făcu o pauză. Horza profită de ocazie ca să întrebe:

— Obiectul acela se află pe Lumea lui Schar?

— Da. Conform ultimului său mesaj, intenționa să se ascundă în tunelele Sistemului de Comandă.

— Și tu nu poți face nimic în sensul ăsta? zâmbi Horza.

— Am venit după tine. Asta înseamnă că fac ceva, Bora Horza. Querl-ul făcu o pauză: Forma gurii tale îmi spune că găsești ceva amuzant în situația asta. Ce anume?

— Mă gândeam... o mulțime de lucruri: că Mintea aceea a fost fie foarte isteață, fie foarte norocoasă; că *voi* ați fost foarte norocoși să mă aveți pe mine prin apropiere; de asemenea, că e puțin probabil ca acum Cultura să nu facă nimic.

— Ca să iau la rând cele spuse de tine, zise Xoralundra tăios, Mintea Culturii a fost și norocoasă și isteață; noi am avut noroc; Cultura nu poate face prea mult deoarece, din câte știm noi, ei nu au Schimbători în serviciul lor, și cu siguranță nu unul care a lucrat pe Lumea lui Schar. Aș mai adăuga, Bora Horza, spuse Idiranul punându-și mâinile enorme pe masă și aplecându-și capul impresionant spre bărbat, că *tu* ai avut cel puțin un dram de noroc.

— A, da, dar diferența este că eu cred în el, rânji Horza.

— Hmm. Asta nu e ceva de laudă, observă Querl-ul.

Horza ridică din umeri.

— Deci vrei ca eu să cobor pe Lumea lui Schar și să iau Mintea?

— Dacă e posibil. Ar putea fi deteriorată. Ar putea fi mai sigur s-o distrugi, dar e un premiu pentru care merită să lupți. Îți vom da tot echipamentul de care ai nevoie, dar însăși prezența ta va constitui pentru noi un punct de sprijin.

— Dar cei care deja sunt acolo? Schimbătorii în misiune de pază?

— Nu am primit nicio știre de la ei. Probabil nu sunt conștienți de sosirea Minții. Următoarea lor transmisie de rutină ar trebui să vină peste câteva zile, dar, date fiind întreruperile în comunicații provocate de război, s-ar putea ca ei să nu poată să transmită.

— Ce știți... zise Horza încet, schițând cu un deget un desen circular pe suprafața mesei la care se uita, despre personalul bazei?

— Cei doi membri vechi au fost înlocuiți cu Schimbători mai

tineri, răspunse Idiranul. Cele două santinele junior au devenit seniori, rămânând acolo.

— Nu sunt în niciun pericol, nu-i așa? întrebă Horza.

— Dimpotrivă. Interiorul Barierei Liniștii Dra’Azon, pe o Planetă a Morților, este catalogat drept unul dintre cele mai sigure locuri în timpul ostilităților actuale. Nici noi, nici Cultura nu riscăm să aducem vreo ofensă unui Dra’Azon. De aceea ei nu pot face nimic, iar noi nu putem decât să te folosim pe tine.

— Dacă, zise Horza prudent, aplecându-se și coborând puțin vocea, pot să pun mâna pe acest computer metafizic pentru voi…

— Ceva în glasul tău îmi spune că ne apropiem de problema recompensei, zise Xoralundra.

— Exact. Mi-am riscat mult timp gâtul pentru voi, Xoralundra. Vreau să mă retrag. La baza aia de pe Lumea lui Schar se află o bună prietenă de-a mea și, dacă ea e de acord, vreau ca ea și cu mine să ne rupem de tot războiul. E ceea ce îți cer.

— Nu pot promite nimic. Voi solicita asta. Serviciul tău lung și devotat va fi luat în considerare.

Horza se lăsă pe spate și se încruntă. Nu era sigur dacă Xoralundra era sau nu ironic. Șase ani probabil nu păreau prea mult pentru o specie care era practic nemuritoare, dar Querl Xoralundra știa cât de des fragilul său angajat uman riscase totul în slujba stăpânilor săi străini, fără vreo recompensă adevărată, așadar poate că vorbea serios. Înainte ca Horza să-și continue negocierea, casca mai țiui o dată. Schimbătorul tresări puternic. Toate zgomotele de pe nava idirană păreau a fi asurzitoare. Vocile erau ca tunetele, bâzâiturile și semnalele sonore obișnuite îi lăsau un ecou în urechi mult timp după ce încetaseră, iar anunțurile prin PA îl făceau să-și ducă mâinile la cap. Horza spera să nu aibă loc o alarmă de gradul cel mai înalt în timp ce se afla el la bord. Nava idirană putea să afecteze urechile umane neprotejate.

— Ce e? întrebă Xoralundra în cască.

— Femeia e la bord. Am nevoie de încă opt minute ca să aduc platformele…

— Orașele au fost distruse?

— … Da, Querl.

— Ieși imediat de pe orbită și îndreaptă-te cu toată viteza spre flotă.

— Querl, trebuie să subliniez… spuse vocea slabă, echilibrată, din casca de pe masă.

— Căpitane, zise Xoralundra tăios, în acest război trebuie să fi avut loc paisprezece dueluri față-în-față între un crucișător ușor de Tip 5 și o Unitate Generală de Contact de clasă Montană. Toate s-au încheiat cu victoria inamicului. Ai văzut vreodată ce a rămas dintr-un crucișător ușor după ce UGC a terminat cu el?

— Nu, Querl.

— Nici eu, și nici nu am intenția să văd asta pentru prima dată din interior. Dă-i drumul imediat.

Xoralundra apăsă din nou butonul de pe cască. Își îndreptă privirea spre Horza.

— Voi face tot posibilul ca să obțin eliberarea ta din serviciu cu fonduri suficiente, dacă reușești. Acum, imediat ce vom face contactul cu corpul principal al flotei, tu vei pleca în plină viteză pe Lumea lui Schar. Ți se va da acolo o navetă, chiar dincolo de Bariera Liniștii. Va fi neînarmată, însă va avea echipamentul de care crezi tu că vei avea nevoie, inclusiv câteva analizoare spectografice de hiperspațiu cu rază mică de acțiune, în caz că Mintea ar pune la cale o distrugere limitată.

— Cum poți fi sigur că va fi „limitată”? întrebă Horza sceptic.

— Mintea cântărește câteva mii de tone, în ciuda dimensiunilor ei relativ mici. O distrugere anihilatoare ar rupe planeta în două și astfel ar intra în conflict cu Dra’Azon. Nicio Minte a Culturii nu ar risca așa ceva.

— Încrederea ta mă copleșește, zise Horza cu asprime.

Exact atunci tonul zgomotului de fond din jurul lor se modifică. Xoralundra răsuci casca și privi pe unul dintre ecranele sale interne.

— Bun. Suntem în plină desfășurare. Se uită iar spre Horza: Mai trebuie să-ți spun ceva. A existat o tentativă a grupului de nave care a interceptat nava Culturii de a urmări Mintea evadată jos pe planetă.

Horza se încruntă.

— Ei nu știu mai multe?

— Au făcut tot ce-au putut. Alături de grupul de luptă erau câteva animale warp chuy-hirtsi capturate care fuseseră dezactivate pentru a fi utilizate mai târziu într-un atac-surpriză asupra unei baze a Culturii. Unul dintre acestea a fost rapid pregătit pentru o incursiune la scară mică pe suprafața planetei

și aruncat asupra Barierei Liniștii într-un raid cu viteză warp. Șmecheria nu a reușit. La traversarea Barierei animalul a fost atacat cu ceva ce semăna cu un foc energetic și a fost grav avariat. A ieșit din warp în apropierea planetei pe un curs care ar fi provocat un unghi de ardere. Echipamentul și forța de asalt pe care o purta pot fi considerate defuncte.

— Ei bine, presupun că încercarea a fost bună, dar un Dra'Azon trebuie să facă chiar și Mintea asta minunată pe care o urmăriți voi să arate ca un computer cu valve. E nevoie de mai mult decât atât ca să-l păcălești.

— Crezi că tu o să reușești?

— Nu știu. Nu *cred* că ei pot citi gândurile, dar cine știe? Nu *cred* că Dra'Azon știu sau că le pasă prea mult de război sau de ce am făcut eu de când am părăsit Lumea lui Schar. Deci probabil nu vor fi capabili să pună lucrurile cap la cap – dar iarăși, cine știe? Horza ridică din umeri: Merită să încerc.

— Bun. Vom avea toate informațiile când ne vom reuni cu flota. Deocamdată trebuie să ne rugăm ca întoarcerea noastră să se desfășoare fără incidente. Poate vrei să vorbești cu Perosteck Balveda înainte de a fi interogată. Am aranjat cu Delegatul Anchetator al Flotei să o poți vedea, dacă dorești.

Horza zâmbi.

— Xora, nimic nu mi-ar face mai multă plăcere.

Querl-ul avea alte treburi pe navă în timp ce aceasta își croia drum afară din sistemul Sorpen. Horza rămase în cabina lui Xoralundra să se odihnească și să mănânce înainte de a fi chemat la Balveda.

Mâncarea era cea mai bună impresie a bucătăriei automate a crucișătorului despre ceea ce s-ar potrivi unei ființe umane, dar avea un gust groaznic. Horza mâncă ce putu și bău o apă distilată la fel de lipsită de gust. Totul era servit de un medjel – o creatură cu aspect de șopârlă de vreo doi metri lungime, cu un cap lung și plat și șase picioare, alergând pe patru dintre ele și folosind perechea din față drept mâini. Medjelii erau specia-tovarăș a Idiranilor. Era un fel complicat de simbioză socială care furnizase multor facultăți de exo-sociologie ale universităților fonduri de cercetare de-a lungul mileniilor în care civilizația idirană fusese parte a comunității galactice.

Idiranii înșiși evoluaseră pe planeta lor Idir în poziția de monștri principali dintr-o planetă întreagă plină de monștri.

Ecologia frenetică și sălbatică a Idirului din trecut dispăruse de mult și toți ceilalți monștri locali, în afară de aceștia, fuseseră închiși în grădini zoologice. Dar Idiranii își păstraseră inteligența care îi făcuse învingători, care la fel ca și nemurirea biologică datorată vicisitudinilor luptei pentru supraviețuire din acele vremuri – ca să nu mai menționăm nivelul ridicat de radiații al Idirului – fusese mai degrabă un avantaj în evoluție decât o rețetă a stagnării.

Horza mulțumi medjelului care îi adusese farfuriile și le luase înapoi, dar acesta nu spuse nimic. În general se aprecia că aveau aproximativ două treimi din inteligența medie a umanoizilor (indiferent care era aceea), ceea ce îi făcea să fie de două sau de trei ori mai proști decât un Idiran normal. Dar erau buni ca soldați lipsiți de imaginație, și erau destui: cam zece sau doisprezece pentru fiecare Idiran. Patruzeci de mii de ani de reproducere controlată îi făcuseră loiali până la nivel cromozomial.

Horza nu încercă să doarmă, cu toate că era obosit. Îi spuse medjelului să-l conducă la Balveda. Medjelul se gândi, ceru permisiunea prin intercomul cabinei și tresări vizibil sub pălmuirea verbală a unui Xoralundra îndepărtat, aflat pe punte împreună cu căpitanul crucișătorului.

— Urmați-mă, domnule, zise medjelul deschizând ușa cabinei.

Pe coridoarele navei, atmosfera idirană deveni mai evidentă decât fusese în cabina lui Xoralundra. Mirosul Idiranilor era mai puternic, iar vederea se încețoșa – chiar și pentru ochii lui Horza – după câteva zeci de metri. Era cald și umezeală, iar podeaua era moale. Horza mergea repede pe coridor, privind ciotul cozii tăiate a medjelului bălăbănindu-se în fața lui.

În drum trecu pe lângă doi Idirani, fără ca vreunul din ei să-i dea atenție. Poate știau totul despre el și cine fusese, poate că nu. Horza știa că Idiranii urăsc să pară fie prea curioși, fie prost informați.

Aproape că se lovi de o pereche de medjeli răniți pe niște tărgi AG, împinși în grabă pe un coridor perpendicular de doi dintre camarazii lor. Horza privi cum treceau răniții și se încruntă. Urmele împroșcate în spirală pe armurile lor de luptă fuseseră produse în mod sigur de un fulger cu plasmă, iar Gerontocrația nu avea arme cu plasmă. Ridică din umeri și porni mai departe.

Ajunseră într-o secțiune a crucișătorului unde coridorul era blocat de uși glisante. Medjelul vorbi pe rând fiecăreia dintre bariere și ele se deschiseră. Un gardian Idiran purtând o carabină cu laser stătea dincolo de ușă; îi văzu pe medjel și pe Horza apropiindu-se și îi deschise bărbatului ușa când acesta ajunse acolo. Horza dădu din cap către gardian și trecu pragul. Ușa se închise șuierând în urma lui și o alta, imediat în față, se deschise.

Balveda se răsuci repede spre el când intră în celulă. Părea că mersese în lung și-n lat. Dădu puțin capul pe spate când îl zări pe Horza și scoase un zgomot gutural care ar fi putut fi un hohot de râs.

— Ia te uită, rosti ea tărăgănat. Ai supraviețuit. Felicitări. Apropo, mi-am ținut promisiunea. Ce schimbare de situație, nu-i așa?

— Bună, replică Horza încrucișându-și brațele pe piept și privind-o pe femeie de sus până jos. Purta aceeași rochie cenușie și părea nevătămată. Ce s-a întâmplat cu chestia aia din jurul gâtului tău? întrebă Horza.

Ea privi în jos, ca și cum pandantivul i-ar fi atârnat pe piept.

— Ei bine, mă crezi sau nu, s-a dovedit a fi o formă cu memorie.

Zâmbi către el și se așeză cu picioarele încrucișate pe podeaua moale; în afară de un pat-alcov înălțat, era singurul loc unde se putea sta. Horza se așeză și el, picioarele durându-l doar puțin. Își aminti urmele de pe armura medjelului.

— O formă cu memorie. Nu cumva, din întâmplare, se poate transforma într-un pistol cu *plasmă?*

— Printre alte lucruri, aprobă agentul Culturii.

— Bănuiam eu. Am auzit că racheta ta cuțit și-a vândut scump pielea.

Balveda ridică din umeri.

Horza o privi în ochi și spuse:

— Presupun că nu ai fi aici dacă nu ai avea ceva important să le poți spune, nu-i așa?

— Aici, poate, admise Balveda. În viață, nu. Își întinse brațele la spate și oftă: Presupun că va trebui să stau departe de război într-un lagăr de prizonieri, dacă nu găsesc pe cineva cu care să mă schimbe. Sper doar să nu dureze prea mult.

— O, crezi că se va preda Cultura așa repede? rânji Horza.

— Nu, cred că Cultura ar putea învinge repede.
— Trebuie să fii nebună, spuse Horza.
— Bine, zise Balveda clătinând cu tristețe din cap, de fapt cred că va învinge în cele din urmă.
— Dacă veți continua să vă retrageți cum ați făcut în ultimii trei ani, o să ajungeți undeva în Nori.
— Nu-mi trădez secretele, Horza, dar cred că ai putea să afli că nu ne-am retras prea mult.
— Vom vedea. Sincer, sunt surprins că ați continuat să luptați atât timp.
— La fel sunt și prietenii tăi cu trei picioare. Și toată lumea. Uneori mă gândesc că și noi.
— Balveda, oftă Horza obosit, în primul rând încă nu știu de ce naiba luptați. Idiranii nu au reprezentat niciodată un pericol pentru voi. Nici dacă ați înceta lupta nu ar fi. Viața în măreața voastră Utopie a devenit chiar atât de plicticoasă că aveați nevoie de un război?
— Horza, zise Balveda aplecându-se, nu înțeleg de ce luptați *voi*. Știu că Heidohre e…
— Hei*b*ohre, exclamă Horza.
— OK, blestematul de asteroid pe care trăiesc Schimbătorii. Știu că se află în spațiu idiran, dar…
— Nu are nicio legătură cu asta, Balveda. Lupt pentru ei fiindcă cred că ei au dreptate și voi greșiți.
Balveda se lăsă pe spate, uluită.
— Tu… începu, apoi lăsă capul în jos clătinându-l, privind fix podeaua. Ridică ochii: Chiar *nu* te înțeleg, Horza. Trebuie să știi cât de multe specii, cât de multe civilizații, cât de multe sisteme, cât de multe persoane au fost fie distruse, fie… înăbușite de Idirani și de nenorocita lor de religie nebunească. Ce naiba a făcut Cultura în comparație cu *asta?*
Ținea o mână pe genunchi, cealaltă o întindea spre Horza, strânsă ca o gheară. El o privi și zâmbi.
— La o numărătoare obiectivă a victimelor, Idiranii se detașează fără îndoială, Perosteck, și eu le-am spus că nu mi-au plăcut niciodată unele dintre metodele lor, nici zelul lor. Consider că oamenilor trebuie să li se permită să-și trăiască propriile vieți. Dar acum ei s-au ridicat împotriva alor tăi și pentru mine asta contează. Pentru că eu sunt împotriva voastră mai mult decât de partea lor, sunt pregătit… Horza se

întrerupse pentru o clipă, râzând încet, pentru sine… Ei bine, pare puțin melodramatic, dar cu siguranță sunt pregătit să mor pentru ei. Ridică din umeri: E foarte simplu.

Horza dădu din cap în timp ce spunea asta, iar Balveda lăsă să-i cadă mâna întinsă și-și întoarse privirea, scuturând din cap și expirând puternic. Horza continuă.

— Pentru că… ei bine, să presupunem că tu crezi că am glumit când i-am spus bătrânului Frolk că eu cred că racheta-cuțit este adevăratul reprezentant. Nu glumeam, Balveda. Vorbeam serios atunci și vorbesc serios și acum. Nu-mi pasă cât de virtuoasă se simte Cultura sau câți oameni au ucis Idiranii. Ei sunt de partea vieții – plicticoasa, demodată viață biologică; mirositoare, supusă greșelilor și mioapă, Dumnezeu știe, dar e viață *adevărată*. Voi sunteți conduși de mașini. Sunteți o fundătură a evoluției. Problema este că pentru a nu vă mai gândi la asta încercați să-i trageți pe toți în jos după voi. Cel mai rău lucru care i se poate întâmpla galaxiei ar fi ca războiul să-l câștige Cultura.

Făcu o pauză ca să-i dea timp să spună ceva, dar ea continuă să stea cu capul plecat. Râse de ea.

— Știi, Balveda, pentru o specie atât de sensibilă, uneori arăți remarcabil de puțină empatie.

— Simpatizează cu prostia și ai ajuns la jumătatea drumului spre a gândi ca un idiot, murmură femeia, tot fără să se uite la Horza.

El râse din nou și se ridică în picioare.

— Atâta… amărăciune, Balveda.

Ea își ridică ochii spre el.

— Îți spun eu, Horza, zise încet, noi vom câștiga.

Clătină din cap.

— Nu cred. N-ați ști cum.

Balveda se lăsă din nou pe spate, cu mâinile desfăcute. Fața sa era serioasă.

— Putem învăța, Horza.

— De la cine?

— De la oricine are o lecție de predat, spuse ea rar. Am petrecut destul de mult timp urmărindu-i pe războinici și pe fanatici, pe huligani și pe militariști, oameni hotărâți să câștige cu orice preț. Nu ducem lipsă de profesori.

— Dacă vreți să aflați ceva despre cum să învingeți, întrebați-i

pe Idirani.

Pe moment, Balveda nu spuse nimic. Fața ei era calmă, gânditoare, poate tristă. După un timp dădu din cap.

— Se spune că în război există pericolul să începi să-i semeni dușmanului. Ridică din umeri. Nu avem decât să sperăm că putem evita asta. Dacă forța evoluției în care se pare că tu crezi funcționează într-adevăr, atunci va acționa asupra noastră, nu a Idiranilor. Dacă te înșeli, atunci merită să fie înlocuită.

— Balveda, zise el râzând ușor, nu mă dezamăgi. Prefer să ne certăm… Aproape că pare că ajungi la punctul meu de vedere.

— Nu, oftă ea. Deloc. De vină e antrenamentul meu la Circumstanțe Speciale. Încercăm să ne gândim la toate. Am fost pesimistă.

— Aveam impresia că CS nu admit asemenea idei.

— Atunci mai gândește-te, domnule Schimbător, zise Balveda arcuindu-și o sprânceană. CS admit toate ideile. Multă lume găsește asta înspăimântător.

Horza crezu că știe la ce se referea femeia. Circumstanțele Speciale fuseseră întotdeauna arma de spionaj mental a Contactului, vârful diplomației și politicii de intervenție a Culturii, elita elitelor, într-o societate care ura elitismul. Chiar și înainte de război, statutul și imaginea lor în cadrul Culturii fuseseră ambigue. Erau sclipitoare, dar periculoase, posedând o aură de sexualitate brutală – nu exista alt cuvânt pentru asta – care implica pustiire, seducție, chiar violare.

Mai exista în legătură cu ele și o atmosferă de secret (într-o societate care practic venera sinceritatea) care ducea cu gândul la fapte neplăcute, rușinoase, și o ambianță de moralitate relativă (într-o societate care ținea la valorile sale absolute: viață/bine, moarte/rău; plăcere/bine, durere/rău) care atrăgea și provoca repulsie în același timp, dar oricum excita.

Nicio altă parte a Culturii nu reprezenta mai exact ceea ce apăra societatea în totalitatea ei și nici nu milita mai puternic pentru aplicarea credințelor fundamentale ale Culturii. Totuși, nicio altă parte nu personifica mai puțin caracterul de zi cu zi al societății.

Odată cu războiul, Contactul devenise armata Culturii, iar Circumstanțele Speciale, departamentul de informații și spionaj (eufemismul devenise doar cu puțin mai evident, asta era tot). Și odată cu războiul, poziția CS în cadrul Culturii se schimbase în

rău. Deveniseră depozitarele vinei încercate de poporul Culturii în primul rând pentru că fuseseră de acord să meargă la război: disprețuite ca un rău necesar, ponegrite ca un compromis moral neplăcut, disprețuite ca ceva la care oamenii preferau să nu se gândească.

Însă CS încercau într-adevăr să se gândească la toate, iar Mințile sale aveau o reputație chiar și mai cinică, amorală și de-a dreptul ticăloasă decât cele care constituiau Contactul; mașini fără iluzii care se mândreau cu faptul că gândesc ceea ce este imposibil de gândit până la limita extremă. Astfel că se prezisese în silă că exact asta s-ar întâmpla. CS urmau să devină paria, țapii ispășitori, iar reputația lor, o glandă care să absoarbă otrava din conștiința Culturii. Dar Horza bănuia că faptul că știa toate astea nu făcea să-i fie mai ușor cuiva ca Balveda. Oamenii Culturii nu prea răbdau să nu fie plăcuți de nimeni, și cel mai puțin de concetățenii lor, iar misiunea femeii era suficient de dificilă fără povara suplimentară de a ști că este mai anatemizată de aliații ei decât era de dușman.

— Ei, nu contează, Balveda, zise el întinzându-se. Își mișcă în interiorul costumului umerii înțepeniți, își trecu degetele prin părul fin, gălbui. Bănuiesc că o să se rezolve de la sine.

Balveda râse trist.

— Cât se poate de adevărat… Clătină din cap.

— Oricum, mulțumesc, îi spuse el.

— Pentru ce?

— Cred că tocmai mi-ai întărit credința în deznodământul războiului.

— Of, pleacă, Horza.

Balveda oftă și privi în podea.

Horza vru s-o atingă, să-i ciufulească părul scurt și negru sau s-o ciupească de obrazul palid, dar bănui că asta n-ar fi făcut decât s-o supere și mai mult. Cunoștea prea bine amărăciunea înfrângerii ca să dorească să agraveze experiența pentru cineva care era, în cele din urmă, un adversar onorabil. Se îndreptă spre ușă și, după câteva cuvinte schimbate cu gardianul de pe partea cealaltă, fu lăsat să iasă.

— A, Bora Horza, zise Xoralundra când bărbatul apăru în ușa celulei.

Querl-ul venea cu pași mari pe coridor. Gardianul celulei se îndreptă vizibil și scutură un praf imaginar de pe carabină.

— Ce mai face oaspetele nostru?

— Nu-i prea fericită. Am făcut schimb de justificări și cred că eu am câștigat la puncte.

Horza rânji. Xoralundra se opri alături de el și privi în jos.

— Hmm. Mă rog, dacă nu preferi să-ți savurezi victoriile în neant, îți sugerez ca data viitoare când părăsești cabina mea în timpul stării de război să-ți iei…

Horza nu auzi următorul cuvânt. Alarma navei se declanșă.

Semnalul de alarmă idiran, pe o navă de luptă sau oriunde altundeva, constă în ceva ce seamănă cu o serie de explozii foarte puternice. Este versiunea amplificată a bubuitului din piept al Idiranilor, un semnal evoluat pe care aceștia îl foloseau ca să-i avertizeze pe ceilalți din turma sau din clanul lor în urmă cu câteva sute de mii de ani înainte de a deveni civilizați și era produs de aripioara de pe piept care reprezintă vestigiile celui de-al treilea braț.

Horza își lipi palmele de urechi, încercând să oprească zgomotul îngrozitor. Putea simți în piept undele de șoc, prin gulerul desfăcut al costumului. Se simți ridicat și împins cu forță în peretele despărțitor. Abia atunci își dădu seama că închisese ochii. Pentru o clipă se gândi că nu fusese niciodată salvat, nu părăsise niciodată zidul celulei de scurgere și că acesta era momentul morții lui, iar restul fusese doar un vis straniu și viu. Deschise ochii și se pomeni holbându-se în botul cheratinos al Querl-ului Xoralundra, care îl scutura cu furie și, îndată ce alarma navei se întrerupse și fu înlocuită de un tânguit mai puțin dureros, strigă foarte tare în fața lui Horza:

— CASCA!

— Rahat! făcu Horza.

Căzu pe punte când Xoralundra îi dădu drumul și se răsuci repede, răsturnând un medjel care încerca să treacă alergând de el.

— Tu! zbieră Xoralundra. Sunt părinte-spion și Querl al flotei! îi strigă în față și scutură creatura cu șase membre de pieptul costumului. Mergi imediat în cabina mea și adă-mi casca cea mică aflată pe mânerul lateral al blocajului de urgență. Cât mai repede posibil. Ordinul ăsta le anulează pe toate celelalte și nu poate fi contramandat. Du-te!

Îl azvârli pe medjel în direcția corectă. Acesta ateriză în alergare.

Xoralundra își trase propria cască articulată la spate, apoi deschise vizorul. Părea că e pe punctul de a-i spune ceva lui Horza, dar microfonul căștii pârâi și vorbi, iar expresia Querl-ului se modifică. Micul zgomot se opri și rămase numai tânguiala continuă a alarmei crucișătorului.

— Nava Culturii se ascundea în straturile de suprafață ale soarelui sistemului, spuse Xoralundra amar, mai mult sieși decât lui Horza.

— În *soare?* Lui Horza nu-i venea să creadă. Privi înapoi spre ușa celulei, de parcă era în vreun fel vina Balvedei. Ticăloșii ăștia devin din ce în ce mai deștepți.

— Da, se răsti Querl-ul, apoi se răsuci într-un picior. Urmează-mă, omule.

Horza se supuse, pornind în goană după bătrânul Idiran, izbindu-se de el când enorma figură se opri. Horza văzu fața largă, închisă la culoare, pivotând ca să privească peste capul său la soldatul idiran încă înțepenit în ușa celulei. O expresie pe care Horza n-o putu descifra trecu peste chipul lui Xoralundra.

— Gardian, zise Querl-ul nu prea tare. Soldatul cu carabina laser să întoarse. Ucide-o pe femeie.

Xoralundra porni pe coridor. Horza rămase o clipă în loc, privind mai întâi spre Querl-ul care se îndepărta cu rapiditate, apoi spre gardianul care își verifica arma, ordona ușii celulei să se deschidă și intra. Apoi bărbatul alergă pe coridor după bătrânul Idiran.

— Querl! gâfâi medjelul derapând la oprirea în dreptul sasului, ținând înaintea sa casca de la costum.

Xoralundra îi smulse casca și o potrivi repede pe capul lui Horza.

— O să găsești un motor warp în hangar, îi spuse Idiranul lui Horza. Du-te cât poți mai departe. Flota va ajunge acolo în circa nouă ore standard. Nu va trebui să faci nimic; costumul va solicita ajutor pe baza unei reacții codificate IFF. Și eu…

Xoralundra se întrerupse când crucișătorul se clătină. Se auzi o lovitură puternică, iar Horza fu trântit de unda de șoc, în timp ce Idiranul, pe trepiedul său de picioare, abia se clinti. Medjelul care alergase după cască scheună, fiind aruncat sub picioarele lui Xoralundra. Idiranul înjură și îl lovi; el fugi. Crucișătorul se clătină din nou și se declanșă din nou alarma. Horza simți miros de ars. Un amestec confuz de zgomote care ar fi putut fi voci

idirane sau explozii înăbușite veni de undeva de deasupra.

— Și eu voi încerca să scap, continuă Xoralundra. Dumnezeu fie cu tine, omule.

Înainte ca Horza să poată spune ceva, Idiranul îi trase vizorul în jos și-l împinse în hangar. Sasul se închise. Horza fu proiectat într-un perete despărțitor când crucișătorul se smuci puternic. Privi disperat în jurul spațiului strâmt, sferic, după o unitate warp, apoi o văzu și, după o scurtă luptă, o smulse din magneții peretelui. O agăță pe partea din spate a costumului său.

— Gata? spuse o voce în urechea lui.

Horza tresări, apoi răspunse:

— Da! Da! Dă-i drumul!

Sasul nu se deschise convențional, basculă și îl azvârli în spațiu, căzând dincolo de discul plat al crucișătorului înconjurat de o micuță galaxie de particule înghețate. Căută din ochi nava Culturii, apoi își spuse să nu se prostească: se afla probabil la distanță de câteva miliarde de kilometri. Atât de îndepărtat de scala umană devenise războiul modern. Puteai să sfarmi și să distrugi de la distanțe incredibile, să faci să dispară planete de dincolo de propriul lor sistem și să provoci transformarea stelelor în nove de la depărtare de ani-lumină... și totuși, să n-ai o idee prea clară pentru ce te lupți cu adevărat.

Cu un ultim gând la Balveda, Horza se întinse până găsi mânerul de control al voluminoasei unități warp, apăsă butonul corect de pe el și privi cum stelele se răsucesc și se distorsionează în jurul său în timp ce motorul îi expedia pe el și pe echipamentul său departe de nava idirană lovită.

Se jucă un timp cu dispozitivul de la încheietura mâinii, încercând să prindă semnale de pe *Mâna lui Dumnezeu 137*, dar nu obținu nimic altceva decât niște pârâituri statice. Costumul îi vorbi o dată, spunând: „Unitatea/warp/jumătate/epuizată.” Horza supraveghea unitatea warp printr-un mic ecran din interiorul căștii.

Își aminti că Idiranii adresau un fel de rugăciune Dumnezeului lor înainte de a intra în warp. Odată, când fusese cu Xoralundra pe o navă care accelera la viteze warp, Querl-ul insistase ca și Schimbătorul să repete rugăciunea. Horza protestase fiindcă pentru el nu însemna nimic; nu numai că Dumnezeul idiran era în conflict cu propriile lui convingeri, dar rugăciunea în sine era într-o limbă idirană moartă pe care el nu o înțelegea. I se

spusese destul de rece că gestul conta. Pentru cel pe care Idiranii îl considerau în esență un animal (cuvântul prin care ei desemnau umanoizii se traducea cel mai corect prin „biotomaton”) se cerea numai un comportament asociat credinței; inima și mintea sa nu aveau consecințe. Când Horza întrebase cum stă treaba cu sufletul lui nemuritor, Xoralundra râsese. Fusese pentru prima și singura dată când Horza obținuse o asemenea reacție din partea bătrânului războinic. Cine a auzit ca un trup muritor să aibă un suflet nemuritor?

Când unitatea warp fu aproape epuizată, Horza o închise. Stelele se stabilizară în jurul lui. Puse în ordine comenzile unității, apoi o aruncă. Plecară deodată, el mișcându-se încet într-o direcție, în timp ce unitatea se învârtea în jurul axei proprii în cealaltă direcție; apoi dispăru când comenzile se declanșară din nou pentru a folosi ultimele resurse de energie ca să atragă pe oricine ar urmări-o într-o direcție greșită.

Își calmă treptat respirația; un timp fusese foarte rapidă și dificilă, dar el o încetini deliberat și-și încetini și ritmul inimii. Se acomodă cu costumul, testându-i funcțiunile și puterea. Mirosea și arăta ca și când ar fi fost nou, și părea un dispozitiv construit de Rairch. Costumele Rairch erau considerate printre cele mai bune. Lumea spunea că existau unele mai bune făcute de Cultură, dar lumea spunea despre orice făcut de Cultură că e mai bun, și totuși ei pierdeau războiul. Horza verifică laserele încorporate în costum și căută pistolul ascuns pe care știa că trebuie să-l aibă. Îl găsi în cele din urmă, deghizat în parte a scutului brațului stâng, un mic pistol manual cu plasmă. Avu chef să tragă în ceva, dar nu exista nimic în care să țintească. Îl puse la loc.

Își încrucișă brațele peste pieptul inform și se uită în jur. Stelele erau pretutindeni. Habar n-avea care era Sorpen. Deci navele Culturii se puteau ascunde în fotosfera stelelor, nu-i așa? Iar o Minte – chiar dacă era disperată și se ascundea – putea sări prin capătul unui puț gravitațional, nu? Poate că Idiranii aveau de făcut o treabă mai grea decât se așteptau. Ei erau războinici înnăscuți, aveau experiență și curaj, și întreaga lor societate era adaptată unui conflict continuu. Dar Cultura, care părea neunită, anarhică, hedonistă, un amestec decadent de specii mai mult sau mai puțin umane, roind mereu sau absorbind diverse grupuri de oameni, luptase timp de aproape patru ani fără să

dea vreun semn că ar ceda sau chiar că ar ajunge la un compromis.

Ceea ce toată lumea se așteptase să fie în cel mai bun caz un conflict scurt, limitat, care să dureze numai cât să demonstreze ceva, se transformase într-un efort de război serios. Inițialele răsturnări de situații și primele câteva genociduri nu șocaseră Cultura, așa cum preziseseră savanții și experții, nici n-o făcuseră să se retragă, oripilată de brutalitățile războiului, dar mândră de a-și fi lăsat viața colectivă acolo unde de obicei nu acționa decât gura sa colectivă. În schimb, continua să se retragă mereu, pregătindu-se, schimbând vitezele și făcând planuri. Horza era convins că în spatele tuturor acestor lucruri erau Mințile.

Nu putea crede că oamenii de rând ai Culturii își doriseră cu adevărat războiul, indiferent cum votaseră. Aveau Utopia lor comunistă. Erau slabi, răsfățați, răzgâiați, iar materialismul evanghelic al secțiunii Contactului le oferea perfect salvarea conștiințelor. Ce să fi vrut mai mult? Războiul trebuie să fi fost ideea Minților: făcea parte din comportamentul lor clinic să curețe galaxia, s-o facă să se conducă după reguli frumoase, eficiente, fără risipă, nedreptate sau suferință. Proștii Culturii nu își dădeau seama că într-o zi Mințile vor începe să se gândească la cât de risipitori și ineficienți sunt înșiși oamenii din cadrul Culturii.

Horza folosi giroscopul intern al costumului ca să se ghideze, privind fiecare parte de cer, întrebându-se unde, în acel vid presărat cu lumini, se dezlănțuiau bătălii și mureau milioane de oameni, unde Cultura încă mai rezista și unde presau flotele de luptă idirane. Costumul bâzâia, clicăia și șuiera încet în jurul lui: precis, ascultător, liniștitor. Deodată tresări, oprindu-l fără avertisment și făcând să-i clănțăne dinții. Un zgomot inconfortabil ca o alarmă de coliziune îi țiui violent într-o ureche și cu coada ochiului Horza putu să vadă, pe un microecran din interiorul căștii, lângă obrazul lui stâng luminându-se o hologramă roșie.

„Țintă/interceptată/radar” spuse costumul. „Se apropie/crește.”

3 Turbulența în Aer Clar

— Ce?! urlă Horza.

„Țintă/inter…” reluă costumul.

— Of, taci! strigă Horza și începu să apese butoanele de pe consola de la încheietura mâinii, răsucindu-se în toate direcțiile, scanând întunericul din jur.

Trebuia să existe o cale de a obține un display în interiorul vizorului căștii care să-i arate din ce direcție vin semnalele, dar nu avusese suficient timp să se familiarizeze complet cu costumul și nu putea găsi butonul potrivit. Apoi își dădu seama că probabil trebuia doar să ceară.

— Costum! Arată-mi sursa transmisiei!

Marginea din stânga sus a vizorului pâlpâi. El se răsuci și se aplecă până când un punct roșu clipitor se poziționă pe suprafața transparentă. Apăsă din nou butoanele de la încheietură și costumul șuieră evacuând gaze prin doze, strivindu-l la o gravitație de aproximativ 1G. Nimic nu păru să se schimbe, cu excepția greutății lui, dar luminița roșie dispăru repede, apoi reveni. Înjură. Costumul spuse:

„Țintă/interceptată…”

— *Știu*, îi spuse Horza.

Desfăcu pistolul cu plasmă de pe braț și pregăti laserele costumului. Întrerupse și jeturile de gaz. Orice ar fi venit după el, se îndoia că el ar fi fost capabil să fugă mai repede. Deveni din nou lipsit de greutate. Mica luminiță roșie continua să clipească pe vizor. Privi ecranele interioare. Sursa transmisiei se apropia pe o traiectorie curbă cu aproape 0,1 din viteza luminii, în spațiul real. Radarul era de frecvență joasă și nu foarte puternic – prea înapoiat ca să fie al Culturii sau al Idiranilor. Spuse costumului să oprească display-ul, coborî amplificatoarele din partea de sus a vizorului și le porni, țintind în punctul din care venise sursa radar. Dopplerul transforma semnalul, încă arătat pe unul din micile ecrane interioare ale căștii, anunțând că, indiferent ce producea semnalul, acesta încetinea. Urma oare să fie capturat și nu făcut bucățele?

Ceva sclipi tulbure în câmpul amplificatoarelor. Radarul se închise. Acum era foarte aproape. Își simți gura uscându-se și mâinile îi tremurau în mănușile grele ale costumului. Imaginea de pe amplificatoare părea să explodeze în întuneric, și atunci le

ridică la loc în partea de sus a căștii și privi afară la câmpul de stele în noaptea de culoarea cernelii. Ceva îi zbură prin câmpul vizual, de un negru pur, gonind pe fundalul cerului în liniște absolută. Lovi puternic butonul care pornea indicatorul radarului costumului și încercă să urmărească forma care trecea pe lângă el, acoperind stelele, dar nu reuși, astfel că nu putea spune cât de mult se apropiase sau cât de mare era. Îi pierdu urma în spațiul dintre stele când bezna din fața lui pâlpâi. Bănuia că se întorcea. Cu siguranță, reveni pulsul radar.

„Țin...”

— Liniște, zise Horza verificând pistolul cu plasmă.

Forma întunecată se mări, aproape direct în față. Stelele din jurul său se clătinară și se luminară în efectul de lentilă al unui motor warp imperfect ajustat în timpul decelerării. Horza privi forma apropiindu-se. Radarul se închise din nou. El îl porni iar, pentru ca raza să scaneze nava din față. Se uita la imaginea rezultată pe un ecran interior când aceasta pâlpâi și dispăru, șuierăturile și bâzâiturile costumului se opriră, iar stelele începură să pălească.

„Slăbește/efector/fo...” zise costumul, în timp ce și el și Horza își pierdeau puterea și cădeau inconștienți.

Sub el era ceva tare. Îl durea capul. Nu-și putea aminti unde se afla sau ce ar fi trebuit să caute acolo. Își amintea doar numele lui. Bora Horza Gobuchul, Schimbător de pe asteroidul Heibohre, în ultimul timp angajat de Idirani în războiul lor sfânt împotriva Culturii. Ce legătură aveau astea cu durerea din capul lui și cu metalul tare, rece, de sub obrazul lui?

Fusese lovit rău. Deși nu putea vedea, auzi sau mirosi nimic, știa că se întâmplase ceva grav, ceva aproape fatal. Încercă să-și amintească ce se întâmplase. Unde fusese în ultima vreme? Ce făcuse?

Mâna lui Dumnezeu 137! Inima îi tresări amintindu-și. Trebuia să scape! Unde îi era casca? De ce îl părăsise Xoralundra? Unde era medjelul ăla stupid cu casca lui? *Ajutor!*

Descoperi că nu se poate mișca.

Oricum, nu era *Mâna lui Dumnezeu 137* și nicio altă navă idirană. Puntea era solidă și rece, dacă era o punte, iar aerul nu mirosea așa cum trebuie. Acum putea să audă și oameni vorbind. Dar tot nu vedea nimic. Nu știa dacă avea ochii deschiși și era orb sau dacă erau închiși și nu putea să-i

deschidă. Încercă să-și ridice mâinile în dreptul feței ca să afle, dar nimic nu voia să se miște.

Vocile erau umane. Erau câteva. Vorbeau limba Culturii, Marain, dar asta nu însemna prea mult; în ultimele câteva milenii se răspândise din ce în ce mai mult ca o limbă secundară în galaxie. Horza putea s-o vorbească și s-o înțeleagă, deși nu o mai folosise de când… de când vorbise cu Balveda, de fapt, dar înainte n-o mai utilizase de mult timp. Biata Balveda. Dar oamenii aceia stăteau de vorbă, iar el nu putea distinge cuvintele. Încercă să-și miște pleoapele și, în cele din urmă, simți ceva. Încă nu-și putea da seama unde ar putea fi.

Tot acel întuneric… Apoi își aminti că fusese într-un costum și o voce îi spunea despre o țintă sau ceva asemănător. Își dădu seama șocat că fusese capturat sau salvat. Uită de încercarea de a deschide ochii și se concentră puternic ca să înțeleagă ce vorbeau oamenii din apropierea sa. Folosise destul de curând Marain; putea s-o facă. Trebuia. Trebuia să știe.

— … blestematul de sistem de două săptămâni și tot ce găsim e un bătrân în costum.

Asta era una dintre voci. O femeie, gândi el.

— La ce naiba te așteptai, la o navă a Culturii?

Bărbat.

— Mă rog, rahat, măcar *o bucată* din ea, din nou vocea femeii.

Niște râsete.

— E un costum bun. Rairch, după cum arată. Cred că o să-l iau eu, o altă voce de bărbat. Ton de comandă; de neconfundat.

— …

Degeaba. Prea încet.

— Se ajustează, idiotule.

Din nou bărbatul.

— … bucăți din navele idirane și ale Culturii or să plutească peste tot și am putea… laserul ăla de la prova… încă e futut.

Femeie, una diferită.

— Efectorul nostru nu-l va avaria, nu-i așa?

Un alt bărbat, părând tânăr, intervenind peste ceea ce spunea femeia.

— Era pe absorbție, nu a explodat, spuse căpitanul sau ce-o fi fost.

Cine *erau* acești oameni?

— … mult mai puțin decât bunicuțul de aici, zise unul dintre bărbați.

El! Vorbeau despre el! Încercă să nu dea niciun semn de viață. Abia acum își dădu seama că era *afară* din costum, zăcând la câțiva metri de oamenii care probabil stăteau în jurul costumului, unii dintre ei cu spatele spre el. Era întins cu un braț dedesubtul corpului, pe o parte, dezbrăcat, cu fața spre ei. Capul încă îl mai durea și putea să simtă saliva scurgându-i-se prin gura întredeschisă.

— … vreun fel de arme cu ei. Nu le văd totuși, zise omul și vocea i se modifică, de parcă și-ar fi schimbat poziția în timp ce vorbea.

Probabil pierduseră pistolul cu plasmă. Erau mercenari. Trebuiau să fie. Pirați.

— Pot să iau eu vechiul tău costum, Kraiklyn?

Tânărul.

— Ei, asta e, zise omul și glasul îi sună ca și când s-ar fi ridicat în picioare de pe vine sau s-ar fi răsucit; părea să-l ignore pe precedentul vorbitor. Poate cam dezamăgitor, dar am pus mâna pe costumul ăsta. Mai bine să ieșim acum, înainte să apară băieții mari.

— Și acum ce facem?

Din nou una dintre femei. Lui Horza îi plăcea vocea ei. Își dorea să poată deschide ochii.

— Templul ăla. Ar trebui să fie pradă ușoară, chiar și fără laser. E la doar zece zile de aici. O să punem mâna pe ceva fonduri din comorile altarului lor și după aia o să cumpărăm niște armament greu de pe Vavatch. Ne putem cheltui acolo câștigurile ilicite.

Bărbatul – Krakeline sau cum îl chema – făcu o pauză. Râse.

— Doro, nu fi atât de speriată. O să fie simplu. O să-mi fii recunoscătoare că am aflat de locul ăsta, după ce o să devenim bogați. Nenorociții de preoți nici măcar nu au arme. O să fie ușor…

— Ușor. Mda, știm.

O voce de femeie; cea plăcută. Horza era acum conștient de lumină. Vedea roz în fața ochilor. Capul încă îl chinuia, dar începea să-și revină. Își verifică trupul, testându-și conștient reacțiile nervilor pentru a-și măsura forma fizică. Era sub normal și nu avea să fie perfect până când ultimele efecte ale aparenței

sale geriatrice se vor fi șters, după câteva zile – dacă mai trăia atâta. Își dădea seama că ei credeau că era deja mort.

— Zallin, zise bărbatul, aruncă gunoiul ăla.

Horza deschise tresărind ochii la auzul pașilor apropiindu-se. Bărbatul vorbea despre *el!*

— Aah! strigă cineva în apropiere. Nu e mort. Mișcă ochii!

Pașii se opriră brusc. Horza se ridică nesigur, strângând ochii în lumina orbitoare. Respira greu și capul i se clătină când îl ridică. Reuși să-și concentreze privirea.

Se afla într-un hangar puternic luminat, dar mic. O navetă veche, bătută de vremuri, umplea aproape jumătate din hangar. El era aproape lipit de unul dintre pereții despărțitori; lângă celălalt stăteau oamenii care vorbiseră. La jumătatea distanței dintre el și grup era un tânăr înalt, mătăhălos, cu brațe foarte lungi și păr argintiu. După cum bănuise Horza, costumul pe care îl purtase zăcea întins pe podea la picioarele grupului de oameni. Înghiți în sec și clipi. Tânărul cu păr argintiu se holbă la el și se scărpină nervos într-o ureche. Purta un șort și un tricou uzat. Tresări când unul dintre bărbații mai înalți din grup, după a cărui voce Horza decisese că era căpitanul, spuse:

— Wubslin (se întoarse către unul dintre ceilalți bărbați), efectorul ăla nu funcționează bine?

Nu-i lăsa să vorbească despre tine ca și când n-ai fi aici! îşi drese glasul și vorbi cât putu de tare și de hotărât:

— Nu e nimic în neregulă cu efectorul vostru.

— Atunci, zise omul cel înalt zâmbind subțire și arcuindu-și o sprânceană, tu ar trebui să fii mort.

Se uitau toți la el, majoritatea cu suspiciune. Tânărul de lângă el se scărpina în ureche; părea năucit, chiar speriat, dar restul păreau că vor să scape de el cât mai repede posibil. Erau toți oameni sau apropiați: femei și bărbați, majoritatea îmbrăcați fie în costume sau bucăți de costume, fie în tricouri și șorturi. Căpitanul, care acum traversa grupul apropiindu-se de Horza, arăta înalt și musculos. Avea o grămadă de păr negru pieptănat pe spate de pe frunte, un ten pământiu și ceva felin în ochi și gură. Vocea i se potrivea. Când se apropie, Horza văzu că ținea în mână un pistol laser. Purta un costum negru, iar bocancii grei răsunau pe puntea goală de metal. Înaintă până când ajunse în rând cu tânărul cu păr argintiu, care mototolea tivul tricoului și-și mușca buza.

— De ce nu ești mort? îl întrebă încet bărbatul pe Horza.

— Pentru că sunt al dracului de rezistent față de cum arăt, zise Horza.

Omul zâmbi și aprobă din cap.

— Probabil că ești. Se întoarse și aruncă o privire scurtă costumului: Ce făceai aici, atât de departe, în ăsta?

— Lucram pentru Idirani. Nu au vrut să fiu prins de nava Culturii și s-au gândit că ar putea să mă salveze mai târziu, așa că m-au aruncat peste bord ca să aștept flota. Va fi aici în opt sau nouă ore. Apropo, ar trebui să plecați de aici.

— Chiar va fi? zise liniștit căpitanul, ridicând din nou din sprânceană. Pari foarte bine informat, bătrâne.

— Nu sunt chiar atât de bătrân. Era o deghizare pentru ultima mea misiune – un drog agatic. Se duce. În câteva zile voi fi din nou de folos.

Bărbatul scutură trist din cap.

— Ba nu. Se răsuci și porni înapoi spre ceilalți. Aruncă-l, îi spuse tânărului în tricou.

Acesta începu să înainteze.

— Stai dracului un minut! strigă Horza străduindu-se să se ridice în picioare.

Se sprijini de zid, cu mâinile întinse, dar tânărul venea drept spre el. Ceilalți priveau fie la el, fie la căpitan. Horza se aruncă înainte pe un picior, prea repede pentru tânărul cu păr argintiu. Îl lovi cu piciorul în vintre. Tânărul icni și căzu pe punte, ghemuit. Bărbatul se întoarse. Privi în jos la tânăr, apoi la Horza.

— Da? făcu el.

Horza avea impresia că se distrează. Arătă spre tânărul acum îngenuncheat.

— Ți-am spus: pot fi de folos. Sunt destul de priceput în luptă. Poți lua costumul…

— *Am* costumul, zise sec căpitanul.

— Măcar dă-mi o șansă. Horza privi în jur. Sunteți mercenari sau așa ceva, nu?

Nimeni nu spuse nimic. Simțea cum începe să nădușească; se opri.

— Lăsați-mă să vin cu voi. Tot ce vă cer e o șansă. Prima oară când o dau în bară, mă aruncați.

— De ce nu te-am arunca acum și să terminăm cu ciorovăiala?

Căpitanul râse, desfăcându-și larg brațele. Câțiva dintre ceilalți îl imitară.

— O *șansă*, repetă Horza. La dracu', nu cer prea mult.

— Îmi pare rău, scutură bărbatul din cap. Deja suntem supraaglomerați.

Tânărul cu păr argintiu privi în sus spre Horza, cu fața schimonosită de durere și ură. Oamenii din grup îi zâmbeau compătimitor lui Horza sau vorbeau între ei încet și dădeau din cap spre el, rânjind. Deveni brusc conștient că arăta exact ca un bătrân slăbănog în pielea goală.

— La dracu'! scuipă el privind drept la bărbat. Dă-mi cinci zile și te întrec și *pe tine* oricând.

Sprâncenele căpitanului se ridicară. Pentru o clipă păru furios, apoi izbucni în râs. Flutură laserul înspre Horza.

— Bine, bătrâne. Să-ți spun cum facem. Își puse mâinile în șolduri și făcu semn din cap spre tânărul încă îngenuncheat pe punte. Te poți lupta cu Zallin aici. Te simți în stare de o rundă, Zallin?

— O să-l omor, zise Zallin privind fix la gâtul lui Horza.

Câteva șuvițe din părul negru al omului se revărsară din gulerul costumului.

— Uite care-i ideea. Privi spre Horza. Ți-am spus că deja suntem supraaglomerați. Trebuie să fac loc. Se întoarse spre ceilalți. Eliberați locul. Și să-i aducă cineva bătrânului ăstuia un șort; mi se-apleacă.

Una dintre femei îi aruncă lui Horza un șort. El îl îmbrăcă. Costumul fusese luat de pe punte, și naveta împinsă câțiva metri într-o parte până se lovi de peretele exterior din partea îndepărtată a hangarului. Zallin se ridicase în cele din urmă de pe punte și se întorsese la ceilalți. Cineva îi dădu cu spray anestezic pe organele genitale. *Slavă Domnului că n-au fost retractabile*, gândi Horza. Se sprijinea de perete privind grupul de oameni. Zallin era mai înalt decât toți. Brațele păreau să-i ajungă la genunchi și erau groase cât coapsele lui Horza.

Horza îl văzu pe căpitan făcându-i semn din cap și una dintre femei păși spre el. Avea o față mică și dură. Pielea îi era întunecată, iar părul țepos era deschis la culoare. Întregul ei trup părea subțire și tare; mergea, gândi Horza, ca un bărbat. Când se apropie, Horza văzu că avea păr pe față, brațe și picioare, atât cât lăsa să se vadă cămașa lungă pe care o purta.

Se opri în fața lui și îl privi, de sus până jos.

— Sunt secundul tău, zise ea, de parcă asta ți-ar fi de vreun folos.

Ea era cea cu vocea frumoasă. Horza era dezamăgit, chiar dacă era speriat. Flutură din mână.

— Numele meu e Horza. Mulțumesc de întrebare.

Idiotule! își spuse. *Așa, spune-le numele tău adevărat. De ce nu le spui și că ești Schimbător?*

— Yalson, spuse femeia tăios și ridică o mână.

Horza nu era sigur dacă acel cuvânt era o urare sau numele ei. Era furios pe sine. De parcă n-ar fi avut destule probleme, se lăsase păcălit să-și spună numele adevărat. Probabil nu avea importanță, dar știa foarte bine că micile scăpări, greșelile aparent fără consecințe fac adesea diferența între succes și eșec, chiar între viață și moarte. Se întinse și strânse mâna femeii când înțelese că asta trebuia să facă. Mâna ei era uscată și rece, și puternică. O strivi pe a lui. Îi dădu drumul înainte de a apuca să strângă și el. Habar n-avea de unde venea ea, așa că nu deduse prea mult din asta. Acolo de unde venea el acest lucru ar fi însemnat un anume fel de invitație.

— Horza, da? Dădu din cap și-și puse mâinile pe șolduri la fel cum făcuse căpitanul. Ei bine, noroc, Horza. Probabil Kraiklyn crede că Zallin e cel mai inutil membru al echipajului, așa că probabil nu s-ar supăra dacă ai câștiga. Privi în jos la abdomenul lui scobit și la pieptul slab cu coaste reliefate și fruntea i se încreți. *Dacă* ai câștiga, repetă.

— Mulțumesc mult, zise Horza, încercând să-și sugă burta și să-și umfle pieptul. Făcu semn spre ceilalți. Se fac pariuri aici?

Încercă să rânjească.

— Numai pe cât o să reziști.

Horza lăsă să se stângă tentativa de rânjet. Privi dincolo de femeie și spuse:

— Știți, aș putea ajunge la fel de deprimat și fără ajutorul vostru. Nu mă faceți să vă opresc dacă vreți să puneți banii jos.

Își întoarse privirea la fața femeii. Nu vedea pe ea nici compasiune, nici simpatie. Îl analiză din nou de sus până jos, apoi dădu din cap, se răsuci pe călcâie și reveni la ceilalți. Horza înjură.

— Bun!

Kraiklyn își pocni palmele cu mănuși. Grupul se despărți și se

alinie pe marginile hangarului, înconjurându-i. Zallin stătea în picioare fixându-l pe Horza din capătul îndepărtat al spațiului liber. Horza se împinse de perete și se scutură, încercând să-și revină și să se pregătească.

— Deci, până la moarte, amândoi, anunță Kraiklyn zâmbind. Fără arme, dar cum nu văd niciun arbitru… orice e permis. OK, începeți.

Horza mai puse puțin spațiu între el și perete. Zallin venea spre el, ghemuit, cu brațele depărtate ca o pereche de mandibule supradimensionate ale unei insecte enorme. Horza știa că, dacă și-ar fi utilizat toate armele încorporate (și dacă le-ar fi avut pe toate; nu trebuia să uite că îi scoseseră dinții veninoși pe Sorpen), probabil ar fi putut învinge fără prea multe probleme, dacă Zallin nu prindea o lovitură extrem de norocoasă. Dar era la fel de sigur că, dacă și-ar fi utilizat armele eficiente care îi mai rămăseseră – glandele otrăvitoare de sub unghii –, ceilalți ar fi ghicit ce era el și oricum ar fi fost mort. Ar fi putut scăpa folosindu-și cumva dinții și mușcându-l pe Zallin. Otrava ataca sistemul nervos central, iar Zallin ar fi încetinit treptat; probabil nimeni nu și-ar da seama. Dar să-l zgârie ar fi fost ceva fatal pentru amândoi. Otrava conținută de săculeții de sub unghiile lui Horza paraliza mușchii secvențial începând cu punctul de intrare, și ar fi fost evident că Zallin fusese zgâriat cu altceva decât unghii obișnuite. Chiar dacă ceilalți mercenari n-ar fi considerat că trișează, ar fi existat o șansă destul de mare ca omul, Kraiklyn, să-și dea seama că Horza era Schimbător și să-l omoare.

Un Schimbător reprezenta o amenințare pentru oricine conducea prin forță, fie a armelor, fie a voinței. Amahain-Frolk știuse asta, și ar ști și Kraiklyn. De asemenea, exista o anumită repulsie înnăscută a oamenilor față de specia lui Horza. Nu numai că erau mult modificați față de materialul genetic original, ci reprezentau și o amenințare pentru identitate, o provocare la adresa individualității chiar și pentru cei mai puțin probabil să fie impersonați. Nu avea nimic de-a face cu sufletul sau cu posedarea fizică sau spirituală; după cum bine înțeleseseră Idiranii, ceea ce revolta era copierea comportamentală a celuilalt. Individualitatea, lucrul pe care majoritatea ființelor umane îl considerau mai prețios decât orice altceva, era cumva depreciată de ușurința cu care un

Schimbător o putea ignora ca limitare și o putea folosi ca deghizare.

Se Schimbase într-un om bătrân și încă mai purta această moștenire. Zallin ajunsese foarte aproape.

Tânărul se năpusti înainte cu brațele sale uriașe ca niște clești, încercând stângaci să-l apuce pe Horza. Horza se aplecă și sări într-o parte, mai repede decât anticipase Zallin. Înainte ca el să-l poată urmări pe Horza, Schimbătorul aplică o lovitură în umărul tânărului, lovitură care de fapt țintise capul. Zallin înjură. La fel și Horza. Se lovise la picior. Frecându-și umărul, tânărul se repezi iar înainte, la început aproape neglijent, apoi azvârlind un braț, cu pumnul strâns, cât pe ce să nimerească fața lui Horza. Schimbătorul simți pe obraz vântul stârnit de mișcarea de secerare. Dacă lovitura ar fi nimerit în plin, ar fi pus capăt luptei. Horza se lăsă într-o parte, apoi sări în direcție opusă, pivotând pe un călcâi și lovind din nou puternic cu piciorul între picioarele tânărului. Nimeri, dar Zallin zâmbi doar chinuit și se repezi iar la Horza. Probabil spray-ul îi amorțise orice senzație.

Horza se roti în jurul tânărului. Zallin îl fixa cu o expresie de concentrare intensă pe față. Ținea încă brațele arcuite în față ca niște clești, iar la capetele lor degetele se flexau din când în când, ca și cum ar fi dorit cu disperare să simtă gâtul lui Horza. Horza era vag conștient de oamenii din jurul lui sau de luminile și accesoriile hangarului. Tot ceea ce vedea era tânărul ghemuit, pregătit din fața lui, cu brațele sale masive și părul argintiu, tricoul uzat și pantofii ușori. Pantofii scârțâiră pe puntea de metal când Zallin atacă iar. Horza se roti și lovi brusc cu piciorul drept. Îl izbi pe Zallin peste urechea dreaptă și tânărul se dădu țopăind înapoi, frecându-și urechea.

Horza știa că respiră iarăși greu. Consuma prea multă energie doar ca să se păstreze la tensiunea maximă, gata de următorul atac, pentru ca în același timp să nu-l rănească suficient pe Zallin. În acest ritm, tânărul avea să-l doboare curând, chiar fără să ajungă la el. Zallin își desfăcu iar brațele și avansă. Horza alunecă pe-o parte, bătrânii lui mușchi protestând. Zallin se răsuci. Schimbătorul făcu un salt înainte, pivotând pe un picior și izbind cu celălalt călcâi în stomacul tânărului. Obținu o bufnitură satisfăcătoare și Horza se pregăti să sară, apoi își dădu seama că piciorul îi era prins. Zallin se ținea de el. Schimbătorul căzu pe punte.

Zallin se balansa, ținând o mână la baza sternului. Gâfâia, aproape îndoit de durere, și șovăia – Horza bănuia că avea o coastă ruptă –, dar ținea piciorul adversarului său cu cealaltă mână. Oricât s-ar fi răsucit și s-ar fi împins, Horza nu se putea elibera din menghină.

Încercă un puls de transpirație în partea de jos a piciorului drept. Nu mai făcuse asta din vremea antrenamentelor de luptă individuală de la Academia din Heibohre, dar merita o încercare; orice merita, dacă exista o șansă de a slăbi strânsoarea. Nu reuși. Poate uitase cum s-o facă corect sau poate glandele lui sudoripare artificial îmbătrânite erau incapabile să reacționeze atât de repede, dar oricum se afla încă prins în menghina tânărului. Zallin își revenea de pe urma loviturii încasate. Scutură din cap, luminile hangarului reflectându-i-se în păr, apoi apucă piciorul lui Horza cu cealaltă mână.

Horza se învârti în mâini în jurul tânărului, având un picior prins și celălalt atârnând, încercând să-și sprijine greutatea pe punte. Zallin îl fixă cu privirea pe Schimbător și-și răsuci repede mâinile, ca și când ar fi încercat să-i smulgă piciorul. Horza anticipă mișcarea și își aruncă tot corpul într-o rotație exact când Zallin începuse manevra; sfârși acolo unde începuse, cu piciorul prins în mâinile lui Zallin și propriile sale palme pășind ca un crab pe punte, încercând să urmeze mișcările tânărului. *Aș putea ținti la picioare; să lovesc și să mușc*, gândi Horza, căutând cu disperare să se gândească la ceva. *În momentul în care începe să încetinească aș avea o șansă. Ei n-ar observa. N-am nevoie decât...* Apoi, bineînțeles, își reaminti. Îi scoseseră dinții. Ticăloșii ăia bătrâni – și Balveda – aveau să-l ucidă în cele din urmă, în cazul Balvedei de dincolo de mormânt. Atât timp cât Zallin îi ținea piciorul așa, lupta avea să se desfășoare într-o singură direcție.

Ce naiba, o să-l mușc oricum. Fu el însuși surprins de acest gând; fusese conceput și acționase în baza lui înainte de a avea timp să cugete. Următorul lucru pe care îl știu fu că se împingea în piciorul prins de Zallin cât putea de tare cu mâinile, aruncându-se între picioarele tânărului. Își împinse dinții rămași în călcâiul drept al băiatului.

— AAH, țipă Zallin.

Horza mușcă mai tare și simți cum strânsoarea asupra piciorului său slăbește ușor. Își smuci capul în sus, încercând să

sfâșie carnea tânărului. Simți că rotula lui avea să explodeze și piciorul i se va rupe, dar se chinui cu gura plină de carne vie să îmbrâncească trupul lui Zallin din toate puterile. Zallin îi dădu drumul. Horza încetă imediat să mai muște și se îndepărtă când mâinile tânărului cădeau spre capul lui. Schimbătorul se ridică în picioare; avea glezna și genunchiul înțepenite, dar nu serios rănite. Zallin șchiopăta și călcâiul îi sângera. Horza schimbă tactica și fandă, lovindu-l pe tânăr drept în burtă, sub scutul rudimentar al brațelor sale enorme. Zallin își duse mâinile la stomac și în partea de jos a coastelor și se ghemui din reflex. Horza veni lângă el și izbi cu ambele mâini în gâtul lui Zallin.

În mod normal, lovitura ar fi fost fatală, dar Zallin era puternic, iar Horza încă era slăbit. În timp ce Schimbătorul își recăpăta echilibrul și se răsucea, trebui să evite coliziunea cu unii dintre mercenarii aliniați lângă perete: în timpul luptei străbătuseră hangarul de la un cap la altul. Înainte ca Horza să pregătească o altă lovitură, Zallin era din nou în picioare, cu fața contorsionată de o violență frustrată. Urlă și se repezi la Horza, care făcu un pas în lateral. Dar Zallin se împiedică în timpul saltului și din pur noroc capul său izbi în stomacul lui Horza.

Lovitura fu cu atât mai dureroasă și demoralizatoare pentru că nu o anticipase. Horza căzu și se rostogoli, încercând să treacă pe sub Zallin, dar tânărul căzu peste el, înțepenindu-l pe punte. Horza se zbătu, dar nu se întâmplă nimic. Era prins în capcană.

Zallin se săltă într-o palmă și duse cealaltă mână strânsă pumn la spate, uitându-se chiorâș la fața omului de sub el. Horza își dădu dintr-odată seama că nu mai are ce face. Privi pumnul masiv ridicându-se, propriul corp fiind aplatizat, brațele țintuite, și știu că se terminase. Pierduse. Se pregăti să-și miște capul cât de repede posibil din drumul loviturii spărgătoare de oase care putea fi declanșată în orice moment și încercă din nou să-și miște picioarele, dar știu că era zadarnic. Vru să închidă ochii, dar știa că trebuia să-i țină deschiși. *Poate Bărbatului o să i se facă milă. Trebuie să fi văzut că am luptat bine. Am fost doar ghinionist. Poate o să oprească…*

Pumnul lui Zallin făcu o pauză, ca o lamă de ghilotină aflată în punctul cel mai de sus, exact înainte de a i se da drumul.

Lovitura nu mai veni. Când Zallin se încordă, cealaltă mână, preluând greutatea părții de sus a trupului, alunecă; se mișcă de

sub el patinând pe propriul sânge al tânărului. Zallin mârâi surprins. Căzând peste Horza, corpul lui își schimbă poziția, astfel încât Schimbătorul simți cum greutatea care îl țintuia scade. Se ridică de sub Zallin când acesta se răsturnă. Horza se rostogoli în direcție opusă, aproape peste picioarele mercenarilor care priveau. Capul lui Zallin lovi puntea, nu tare, dar, înainte ca tânărul să poată reacționa, Horza se aruncă în spatele lui Zallin, înțepenindu-și mâinile în jurul gâtului acestuia și trăgând capul cu păr argintiu înapoi. Își lăsă picioarele să alunece pe laturile corpului lui Zallin, încălecându-l, și-l țintui pe loc.

Zallin rămase nemișcat, și se auzi un gâlgâit din gâtul prins de mâinile lui Horza. Era suficient de puternic ca să-l azvârle pe Schimbător, să se răstoarne pe spate și să-l strivească; dar înainte să poată face ceva, o smucitură a mâinilor lui Horza i-ar fi rupt gâtul lui Zallin.

Zallin privi în sus spre Kraiklyn, care stătea aproape drept în fața lui. Horza, scăldat de asemenea în sudoare și gâfâind, privi în sus în ochii întunecați, înfundați, ai omului. Zallin se zbătu puțin, apoi rămase iar nemișcat în momentul în care Horza își încordă antebrațele.

Se uitau toți la el – toți mercenarii, toți pirații sau corsarii sau cum voiau să-și spună. Stăteau de-a lungul celor doi pereți ai hangarului și îl priveau pe Horza. Dar numai Kraiklyn se uita în ochii lui.

— Nu trebuie să fie până la moarte, gâfâi Horza. Se uită o clipă la părul argintiu din fața lui, câteva șuvițe fiind lipite de transpirație de creștetul băiatului. Ridică din nou ochii spre Kraiklyn. Am învins. Poți să-l dai jos pe puști la următoarea escală. Sau pe mine. Nu vreau să-l omor.

Ceva cald și lipicios părea să curgă pe punte de-a lungul piciorului său drept. Înțelese că era sângele lui Zallin din rana de la picior. Kraiklyn avea pe chip o expresie ciudat de distantă. Pistolul laser, pe care îl pusese la centură, fu scos ușor cu mâna stângă din teacă și îndreptat spre centrul frunții lui Horza. În liniștea hangarului, Horza îi auzi declicul și murmurul cu care îi era ridicată piedica, la circa un metru de capul său.

— Atunci o să mori tu, îi spuse Kraiklyn, cu o voce egală și plată. Nu am loc pe navă pentru cineva care nu apreciază o crimă din când în când.

Horza privi în ochii lui Kraiklyn, peste țeava nemișcată a pistolului laser. Zallin gemu.

Trosnetul răsună în spațiul metalic al hangarului ca o împușcătură. Horza își desfăcu brațele fără să-și ia ochii de la fața șefului mercenarilor. Trupul moale al lui Zallin se prăbuși flasc pe punte și se chirci sub propria greutate. Kraiklyn zâmbi și puse pistolul la loc în teacă. Se închise cu un șuierat stins.

— Bun venit la bordul *Turbulenței în Aer Clar*, oftă Kraiklyn și păși peste trupul lui Zallin.

Merse până la mijlocul unui perete, deschise o ușă și ieși, iar cizmele i se auziră zăngănind pe niște trepte. Majoritatea celorlalți îl urmară.

— Bravo.

Horza, încă îngenuncheat, se întoarse la auzul acestor cuvinte. Era femeia cu voce frumoasă, Yalson. Îi întinse încă o dată mâna, de data asta ca să-l ajute să se ridice. El o acceptă recunoscător și se sculă în picioare.

— Nu mi-a plăcut, îi zise. Își șterse transpirația de pe frunte cu brațul și privi în ochii femeii. Ai spus că te cheamă Yalson, nu?

Ea aprobă.

— Iar tu ești Horza.

— Bună, Yalson.

— Bună, Horza.

Zâmbi puțin. Lui Horza îi plăcu zâmbetul ei. Privi la cadavrul de pe punte. Sângele încetase să mai curgă din rana de la picior.

— Ce-o să se întâmple cu bietul nenorocit? întrebă el.

— Am putea foarte bine să-l aruncăm, zise Yalson.

Își îndreptă privirea spre ceilalți care mai rămăseseră în hangar, trei bărbați cu blană deasă și la fel de îndesați, în șorturi. Stăteau grupați lângă ușa prin care ieșiseră ceilalți, privindu-l curioși. Toți trei aveau bocanci grei, de parcă abia ar fi început să se echipeze și fuseseră întrerupți. Horza ar fi vrut să râdă. Însă surâse și le făcu semn cu mâna.

— Bună.

— Ah, ei sunt Bratsilakinii, zise Yalson, pe când cele trei trupuri blănoase fluturau niște mâini greoaie și cenușii înspre el, nu tocmai în mod sincronizat. Unu, Doi și Trei, continuă ea, făcând semn spre fiecare pe rând. Probabil că suntem singura Companie Liberă cu un grup de clone paranoice.

Horza se uită la ea și văzu că era serioasă, exact când cei trei umanoizi păroși veneau spre el.

— Să nu asculți un cuvânt din ce-ți spune ea, zise unul dintre ei, cu un glas moale pe care Horza îl găsi surprinzător. Nu i-a plăcut niciodată de noi. Sperăm ca tu să fii de partea *noastră*.

Șase ochi priviră neliniștiți către Horza. El făcu tot posibilul să zâmbească.

— Vă puteți baza pe asta, le spuse.

Ei îi întoarseră zâmbetul și priviră de la unul la altul, dând din cap.

— Hai să-l punem pe Zallin într-un vactub. Probabil o să-l aruncăm mai târziu, le zise Yalson celor trei.

Se aplecă asupra corpului. Doi dintre Bratsilakini o urmară și toți trei purtară trupul lipsit de viață într-o zonă a punții hangarului de unde ridicară niște platforme de metal, deschiseră o trapă curbată, înghesuiră corpul lui Zallin într-un spațiu strâmt, apoi reînchiseră și trapa, și puntea. Al treilea Bratsilakin luă o cârpă dintr-un dulăpior de pe perete și șterse sângele de pe punte. Apoi grupul de clone păroase se îndreptă spre ușă și scări. Yalson veni lângă Horza.

— Hai să-ți arăt unde te poți spăla.

O urmă de-a curmezișul hangarului spre ușă. Pe drum ea se întoarse spre el.

— Ceilalți s-au dus să mănânce. Ne întâlnim la cantină dacă ești gata la timp. Doar urmează-ți nasul. Oricum, trebuie să-mi colectez câștigurile.

— Câștigurile? zise Horza pe când ajungeau la ușă, unde Yalson puse palma pe ceea ce Horza presupuse că erau întrerupătoare.

Ea se întoarse spre el, privindu-l în ochi.

— Sigur, zise și apăsă unul din întrerupătoarele acoperite de mâna ei.

Luminile nu se modificară, dar sub picioare Horza simți o vibrație. Auzi un șuierat și ceva care semăna cu un fel de pompă funcționând.

— Am pariat pe tine, zise Yalson, apoi se întoarse și urcă pe treptele de dincolo de ușă, sărind câte două deodată.

Horza privi încă o dată de jur-împrejurul hangarului și apoi o urmă.

Chiar înainte ca *Turbulența în Aer Clar* să reintre în warp și echipajul său să se așeze la masă, nava elimină cadavrul lui Zallin. Acolo unde găsise un bărbat viu în costum lăsa un tânăr mort în șort și tricou zdrențuit, căzând și înghețând în timp ce un strat subțire de molecule de aer se împrăștiau în jurul corpului, ca o imagine a vieții părăsindu-l.

4 Templul Luminii

Turbulența în Aer Clar se legănă trecând peste umbra unei luni, deasupra unei suprafețe aride, pline de cratere – traiectoria sa ondulându-se când trecu de marginea superioară a puțului gravitațional –, apoi coborî către o planetă albastru-verzuie acoperită de nori. Aproape îndată ce trecură de lună, cursul începu să se curbeze, îndreptând treptat nasul navei în sens opus planetei, înapoi către spațiu. La jumătatea acestei curbe, *TAC* își eliberă naveta, aruncând-o spre orizontul cețos al globului, la marginea întunericului care se întindea peste suprafața planetei ca un scut negru. Horza stătea în navetă cu cea mai mare parte a echipajului *TAC*. Erau echipați și așezați pe bănci înguste în compartimentul de pasageri plin de o diversitate de costume spațiale; chiar și cei trei Bratsilakini aveau modele ușor diferite. Singurul exemplar cu adevărat modern era cel purtat de Kraiklyn, costumul Rairch pe care îl luase de la Horza.

Erau toți înarmați, iar armele lor erau la fel de variate ca și costumele. Majoritatea erau lasere, mai exact ceea ce Cultura numea SAECR – Sistem de Armament cu Emisie Coerentă de Radiații. Cele mai bune operau pe lungimi de undă pe care ochiul uman nu le putea vedea. Unii aveau tunuri cu plasmă sau pistoale de calibru mare și cineva avea o micromortieră care părea eficientă, dar numai Horza ducea o pușcă cu proiectile, și încă una dintre cele vechi, grosolane, care trăgea lent. O verifică pentru a zecea sau a unsprezecea oară și o înjură. Înjură și costumul vechi și neetanș care-i fusese dat; vizorul începea să se aburească. Totul era lipsit de speranță.

Naveta începu să se balanseze și să vibreze când intră în atmosfera planetei Marjoin, unde intenționau să atace și să jefuiască ceva numit Templul Luminii.

Turbulenței în Aer Clar îi luaseră cincisprezece zile să se târască cei aproximativ douăzeci și unu de ani-lumină standard dintre Sorpen și Marjoin. Kraiklyn se lăudase că nava lui putea atinge aproape de o mie două sute de ori viteza luminii, dar viteza asta, spunea el, era numai pentru situații de urgență. Horza aruncase o privire bătrânei nave și se îndoia că ar putea obține un multiplu de patru cifre fără ca motoarele ei warp exterioare să aplatizeze nava și tot ce se găsea în ea peste tot în spațiu.

Turbulența în Aer Clar era o venerabilă navă Hronish de asalt, blindată, din timpul declinului uneia dintre dinastiile târzii, și fusese construită mai mult în ideea solidității și rezistenței decât a performanței și rafinamentului. Dat fiind nivelul de pregătire tehnică a echipajului său, Horza crezu că era un lucru bun. Nava avea cam o sută de metri lungime, douăzeci în secțiune transversală și cincisprezece înălțime, plus – deasupra părții din spate a corpului navei – o coadă înaltă de zece metri. Pe ambele laturi ale corpului se umflau unitățile warp, ca niște versiuni mai mici ale corpului propriu-zis, conectându-se la acesta prin niște aripioare boante în centru și niște piloni subțiri care începeau chiar din spatele nasului navei. *TAC* avea o linie suplă și era echipată cu motoare de accelerare cu fuziune în coadă, ca și cu un mic motor ridicător în nas, fiind potrivită pentru operarea în atmosferă și puțuri gravitaționale. Horza își spuse că accesoriile ei lăsau mult de dorit.

Primise fosta cușetă a lui Zallin, împărțind o cabină – eufemistic numită astfel – de doi metri cubi cu Wubslin, care era mecanicul navei. El își spunea inginer, dar după câteva minute de discuție în care Horza încercă să-l tragă de limbă despre chestiile tehnice ale *TAC*, Schimbătorul își dădu seama că bărbatul îndesat și cu piele albă știa puține lucruri despre sistemele mai complexe ale navei. Nu era neplăcut, nu mirosea și dormea în majoritatea timpului liniștit, așa că Horza presupuse că ar fi putut fi și mai rău de atât.

Pe navă erau optsprezece persoane, în nouă cabine. Omul, desigur, avea una doar pentru sine, și Bratsilakinii împărțeau una cu un miros mai degrabă picant; le plăcea să-i lase ușa deschisă; toți ceilalți închideau ușile când treceau ei. Horza fu dezamăgit să afle că erau doar patru femei la bord. Două dintre ele ieșeau rar din cabina lor și comunicau cu ceilalți mai mult

prin semne. A treia era o fanatică religioasă care, atunci când nu încerca să-l convertească la ceva numit Cercul de Foc, își petrecea timpul în cabina pe care o împărțea cu Yalson, înfășurată în panglici fanteziste. Yalson părea să fie singura femeie normală de la bord, dar lui Horza îi era greu să se gândească la ea ca la o femeie. Oricum, ea era cea care își asumase sarcina să-l prezinte celorlalți și să-i spună lucrurile pe care era necesar să le știe despre navă și echipaj.

Se spălase într-unul din punctele de igienizare ca niște sicrie, apoi, așa cum îi sugerase Yalson, își urmase nasul până la cantină, unde fusese mai mult sau mai puțin ignorat, dar ceva de mâncare fusese împins în direcția lui. Kraiklyn îl privi o singură dată când se așeză, între Wubslin și unul dintre Bratsilakini, apoi nu se mai uită la el și continuă să vorbească despre arme, blindaje și tactici. După masă, Wubslin îl conduse pe Horza în cabina lor, apoi plecă. Horza își făcu loc pe patul lui Zallin, trase niște așternuturi rupte peste carcasa lui obosită, dureroasă, cu aspect bătrân, și căzu într-un somn adânc.

Când se trezi, adună într-o legătură puținele lucruri care-i aparținuseră lui Zallin. Era patetic: tânărul mort avusese câteva tricouri, pantaloni, niște kilturi mici, o sabie ruginită, o colecție de pumnale ieftine în huse șifonate și câteva cărți mari cu micropagini cu imagini mișcătoare, repetând mereu scene din războaie vechi atât timp cât erau ținute deschise. Cam asta era tot. Horza păstră costumul neetanș al tânărului, deși era cu mult prea larg și neajustabil, și vechea pușcă cu proiectile prost întreținută.

Restul lucrurilor, învelite într-unul dintre așternuturile cele mai zdrențuite, le duse jos în hangar. Nimeni nu se ostenise să împingă naveta la loc. Yalson era acolo, dezbrăcată până în talie, antrenându-se. Horza rămase în ușa de la capătul scărilor, privind cum lucrează femeia. Se rotea și sărea, făcea tot felul de tumbe, lovea cu picioarele și cu pumnii în aer, scoțând mici sunete înfundate la fiecare lovitură precisă. Se opri când îl zări pe Horza.

— Bun venit înapoi.

Se apleacă și luă un prosop de pe punte, apoi începu să se frece cu el pe piept și pe brațe, unde transpirația sclipea pe puful auriu.

— Bănuiam eu că o să apari.

— Am dormit mult? întrebă Horza.

Nu știa ce sistem temporal era folosit pe navă.

— Două zile standard. Yalson își șterse părul țepos și-și înveli cu prosopul umed umerii pufoși. Oricum, arăți mai bine.

— Mă simt mai bine, zise Horza.

Nu se privise încă într-o oglindă sau într-un reversor, dar știa că trupul său începe să revină la normal, pierzându-și înfățișarea geriatrică.

— Astea-s lucrurile lui Zallin? întrebă Yalson arătând spre pachetul din brațele lui.

— Da.

— O să-ți arăt cum funcționează vactuburile. O să le aruncăm probabil data viitoare când ieșim din warp.

Yalson deschise puntea și trapa de dedesubt a tubului, iar Horza aruncă echipamentul lui Zallin în cilindru și Yalson îl închise la loc. Schimbătorului îi plăcu cum mirosea Yalson când prinse izul trupului ei cald și transpirat, dar în atitudinea ei față de el nu era nimic care să-i dea de înțeles că ar putea deveni vreodată mai mult decât prieteni. Însă își făcuse un prieten pe această navă. Cu siguranță avea nevoie de unul.

După aceea merseră la cantină să-și ia ceva de mâncare. Horza era lihnit; corpul lui avea nevoie de hrană ca să se refacă și să pună mai multă carne peste forma subțire pe care și-o asumase ca să-l impersoneze pe ministrul Gerontocrației de pe Sorpen.

„Cel puțin, gândi Horza, bucătăria funcționează bine și câmpul AG pare bun”. Ideea unei cabine înghesuite, mâncare putredă și un câmp gravitațional inegal sau instabil îl umplea de groază pe Schimbător.

— ... Zallin nu avea prieteni adevărați, zise Yalson scuturând din cap în timp ce băga ceva de mâncare în gură.

Stăteau amândoi la cantină. Horza dorea să știe dacă era cineva pe navă care ar putea să vrea să-l răzbune pe tânărul ucis de el.

— Bietul nenorocit, zise iar Horza.

Puse lingura jos și se holbă o clipă la talmeș-balmeșul din sala scundă de mese, simțind din nou acel rapid, dar hotărât trosnet al oaselor în mâinile lui și văzând cu ochii minții coloana vertebrală rupându-se, traheea boțindu-se, arterele comprimându-se – întrerupând viața tânărului ca și când ar fi

răsucit un comutator. Scutură din cap.
— De unde era?
— Cine știe? făcu Yalson ridicând din umeri. Văzu expresia de pe fața lui Horza și adăugă, printre mestecături: Uite ce e, el te-ar fi omorât. E mort. Uită-l. Sigur că e greu, dar… oricum, era cam plicticos.
Mai luă o îmbucătură.
— Mă întrebam dacă există cineva căruia să-i trimitem ceva. Prieteni, rude, sau…
— Uite ce-i, Horza, zise Yalson întorcându-se spre el, când vii la bordul navei ăsteia nu ai trecut. E considerat foarte nepoliticos să întrebi pe cineva de unde vine sau ce-a făcut în viață înainte de a se îmbarca. Poate că toți avem ceva secrete, sau pur și simplu nu vrem să vorbim despre unele din lucrurile pe care le-am făcut. Dar oricum ar fi, nu încerca să afli. Spațiul dintre urechile tale este singurul loc de pe lada asta în care o să ai vreodată vreo intimitate, așa că profită la maximum. Dacă trăiești suficient de mult, poate că cineva o să vrea în cele din urmă să-ți spună câte ceva despre sine, probabil la beție… dar atunci s-ar putea să nu-ți mai dorești asta. Mă rog; sfatul meu este ca deocamdată s-o lași baltă.
Horza deschise gura să spună ceva, dar Yalson continuă:
— O să-ți spun acum tot ce știu, ca să te scutesc să mai întrebi.
Lăsă jos lingura și-și șterse buzele cu un deget, apoi se răsuci în scaun ca să stea cu fața la el. Ridică o mână. Firișoarele de păr deschis la culoare de pe antebrațul și de pe dosul palmei ei conturau în auriu pielea ei întunecată. Întinse un deget.
— Unu: nava Hronish; are cam o sută de ani. Cel puțin o duzină de proprietari nu tocmai grijulii. În momentul de față îi lipsește arcul laser de când l-am aruncat în aer ca să-i modificăm tiparul lungimii de undă. Doi (întinse un alt deget): Kraiklyn are nava asta de când îl cunoaștem noi. Zice că a câștigat-o undeva la un joc de Damage, chiar înainte de război. Știu că joacă jocul ăsta, dar n-am idee cât e de bun. Oricum, e problema lui. Oficial ne numim CLK, Compania Liberă Kraiklyn, iar el e șeful. E un conducător destul de bun și la nevoie nu se dă în lături să pună osul la treabă împreună cu restul trupeților. Conduce de pe câmpul de lucru, și asta îl face să fie OK din punctul meu de vedere. Trucul lui e că nu doarme niciodată. Are

o... ăăă... Yalson se încruntă, evident căutând cuvintele potrivite. O divizare îmbunătățită a folosirii emisferelor cerebrale. O treime din timp, o jumătate doarme, iar el e puțin visător și confuz; altă treime de timp doarme cealaltă și e tot numai logică și cifre și nu comunică prea bine. Restul timpului, de exemplu în toiul acțiunii sau când apare o urgență, ambele părți sunt treze și funcționale. E cam greu să-l prinzi nepregătit.

— Clone paranoice și un om cu un sistem de comutare în creier, zise Horza clătinând din cap. OK. Continuă.

— Trei: noi nu suntem mercenari. Suntem o Companie Liberă. De fapt, nu suntem decât pirați, dar așa vrea Kraiklyn să ne spună și, deci, asta suntem. Teoretic, oricine ni se poate alătura atâta vreme cât poate mânca mâncarea și respira aerul, dar în practică e ceva mai selectiv, și el ar vrea să fie încă și mai mult, bănuiesc. Nu contează. Am îndeplinit câteva contracte, mai mult de protecție, câteva misiuni de escortă în teritorii de rangul al treilea care s-au pomenit cuprinse în zona de război, dar în cea mai mare parte a timpului doar atacăm și furăm acolo unde considerăm că putem scăpa din cauza confuziei provocate de război. Asta ne pregătim să facem în acest moment. Kraiklyn a auzit despre un loc numit Templul Luminii de pe o planetă cam de rang trei, pe un istm împădurit, și consideră că o să fie floare la ureche, ca să folosesc una dintre expresiile lui preferate. Conform spuselor lui, e plin de preoți și comori; îi împușcăm pe primii și punem mâna pe ultimele. Apoi ne îndreptăm spre Orbitalul Vavatch înainte să se prindă Cultura și cumpărăm ceva ca să ne înlocuim arcul laser. Presupun că prețurile sunt destul de bune. Dacă stăm suficient de mult timp pe acolo, lumea o să încerce probabil să ne dea marfa pe degeaba.

— Ce se întâmplă cu Vavatch? întrebă Horza.

Nu auzise despre așa ceva. Știa că marele Orbital e undeva în această parte a zonei de război, dar crezuse că proprietatea în comun asupra sa îl va ține în afara liniei focului.

— Nu ți-au spus prietenii tăi Idirani? zise Yalson. Lăsă să-i cadă mâna cu degetele întinse. Ei bine, continuă când Horza se mulțumi să ridice din umeri, după cum probabil *știi*, Idiranii avansează prin tot flancul dinspre interiorul Golfului Glittercliff. Cultura se pare că opune ceva rezistență sau cel puțin se pregătește s-o facă. Părea că se va ajunge la una dintre înțelegerile obișnuite, iar Vavatch va rămâne teritoriu neutru.

Chestia aia religioasă a Idiranilor în legătură cu planetele spune că ei nu sunt cu adevărat interesați de O atâta timp cât Cultura nu intenționează s-o folosească drept bază, iar ei au promis că n-o s-o facă. La dracu’, cu nenorocitele alea de SGV-uri enorme pe care le construiesc zilele astea nici *nu au* nevoie de baze pe O sau pe Inele, sau pe planete, sau oriunde altundeva… Ei bine, toate speciile diferite și ciudații de pe Vavatch au crezut că vor fi bine mersi și probabil o duceau foarte bine în afara focului galactic din jurul lor… Apoi Idiranii au anunțat că la urma urmei *vor prelua* Vavatch, deși numai cu numele, fără prezență militară. Cultura a spus că ei nu vor accepta asta, ambele părți au refuzat să-și abandoneze prețioasele principii, iar Cultura a zis: „OK, dacă voi nu cedați, noi o să aruncăm în aer locul înainte să ajungeți voi aici.” Și asta se întâmplă. Înainte să sosească flota de război idirană, Cultura intenționează să evacueze întregul blestemat de O și apoi să-l detoneze.

— Vor să *evacueze* un *Orbital?*

Era într-adevăr pentru prima dată când auzea de așa ceva. Idiranii nu menționaseră nimic despre Orbitalul Vavatch în informațiile pe care i le dăduseră, și chiar în momentul în care îl impersonase pe ministrul de externe Egratin tot ceea ce venise din exterior fuseseră zvonuri. Orice idiot putea să vadă că întregul spațiu din jurul Golfului Sullen avea să devină zonă de război pe o rază de sute de ani-lumină și pentru cel puțin câteva decade, dar ce se petrecea exact nu reușise să afle. Războiul se întețea cu adevărat. Totuși, doar un nebun s-ar fi gândit să mute toată lumea de pe un Orbital.

Yalson înclină și ea din cap.

— Așa se vorbește. Nu mă întreba unde au de gând să facă rost de nave pentru așa ceva, dar asta spun că vor face.

— Sunt nebuni, scutură din cap Horza.

— Mda, bine, cred că au dovedit asta de la început, de când au intrat în război.

— OK. Scuză-mă. Continuă, zise Horza fluturând din mână.

— Am uitat ce mai voiam să-ți spun, rânji Yalson privindu-și cele trei degete pe care le întinsese, de parcă ele i-ar fi putut da vreun indiciu. Îl privi pe Horza. Cred că asta e aproape tot. Te sfătuiesc să ții capul plecat și gura închisă până ajungem pe Marjoin, unde e templul, și să-ți ții capul plecat și după ce ajungem acolo, dacă tot veni vorba.

Râse, și Horza începu să râdă odată cu ea. Ea dădu din cap și luă din nou lingura.

— Presupunând că te vei descurca bine, lumea o să te accepte mai ușor dacă ai trecut prin focul luptei împreună cu ei. Deocamdată ești copilul navei, indiferent ce-ai fi făcut în trecut, și fără nicio legătură cu Zallin…

Horza o privi nesigur, gândindu-se cum ar fi să atace ceva – chiar și un templu neapărat – cu un costum de mâna a doua și cu o pușcă cu proiectile pe care nu se putea baza.

— Bine, oftă el luând cu lingura mâncare din farfurie, atât timp cât n-o să începeți toți să pariați pe modul în care o să cad…

Yalson îl privi o clipă, apoi rânji și continuă să mănânce.

Kraiklyn se dovedi mai curios în privința trecutului lui Horza, în ciuda spuselor lui Yalson. Bărbatul îl invită pe Schimbător în cabina lui. Era curată și ordonată, totul împachetat și prins cu clame sau sfori, și mirosea a proaspăt. Pe perete erau aliniate cărți adevărate, iar pe podea se afla un covor absorbant. O machetă a *TAC* atârna de tavan, iar pe un alt perete se legăna o armă mare cu laser; părea puternică, cu un spațiu mare pentru baterii și un dispozitiv de divizare a razei la capătul țevii. Strălucea în lumina blândă a cabinei de parcă ar fi fost lustruită.

— Stai jos, zise Kraiklyn indicându-i lui Horza un scaun mic, în timp ce el transforma singurul pat într-o canapea și se arunca pe ea.

Se întinse spre un raft din spate și culese două sticluțe de inspirat. Îi oferi una lui Horza, care o luă și îi rupse sigiliul. Căpitanul *Turbulenței în Aer Clar* trase adânc din aburii propriului recipient, apoi sorbi puțin din lichidul tulbure. Horza făcu la fel. Recunoștea substanța, dar nu-și putea aminti numele ei. Era una dintre acelea pe care poți să le tragi pe nas și să te droghezi sau să le bei și să devii doar sociabil; ingredientele active țineau doar câteva minute la temperatura corpului și oricum se descompuneau mai repede decât erau absorbite de sistemele digestive ale majorității umanoizilor.

— Mulțumesc.

— Arăți mult mai bine decât atunci când ai venit la bord, spuse Kraiklyn uitându-se la pieptul și brațele lui Horza.

Schimbătorul aproape își revenise la forma normală după patru zile de odihnă și hrană din plin. Trunchiul și membrele i se

împliniseră, devenind aproape la fel de musculoase cum erau de obicei, și burta îi crescuse și ea. Pielea i se întinsese și căpătase o nuanță auriu-cafenie, în timp ce fața îi era mai fermă și mai suplă. Părul creștea negru de la rădăcină; își tunsese firele gălbui care făceau parte din părul rar al gerontocratului. Și dinții veninoși i se refăceau, dar mai era nevoie de încă vreo douăzeci de zile înainte să-i poată folosi.

— Mă și simt mai bine.

— Hmm. Păcat de Zallin, dar sunt convins că-mi înțelegi punctul de vedere.

— Sigur. Sunt bucuros că mi-ai acordat o șansă. Unii m-ar fi aruncat pur și simplu afară.

— Mi-a trecut prin minte, zise Kraiklyn jucându-se cu sticla sa, dar mi-am dat seama că nu ești chiar un gunoi. Nu pot spune că te-am crezut atunci în privința drogului care îmbătrânește și a Idiranilor, dar m-am gândit că ai putea lupta. Ai fost norocos, nu-i așa?

Îi zâmbi lui Horza, care îi întoarse zâmbetul. Kraiklyn ridică privirea spre cărțile de pe perete.

— Oricum, Zallin era… un balast; înțelegi ce vreau să spun? Privi din nou spre Horza. Puștiul abia dacă știa la care capăt al puștii să stea. Mă gândeam să-l dau afară din echipă în următorul loc unde loveam.

Mai trase o înghițitură de aburi.

— După cum am spus, mulțumesc.

Horza decisese că prima impresie despre Kraiklyn – că omul era un ticălos – era mai mult sau mai puțin corectă. Dacă oricum avea de gând să-l debarce pe Zallin, nu exista niciun motiv pentru ca lupta să fie până la moarte. Horza ar fi putut fi cazat în navetă sau în hangar, sau chiar Zallin. O persoană în plus n-ar fi făcut ca *TAC* să fie mai aglomerată până când ajungeau pe Marjoin, dar nici n-ar fi durat atât, iar ei n-ar fi epuizat aerul sau altceva în genul ăsta. Kraiklyn își dorise un show.

— Îți sunt recunoscător, spuse Horza și ridică scurt sticla spre căpitan înainte de a inhala iar.

Studie cu atenție fața lui Kraiklyn.

— Deci, spune-mi cum e să lucrezi pentru tipii ăștia cu trei picioare, zise Kraiklyn, zâmbind și odihnindu-și un braț pe raftul de lângă canapea. Ridică sprâncenele. Hmm?

Aha, gândi Horza.

— N-am avut prea mult timp să aflu. Cu cincizeci de zile în urmă încă mai eram căpitan în marina de pe Sladden. Presupun că nu ai auzit de ea.

Kraiklyn scutură din cap. Horza își pusese la punct povestea în ultimele două zile și știa că, dacă Kraiklyn l-ar fi verificat, ar fi descoperit că exista o astfel de planetă, ai cărei locuitori erau în majoritate umanoizi și căzuse de curând sub stăpânire idirană.

— Ei bine, Idiranii intenționau să ne execute pentru că am continuat să luptăm și după capitulare, dar pe mine m-au chemat și mi-au spus că o să trăiesc dacă fac o treabă pentru ei. Au zis că semăn mult cu un bătrân pe care-l voiau de partea lor; dacă ei îl înlăturau, aș putea să-i iau locul? Mi-am spus: La naiba! Ce am de pierdut? Așa că am ajuns pe Sorpen ajutat de drogul ăla care îmbătrânește, impersonând un ministru din guvern. Mă descurcam bine, până când a apărut femeia aia din Cultură, mi-a descoperit întregul nenorocit de teatru și aproape că m-a omorât. Erau pe punctul de a mă lichida când a apărut crucișătorul idiran și a pus mâna pe ea. M-au salvat pe mine și au capturat-o pe ea și se întorceau la flotă, dar au fost atacați de o UGC. Am fost îndesat în costumul ăla și azvârlit peste bord ca să aștept flota.

Horza spera ca povestea lui să nu pară prea atent repetată. Kraiklyn fixa sticla din mână, încruntat.

— Mă întrebam un lucru. Ridică ochii spre Horza. De ce ar acționa un crucișător singur când flota e în spatele lui?

Horza ridică din umeri.

— Nici eu nu prea știu. Abia au avut timp să mă pună la curent înainte să apară UGC. Bănuiesc că o voiau tare mult pe femeia Culturii și s-au gândit că, dacă așteaptă flota, UGC i-ar fi depistat, ar fi recuperat-o pe femeie și ar fi luat-o la sănătoasa.

Kraiklyn dădu din cap, gânditor.

— Hmm. Trebuie s-o fi vrut rău de tot. Ai văzut-o?

— O, am văzut-o bine. Înainte de a cădea eu în capcana ei și după.

Kraiklyn se încruntă și se jucă din nou cu sticla.

— Înaltă, subțire, arăta bine, dar era și neplăcută. Prea dată dracului de deșteaptă după gustul meu. Nu știu... Nu prea deosebită de alte femei din Cultură pe care le-am văzut. Adică, toate arată diferit și așa mai departe, dar ea n-ar fi ieșit în evidență.

— Se spune că sunt speciali unii dintre agenții ăștia ai Culturii. Se presupune că sunt în stare să facă… șmecherii, știi? Tot felul de adaptări speciale și o chimie a corpului fantezistă. Ai auzit ca ea să fi făcut ceva special?

Horza scutură din cap, întrebându-se ce urmărea căpitanul cu toate astea.

— Din câte știu eu, nu.

Chimie fantezistă a corpului, spusese Kraiklyn. Oare omul începea să ghicească? Bănuia că Horza era un agent al Culturii sau chiar un Schimbător? Kraiklyn continua să privească sticluța cu drog. Dădu din cap și spuse:

— Cam singurul tip de femei cu care am avut de-a face, astea din Cultură. Ele spun că au într-adevăr aceste… modificări, știi? Kraiklyn îl privi pe Horza și-i făcu semn cu ochiul în timp ce inhala drogul. Între picioare; bărbații au coaiele alea bogate, nu? Un fel de recirculare… Și femeile au ceva similar: se presupune că sunt în stare de orgasm ore întregi… Mă rog, minute, oricum…

Ochii lui Kraiklyn erau ușor sticloși și vocea i se stingea. Horza încercă să nu-și arate disprețul. *Iar ajungem aici*, gândi. Încercă să numere de câte ori ascultase oameni – de obicei din societăți de nivel trei sau mai jos de patru, de obicei esențial umani, și adesea nu numai masculi vorbind în șoaptă, admirând cu invidie faptul că E Mai Distractiv în Cultură. Cu o timiditate perversă, Cultura minimaliza proporția în care cei născuți în cadrul ei moșteneau astfel de organe genitale modificate.

Firește, o asemenea modestie n-ar fi făcut decât să sporească interesul oricui, iar Horza era uneori furios pe oamenii care manifestau un fel de respect slugarnic față de sexualitatea cvasitehnologică a Culturii atât de des pomenită. Venind de la Kraiklyn, nu-l surprinse deloc. Se întrebă dacă omul nu avea și el vreo imitație ieftină de operație a Culturii. Nu era ceva neobișnuit. Însă nu era nici sigur. Adesea, asemenea modificări erau simple cârpeli, în special la bărbați, și nu se făcea nicio tentativă de a spori capacitatea cardiacă sau a sistemului circulator – cel puțin – ca să facă față tensiunii crescute. (În cadrul Culturii, bineînțeles, asemenea performanțe ridicate erau fixate în genom.) O asemenea imitare a acestui simptom al Culturii decadente sfărâmase, literal vorbind, multe inimi. *Presupun că în continuare o să auzim despre acele minunate*

glande cu droguri, gândi Horza.

— … Mda, și au glandele alea cu droguri, continuă Kraiklyn, cu ochii încă nefocalizând, dând din cap ca pentru sine. Se presupune că pot lua o doză de aproape orice, oricând vor. Doar gândindu-se la asta. Marfă secretă care îi ridică la cer. Kraiklyn mângâie sticla pe care o ținea în mână. Știi că se spune că nu poți viola o femeie din Cultură?

Nu părea să aștepte vreun răspuns. Horza rămase tăcut. Kraiklyn dădu iar din cap.

— Da, au clasă femeile alea. Nu ca târfele de pe nava asta. Ridică din umeri și mai inhală din sticluță. Totuși…

Horza își drese glasul și se aplecă în față, fără să se uite la Kraiklyn.

— Oricum, e moartă acum.

— Hmm? făcu Kraiklyn absent, privind spre Schimbător.

— Femeia Culturii, zise Horza. E moartă.

— O, da, aprobă Kraiklyn, apoi își drese vocea și spuse: Deci ce vrei să știi? Mă aștept oarecum ca tu să vii cu noi la prostia asta cu templul. Cred că ne ești dator pentru călătorie.

— Da, nu-ți face probleme, zise Horza.

— Bine. După aia, vom vedea. Dacă te acomodezi, poți rămâne; altfel te lăsăm undeva, unde vrei tu, numai să fie rezonabil, cum se spune. Operațiunea asta n-ar trebui să ridice probleme: floare la ureche.

Kraiklyn făcu o mișcare de plonjare și zbor cu mâna, de parcă ar fi fost macheta *TAC* care atârna undeva deasupra capului lui Horza.

— Apoi mergem pe Vavatch. Mai sorbi din aburii sticluței. Presupun că nu joci Damage, nu?

Lăsă sticla jos, iar Horza privi în ochii de prădător prin ceața subțire care se înălța din gâtul flaconului. Scutură din cap.

— Nu e unul dintre viciile mele. N-am avut niciodată șansa să învăț de-adevăratelea.

— Mda, presupun că nu. E singurul joc. În afară de asta, Kraiklyn zâmbi și privi în jur, vorbind evident despre navă, despre cei aflați la bordul ei și ocupațiile lor. Ei bine, zise surâzând și îndreptându-se, cred că ți-am spus deja bun venit la bord, dar ești bine-venit. Se apleacă în față și-l bătu pe Horza pe umăr. Atât timp cât înțelegi cine-i șefu’, ei?

Zâmbi larg.

— E nava ta, zise Horza.

Bău ceea ce mai rămăsese din conținutul sticluței și o puse pe un raft lângă un portret holografic care-l înfățișa pe Kraiklyn într-un costum negru, purtând aceeași pușcă laser care era montată pe peretele de deasupra.

— Cred că o să ne înțelegem bine, Horza. O să-i cunoști pe ceilalți și o să te antrenezi și o să-i batem măr pe călugării ăia. Ce zici?

Omul îi făcu din nou cu ochiul.

— Poți să pariezi pe asta, zise Horza sculându-se în picioare și zâmbind.

Kraiklyn îi deschise ușa.

Cât despre următoarea mea șmecherie, gândi Horza în timp ce ieșea din cabină și se îndrepta spre cantină, *va fi impersonarea... căpitanului Kraiklyn!*

Pe parcursul următoarelor câtorva zile, cunoscu într-adevăr restul echipajului. Vorbi cu cei care voiau să vorbească și îi observă sau trase atent cu urechea la chestii despre cei care nu voiau. Yalson era încă singurul său prieten, dar se înțelegea destul de bine cu colegul de cameră, Wubslin, deși inginerul scund era tăcut și, când nu mânca sau nu muncea, de obicei dormea. Aparent, Bratsilakinii deciseseră că Horza nu era împotriva lor, dar se părea că hotărâseră să stabilească dacă era *de partea* lor după Marjoin și Templul Luminii.

Dorolow era numele femeii religioase care împărțea camera cu Yalson. Era durdulie, cu pielea și părul deschise la culoare și urechile enorme i se curbau în jos pentru a i se uni pe obraji. Vorbea cu o voce ascuțită, foarte înaltă, despre care spunea că din punctul ei de vedere este destul de joasă, și avea ochii foarte apoși. Mișcările îi erau neliniștite și nervoase.

Cea mai bătrână persoană din Companie era Aviger, un bărbat scund și bătut de vremuri, cu piele cafenie și păr puțin. Putea să facă lucruri surprinzător de flexibile cu picioarele și brațele, de exemplu să-și împreuneze mâinile la spate și să le treacă pe deasupra capului fără să le desfacă. Împărțea o cabină cu un om numit Jandraligeli, care purta pe frunte cicatricele de pe planeta lui natală cu o mândrie lipsită de remușcări și cu o expresie de dispreț perpetuu. Îl ignora pe Horza cu evlavie, dar Yalson spuse că făcea așa cu orice nou recrut. Jandraligeli își petrecea foarte mult timp cu îngrijirea

costumului său vechi, dar bine întreținut, și a puștii laser curate și sclipitoare.

Gow și kee-Alsorofus erau cele două femei care se păstrau atât de rezervate încât se presupunea că *fac anumite chestii* când sunt singure în cabina lor, ceea ce părea să-i irite pe masculii mai puțin toleranți ai Companiei, adică pe majoritatea. Ambele femei erau relativ tinere și înțelegeau destul de greu Marain. Horza bănui că asta le ținea izolate, dar se dovedi că oricum erau cam timide. Erau de înălțime medie, constituție potrivită, piele cenușie și trăsături ascuțite, cu ochi ca niște lacuri negre. Horza presupunea că din cauza asta nici nu se uitau direct la oameni; cu asemenea ochi ar fi putut fi o experiență tulburătoare.

Mipp era un bărbat gras cu pielea negru cărbune. Putea pilota nava manual atunci când Kraiklyn nu era la bord și Compania avea nevoie de sprijin la sol sau putea prelua controlul navetei. Se presupunea că e și un bun trăgător, cu tunul cu plasmă sau cu o mitralieră rapidă cu proiectile, dar îi plăceau foarte mult chefurile, îmbătându-se periculos cu diverse lichide otrăvitoare pe care și le procura de la bucătăria automată. O dată sau de două ori, Horza îl auzi vomitând în boxa alăturată. Mipp împărțea cabina cu un alt bețiv numit Neisin, care era mai sociabil și cânta mult. Avea, sau se autoconvinsese că avea, ceva teribil care trebuia uitat, astfel că se îmbăta mai constant și mai regulat decât Mipp, iar uneori când bea mai mult decât de obicei devenea foarte tăcut și începea să plângă cu sughițuri mari. Era mic și slab, și Horza se întreba unde băga toată băutura și de unde veneau toate lacrimile din interiorul capului său compact și ras. Poate exista un scurtcircuit între gât și glandele lacrimale.

Tzbalik Odraye era stilatul as în computere al navei. Pentru că el și Mipp puteau, teoretic, să ocolească protocoalele programate de Kraiklyn în computerul non-conștient al *TAC* și apoi să fugă cu nava, nu li se permitea niciodată să fie împreună pe navă când Kraiklyn nu era la bord. De fapt, Odraye nu era deloc atât de versat în computere, după cum descoperi Horza printr-un interogatoriu destul de minuțios, dar aparent întâmplător. Oricum, bărbatul înalt și ușor adus de spate, cu o față prelungă și gălbuie, știa probabil destul, aprecia Horza, ca să se descurce cu orice s-ar fi defectat la creierele navei, care

păreau a fi fost proiectate mai degrabă pentru durabilitate decât pentru finețuri filosofice. Tzbalik Odraye stătea în cameră cu Rava Gamdol, care după aspect părea a veni din același loc cu Yalson, judecând după piele și blana deschisă, dar el nega asta. Yalson evita subiectul și niciunul dintre ei nu-l plăcea pe celălalt. Rava era un alt singuratic; eliberase spațiul strâmt din jurul patului său de sus și instalase niște luminițe mici și un ventilator. Câteodată petrecea zile întregi în acest spațiu mic, intrând cu un container cu apă și ieșind cu altul plin de urină. Tzbalik Odraye făcea tot posibilul să-și ignore colegul de cameră și întotdeauna nega viguros că ar sufla fumul usturător de ierburi Cifetressi pe care le fuma prin găurile de ventilație ale micului dormitor al lui Rava.

Ultima cabină era împărțită de Lenipobra și Lamm. Lenipobra era cel mai tânăr din Companie; un tânăr greoi cu un păr roșu ciufulit și strident. Avea o limbă tatuată de care era foarte mândru și o etala de câte ori putea. Tatuajul, reprezentând o femeie umană, era în toate sensurile grosolan. Lenipobra era cea mai bună scuză a *TAC* pentru un medic și arareori era văzut fără o mică agendă care conținea una dintre cele mai actualizate baze de date medicale pan-umane. I-o arătă cu mândrie lui Horza, inclusiv câteva dintre paginile mobile, dintre care una ilustra în culori vii tehnicile de bază pentru tratarea arsurilor adânci de laser la formele cele mai comune de sisteme digestive. Lenipobra considera că e teribil de distractiv. Horza își notă în minte să se străduiască și mai mult să nu fie împușcat la Templul Luminii. Lenipobra avea brațe foarte lungi și subțiri și petrecea cam un sfert din fiecare zi mergând pe toate patru membrele, deși Horza nu-și putu da seama dacă asta era ceva pe de-a-ntregul firesc la specia lui sau doar o simplă afecțiune.

Lamm era mai degrabă sub înălțimea medie, dar foarte musculos și cu aspect compact. Avea sprâncene duble și mici coarne grefate; ultimele se iveau din părul subțire, dar foarte negru de deasupra unui chip pe care încerca din răsputeri să-l facă să arate agresiv și amenințător. Comparativ cu ceilalți, vorbea puțin între misiuni, iar când o făcea, de obicei povestea despre bătăliile la care participase, oamenii pe care îi ucisese, armele pe care le folosise și așa mai departe. Lamm se considera al doilea la comanda navei, în ciuda politicii lui Kraiklyn de a-i trata pe toți în mod egal. Din când în când, Lamm

amintea lumii să nu-i creeze probleme. Era înarmat bine și mortal, iar costumul lui includea chiar și un dispozitiv nuclear pe care spunea că mai degrabă l-ar detona decât să fie capturat. Spera ca oamenii să deducă de aici că, dacă îl supără, într-o izbucnire de furie ar putea detona faimoasa bombă nucleară.

— De ce dracu’ te uiți la mine? zise vocea lui Lamm, în mijlocul pârâiturilor statice, când Horza stătea în navetă, tremurând și zgâlțâindu-se în interiorul costumului său prea mare.

Horza își dădu seama că privea spre celălalt care se afla exact în fața lui. Atinse butonul microfonului de pe gât și spuse:

— Mă gândeam la altceva.

— Nu vreau să te uiți la mine.

— Toți trebuie să ne uităm undeva, îi zise glumeț Horza bărbatului în costum negru mat și cască cu vizor gri.

Costumul negru făcu un gest cu mâna care nu ținea pușca laser.

— Mă rog, nu te uita naibii la mine.

Horza lăsă să-i cadă mâna din dreptul gâtului. Clătină din cap în interiorul căștii. Îi era atât de nepotrivită încât în exterior nu se mișcă. Fixă secțiunea de fuzelaj de deasupra capului lui Lamm.

Urmau să atace Templul Luminii. Kraiklyn pilota naveta, aducând-o la joasă altitudine deasupra pădurilor de pe Marjoin, cufundate încă în beznă, îndreptându-se spre linia zorilor care se ivea peste frunzișul compact și aburind. Planul era ca *TAC* să vină deasupra planetei cu soarele foarte jos în spatele său, folosindu-și efectoarele asupra oricăror dispozitive electronice ar fi avut templul și făcând cât mai mult zgomot și cât mai multe flash-uri luminoase posibil cu laserele secundare și câteva bombe explozive. În timp ce această diversiune ar fi absorbit întreaga capacitate de apărare a preoților, naveta fie s-ar fi îndreptat direct spre templu, unde ar fi debarcat cu toții, fie, dacă ar fi existat vreo reacție ostilă, ar fi aterizat în pădurea din partea în care era noapte și și-ar fi revărsat acolo mica forță a trupelor în costume. Apoi Compania s-ar fi dispersat și, dacă era posibil, și-ar fi utilizat AG-urile ca să zboare spre templu sau – în cazul lui Horza – doar s-ar fi târât, strecurat, pășit sau alergat cât puteau de repede spre adunătura de clădiri scunde cu fețe înclinate și turnuri scurte care constituia Templul Luminii.

Lui Horza nu-i venea să creadă că trec la atac fără niciun fel de recunoaștere; dar Kraiklyn, abordat în acest sens în timpul informării dinainte de operațiune din hangar, insistase că acest lucru le-ar putea asigura elementul surpriză. Avea hărți precise ale locului și un plan bun de luptă. Atât timp cât toată lumea respecta planul, nimic nu putea merge prost. Călugării nu erau complet idioți, iar planeta fusese Contactată și, fără îndoială, știau despre războiul care avea loc în jurul lor. Deci, în caz că secta angajase supraveghetori, era mai înțelept să nu încerce o cercetare superficială care i-ar fi putut trăda. Oricum, templele nu se schimbau prea mult.

Horza și câțiva dintre ceilalți nu fuseseră prea impresionați de această interpretare a situației, dar nu puteau face nimic. Așa că acum stăteau toți, asudați și nervoși și scuturați ca ingredientele unui cocktail, în naveta rablagită, azvârliți într-o atmosferă potențial ostilă la viteze supersonice. Horza oftă și-și verifică din nou pușca.

Ca și armura sa antică, pușca era veche și nesigură; se blocase de două ori când o testase pe navă asupra unor manechine. Propulsorul magnetic părea să funcționeze rezonabil, dar, judecând după distribuția aleatoare a gloanțelor, dispozitivul de ochire era practic inutil. Gloanțele erau mari – de calibru cel puțin 7 milimetri și de trei ori mai lungi –, iar arma putea duce numai patruzeci și opt o dată și nu trăgea mai repede de opt pe secundă. Incredibil, gloanțele enorme nu erau nici măcar explozive; erau bulgări masivi de metal, nimic mai mult. În plus, cătarea armei era defectă; o ceață roșie umplea micul ecran când îl pornea. Horza oftă.

— Acum suntem la circa o sută de metri deasupra copacilor, se auzi vocea lui Kraiklyn de pe puntea navetei, la cam unu-jumătate de sunet. *TAC* tocmai a pornit scandalul. Aproximativ încă două minute. Pot să văd zorile. Succes tuturor.

Vocea pârâi și muri în difuzoarele căștii lui Horza. Unele dintre personajele în costume schimbară priviri. Horza privi spre Yalson, care stătea în partea opusă a navetei, la aproximativ trei metri distanță, dar vizorul ei era reflectorizant. Nu-și putea da seama dacă se uita la el sau nu. Ar fi vrut să-i spună ceva, dar nu voia s-o deranjeze prin intermediul circuitului deschis în caz că se concentra, pregătindu-se. Lângă Yalson stătea Dorolow, făcând cu mâna înmănușată semnul Cercului de Foc deasupra

vizorului căștii ei.

Horza își încleștă mâinile pe pușca veche și suflă în direcția aburilor care se condensau la marginea de sus a vizorului său. Fu mai rău, exact așa cum bănuise. Poate ar fi trebuit să deschidă vizorul, acum că intraseră în atmosfera planetei.

Naveta se scutură dintr-odată ca și cum ar fi ciupit vârful unui munte. Toți fură aruncați înainte, întinzându-și centurile care-i legau de scaune, iar câteva arme zburară în sus, izbindu-se de tavanul navetei înainte de a se lovi din nou de punte. Oamenii se întinseră după arme și Horza închise ochii; n-ar fi fost deloc surprins dacă vreunul dintre acești entuziaști ar fi lăsat siguranța ridicată. Oricum, armele fură recuperate fără niciun accident nefericit, iar posesorii lor se reașezară cu ele în brațe privind de jur-împrejur.

— Ce dracu' a fost asta? zise bătrânul Aviger și râse nervos.

Naveta începu o manevră dificilă, mai întâi aruncând pe spate jumătate a grupului în timp ce restul de pe partea opusă erau suspendați în hamurile scaunelor, apoi schimbând direcția și inversând situația. Mârâituri și înjurături veniră pe canalul deschis în casca lui Horza. Naveta plonjă, provocându-i Schimbătorului un gol în stomac și făcându-l să plutească, apoi nava se stabiliză.

— Ceva foc inamic, anunță glasul întretăiat al lui Kraiklyn și toate capetele costumelor începură să privească dintr-o parte în alta.

— Cum?

— *Foc* inamic?

— Știam eu.

— Of-of.

— Futu-i.

— *De ce* m-am gândit imediat ce am *auzit* cuvintele fatale „floare la ureche” că asta o să se… începu Jandraligeli într-o tărăgănare plictisită și atotștiutoare, numai pentru a fi întrerupt de Lamm.

— Un căcat de foc inamic. Asta-i tot ce ne trebuia. Un căcat de foc inamic.

— *Sunt* înarmați, zise Lenipobra.

— La dracu', cine nu e în zilele astea? rosti Yalson.

— Chicel-Horhava, doamnă miloasă, salvează-ne pe toți, murmură Dorolow, grăbind trasarea Cercului deasupra vizorului.

— Taci dracului din gură, îi spuse Lamm.

— Să sperăm că Mipp le poate distrage atenția fără s-o pățească, zise Yalson.

— Poate ar trebui să ne retragem, zise Rava Gamdol. Oare trebuie să ne retragem? Credeți că trebuie să ne retragem? E cineva care…

— NU! DA! NU! strigară trei voci, aproape la unison.

Toată lumea privi spre cei trei Bratsilakini. Cei de pe margini se întoarseră spre cel din mijloc, când naveta se smuci din nou. Casca Bratsilakinului din mijloc se mișcă scurt în ambele părți.

— Oh, rahat, spuse o voce pe canalul deschis, bine: NU!

— Eu cred că poate ar trebui… începu iar vocea lui Rava Gamdol.

Apoi Kraiklyn strigă:

— Am ajuns! Toată lumea să fie gata!

Naveta frână brusc, înclinându-se puternic într-o parte, apoi în cealaltă, scuturându-se o dată, apoi plonjând. Sări și se scutură și, pentru o secundă, Horza crezu că se prăbușeau, însă naveta alunecă până se opri și ușile din spate se căscară. Horza era în picioare împreună cu ceilalți, înghesuindu-se să iasă din cală în junglă.

Se găseau într-un luminiș. La capătul îndepărtat, câteva ramuri și crengi mai mici încă mai cădeau din copacii imenși, masivi, acolo unde cu numai câteva secunde în urmă naveta își croise drum prin marginea coronamentului în căderea spre peticul de pământ nivelat și ierbos. Horza avu timp să zărească niște păsări viu colorate zburând repede din copacii din apropiere și un colț de cer bleu-rozaliu. Apoi o luă la fugă alături de ceilalți, ocolind vârful navetei care încă mai sclipea în roșu-închis și vegetația care ardea mocnit dedesubt, în adâncul junglei. Unii dintre membrii Companiei își foloseau AG-urile, plutind peste tufișurile dintre trunchiurile acoperite cu mușchi, dar erau stânjeniți de lianele care atârnau ca niște frânghii groase, încărcate de flori, între copaci.

Până acum nu zăriseră Templul Luminii, dar după spusele lui Kraiklyn acesta se afla chiar în fața lor. Horza privi în jur la ceilalți care mergeau pe jos, cățărându-se peste copacii căzuți acoperiți de mușchi și strecurându-se printre liane și rădăcini aeriene.

— Dispersați-vă dracului; e prea greu de mers.

Era vocea lui Lamm. Horza privi în jur, apoi în sus și văzu costumul negru îndreptându-se spre masa verde a frunzișului de deasupra lor.

— Ticălosule, zise un glas lipsit de suflu.

— Mda. T-t-ticălos, aprobă Lenipobra.

— Lamm, spuse Kraiklyn, pui de târfă, nu sparge acolo sus. Împrăștiați-vă. Dispersați-vă, la naiba!

Apoi o undă de șoc pe care Horza o simți prin costum îi mătură pe toți. Horza se aruncă imediat la pământ și rămase acolo. O altă explozie se auzi în difuzorul șuierând al căștii lui, alimentat de zgomotul de afară.

— Asta a fost *TAC* trecând pe deasupra!

Nu recunoscu vocea.

— Ești sigur?

Altcineva.

— Am văzut printre copaci! A fost *TAC!*

Horza se ridică și începu din nou să alerge.

— Nenorocitul ăla negru aproape mi-a retezat capul… zise Lamm.

În fața lui Horza se vedea lumină, printre trunchiuri și frunze. Auzi niște împușcături: detunăturile ascuțite ale proiectilelor, *whoop*-ul aspirat al laserelor și *snap-whoosh-crash*-ul tunurilor cu plasmă. Alergă după un mic mal de pământ cu arbuști și se lăsă jos cât să poată vedea peste el. Cu siguranță, acolo era Templul Luminii, profilându-se în lumina zorilor, acoperit cu liane, plante agățătoare și mușchi, cu câteva turnuri și fleșe ridicându-se deasupra ca niște trunchiuri de copaci ascuțite.

— Uite-l! strigă Kraiklyn.

Horza privi în lungul malului de pământ și îi văzu pe alți câțiva din Companie, în aceeași poziție culcată ca și el.

— Wubslin! Aviger! răcni Kraiklyn. Acoperiți-ne cu plasmele. Neisin, stai cu micro-ul pe ambele flancuri ale terenului din spate. Toți ceilalți, urmați-mă!

Mai mult sau mai puțin ca unul, ieșiră de după malul neregulat cu tufișuri și mușchi și coborâră pe partea cealaltă, printre arbuștii piperniciți și iarba lungă, ca trestia, cu tulpinile acoperite de licheni lipicioși verde-închis. Combinația de plante care acopereau solul le ajungea cam până la piept și făceau înaintarea dificilă, dar se puteau lăsa în jos ca să iasă din bătaia focului. Horza înaintă printre ele cât putea de repede. Fulgere

de plasmă șuierau prin aerul de deasupra lor, luminând întinderea de teren umbros dintre ei și zidul înclinat al templului.

Bubuiturile și artezienele de pământ pe care Horza le putea simți prin picioare îi spuneau că Neisin, treaz în ultimele două zile, executa cu micromortiera un foc convingător și, mai important, precis.

— Se trage puțin de la nivelul superior stânga, spuse vocea rece, calmă, a lui Jandraligeli. Conform planului, se presupunea că se află ascuns în coronament supraveghind templul. Îl lovesc acum.

— Drace! țipă deodată cineva. Una dintre femei.

Horza auzea că se trage din față, dar nu existau lumini pe partea de templu pe care o putea vedea el.

— Ha ha! se auzi în difuzorul căștii vocea încrezută a lui Jandraligeli. I-am terminat!

Horza văzu un nor de fum în partea stângă a templului. Ajunsese deja la jumătatea drumului, poate parcursese chiar mai mult. Îi putea vedea pe unii dintre ceilalți nu prea departe în stânga și în dreapta lui, împingând și strecurându-se printre trestii și tufișuri cu puștile la umăr. Toți se acopereau treptat cu mușchi verde-închis, ceea ce Horza presupunea că este util drept camuflaj (desigur, cu condiția să nu se dovedească a fi vreun groaznic mușchi inteligent ucigaș încă nedescoperit... Își impuse să nu se mai gândească la prostii).

Bubuituri puternice în desișul din jurul lui și bucăți rupte de trestie și crengi zburând pe lângă el ca niște păsări nervoase îl făcură să se arunce la pământ. Solul de sub el se cutremură. Se rostogoli și văzu flăcările lingând tulpinile cu licheni de deasupra; o cărare sclipitoare de foc se întindea chiar în spatele lui.

— Horza? rosti o voce. Era Yalson.

— E-n regulă, zise el.

Se ridică în poziție ghemuit și începu să alerge prin iarbă, pe lângă tufișuri și copaci tineri.

— Intrăm acum, zise Yalson.

Era și ea sus în copaci, împreună cu Lamm, Jandraligeli și Neisin. Conform planului, toți, cu excepția lui Neisin și Jandraligeli, urmau să înceapă să se miște prin aer cu AG-urile în direcția templului. Deși propulsoarele antigravitaționale de pe

costumele lor le ofereau o dimensiune în plus cu care să lucreze, puteau fi o binecuvântare îndoielnică; chiar dacă o persoană în aer putea fi o țintă mai greu de lovit decât una aflată pe sol, putea de asemenea să atragă mai mult tirul. Singurul din Companie care mai avea AG era Kraiklyn, dar spunea că preferă să-l folosească pe al său ca element de surpriză sau în caz de urgență, așa că se afla jos împreună cu ceilalți.

— Sunt lângă ziduri! Lui Horza i se păru că e vocea lui Odraye. Pare a fi în regulă. Zidurile sunt chiar ușor de luat; lichenii le fac…

Difuzorul din casca lui Horza pârâi. Nu fu sigur dacă i se întâmplase ceva comunicatorului său ori lui Odraye.

— … peră-mă în timp ce…

— … niciun rost…

Vocile se suprapuneau în casca lui Horza. Continuă să înainteze prin iarba înaltă și împinse laterala căștii.

— … dobitocule! bâzâi casca, apoi tăcu.

Horza înjură și se opri, ghemuindu-se. Bâjbâi pe la butoanele comunicatorului de pe laterala căștii, încercând să convingă difuzorul să revină la viață. Mănușile prea mari îl stinghereau. Difuzorul rămase tăcut. Înjură iar și se ridică în picioare, răzbind printre tufișuri și trestii până lângă zidul templului.

— … oiectilele înăuntru! urlă brusc un glas. E… cu’ de simplu!

Nu putu identifica vocea, iar difuzorul muri imediat după aceea.

Ajunse la baza zidului; ieșind din tufișuri, se înclina la aproximativ patruzeci de grade și era acoperit de mușchi. Ceva mai încolo, doi membri ai Companiei se cățărau pe el, aproape de vârf, la vreo șapte metri înălțime. Horza văzu o siluetă zburătoare șerpuind prin aer și dispărând dincolo de parapet. Începu să urce. Inconfortabilul costum larg făcea să-i fie mai dificil decât ar fi trebuit, dar reuși să ajungă în vârf fără să cadă și sări de pe parapet pe o pasarelă largă. Un zid asemănător acoperit cu mușchi ducea la nivelul următor. În dreapta lui Horza, un colț al peretelui intra sub un turn scund; în stânga pasarela părea să dispară într-un perete perpendicular orb. Conform planului lui Kraiklyn, Horza trebuia să o ia pe acolo. Ar fi trebuit să existe o ușă. Horza alergă spre peretele orb.

De după marginea zidului înclinat se ivi o cască. Horza începu

să se aplece și să se arunce în lateral, pentru orice eventualitate, dar mai întâi în acel loc flutură o mână, apoi apărură și casca și brațul, iar el o recunoscu pe femeia numită Gow.

Horza își ridică vizorul căștii în timpul alergării, primind în față aerul cu miros de junglă de pe Marjoin. Putea auzi zgomotul tirului din interiorul templului și bufnitura îndepărtată a unei salve a micromortierei. Fugi spre o intrare îngustă tăiată în zidul înclinat, pe jumătate acoperită de perdele de plante astupate de mușchi. Gow îngenunche, cu arma pregătită, pe așchiile rămase dintr-o ușă grea de lemn care bloca trecerea. Horza îngenunche lângă ea și arătă spre cască.

— Mi s-a defectat comunicatorul. Ce s-a întâmplat?

Gow atinse un buton de pe încheietura sa și PA-ul costumului ei spuse:

— Până acum OK. Niciun rănit. Ei pe turnuri. Arătă în sus: Intră fără zbor. Inamicul are doar pistoale cu proiectile, se retrag.

Dădu din cap și continuă să privească atent prin ușă în pasajul întunecat de dincolo. Horza dădu și el din cap. Gow îl bătu pe braț.

— Spun lui Kraiklyn că intri, da?

— Da, spune-i că mi s-a defectat comunicatorul, bine?

— Mda, sigur. Ai grijă, OK?

— Și tu să ai grijă, zise Horza.

Se ridică și intră în templu, târșâindu-și picioarele peste așchiile de lemn și fragmentele de piatră împrăștiate pe mușchi în urma demolării ușii. Coridorul întunecat se ramifica în trei direcții. Se întoarse din nou spre Gow și arătă:

— Coridorul din centru, corect?

Silueta ghemuită, profilată pe cerul dimineții, aprobă din cap zicând:

— Da, sigur. Mergi pe mijloc.

Horza porni. Coridorul era acoperit de mușchi. La fiecare câțiva metri, lumini electrice slabe ardeau pe pereți, aruncând pete tulburi de lumină pe care mușchiul închis la culoare părea să le absoarbă. Cu pereții moi, cu podeaua ca un burete, pasajul îngust îl făcea pe Horza să tremure, deși nu era frig. Verifică să aibă arma pregătită de tragere. Nu mai auzea niciun alt zgomot în afara propriei respirații.

Ajunse la o intersecție în T a coridorului și o apucă pe ramura din dreapta. Apărură câteva trepte și el le urcă în fugă, împiedicându-se o dată când picioarele lui încercară să fugă mai repede decât bocancii supradimensionați; întinse mâna și o sprijini pe scară. O parte din mușchi se desprinse de treaptă și el zări ceva sclipind dedesubt, în lumina slabă proiectată de luminile de pe pereți. Își recăpătă echilibrul, scuturându-și brațul zgâriat, continuând să urce treptele și întrebându-se de ce constructorii templului făcuseră treptele din ceva care semăna cu sticla. În partea de sus a scării urmară un coridor scurt, apoi o altă serie de trepte curbându-se spre dreapta și neluminate. Având în vedere numele său, se gândi Horza, templul era ciudat de întunecos. Ieși pe un balcon mic.

Mantia călugărului era închisă la culoare, de aceeași nuanță cu mușchiul, și Horza nu-l văzu până când fața palidă se întoarse spre el, odată cu pistolul.

Horza se aruncă într-o parte, lipindu-se de peretele din stânga sa, și în același timp trase cu arma de la șold. Pistolul călugărului țâșni în sus și trase o rafală rapidă în tavan în timp ce se prăbușea. Împușcăturile răsunară în spațiul gol și întunecat din spatele balconului. Horza se târî pe lângă perete, cu pușca îndreptată spre silueta neagră și mototolită aflată la câțiva metri distanță. Îi înălță capul și în semiîntuneric văzu ce mai rămăsese din fața călugărului, apoi se mai relaxă puțin. Omul era mort. Horza se desprinse de perete și îngenunche lângă balustrada balconului. Acum putea vedea o sală largă în lumina slabă a celor câtorva mici globuri care ieșeau în afară din tavan. Balconul se afla cam la jumătatea înălțimii pe unul dintre zidurile mai lungi și, după câte putea vedea, exista un fel de altar la unul din capetele sălii. Lumina era atât de slabă încât nu putea fi sigur, dar i se păru că vede umbre mișcându-se jos în sală. Se întrebă dacă erau cei din Companie și încercă să-și amintească dacă văzuse alte uși sau coridoare în drumul spre balcon; ar fi trebuit să se găsească acolo jos în sală, la acel nivel. Își blestemă comunicatorul inutil și decise că va trebui să riște strigând la oamenii din sală.

Se aplecă înainte. Câteva cioburi de sticlă căzuseră de pe acoperiș, unde fusese atins de pistolul călugărului, și genunchiul lui îmbrăcat în costum scrâșni pe resturi. Înainte să poată deschide gura să strige în jos în sală, auzi zgomote de dedesubt

– o voce acută vorbind o limbă cu țipete și clicuri. Rămase tăcut, nu mai spuse nimic. Ar fi putut fi doar glasul lui Dorolow, presupuse, dar de ce să vorbească ea altceva decât Marain? Vocea strigă din nou. I se păru că mai aude o alta, apoi un tir de proiectile și lasere erupse scurt din capătul sălii opus altarului. Lăsă capul jos și în răstimpul de liniște auzi ceva țăcănind în spatele său.

Se răsuci, încordându-și degetul pe trăgaci, dar acolo nu era nimeni. În schimb, un mic obiect rotund, de mărimea pumnului unui copil, se rostogoli pe marginea balustradei și căzu pleoscăind pe mușchi la aproximativ un metru distanță de el. Îl lovi cu piciorul și se aruncă după corpul călugărului mort.

Grenada explodă în aer, exact sub balcon.

Horza sări în picioare când ecourile încă mai răsunau dinspre altar. Se năpusti spre ușa de la capătul îndepărtat al balconului, apucând în trecere cu o mână colțul moale al peretelui, rotindu-se și căzând în genunchi. Se întinse și smulse pistolul călugărului mort din mâna fără vlagă, exact în clipa în care balconul începea să se depărteze de perete cu un scârțâit de sticlă spartă. Horza se aruncă înapoi pe coridorul din spatele lui. Balconul plecă fizic în spațiul gol al sălii, într-un nor vag sclipitor de sfărâmături, și căzu cu un bubuit puternic de spărturi pe podeaua sălii de dedesubt, ducând cu el în zbor umbra călugărului mort.

Horza zări mai multe umbre răspândite în întunericul de sub el și trase în jos cu pistolul pe care tocmai îl obținuse. Apoi se întoarse și privi în lungul coridorului pe care se afla acum, întrebându-se dacă exista vreun drum spre sala de jos sau chiar înapoi afară. Verifică pistolul pe care îl luase: părea mai bun decât al lui. Se îndepărtă de ușă alergând aplecat, supraveghind sala, și-și puse pe umăr vechea lui pușcă. Coridorul slab luminat cotea spre dreapta. Horza se îndreptă treptat de spate pe măsură ce ușa rămânea în urmă și încetă să-și facă griji în privința grenadelor. Apoi în sala din spatele lui începu tot circul.

Primul lucru pe care-l conștientiză fu că umbra lui era aruncată în față, pâlpâind și dansând pe peretele curb al pasajului. Apoi o cacofonie de zgomote și o izbucnire bâlbâită de explozii îi zguduiră picioarele și-i asaltară urechile. Coborî repede vizorul căștii și se ghemui din nou, reîntorcându-se spre sală și izbucnirile puternice de lumină. Chiar prin cască i se păru

că aude strigăte amestecate cu împușcături și explozii. Alergă înapoi și se aruncă la pământ în locul unde fusese mai devreme, privind în sală.

Lăsă capul în jos cât putu de repede și se folosi de coate ca să se salte în momentul în care își dădu seama ce se petrecea. Vru s-o rupă la fugă, dar rămase acolo unde era, propti pistolul călugărului pe după colțul ușii și trase împrăștiat în direcția altarului până când arma se descărcă, ținându-și capul cât putea mai departe de ușă, cu vizorul întors. Când arma se opri, o aruncă și o folosi pe a sa până se blocă. Apoi alunecă în spate și alergă pe coridor, departe de deschiderea sălii. Nu se îndoia că restul Companiei făcea același lucru, cei care puteau.

Ceea ce văzuse ar fi trebuit să fie incredibil, dar, deși aruncase doar o privire și pe retină i se formase o singură imagine, abia mișcându-se, știa ce văzuse și ce se petrecea. În timp ce fugea, încerca să înțeleagă de ce dracului Templul Luminii fusese protejat împotriva laserelor. Când ajunse la intersecția în T a coridorului se opri.

Răcâi cu patul puștii pe colțul zidului, prin mușchi; metalul tăie, fără îndoială scufundându-se, dar mai simți și altceva acolo. Folosindu-și lumina slabă de la celulele situate pe ambele părți ale căștii costumului, analiză ceea ce se ascundea sub mușchi.

— Dumnezeule... șopti pentru sine.

Lovi o altă parte a peretelui și privi din nou. Își aminti sclipirea a ceea ce crezuse că e sticlă sub mușchiul de pe scări, când se zgâriase la braț, și senzația de cioburi sub genunchi pe balcon. Se sprijini de peretele moale, simțindu-se rău.

Nimeni nu atinsese extraordinara capacitate de a proteja împotriva laserelor un templu întreg sau măcar o sală largă. Ar fi fost cumplit de scump și cu siguranță inutil pe o planetă de nivel trei. Nu; probabil întregul interior al templului (își aminti piatra de care fusese atașată ușa exterioară) fusese construit din blocuri de cristal, și acesta era îngropat sub mușchi. Lovit de laser, mușchiul se vaporiza într-o clipă, lăsând suprafețele interioare ale cristalului să reflecte restul impulsului și orice alt foc ulterior care atingea același punct. Studie din nou al doilea loc pe care-l dezgolise cu arma, privind în adâncul corpului transparent, și văzu luminile propriului costum întorcându-se atenuate de o suprafață de oglindă undeva înăuntru. Se

îndepărtă și alergă pe ramura dreaptă a coridorului, trecu de ușile de lemn, apoi coborî treptele curbate spre lumina zilei.

Ceea ce văzuse în sală fusese haosul, luminat de lasere. O singură privire, coincizând cu mai multe flash-uri, gravase în ochii lui o imagine pe care încă o mai putea vedea. La unul din capetele sălii, călugării stăteau pe vine trăgând cu pistoalele, propriile arme aruncând focuri chimice explozive; în jurul lor explodau nori de fum de la mușchiul care se vaporiza. La celălalt capăt al sălii erau câțiva membri ai Companiei, în picioare, întinși sau ghemuiți, aruncând umbre uriașe pe zidul din spatele lor. Trăgeau cu tot ce puteau, puștile azvârlind o orgă de lumini pe zidul opus, și erau loviți de propriile focuri ricoșate pe suprafețele interne ale blocurilor de cristal în care nici nu-și dădeau seama că țintesc. Cel puțin doi erau deja orbiți, judecând după cum înțepeniseră în poziții de nevăzători, cu brațele întinse în față, trăgând cu o singură mână.

Horza știa prea bine că propriul costum, în special vizorul, nu era capabil să oprească o lovitură de laser, fie pe lungimea de undă vizibilă, fie pe raze X. Nu putea face nimic altceva decât să-și ferească capul și să riposteze cu toate proiectilele pe care le avea, sperând să doboare câțiva preoți sau pe paznicii lor. Probabil fusese norocos că nu fusese lovit în scurtul timp cât privise în sală; acum nu mai putea decât să se retragă. Încercă să strige în microfonul căștii, dar comunicatorul murise; vocea răsuna în interiorul costumului și nu se putea auzi prin difuzorul din ureche.

Văzu în față o umbră, o siluetă întunecată chircită lângă perete într-o pată aruncată de lumina zilei de pe coridorul alăturat. Horza se lansă printr-o ușă. Silueta nu se mișcă.

Își încercă pușca; loviturile de pereții de cristal păreau s-o fi deblocat. O izbucnire de foc făcu personajul să alunece moale pe jos. Horza ieși din cadrul ușii și se îndreptă spre el.

Era un alt călugăr, cu mâna încleștată pe un pistol. Fața sa albă era vizibilă în lumina care venea dintr-un alt coridor. Pe zidul din spatele călugărului erau urme de mușchi ars; sub el apărea cristalul limpede, neatins. La fel ca și la găurile produse de focul lui Horza, rasa călugărului, acum îmbibată de sânge de un roșu viu, era plină de arsuri de laser. Horza scoase capul de după colț, privind în lumina zilei.

În lumina dimineții, în cadrul înclinat al unei uși, o formă în

costum zăcea pe podeaua acoperită de mușchi, cu pistolul la capătul unui braț întins, astfel încât țintea de-a lungul pasajului în direcția lui Horza. O ușă grea atârna strâmb în spate, agățată doar într-o balama răsucită. *E Gow*, gândi Horza. Apoi privi din nou spre ușă, gândindu-se că arăta cumva ciudat. Ușa și zidurile până la ea purtau cicatricele arsurilor laserelor.

Porni spre coridor spre silueta căzută și o răsturnă astfel încât să-i poată vedea fața. O clipă capul se clătină. Nu era Gow; era prietena ei, kee-Alsorofus, care murise acolo. Fața ei înnegrită, ridată, se holba cu ochi uscați prin vizorul încă transparent al căștii. Cercetă ușa și coridorul. Desigur: se afla în altă parte a templului. Aceeași situație, dar pasaje diferite, și o persoană diferită…

Costumul femeii era găurit, pe adâncime de câțiva centimetri, în mai multe locuri; mirosul de carne arsă pătrundea în costumul neetanș al lui Horza, făcându-l să se sufoce. Se ridică, luă laserul lui kee-Alsorofus, păși prin ușa înclinată și ieși pe pasarelă. Alergă pe ea, ocoli un colț, se aplecă o dată când un tir al micromortierei ateriză prea aproape de zidurile înclinate ale templului provocând o ploaie de fragmente sclipitoare de cristal și bucățele roșcate de piatră. Tunurile cu plasmă încă mai trăgeau din pădure, dar Horza nu putea vedea nicio siluetă zburătoare. Îi căuta, când simți brusc într-o parte un costum stând într-un unghi al zidului. Se opri, recunoscând costumul lui Gow, și rămase la circa trei metri de ea, în timp ce femeia îl privea. Ridică încet vizorul căștii. Fața ei cenușie și ochii ca niște puțuri negre fixau pușca laser pe care o ducea el. Expresia de pe fața ei îl făcu să-și dorească să fi verificat dacă arma era încă funcțională. Privi în jos la pistolul din mâna lui, apoi la femeie, care se holba încă la el.

— Eu… începu el să explice.

— E moartă, nu?

Vocea femeii era plată. Păru să ofteze. Horza inspiră adânc, fu pe punctul de a începe din nou să vorbească, dar Gow spuse cu același glas monoton:

— Am crezut c-o aud.

Deodată ridică mâna cu pistolul, scânteind în cerul bleu-rozaliu al dimineții. Horza văzu ce făcea și se aruncă înainte, întinzând instantaneu o mână chiar dacă știa că era prea departe și prea târziu ca să mai facă ceva.

— Nu! mai avu timp să strige, dar pistolul se afla deja în gura femeii, și, o clipă mai târziu, când Horza începuse să se lase în jos, iar ochii i se închiseseră instinctiv, partea din spate a căștii lui Gow explodă într-un unic puls de lumină invizibilă, împrăștiind un nor roșu pe zidul acoperit de mușchi din spate.

Horza se așeză pe vine, cu mâinile încleștate pe țeava pistolului din fața sa, fixând jungla îndepărtată. *Ce mizerie*, gândi, *ce mizeria dracului, obscenă, stupidă*. Nu se gândea la ceea ce tocmai făcuse Gow, ci privea la pata roșie de pe zidul colțuros și la forma prăbușită a costumului lui Gow și-și spuse din nou același lucru.

Era pe punctul de a începe să coboare pe zidul exterior al templului când ceva se mișcă prin aer deasupra lui. Se întoarse și o văzu pe Yalson aterizând pe pasarelă. Aruncă o privire la trupul lui Gow, apoi făcură schimb de informații despre situație – ce auzise ea prin canalul deschis de comunicație, ce văzuse Horza în sală – și deciseră că ar trebui să stea la adăpost până ies ceilalți, altfel și-ar pierde orice speranță de salvare. Conform spuselor lui Yalson, numai Rava Gamdol și Tzbalik Odraye erau categoric morți după lupta din sală, dar acolo fuseseră și cei trei Bratsilakini și nimeni nu mai auzise nimic despre ei după ce canalul de comunicație redevenise inteligibil și încetaseră majoritatea țipetelor.

Kraiklyn era în viață și teafăr, dar dispărut; Dorolow era și ea dispărută, stătea plângând, probabil orbită; iar Lenipobra, în ciuda tuturor sfaturilor și ordinelor lui Kraiklyn, intrase în templu printr-o deschizătură din tavan și cobora să încerce să salveze pe cine mai putea, folosind doar micul său pistol cu proiectile.

Yalson și Horza stăteau spate în spate pe pasarelă, Yalson spunându-i Schimbătorului ce se întâmpla în templu. Lamm trecu în zbor pe deasupra, îndreptându-se spre junglă, unde luă unul din tunurile cu plasmă de la Wubslin, care protestă. Abia aterizase în apropiere când Lenipobra anunță cu mândrie că o găsise pe Dorolow, iar Kraiklyn raportă că putea vedea lumina zilei. De la Bratsilakini încă niciun semn. Kraiklyn apăru de după colțul pasarelei; se ivi și Lenipobra, ținând-o strâns pe Dorolow de costum și țopăind în jos pe zid într-o serie de salturi lente și largi, după cum AG-ul lui se lupta să-i ridice atât pe el, cât și pe femeie.

Porniră înapoi spre navetă. Jandraligeli vedea mișcare pe

drumul din spatele templului și se trăgea din junglă de pe flancuri. Lamm voia să pătrundă în templu cu tunul cu plasmă și să vaporizeze câțiva călugări, dar Kraiklyn ordonă retragerea. Lamm aruncă arma jos și se îndreptă singur spre navetă, înjurând cu voce tare pe canalul deschis pe care Yalson încă mai încerca să-i strige pe Bratsilakini.

Își croiră drum prin trestiile înalte și tufișuri sub șuieratul fulgerelor de plasmă, căci Jandraligeli le asigura acoperirea. Din când în când trebuiau să se ghemuiască atunci când focul unor proiectile mici rupea vegetația din jurul lor.

Se revărsară în hangarul *Turbulenței în Aer Clar*, alături de naveta încă fierbinte care trosnea și șuiera răcindu-se după urcarea rapidă prin atmosferă.

Nimeni nu voia să vorbească. Stăteau doar așezați sau întinși pe punte, unii sprijinindu-se cu spatele de naveta caldă. Cei care fuseseră în interiorul templului erau evident cei mai afectați, dar și ceilalți, care numai auziseră măcelul prin comunicatoarele costumelor lor, păreau în stare de șoc. Peste tot erau împrăștiate căști și arme.

— Templul Luminii, zise în cele din urmă Jandraligeli, și emise un sunet între râs și sforăit.

— Templul blestematei de Lumini, aprobă Lamm.

— Mipp, zise Kraiklyn spre casca sa cu o voce obosită, vreun semnal de la Bratsilakini?

Mipp, aflat încă pe mica punte de comandă a *TAC*, raportă că nu primise nimic.

— Ar trebui să bombardăm locul ăsta futut, zise Lamm. O bombă nucleară pentru ticăloșii ăștia.

Nimeni nu-i răspunse. Yalson se ridică încet și părăsi hangarul, urcând obosită treptele spre puntea superioară, cu casca legănându-i-se pe un braț, arma pe celălalt, ținând capul plecat.

— Mă tem că am pierdut radarul. Wubslin închise o gură de vizitare și se rostogoli de sub nasul navetei. Acea primă lovitură a tirului inamic... Vocea i se stinse.

— Cel puțin nu e nimeni rănit, zise Neisin. Privi spre Dorolow. Ochii tăi sunt mai bine?

Femeia aprobă din cap, dar continuă să țină ochii închiși. Neisin dădu și el din cap.

— E mai rău când sunt răniți. Am fost norocoși.

Scotoci într-un pachet din fața costumului său și scoase un container mic de metal. Supse din doza de pe capac și făcu o grimasă, scuturând capul.

— Mda, am fost norocoși. Și pentru ei a fost destul de rapid. Dădu din cap pentru sine, fără să privească la cineva, fără să-i pese că nimeni nu părea să-l asculte. Vedeți cum toți cei pe care i-am pierdut au împărțit aceeași… adică au fost perechi… sau trei… nu?

Mai luă o înghițitură și clătină din cap. Dorolow era lângă el; întinse mâna. Neisin o privi surprins, apoi îi dădu micul recipient. Ea sorbi adânc și i-l pasă înapoi. Neisin privi în jur, dar nimeni altcineva nu mai voia.

Horza stătea și nu spunea nimic. Fixa luminile reci ale hangarului, încercând să nu mai vadă scena la care fusese martor în sala întunecată a templului.

Turbulența în Aer Clar ieși de pe orbită cu motoarele de fuziune și se îndreptă spre marginea exterioară a puțului gravitațional a Marjoinului, unde își putea porni motoarele warp. Nu primiseră semnale de la Bratsilakini și nici nu bombardaseră Templul Luminii. Fixară cursul spre Orbitalul Vavatch.

Din transmisiile radio pe care le interceptară de pe planetă înțeleseră ce se întâmplase cu locul, ce îi determinase pe călugării și preoții templului să fie atât de bine înarmați. Două state naționale de pe Marjoin se aflau în război, iar templul se găsea în apropiere de frontiera dintre cele două țări, gata oricând de atac. Unul dintre state era întru câtva socialist; celălalt era de orientare religioasă, preoții din Templul Luminii reprezentând o sectă a acelei credințe militante. Războiul fusese parțial provocat de conflictul mai mare, galactic, care se desfășura în jur, devenind o imagine aproximativă a sa. Această reflectare, își dădu seama Horza, era cea care îi ucisese pe membrii Companiei, în aceeași măsură ca și laserele ricoșate.

Horza nu era sigur că o să poată dormi în acea noapte. Stătu treaz câteva ore, ascultând coșmarurile tăcute ale lui Wubslin. Apoi cineva bătu ușor în ușa cabinei. Yalson intră și se așeză pe patul lui Horza. Puse capul pe umărul lui și se îmbrățișară. După un timp îl luă de mână și-l conduse în liniște în jos pe scară, departe de sala de mese – unde izbucniri luminoase și o muzică îndepărtată dovedeau că neadormitul Kraiklyn se destindea cu o

sticluță de drog și o înregistrare holosonoră – până în cabina care aparținuse lui Gow și lui kee-Alsorofus.

În întunericul cabinei, pe un pat mic plin de mirosuri bizare și texturi noi, desfășurară același act străvechi, al lor – după cum amândoi știau – o aproape inevitabil sterilă împerechere de specii și culturi despărțite de mii de ani-lumină. Apoi adormiră.

Starea jocului: unu

Fal ’Ngeestra privi mișcarea umbrelor norilor pe câmpia din depărtare, zece kilometri distanță pe orizontală și unul pe verticală, și apoi, cu un oftat, își ridică privirea spre linia de munți înzăpeziți de dincolo de câmpul deschis. Șirul de munți se afla la aproape treizeci de kilometri de ochii ei, dar piscurile erau ascuțite și distincte în aerul rarefiat pe care îl invadau cu albeața stâncilor și gheții strălucitoare.

Se întoarse, pornind pe dalele largi ale terasei cabanei, cu pași țepeni, nepotriviți cu tinerețea ei. Împletitura de nuiele de deasupra capului ei era acoperită cu flori viu colorate în alb și roșu și arunca un model regulat de umbre pe terasă; ea mergea prin umbră și lumină, cu părul întunecat, apoi strălucind auriu, după cum fiecare pas ezitant o scotea din umbră în lumina soarelui.

Carcasa de metal a dronei numite Jase apăru la capătul opus al terasei, în exteriorul cabanei. Fal zâmbi când îl văzu și se așeză pe o bancă de piatră care ieșea din zidul scund ce separa terasa de peisaj. Se aflau la altitudine, dar era o zi călduroasă și fără vânt; își șterse cele câteva broboane de sudoare de pe frunte în timp ce bătrânul robot plutea în lungul terasei spre ea, razele înclinate ale soarelui trecându-i peste corp în ritm constant. Robotul se opri pe pietrele de lângă bancă, capul lui mare și plat ajungând aproape la același nivel cu coroana de pe capul fetei.

— Nu-i așa că-i o zi frumoasă, Jase? zise Fal, privind din nou spre munții din depărtare.

— Este, aprobă Jase.

Robotul avea o voce neobișnuit de profundă și cu multe tonalități, pe care le folosea la maximum. De peste o mie de ani, roboții Culturii aveau aure care se colorau în funcție de dispoziția acestora – echivalent al expresiilor faciale sau al limbajului corporal –, dar Jase era vechi, construit cu mult înainte ca aurele să fi fost concepute, și refuzase să fie refăcut

pentru a se acomoda cu ele. Prefera fie să se bazeze pe voce pentru a exprima ceea ce simțea, fie să rămână de nepătruns.

— La naiba. Fal clătină din cap, privind zăpezile îndepărtate. Aș fi vrut să urc.

Făcu un zgomot ca un pocnet cu gura și privi în jos spre piciorul ei drept, care se întindea exact în fața ei. Își rupsese piciorul cu opt zile în urmă, în timp ce urca pe munții de pe cealaltă parte a câmpiei. Acum îl avea prins în atele cu o țesătură fină de fire de câmp, ascunse sub pantalonii strâmți moderni.

Jase, se gândi ea, ar fi trebuit să folosească asta drept scuză ca să-i țină iar o predică despre faptul că era de preferat să facă ascensiuni numai cu echipament plutitor sau alături de un robot de salvare, sau cel puțin nu singură, dar bătrâna mașinărie nu spuse nimic. Ea se uită la el, cu fața bronzată lucind în lumină.

— Deci, Jase, ce treabă ai cu mine? Afaceri?

— Mă tem că da.

Fal se așeză cât putu mai confortabil pe banca de piatră și-și încrucișă brațele. Jase extinse un mic câmp de forță din scutul lui ca să-i susțină piciorul întins cu stângăcie, deși știa că propriul câmp al atelelor prelua toată greutatea.

— Dă-i drumul, zise Fal.

— Poate îți amintești un amănunt din rezumatul zilnic de acum optsprezece zile despre una dintre navele noastre care a fost înjghebată de o uzină din spațiul Interior al Golfului Sullen; uzina a fost nevoită să se autodistrugă și apoi așa a făcut și nava pe care a construit-o.

— Îmi amintesc, spuse Fal, care uita foarte puține lucruri și absolut nimic din rezumatele zilnice. Era un hibrid, întrucât uzina încerca să pună la adăpost o Minte SGV.

— Ei bine, zise Jase cu un glas puțin obosit, avem o problemă în legătură cu asta.

Fal zâmbi.

Cultura, fără îndoială, se baza profund pe mașinile sale atât pentru strategie, cât și pentru tacticile din războiul în care era acum angajată. Într-adevăr, se putea considera că esența Culturii erau mașinile sale, că ele o reprezentau într-o măsură mult mai mare decât orice individ sau grup de oameni din societate. Mințile pe care le produceau acum uzinele de nave ale Culturii, Orbitalele sigure sau SGV-urile mai mari erau unele

dintre cele mai sofisticate colecții de materie din galaxie. Erau atât de inteligente încât niciun om nu era capabil să înțeleagă cât de deștepte erau (și mașinile însele erau incapabile să descrie acest lucru unei forme de viață atât de limitate).

De la acești coloși mentali, trecând prin mașinile mai obișnuite, dar inteligente și prin computerele deștepte, dar în ultimă instanță mecaniciste și previzibile, până la cele mai mici circuite dintr-o microrachetă nu cu mult mai inteligente decât o muscă, Cultura se axase – cu mult înainte de a se pune problema războiului cu Idiranii – mai mult pe mașină decât pe creierul uman. Aceasta din cauză că însăși Cultura se considera ca fiind o societate rațională și conștientă de sine, iar mașinile, chiar și cele inteligente, erau mai capabile să atingă acest statut dorit, folosindu-l mai bine și mai eficient atunci când îl vor fi atins. Asta era suficient pentru Cultură.

În plus, le dădea oamenilor Culturii libertatea să se ocupe de lucrurile cu adevărat importante în viață, ca sportul, jocurile, idilele, studierea limbilor moarte, a societăților barbare și a unor probleme imposibile și escaladarea munților înalți fără ajutorul echipamentului de siguranță.

O interpretare răutăcioasă a acestei situații ar putea conduce la ideea că descoperirea de către Mințile Culturii a faptului că unii oamenii erau în realitate capabili să egaleze și uneori să bată recordul acestora în evaluarea cu acuratețe a unui set dat de fapte ar provoca indignarea mașinilor și arderea circuitelor, dar nu era cazul. Mințile erau fascinate de faptul că o asemenea colecție firavă și haotică de facultăți mentale ar putea, prin dibăcia unor neuroni, să producă la o problemă un răspuns la fel de bun ca al lor. Desigur, exista o explicație, și aceasta avea probabil de-a face cu relațiile cauză-efect la care chiar și puterea aproape supranaturală a Minților întâmpina dificultăți când încerca să le pătrundă; de asemenea, avea destul de mult de-a face pur și simplu cu greutatea numerelor.

Exista un exces de optsprezece trilioane de oameni în cadrul Culturii, aproape fiecare dintre aceștia fiind bine hrănit, pe deplin educat și cu o minte isteață, și numai treizeci sau patruzeci dintre ei aveau această abilitate neobișnuită de a prevedea și evalua la același nivel cu o Minte bine informată (care erau deja în număr de sute de mii). Nu era imposibil ca acest lucru să fie doar noroc; aruncă în aer optsprezece trilioane

de monede un anumit timp și câteva dintre ele vor continua să cadă pe aceeași parte de multe, multe ori.

Fal ’Ngeestra era Referent al Culturii, unul dintre acei treizeci, poate patruzeci din optsprezece trilioane care putea da o idee intuitivă asupra a ceea ce urma să se întâmple sau să spună de ce credea ea că ceva care deja se întâmplase se întâmplase în acel fel, și cu siguranță de fiecare dată se dovedea a avea dreptate. I se avansau în mod constant probleme și idei, acestea fiind folosite și evaluate de ea însăși. Nimic din ceea ce spunea sau făcea ea nu rămânea neînregistrat; niciuna dintre experiențele ei nu rămânea neobservată. Insistase totuși ca atunci când urca în munți, singură sau însoțită de prieteni, să fie lăsată cu propriile dispozitive, nu cu acelea ale Culturii. Lua cu ea un terminal de buzunar ca să înregistreze totul, dar nu avea o legătură în timp real cu niciuna dintre componentele rețelei de Minți de pe Platoul unde locuia ea.

Din cauza acestei insistențe zăcuse în zăpadă cu un picior fracturat, timp de o zi și o noapte, înainte ca o echipă de căutare s-o descopere.

Robotul Jase începu să-i dea detaliile zborului navei fără nume de la uzina-mamă, ale interceptării ei și autodistrugerii. Însă Fal întorsese capul și asculta numai pe jumătate. Ochii și mintea ei erau pe versanții înzăpeziți din depărtare, unde spera să urce din nou peste câteva zile, după ce oasele alea stupide se vor fi vindecat complet.

Munții erau frumoși. Mai existau și alți munți ale căror pante porneau de lângă terasa cabanei, ridicându-se spre cerul albastru senin, dar erau blânzi comparativ cu piscurile ascuțite care se înălțau dincolo de câmpie. Știa că acesta era motivul pentru care fusese instalată în această cabană; sperau că ea va escalada munții mai apropiați în loc să se ostenească să sară într-un avion și să traverseze câmpia. Era totuși o idee prostească; trebuiau s-o lase să vadă munții, altfel n-ar mai fi ea însăși, iar atât timp cât îi putea vedea, pur și simplu *trebuia* să-i escaladeze. Idioții!

Pe o planetă, gândi ea, *nu ai putea să-i vezi atât de bine. Nu ai putea să le vezi poalele, felul în care munții se înalță din câmpie.*

Cabana, terasa, munții și câmpia se aflau pe un Orbital. Locul fusese construit de oameni sau cel puțin oamenii construiseră

mașinile care construiseră mașinile care… Se putea continua la infinit. Platoul Orbitalului era aproape perfect plat; de fapt, pe verticală era ușor concav, dar diametrul interior al Orbitalului complet – propriu-zis format numai atunci când toate platourile individuale fuseseră unite și ultimul zid despărțitor fusese înlăturat – măsura peste trei milioane de kilometri, curbura era cu mult mai mică decât a suprafeței convexe a oricărui glob locuit de oameni. Astfel, din poziția înaltă avantajoasă a lui Fal, se putea vedea până la baza munților din depărtare. Fal se gândi că trebuie să fie foarte ciudat să trăiești pe o planetă și să fii nevoit să privești după o linie curbă; astfel încât, de exemplu, ai vedea vârful unei corăbii apărând deasupra orizontului înaintea restului corpului ei.

Deveni dintr-odată conștientă că se gândea la planete din cauza a ceva ce tocmai spusese Jase. Se întoarse și privi cu seriozitate mașina gri-închis, căutând în memoria sa pe termen scurt să-și amintească exact ceea ce auzise.

— Mintea asta a intrat *sub* planetă în hiperspațiu? zise ea. Apoi a trecut pe warp în interior?

— Asta spunea că încearcă să facă atunci când a trimis mesajul codificat în tiparul autodistrugerii. Cum planeta se află încă acolo, se pare că a reușit. Dacă ar fi eșuat, cel puțin o jumătate din masa ei ar fi reacționat cu materialul planetei ca și când ar fi fost antimaterie.

— Înțeleg. Fal își scărpină obrazul cu un deget. Bănuiesc că nu s-a presupus că așa ceva ar fi posibil?

Glasul ei conținea o întrebare. Se uită la Jase.

— Poftim? făcu el.

— Să facă… Se încruntă fiindcă nu fusese imediat înțeleasă și flutură nerăbdător din mână. Să facă ceea ce a făcut. Să intre în hiperspațiu sub ceva atât de mare și apoi să iasă la suprafață. Mi s-a spus că nici măcar noi n-am putea face asta.

— La fel și Minții respective, dar era disperată. Însuși Consiliul General de Război a decis că ar trebui să încercăm să repetăm asta, folosind o Minte similară și o planetă de rezervă.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Fal, rânjind la ideea de planetă „de rezervă”.

— Nicio Minte nu s-ar gândi măcar la așa ceva; e mult prea periculos. Nici măcar cele alese de Consiliul de Război nu au fost de acord.

Fal râse, privind în sus spre florile roșii și albe răsucindu-se pe împletitura de deasupra capului. Jase, care în sinea lui era un romantic lipsit de speranță, se gândi că râsul ei suna ca un pârâu de munte și întotdeauna înregistra râsul ei pentru sine, chiar dacă era un râs zgomotos sau în hohote, chiar când era nepoliticoasă și râsul era unul răutăcios. Jase știa că o mașină, chiar una inteligentă, nu putea muri de rușine, dar mai știa și că exact asta ar face dacă Fal ar bănui vreodată așa ceva. Fal se opri din râs. Spuse:

— Cum arată de fapt lucrul ăla? Vreau să spun că nu le vezi niciodată în sine, întotdeauna sunt cuprinse în ceva... o navă sau ceva de genul ăsta. Și cum, ce a folosit pentru a intra în warp?

— Din exterior, spuse Jase cu vocea sa obișnuită, calmă, măsurată, este un elipsoid. Cu tot cu câmpuri, arată ca o navă foarte mică. Are cam zece metri lungime și doi și jumătate în diametru. În interior este compusă din milioane de componente, dar cele mai importante sunt părțile pentru gândire și memorie specifice Minții; ele o fac să fie atât de grea fiindcă sunt foarte dense. Cântărește aproape cincisprezece mii de tone. E echipată cu o sursă proprie de energie, bineînțeles, și câteva generatoare de câmp, fiecare dintre acestea putând fi transformate în motoare de urgență și chiar sunt proiectate în acest scop. Numai învelișul exterior se află constant în spațiul real, restul – oricum, toate părțile pentru gândire – rămâne în hiperspațiu. Presupunând, așa cum și trebuie să facem, că Mintea a făcut ceea ce a spus că intenționează să facă, există o singură cale să ducă la îndeplinire această misiune, deoarece nu are un motor warp sau un disruptor.

Jase făcu o pauză. Fal stătea aplecată, cu coatele sprijinite pe genunchi și palmele prinse sub bărbie. O văzu cum își mută greutatea spre spate, făcând o mică grimasă. Jase decise că stătea incomod pe banca de piatră dură și ordonă unuia dintre roboții casei să aducă niște perne.

— Mintea posedă o unitate warp internă, care trebuie să fie utilizată numai la mărirea volumului microscopic al memoriei astfel încât să existe mai mult spațiu în jurul secțiunilor de date – sub formă de spirale de particule elementare de nivel trei – pe care ar vrea să le modifice. Limita normală a volumului acestei unități warp este de mai puțin de un milimetru cub; cumva

Mintea navei a improvizat astfel încât să-i cuprindă tot corpul și să poată apărea la suprafața planetei. Locul în care logic ar fi trebuit să se ducă ar fi un spațiu de aer liber, iar tunelele Sistemului de Comandă par să fie alegerea evidentă; într-acolo spunea că se îndreaptă.

— Corect, zise Fal înclinând din cap. OK. Acum, ce sunt – oh…

Un mic robot ducând două perne mari apăru lângă ea.

— Hmm, mulțumesc, zise Fal săltându-se într-o mână și plasând sub ea una din perne și pe cealaltă la spate.

Micul robot pluti înapoi spre cabană. Fal se instală mai bine.

— Tu ai cerut astea, Jase? întrebă.

— Nu eu, minți Jase, mulțumit în sinea lui. Ce voiai să întrebi?

— Tunelele alea, zise Fal aplecându-se de data asta mai confortabil. Sistemul de Comandă. Ce este?

— Pe scurt, constă dintr-o pereche de bucle în spirală de tunele cu diametrul de douăzeci și doi de metri, îngropate la cinci kilometri adâncime. Întregul sistem are câteva sute de kilometri lungime. Trenurile au fost proiectate ca să fie centre mobile de comandă pe timp de război pentru statul existent cândva pe planetă, când se afla în faza intermediar sofisticată de nivel trei. Capodopera armamentului din acea vreme erau bombele cu fuziune, livrate de rachete teleghidate transplanetare. Sistemul de Comandă a fost proiectat ca să…

— Da, flutură Fal mâna. Să fie protejate și în continuă mișcare ca să nu poată fi aruncate în aer. Așa-i?

— Da.

— Cu ce fel de roci sunt acoperite?

— Granit, răspunse Jase.

— Batolitic?

— O secundă, zise Jase consultând ceva. Da. Corect: un batolit.

— Un batolit? se miră Fal ridicând sprâncenele. Doar unul?

— *Doar* unul.

— E o planetă cu gravitație ușor scăzută? Cu crustă groasă?

— Ambele.

— Aha. Deci Mintea se află în interiorul acestor…

Privi în lungul terasei, fără să vadă mare lucru, dar cu ochii minții cerceta kilometri de tunele întunecate (gândindu-se că deasupra lor ar putea fi munți și mai impresionanți: atâta granit; gravitație scăzută; un teritoriu bun pentru escalade). Își întoarse

privirea spre mașină.

— Deci ce s-a întâmplat? E o Planetă a Morților; până la urmă localnicii și-au făcut-o singuri?

— Cu arme biologice, nu nucleare, până la ultimul umanoid, în urmă cu unsprezece mii de ani.

— Hm, clătină Fal din cap.

Acum era evident de ce Dra'Azon făcuse din Lumea lui Schar una dintre Planetele sale ale Morților. Dacă erai o superspecie de energie pură de mult retrasă din viața normală bazată pe materie a galaxiei, iar fantezia ta era să interzici accesul și să păstrezi o planetă oarecare sau două care crezi că ar putea servi drept monument al morții și zădărniciei, Lumea lui Schar, cu scurta și sordida sa istorie, ar putea fi genul de loc pe care l-ai plasa aproape în capul listei.

Observă ceva.

— Cum de nu au fost strivite tunelele în tot acest timp? Cu asemenea presiune…

— Nu știm, oftă Jase. Dra'Azon nu au fost prea darnici cu informațiile. E posibil ca inginerii Sistemului să fi dezvoltat o tehnică prin care să se opună presiunii pe toată această perioadă. Admit, este improbabil, dar pe atunci erau ingenioși.

— Păcat că nu au alocat ceva mai mult din această ingeniozitate ca să rămână în viață în loc să pună la cale un măcel în masă cât se poate de eficient, zise Fal și pufni zgomotos.

Lui Jase îi plăcură cuvintele fetei (chiar dacă nu și pufnitul), dar în același timp detectă în ele un iz din acel amestec de dispreț și îngâmfare pe care Culturii îi era atât de greu să nu-l etaleze atunci când trecea în revistă greșelile unor societăți mai puțin avansate, deși nici sursa civilizațiilor trecutului ei amestecat nu fusese mai puțin supusă greșelii. Totuși, punctul de vedere stătea în picioare; atât experiența, cât și bunul-simț indicau drept cea mai demnă de încredere metodă de a evita autoextincția ca, în primul rând, să nu te dotezi cu mijloacele prin care aceasta s-ar putea realiza.

— Deci, spuse Fal privind în jos la călcâiul sănătos cu care bătea pe dalele cenușii, Mintea se află în tunele; Dra'Azon sunt afară. Care este limita Barierei Liniștii?

— Ca de obicei, jumătate din distanța până la cea mai apropiată stea: trei sute zece ani-lumină standard în cazul Lumii

lui Schar, în acest moment.

— Și?...

Întinse mâna spre Jase și ridică fruntea și sprâncenele. Umbrele florilor i se mișcară pe gât când o briză blândă porni să ciufulească petalele de pe grilajul de deasupra.

— Care e problema?

— Ei bine, motivul pentru care Mintea și-a permis asta a fost...

— Era disperată. Așa e. Continuă.

Jase, care încetase să se mai supere din cauza întreruperilor lui Fal după ce aceasta îi adusese o floare de munte, continuă:

— Există o mică bază pe Lumea lui Schar, la fel ca pe mai toate Planetele Morților. De obicei, personalul ei este constituit dintr-o societate mică, non-dinamică, nominal neutră, de o anumită maturitate galactică...

— Schimbătorul, interveni Fal, destul de încet, ca și cum ar fi găsit răspunsul la o ghicitoare care o chinuia de ore întregi și care ar fi trebuit să fie simplă. Privi prin împletitura de flori la cerul senin pe care câțiva nori albi se mișcau lent. Își întoarse ochii spre mașină: Am dreptate, nu-i așa? Schimbătorul ăla care... și femeia de la Circumstanțe Speciale – Balveda – și locul în care ca să conduci trebuie să fii senil. Pe Lumea lui Schar se află Schimbători și individul ăsta... Se întrerupse și se încruntă. Dar credeam că e mort.

— Acum nu mai suntem atât de siguri. Ultimul mesaj de la UGC *Energie Nervoasă* părea să indice că ar fi putut scăpa.

— Ce s-a întâmplat cu UGC?

— Nu știm. Contactul s-a întrerupt în timp ce încercau să captureze fără să distrugă nava idirană. Se presupune că ambele s-au pierdut.

— S-o captureze, mda, spuse Fal acru. Altă Minte fandosită. Dar asta-i situația, nu-i așa? Idiranii ar putea să-l folosească pe tipul ăsta – cum îl cheamă? Știm?

— Bora Horza Gobuchul.

— În timp ce noi nu avem niciun Schimbător.

— Ba avem, dar al nostru se află de cealaltă parte a galaxiei cu o însărcinare urgentă care nu are legătură cu războiul; ar dura jumătate de an s-o aducem acolo. În plus, ea nu a fost niciodată pe Lumea lui Schar; șmecheria aici este că acest Bora Horza Gobuchul a mai fost.

— O-ho, făcu Fal.

— În afară de asta, avem o informație neconfirmată că aceeași flotă idirană care a doborât nava evadată a încercat fără succes să urmeze Mintea pe Lumea lui Schar printr-o mică forță care să aterizeze acolo. Asta din punctul de vedere al Dra'Azon ar trebui să stârnească suspiciuni. Ar putea să-l lase pe Bora Horza Gobuchul să treacă, fiindcă el a făcut parte mai demult din serviciul de pază al planetei, dar nici măcar el nu e sigur că va putea intra. Oricine altcineva ar fi într-adevăr foarte dubios.

— Bineînțeles, bietul de el ar putea fi mort.

— Se știe că Schimbătorii nu sunt ușor de ucis, și în plus n-ar fi înțelept să ne bazăm pe această posibilitate.

— Te îngrijorează faptul că ar putea ajunge la prețioasa Minte și s-o aducă Idiranilor.

— S-ar putea întâmpla asta.

— Presupunând că *s-a întâmplat*, Jase, zise Fal mijindu-și ochii și aplecându-se să se uite la mașină, ce dacă? Chiar ar fi vreo diferență? Ce s-ar întâmpla dacă Idiranii ar pune mâna pe acest copil-Minte plin de resurse?

— Presupunând că noi o să câștigăm războiul... spuse Jase gânditor, operațiunile s-ar putea prelungi cu câteva luni.

— Și anume cât de multe?

— Undeva între trei și șapte, presupun. Depinde pe a cui mână mergi.

Fal zâmbi.

— Iar problema e că Mintea nu poate fi distrusă fără să facă Planeta Morților și mai moartă decât este deja, de fapt fără s-o transforme într-o centură de asteroizi.

— Exact.

— Poate că de la început drăcușorul n-ar fi trebuit să se ostenească să se salveze dintre ruine, ar fi putut pur și simplu să coboare cu tot cu navă.

— Se numește instinct de supraviețuire. Jase făcu o pauză în timp ce Fal aproba din cap, apoi continuă: E programat la majoritatea ființelor vii. Cântări ostentativ piciorul rănit al fetei în atela lui de forță. Deși, bineînțeles, există întotdeauna excepții...

— Da, zise Fal oferindu-i ceea ce spera să fie un zâmbet condescendent, foarte amuzant, Jase.

— Deci, înțelegi problema.

— Înțeleg problema, aprobă Fal. Desigur, putem să ne croim

drum prin forță și să facem locul fărâme, dacă e necesar, și la dracu' cu Dra'Azon.

Rânji.

— Da, acceptă Jase, și să punem în pericol deznodământul războiului atrăgându-ne dușmănia unei puteri a cărei cea mai mare necunoscută este întinderea exactă a imensității sale. Am putea, de asemenea, să ne predăm Idiranilor, dar mă îndoiesc că vom face așa ceva.

— Mă rog, atât timp cât luăm în considerare toate opțiunile, râse Fal.

— O, da.

— OK, Jase, dacă asta e tot... lasă-mă să mă gândesc puțin, zise Fal 'Ngeestra îndreptându-se pe bancă, întinzându-se și căscând. Sună interesant. Scutură din cap. Totuși, e ceva cam la voia întâmplării. Dă-mi... tot ce crezi că ar putea fi relevant. Mi-ar plăcea să mă concentrez puțin asupra acestei porțiuni de război; toate informațiile pe care le avem despre Golful Sullen... oricum, tot ce pot folosi. OK?

— OK, zise Jase.

— Hmm, murmură Fal clătinând vag din cap și privind în gol. Da... tot ce avem în general despre zona aia... adică volumul...

Flutură mâna în cerc, cuprinzând în imaginația ei câteva milioane de ani-lumină cubi.

— Foarte bine, spuse Jase și se retrase încet din câmpul vizual al fetei.

Pluti înapoi pe terasă prin razele de lumină și umbră, spre cabană, pe sub flori.

Fata rămase singură, legănându-se din șolduri și mormăind tăcut, din nou cu mâinile la gură și coatele pe genunchi, pe unul ținându-l îndoit și pe celălalt întins.

Uite unde am ajuns, gândi ea, *să ucidem ceea ce e nemuritor, nu ne mai reține decât faptul că ne încurcăm cu ceva la care majoritatea oamenilor se gândesc ca la un zeu, și iată-mă pe mine, la optzeci de mii de ani-lumină depărtare, dacă măsor eu bine, cică pentru a mă gândi la un mod de a scăpa din această situație ridicolă. Ce glumă... La naiba. Mi-aș dori să mă fi lăsat să fiu Referent de Teren, acolo unde e acțiunea, în loc să stau retrasă aici, atât de departe încât durează doi ani până să ajung acolo. Of.*

Își schimbă poziția și se așeză lateral, astfel ca piciorul

fracturat să-i fie întins pe bancă, apoi se întoarse cu fața spre munții care sclipeau la capătul îndepărtat al câmpiei. Își sprijini cotul de parapetul din piatră, capul odihnindu-i-se în palmă în timp ce ochii i se înecau în peisaj.

Se întrebă dacă ei își respectaseră într-adevăr cuvântul că nu o vor supraveghea în timpul escaladelor. I-ar fi crezut în stare să păstreze o mică dronă sau microrachetă sau altceva în apropiere, în caz că se întâmpla ceva, și apoi – după accident, după ce căzuse – s-o lase să zacă acolo, înspăimântată, înghețată și în dureri, numai ca s-o convingă că ei nu fac așa ceva și să urmărească ce efect are acest lucru asupra ei, atât timp cât nu exista niciun pericol real să moară. Știa, la urma urmei, cum funcționau Minților lor. Erau genul de lucruri la care s-ar fi gândit și ea, dacă ar fi fost la conducere.

Poate chiar ar trebui să-mi fac bagajele; să plec. Să le spun să se ducă dracului cu războiul lor. Problema e că… îmi plac toate astea…

Își privi una din mâini, galben-aurie într-o rază de soare. O deschise și o strânse, analizându-și degetele. *Trei… până la șapte…* Se gândi la o mână idirană. *Depinde…*

Se uită peste umăr, la câmpia presărată cu umbre până la munții îndepărtați, și oftă.

5 Meganava

Vavatch se întindea în spațiu ca o brățară a unui zeu. Bucla de patruzeci de milioane de kilometri lucea și scânteia albastru și auriu pe fondul negru ca smoala al spațiului. *Turbulența în Aer Clar* se îndrepta cu viteze warp spre Orbital și majoritatea membrilor Companiei priveau pe ecranul principal din sala de mese cum se apropia ținta lor. Oceanul acvamarin care acoperea cea mai mare parte a suprafeței de material ultradens al artefactului era presărat cu pufi albi de nori, adunați în furtuni imense sau în valuri vaste, dintre care unele păreau să se întindă de-a latul tuturor celor treizeci și cinci de mii de kilometri lățime ai Orbitalului în rotație lentă.

Numai pe una din marginile benzii curbate de apă era vizibil pământul, sprijinit de unul dintre versanții zidurilor de reținere din cristal pur. Deși de la distanța de la care o priveau ei felia de

pământ părea un fir cafeniu pe marginea unui inel imens de un albastru viu, firul acela avea vreo două mii de kilometri lățime; nu se ducea lipsă de spațiu pe Vavatch.

Însă cea mai mare atracție a sa erau și fuseseră dintotdeauna Meganavele.

— Tu nu ai o religie? îl întrebă Dorolow pe Horza.

— Ba da, replică el, fără să-și ia ochii de pe ecranul aflat pe peretele din față, cam la capătul mesei principale din sală. Supraviețuirea mea.

— Așadar… religia ta va muri odată cu tine. Ce trist, zise Dorolow întorcându-și ochii de la Horza spre ecran.

Schimbătorul lăsă remarca fără răspuns.

Schimbul de replici începuse când Dorolow, izbită de frumusețea marelui Orbital, își exprimase credința că, deși era opera unor creaturi simple, nu mai bune decât oamenii, tot era o dovadă triumfătoare a puterii lui Dumnezeu, căci Dumnezeu a făcut Omul și toate celelalte creaturi însuflețite. Horza nu fusese de acord, sincer iritat că femeia se putea folosi de ceva care era atât de limpede o dovadă a forței inteligenței și a muncii susținute drept argument pentru propriul sistem de credințe iraționale.

Yalson, care stătea la masă alături de Horza și al cărei picior se freca blând de glezna Schimbătorului, își sprijini coatele de suprafața de plastic printre farfurii și pahare.

— Și or să-l arunce în aer peste patru zile. Ce risipă!

Dacă asta ar fi funcționat drept pretext pentru schimbarea subiectului, nu avu ocazia să afle, pentru că PA-ul sălii de mese păcăni, apoi se auzi limpede vocea lui Kraiklyn, care se afla pe punte:

— Cred că v-ar plăcea să vedeți asta, oameni buni.

Imaginea Orbitalului îndepărtat fu înlocuită de un ecran negru pe care, după aceea, apăru un mesaj cu litere luminoase:

SEMNAL / DE ATENȚIONARE / SEMNAL / DE ATENȚIONARE / SEMNAL / DE ATENȚIONARE: ATENȚIE TOATE NAVELE! ORBITALUL VAVATCH, AXUL ȘI TOATE UNITĂȚILE AUXILIARE VA FI DISTRUS REPETĂM DISTRUS TIMP MARAIN EXACT A/4872.0001 (ECHIVALENT TIMP LA NIVELUL AXULUI 00043.2909.401; ECHIVALENT TIMP RAMURA TREI 09.256.8; ECHIVALENT TIMP IDIR RELATIV QU'URIBALTA 359.0021; ECHIVALENT TIMP VAVATCH SEG. 7: 4010.5) PRIN INTRUZIUNE

HYPER-GRID DE NIVEL NOVA URMATĂ DE BOMBARDAMENT CAM. EXPEDIAT DE SISTEMUL GENERAL DE VEHICULE AL CULTURII *ESCHATOLOGIST* (DENUMIRE TEMPORARĂ). ORA A/4870.986: BAZA MARAIN ALLTRANS… SFÂRȘITUL SELECȚIEI DE SEMNAL… URMEAZĂ REPETAREA SEMNALULUI UNU DIN ȘAPTE:………… SEMNAL / DE ATENȚIONARE / SEMNAL / DE ATENȚIONARE / SEMNAL /…

— Tocmai am trecut prin sfera semnalului, adăugă Kraiklyn. Ne vedem mai târziu.

PA-ul păcăni din nou, apoi tăcu. Mesajul se stinse de pe ecran și fu înlocuit de Orbital.

— Hm, făcu Jandraligeli. Scurt și la obiect.

— Cum am spus. Yalson făcu semn cu capul spre ecran.

— Îmi amintesc, zise Wubslin încet, fixând banda de albastru și alb sclipitor de pe ecran, când eram mic unul dintre profesorii mei a pus să plutească o corabie de jucărie din metal pe suprafața unei găleți cu apă. Apoi a ridicat găleata de mâner și m-a strâns la piept cu celălalt braț, ca să privesc în aceeași direcție. A început să se rotească, din ce în ce mai repede, lăsând forța centrifugă să îndepărteze găleata și, în cele din urmă, găleata a ajuns la orizontală, suprafața apei fiind la nouăzeci de grade față de podea, iar eu eram țintuit cu o mână mare de adult peste piept și totul se învârtea în jurul meu și priveam mica navă de jucărie care încă mai plutea pe apă, chiar dacă apa era pe verticală în fața mea, iar profesorul mi-a spus: „Să-ți amintești asta dacă o să fii vreodată atât de norocos încât să vezi Meganavele de pe Vavatch.”

— Mda? făcu Lamm. Ei bine, sunt pe punctul să dea drumul nenorocitului de mâner.

— Să sperăm doar că n-o să mai fim pe suprafață când or s-o facă, zise Yalson.

Jandraligeli se întoarse spre ea, cu o sprânceană ridicată.

— După ultimul fiasco, dragă, *nimic* nu m-ar mai surprinde.

— Floare la ureche, zise bătrânul Aviger și râse.

Saltul de la Marjoin la Vavatch durase douăzeci și trei de zile. Compania își revenise treptat în urma atacului eșuat asupra Templului Luminii. Existaseră câteva mici julituri și luxații; Dorolow fusese oarbă de un ochi pentru câteva zile și toată lumea fusese tăcută și retrasă, dar când Vavatch apăru în raza vizuală începuseră toți să se plictisească de viața la bordul

navei, deși erau mai puțini, și abia așteptau o nouă operațiune.

Horza păstră arma laser folosită de kee-Alsorofus și se ocupă de reparațiile rudimentare și îmbunătățirile pe care posibilitățile inginerești limitate ale *TAC* îi permiteau să le efectueze asupra costumului său. Kraiklyn avea numai laude pentru cel pe care îl luase de la Horza; îl salvase din cele mai mari necazuri în sala Templului Luminii și, cu toate că încasase câteva pulsuri puternice, abia dacă era marcat, cu atât mai puțin deteriorat.

Neisin spusese că oricum lui nu-i plăceau laserele și n-avea de gând să mai folosească așa ceva; avea o pușcă rapidă cu proiectile ușoare în perfectă stare și o grămadă de muniție. Pe viitor o va folosi pe aceasta atunci când nu ducea micromortiera.

Horza și Yalson începuseră să doarmă împreună în fiecare noapte în ceea ce era acum noua lor cabină, cea pe care o ocupaseră cele două femei. În timpul lungilor zile ale călătoriei deveniseră tot mai apropiați, dar vorbeau destul de puțin pentru niște proaspeți amanți. Amândoi păreau că vor asta. Corpul lui Horza își terminase regenerarea după impersonarea gerontocratului și nu-i mai rămăsese nicio urmă a acestui rol. Dar deși spunea Companiei că acum arăta așa cum arătase întotdeauna, de fapt își modelase trupul ca să semene cu cel al lui Kraiklyn. Horza era puțin mai înalt și cu pieptul mai plin decât înfățișarea sa normală neutră, iar părul îi era mai închis la culoare și mai aspru. Desigur, încă nu-și permisese să-și Schimbe fața, dar sub suprafața sa cafeniu-deschis era gata pregătită. O scurtă transă și ar fi putut trece drept căpitanul *Turbulenței în Aer Clar;* poate Vavatch îi va oferi oportunitatea de care avea nevoie.

Se gândise îndelung și profund la ce avea de făcut acum că devenise parte din Companie și se afla relativ în siguranță, dar izolat de angajatorii săi Idirani. Ar fi putut oricând să-și urmeze propriul drum, dar asta însemna să-l abandoneze pe Xoralundra, indiferent dacă bătrânul era viu sau mort. Ar însemna, de asemenea, să se țină departe de război, de Cultură și de rolul pe care alesese să-l joace împotriva ei. În plus, la început fusese ideea cu care Horza cochetase oricum, chiar dinainte de a afla că următoarea sa misiune implica să meargă pe Lumea lui Schar, și anume ideea de a se întoarce la o veche iubire.

Numele ei era Sro Kierachell Zorant. Era ceea ce se numea un

Schimbător adormit, unul care nu avea antrenamentul și nici dorința de a practica Schimbarea, și acceptase postul de pe Lumea lui Schar în parte pentru a scăpa de atmosfera de război din ce în ce mai apăsătoare de pe Heibohre, asteroidul Schimbătorilor. Asta se întâmplase cu șapte ani în urmă, când Heibohre se afla deja în ceea ce era unanim recunoscut drept spațiul idiran, și mulți Schimbători erau deja angajați de Idirani.

Horza ajunsese pe Lumea lui Schar în parte pentru că fusese pedepsit și parțial pentru propria protecție. Un grup de Schimbători complotaseră să arunce în aer anticele uzine energetice și să iasă din spațiul idiran, căminul și specia lor să fie din nou neutre în războiul care devenea inevitabil. Horza descoperise complotul și ucisese doi dintre conspiratori. Tribunalul Academiei de Arte Militare de pe Heibohre – organul său conducător numai cu numele – făcuse un compromis între dorința poporului de pe asteroid, care cerea ca Horza să fie pedepsit pentru că luase viețile altor Schimbători, și gratitudinea pe care o simțeau ei față de Horza. Tribunalul avusese o sarcină delicată, având în vedere că majoritatea Schimbătorilor nu sprijineau din toată inima păstrarea statutului lor și, în consecință, rămânerea în interiorul sferei de influență idirane. Prin trimiterea lui Horza pe Lumea lui Schar cu instrucțiuni să stea acolo câțiva ani – dar fără vreo altă pedeapsă – tribunalul spera să-i facă pe toți cei interesați să simtă că opinia lor fusese respectată. În consecință nu avusese loc nicio revoltă. Academia rămăsese forța conducătoare pe asteroid, iar serviciile Schimbătorilor deveniseră căutate mai mult ca niciodată de la formarea speciei lor unicat, așadar tribunalul avusese succes.

Să-i facă pe toți cei interesați să simtă că opinia lor fusese respectată. În consecință, nu avusese loc nicio revoltă, Academia rămăsese forța conducătoare pe asteroid, iar serviciile Schimbătorilor deveniseră căutate mai mult ca niciodată de la formarea speciei lor unicat, așadar tribunalul avusese succes.

Într-un anumit fel, Horza fusese norocos. Nu avea prieteni sau influență; părinții săi erau morți; tot clanul său se stinsese, cu excepția lui. Legăturile de familie contau mult în societatea Schimbătorilor și, fără rude sau prieteni influenți care să-i ia apărarea, Horza scăpase probabil mai ușor decât avusese

dreptul să spere.

Călcâiele lui Horza îngheţară în zăpezile de pe Lumea lui Schar mai puţin de un an înainte de a pleca să se alăture Idiranilor în lupta lor împotriva Culturii, dar şi înainte şi după ce aceasta fusese oficial declarată război. În acest timp începuse o relaţie cu unul dintre ceilalţi Schimbători de acolo: femeia pe nume Kierachell, care nu era de acord cu nimic din ceea ce credea Horza, dar îl iubise, cu trupul şi cu mintea, în ciuda acestui lucru. Când plecase, ştiuse că ea suferise mai mult decât suferise el. Lui îi plăcuse şi se bucurase de compania ei, dar nu simţise nimic din ceea ce se presupune că simt oamenii când vorbesc de dragoste, iar în momentul în care plecase începuse, doar începuse, să se plictisească. Atunci îşi spusese că aşa era viaţa, că la urma urmei i-ar fi făcut mai mult rău dacă ar fi rămas, că pleca în parte şi pentru binele ei. Dar expresia ochilor ei când el îi privise ultima dată nu fusese mult timp ceva la care să se gândească cu plăcere.

Auzise că ea încă mai era acolo, iar când se gândea la ea, amintirile lui erau tandre; cu cât îşi risca mai mult viaţa şi cu cât se scurgea mai mult timpul, cu atât mai mult voia s-o vadă din nou, cu atât mai mult îl atrăgea o existenţă liniştită, mai puţin periculoasă. Îşi imaginase scena, îşi imaginase privirea din ochii ei când se va întoarce la ea... Poate că ea îl uitase sau chiar se angajase într-o altă relaţie cu vreun Schimbător de la baza de pe Lumea lui Schar, dar Horza nu prea credea asta; se gândea la astfel de lucruri numai ca la un fel de asigurare.

Poate că Yalson complica puţin lucrurile, dar el încerca să nu se implice prea mult în prietenia şi cuplarea lor, chiar dacă era destul de sigur că nici pentru ea nu era vorba de mai mult decât atât.

Astfel că, dacă va putea, îl va impersona pe Kraiklyn sau îl va ucide şi-i va lua locul, sperând că va putea ocoli protocoalele destul de rudimentare ale computerelor *TAC* sau va pune pe altcineva să o facă. Apoi va duce *Turbulenţa în Aer Clar* pe Lumea lui Schar şi, dacă va putea, şi la întâlnirea cu Idiranii, dar oricum va coborî, presupunând că Domnul Adecvat – numele de alint pe care Schimbătorii de la baza de pe Lumea lui Schar îl foloseau pentru fiinţa Dra'Azon care păzea planeta – îi va permite să treacă de Bariera Liniştii după penibila încercare a Idiranilor de a-l păcăli cu un chuy-hirtsi găurit. Pe cât va fi

posibil, va da ocazia restului Companiei să se retragă.

Una dintre probleme era să știe când să-l atace pe Kraiklyn. Horza spera să apară o astfel de oportunitate pe Vavatch, dar era greu să-și facă planuri clare fiindcă nici Kraiklyn nu părea să aibă vreunul. Vorbise numai despre „oportunitățile” de pe Orbital, care „trebuiau să se ivească” datorită iminentei distrugeri, de fiecare dată când fusese întrebat în cursul zilei.

— Mincinos nenorocit, zise Yalson, într-o noapte când se aflau la jumătatea distanței dintre Marjoin și Vavatch.

Erau culcați alături în noua lor cabină, în întunericul nopții pe navă, la aproximativ jumătate G, pe patul înghesuit.

— Ce? făcu Horza. Nu crezi că are de gând să meargă pe Vavatch?

— Oh, ba da, o să meargă acolo, dar nu pentru că există posibilități neștiute pentru o slujbă de succes. Se duce pentru jocul de Damage.

— Ce joc de Damage? întrebă Horza întorcându-se în întuneric spre ea, spre umerii ei goi sprijiniți de brațul lui; le putea simți moliciunea pe piele. Vrei să spui un joc mare? Unul adevărat?

— Mda. Ringul însuși. Când am auzit ultima dată era doar un zvon, dar de fiecare dată când mă gândesc, are tot mai mult sens. Vavatch e o certitudine, deoarece se pot întruni acolo cu toții.

— Jucătorii în Ajunul Apocalipsei, râse Horza încet. Kraiklyn crezi că vrea să privească sau să joace?

— O să încerce să joace, bănuiesc; dacă e atât de bun precum zice, ar putea să-i dea voie, atât timp cât poate ridica miza. Se presupune că așa a câștigat *TAC* – nu de la cineva într-un joc în Ring, dar trebuie să fi fost o companie foarte dură dacă își jucau navele. Dar cred că e pregătit să privească dacă se ajunge la asta. Pariez că ăsta e motivul pentru care mergem toți într-o mică vacanță. Ar putea să încerce și să vină cu vreo scuză sau să înjghebeze vreo operațiune, dar ăsta e adevăratul motiv: Damage. Fie a auzit ceva, fie a dedus, dar e al dracului de evident…

Vocea ei se stinse, iar Horza îi simți capul clătinându-i-se pe braț.

— Nu e unul dintre obișnuiții Ringului?… întrebă el.

— Ghalssel.

Acum Horza putea simți pe braț capul ușor, cu păr scurt,

aprobând.

— Da, va fi acolo, dacă va fi posibil. Va arde motoarele *Bordului de Atac* ca să ajungă la un joc de Damage important, și după cum s-au încins treburile în ultima vreme în văgăuna asta, cu toate oportunitățile astea floare la ureche, nu-mi pot imagina că ar fi departe. Glasul lui Yalson suna amar. Ghalssel e subiectul viselor erotice ale lui Kraiklyn. Crede că tipul ar fi naibii vreun erou. Rahat.

— Yalson, șopti Horza în urechea femeii, gâdilat la nas de părul ei. Unu: cum are Kraiklyn vise erotice dacă nu doarme? Și doi: dacă a pus microfoane în cabinele astea?

Capul ei se întoarse repede spre el.

— Ei și? Nu mi-e frică de el. Știe că mă număr printre oamenii lui cei mai de încredere; trag bine și nu fac pe mine când se îngroașă gluma. De asemenea, cred că Kraiklyn e cea mai bună scuză pentru un lider pe care nava asta o are sau o va avea vreodată, iar el știe asta. Nu-ți face griji în privința mea. În orice caz…

Simți din nou umerii și capul ei mișcându-se și știu că îl privea.

— M-ai răzbuna dacă aș fi împușcată în spate, nu-i așa?

Niciodată nu-i trecuse așa ceva prin minte.

— Nu-i așa? repetă ea.

— Bineînțeles că da.

Ea nu se mișcă. Îi putea auzi respirația.

— Ai face-o, nu-i așa? zise Yalson.

El ridică brațele și-i cuprinse umerii. Era caldă, puful de pe pielea ei era moale, iar mușchii și carnea de dedesubt, de pe scheletul ei subțire, erau puternici și fermi.

— Da, aș face-o, zise el și abia atunci își dădu seama că vorbea serios.

În acea perioadă, între Marjoin și Vavatch, Schimbătorul află ceea ce voia să știe despre comenzile și protocoalele *Turbulenței în Aer Clar*.

Kraiklyn purta un inel de identificare pe degetul mic al mâinii drepte, iar unele din blocajele *TAC* se dezactivau numai în prezența semnăturii electronice a acelui inel. Controlul navei depindea de o identificare audiovizuală; fața lui Kraiklyn era recunoscută de computer, la fel și vocea sa când spunea: „Sunt Kraiklyn.” Era foarte simplu. Cândva, nava avusese și o

siguranță prin recunoașterea retinei, dar funcționase prost mult timp și fusese înlocuită. Horza era mulțumit; copierea retinei cuiva era o operațiune delicată și plină de capcane, care cerea, printre multe alte lucruri, creșterea atentă a celulelor din jurul irisului. Era aproape mai simplu să încerce o transcriere genetică completă, în care propriul ADN al subiectului devenea modelul pentru un virus care nu mai păstra nimic nemodificat, în afară de creierul Schimbătorului și, opțional, gonadele. În orice caz, așa ceva nu era necesar ca să-l impersoneze pe Căpitanul Kraiklyn.

Horza află despre protocoalele navei atunci când îi ceru Omului o lecție despre cum să piloteze aparatul. Kraiklyn ezitase la început, dar Horza nu-l presase și răspunsese la câteva dintre întrebările aparent întâmplătoare ale lui Kraiklyn despre computere, care urmară cererii sale, cu o falsă ignoranță. Aparent convins că a-l învăța pe Horza cum să zboare cu *TAC* nu implica riscul ca el să preia controlul navei, Kraiklyn se îmbună și-i permise lui Horza să exerseze pilotajul manual, utilizând comenzile relativ brute din modulul simulator sub îndrumarea lui Mipp, în timp ce nava își continua drumul prin spațiu spre Vavatch pe pilot automat.

„Sunt Kraiklyn”, anunță PA-ul navei în sala de mese la câteva ore după ce depășiseră transmisia Culturii care atrăgea atenția asupra distrugerii Orbitalului. Pierdeau timpul pe acolo după masă, bând sau inhalând, relaxându-se sau, în cazul lui Dorolow, făcând semnul Cercului de Foc pe frunte și recitând Rugăciunea de Mulțumire. Marele Orbital se vedea încă pe ecranul cantinei și crescuse și mai mult, aproape umplându-l cu suprafața sa interioară luminată, dar toată lumea devenise puțin blazată și acum nu-i mai aruncau decât priviri ocazionale. Toți membrii rămași ai Companiei se aflau acolo, cu excepția lui Lenipobra și a căpitanului Kraiklyn. Se uitară unii la alții sau la difuzorul PA în timp ce Kraiklyn spunea:

— Am o treabă pentru noi, ceva ce tocmai mi s-a confirmat. Wubslin, pregătește naveta. În trei ore ne întâlnim toată echipa în hangar, echipați. Și nu vă faceți griji: de data asta nu vor fi ostilități. De data asta e știți-voi-ce la ureche.

Difuzorul pârâi, apoi tăcu. Horza și Yalson schimbară priviri.

— Așadar, zise Jandraligeli, lăsându-se pe spate în scaun și împreunându-și mâinile pe ceafă; cicatricele de pe față i se

adânciră ușor în timp ce expresia lui devenea gânditoare. Stimatul nostru lider a găsit iarăși o cale de a ne utiliza micile noastre talente?

— Ar fi bine să nu fie în vreun alt blestemat de templu, mormăi Lamm, scărpinându-și micile coarne în porțiunea unde i se prindeau de cap.

— Unde să găsești templu pe Vavatch? zise Neisin.

Era ușor amețit, vorbind cu ceilalți mai mult decât de obicei. Lamm se întoarse cu fața spre omul mai scund aflat la câteva scaune mai încolo pe cealaltă parte a mesei.

— Mai bine te-ai trezi din beție, prietene.

— Vase maritime, îi spuse Neisin apucând cilindrul cu duză de pe masa din fața lui. În locul ăsta nu există nimic altceva decât nenorocitele alea de nave maritime mari. Niciun templu.

Închise ochii, dădu capul pe spate și bău.

— S-ar putea, zise Jandraligeli, să existe temple pe vase.

— S-ar putea să fie un bețiv pe nava asta, replică Lamm privindu-l pe Neisin. Neisin întoarse ochii spre el. Mai bine te-ai dezmetici repede, Neisin, continuă Lamm, împungând cu un deget în direcția bărbatului celui scund.

— Cred că o să mă duc în hangar, anunță Wubslin ridicându-se și părăsind cantina.

— Mă duc să văd dacă Kraiklyn are nevoie de ajutor, spuse Mipp plecând în direcție opusă pe altă ușă.

— Credeți că putem deja *vedea* vreuna dintre Meganavele alea?

Aviger privea în spate la ecran. Dorolow ridică și ea privirea.

— Nu fi prost, îi replică Lamm. Nu sunt chiar atât de mari.

— Sunt *mari*, zise Neisin dând din cap pentru sine și micul cilindru.

Lamm se uită la el, apoi la ceilalți, și scutură din cap.

— Daaa, repetă Neisin, sunt chiar mari.

— De fapt, nu au mai mult de câțiva kilometri lungime, oftă Jandraligeli lăsându-se gânditor pe spate în scaun și cicatricele îi ieșiră și mai mult în evidență. Deci nu le poți vedea așa de departe. Dar cu siguranță sunt mari.

— Și pur și simplu se rotesc în jurul întregului Orbital? întrebă Yalson.

Știa deja asta, dar prefera să-l audă vorbind pe mondlidician decât pe Lamm și Neisin certându-se. Horza zâmbi în sinea lui.

Jandraligeli aprobă din cap.

— Mereu și mereu. Le ia cam patruzeci de ani să facă un tur complet.

— Nu se opresc niciodată?

Jandraligeli se uită la ea și ridică o sprânceană.

— *Durează* câțiva ani doar ca să ajungă la *viteza* de croazieră, domnișoară. Cântăresc circa un miliard de tone. Nu se opresc niciodată; continuă să se învârtă în cerc. Pacheboturile de dimensiuni mari pornesc de aici în incursiuni și le folosesc ca baze plutitoare, și există și avioane.

— Știați, zise Aviger privind în jur la cei care mai stăteau încă la masă și aplecându-se în față cu coatele strânse, că de fapt cântărești mai puțin pe o Meganavă? E din cauză că se rotesc în direcție opusă rotației Orbitalului. Aviger făcu o pauză și se încruntă: Sau e invers?

— La dracu', făcu Lamm scuturând violent din cap, apoi se ridică și plecă.

Jandraligeli se încruntă.

— Fascinant, spuse.

Dorolow zâmbi spre Aviger și bătrânul privi în jur la ceilalți dând din cap.

— Mă rog, nu contează; așa se întâmplă, declară Aviger.

— Bun.

Kraiklyn se instală cu un picior pe rampa din spate a navetei și-și puse mâinile în șolduri. Era îmbrăcat în șort; costumul aștepta în spatele lui, gata să fie îmbrăcat, deschis în partea din față ca un exoschelet gol de insectă.

— V-am spus că avem de lucru. Uite despre ce e vorba.

Kraiklyn făcu o pauză și se uită la membrii Companiei, care stăteau în picioare, așezați sau sprijiniți în puști prin tot hangarul.

— O să atacăm una dintre Meganave.

Se opri, aparent așteptând o reacție. Numai Aviger părea surprins și oarecum emoționat; restul, dintre care numai Mipp și Lenipobra cel de curând trezit lipseau, nu păreau impresionați. Mipp se afla pe punte; Lenipobra încă se lupta să se pregătească în cabina lui.

— Bine, zise Kraiklyn iritat, știți cu toții că în câteva zile Vavatch o să fie aruncat în aer de către Cultură. Lumea a luat de acolo tot ce se putea, iar Meganavele sunt toate abandonate,

cu excepția câtorva epave și a echipelor de salvare. Bănuiesc că pe ele nu mai e nimic de valoare. Dar există o navă numită *Olmedreca*, unde a avut loc o ceartă între niște echipe. O persoană neglijentă a detonat o mică bombă nucleară și acum *Olmedreca* are o gaură cât toate zilele într-o parte. Încă mai plutește și pierde viteză, dar, pentru că bomba a explodat într-o parte și gaura nu a afectat prea mult linia de plutire, nava a căpătat o traiectorie curbă largă și se apropie continuu de Zidul Exterior. La ultima transmisie pe care am interceptat-o nimeni nu era sigur dacă asta o să se întâmple sau nu înainte să înceapă exploziile Culturii, dar nu păreau dornici să-și asume riscul, așa că se pare că nu e nimeni la bord.

— Vrei să urcăm pe ea, zise Yalson.

— Mda, pentru că eu am fost pe *Olmedreca* și cred că știu ceva ce oamenii au uitat în graba de a o părăsi: arcuri laser.

Câțiva dintre ei se priviră sceptici.

— Mda, Meganavele au arcuri laser, în special *Olmedreca*. Naviga prin strâmtorile Mării Circulare, pe unde multe alte Meganave nu trec, locuri unde sunt o mulțime de alge plutitoare sau aisberguri; nu prea putea face manevre, așa că trebuia să fie capabilă să distrugă orice întâlnea în drumul ei și să aibă putere de foc s-o facă. Armamentul frontal al *Olmedrecăi* ar face de râs câteva nave de luptă. Chestia aia putea să-și croiască drum printr-un aisberg mai mare decât ea și să arunce afară din apă insule de alge atât de mari încât se credea că atacă Pământurile de Margine. Bănuiala mea – și e una documentată pentru că am citit printre rândurile semnalelor care porneau de pe ea – e că nimeni nu-și amintește de tot acest armament, așa că noi o să ne ducem după el.

— Dar dacă nava lovește zidul în timp ce suntem noi la bord? zise Dorolow.

Kraiklyn îi zâmbi.

— Nu suntem orbi, nu-i așa? Știm unde e zidul și știm unde suntem noi... vom putea *vedea* unde se află *Olmedreca*. Coborâm, aruncăm o privire și apoi, dacă hotărâm că avem timp, scoatem câteva dintre laserele mai mici... La dracu’, unul e de-ajuns. O să fiu și eu acolo jos, știți și voi, și n-am de gând să-mi risc propriul gât dacă văd Zidul Exterior ridicându-se deasupra mea, nu-i așa?

— Luăm și *TAC?* întrebă Lamm.

— Nu deasupra lui. Orbitalul are o masă destul de mare ca să zăpăcească motoarele warp, iar propulsoarele cu fuziune ar putea fi curățate de sistemele de autoapărare ale axului; ar putea crede că motoarele noastre sunt meteoriți sau ceva de genul ăsta. Nu, lăsăm *TAC* aici fără echipaj. Pot oricând s-o controlez de la distanță prin costumul meu, dacă e vreo urgență. Folosim câmpurile de protecție ale navetei; câmpurile de forță funcționează bine pe un Orbital. Oh, și mai e un lucru pe care trebuie să vi-l reamintesc: *nu* încercați să vă folosiți AG-urile la fața locului, OK? Antigravitația acționează contra masei, nu a rotației, așa că o să sfârșiți făcând o baie nedorită dacă săriți peste bord încercând să zburați în jurul arcurilor.

— Ce facem după ce luăm laserul ăla, dacă îl luăm? zise Yalson.

Kraiklyn se încruntă scurt. Ridică din umeri.

— Probabil cel mai bun lucru ar fi să ne îndreptăm spre capitală. Se numește Evanauth... un port unde se construiau Meganavele. E pe țărm, bineînțeles...

Zâmbi, uitându-se spre câțiva dintre ceilalți.

— Mda, dar ce facem odată ajunși acolo?

— Ei bine...

Kraiklyn privi fioros la femeie. Horza îi atinse călcâiul cu degetul mare de la picior. Yalson trase cu ochiul la Schimbător în timp ce Kraiklyn rostea:

— Am putea folosi unele dintre facilitățile portului – în spațiu adică, pe partea de sub Evanauth – ca să montăm laserul. Dar oricum, sigur Cultura va fi promptă, așa că am putea pur și simplu să fim martorii ultimelor zile ale unuia dintre cele mai interesante porturi de escală combinate din întreaga galaxie. Și ai ultimelor sale nopți, aș putea adăuga.

Kraiklyn se uită la unii dintre cei prezenți și se auziră câteva râsete și comentarii. Încetă să mai zâmbească și se reîntoarse spre Yalson.

— Ar putea fi destul de interesant, nu crezi?

Yalson rânji, apoi lăsă capul în jos. Răsuflând, șuieră spre Horza:

— Ghici unde e jocul de Damage.

— Vaporul ăsta imens n-ar putea să treacă de-a dreptul prin zid și să ruineze Orbitalul înainte să facă ceva Cultura? întrebă Aviger.

Kraiklyn zâmbi condescendent și scutură din cap.

— Cred că o să constați că Zidurile Exterioare rezistă la așa ceva.

— O! Așa sper și eu! râse Aviger.

— Nu-ți face probleme, îl liniști Kraiklyn. Acum, cineva să-i dea lui Wubslin o mână de ajutor la o verificare finală a navetei. Mă duc pe punte să mă asigur că Mipp știe ce are de făcut. Plecăm în aproximativ zece minute.

Kraiklyn păși în spate și intră în costumul său, strângându-l și vârându-și brațele în mâneci. Închise principalele încuietori de pe piept, își luă de jos casca și dădu din cap spre Companie îndepărtându-se de ei și urcând treptele care duceau afară din hangar.

— Încercai să-l enervezi? o întrebă Horza pe Yalson.

Ea se întoarse spre Schimbător.

— A, nu voiam decât să-i dau un indiciu că pot să-l citesc; pe mine nu mă păcălește.

Wubslin și Aviger verificau naveta. Lamm își făcea de lucru cu laserul lui. Jandraligeli stătea cu brațele încrucișate, sprijinindu-se cu spatele de peretele hangarului, lângă ușă, și ridicând ochii la luminile din tavan cu o expresie de plictiseală pe față. Neisin vorbea încet cu Dorolow, care vedea în bărbatul cel scund o persoană posibil de convertit la Cercul de Foc.

— Consideri că jocul de Damage va fi la Evanauth? întrebă Horza.

Zâmbea. Fața lui Yalson părea foarte mică în interiorul gâtului costumului ei mare, încă deschis, și foarte serioasă.

— Da. Ticălosul ăsta prefăcut a inventat probabil toată blestemata de operațiune de pe Megavaporul ăla. *Mie* nu mi-a spus niciodată că a mai fost pe Vavatch. Mincinos ticălos! Se uită la Horza și-l lovi cu pumnul în burta costumului, făcându-l să râdă și să se legene pe spate. Tu de ce râzi?

— De tine. Ce dacă vrea să se ducă să joace un joc de Damage? Spui mereu că e nava lui și că el e șeful și toate prostiile alea, dar nu vrei să-l lași pe bietul om să se distreze puțin.

— Atunci de ce nu recunoaște asta? Yalson dădu scurt din cap spre Horza. Pentru că nu vrea să-și împartă câștigurile, de-asta. Regula e ca noi să împărțim *tot* ce obținem, să împărțim conform…

— Ei, dacă e vorba de asta, îl înțeleg, zise Horza împăciuitor. Dacă el câștigă la Damage e numai munca lui; noi n-avem nicio legătură.

— *Nu* de asta e vorba! țipă Yalson.

Gura i se strânsese într-o linie subțire, stătea cu mâinile pe șolduri; bătu din picior.

— OK, spuse Horza rânjind. Când ai pariat că eu o să-l înving pe Zallin, de ce nu ai dat înapoi tot câștigul tău?

— Asta e altceva, făcu Yalson exasperată. Dar fu întreruptă.

— Hei! Hei!

Lenipobra cobora scările în salturi, intrând în hangar exact când Horza era pe cale să spună ceva. Și el, și Yalson se întoarseră spre tânărul care sări în fața lor prinzându-și mănușile de la costum în manșete.

— A-a-ați văzut mesajul mai devreme?

Părea excitat și incapabil să stea locului; își tot freca mâinile înmănușate și-și târșâia picioarele.

— Foc energetic de nivel nova! O! Ce spectacol! *Iubesc* C-Cultura! *Și* bombardament C-C-CAM – uraaa!

Râse, se îndoi din talie, puse ambele palme pe podeaua hangarului, sări și le zâmbi tuturor. Dorolow se scărpina la ureche și părea năucă. Lamm îi aruncă tânărului o privire peste țeava puștii sale, iar Yalson și Horza se uitară unul la altul, clătinând din cap. Lenipobra se îndreptă dansând și boxând cu aerul spre Jandraligeli, care ridică o sprânceană și urmări cum tânărul greoi țopăie în fața lui.

— Armament pentru sfârșitul universului și puștiul ăsta idiot practic ejaculează în pantaloni.

— Ah, îmi strici cheful, Ligeli, îi spuse Lenipobra mondlidicianului, întrerupându-și dansul și lăsându-și să cadă brațele care boxau, apoi se îndreptă gârbovit spre navetă. Când trecu pe lângă Yalson și Horza, murmură: Yalson, la urma urmei, ce naiba e C-CAM?

— Colaps Anti-Materie, copile.

Yalson zâmbi când Lenipobra își continuă drumul. Horza râse tăcut de tânărul al cărui cap se legăna în gâtul deschis al costumului. Se urcă în navetă prin spate.

Turbulența în Aer Clar se răsturnă. Naveta părăsi hangarul și zbură pe sub Orbitalul Vavatch, lăsând nava să plutească dedesubt ca un mic peștișor de argint sub fuzelajul unui imens

vas întunecat.

Pe un hublou mic, fixat la un capăt al compartimentului principal al navetei de la ultima sa ieșire, siluetele îmbrăcate în costume puteau admira curba aparent nesfârșită de material ultradens întinzându-se în depărtări întunecate, luminată de lumina stelelor. Era ca și cum ar fi zburat cu capul în jos peste o planetă de metal; și dintre toate peisajele galaxiei care fuseseră create ca rezultat al unui efort conștient, era depășit în ceea ce Cultura numea *valoare brută* numai de un Inel mare sau de o Sferă.

Naveta traversă o mie de kilometri de suprafață netedă. Apoi deasupra ei apăru deodată o muchie întunecată, un povârniș care părea chiar mai neted decât materialul bazei, dar care era limpede, transparent, înălțându-se chiar din bază și retezând spațiul ca tăișul unul cuțit de cristal pe lungimea de două mii de kilometri: Zidul Exterior. Acesta era zidul care bara marea, pe marginea opusă a Orbitalului față de fâșia de pământ pe care o văzuseră la apropierea lor de la bordul *TAC*. Primii zece kilometri ai curbei aplatizate erau întunecați ca spațiul; suprafața lor de oglindă se vedea numai când se reflectau stelele în ea și, privind această imagine perfectă rotită mental, păreau a fi ani-lumină, când de fapt suprafața se găsea la numai câteva mii se metri distanță.

— Dumnezeule, chestia asta e chiar mare, șopti Neisin.

Naveta continua să se ridice și deasupra ei apăru prin zid o sclipire de lumină, o întindere strălucitoare de albastru.

În lumina soarelui, abia filtrată de zidul transparent, naveta urcă în spațiul vid pe lângă Zidul Exterior. La doi kilometri mai încolo era aer, chiar dacă era aer rarefiat, dar naveta urca în vid, în unghi, urmând zidul care se înclina spre linia de vârf. Naveta trecu peste creasta ca o muchie de cuțit aflată la două mii de kilometri de baza Orbitalului, apoi urmă panta zidului în jos spre interior; traversă câmpul magnetic al Orbitalului, o zonă în care mici particule de praf artificial blocau o parte din razele soarelui, făcând astfel marea de dedesubt mai rece decât oriunde pe acea lume, producând diferențele de climat pe Vavatch. Naveta continuă să coboare: prin ioni, apoi prin gaze rarefiate; în final printr-un aer subțire lipsit de nori, tremurând în curentul coriolis. Cerul de deasupra deveni din negru albastru. Orbitalul Vavatch, o buclă de paisprezece milioane de kilometri

de apă părând atârnată liber în spațiu, se întindea în fața aparatului în coborâre, ca o vastă pictură circulară.

— Ei bine, măcar e ziuă, zise Yalson. Să sperăm că informațiile căpitanului nostru despre locul exact în care se află vasul ăla minunat se vor dovedi corecte.

Prin hublou se vedeau nori. Zburau în jos spre un peisaj fals de vapori de apă. Norii păreau să se întindă la infinit, de-a lungul curburii interioare a suprafeței Orbitalului, care chiar și de la acea înălțime părea plat, apoi se retrăgeau în cerul negru de deasupra. Abia mult mai departe putea vedea întinderea albastră a oceanului adevărat, deși mici petice se ghiceau și mai aproape.

— Nu vă faceți griji din cauza norilor, zise Kraiklyn în difuzorul cabinei. Își vor schimba poziția pe măsură ce trece dimineața.

Naveta încă mai cădea, încă mai zbura prin atmosfera din ce în ce mai densă. După scurt timp ajunseră să se deplaseze prin primii nori de mare altitudine. Horza se foi ușor în costumul său; încă de când *TAC* își potrivise viteza și traiectoria cu cele ale marelui Orbital și-și oprise AG-ul propriu, nava și Compania se aflaseră sub aceeași gravitație artificială creată de rotația construcției – în realitate chiar mai mare, pentru că poziția lor era staționară în raport cu baza, dar departe de ea. Vavatch, ai cărui constructori inițiali veneau de pe o planetă cu gravitație mai înaltă, era rotit astfel încât să producă o „gravitație” cu aproape douăzeci la sută mai mare decât media acceptată de ființele umane pentru care era reglat generatorul *TAC*. Astfel că Horza, la fel ca restul Companiei, se simțea mai greu decât era obișnuit. Costumul se încălzise deja.

Norii umpleau de cenușiu hubloul cabinei.

— Uite-o! strigă Kraiklyn, fără să încerce să-și ascundă emoția din voce.

Tăcuse aproape un sfert de oră, iar oamenii începuseră să se neliniștească. Naveta cotise de câteva ori în diverse direcții, aparent în căutarea *Olmedrecăi.* Uneori vederea se limpezea, arătându-le straturile de nori de dedesubt; alteori se încețoșa când reintrau într-un alt banc cenușiu de vapori. O dată hubloul se acoperi de gheață.

— Pot să văd vârfurile turnurilor!

Membrii Companiei se înghesuiră în fața cabinei, ridicându-se de la locurile lor și apropiindu-se de hublou. Numai Lamm și

Jandraligeli rămaseră așezați.

— Era și timpul, zise Lamm. De ce naiba a trebuit să căutăm atât timp ceva lung de patru K?

— E ușor când n-ai radar. Sunt fericit că nu ne-am *lovit* de blestemăția aia când zburam prin norii ăia groaznici.

— Rahat, făcu Lamm și-și verifică din nou pușca.

— … Ia te uită, exclamă Neisin.

Într-o pustietate de nori, ca un fel de canion vast săpat într-o planetă de vapori pe kilometri întregi adâncime și într-un spațiu atât de larg și de lung încât chiar și în atmosfera curată dintre grămezile de nori imaginea mai degrabă se pierdea decât era întreruptă, se mișca *Olmedreca*.

Nivelele inferioare ale superstructurii erau aproape ascunse, invizibile în ceața care învăluia oceanul, dar de pe punțile nevăzute se ridicau turnuri imense și structuri de sticlă și metal ușor, înălțându-se la sute de metri în aer. Aparent neconectate, se mișcau încet și lin deasupra suprafeței stratului jos de nori, ca niște piese pe o tablă de joc nesfârșită, aruncând umbre întunecate și fluide peste ceața opacă, după cum soarele sistemului Vavatch strălucea printre straturile de nori aflate la zece kilometri deasupra.

În mișcarea lor prin aer, turnurile imense lăsau în urmă vălătuci și dâre răsucite de vapori născute din tulburarea părții netede de sus a ceții la trecerea marii nave pe dedesubt. În porțiunile mici de aer curat pe care turnurile și nivelele superioare ale suprastructurii le lăsau în ceață, puteau fi văzute nivelele inferioare: pasarele și punți, arcurile sistemului monorail, piscine și mici parcuri cu copaci, chiar și câteva echipamente asemănătoare unor avioane mici și bucățele de mobilă ca pentru căsuțele de păpuși. Pe măsură ce ochii și mințile cuprindeau scena, puteau, de la acea înălțime, să observe cocoașa pe care nava o făcea în suprafața norilor – o zonă de ceață puțin mai ridicată, lungă de patru kilometri și lată de aproape trei, în formă de frunză ascuțită sau de cap de săgeată.

Naveta coborî și mai mult. Turnurile, cu ferestrele lor sclipitoare, podurile suspendate, platformele de aterizare, antenele, șinele, punțile și tendele care fâlfâiau alunecau alături, tăcute și întunecate.

— Ei bine, răsună vocea lui Kraiklyn pe un ton oficial, echipaj,

se pare că vom avea ceva de mers până la arcuri. Nu vă pot duce sub păienjenișul ăsta. Suntem însă la sute de kilometri distanță de Zidul Exterior, așa că avem destul timp. Oricum, nava nu se îndreaptă direct spre el. Coborâm cât pot de aproape.

— La naiba. Uite, zise Lamm furios. Ar fi trebuit să știu.

— O plimbare lungă la gravitația asta e tot ce-mi trebuia, spuse Jandraligeli.

— E *vast!* Lenipobra încă se holba prin hublou. Chestia asta e *imensă!*

Clătină din cap. Lamm se ridică de pe locul lui, îl îmbrânci pe tânăr și trânti ușa de la cabina pilotului.

— Ce-i? zise Kraiklyn în difuzor. Caut un loc să aterizez. Dacă ești tu, Lamm, stai jos.

Lamm se holbă la ușă cu o expresie mai întâi surprinsă, apoi iritată. Pufni și reveni la locul lui, izbindu-l din nou pe Lenipobra în trecere.

— Ticălosul, mormăi, apoi își trase vizorul căștii și-l făcu oglindă.

— Bun, zise Kraiklyn. Aterizăm.

Cei care mai stăteau în picioare se așezară și, în câteva secunde, naveta se opri cu grijă jos. Ușile se deschiseră și un curent de aer rece năvăli prin ele. Ieșiră încet, în peisajul larg al Meganavei tăcute, perfect stabile. Horza rămase în navetă așteptând să iasă ceilalți, apoi îl văzu pe Lamm privindu-l. Horza se ridică și făcu o plecăciune batjocoritoare spre silueta în costum negru.

— După dumneavoastră.

— Ba nu, zise Lamm. Tu primul.

Făcu semn cu capul într-o parte spre ușile deschise. Horza ieși din navetă, urmat de Lamm. Lamm ținea întotdeauna să iasă ultimul din navetă: îi aducea noroc.

Stăteau pe o platformă de aterizare, lângă baza unui turn mare rectangular, înalt de aproape șaizeci de metri. Punțile turnului se avântau spre cer, în timp ce pe suprafața frontului de nori din fața și de pe laturile platformei alte turnuri și vălătuci mici de ceață arătau unde se afla restul navei, deși era imposibil de spus unde se termina aceasta acum că ei se aflau atât de jos. Nu puteau vedea nici măcar unde explodase bomba nucleară; nu se auzea nimic, nu se simțea nicio vibrație care să

indice că se aflau cu adevărat pe o navă avariată călătorind pe ocean, și nu într-un oraș părăsit deasupra căruia norii pluteau leneș.

Horza se alătură celorlalți lângă un perete scund de la marginea platformei, privind în jos vreo douăzeci de metri la o punte abia vizibilă, când și când, prin suprafața diafană a ceții. Curenți de aburi pluteau peste zona de dedesubt în lungi valuri sinuoase, uneori dezvăluind, alteori ascunzând o punte acoperită cu petice de pământ plantate cu arbuști pitici, cu umbrare mici și scaune împrăștiate printre ele și clădiri scunde în formă de cort. Totul părea abandonat și părăginit, ca o stațiune de odihnă pe timp de iarnă, și Horza se cutremură în interiorul costumului. În fața lor, imaginea se prelungea până la un punct sugerat, aflat la aproape un kilometru distanță, unde câteva turnulețe subțiri ieșeau din nori în apropierea invizibilelor arcuri ale vasului.

— Se pare că o să intrăm și mai mult în nori, zise Wubslin, arătând în direcția în care urmau să meargă.

Un perete ca de canion alcătuit din nori atârna în aer, întinzându-se dintr-o parte a orizontului în alta, mai înalt decât orice turn al Meganavei. Strălucea pentru ei în lumina crescândă a soarelui.

— Poate o să dispară pe măsură ce se încălzește, spuse Dorolow fără să pară convinsă.

— Dacă intrăm în frontul ăla, ne putem lua gândul de la lasere, zise Horza mutându-și privirea de la ceilalți spre navetă, unde Kraiklyn vorbea cu Mipp, care trebuia să stea de pază lângă aceasta în timp ce restul plecau după arcuri. Fără radar, va trebui să ne ridicăm înainte de a intra în bancul de nori.

— Poate că… începu Yalson.

— Ei bine, eu o să arunc o privire acolo jos, zise Lenipobra, coborându-și vizorul și punând o mână pe parapetul scund.

Horza îl privi cruciș. Lenipobra făcu semn cu mâna:

— Ne vedem la a-arcuri; ura-a!

Sări scurt peste parapet și începu să cadă spre puntea aflată la cinci nivele dedesubt. Horza deschisese gura să strige și se întinsese să-l apuce pe tânăr, dar, ca și ceilalți, își dăduse seama prea târziu ce făcea Lenipobra.

O secundă era acolo, în următoarea sărise.

— Nu!

— Leni!…

Cei care nu se uitau deja în jos se repeziră la parapet; mica siluetă cădea răsucindu-se. Horza îl văzu și speră că va reuși cumva să se apuce de ceva, să se oprească, să facă ceva. Țipătul izbucni în căștile lor când Lenipobra se afla la mai puțin de zece metri de puntea de dedesubt; încetă brusc în momentul în care silueta cu membrele întinse se zdrobi de bordura unei mici zone cu pământ. Ricoșă slab cam un metru deasupra punții, apoi rămase nemișcată.

— Oh, Dumnezeule…

Neisin se așeză brusc, scoțându-și casca și punându-și mâinile la ochi. Dorolow lăsă capul în jos și începu să-și desfacă și ea casca.

— Ce naiba înseamnă asta?

Kraiklyn venea alergând dinspre navetă, urmat de Mipp. Horza încă mai privea peste parapet în jos la silueta nemișcată, ca o păpușă ghemuită pe puntea inferioară. Ceața se îngroșase în jurul ei deoarece curenții deveniseră pentru un timp mai denși.

— Lenipobra! Lenipobra! strigă Wubslin în microfonul căștii.

Yalson se întoarse și înjură încet pentru sine, închizând transmisia intercomului. Aviger se ridică tremurând, cu fața albă dincolo de vizorul căștii. Kraiklyn derapă și se opri la parapet, apoi privi peste el.

— Leni?… Se întoarse spre ceilalți: Adică?… Ce s-a *întâmplat*? Ce-a făcut? Dacă se prostește vreunul dintre voi…

— A sărit, zise Jandraligeli. Glasul îi tremura. Încercă să râdă. Presupun că puștii din ziua de azi nu mai deosebesc gravitația de rotația etalon.

— *A sărit?* strigă Kraiklyn. Îl apucă pe Jandraligeli de gulerul costumului. Cum a putut *să sară?* V-am *spus* că AG-urile nu funcționează, v-am *spus* tuturor, când eram în hangar…

— El a *întârziat*, izbucni Lamm. Izbi metalul subțire al parapetului, nereușind să-l îndoaie. Nenorocitul de prost a *întârziat*. Niciunul dintre noi nu ne-am gândit să-i spunem.

Kraiklyn îi dădu drumul lui Jandraligeli și privi în jur la ceilalți.

— E adevărat, zise Horza. Clătină din cap. Pur și simplu nu m-am gândit. Nimeni nu s-a gândit. Lamm și Jandraligeli se plângeau chiar că vor trebui să meargă pe jos până la arcuri când Leni era în navetă, și ai pomenit asta și tu, dar presupun

că nu a auzit. Horza ridică din umeri. Era emoționat.

Clătină din cap.

— Am dat-o dracului toți, zise Yalson cu efort.

Își deschisese din nou comunicatorul. Un timp, nimeni nu vorbi. Kraiklyn stătea în picioare și privea în jur, apoi se duse la parapet, puse ambele mâini pe el și privi în jos.

— Leni? zise Wubslin în comunicatorul său, privind și el în jos. Vocea îi era slabă.

— Chicel-Horhava. Dorolow făcu semnul Cercului de Foc, închise ochii și spuse: Dulce Doamnă, primește-i sufletul în pace.

— Căcat, înjură Lamm, apoi se întoarse. Începu să tragă cu laserul în părțile superioare, îndepărtate, ale turnului de deasupra lor.

— Dorolow, zise Kraiklyn, tu, Wubslin și Yalson coborâți. Vedeți ce… ah, rahat… Kraiklyn se răsuci. Coborâți acolo. Mipp, aruncă-le o frânghie sau trusa medicală, nu contează. Restul… mergem înainte până la arcuri, bine? Privi în jur, provocându-i. Poate ați vrea să vă întoarceți, dar asta ar însemna că el a murit degeaba.

Yalson întoarse spatele, întrerupându-și iarăși transmițătorul.

— Am putea, zise Jandraligeli. Presupun.

— Eu nu, replică Neisin. Eu nu. Rămân aici la navetă.

Se așeză cu capul înfundat între umeri, lăsându-și casca jos. Fixă puntea și scutură din cap.

— Eu nu. Nu, eu nu. Mi-a ajuns pe ziua de azi. Eu rămân aici.

Kraiklyn se uită la Mipp și făcu semn spre Neisin.

— Ai grijă de el. Se întoarse spre Dorolow și Wubslin: Duceți-vă. Nu se știe niciodată; poate reușiți să faceți ceva. Yalson, și tu.

Yalson nu se uită la Kraiklyn, dar se întoarse și-i urmă pe Wubslin și pe cealaltă femeie, încercând să găsească o cale de a coborî pe puntea inferioară.

O prăbușire pe care o simțiră prin tălpi îi făcu pe toți să tresară. Se întoarseră să-l vadă pe Lamm, o siluetă îndepărtată pe fundalul norilor, trăgând cu arma în sus spre suporții platformei aflați cu cinci sau șase punți deasupra, raza invizibilă lingând cu flăcări metalul încordat. O altă platformă cedă, fluturând și răsucindu-se ca o carte de joc uriașă, zdrobindu-se la nivelul lor cu o bufnitură care făcu puntea să vibreze.

— Lamm! urlă Kraiklyn. *Oprește-te!*

Costumul negru cu arma se prefăcu că nu aude, iar Kraiklyn își ridică propria armă laser și apăsă pe trăgaci. O secțiune a punții aflată la cinci metri în fața lui Lamm se rupse în flăcări și metal încins, săltând, apoi prăbușindu-se înapoi, provocând o explozie de gaze care îl zdruncină pe Lamm, făcându-l să se clatine pe picioare și aproape să cadă. Își regăsi echilibrul și se ridică tremurând de furie, chiar de la asemenea distanță. Kraiklyn încă ținea arma ațintită spre el. Lamm se îndreptă și-și puse arma pe umăr, întorcându-se aproape ca într-o plimbare, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Ceilalți se relaxară ușor.

Kraiklyn îi adună pe toți; apoi porniră, urmându-i pe Dorolow, Yalson și Wubslin în interiorul turnului pe o scară largă în spirală, acoperită cu niște covoare, care ducea în jos, în străfundurile Meganavei *Olmedreca*.

— Mort ca o fosilă, spuse vocea lui Yalson cu amărăciune în difuzoarele căștilor, când se aflau pe la jumătatea drumului. Mort ca o nenorocită de fosilă.

Când trecură pe lângă ei în drum spre arcuri, Yalson și Wubslin așteptau alături de trup frânghia pe care le-o cobora Mipp. Dorolow se ruga.

Traversară puntea pe care murise Lenipobra, străbătură ceața și o luară pe o pasarelă îngustă de o parte și de alta a căreia nu era decât spațiu gol.

— Doar cinci metri, zise Kraiklyn, folosindu-și radarul ușor din costumul său Rairch pentru a sonda adâncimile vaporilor de sub ei.

Ceața se subția ușor pe măsură ce înaintau, apoi urcară pe o altă punte, acum înseninată, apoi coborâră iar pe scări exterioare și rampe lungi. Soarele se zări vag de câteva ori, un disc roșu care uneori strălucea, alteori se întuneca. Traversară punți, ocoliră piscine, străbătură pasarele și platforme de aterizare, trecură pe lângă mese și scaune, prin crânguri și pe sub tende, arcade și arcuri. Văzură prin ceață turnuri deasupra lor și, de câteva ori, priviră în jos în puțuri adânci săpate în navă și aliniate cu alte punți și spații deschise, din străfundurile cărora li se părură că aud marea. Vălătucii de aburi stăteau pe fundul acestor boluri imense, ca o supă de vise.

Se opriră în fața unui șir de vehicule pe roți mici, deschise, cu scaune și acoperișuri vesel colorate. Kraiklyn privi în jur,

adunându-și oamenii. Aviger încercă să pornească vehiculele, dar niciuna dintre micile mașini nu funcționa.

— Sunt două căi de a ajunge acolo, zise Kraiklyn încruntându-se în timp ce privea înainte.

Soarele străluci scurt deasupra, aurind cu razele sale aburii de deasupra și din jurul lor. Liniile unui sport sau joc necunoscut se întindeau pe puntea de sub picioarele lor. Un turn se ivea într-o parte din ceață, buclele și vârtejurile de abur mișcându-se ca niște brațe uriașe, întunecând din nou soarele. Umbra lui cădea oblic în fața lor.

— O să ne despărțim. Kraiklyn privi în jur. Eu o iau încolo împreună cu Aviger și Jandraligeli. Horza și Lamm, o luați pe acolo și le arătă direcția. Duce în jos spre una din prorele laterale. Trebuie să fie ceva acolo; doar continuați să căutați. Atinse un buton de la încheietura mâinii: Yalson?

— Salut, zise Yalson în intercom.

Ea, Wubslin și Dorolow priviseră cum trupul lui Lenipobra era ridicat la navetă și apoi plecaseră, urmându-i pe ceilalți.

— Bun, zise Kraiklyn privind pe unul dintre ecranele căștii, vă aflați la vreo trei sute de metri distanță.

Se întoarse și privi înapoi pe drumul pe care veniseră. Un grup de turnuri, la câțiva kilometri distanță, se înșirau acum în spatele lor, majoritatea pornind de la nivele superioare. Puteau vedea din ce în ce mai mult din *Olmedreca*. Fuioare de ceață treceau în liniște pe lângă ei.

— A, da, zise Kraiklyn, vă văd.

Făcu semn cu mâna.

Câteva siluete mici pe o punte îndepărtată de pe marginea unuia dintre bolurile uriașe umplute cu abur răspunseră făcând la rândul lor cu mâna.

— Vă vedem și noi, spuse Yalson.

— Când ajungeți unde suntem noi acum, luați-o la stânga spre cealaltă proră laterală; sunt lasere auxiliare acolo. Horza și Lamm vor…

— Da, am auzit, zise Yalson.

— Bun. O să putem aduce naveta mai aproape, poate chiar jos, unde găsim ceva. Să mergem. Țineți-vă ochii deschiși.

Le făcu semn lui Aviger și Jandraligeli și porniră. Lamm și Horza se priviră, apoi apucară în direcția pe care le-o indicase Kraiklyn. Lamm îi făcu semn lui Horza să-și închidă

comunicatorul și să-și ridice vizorul.

— Dacă am fi așteptat, am fi putut ateriza de la început cu naveta acolo unde voiam, spuse prin vizorul deschis.

Horza aprobă.

— Ticălos stupid, zise Lamm.

— Cine?

— Puștiul ăla. Să se arunce de pe blestemata de platformă.

— Hmm.

— Știi ce-o să fac? Lamm privi spre Schimbător.

— Ce?

— O să-i tai limba ticălosului, asta o să fac. O limbă tatuată ar trebui să valoreze ceva, nu-i așa? Oricum, ticălosul îmi datora bani. Ce crezi? Cât crezi că ar valora?

— Habar n-am.

— Ticălosul... mormăi Lamm.

Cei doi bărbați tropăiră de-a lungul punții, abătându-se de la linia dreaptă pe care o urmaseră inițial. Era greu de spus exact încotro se îndreptau, dar după părerea lui Kraiklyn, era spre una din prorele laterale care se întindeau ca niște console enorme atașate de *Olmedreca* și formau porturi pentru navetele care veneau și plecau de pe Meganavă în perioada ei de glorie, în incursiuni sau folosind-o ca bază plutitoare.

Trecură printr-o zonă în care evident se desfășurase o luptă; arsuri de laser, sticlă spartă și metal contorsionat erau răspândite într-o zonă rezidențială a navei, iar perdelele sfâșiate și draperiile atârnând de pereți fluturau în briza constantă generată de înaintarea vasului. Două vehicule mici pe roți zăceau stricate în apropiere. Pașii lor scârțâiră peste resturi și continuară să meargă. Celelalte două grupuri înaintau și ele, progresând rezonabil conform rapoartelor și discuțiilor lor. În fața lor încă se mai afla frontul enorm de nori pe care îl văzuseră mai devreme; nici nu se subția, nici nu se rărea și putea continua așa vreo câțiva kilometri, deși distanțele erau greu de estimat.

— Am ajuns, zise Kraiklyn în cele din urmă, glasul său pârâind în urechea lui Horza.

Lamm își deschise canalul de transmisie.

— Ce-i?

Privea nelămurit la Horza, care ridică din umeri.

— Pe voi doi ce vă reține? zise Kraiklyn. Mai avem de mers.

Noi suntem la arcurile principale. Se întind în afară mai mult decât în partea unde sunteți voi.

— Pe dracu', Kraiklyn, interveni Yalson din cealaltă echipă, care ar fi trebuit să se îndrepte spre grupul opus de prore laterale.

— Cum? făcu Kraiklyn.

Lamm și Horza se opriră să asculte schimbul de cuvinte prin comunicatoarele lor. Yalson vorbi din nou:

— Abia am ajuns la marginea navei. De fapt, cred că suntem puțin în afara secțiunii principale... pe un fel de aripă sau contrafort... În orice caz, nu e nicio proră laterală pe aici. Ne-ai trimis într-o direcție greșită.

— Dar voi... începu Kraiklyn. Glasul i se stinse.

— Kraiklyn, dă-o naibii, ne-ai trimis pe noi spre arc și *voi* vă aflați pe o proră laterală! urlă Lamm în microfonul căștii lui.

Horza ajunsese la aceeași concluzie. De asta ei încă mai mergeau, iar echipa lui Kraiklyn ajunsese la arcuri. Căpitanul *Turbulenței în Aer Clar* tăcu câteva clipe, apoi spuse:

— Rahat, cred că aveți dreptate. Îl puturä auzi oftând. Presupun că tu și Horza ați face mai bine să continuați să mergeți. O să trimit pe cineva jos în direcția voastră după ce aruncăm o privire pe aici. Văd un fel de galerie cu multe bule transparente unde ar putea fi lasere. Yalson, voi întoarceți-vă acolo unde ne-am despărțit și anunțați-mă când ajungeți acolo. O să vedem cine apare primul cu ceva folositor.

— Minunat, făcu Lamm pășind în ceață.

Horza îl urmă, dorindu-și să nu-l mai frece atât de rău costumul nepotrivit.

Cei doi continuară să înainteze. Lamm se opri să cerceteze câteva saloane care fuseseră deja prădate. Materiale fine agățate de ferestrele sparte pluteau ca norii în jurul lor. Într-unul dintre apartamente văzură mobilă masivă de lemn, o holosferă zăcând spartă într-un colț și un rezervor de apă cu pereți de sticlă de mărimea unei camere plin cu pești viu colorați putrezind și haine delicate, plutind împreună la suprafață, ca niște alge exotice.

Prin comunicatoare Horza și Lamm îi auziră pe ceilalți din grupul lui Kraiklyn descoperind ceea ce credeau că e o ușă care ducea la galeria unde – sperau ei – aveau să găsească lasere în spatele bulelor transparente pe care le văzuseră mai devreme.

Horza îi spuse lui Lamm că cel mai bine ar fi să nu-și mai piardă timpul, așa că părăsiră saloanele și se întoarseră pe punte ca să-și continue înaintarea.

— Hei, Horza, zise Kraiklyn, când Schimbătorul și Lamm intrau de pe punte într-un tunel lung, luminat slab de soarele care trecea prin ceață și panourile opace ale tavanului. Radarul ăsta nu funcționează corect.

Horza răspunse din mers:

— Ce nu-i în regulă?

— Nu pătrunde prin nori, asta nu-i în regulă.

— De fapt, n-am avut niciodată ocazia să... Ce vrei să spui?

Horza se opri pe coridor. Presimțea că ceva nu mergea bine. Lamm continuă să înainteze pe coridor.

— Îmi indică ceva în norul mare din față, chiar înainte și cam la jumătate de K în sus, râse Kraiklyn. Nu e Zidul Exterior, cu siguranță, iar eu pot *vedea* că e un nor, și e mai aproape decât spune radarul că ar fi.

— Unde ești acum? interveni Dorolow. Ați găsit lasere? Ce-i cu ușa aia?

— Nu, doar un fel de cameră cu ferestre mari, răspunse Kraiklyn.

— Kraiklyn! strigă Horza. Ești sigur în privința indicațiilor?

— Sunt sigur. Radarul spune...

— Sigur nu-i prea mult soare care să între pe ferestrele astea? spuse cineva, deși părea că fusese o întâmplare și nu știa că transmițătorul e deschis.

Horza simți broboane de sudoare deasupra sprâncenelor. Ceva nu era în regulă.

— Lamm!

Lamm, aflat la treizeci de metri depărtare pe coridor, se întoarse din mers, uitându-se în spate.

— Întoarce-te! strigă Horza.

Lamm se opri.

— Horza, nu poate fi nimic...

— Kraiklyn! De data asta era vocea lui Mipp vorbind din navetă. A mai fost cineva aici. Tocmai am văzut o altă navă decolând de undeva din spatele locului unde am aterizat noi; acum au plecat.

— OK, mulțumesc, Mipp, zise Kraiklyn calm. Uite, Horza, după câte pot vedea de aici, arcurile de unde sunteți voi tocmai au

intrat într-un nor, deci e un nor… la naiba, vedem cu toții că e un nenorocit de nor. Nu…

Nava se cutremură sub picioarele lui Horza. Schimbătorul se clătină. Lamm se uită la el nedumerit.

— Ai simțit asta? strigă Horza.

— Ce să simt? zise Kraiklyn.

— Kraiklyn – era din nou Mipp. Văd ceva…

— Lamm, întoarce-te aici! urlă Horza și prin aer și prin microfonul căștii.

Lamm privi în jur. Lui Horza i se părea că simte în continuare vibrația punții.

— Ce ai simțit? întrebă Kraiklyn. Începea să se enerveze.

Yalson interveni și ea:

— Cred că am simțit ceva. Nu prea mult. Dar ascultă, lucrurile astea n-ar trebui să… n-ar trebui…

— Kraiklyn, zise Mipp cu ton de urgență, cred că văd…

— Lamm!

Horza se retrăgea din tunel. Lamm rămase unde era, ezitând.

Horza percepea ceva, un zgomot bizar ca un mârâit; îi amintea de un motor cu jet sau cu fuziune auzit de la mare distanță, dar nu era vorba de așa ceva. Simțea și ceva sub picioare, acea vibrație, și mai era un fel de smucitură, un zvâcnet care părea să-l tragă înainte, spre Lamm, spre arcuri, de parcă s-ar fi aflat într-un câmp slab sau…

— Kraiklyn! țipă Mipp. Pot! Este! Eu – tu – sunt… bolborosi.

— Uite ce-i, n-ai putea să te calmezi?

— Simt ceva… începu Yalson.

Horza o luă la fugă, tropăind înapoi pe coridor. Lamm, care pornise și el înapoi, se opri și-și puse mâinile în șolduri când îl văzu pe celălalt alergând și îndepărtându-se. În aer se auzea un vuiet îndepărtat, asemănător cu zgomotul făcut de o cascadă într-un defileu.

— Și eu simt ceva, e ca…

— Ce tot țipă Mipp?

— Ne lovim! strigă Horza alergând.

Vuietul se apropia, crescând continuu.

— Gheață!

Era Mipp.

— Aduc naveta! Fugiți! E un perete de gheață! Neisin! Unde ești? Neisin! Am…

— Ce?

— *GHEAȚĂ?*

Vuietul crescu; coridorul începu să geamă în jurul lui Horza. Unele dintre panourile acoperișului opac se sparseră și căzură pe jos în fața lui. O secțiune a peretelui se deschise brusc ca o ușă și abia reuși să evite să între în el. Zgomotul îi umplea urechile.

Lamm privi în jur și văzu capătul coridorului venind spre el; întreaga porțiune finală se închidea în mod constant cu un scrâșnet ca de polizor, avansând spre el aproape cu viteza cu care fugea el. Trase în el, dar nu îl opri; fumul se revărsă pe coridor. Înjură, se întoarse și fugi, urmându-l pe Horza.

Acum toți țipau și strigau de peste tot. În urechile lui Horza era un murmur de voci, dar tot ceea ce auzea cu adevărat era zgomotul tunător din spate. Puntea de sub picioarele lui se clătina și tremura, de parcă întreaga navă gigantică ar fi fost o clădire prinsă într-un cutremur. Dalele și panourile care alcătuiau pereții coridorului se îndoiau; podeaua se ridica din loc în loc; mai multe panouri din acoperiș se sparseră și căzură. Tot timpul aceeași forță absorbantă îl trăgea înapoi, încetinindu-l ca într-un vis. Ieși în fugă la lumina zilei și-l auzi pe Lamm nu departe, în urmă.

— Kraiklyn, futu-ți mama mă-tii de ticălos imbecil! țipa Lamm.

Vocile se văicăreau în urechile lui; inima îi bubuia. Își arunca fiecare picior înainte din toate puterile, dar vuietul se apropia, creștea. Alergă prin saloanele goale unde materialele moi explodau, acoperișul începea să se cuteze, iar puntea se înclina; holosfera pe care o văzuseră mai devreme se rostogoli și se izbi de ferestrele sparte. O trapă din apropierea lui Horza explodă într-un curent de aer presurizat azvârlind sfărâmături; el se lăsă în jos, continuând să alerge, și simți așchiile lovindu-i costumul. Alunecă atunci când puntea de sub el se înclină și tresări. Pașii lui Lamm se auzeau tropăind în spatele lui. Lamm continua să strige insulte la adresa lui Kraiklyn prin intercom.

Zgomotul din spatele său era ca o cascadă enormă, o uriașă alunecare de teren, ca o explozie continuă, un vulcan. Urechile îl dureau și mintea i se rotea în loc, uluită de intensitatea larmei. Un șir de ferestre de pe peretele din fața sa deveniră albe, apoi explodară spre el aruncând cu particule în costumul lui într-o serie de mici nori solizi. Își lăsă din nou capul în jos și se

îndreptă spre ușă.

— Ticălosul ticălosul ticălosul, zbieră Lamm.

— … nu se oprește!

— … aici!

— Lamm, gura!

— Horzaaa…!

Vocile urlau în urechile lui. Acum alerga pe covor, în interiorul unui coridor larg; ușile deschise se trânteau, corpurile de iluminat din tavan vibrau. Brusc, un potop de apă traversă coridorul în fața lui, la vreo douăzeci de metri distanță, și pentru o secundă se gândi că se afla la nivelul mării, dar știa că nu putea fi așa; când trecu în fugă peste locul unde fusese apa, văzu și auzi cum bolborosea și făcea spume pe o scară lată în spirală, iar de deasupra cădeau doar câteva picături. Smucitura navei care decelera încet părea acum mai slabă, dar vuietul încă îl mai înconjura. Horza obosea, alergând amețit, străduindu-se să-și păstreze echilibrul pe coridorul lung care vibra și se unduia sub el. O pală de aer rece trecu peste el; câteva foi de hârtie și plastic zburară pe lângă el ca niște păsări colorate.

— … ticălos ticălos ticălos…

— Lamm…

În față se zărea lumina zilei, pe o punte acoperită cu sticlă și cu ferestre largi. Sări printre niște plante cu frunze mari puse în ghivece uriașe și ateriză în mijlocul unui grup de scaune fragile, așezate în jurul unei măsuțe, demolându-le.

— … ticălos prost futu-i…

— Gura, Lamm! izbucni vocea lui Kraiklyn. Nu putem auzi…

Șirul de ferestre din fața lui se albi, crăpând ca gheața, apoi explodă; el se aruncă prin spațiul gol, alunecând pe fragmentele împrăștiate pe puntea de dincolo de ferestre. În spatele lui, partea de sus și cea de jos a ferestrelor sparte începură să se apropie încet, ca o gură uriașă.

— Ticălosule! Futu-ți…

— La dracu’, schimbă canalele! Du-te…

Alunecă pe cioburile de sticlă, aproape să cadă.

Numai vocea lui Lamm îi mai răsuna acum în cască, umplându-i urechile cu înjurături aproape acoperite de vuietul înăbușit al ruinării continue din urma lui. Privi înapoi pentru o clipă, să-l vadă pe Lamm aruncându-se printre fălcile ferestrelor șifonate; se răsturnă pe punte, căzând și rostogolindu-se, apoi

ridicându-se din nou, ținând încă arma în mână. Abia atunci își dădu seama că el nu mai avea arma; probabil o scăpase, dar nu-și putea aminti unde sau când.

Horza încetini. Era în formă și puternic, dar falsa gravitație crescută peste standarde de pe Vavatch și costumul nepotrivit își spuneau cuvântul.

Încercă, în timp ce alerga ca în transă, cu răsuflarea scurgându-se înainte și înapoi prin gura larg deschisă, să-și imagineze cât de aproape se aflaseră de arcuri, cât timp imensa greutate a navei va reuși să-și comprime secțiunea frontală, când masa sa de miliarde de tone împingea în ceea ce trebuia să fie – dacă umpluse frontul de nori pe care îl văzuseră mai devreme – un masiv aisberg tabular.

Ca într-un vis, Horza putea să vadă în jurul său nava, încă învăluită în nori și ceață, dar luminată de sus de razele aurii ale soarelui. Turnurile și fleșele nu păreau afectate, întreaga structură vastă încă mai aluneca înainte spre aisberg, în timp ce kilometrii de Meganavă din spatele lor apăsau cu propriul moment titanic al vasului. Alergă pe lângă terenurile de sport, pe lângă corturi de argint vălurit, printr-o grămadă de instrumente muzicale. În față se găseau un șir nesfârșit de alte punți, și deasupra lor erau poduri, legănându-se și zvârcolindu-se pe măsură ce suporturile lor în formă de arc, aflate în spate în afara razei sale vizuale, se apropiau de valul înaintând de sfărâmături și erau înghițite. Văzu o punte laterală căzând într-un abis cețos, eteric. Puntea de sub picioarele lui începu să se ridice, încet, dar cu mai mult de cincisprezece metri în fața lui; se luptă să urce pe panta care devenea din ce în ce mai abruptă. Un pod suspendat din stânga lui se prăbuși, biciuind cu cablurile; dispăru în aburii aurii, zgomotul căderii sale pierzându-se în zarva de sfărâmături care îi asalta urechile. Picioarele începură să-i alunece pe puntea înclinată. Căzu, aterizând dur pe spate, și se rostogoli, privind în urmă.

Într-un nor de resturi și gheață, Meganava se distrugea aruncându-se într-un zid de un alb pur, mai înalt decât cea mai înaltă fleșă a *Olmedrecăi*. Era precum cel mai mare val din univers, tencuit cu rămășițe de metal, sculptat prin polizare cu deșeuri; iar dincolo și deasupra lui, și prin el, cascade de gheață strălucitoare, sclipitoare, și zăpadă trasă în jos în văluri uriașe din stânca de apă înghețată. Horza se holbă la el, apoi începu să

alunece în jos, după cum îl ducea puntea. În stânga lui un turn imens se prăbușea încet, plecându-se în fața valului de sfărâmături ca un sclav în fața stăpânului. Horza simți un țipăt pornind din gâtul său când văzu punțile și șinele, zidurile și pereții despărțitori și tocurile ușilor prin care abia trecuse începând să se mototolească și să se strivească, și să se apropie de el.

Se rostogoli peste cioburile care alunecau și peste bucățile din șina curbată de la marginea punții, se prinse de șină, se săltă în mâini, își făcu vânt cu un picior și se aruncă peste ea.

Căzu doar o singură punte, zdrobindu-se de metalul înclinat, și se rostogoli. Se ridică în picioare cât putu de repede, trăgând aer pe gură și înghițind în încercarea de a-și face plămânii să funcționeze. Puntea îngustă pe care se afla se înclina și ea, dar punctul de cutare se afla între el și zidul de deșeuri; alunecă îndepărtându-se de el în josul suprafeței înclinate, în timp ce puntea din spatele lui se înălța formând un pisc. Metalul se sfâșie, iar grinzile ieșiră din punte ca niște oase rupte prin piele. În fața lui erau niște trepte care duceau spre puntea de pe care tocmai sărise, dar într-o zonă care era încă plată. Se cățără până la nivelul punții, care abia atunci începu să se bombeze, înclinându-se în sens invers frontului de sfărâmături, în timp ce marginea sa frontală se ridica, încrețindu-se.

Alergă în jos pe panta din ce în ce mai abruptă, prin cascada de apă din lacurile ornamentale puțin adânci. Alte trepte: urcă pe următoarea punte.

Își simțea pieptul și gâtul pline de cărbuni încinși, picioarele de plumb topit și mereu acea forță groaznică, de coșmar, care venea din spate trăgându-l înapoi spre ruine. Se împiedică și-și croi drum din vârful scărilor pe lângă marginea unei piscine sfărâmate și secate.

— Horza! strigă o voce. Tu ești? Horza! Sunt Mipp! Uită-te în sus!

Horza înălță capul. În ceață, la treizeci de metri deasupra sa, era naveta *TAC*. Îi făcu slăbit cu mâna, împleticindu-se. Naveta coborî prin ceață deasupra sa, ușa din spate se deschise, până când ajunse să plutească exact deasupra următoarei punți superioare.

— Am deschis ușile! sări înăuntru! strigă Mipp.

Horza încercă să-i răspundă, dar nu reuși să scoată niciun

sunet în afară de un fel de hârâit răgușit; se ridică șovăitor, simțindu-se de parcă oasele picioarelor se transformaseră în gelatină. Costumul său greu se umfla și se mototolea în jurul lui, picioarele îi alunecau pe sticla spartă care acoperea puntea, zăngănind sub bocancii lui. Și mai multe trepte se ridicau în fața lui, ducând spre puntea unde aștepta naveta.

— Grăbește-te, Horza! Nu mai pot aștepta mult!

Se aruncă în sus pe scări, săltându-se cu greu. Naveta se balansa în aer, rotindu-se, rampa deschisă de la spate fiind îndreptată când spre el, când în sens opus. Treptele vibrau sub pașii lui; în jur zgomotul creștea, plin de scârțâituri și zdrobituri. O altă voce îi striga în urechi, dar nu reușea să distingă cuvintele. Căzu pe puntea de sus, se aruncă spre rampa navetei aflate la câtiva metri distanță; putea să vadă în interior scaunele și luminile, și trupul îmbrăcat în costum al lui Lenipobra așezat într-un colț.

— Nu mai pot aștepta! Am... strigă Mipp peste zgomotul dărâmăturilor și peste cealaltă voce care țipa.

Naveta începu să se ridice. Horza se aruncă spre ea.

Mâinile sale apucară marginea rampei exact când ajunsese la nivelul pieptului său. Fu săltat de pe punte, atârnând de brațele întinse sub fuzelajul burții navetei, în timp ce aparatul se străduia să se ridice.

— Horza! Horza! Îmi pare rău, suspină Mipp.

— M-ai prins! strigă Schimbătorul răgușit.

— Cum?

Naveta continua să urce, trecând peste punți și turnuri și liniile orizontale subțiri ale șinelor de monorail. Toată greutatea lui Horza era preluată de degete, încleștate în mânuși de marginea ușii rampei. Îl dureau brațele.

— M-am atârnat de blestemata de rampă!

— Ticăloșilor! strigă o altă voce. Era Lamm.

Rampa începu să se închidă; smucitura aproape desfăcu strânsoarea lui Horza. Se aflau la treizeci de metri înălțime și urcau. Văzu partea de sus a ușilor coborând spre degetele sale.

— Mipp! urlă. Nu închide ușa! Lasă rampa așa cum e și o să încerc să intru!

— OK, zise repede Mipp.

Rampa își opri înălțarea, rămânând înclinată la aproximativ douăzeci de grade. Horza începu să-și balanseze picioarele

dintr-o parte în alta. Se aflau la șaptezeci-optzeci de metri înălțime, orientați invers față de valul de sfărâmături și îndepărtându-se de el.

— Nemernic negru! Vino înapoi! răcni Lamm.

— Nu pot, Lamm! strigă Mipp. Nu pot! Ești prea aproape!

— *Nemernic* gras! șuieră Lamm.

Luminile clipeau în jurul lui Horza. Fundul navetei sclipea în vreo duzină de locuri, acolo unde o lovise focul laserului. Ceva izbi piciorul stâng al lui Horza, pe talpa bocancului, iar piciorul drept i se lovi de celălalt, care ardea de durere.

Mipp răcnea incoerent. Naveta începu să prindă viteză, îndreptându-se înapoi spre Meganavă, traversând-o în diagonală. Aerul vuia în jurul lui Horza, slăbindu-i încet strânsoarea.

— Mipp, încetinește! strigă.

— Ticălosule! țipă iarăși Lamm.

Ceața de pe una din părți scânteie când un mănunchi de raze scurte incandescente trecu prin ea, apoi laserul își schimbă poziția și naveta sclipi din nou, lovită de cinci sau șase mici explozii în secțiunea frontală. Mipp urlă. Naveta își mări viteza. Horza încă încerca să-și arunce un picior pe rampa înclinată, dar degetele strânse în mănușă alunecau încet pe suprafața aspră, iar trupul îi era tras înapoi în spatele navetei care accelera.

Lamm țipă – un sunet acut, bolborosit, care străbătu capul lui Horza ca un șoc electric, până ce zgomotul se stinse brusc, înlocuit de un moment de plesnituri și sfărâmături ascuțite.

Naveta goni peste suprafața Meganavei zdrobite, la o sută de metri înălțime. Horza simți cum îi slăbește forța din degete și brațe. Privi prin vizorul căștii în interiorul navetei aflat la numai câțiva metri distanță în timp ce, milimetru cu milimetru, se îndepărta de el.

Interiorul sclipi o dată, apoi o clipă mai târziu se lumină în alb, orbitor, de nesuportat. Ochii i se închiseră instinctiv și o lumină arzătoare galbenă îi străbătu pleoapele. Difuzoarele căștii scoaseră un sunet brusc, pătrunzător, inuman, ca scârțâitul unei mașini, apoi tăcură deodată. Lumina scăzu încet. Deschise ochii.

Interiorul navetei era încă puternic luminat, dar și ardea mocnit. În curentul de aer care năvălea prin ușa deschisă de la spate, vălătuci de fum erau împinși dinspre scaunele pârlite, centurile și chingile scorojite și pielea înnegrită și fragilă a feței

expuse a lui Lenipobra. Pe peretele din față se vedeau umbre de arsuri.

Degetele lui Horza, unul câte unul, ajunseră la marginea rampei.

Dumnezeule, gândi privind arsurile și fumul, *maniacul chiar a avut o bombă nucleară.* Apoi unda de șoc lovi.

Îl azvârli în față peste rampă, în navetă, chiar înainte de a o izbi pe aceasta, trimițând-o într-o mișcare dezordonată pe cer ca o pasăre prinsă în furtună. Horza era aruncat prin interior dintr-o parte în alta, încercând cu disperare să se apuce de ceva ca să nu cadă în afară prin ușile deschise. Mâna sa găsi niște chingi și se agăță de ele cu ultimele puteri.

Prin ușile din spate, prin ceață, o imensă minge de foc urca încet spre cer. Un zgomot ca toate tunetele pe care le auzise vreodată vibra prin interiorul încins, cețos, al mașinii zburătoare. Naveta se aplecă, aruncându-l pe Horza pe unul dintre scaune. Un turn înalt apăru în dreptul ușilor deschise, blocând mingea de foc în timp ce naveta continua să se rotească. Ușile din spate părură că încearcă să se închidă, apoi se blocară.

Horza se simțea greoi și îi era cald în costum, ca și cum căldura bombei s-ar fi scurs prin suprafețele care fuseseră expuse focului inițial. Piciorul drept îl durea rău, undeva sub genunchi. Simțea miros de ars.

În timp ce naveta se stabiliza și traiectoria i se îndrepta, Horza se ridică și se îndreptă șchiopătând spre ușa decupată în peretele pe care contururile scaunelor și al trupului prăbușit al lui Lenipobra – acum trântit lângă ușile din spate – erau arse în umbre înghețate pe suprafața albă a peretelui. Deschise ușa și intră.

Mipp era pe scaunul pilotului, ghemuit peste comenzi. Monitoarele erau stinse, dar prin sticla groasă, polarizată a parbrizului navetei se vedeau nori, ceață, câteva turnuri și marea dedesubt, acoperită de și mai mulți nori.

— Am crezut că… ești mort… spuse Mipp cu greu, întorcându-se pe jumătate spre Horza.

Mipp părea rănit, ghemuit cum era în scaunul său, cocoșat, cu pleoapele căzute. Transpirația îi sclipea pe sprâncenele întunecate. Pe puntea de pilotaj era fum, acru și dulce în același timp.

Horza își scoase casca și se prăbuși pe celălalt scaun. Privi în

jos spre piciorul drept. O gaură curată, cu marginile negre de circa un centimetru diametru, traversase partea din spate a gambei costumului, corespunzând cu o gaură mai mare și mai zdrențuită în lateral. Își flexă piciorul și tresări: deși mușchiul fusese ars, era deja cauterizat. Nu se vedea deloc sânge.

Se uită la Mipp.

— Ești teafăr? întrebă.

Știa deja răspunsul.

Mipp clătină din cap.

— Nu, zise cu o voce moale. Lunaticul m-a lovit. În picior și undeva în spate.

Horza analiză spatele costumului lui Mipp, aproape de locul în care se sprijinea pe scaun. O gaură în adâncitura spătarului corespundea cu o cicatrice lungă și întunecată pe suprafața costumului. Horza privi în jos pe podeaua punții.

— La dracu’, zise. Locul ăsta e plin de găuri.

Podeaua era punctată de cratere. Două dintre ele erau exact sub scaunul lui Mipp; un foc de laser provocase cicatricea de pe costum, celălalt trebuie să fi lovit corpul lui Mipp.

— Se pare că nemernicul ăla m-a împușcat drept în fund, Horza, zise Mipp, încercând să zâmbească. Chiar a avut o bombă, nu-i așa? Asta a explodat. S-a stricat toată partea electrică… Numai comenzile optice mai funcționează. A dracului navetă inutilă…

— Mipp, lasă-mă pe mine.

Se aflau acum în nori; doar o vagă lumină arămie mai trecea prin ecranul de cristal din față. Mipp scutură din cap.

— Nu pot. Nu poți să zbori cu chestia asta… nu în halul ăsta.

— Trebuie să ne întoarcem, Mipp. Ceilalți s-ar putea…

— Nu. Toți sunt morți, spuse Mipp scuturând din cap și strângând și mai tare manșele, fixând ecranul. Dumnezeule, lucrul ăsta moare. Se uită în jur la monitoarele stinse, clătinând încet din cap. O simt.

— Rahat! făcu Horza, simțindu-se neajutorat. Ce-i cu radiațiile? zise brusc.

Era un truism că în orice costum adecvat proiectat, dacă supraviețuiai deflagrației, supraviețuiai și radiațiilor; însă Horza nu era sigur că al lui era un costum adecvat. Printre numeroasele instrumente care îi lipseau se număra și un monitor de radiații, și asta era în sine un semn rău. Mipp privi la

un ecran mic de pe consolă.

— Radiațiile… Clătină din cap. Nimic serios. Nivel scăzut de neutroni… spuse cu o grimasă de durere. O bombă destul de curată; probabil deloc ceea ce voia ticălosul ăla. Ar fi trebuit s-o returneze la magazin…

Mipp scoase un râs slab, strangulat, disperat.

— Trebuie să ne întoarcem, Mipp, zise Horza.

Încercă să și-o imagineze pe Yalson fugind de sfărâmături cu un avans mai mare decât avuseseră el și Lamm. Își spuse că ar fi trebuit să reușească, că atunci când bomba explodase se aflase suficient de departe ca să nu fie rănită și că nava se va opri în cele din urmă, ghețarul metalic de sfărâmături încetinind și oprindu-se. Dar cum puteau ea și ceilalți să părăsească Meganava, dacă supraviețuise vreunul? Verifică comunicatorul navetei, dar era mort, ca și cel al costumului său.

— N-o să-i poți ridica, zise Mipp clătinând din cap. Nu-i poți ridica din morți. I-am auzit; comunicarea s-a întrerupt în timp ce alergau. Încercam să le spun…

— Mipp, au schimbat canalele, atâta tot. Nu l-ai auzit pe Kraiklyn? Au schimbat canalele pentru că urla Lamm.

Mipp se chirci în scaun, scuturând din cap.

— N-am auzit asta, spuse după o clipă. Nu asta am auzit eu. Încercam să le spun despre gheață… dimensiunea, înălțimea. Scutură din nou din cap. Sunt morți, Horza.

— Toți erau departe de noi, Mipp, zise Schimbătorul încet. La cel puțin un kilometru. Probabil au supraviețuit. Dacă au stat la adăpost, dacă au fugit când am fugit și noi… Erau mult mai în spate. Probabil trăiesc, Mipp. Trebuie să ne întoarcem să-i luăm.

Mipp clătină din cap.

— Nu pot, Horza. Trebuie să fie morți. Chiar și Neisin. A ieșit să se plimbe… după ce voi toți ați plecat. A trebuit să plec fără el. Nu l-am putut ridica. Trebuie să fie morți. Toți.

— Mipp, nu a fost o bombă foarte *mare*.

Mipp râse, apoi gemu. Clătină iar din cap.

— Și ce dacă? N-ai văzut gheața aia, Horza; era…

Tocmai atunci naveta tresăltă. Horza privi rapid prin fereastră, dar nu se vedea decât lumina sclipitoare a norilor prin care treceau, pretutindeni în jurul lor.

— O, Doamne, șopti Mipp, o pierdem.

— Ce nu e-n regulă? întrebă Horza.

Mipp ridică din umeri cu durere.

— Nimic. Cred că ne prăbușim, dar nu am altimetru, nici vitezometru, comunicator sau instrumente de navigație: nimic… Zburăm greu din cauza tuturor găurilor ăstora și a ușilor deschise.

— Pierdem altitudine? întrebă Horza privindu-l pe Mipp.

Mipp aprobă din cap.

— Vrei să începi să arunci din lucruri? Bine, aruncă-le. Poate mai câștigăm înălțime.

Naveta se hurducă iarăși.

— Vorbești serios? zise Horza ridicându-se de pe scaun.

Mipp aprobă.

— Ne prăbușim. Vorbesc serios. La naiba, chiar dacă ne-am întoarce, nu am putea trece peste Zidul Exterior, nici măcar cu numai unul sau doi dintre noi…

Glasul lui Mipp se stinse.

Horza se ridică cu greu din scaun și ieși pe ușă.

În compartimentul pasagerilor erau fum, ceață și zgomot. O lumină vagă se strecura prin uși. Încercă să smulgă scaunele de pe pereți, dar nu reuși să le clintească. Privi spre trupul inert al lui Lenipobra și la fața arsă. Naveta se clătină; pentru o clipă Horza se simți mai ușor în interiorul costumului. Apucă de un braț costumul lui Lenipobra și-l trase pe tânăr pe rampă. Împinse cadavrul peste aceasta și învelișul flasc căzu, dispărând în ceața de dedesubt. Naveta se înclină într-o parte, apoi în cealaltă, aproape răsturnându-l pe Horza.

Mai găsi și alte bucăți: o cască de costum de rezervă, o bucată de frânghie subțire, un harnașament AG și un trepied de mitralieră. Le aruncă. Găsi și un mic extinctor. Se uită în jur, dar nu părea să existe vreun foc sau fum care să se poată agrava. Luă extinctorul și se duse pe puntea de pilotaj. Și acolo fumul părea să se împrăștie.

— Ce mai faci? întrebă.

Mipp clătină din cap.

— Nu știu. Făcu semn cu capul spre scaunul pe care stătuse Horza. Poți să-l desfaci de pe punte. Aruncă-l.

Horza găsi sistemul de prindere pe punte. Îl desfăcu și târî scaunul dincolo de ușă, spre rampă, și-l aruncă împreună cu extinctorul.

— Sunt agățători pe pereți, lângă peretele despărțitor, strigă

Mipp, apoi gemu de durere. Continuă: Poți detașa scaunele de perete.

Horza găsi sistemul de prindere și împinse primul rând de scaune, apoi pe celălalt, împreună cu chingile și centurile de siguranță, de-a lungul șinelor fixate în interiorul navetei, până când se rostogoliră afară, basculând peste marginea rampei și îndepărtându-se rotindu-se în ceața sclipitoare. Simți naveta înclinându-se iar.

Ușa dintre compartimentul pasagerilor și puntea de pilotaj se închise trântindu-se. Horza se apropie; era încuiată.

— Mipp! strigă.

— Îmi pare rău, Horza. Vocea lui Mipp se auzea slab de cealaltă parte a ușii. Nu mă pot întoarce. Kraiklyn m-ar ucide dacă n-ar fi deja mort. Dar nu i-aș putea găsi. Pur și simplu n-aș putea. A fost un noroc că te-am văzut pe tine.

— Mipp, nu fi nebun. Deschide ușa.

Horza o scutură. Nu era rezistentă; ar fi putut trece prin ea dacă ar fi fost nevoit.

— Nu pot, Horza… Nu încerca să forțezi ușa; mă îndrept direct în jos, jur. Oricum nu putem fi prea sus deasupra nivelului mării… Abia reușesc să zbor și așa… Dacă vrei, încearcă să închizi ușile manual. Trebuie să fie un panou de acces undeva pe peretele din spate.

— Mipp, pentru numele lui Dumnezeu, unde *te duci?* Or să arunce locul ăsta în aer peste câteva zile. Nu putem zbura la infinit.

— Oh, o să ne scufundăm înainte de asta, se auzi vocea lui Mipp de după ușa închisă. Suna obosită. O să ne scufundăm înainte să arunce Orbitalul în aer, Horza, nu-ți face griji. Chestia asta e pe moarte.

— Dar unde să *te duci?* repetă Horza, strigând prin ușă.

— Nu știu, Horza. Poate pe malul opus… Evanauth… Nu știu. Departe. Eu…

Se auzi o bufnitură ca și cum ceva ar fi căzut pe podea și Mipp înjură. Naveta tresări, înclinându-se ușor.

— Ce se întâmplă? întrebă Horza neliniștit.

— Nimic, zise Mipp. Mi-a scăpat trusa medicală, asta-i tot.

— Rahat, făcu Horza trăgându-și răsuflarea și se așeză cu spatele sprijinit de perete.

— Nu-ți face griji, Horza, eu… eu… o să fac tot posibilul.

— Da, Mipp.

Se ridică iar în picioare, ignorând durerea extenuantă din picioare și junghiul din gamba dreaptă, și se îndreptă spre spatele navetei. Căută un panou de acces, găsi unul și-l deschise. Descoperi un alt extinctor; îl aruncă și pe acesta. Pe celălalt perete se găseau niște panouri cu pârghii manuale. Horza răsuci mânerul. Ușile începură să se închidă încet, apoi se blocară. Forță mânerul până plesni; înjură și-l aruncă afară.

Tocmai atunci naveta ieși din ceață. Horza privi în jos și văzu suprafața încrețită a mării cenușii pe care valuri lente se rostogoleau și se spărgeau. Frontul de ceață rămase în urma lor, o cortină neclară sub care dispărea marea. Lumina soarelui se strecura prin ceața stratificată și nori pufoși umpleau cerul.

Horza urmări mânerul rupt rostogolindu-se în jos spre mare, devenind din ce în ce mai mic; lăsă o dâră de alb pe apă, apoi dispăru. Aprecie că se aflau la vreo sută de metri deasupra mării. Naveta se înclină, forțându-l pe Horza să se prindă de marginea ușii; aparatul se întoarse aproape paralel cu frontul de nori.

Horza se apropie de peretele despărțitor și bătu în ușă.

— Mipp? Nu pot închide ușile.

— Nu-i nimic, replică slab celălalt.

— Mipp, deschide. Nu fi nebun.

— Lasă-mă-n pace, Horza. Lasă-mă-n pace, înțelegi?

— La naiba, zise Horza pentru sine.

Se întoarse la ușile deschise, mișcate de curentul de aer provocat de siaj. Păreau să se îndepărteze de Zidul Exterior, judecând după poziția soarelui. În spatele lor nu se vedeau decât marea și norii. Niciun semn de *Olmedreca* sau orice alt vas. Orizontul aparent plat de pe ambele părți dispărea în ceață; oceanul nu dădea impresia că ar fi concav, ci doar vast. Horza încercă să scoată capul pe după ușa deschisă să vadă încotro se îndreaptă. Curentul de aer îi împinse capul înapoi înainte de a apuca să vadă ceva clar, și nava se smuci din nou, dar i se păru că zărește un alt orizont la fel de plat și pustiu ca și cele de pe laterale. Se întoarse în navetă și-și încercă iar comunicatorul, dar în difuzoarele căștii nu se auzea nimic; toate circuitele erau moarte; totul părea să fi fost distrus de pulsul electromagnetic provocat de explozia de pe Meganavă.

Horza se gândi să dezbrace costumul și să-l arunce și pe

acesta, dar deja era frig, iar dacă își scotea costumul ar fi fost practic dezbrăcat. Îl va păstra pe el atât timp cât nu începeau să piardă brusc altitudine. Tremura și îl durea tot corpul.

Avea să doarmă. Deocamdată nu mai putea face nimic, iar trupul său avea nevoie de odihnă. Se gândi să se Schimbe, apoi se răzgândi. Închise ochii. O văzu pe Yalson, așa cum și-o imaginase, alergând pe Meganavă, și deschise din nou ochii. Își spuse că ea era bine, teafără, apoi închise iar ochii.

Poate când se va trezi vor fi ieșit din straturile de praf magnetizat din partea superioară a atmosferei, într-o zonă tropicală sau poate doar temperată mai degrabă decât în regiunea arctică. Dar asta ar însemna probabil numai că în final se vor îneca în apă caldă, nu rece. Nu și-l putea imagina pe Mipp sau naveta rezistând suficient cât să încheie călătoria peste Orbital.

… presupunând că lățimea era de treizeci de mii de kilometri, ei făceau probabil trei sute pe oră…

Cu capul plin de o secvență de cifre, Horza alunecă în somn. Ultimul său gând coerent fu că nu zboară destul de repede și probabil că nu puteau mai mult. Încă vor mai zbura deasupra Mării Circulare spre uscat atunci când Cultura va transforma întregul Orbital într-un halou de paisprezece milioane de kilometri de lumină și praf…

Horza se trezi rostogolindu-se în interiorul navetei. În primele secunde de năuceală se gândi că alunecase deja prin ușa din spate și cădea în gol, apoi capul i se limpezi și constată că stătea întins pe podeaua compartimentului din spate, privind cum se înclină cerul senin de afară odată cu naveta. Părea să zboare mai încet decât își amintea. Dincolo de uși nu putea vedea nimic în afară de cerul albastru, marea albastră și câțiva nori albi pufoși, așa că scoase capul pe după marginea ușii.

Adia un vânt cald, iar în direcția în care se apleca naveta se găsea o insulă micuță. Horza o privi fără să-i vină să creadă. Era mică, înconjurată de atoli și mai mici și recife colorând în verde-deschis apa puțin adâncă, și un singur munte scund se ridica din cercurile concentrice de vegetație luxuriantă verde și nisip galben-deschis.

Naveta cădea și se ridica, corectându-și cursul în direcția insulei. Horza își retrase capul, odihnindu-și mușchii gâtului și umerilor după efortul de a-și menține capul afară, în curentul de

aer. Naveta încetini și mai mult, coborând iar. Fuzelajul vibră ușor. Horza văzu creasta unui val de culoarea lămâii apărând pe mare în spatele navetei; scoase din nou capul pe ușă și văzu insula drept înainte și la vreo cincizeci de metri dedesubt. Siluete mici alergau pe plaja de care se apropiau. Un grup de oameni se îndreptau pe nisip înspre junglă, cărând ceea ce părea a fi o piramidă imensă de nisip auriu pe un fel de lectică sau targă, purtată pe prăjini între ei.

Horza privi scena derulându-se sub ei. Pe plajă erau focuri mici și niște canoe lungi. La un capăt al plajei, unde copacii se răreau în apropierea apei, stătea așezată o navetă cu partea din spate lată și nasul retezat, poate de două sau de trei ori mai mare decât cea a *TAC*. Naveta zbura deasupra insulei, prin coloane vagi de fum cenușiu.

Plaja era aproape golită de oameni; ultimii, care păreau slabi și aproape dezbrăcați, fugiră la adăpostul copacilor de parcă le-ar fi fost frică de aparatul de zbor de deasupra lor. O siluetă stătea întinsă pe nisip lângă modul. Horza întrezări o figură umană, mai îmbrăcată decât ceilalți, care nu fugea, ci stătea în picioare arătând cu mâna spre el, spre naveta care zbura deasupra insulei, având ceva în mână. Apoi vârful micului munte apăru exact sub ușile deschise ale navetei, blocând vederea. Horza auzi o serie de ecouri aspre, ca niște explozii scurte și puternice.

— Mipp! strigă ducându-se la ușa închisă.

— Ne-am ars, Horza, zise slab Mipp de cealaltă parte. I se simțea în glas o urmă de umor disperat. Nici măcar băștinașii nu sunt prietenoși.

— Par speriați.

Insula dispărea în urmă. Nu se întoarseră, iar Horza simți cum naveta prinde viteză.

— Unul dintre ei are un pistol, zise Mipp. Tuși, apoi gemu.

— Ai văzut naveta aia? întrebă Horza.

— Da, am văzut-o.

— Cred că ar trebui să ne întoarcem. Cred că ar trebui să virăm.

— Nu. Nu, nu cred că ar trebui... Nu cred că e o idee bună, Horza. Nu mi-a plăcut cum arăta locul.

— Mipp, arăta *uscat*. Ce vrei mai mult?

Horza privi peisajul prin ușile din spate; insula se afla deja la

aproape un kilometru distanță și naveta continua să accelereze, câștigând constant altitudine.

— Trebuie să ne continuăm drumul, Horza. Spre coastă.

— Mipp! N-o să reușim să ajungem acolo! Ne va lua cel puțin patru zile, iar Cultura va distruge locul ăsta în trei!

De partea cealaltă a ușii se lăsă tăcerea. Horza scutură cu mâna suprafața ușoară, murdară.

— Las-o baltă, Horza, țipă Mipp. Horza abia îi recunoscu glasul discordant, ascuțit. Las-o baltă! Murim amândoi, îți jur!

Naveta se înclină brusc, îndreptându-și nasul spre cer și ușile deschise spre mare. Horza începu să alunece, picioarele îi alunecau pe podeaua navetei. Înghesui degetele costumului în fantele prin care fuseseră atașate scaunele de perete, atârnând acolo în timp ce naveta se ridica în ascensiunea ei abruptă.

— În regulă, Mipp! strigă. În regulă!

Naveta căzu, alunecând pe o parte, aruncându-l pe Horza înainte și izbindu-l de peretele despărțitor. Se simți brusc greu, când aparatul se redresă după scurta cădere. Marea aluneca pe dedesubt, la numai cincizeci de metri sub ei.

— Lasă-mă-n pace, Horza, spuse vocea lui Mipp.

— OK, Mipp. OK.

Naveta se ridică puțin, câștigând altitudine și sporindu-și viteza. Horza se întoarse, îndepărtându-se de peretele care îl separa de cabina de pilotaj și de Mipp.

Horza clătină din cap și se instală lângă ușa deschisă, privind în urmă spre insula cu apele ei puțin adânci de culoarea lămâii, pietrele cenușii, frunzișul verde-albăstrui și panglica de nisip galben. Totul se micșora încet, cadrul ușilor deschise ale navetei umplându-se din ce în ce mai mult cu cer și mare în timp ce insula se pierdea în ceață.

Se întrebă ce ar putea face și știu că exista o singură cale. Pe insula aceea se găsea o navetă; era greu să fie într-o stare mai proastă decât cea în care se afla acum, iar șansele lor de a fi salvați erau în acel moment practic nule. Se răsuci să privească ușa șubredă care ducea pe puntea de pilotaj, încă ținându-se de marginea ușii posterioare, înconjurat de adierea caldă.

Se întrebă dacă să pătrundă în forță sau mai întâi să încerce să discute rațional cu Mipp. Încă se mai gândea, când naveta se cutremură, apoi începu să cadă ca o piatră spre mare.

6 Mâncătorii

Pentru o secundă, Horza fu lipsit de greutate. Prins în vârtejul care pătrunsese prin ușile din spate, se simți tras înspre ele. Se agăță de canalul de pe perete de care se ținuse înainte. Naveta își lăsă botul în jos și urletul vântului spori. Horza plutea, cu ochii închiși, cu degetele încleștate în fanta din perete, așteptând prăbușirea; însă naveta se reechilibră și el ajunse din nou pe picioare.

— Mipp! strigă, împleticindu-se spre ușă.

Simți aparatul virând și privi înapoi. Încă mai cădeau.

— S-a dus, Horza, răspunse Mipp slab. Am pierdut-o.

Suna slăbit, cu o disperare calmă.

— Mă întorc spre insulă. N-o să ajungem până acolo, dar… o să ne prăbușim în câteva clipe… Mai bine du-te lângă perete și leagă-te. O să încerc să mă așez cât pot de ușor…

— Mipp, zise Horza, așezându-se pe podea cu spatele sprijinit de perete, eu pot să fac ceva?

— Nimic. Asta e. Îmi pare rău, Horza. Leagă-te.

Horza făcu exact contrariul, lăsându-se moale. Vuietul aerului trecând prin ușile din spate îi răsuna în urechi; naveta se zdruncina sub el. Cerul era senin. Zări valurile… Păstră în spate doar atâta tensiune cât să-și țină capul lipit de suprafața peretelui despărțitor. Apoi îl auzi pe Mipp urlând; nu erau cuvinte – doar un strigăt de frică, un sunet animalic.

Naveta se prăbuși, izbindu-se de ceva, obligându-l pe Horza să se lovească puternic de perete, apoi să se depărteze. Naveta își ridică ușor botul. Horza se simți ușor pentru o clipă, văzu valurile și spuma albă prin ușile deschise din spate, apoi valurile dispărură, văzu cerul și închise ochii atunci când vârful navetei se aplecă din nou în jos.

Aparatul se prăbuși în valuri, oprindu-se în apă. Horza se simți strivit de perete ca de piciorul unui animal gigantic. Aerul îi ieși din piept, sângele vui, costumul îl mușcă. Era scuturat și aplatizat, și apoi, exact când impactul părea a fi trecut, un alt șoc lovi ca un ciocan în spatele, gâtul și capul lui și fu brusc orbit.

Următorul lucru de care fu conștient era apa de jur-împrejurul lui. Gâfâi și bolborosi, luptându-se să iasă din întuneric și lovindu-se cu mâinile de suprafețe dure, ascuțite și sparte.

Putea auzi gâlgâitul apei și propria respirație gâtuită spumegând. Scuipă apa afară din gură și tuși.

Plutea într-o bulă de aer, în întuneric, în apă caldă. Cea mai mare parte a trupului îl durea, fiecare membru și fiecare bucățică protestând cu mesajul său particular de durere.

Se roti prudent în micul spațiu în care era prins. Peretele despărțitor se prăbușise; se afla – în sfârșit – în zona punții de pilotaj împreună cu Mipp. Găsi trupul celuilalt bărbat, strivit între scaun și un panou de comandă, imobilizat și inert, la o jumătate de metru sub suprafața apei. Capul lui, la care Horza putu ajunge întinzându-se în jos între tetiera scaunului și ceea ce părea interiorul ecranului monitorului principal, se mișca prea ușor în costum, iar fruntea fusese strivită.

Apa se ridica tot mai mult. Aerul ieșea prin botul spart al navetei, plutind și ridicându-se în bule în mare. Horza știa că va trebui să înoate în jos prin secțiunea din spate a navetei și să iasă prin ușile deschise, altfel ar fi fost prins în capcană.

Inspiră cât putu de adânc, în ciuda durerii, aproape un minut, în timp ce nivelul în creștere al apei îi împingea capul în unghiul format de panoul superior de comenzi al navetei și tavanul cabinei de pilotaj. Se scufundă.

Își croi drum în jos, pe lângă rămășițele scaunului strivit în care murise Mipp și pe lângă panourile contorsionate de metal ușor din care fusese făcut peretele despărțitor. Putea vedea lumină, de un gri-verzui vag, formând un dreptunghi deasupra lui. Aerul prins în costum făcea bule în jurul lui, de-a lungul picioarelor până la tălpi. Fu încetinit un moment, tras în sus de aerul din bocanci, și pentru o secundă crezu că nu va reuși, că va rămâne spânzurat acolo cu picioarele în sus și se va îneca. Apoi aerul ieși prin găurile făcute de laserul lui Lamm și Horza se scufundă.

Se luptă să coboare prin apă spre dreptunghiul de lumină, apoi înotă prin ușile deschise și pătrunse în adâncimile verzi sclipitoare ale apelor de sub navetă; dădu din picioare și se ridică, ieșind la suprafața valurilor gâfâind, trăgând în plămâni aer proaspăt, cald. Simți cum ochii i se adaptează la lumina piezișă, dar încă strălucitoare a soarelui după-amiezii târzii.

Se prinse de botul îndoit și găurit al navetei – care se înălța deasupra apei cu vreo doi metri – și privi în jur, încercând să vadă insula, fără însă să reușească. Continuând să calce apa și

lăsându-și creierul și trupul lovit să se odihnească, Horza urmări vârful ridicat al navetei scufundându-se și aplecându-se încet în față, astfel încât treptat naveta ajunse să plutească aproape orizontal pe valuri, cu partea superioară deasupra apei. Schimbătorul, cu mușchii brațelor încordați dureros, reuși în final să se salte deasupra navetei și se întinse acolo ca un pește eșuat pe plajă.

Începu să-și alunge semnalele de durere, ca un angajat timid care adună o grămadă de cioburi în urma furiei distructive a patronului.

Nu făcea decât să zacă acolo, mângâiat de valurile mici care spălau partea superioară a fuzelajului navetei, când își dădu seama că toată apa pe care o înghițise și o scuipase era proaspătă. Nu-i trecuse prin minte că Marea Circulară ar putea fi altfel decât sărată, ca majoritatea oceanelor planetare, dar de fapt nu avea nici cea mai mică urmă de sare, iar el se bucură că cel puțin nu va muri de sete.

Se ridică în picioare cu grijă, pe centrul acoperișului navetei, în mijlocul valurilor care i se spărgeau de picioare. Privi în jur și reuși să vadă cu greu insula. Părea foarte mică și foarte îndepărtată în lumina amurgului și, deși se simțea o briză slabă călduță bătând aproximativ în direcția insulei, habar nu avea unde l-ar putea purta curenții. Se așeză, apoi se întinse iar, lăsând apele Mării Circulare să ude suprafața plată de sub el și să se spargă în mici valuri înspumate de costumul lui atât de avariat. După un timp adormi, fără să vrea să facă asta, dar nu se strădui să rămână treaz, propunându-și să doarmă numai vreo oră.

Când se trezi văzu soarele, deși încă sus pe cer, de culoare roșu-închis, ca și cum ar fi strălucit prin straturile de praf de deasupra îndepărtatului Zid Exterior. Se ridică din nou în picioare; naveta nu părea să se fi scufundat mai mult. Insula era încă departe, dar părea a fi puțin mai aproape decât fusese mai devreme; curenții, sau vânturile, așa cum erau, păreau să-l ducă aproape în direcția corectă. Se așeză iar.

Aerul era cald încă. Se gândi să-și dezbrace costumul, dar hotărî să n-o facă; nu era confortabil, dar poate fără el i-ar fi prea cald. Se întinse pe spate.

Se întrebă unde era Yalson acum. Oare supraviețuise bombei lui Lamm și dezastrului? Spera. Credea că probabil

supraviețuise; nu și-o putea imagina moartă sau murind. Era destul de puțin, iar el refuza să creadă că era superstițios, dar faptul că nu era în stare să și-o imagineze moartă era cumva liniștitor. Va supraviețui. Era nevoie de mai mult de o bombă nucleară tactică și de o navă de miliarde de tone izbindu-se de un aisberg de dimensiunile unui mic continent ca s-o doboare pe fata aia… Se pomeni zâmbind la amintirea ei.

Și-ar fi petrecut mai mult timp gândindu-se la Yalson, dar mai era ceva la care trebuia să se gândească.

La noapte se va Schimba.

Era tot ce putea să facă. Probabil acum era deja irelevant. Kraiklyn era mort și, chiar dacă ar fi supraviețuit, era puțin probabil să-l mai întâlnească vreodată pe Horza, dar Schimbătorul se pregătise pentru transformare; corpul său o aștepta și nu-i venea în minte ce altceva ar putea face.

Situația, își spuse, nu era chiar fără speranță. Nu era rănit grav, părea să se îndrepte spre insulă unde s-ar fi putut găsi încă naveta, și dacă ar fi reușit s-o facă în timp util, existau Evanauth și acel joc de Damage. În orice caz, Cultura ar fi putut deja să fie pe urmele lui, așa că nu trebuia să păstreze prea mult timp aceeași identitate. Ce naiba, gândi, se va Schimba. Va adormi fiind Horza cel pe care îl cunoșteau ceilalți și se va trezi o copie a căpitanului *Turbulenței în Aer Clar*.

Își pregăti trupul învinețit și îndurerat cât putu mai bine pentru modificare: relaxându-și mușchii și pregătindu-și glandele și grupurile de celule, trimițând semnale deliberate de la creier spre corp și față prin nervii pe care numai Schimbătorii îi posedau.

Privi soarele stingându-se în tonuri de roșu undeva dincolo de ocean.

Acum va dormi; va dormi, și va deveni Kraiklyn; va prelua încă o altă identitate, o altă formă pe care s-o adauge numeroaselor pe care și le asumase deja în timpul vieții sale…

Poate nu avea rost, poate lua această nouă formă doar pentru a muri în ea. *Dar*, gândi, *ce am de pierdut?*

Horza urmări ochiul roșu al soarelui coborând, întunecându-se, până când intră în somnul Schimbării și în acea transă a Schimbării și, deși ochii îi erau închiși, sub pleoapele modificându-se și ele, i se păru că vede acea privire mortală…

Ochi de animal. Ochi de prădător. Închis în spatele lor, privind

în afară. Niciodată dormind, trei oameni diferiți. Proprietate; arma și nava și Compania. Încă nu prea mult poate, dar într-o zi… doar cu puțin, puțin noroc, nu mai mult decât ar avea dreptul oricine altcineva… într-o zi le va arăta. *El* știa cât de bun era, *el* știa pentru ce era potrivit și cine era potrivit pentru el. Ceilalți erau doar mărunțiș; îi aparțineau pentru că erau sub comanda lui; la urma urmei, era nava lui. Femeile în special – doar piese de joc. Puteau să vină sau să plece și lui nu-i păsa. Tot ce aveai de făcut era să împarți cu ei pericolul și ei credeau că ești minunat. Ei nu-și dădeau seama că pentru el nu exista niciun pericol; îi rămăseseră multe lucruri de făcut în viață, *știa* că nu avea să moară într-o luptă neînsemnată, murdară, stupidă. Galaxia, într-o zi, va cunoaște numele lui și fie îl va plânge, fie îl va blestema… poate în funcție de cum îl va trata galaxia între timp… Nu avea nevoie decât de o mică ocazie, așa cum avuseseră și ceilalți, liderii Companiilor Libere mai mari, mai de succes, mai bine cunoscute, mai temute și mai respectate. Ei trebuie să le fi avut… Poate că ei păreau mai măreți decât era el acum, dar într-o zi ei vor privi în sus spre el; toată lumea o va face. Toți îi vor cunoaște numele: *Kraiklyn!*

Horza se trezi în lumina zorilor, culcat pe acoperișul scăldat de valuri al navetei, ca un obiect spălat și întins pe o masă. Era pe jumătate treaz, pe jumătate adormit. Era mai răcoare, lumina era mai slabă și mai albăstrie, dar nimic altceva nu se schimbase. Începu să alunece din nou în somn, departe de durere și speranțe pierdute.

Nimic altceva nu se schimbase… doar el…

Trebuia să înoate până la insulă.

Se trezise pentru a doua oară în aceeași dimineață, simțindu-se diferit, mai bine, mai odihnit. Soarele se ridica oblic dincolo de ceața de deasupra capului său.

Insula era mai aproape, dar el trecea pe lângă ea. Curenții îl purtaseră cu tot cu navetă, fără să se apropie la mai puțin de doi kilometri de grupul de recife și bancuri de nisip din jurul insulei. Înjură fiindcă dormise atât de mult. Ieși din costum – acum nu-i mai era de folos și merita să fie aruncat – și-l lăsă pe acoperișul încă scăldat de valuri al navetei. Îi era foame, stomacul îi vuia, dar se simțea în formă și gata de înot. Estima că erau aproximativ trei kilometri. Se scufundă și dădu cu putere din brațe. Corpul și piciorul drept la care fusese rănit de

laserul lui Lamm încă îl dureau în unele locuri, dar se putea descurca; știa că poate.

Privi o dată în urmă, după ce înotase câteva minute. Vedea costumul, dar nu și naveta. Costumul gol arăta ca un cocon abandonat al unui animal metamorfozat, plutind deschis și gol, apărut pe suprafața valurilor din spate. Se întoarse și continuă să înoate.

Insula se apropia, dar foarte încet. Apa fusese la început caldă, dar părea să se răcească, iar durerile din trup se întețeau. Le ignoră, oprindu-le, dar simți că încetinește și-și dădu seama că pornise prea repede. Făcu o pauză, bătând apa pentru câteva momente; apoi, după ce bău puțină apă dulce și călduță, porni din nou, înotând mai chibzuit și mai constant spre silueta cenușie a insulei din depărtare.

Își spuse că fusese foarte norocos. Prăbușirea navetei nu-l rănise prea rău, deși durerile încă îl mai necăjeau, ca niște rude zgomotoase încuiate într-o cameră îndepărtată, împiedicându-l să se concentreze. Apa caldă, deși aparent în răcire, era proaspătă, astfel că putea bea ca să nu se deshidrateze; îi trecu însă prin minte că ar fi avut mai mult spor dacă ar fi fost sărată.

Continuă să înainteze. Ar fi trebuit să fie ușor, dar devenea din ce în ce mai greu. Încetă să se mai gândească la asta; se concentră asupra mișcării; mișcările lente, regulate, ritmice ale brațelor și picioarelor îl împingeau prin apă; deasupra valurilor, peste ele, dedesubtul lor; deasupra, peste, dedesubt.

Sub puterea mea, își spuse, *sub puterea mea*.

Muntele de pe insulă creștea mereu, foarte încet. Se simțea de parcă l-ar fi construit el, de parcă efortul cerut pentru a-l face să apară tot mai mare în ochii lui era la fel cu truda de a clădi acel pisc; să îngrămădească piatră cu piatră, cu propriile mâini…

Doi kilometri. Apoi unul.

Soarele se ridica, oblic.

În cele din urmă, ajunse la reciful exterior și la apele puțin adânci; le străbătu amețit, trecând într-o apă și mai puțin adâncă.

O mare de durere. Un ocean de sfârșeală.

Înotă spre plajă, prin evantaiul de valuri și spumă radiind din vadul prin care trecuse…

… se simțea de parcă nu și-ar fi scos niciodată costumul, de

parcă încă l-ar mai fi purtat și ar fi fost vechi și plin de rugină sau îngreunat de apă sau nisip ud; târându-l, înțepenindu-l, trăgându-l înapoi.

Putea auzi valurile spărgându-se pe plajă, și când privi în sus văzu lume pe ea: oameni slabi cu pielea întunecată, îmbrăcați în zdrențe, adunați în jurul unor corturi și focuri sau plimbându-se printre ele. Unii dintre ei stăteau în apă în fața lui, ducând coșuri, niște coșuri cu gura largă pe care le țineau în dreptul taliei, adunând din mers din mare diverse lucruri, punând în coșuri ceea ce colectau.

Ei nu-l văzuseră, așadar continuă să înoate, într-un craul lent din brațe și lovind slab cu picioarele.

Oamenii care recoltau marea nu părură să-l observe; continuară să înainteze printre valuri, aplecându-se din când în când să culeagă ceva din nisipul de dedesubt, ochii lor măturau și sondau, scanau și căutau, dar mult prea aproape de ei; nu-l vedeau. Înotul lui deveni un craul gâfâitor, muribund. Nu-și putea ridica brațele din apă, iar picioarele îi rămăseseră paralizate…

Apoi, prin zgomotul valurilor, ca într-un vis, auzi câțiva oameni țipând în apropiere, și plescăiturile apropiindu-se. Încă mai înota slăbit când un alt val îl ridică, și văzu câțiva dintre oamenii slabi cu pânze legate în jurul mijlocului și cămăși zdrențuite străbătând apa în direcția lui.

Îl ajutară pe Horza prin valurile înspumate, peste apele puțin adânci străbătute de soare și până pe nisipul auriu. Rămase întins acolo în timp ce oamenii slabi și trași la față se înghesuiau în jurul lui. Vorbeau încet unul cu altul într-o limbă pe care nu o mai auzise până atunci. Încercă să se miște, dar nu putu. Își simțea mușchii ca pe niște bucăți de cârpă.

— Salut, croncăni.

Încercă în toate limbile pe care le cunoștea, dar niciuna nu păru să fie înțeleasă. Privi fețele oamenilor din jur. Erau umane, dar acest cuvânt cuprindea atât de multe specii diferite din galaxie, încât era un continuu subiect de discuții cine era și cine nu era uman. Ca în cele mai multe probleme, consensul începea să semene cu ceea ce avea de spus Cultura despre acest subiect. Cultura avea să stabilească regula (numai că, desigur, Cultura nu avea nicio regulă adevărată) privitor la ce însemna să fii uman sau cât de inteligentă era o anumită specie (în

același timp făcând să fie clar că inteligența pură nu înseamnă prea mult în sine), sau despre cât de mult ar trebui să trăiască oamenii (deși numai ca ghid general, firește), iar lumea va accepta aceste lucruri fără să pună întrebări, pentru că toată lumea credea în propaganda Culturii, care era cinstită, nedistorsionată, dezinteresată, preocupată numai de adevărul absolut... și așa mai departe.

Deci, oamenii aceștia din jurul lui erau umani? Erau cam de înălțimea lui Horza, păreau a avea aproximativ aceeași structură osoasă, simetrie bilaterală și sistem respirator; iar fețele lor – deși fiecare diferită – aveau toate ochi, gură, nas și urechi.

Dar toți păreau mai slabi decât ar fi trebuit să fie, iar pielea lor, indiferent de culoare sau nuanță, arăta cumva bolnăvicios.

Horza zăcea nemișcat. Se simțea iarăși foarte greu, dar cel puțin se afla pe uscat. Pe de altă parte, nu părea să se găsească prea multă hrană pe insulă, judecând după starea trupurilor din jurul său. Presupunea că de aceea erau atât de slabi. Ridică ușor capul și încercă să privească prin pâlcul de picioare subțiri spre naveta pe care o zărise mai devreme. Putea vedea doar partea de sus a mașinii, ivindu-se deasupra unei canoe mari eșuate pe nisip. Avea ușile din spate deschise.

Un miros trecu pe sub nasul lui Horza și i se făcu rău. Lăsă din nou capul pe nisip, extenuat.

Discuțiile încetară și oamenii se întoarseră, trupurile lor subțiri, bronzate sau în orice caz închise la culoare foindu-se astfel încât să fie cu fața spre plajă. Între ei se deschise un spațiu chiar deasupra capului lui Horza, iar el, oricât se strădui, nu reuși să se ridice într-un cot sau să-și rotească capul ca să vadă ce sau cine venea. Rămase întins și așteptă, apoi cei din dreapta lui se retraseră și un șir de opt oameni apăru pe acea parte, ducând în mâinile lor stângi o prăjină lungă, celelalte brațe fiind întinse pentru a-și păstra echilibrul. Era lectica pe care o văzuse purtată în junglă cu o zi în urmă, când naveta survolase insula. Se uită să vadă ce duceau. Două șiruri de oameni întoarseră lectica astfel încât să fie cu fața spre Horza și o lăsară jos. Apoi toți șaisprezece se așezară, părând obosiți. Horza căscă ochii.

Pe lectică stătea cel mai enorm, obscen de gras om pe care Horza îl văzuse vreodată.

În ziua precedentă confundase gigantul cu o piramidă de nisip

auriu, când zărise lectica și povara sa uriașă din naveta *TAC*. Acum putea vedea că prima sa impresie era apropiată ca formă, dacă nu ca substanță. Dacă imensul con de carne umană aparținea unui bărbat sau unei femei, Horza nu putea spune; niște pliuri uriașe de carne dezgolită, ca niște sâni, se revărsau în partea superioară și mediană a pieptului creaturii, dar cădeau peste niște valuri și mai uriașe de grăsime ale unui tors nud, lipsit de păr, care erau parțial ghemuite între vastele coapse ale picioarelor încrucișate, acoperindu-le pe jumătate și atârnând peste suprafața de pânză a lecticii. Horza nu putu vedea nicio piesă de îmbrăcăminte pe monstru, dar nici vreo urmă de organe genitale; oricare ar fi fost ele, erau aproape îngropate sub colacii de carne brun-aurie.

Horza ridică privirea spre cap. Înălțat pe conul gros al gâtului, scrutând peste meterezele concentrice ale bărbiilor, un dom chel de carne pufoasă conținea un set flasc și dezordonat de buze palide, un nas mic ca un nasture și niște fante unde trebuiau să fie ochii. Capul stătea pe straturile de grăsime de pe gât, umeri și piept ca un enorm clopot auriu deasupra unui templu cu multe etaje. Gigantul lucios de transpirație își mișcă brusc mâinile, rostogolindu-le la capetele brațelor umflate ca niște baloane, până ce degetele boante se întâlniră și se încleștară cât de mult le permitea dimensiunea lor. Când gura se deschise ca să vorbească, unul dintre slăbănogi, cu hainele mai puțin zdrențuite decât ale celorlalți, se mișcă intrând în câmpul vizual al lui Horza, exact în spatele și într-o parte a gigantului.

Capul-clopot se mișcă într-o parte câțiva centimetri și pivotă, spunându-i bărbatului din spate ceva ce Horza nu înțelese. Apoi gigantul își ridică brațele cu un efort vizibil și-și roti privirea peste oamenii adunați în jurul lui Horza. Vocea suna ca o grăsime coagulată turnată într-un urcior; era o voce care te îneacă, se gândi Horza, ceva de coșmar. Ascultă, dar nu putu înțelege limbajul utilizat. Privi în jur să vadă ce efect aveau cuvintele gigantului asupra mulțimii lihnite. Capul i se învârti pentru o clipă, ca și când creierul și-ar fi schimbat poziția în timp ce craniul rămânea nemișcat; se afla din nou în hangarul *Turbulenței în Aer Clar*, când Compania se uitase la el, iar el se simțise gol și vulnerabil ca și acum.

— Of, nu iar, mormăi în Marain.

— O-hoo! făcură colacii de carne aurie, vocea căzând peste valurile de grăsime într-o serie de tonuri bolborositoare. Minunat! Cadoul nostru din mare *vorbește!* Domul capului chel se răsuci spre bărbatul de lângă el. Domnule Prim, nu e minunat? murmură gigantul.

— Soarta e bună cu noi, Profetule, zise omul aspru.

— Soarta îi favorizează pe cei iubiți, da, Domnule Prim. Îi alungă pe dușmanii noștri și ne aduce daruri – daruri din mare! Lăudată fie soarta!

Piramida de carne se clătină când brațele se înălțară și mai mult, urmate de pliuri de carne palidă, în timp ce capul ca o turelă se dădea înapoi, gura deschizându-se pentru a expune un spațiu întunecat în care numai câțiva colți mici sclipeau ca oțelul. Când vocea bolborosită se auzi iarăși, era în limba pe care Horza nu o recunoștea, dar aceeași frază se repeta mereu. Restul mulțimii i se alătură rapid gigantului, scuturându-și mâinile în aer și cântând răgușit. Horza închise ochii, încercând să se trezească din ceea ce știa că nu e un vis.

Când deschise ochii, incantația oamenilor slabi continua, dar se înghesuiseră din nou în jurul lui, împiedicându-l să-l vadă pe monstrul brun-auriu. Cu fețele pătimașe, dinții dezgoliți, mâinile întinse ca niște gheare, mulțimea de oameni înfometați care psalmodiau căzu asupra lui.

Îi smulseră pantalonii. Încercă să se zbată, dar ei îl imobilizau. Așa obosit, nu era probabil mai puternic decât oricare dintre ei și nu le era greu să-l țină; îl răsturnară, îi răsucirǎ mâinile la spate și i le legară. Apoi îi legară și picioarele și i le traseră în sus, până când tălpile ajunseră aproape să-i atingă mâinile, și i le legară de încheieturi cu o bucată scurtă de frânghie. Gol, legat ca un animal pregătit de sacrificare, Horza fu târât pe nisipul fierbinte, pe lângă un foc arzând mocnit, apoi săltat și așezat pe un par scurt înfipt pe plajă, astfel încât să-i între între spate și membrele legate. Genunchii i se scufundară în nisip, preluându-i aproape toată greutatea. Focul ardea în fața lui, trimițându-i fum acru de lemne în ochi, și mirosul îngrozitor reveni; părea să vină din diversele oale și boluri răspândite în jurul focului. Alte focuri și colecții de tigăi erau împrăștiate pe plajă.

Uriașa grămadă de carne pe care Domnul Prim o numise „profet” era așezată lângă foc. Domnul Prim stătea în picioare

lângă obez, holbându-se la Horza cu ochii înfundați într-o față palidă și aspră. Gigantul auriu de pe lectică își lovi palmele una de alta și spuse:

— Străine, dar al mării, fii bine-venit. Eu… sunt marele profet Fwi-Song.

Creatura imensă vorbea o formă brută de Marain. Horza deschise gura să-și spună numele, dar Fwi-Song continuă:

— Ne-ai fost trimis în perioada de încercare, o bucățică de carne umană într-un flux de neant, un rod cules din valul insipid al vieții, o bucată de carne dulce pe care s-o împărțim în cinstea victoriei noastre asupra otrăvii lipsei de credință! Ești un semn al Sorții, pentru care aducem mulțumiri!

Brațele enorme ale lui Fwi-Song se înălțară; valurile de grăsime de pe umeri se clătinară de ambele părți ale capului ca o turelă, aproape acoperind urechile. Fwi-Song strigă în limba pe care Horza nu o cunoștea, iar mulțimea repetă fraza, psalmodiind-o de câteva ori.

Brațele sufocate de grăsime coborâră iar.

— Tu ești sarea mării, dar al oceanului. Glasul siropos al lui Fwi-Song trecu din nou la Marain: Tu ești un semn, o binecuvântare a Sorții; tu ești cel care va deveni mai mulți, cel singur care va fi împărțit; al tău va fi darul câștigător, binecuvântata frumusețe a transsubstanțierii!

Horza îl fixa oripilat pe gigantul auriu, incapabil să se gândească la ce trebuia să spună. Ce *ai putea* spune unor asemenea oameni? Horza își drese glasul, sperând încă să spună ceva, dar Fwi-Song continuă:

— Atunci să afli, dar al mării, că noi suntem Mâncătorii; Mâncătorii de cenușă, Mâncătorii de mizerie, Mâncătorii de nisip, copaci și iarbă; cei mai de la bază, cei mai iubiți, cei mai reali. Am muncit ca să fim pregătiți pentru ziua încercării, iar acum această zi glorioasă este aproape!

Glasul profetului cu piele aurie crescu în intensitate; pliurile de grăsime se scuturară când Fwi-Song deschise brațele.

— Iată-ne așadar, așteptând momentul ascensiunii noastre de la acest plan muritor, cu stomacurile goale, măruntaiele golite și mințile înfometate!

Mâinile durdulii ale lui Fwi-Song se întâlniră cu un plescăit; degetele se împreunară ca niște viermi uriași și grași.

— Dacă îmi dați voie… murmură Horza, dar gigantul vorbea

din nou mulțimii șleampete, glasul prelingându-i-se peste nisipurile aurii și focurile pentru gătit și peste oamenii apatici, subnutriți.

Horza mișcă puțin capul și privi întinderea de plajă până la naveta cu ușile deschise aflată în depărtare. Cu cât se uita mai mult la aparat, cu atât devenea mai sigur că era o mașinărie a Culturii.

Nu era ceva palpabil, dar era din ce în ce mai convins de asta, cu fiecare clipă petrecută privind mașina. Bănuia că avea patruzeci sau cincizeci de locuri; suficient de mare ca să îi ducă pe toți oamenii pe care îi văzuse pe insulă. Nu părea foarte nouă sau rapidă și nu părea a fi deloc înarmată, dar ceva din ansamblul formei ei simple, utilitare, vorbea despre Cultură. Dacă proiecta o căruță trasă de un animal sau un automobil, acestea tot ar mai fi avut ceva în comun cu aparatul de la capătul îndepărtat al plajei, pe întregul interval de timp dintre epocile reprezentate de fiecare în parte. Ar fi fost de ajutor dacă Cultura ar fi folosit vreo emblemă sau vreun logo; dar, deși lipsit de sens, inutil și nerealist în ultimul caz, Cultura refuza să-și plaseze încrederea în simboluri. Susținea că era ceea ce era și nu avea nevoie de astfel de reprezentări exterioare. Cultura era fiecare individ uman și fiecare mașină din cadrul ei, nu un singur lucru. Așa cum nu se putea îngrădi prin legi, sărăci prin bani și îndruma greșit prin conducători, la fel nu se putea reprezenta eronat prin semne.

Cu toate acestea, Cultura avea un set de simboluri de care era foarte mândră, iar Horza nu se îndoia că, dacă mașina la care se uita aparținea Culturii, avea o inscripție în Marain undeva pe ea sau în interior.

Era oare legată în vreun fel de masa de carne care încă mai vorbea oamenilor costelivi din jurul focului? Horza se îndoia. Fwi-Song vorbea Marain nesigur și prost. Horza însuși era departe de a vorbi perfect limba, dar știa destule despre aceasta ca să-și dea seama că Fwi-Song făcea greșeli grave când o folosea. În orice caz, Cultura nu avea obiceiul să-și împrumute vehiculele nebunilor religioși. Atunci, se afla acolo pentru a-i evacua? Să-i salte în siguranță când înalta tehnologie de rahat a Culturii avea să lovească ventilatorul rotitor care era Orbitalul Vavatch? Cu o senzație de leșin, Horza își dădu seama că probabil acesta era răspunsul. Deci nu exista scăpare. Fie

nebunii îl sacrificau sau îi făceau orice altceva se pregăteau să-i facă, fie urma o călătorie în captivitate, prin amabilitatea Culturii.

Își spuse să nu aleagă cel mai rău caz. La urma urmei, acum arăta ca Kraiklyn, și nu era *chiar atât* de probabil ca Mintea Culturii să facă toate conexiunile corecte între el, *TAC* și Kraiklyn. Nici chiar Cultura nu se gândea la toate. Dar… ei știau probabil că fusese la bordul *Mâinii lui Dumnezeu 137;* probabil știau că scăpase de acolo; probabil știau că *TAC* se afla în zonă în acel timp. (Își aminti statisticile pe care Xoralundra le citase căpitanului *Mâinii;* da, UGC trebuia să fi câștigat lupta… Își aduse aminte de motoarele warp funcționând prost ale *TAC;* produceau probabil un siaj pe care orice UGC care se respecta îl putea urmări de la distanță de secole)… La naiba; nu credea că ei nu puteau face asta. Poate că îi testau pe toți cei luați de pe Vavatch. Ar fi aflat în câteva secunde, doar dintr-o singură celulă; o bucățică de piele, un fir de păr; din câte știa, i se luaseră deja mostre, o microrachetă trimisă dintr-o navetă din apropierea lui putea culege câteva bucăți de țesut… Lăsă să-i cadă capul, simțind durerea în mușchii gâtului, precum și în toți ceilalți din corpul lui lovit, învinețit, extenuat.

Oprește-te, își spuse. *Gândești ca un ratat. Prea-ți pare naibii rău de tine. Scoate-te din starea asta. Încă mai ai dinții și unghiile… și creierul. Câștigă timp…*

— Căci ei, ciripea Fwi-Song, cei fără Dumnezeu, cei mai urâți, mai disprețuiți dintre cei disprețuiți, atei, anatemizați, ne-au trimis acest instrument al Neantului, Vidul, nouă…

Când gigantul spuse aceste cuvinte, Horza ridică privirea și-l văzu pe Fwi-Song arătând în lungul plajei spre navetă.

— Dar noi nu vom șovăi niciodată în credința noastră! Vom rezista ispitei Neantului dintre stele, unde se află cei fără de Dumnezeu, cei anatemizați ai Vidului! Vom rămâne parte a ceea ce face parte din noi! Nu vom negocia cu marea Blasfemie a Materialismului. Vom sta așa cum stau pietrele și copacii: fermi, înrădăcinați, siguri, neclintiți, neînduplecați!

Brațele lui Fwi-Song se întinseră din nou, iar vocea îi deveni un urlet. Bărbatul cu voce răgușită și piele murdară și palidă strigă ceva spre mulțimea așezată, și ei îi răspunseră tot strigând. Profetul îi zâmbi lui Horza peste foc. Gura lui Fwi-Song era ca o gaură întunecată, cu patru colți mici ieșind în afară

când zâmbea. Străluceau în lumina soarelui.

— Așa vă tratați voi toți oaspeții? zise Horza, străduindu-se să nu tușească până la sfârșitul propoziției.

Își drese glasul. Zâmbetul lui Fwi-Song dispăru.

— Nu ești tu oaspete, nebunatic al mării, dar al sării. Premiul: al nostru să-l păstrăm, al meu să-l folosesc. Cadou din mare și soare și vânt, adus nouă de Soartă. Hi-hi.

Zâmbetul lui Fwi-Song reveni cu un chicotit feciorelnic și una din mâinile uriașe acoperi buzele palide.

— Soarta recunoaște profetul ei, îi trimite lui mese gustoase! Tocmai când unii din turma mea se răzgândeau! Ei, Domnule Prim?

Capul-turelă se răsuci spre silueta subțire a bărbatului palid, care stătea cu brațele încrucișate lângă gigant. Domnul Prim dădu din cap.

— Soarta e grădinarul nostru și lupul nostru. Îi plivește pe cei slabi pentru a-i onora pe cei puternici. Așa a spus profetul.

— Iar cuvântul care moare în gură trăiește în urechi, zise Fwi-Song întorcându-și capul imens ca să se uite la Horza.

Cel puțin, gândi Horza, *acum știu că e mascul. Dacă o folosi la ceva.*

— Puternic Profet, zise Domnul Prim.

Fwi-Song zâmbi mai larg, dar privind mereu la Horza. Domnul Prim continuă:

— Darul-mării ar trebui să vadă ce soartă îl așteaptă. Poate lașul trădător Al Douăzeci-și-Șaptelea…

— O, *da!*

Fwi-Song bătu din palmele imense și întreaga față i se lumină. Pentru o clipă, lui Horza i se păru că vede ochi mici albi prin deschizăturile îndreptate spre el.

— O, da, hai! Aduceți-l pe laș, hai să facem ceea ce trebuie făcut.

Domnul Prim le vorbi în tonuri răsunătoare oamenilor emaciați adunați în jurul focului. Câțiva se ridicară și plecară în spatele lui Horza, spre pădure. Restul începură să cânte și să psalmodieze.

După câteva minute, Horza auzi un țipăt, apoi o serie de strigăte și răcnete, apropiindu-se treptat. În sfârșit oamenii care plecaseră se întoarseră, ducând un buștean scurt și gros, foarte asemănător cu cel de care era legat Horza. Atârnând de par, era

un tânăr, țipând, strigând în limba pe care Horza nu o înțelegea și zbătându-se. Horza văzu picături de transpirație și de salivă căzând de pe fața tânărului, udând nisipul. Parul era ascuțit la un capăt; vârful fu introdus în nisip de cealaltă parte a focului față de Horza, astfel încât tânărul să stea față în față cu Schimbătorul.

— Acesta, libația mea din mări, îi spuse Fwi-Song lui Horza indicând spre tânărul care tremura și gemea, cu ochii rostogolindu-i-se în orbite și buzele picurând, acesta este băiatul meu cel neastâmpărat; e numit al Douăzeci-și-Șaptelea, de la renașterea lui. A fost unul dintre fiii noștri cei respectați și iubiți, unul dintre cei miruiți, o fărâmă din noi, una dintre papilele gustative de pe marea limbă a vieții.

Fwi-Song chicoti pe înfundate, de parcă ar fi înțeles absurditatea rolului pe care îl juca și nu putea rezista tentației de a-l juca prost.

— Această așchie din copacul nostru, acest grăunte de pe plaja noastră, acest netrebnic a îndrăznit să fugă spre de-șapte-ori-blestematul vehicul al Vidului. A disprețuit darul poverii cu care noi l-am onorat; a ales să ne abandoneze și să zboare peste nisipuri când dușmanul străin a trecut ieri pe deasupra noastră. Nu a avut încredere în harul nostru mântuitor, ci s-a întors spre un instrument al întunericului și al neantului, spre umbra umedă a celor fără suflet, a Anatemizaților.

Fwi-Song privi spre bărbatul care încă mai tremura pe parul lui aflat dincolo de foc. Fața profetului deveni severă și încărcată de reproșuri.

— Prin lucrarea Sorții, trădătorul care a fugit de lângă noi și a pus în pericol viața profetului său a fost prins – așa că el va putea să învețe din trista sa greșeală și să scoată ceva bun din teribila lui crimă.

Brațul lui Fwi-Song căzu. Capul imens se clătină.

Domnul Prim strigă la oamenii din jurul focului. Aceștia se întoarseră spre tânărul numit al Douăzeci-și-Șaptelea și psalmodiară. Mirosurile dezgustătoare pe care Horza le simțise mai devreme reveniră, făcându-i ochii să se încețoșeze și nasul să-l furnice.

În timp ce oamenii psalmodiau și Fwi-Song privea, Domnul Prim și două dintre femei dezgropară mici saci din nisip. Din ei scoaseră câteva fâșii subțiri de pânză pe care începură să și le

înfășoare în jurul trupurilor. În timp ce Domnul Prim își punea veșmintele, Horza zări un pistol cu proiectile aparent greoi, agățat cu o curea sub cămașa bărbatului răgușit. Horza presupuse că aceasta era arma cu care se trăsese în ajun asupra navetei, când el și Mipp survolau insula.

Tânărul deschise ochii, îi văzu pe cei trei în hainele lor și începu să țipe.

— Vezi cum sufletul rănit plânge după învățăminte, se roagă pentru regretele lui, pentru consolarea suferinței înviorătoare. Fwi-Song zâmbi, privind la Horza: Copilul nostru al Douăzeci-și-Șaptelea știe ce îl așteaptă, și în timp ce trupul său, care deja s-a dovedit atât de slab, se frânge în fața furtunii, sufletul său plânge. „Da! Da! Puternic Profet! Ajută-mă! Fă-mă parte din tine! Dă-mi puterea ta! Vino la mine!” Nu e un sunet dulce și înălțător?

Horza privi în ochii profetului și nu spuse nimic. Tânărul continuă să țipe și să încerce să se smulgă de pe butuc. Domnul Prim stătea ghemuit în fața lui, în genunchi, cu capul plecat, murmurând ca pentru sine. Cele două femei îmbrăcate în haine vechi pregăteau boluri cu lichid aburind din cuvele și oalele din jurul focului, încălzind o parte deasupra focului. Mirosul ajunse la Horza, întorcându-i stomacul pe dos.

Fwi-Song comută pe cealaltă limbă și le vorbi celor două femei. Ele se uitară la Horza, apoi se apropiară de el cu bolurile. Horza își întoarse capul când ele îi scuturară recipientele pe sub nas. Se strâmbă cu dezgust în fața a ceea ce arăta și mirosea a măruntaie de pește în sos de excremente. Femeile luară de lângă el lucrul acela oribil, lăsându-i putoarea în nas. Încercă să respire pe gură.

Gura tânărului fusese blocată cu bucăți de lemn și țipetele sale sufocate își schimbaseră tonalitatea. În timp ce Domnul Prim îl ținea, femeile îi turnară cu polonicul lichidul din boluri în gură. Tânărul bolborosi și urlă, se înecă și încercă să scuipe. Gemu, apoi vomită.

— Hai să-ți arăt arsenalul meu, binefacerea mea, îi zise Fwi-Song lui Horza și se întinse în spatele trupului imens.

Scoase o legătură mare de cârpe pe care începu s-o desfacă. Sclipind în lumina soarelui, apărură niște dispozitive de metal ca niște mici capcane. Fwi-Song duse un deget la buze în timp ce își analiza colecția, apoi alese una dintre micile mașinării de

metal. O băgă în gură, fixând ambele aripioare pe colții pe care Horza îi zărise mai devreme.

— Ute, zise Fwi-Song, ridicându-și gura spre Schimbător într-un zâmbet larg. Se chezi de asta?

Dinții artificiali luceau în gura lui; șiruri de vârfuri ascuțite, ca de ferăstrău.

— Sau asta? Fwi-Song îi schimbă cu un alt set, plin de colți mici ca niște ace, apoi cu altul, cu dinții aplecați ca niște cârlige, apoi cu altul, care avea găuri îi ei. Buuun, ai?

Îi zâmbi lui Horza, păstrându-i pe ultimii. Se întoarse spre Domnul Prim.

— Se chezi, Domnu Pim? E? Sau... Fwi-Song scoase setul cu găuri și își puse altul, ca niște pumnale lungi. Ășia? Checă e dăgus. E, să însepem cu ășia. Să-l pedesim cu dinsișorii ășia.

Vocea lui Douăzeci-și-Șapte devenea răgușită. Unul din picioare îi era ridicat înainte și ținut de patru oameni îngenuncheați. Fwi-Song fusese ridicat și purtat până în fața tânărului; își dezveli lamele dinților, apoi se aplecă și, cu o mișcare rapidă de cap, mușcă unul dintre degetele de la piciorul lui Douăzeci-și-Șapte.

Horza privi în altă parte.

În următoarea jumătate de oră de ospătare în voie, profetul enorm ciuguli mușcând diferite zone din corpul lui Douăzeci-și-Șapte, atacând extremitățile și puținele urme de grăsime cu diverse seturi de dinți. Tânărul își recăpăta suflul după fiecare nouă măcelărire.

Horza privi și nu privi, uneori încercând să se gândească la un gen de sfidare care să-i permită să se răzbune pe această deformare grotescă de ființă umană, alteori nedorindu-și decât ca toată acea treabă oribilă să se termine. Fwi-Song lăsă la urmă degetele fostului său discipol, apoi își folosi dinții cu găuri ca pe niște laminoare.

— Foarte gustos, zise ștergându-și fața pătată de sânge cu unul din antebrațele gigantice.

Al Douăzeci-și-Șaptelea era doborât, gemând, acoperit cu dâre de sânge și doar semiconștient. I se puse căluș o bucată de cârpă, apoi fu întins cu fața în sus pe nisip, i se înfipseră țepușe de lemn în palmele ciopârțite și un bolovan enorm care îi zdrobi picioarele. Începu din nou să strige prin căluș când îl văzu pe profetul Fwi-Song pe lectica sa, purtat în direcția lui. Fwi-Song fu

coborât aproape deasupra formei tânguitoare, apoi se luptă cu niște corzi de pe lateralele lecticii, până când o mică porțiune aflată sub uriașul său trup se deschise deasupra feței omului legat și însângerat de pe nisip. Profetul făcu semn și fu coborât peste băiat, astupând sunetul gemetelor. Profetul surâse și se instală cu mișcări mici ale corpului enorm, ca o pasăre cuibărindu-se pe ouăle sale. Trupul vast ascundea orice urmă a formei umane de sub el, iar Fwi-Song mormăi în sinea sa în timp ce mulțimea emaciată continua să privească, cântând foarte încet și liniștit, legănându-se la unison când se ridicară în picioare. Fwi-Song începu să se balanseze înainte și înapoi ușor, foarte ușor la început, apoi mai repede, și broboane de sudoare apărură pe domul auriu al feței sale. Râgâi și făcu un gest spre mulțime; cele două femei îmbrăcate în fâșii de cârpă înaintară și începură să lângă dârele de sânge care se revărsau din gura profetului peste faldurile bărbiilor și în jos pe întinderea pieptului și sânilor ca un lapte roșu. Fwi-Song icni, păru să se încovoaie și rămase nemișcat pentru o clipă, și apoi, cu o mișcare surprinzător de rapidă și îndârjită, îmbrânci capetele ambelor femei ghemuite cu brațele sale puternice. Femeile se grăbiră să se alăture mulțimii. Domnul Prim începu o incantație mai puternică, pe care ceilalți o preluară.

În sfârșit, Fwi-Song ordonă să fie ridicat din nou. Purtătorii lecticii săltară în aer cadrul masiv, dezvăluind trupul strivit al lui Douăzeci-și-Șapte, gemetele lui fiind stinse pentru totdeauna.

Îl ridicară, decapitară cadavrul și îndepărtară partea de sus a craniului. Îi mâncară creierul și abia atunci Horza vomită.

— Și acum noi am devenit unul celălalt, intonă solemn Fwi-Song înspre capul golit al tânărului, apoi aruncă țeasta însângerată peste umăr, în foc.

Restul trupului fu aruncat în mare.

— Numai ceremonia și dragostea pentru Soartă ne deosebește de animale, o, semn al Sorții, îi susură Fwi-Song lui Horza în timp ce trupul vast al profetului era curățat și parfumat de femeile care îl însoțeau. Legat de stâlpul lui înfipt în pământ, cu gura murdară, Horza respira cu grijă și rar și nu încercă să răspundă.

Trupul lui Douăzeci-și-Șapte plutea încet în largul mării. Fwi-Song era șters cu prosopul. Oamenii costelivi stăteau pe nisip apatici sau mestecau în lichidul cu miros oribil din recipientele

bolborositoare. Domnul Prim și cele două ajutoare femei își scoaseră fâșiile de cârpă, lăsându-l pe bărbat în cămașa lui neîngrijită, dar întreagă, și pe femei în zdrențele lor. Lectica lui Fwi-Song fu așezată pe nisip în fața lui Horza.

— Vezi, dar din valuri, recoltă din oceanul rostogolitor, poporul meu se pregătește să-și întrerupă postul.

Profetul smuci un braț tremurând de grăsime, arătând spre oamenii care îngrijeau focurile și ceaunele. Mirosul de mâncare putredă umplea aerul.

— Ei mănâncă ceea ce lasă alții, ceea ce alții nu ar atinge, pentru că vor să fie mai aproape de materialul Sorții. Mănâncă iarba de pe pământ și coaja de pe copaci și mușchiul de pe pietre; mănâncă nisip, frunze și rădăcini din pământ; mănâncă cochiliile și măruntaiele animalelor din mare și hoituri de pe pământ și din ocean; își mănâncă produsele lor corporale și le împart pe ale mele. Eu sunt fântâna. Eu sunt izvorul bunăstării, gustul de pe limbile lor. Tu, spumă a oceanului vieții, ești un semn. Recoltă din ocean, tu vei ajunge să vezi, înainte de timpul ne-creerii tale, că ești tot ceea ce ai mâncat vreodată și că acea hrană este numai un excrement nedigerat. Asta am văzut eu; asta vei vedea tu.

Una din însoțitoare se întoarse din mare cu seturile de dinți ale lui Fwi-Song proaspăt spălate. El le luă de la ea și le puse undeva în legătura de la spate.

— Totul se va prăbuși în afară de noi, totul merge spre moarte, spre ne-creere. Numai noi ne vom reface din ne-creere, în gloria ultimei noastre consumări.

Profetul îi zâmbea lui Horza, în timp ce în jurul lui – în umbrele după-amiezii care se alungeau pe nisip – oamenii emaciați, bolnăvicioși, stăteau în jurul mesei lor mizerabile. Horza îi privi cum încercau să mănânce. Unii o făceau, încurajați de Domnul Prim, dar majoritatea nu puteau păstra nimic în stomac. Gâfâiau după aer și înghițeau lichidele, dar adesea vomitau ceea ce tocmai se siliseră să dea pe gât. Fwi-Song îi privea cu tristețe, clătinând din cap.

— Vezi, chiar și cei mai apropiați copii ai mei nu sunt încă pregătiți. Trebuie să ne rugăm și să implorăm ca ei să fie gata atunci când va veni vremea, așa cum va trebui, peste câteva zile. Trebuie să sperăm că trupurile lor lipsite de înțelegere, de simpatie cu toate lucrurile, nu-i va face de disprețuit în ochii și

gura lui Dumnezeu.

Ticălos gras. Ești în raza mea, să știi. Aș putea să te orbesc de aici; să te scuip în ochii tăi cei mici și poate…

Dar, gândi Horza, poate că nu. Ochii gigantului erau atât de adânciți în pielea flască a pleoapelor și a obrajilor, încât chiar și scuipatul veninos cu care Horza ar fi putut lovi monstrul auriu era posibil să nu ajungă la membranele ochilor. Dar asta era tot ceea ce îl putea consola pe Horza în situația în care se afla. L-ar putea scuipa pe profet, fie ce-o fi. Poate se va ajunge într-un punct în care acest lucru să aibă oarecare importanță, dar s-o facă acum ar fi fost o prostie. Un Fwi-Song orb, înfuriat, i se părea lui Horza ceva care trebuia evitat chiar mai mult decât unul care chicotea și ofta.

Fwi-Song continua să-i vorbească Schimbătorului, fără să pună întrebări, fără să se oprească măcar, repetându-se din ce în ce mai des. Îi povesti despre revelația lui și viețile sale anterioare; ca un monstru de circ, apoi ca animal de palat pentru un satrap de pe o Meganavă, apoi convertit la o religie la modă pe o altă Meganavă, acolo producându-se revelația sa, și apoi convinsese câțiva adepți să i se alăture pe o insulă și să aștepte Sfârșitul Tuturor Lucrurilor. Și mai mulți adepți sosiseră după ce Cultura anunțase care va fi soarta Orbitalului Vavatch. Horza asculta numai pe jumătate, mintea sa chinuindu-se să găsească o cale de scăpare.

— … Așteptăm sfârșitul tuturor lucrurilor, ultima zi. Ne pregătim pentru consumarea finală prin amestecarea fructelor pământului și mării și morții cu fragilele noastre trupuri din carne și sânge și oase. Tu ești semnul nostru, aperitivul, aroma. Trebuie să te simți onorat.

— Puternic Profet, zise Horza, înghițind greu și făcând tot posibilul să-și păstreze vocea calmă.

Fwi-Song se opri din discurs, ochii îngustându-i-se și mai mult și începând să se încrunte. Horza continuă:

— Sunt cu adevărat semnul vostru. Mă aduc pe mine însumi; eu sunt discipolul… cu Ultimul număr. Vin să vă scap de mașina Vidului.

Horza privi spre naveta Culturii, stând cu ușile din spate deschise la capătul opus al plajei.

— Știu cum să îndepărtez această sursă de ispite. Lasă-mă să-mi dovedesc devotamentul făcându-i un mic serviciu

Maiestății Tale. Atunci vei ști că sunt ultimul și cel mai credincios slujitor: cel cu Ultimul număr, cel care vine înaintea ne-creerii, ca să… ca să-i întărească pe supușii tăi pentru încercarea care va veni și să îndepărteze dispozitivul de tentații al Anatemizaților. M-am amestecat cu stelele și aerul și oceanul și vă aduc acest mesaj, mântuirea.

Horza se opri aici, cu gâtul și buzele uscate, cu ochii lăcrimând din cauza duhorii extrem de condimentate a hranei Mâncătorilor aduse în jurul lui de briza ușoară. Fwi-Song stătea aproape nemișcat pe lectica lui, uitându-se la fața lui Horza cu ochii săi ca niște fante înguste și cu sprâncenele bulbucate cutându-se.

— Domnule Prim! spuse Fwi-Song, întorcându-se spre locul în care bărbatul palid în cămașă masa burta unui Mâncător, în timp ce nefericitul adept zăcea gemând la pământ.

Domnul Prim se ridică și veni lângă profetul gigantic, care dădu din cap spre Horza și vorbi în limba pe care Schimbătorul nu o înțelegea. Domnul Prim se înclină ușor, apoi se duse în spatele lui Horza, scoțând ceva de sub cămașă atunci când ieși din raza vizuală a Schimbătorului. Inima lui Horza bubui. Privi disperat înapoi spre Fwi-Song. Ce spusese profetul? Ce avea să facă Domnul Prim? Mâinile apărură deasupra capului lui Horza, apucând ceva. Schimbătorul închise ochii.

O cârpă îi fu legată peste gură. Mirosea a mâncare împuțită. Capul îi fu tras cu putere pe spate și lipit de stâlp. Apoi Domnul Prim se întoarse la Mâncătorul întins pe jos care gemea. Horza se holbă la Fwi-Song, care spuse:

— Așa. Acum, după cum ziceam…

Horza nu-l ascultă. Credința crudă a profetului gras era prea puțin diferită de alte un milion; doar gradul ei de barbarie o făcea neobișnuită în aceste vremuri presupus civilizate. Un alt efect colateral al războiului, poate; dați vina pe Cultură. Fwi-Song vorbea, dar nu avea niciun rost să-l asculte.

Horza își aduse aminte că atitudinea Culturii față de cineva care credea într-un Dumnezeu omnipotent era una de compătimire și nu dădea mai multă importanță substanței credinței lui decât aiurelilor cuiva care pretindea că este Împăratul Universului. Natura credinței nu era cu totul irelevantă – împreună cu mediul și educația persoanei, putea spune ceva despre ceea ce nu era în regulă cu el –, dar nu luau

aceste vederi *în serios*.

Așa simțea Horza despre Fwi-Song. Trebuia să-l trateze ca pe maniacul care în mod evident era. Faptul că nebunia lui era îmbrăcată în ornamente religioase nu însemna nimic.

Fără îndoială, Cultura n-ar fi fost de acord, pretinzând că exista un vast teren comun între nebunie și credința religioasă, dar la ce altceva te-ai putea aștepta din partea Culturii? Idiranii știau mai bine, iar Horza, deși nu era de acord cu tot ce susțineau Idiranii, le respecta credințele. Întregul lor mod de viață, aproape fiecare gând al lor, era luminat, ghidat și guvernat de unica lor religie-filozofie: o credință în ordine, locuri și un fel de rațiune sfântă.

Credeau în ordine pentru că văzuseră atât de mult din opusul său, mai întâi în propriul lor sistem planetar, luând parte la extrem de înverșunata competiție evolutivă de pe Idir, și apoi – când în cele din urmă intraseră în societatea norului stelar local – din jurul lor, între ei și ceilalți și între celelalte specii. Suferiseră din cauza acestei lipse de ordine. Muriseră cu milioanele în războaie stupide, inspirate de lăcomie, în care fuseseră implicați nu din vina lor. Fuseseră naivi și inocenți, prea dependenți de gândirea altora în același fel calm, rațional, dintotdeauna.

Credeau în destinul *locurilor*. Anumiți indivizi aparțineau întotdeauna anumitor locuri – înălțimi, terenuri fertile, insule temperate –, indiferent dacă se născuseră acolo sau nu; același lucru se aplica triburilor, clanurilor și raselor (și chiar și speciilor; majoritatea textelor sacre antice se dovediseră suficient de flexibile și de vagi ca să facă față descoperirii faptului că Idiranii nu erau singuri în univers. Textele care pretindeau altceva erau pur și simplu aruncate, iar autorii lor mai întâi blestemați ritual și apoi uitați pe deplin). La cel mai lumesc nivel, credința putea fi exprimată prin faptul că exista un loc pentru orice, și totul trebuia să fie pus la locul lui. Odată ce totul va fi la locul lui, Dumnezeu va fi mulțumit de univers, iar pacea și bucuria universală vor înlocui haosul curent.

Idiranii se vedeau pe ei înșiși ca agenți în această măreață reorganizare. Ei erau cei aleși – la început permițându-li-se pacea ca să înțeleagă ceea ce dorea Dumnezeu, iar apoi fiind îmboldiți să acționeze mai degrabă de contemplație decât de chiar forțele dezordinii cu care treptat înțelegeau că trebuie să

lupte. Dumnezeu avea pentru ei un alt scop în afară de studiu. Ei trebuiau să-și găsească propriul loc, cel puțin în întreaga galaxie; poate chiar și în afara ei. Cea mai matură specie se putea ocupa de propria mântuire; trebuiau să-și facă propriile reguli și să-și găsească propria împăcare cu Dumnezeu (și era un semn al generozității Lui faptul că era fericit de realizările lor chiar și când aceștia Îl negau). Dar ceilalți – popoarele haotice, roind, luptându-se – aveau nevoie de îndrumare.

Venise timpul să termine cu jucăriile luptelor egoiste. Faptul că Idiranii înțeleseseră asta era un semn. În ei, și prin Cuvântul care reprezenta moștenirea lor de la divinitate, Vraja din moștenirea lor genetică, se răspândea un nou mesaj: *Creșteți. Purtați-vă frumos. Pregătiți-vă*.

Horza nu credea în religia idirană mai mult decât credea Balveda și, în realitate, vedea în idealurile lor supraprecaute, prea-mult-planificate, exact genul de forțe care restrângeau viața, pe care le disprețuia atât de mult în etosul inițial, mult mai blând, al Culturii. Dar Idiranii se bazau pe ei înșiși, nu pe mașinile lor, și astfel făceau încă parte din viață. Pentru el, asta era adevărata diferență.

Horza știa că Idiranii nu vor supune niciodată toate civilizațiile mai puțin dezvoltate din galaxie; ziua judecății visată de ei nu va veni niciodată. Dar tocmai siguranța acestei ultime înfrângeri îi făcea pe Idirani să fie siguri, îi făcea normali, îi făcea o parte din viața generală a galaxiei; nimic altceva decât o altă specie, care va crește și se va răspândi și apoi, ajungând la faza de echilibru la care ajungeau în cele din urmă toate speciile ne-sinucigașe, se vor stabiliza. În zece mii de ani, Idiranii vor fi doar o altă civilizație care își vede de viața ei. Actuala epocă de cuceriri ar putea fi reamintită cu dragoste, dar ar fi irelevantă pentru ei, explicitată de vreo teologie creativă. Înainte fuseseră liniștiți și introspectivi; vor fi la fel și după.

În ultimă instanță, ei erau raționali. Ascultau de bunul-simț înainte de a-și asculta propriile emoții. Singurul lucru în care credeau fără să aibă nevoie de dovadă era că viața are un scop, că exista ceva care se traducea în cele mai multe limbi prin „Dumnezeu” și că acest Dumnezeu dorea o existență mai bună pentru creațiile Lui. În momentul în care ei înșiși urmăreau acest scop, se considerau brațele, mâinile și degetele lui Dumnezeu. Dar la timpul potrivit vor fi capabili să accepte ideea că au

înțeles greșit, că nu stă în puterea lor să înfăptuiască ordinea finală. Se vor fi calmat; își vor fi găsit propriul loc. Galaxia și numeroasele și variatele ei civilizații îi va asimila.

Cultura era diferită. Horza nu putea vedea un sfârșit pentru politica sa de continuă și întețită interferență. Putea crește cu ușurință la infinit, pentru că nu se supunea unor limitări naturale. Ca niște celule sălbatice, ca un cancer fără nicio posibilitate de stopare inclusă în compoziția sa genetică, atât timp cât i se va permite, Cultura se va extinde. Nu se va opri de bunăvoie, deci trebuia *să fie* oprită.

Aceasta era cauza căreia, cu multă vreme în urmă, decisese să-i fie devotat, gândi Horza, ascultând discursul monoton al lui Fwi-Song. De asemenea, o cauză pe care nu o va mai servi, dacă nu va scăpa de Mâncători.

Fwi-Song mai vorbi puțin, apoi – după câteva cuvinte către Domnul Prim – puse să i se întoarcă lectica pentru a se adresa adepților. Cei mai mulți dintre ei erau fie foarte bolnavi, fie așa arătau. Fwi-Song trecu la limba locală pe care Horza nu o înțelegea și ținu ceea ce era evident o predică. Ignoră ocazionalele accese de vomă din turma sa.

Soarele se scufunda în ocean și ziua se răcorea.

Terminând predica, Fwi-Song stătu tăcut pe lectică în timp ce, unul câte unul, Mâncătorii veniră la el, se înclinară și-i vorbiră cu convingere. Capul ca un dom al profetului afișa un zâmbet larg și, din când în când, se apleca pentru ceva ce părea o aprobare.

Mai târziu, Mâncătorii cântară și psalmodiară în timp ce Fwi-Song era spălat și uns de cele două femei care ajutaseră la oficierea morții lui Douăzeci-și-Șapte. Apoi, cu trupul imens strălucind în razele soarelui apunând, Fwi-Song fu transportat, făcând vesel cu mâna, dincolo de plajă în mica pădure de la poalele unicului munte pipernicit de pe insulă.

Focurile fură alimentate și se aduseră lemne. Mâncătorii se dispersară pe la corturile lor și în jurul vetrelor sau se adunară în grupuri mici cu niște coșuri rudimentare, aparent pentru a aduna resturi proaspete pe care să încerce mai târziu să le mănânce.

Pe la amurg, Domnul Prim se alătură altor cinci Mâncători tăcuți în jurul focului la care Horza obosise deja să se mai uite. Oamenii emaciați dăduseră puțină importanță sau chiar deloc Schimbătorului, dar Domnul Prim veni și se așeză lângă bărbatul

legat de par. Într-o mână ținea o piatră mică, în cealaltă unii dintre dinții artificiali pe care Fwi-Song îi folosise în cursul zilei asupra lui Douăzeci-și-Șapte. Domnul Prim se așeză frecând și lustruind dinții în timp ce le vorbea celorlalți Mâncători. După ce vreo doi se duseră în corturile lor, Domnul Prim merse în spatele lui Horza și desfăcu călușul. Horza respiră pe gură ca să scape de gustul stătut și își mișcă falca. Își schimbă poziția, încercând să scape de durerile acumulate în brațe și picioare.

— E confortabil? zise Domnul Prim așezându-se din nou pe vine. Continua să ascută colții de metal; luceau în lumina flăcărilor.

— M-am simțit și mai bine, răspunse Horza.

— O să te simți și mai rău… prietene.

Domnul Prim făcu ultimul cuvânt să sune ca o insultă.

— Numele meu e Horza.

— Nu-mi pasă care e numele tău, clătină din cap Domnul Prim. Numele tău nu e important. *Tu* nu ești important.

— Începusem să-mi spun și eu același lucru, admise Horza.

— O, zău? spuse Domnul Prim. Se ridică și se apropie de Schimbător: *Într-adevăr?*

Lovi cu putere cu dinții de oțel pe care îi ținea în mână, izbindu-l pe Horza peste obrazul stâng.

— Te crezi deștept, nu? Crezi că o să scapi de aici, nu-i așa?

Îl lovi pe Horza în stomac. Horza gâfâi și se sufocă.

— Vezi, nu ești important. Nu ești decât o bucată de carne. Asta e toată lumea. Doar carne. Și oricum – îl pocni iarăși pe Horza –, durerea nu e reală. Doar chimie și electricitate și chestii de genul ăsta, *așa-i?*

— Oh, hârâi Horza simțind o durere ascuțită în răni, da. Așa-i.

— OK, rânji Domnul Prim. Să-ți amintești asta mâine, OK. Ești doar o bucată de carne, iar profetul e una mai mare.

— Voi… a, deci voi nu credeți în suflet? spuse Horza sfios, sperând ca asta să nu conducă la o altă lovitură.

— La dracu’ cu sufletele, străine, râse Domnul Prim. Mai bine ai spera că nu există așa ceva. Există oameni care sunt mâncători înnăscuți și oameni care întotdeauna vor ajunge să fie mâncați și nu cred că sufletele lor ar fi diferite, așa că, întrucât tu ești evident unul dintre aceia care vor ajunge să fie mâncați, mai bine ai spera să nu existe așa ceva. Asta-i șansa ta cea mai bună, crede-mă.

Domnul Prim luă cârpa pe care o scosese din gura lui Horza. O legă la loc spunând:

— Nu, niciun fel de suflet n-ar fi cel mai bun lucru pentru tine, prietene. Dar dacă se dovedește că ai avut unul, să te întorci și să-mi spui, ca să pot râde bine, da?

Domnul Prim strânse puternic nodul călușului, săltând capul lui Horza pe stâlpul de lemn.

Locotenentul lui Fwi-Song termină de ascuțit seturile de dinți de metal strălucitor, apoi se ridică și le vorbi celorlalți Mâncători care stăteau în jurul focului. După un timp plecară toți în corturile mici, și în curând plaja era goală, lăsându-l pe Horza să privească cele câteva focuri care se stingeau. Valurile se spărgeau ușor în depărtare, stelele se ridicau încet deasupra, iar partea Orbitalului unde era zi era o dungă de lumină strălucitoare deasupra capului. Strălucind în lumina stelelor și a Orbitalului, masa tăcută a navetei Culturii aștepta, cu ușile din spate deschise ca o peșteră de întuneric ocrotitor.

Horza testase deja nodurile care îi fixau mâinile și picioarele. Nu folosea la nimic să-și subțieze încheieturile; frânghia, sfoara sau ce folosiseră ei se strângea mereu ușor; ar fi preluat spațiul format la fel de repede pe cât ar fi reușit el să-l producă. Poate se strângea când se usca și ei o udaseră înainte de a-l lega. Nu-și dădea seama. Putea crește concentrația de acid din glandele sale sudoripare acolo unde frânghia îi atingea pielea, și asta merita o încercare, chiar dacă nici lunga noapte de pe Vavatch nu i-ar oferi probabil destul timp pentru ca acest proces să dea rezultate.

Durerea nu e reală, își spuse. *Porcării*.

Se trezi în zori, odată cu câțiva alți Mâncători care se îndreptară încet spre apă să se spele în valuri. Lui Horza îi era frig. Începu să tremure imediat după ce se trezi și își dădu seama că temperatura corpului său scăzuse mult în cursul nopții, în ușoara transă cerută de alterarea celulelor pielii de la încheieturi. Trase de frânghii, căutând o slăbire, o cât de mică ruptură de fibre sau fâșii. Nu se întâmplă nimic, doar ceva mai multă durere în palme, unde câteva picături de transpirație se scurseră pe pielea neschimbată și, prin urmare, neprotejată la acidul produs de glandele sudoripare. O clipă își făcu griji din cauza asta, amintindu-și că, dacă va trebui să-l impersoneze cum se cuvine pe Kraiklyn, va fi nevoit să folosească amprentele

degetelor și palmei și deci pielea va trebui să fie în perfectă stare. Apoi râse în sinea lui pentru că își făcea astfel de probleme când nu era sigur dacă va mai apuca sfârșitul zilei.

Se gândi în treacăt să se sinucidă. Era posibil; cu numai puțină pregătire internă, ar putea folosi unul dintre propriii dinți pentru a se otrăvi. Dar, atât timp cât încă mai avea o speranță, nu putea să se gândească la așa ceva în mod serios. Se întrebă cum făceau față războiului oamenii Culturii; se presupunea că ei sunt capabili și să *decidă* să moară, deși se spunea că e ceva mai complicat decât o simplă otrăvire. Dar cum rezistau ei, acele suflete slabe, alintate de pace? Și-i imagină în luptă, autoeutanasiindu-se aproape din primul moment în care începeau împușcăturile, în care apăreau primele răni. Gândul îl făcu să zâmbească.

Idiranii aveau o transă a morții, dar o foloseau numai în cazuri de extremă dezonorare și rușine sau când o lucrare de o viață se încheia, sau când erau amenințați de o boală care i-ar fi schilodit. Spre deosebire de Cultură – sau de Schimbători –, ei simțeau durerea din plin, neamortizată de inhibitori fixați genetic. Schimbătorii priveau durerea ca o mahmureală semiredundantă provenind din evoluția lor animală; Cultura pur și simplu era îngrozită de ea; dar Idiranii o tratau cu un fel de dispreț mândru.

Horza privi de-a lungul plajei, peste cele două canoe mari, la ușile deschise ale navetei. O pereche de păsări viu colorate țopăiau în jurul acoperișului, făcând mici mișcări rituale. Horza le privi, în timp ce tabăra Mâncătorilor se deștepta treptat, iar soarele de dimineață devenea tot mai strălucitor. Din pădurea rară se ridica ceața și erau și câțiva nori pe cer. Domnul Prim ieși din cortul său căscând și întinzându-se, apoi scoase de sub cămașă pistolul greu cu proiectile și trase în aer. Acesta păru a fi un semnal pentru toți Mâncătorii să se trezească și să se apuce de treburile lor zilnice, dacă n-o făcuseră deja.

Zgomotul armei brute sperie cele două păsări de pe acoperișul navetei Culturii; se ridicară în aer și zburară peste copaci și arbuști, în jurul insulei. Horza le privi plecând, apoi își lăsă ochii să cadă, fixând nisipul auriu și respirând rar și adânc.

— Azi e ziua ta cea mare, străine, zise Domnul Prim cu un rânjet, apropiindu-se de Schimbător.

Puse pistolul în toc sub cămașă. Horza se uită la bărbat, dar

nu spuse nimic. *Un alt festin, în cinstea mea*, gândi.

Domnul Prim se roti în jurul lui Horza, privind în jos la el. Horza îl urmări cu ochii acolo unde putea și așteptă ca omul să descopere stricăciunile pe care transpirația acidă reușise să le provoace frânghiei din jurul încheieturilor, dar Domnul Prim nu observă nimic și, pe când reintra în raza vizuală a lui Horza, încă mai zâmbea ușor, clătinând încet din cap, părând satisfăcut că omul legat de stâlp era încă bine strâns. Horza făcu tot posibilul să se întindă, trăgând de legăturile de la încheieturi. Nu cedară niciun pic. Nu funcționase. Domnul Prim plecă să supravegheze lansarea unei canoe de pescuit.

Fwi-Song fu adus cu lectica din pădure cu puțin înainte de amiază, când canoea de pescuit se întorcea.

— Dar al mărilor și aerului! Tribut al vastei bogății a măreței Mări Circulare! Să vezi ce zi nemaipomenită te așteaptă! Fwi-Song ordonă să fie dus la Horza și așezat lângă foc. Îi zâmbi Schimbătorului: Toată noaptea ai avut timp să te gândești la ce-ți rezervă ziua de azi; în tot întunericul ai fost capabil să privești roadele Vidului. Ai văzut spațiile dintre stele, ai văzut cât nimic este acolo, cât de puțin din orice. Acum poți aprecia ce onoare ți s-a rezervat; ce norocos ești să fii semnul meu, ofranda mea!

Fwi-Song bătu din palme cu încântare, trupul său enorm scuturându-se în sus și-n jos. Mâinile durdulii se ridicară spre gură pe când vorbea și pliurile de carne de deasupra ochilor se înălțară pentru o clipă, dezvăluind albul de sub ele.

— Ho-*hoo!* Ce bine o să ne distrăm toți!

Profetul făcu un semn și purtătorii lecticii îl transportară spre mare ca să fie spălat și uns.

Horza se uită cum își prepară Mâncătorii hrana; eviscerară peștii, aruncând carnea și păstrând numai măruntaiele și pielea, capetele și oasele. Scoaseră scoicile din interiorul animalelor și aruncară animalele. Pisară cochiliile împreună cu buruieni și câțiva melci-de-mare viu colorați. Horza privi cum toate astea se petreceau în fața lui și văzu cât de epuizați erau în realitate Mâncătorii; crustele și rănile inflamate, bolile cauzate de subnutriție și slăbiciunea generală. Răceala și tusea, pielea care se cojea și membrele deformate erau toate mărturie a unei diete treptat fatale. Carnea moartă și animalele marine se întorceau în valuri în niște coșuri mari îmbibate de sânge. Horza privi cât de atent îi permiteau legăturile și distanța, dar niciunul

dintre Mâncători nu părea să ia vreo mușcătură clandestină din carnea crudă pe care o aruncau din coșuri în valuri.

Fwi-Song, uscat pe nisip imediat dincolo de linia brizanților, privi mâncarea aruncată în mare și înclină aprobator din cap, spunând încet cuvinte încurajatoare turmei sale. Apoi bătu din palme și lectica fu purtată ușor de-a lungul plajei către foc și Schimbător.

— Ofrandă! Binefacere! Pregătește-te! ciripi Fwi-Song, așezându-se pe lectică cu mișcări scurte care transmiseră mici pulsații prin toate faldurile trupului său masiv.

Horza începu să respire mai greu și-și simți inima bubuind. Înghiți în sec și trase din nou de frânghia care îi ținea mâinile. Domnul Prim și cele două femei săpau în nisip după robele subțiri din sacii îngropați.

Toți Mâncătorii se adunară în jurul focului, cu fața la Horza. Ochii lor păreau negri și vag interesați, dar nimic mai mult. În acțiunile și expresiile lor era o apatie pe care Horza o considera și mai deprimantă decât ar fi fost o ură fățișă sau o veselie sadică.

Mâncătorii începură să psalmodieze și să cânte. Domnul Prim și cele două femei răsuceau fâșiile de cârpă în jurul trupurilor lor. Domnul Prim se uită la Horza și rânji.

— O clipă fericită în zilele sfârșitului! spuse Fwi-Song ridicând vocea și mâinile, intonația sa sufocată răsunând înspre centrul insulei.

Mirosurile mizerabilei hrane a Mâncătorilor plutiră iar pe lângă Schimbător.

— Să facem ca ne-crearea și crearea acestuia să fie un simbol pentru noi! continuă Fwi-Song, lăsându-și brațele să cadă în valuri enorme de carne albă.

Suprafețele brun-aurii luciră în lumina soarelui când profetul își încleștă degetele grase.

— Să facem ca durerea lui să fie desfătarea noastră, așa cum ne-crearea noastră va fi unirea noastră; jupuirea și consumarea lui să fie satisfacția și delectarea noastră!

Fwi-Song înălță capul și vorbi tare în limba înțeleasă de ceilalți. Incantația lor se schimbă și deveni mai puternică. Domnul Prim și cele două femei se apropiară de Horza.

Horza simți cum Domnul Prim îi scoate călușul din gură. Bărbatul cu piele palidă le vorbi celor două femei, care plecară

spre recipientele în care fierbea lichidul puturos. Horza își simțea capul foarte ușor; în fundul gâtului avea un gust pe care îl cunoștea mult prea bine, de parcă acidul de la încheieturi își găsise cumva drum spre limbă. Trase din nou de legăturile de la spate, simțindu-și mușchii tremurând. Incantația continua; femeile turnau fiertura în boluri. Stomacul său gol se agita deja.

Există două moduri principale de a scăpa de legături în afară de cele deschise ne-Schimbătorilor (spuneau notițele lecțiilor Academiei): prin pulsul transpirației acide la un nivel susținut acolo unde materialul este susceptibil unui astfel de atac și prin subțierea zonei respective a membrului implicat.

Horza încercă să obțină ceva mai multă forță din mușchii săi obosiți.

Excesul de transpirație acidă poate dăuna nu numai suprafețelor de piele adiacentă, ci și corpului ca întreg, din cauza dezechilibrului chimic periculos. O subțiere prea mare implică riscul ca mușchii să devină atât de mici și oasele atât de slăbite încât utilizarea lor ulterioară să fie sever restricționată pe termen scurt și lung în încercarea de evadare.

Domnul Prim se apropia cu blocurile de lemn care trebuiau introduse în gura lui Horza. Câțiva Mâncători mai solizi ieșiseră în fața mulțimii și avansau încet, pregătiți să-l ajute pe Domnul Prim. Fwi-Song căuta în spatele său. Femeile începură să se apropie cu recipientele bolborosind.

— Gura mare, străine, zise Domnul Prim, întinzând cele două bucăți de lemn. Sau să folosim o rangă? zâmbi.

Brațele lui Horza se întinseră. Partea de sus se deplasă puțin. Domnul Prim văzu mișcarea și se opri un moment. Una din mâinile lui Horza se eliberă brusc. Într-o clipă se rotea, cu unghiile gata să zgârie fața Domnului Prim. Bărbatul palid se trase înapoi, nu suficient de repede.

Unghiile lui Horza prinseră roba și cămașa Domnului Prim, care fluturau în jurul corpului în retragere. Întinzându-se deja cât putea mai departe de stâlp, Horza își simți gheara rupând cele două straturi de material fără să ajungă la carnea de dedesubt. Domnul Prim se împiedică, lovindu-se de una din femeile care duceau bolurile cu terci puturos, aruncându-i-l din mâini. O bucată de lemn zbură din mâna Domnului Prim și ateriză în foc. Brațul lui Horza își completă rotația exact când cei doi Mâncători din fața mulțimii înaintară repede și-l prinseră pe

Schimbător de braț și de cap.

— Sacrilegiu! țipă Fwi-Song.

Domnul Prim se uită la femeia de care se împiedicase, la foc, la profet, apoi din nou la Schimbător, cu o căutătură furioasă. Ridică un braț ca să se uite la rupturile din robă și cămașă.

— Mizeria darului a profanat veșmintele noastre! strigă Fwi-Song.

Cei doi Mâncători îl țineau pe Horza, trăgându-i brațul înapoi acolo unde fusese și capul lipit de par. Domnul Prim porni spre Horza, scoțând pistolul de sub cămașă și apucându-l de țeavă, ca pe o măciucă.

— Domnule Prim! tună Fwi-Song, oprind pașii bărbatului palid. Înapoi! Îtinde-i basu; o să-i aătăm băatului ău cum o să i-l scutăm!

Brațul liber al lui Horza fu întins în față. Unul dintre Mâncători își încolăci piciorul în jurul stâlpului, fixându-se acolo și trăgând de cealaltă mână a lui Horza. Fwi-Song avea un set de dinți strălucitori în gură, cei cu găuri. Îi aruncă o privire Schimbătorului în timp ce Domnul Prim făcea un pas înapoi, încă ținând în mână pistolul cu proiectile. Profetul făcu semn din cap altor doi Mâncători din mulțime; ei apucară mâna lui Horza și-i răşchirară degetele, legându-i încheietura de un lemn. Horza își simțea tot trupul tremurând. Își întrerupse orice senzație în mâna respectivă.

— Ău, ău daul din mae! făcu Fwi-Song.

Se aplecă în față, băgă arătătorul lui Horza în gură, închise dinții peste el tăind carnea, apoi trase repede înapoi.

Profetul mestecă și înghiți, privind în acest timp fața Schimbătorului și încruntându-se.

— *Nu* pea ustos, bineuvântae a cuenșilor din oșean! Profetul își linse buzele: Și siur niși pentu tine, ia să veem? Să veem se alșeva putem…

Fwi-Song se încruntă din nou. Horza privi dincolo de Mâncătorii care îl țineau cu mâna întinsă pe par, cu unul dintre degete curățat, oasele atârnând inerte și sângele scurgându-i-se pe vârf.

Dincolo de el, Fwi-Song stătea încruntat pe lectica de pe nisip, și Domnul Prim alături de el, încă holbându-se la Horza și ținând pistolul de țeavă. Întrucât tăcerea lui Fwi-Song continua, Domnul Prim se uită la profet. Fwi-Song spuse:

— … se alșeva putem… putem…

Fwi-Song ridică mâna și-și scoase dinții din gură cu oarecare dificultate. Îi lăsă în fața lui alături de restul cârpelor și-și duse o mână durdulie la gât, iar cealaltă la vasta emisferă a burții. Domnul Prim continuă să privească, apoi se întoarse la Horza, care făcu tot posibilul să zâmbească. Schimbătorul își deschise glandele dinților și supse otrava.

— Domnule Prim… începu Fwi-Song, apoi întinse mâna de pe burtă spre celălalt bărbat.

Domnul Prim nu părea să știe ce trebuia să facă. Mută pistolul dintr-o mână în alta și apucă mâna întinsă a profetului cu cea eliberată.

— Cred că… eu… zise Fwi-Song, în timp ce ochii începură să i se deschidă de la stadiul de fante la mici ovaluri.

Horza vedea deja cum i se schimbă culoarea feței. *În curând urmează vocea, când reacționează coardele vocale.*

— Ajută-mă, Domnule Prim!

Fwi-Song se apucă de o bucată de grăsime din jurul gâtului de parcă ar fi încercat să-și deznoade o eșarfă legată prea strâns; își înfipse degetele în gură, adânc, dar Horza știa că n-avea niciun rost; mușchii stomacului profetului erau deja paralizați – nu putea vomita otrava. Ochii lui Fwi-Song erau acum larg deschiși, sclipind albi; fața devenea gri-albăstruie. Domnul Prim se holba la profet ținându-l încă de mâna imensă; propria mână era îngropată undeva în uriașul pumn auriu al lui Fwi-Song.

— Aa… ju… tor! scânci profetul.

Apoi nu se mai auziră decât niște sunete sufocate. Ochii albi se bulbucară, cadrul enorm se cutremură, capul-dom deveni albastru.

Cineva din mulțime începu să țipe. Domnul Prim privi spre Horza, apoi ridică pistolul cel mare. Horza se încordă, apoi scuipă cu toată puterea.

Scuipatul se întinse pe fața Domnului Prim, de la gură până la una din urechi, într-o formă de seceră care atingea puțin un ochi. Domnul Prim se împletici înapoi. Horza inspiră, supse mai multă otravă, apoi scuipă și suflă în același timp, trimițând un al doilea scuipat exact în ochii Domnului Prim. Domnul Prim se prinse cu mâna de față, scăpând pistolul. Cealaltă mână era încă prinsă în strânsoarea lui Fwi-Song, pe când profetul obez se scutura și tremura, cu ochii larg deschiși, dar fără să vadă nimic.

Oamenii care îl țineau pe Horza șovăiră; îi putea simți. O parte din mulțime plângea. Horza își suci corpul și mârâi, scuipând iar pe unul dintre oamenii care țineau parul de care era legată mâna lui. Omul țipă ascuțit și căzu pe spate; ceilalți îi dădură drumul și lui, și stâlpului și fugiră. Fwi-Song se albăstrea de la gât în jos, încă tremurând și strângându-și gâtul cu o mână și pe Domnul Prim cu cealaltă. Domnul Prim era în genunchi, cu fața în jos, gemând și încercând să-și șteargă scuipatul de pe față și să îndepărteze arsura de nesuportat din ochi.

Horza privi rapid în jur; Mâncătorii se uitau la profetul lor și la discipolul principal sau la el, dar nu făceau nimic nici ca să-i ajute pe ei, nici ca să-l oprească pe el. Nu toți țipau sau plângeau; unii încă mai cântau, repede și cu frică, de parcă ceea ce spuneau ar fi putut opri lucrurile teribile care se întâmplau. Treptat totuși dădură înapoi, îndepărtându-se și de profet, și de Domnul Prim, și de Schimbător. Horza trase și smuci de mâna legată de par; începea să se elibereze.

— Aah!

Domnul Prim ridică brusc capul, cu palma lipită de unul din ochi, și strigă din toate puterile; mâna, încă prinsă în cea a profetului, se smucea încercând să se elibereze. Fwi-Song însă îl ținea în continuare în menghină, cu toate că era în convulsii, privea fix și se făcea albastru. Mâna lui Horza se eliberă; trase de legăturile de la spatele lui și făcu tot posibilul să dezlege nodul cu mâna schilodită. Mâncătorii gemeau acum, unii încă mai psalmodiau, dar se îndepărtau. Horza răcni – în parte la ei, în parte la nodul încăpățânat din spatele lui. Câțiva o rupseră la fugă. Una dintre femeile îmbrăcate în veșmântul de cârpe țipă, aruncă în el cu bolul de fiertură, ratându-l, apoi căzu suspinând pe nisip.

Horza simți frânghiile din spatele său cedând. Își eliberă un braț, apoi un picior. Se ridică nesigur pe picioare, privind cum Fwi-Song gâfâia și se sufoca, iar Domnul Prim urla scuturându-și capul în toate direcțiile și trăgând și smucind palma prinsă în acea monstruoasă imitație de strângere de mână. Mâncătorii alergau spre canoe sau spre navetă sau se aruncau pe nisip. Horza se eliberă în cele din urmă și se împletici spre duetul scabros de dezechilibrat al bărbaților prinși de mâini. Plonjă și apucă pistolul căzut în nisip. În timp ce îngenunchea și apoi se ridica, Fwi-Song, ca și cum l-ar fi văzut deodată iar pe Horza,

bolborosi pentru ultima dată, aruncând cuvinte nedeslușite, și alunecă încet pe partea în care Domnul Prim trăgea și smucea. Domnul Prim căzu din nou pe genunchi, încă țipând pe măsură ce veninul îi ardea membranele ochilor și ataca nervii de dincolo de ele. Când Fwi-Song se răsturnă, iar brațele și mâna îi deveniră moi, Domnul Prim privi în sus și în jur, la timp ca să vadă prin propria durere masa enormă a profetului căzând peste el. Urlă o dată, inspiră și-și eliberă în sfârșit mâna dintre degetele durdulii acum vinete; începu să se ridice în picioare, dar Fwi-Song se rostogoli și se prăbuși peste el, doborându-l pe nisip. Înainte ca Domnul Prim să poată scoate un alt sunet, imensul profet căzuse peste discipolul său, aplatizându-l de la cap la fund.

Ochii lui Fwi-Song se închiseră lent. Mâna de la gât căzu pe nisip peste marginea exterioară a focului, unde începu să sfârâie.

Picioarele Domnului Prim zvâcniră pe nisip în clipa în care ultimii Mâncători o luau la fugă, sărind peste corturi și focuri și grăbindu-se spre canoe, navetă sau în pădure. Apoi mișcările celor două picioare scheletice care ieșeau de sub corpul profetului se reduseră la spasme slabe, iar după un timp încetară complet. Niciuna dintre smuciturile lor nu reușise să deplaseze măcar cu un centimetru corpul uriaș al lui Fwi-Song.

Horza suflă nisipul de pe pistolul greoi și se îndepărtă de mirosul mâinii profetului arzând în foc. Verifică arma, privind întinderea goală a plajei din jurul focurilor și corturilor. Canoele fuseseră lansate. Mâncătorii se înghesuiau în naveta Culturii.

Horza își întinse membrele dureroase, își privi degetul dezgolit până la os, apoi ridică din umeri, puse pistolul la subțioară, apucă cu mâna teafără setul de oase, răsuci și trase. Oasele inutile pocniră din lăcașurile lor și el le aruncă în foc.

Oricum durerea nu e reală, își spuse șovăitor și porni spre naveta Culturii într-o alergare ușoară.

Mâncătorii din navetă îl văzură venind drept spre ei și începură din nou să țipe. Se înghesuiră să iasă. Unii dintre ei alergară pe plajă aruncându-se în apă după canoele evadate; alții se împrăștiară prin pădure. Horza încetini ca să-i lase să plece, apoi cercetă prudent ușile deschise ale navei Culturii. Putea să vadă scaunele dinăuntru, dincolo de rampa scurtă, luminile și un perete despărțitor. Inspiră adânc și urcă panta lină

a rampei, intrând în navetă.

— Bună, zise o voce brutal sintetizată.

Horza privi în jur. Naveta părea destul de uzată și veche. Aparținea Culturii, era sigur de asta, dar nu arăta așa de curată și sclipind a nou cum îi plăcea Culturii să arate produsele sale.

— De ce erau așa de speriați de tine oamenii ăia?

Horza încă privea în jur, întrebându-se unde și cui să se adreseze.

— Nu sunt sigur, zise ridicând din umeri.

Încă mai era dezbrăcat și ținea pistolul în mână, având doar câteva fâșii de carne pe unul dintre degete, deși sângerarea se oprise repede. Se gândi că oricum trebuia să aibă o figură înspăimântătoare, dar poate naveta nu-și dădea seama.

— Unde ești? Ce ești? întrebă, hotărându-se să facă pe ignorantul. Privi ostentativ în jur, ciocănind un display și uitându-se înainte, printr-o ușă din peretele despărțitor, la zona comenzilor din față.

— Eu sunt naveta. Creierul ei. Ce mai faci?

— Bine, zise Horza, oarecum bine. Tu ce mai faci?

— Destul de bine având în vedere situația, mulțumesc. Nu m-am plictisit deloc, dar e plăcut să poți vorbi cu cineva în cele din urmă. Vorbești foarte bine Marain; unde ai învățat?

— Ah… am făcut un curs, răspunse Horza. Mai privi puțin prin jur. Uite ce-i, nu știu unde să mă uit când vorbesc cu tine. Unde ar trebui să mă uit?

— Ha, ha, râse naveta. Presupun că cel mai bine ar fi să privești aici sus; în față, spre perete.

Horza făcu ce i se spusese.

— Vezi chestia aia mică și rotundă din mijloc, lângă tavan? E unul din ochii mei.

— Oh, zise Horza. Făcu semn cu mâna și zâmbi: Bună. Numele meu e… Orab.

— Bună, Orab. Eu mă numesc Tsealsir. De fapt, e doar o parte din denumirea mea, dar poți să-mi spui așa. Ce s-a întâmplat acolo afară? Nu i-am supravegheat pe oamenii pe care am venit să-i salvez; mi s-a spus să n-o fac, ca să nu mă supăr, dar i-am auzit țipând când s-au apropiat și păreau speriați când au intrat înăuntrul meu. Apoi te-au văzut pe tine și au fugit. Ce ai în mână? Un pistol? Va trebui să-ți cer să-l pui deoparte pentru a fi păstrat în siguranță. Sunt aici ca să salvez oamenii care vor să

fie salvați atunci când Orbitalul va fi distrus și nu putem avea arme periculoase la bord, ca să nu se rănească cineva, nu-i așa? Te doare degetul ăla? Am o trusă medicală foarte bună la bord. Vrei s-o folosești, Orab?

— Da, ar fi o idee bună.

— Bine. Se găsește pe partea interioară a ușii prin care intri în compartimentul din față, pe stânga.

Horza începu să meargă printre șirurile de scaune spre partea din față a navetei. Deși era veche, naveta mirosea a... nu era prea sigur. Toate materialele sintetice din care era făcută, presupunea. După mirosurile naturale, dar oribile ale ultimei zile, Horza găsea naveta mult mai plăcută, chiar dacă era a Culturii și, prin urmare, aparținea dușmanului. Schimbătorul atinse pistolul pe care îl avea în mână ca și când i-ar fi făcut ceva.

— I-am pus siguranța, îi spuse el ochiului din tavan. Nu vreau să se declanșeze, dar oamenii ăia de afară au încercat să mă omoare mai devreme și mă simt mai în siguranță cu el la mine, mă înțelegi?

— Mă rog, nu tocmai, Orab, dar cred că pot înțelege. Dar va trebui să-mi dai pistolul înainte de a decola.

— Bineînțeles. Imediat după ce închizi ușile din spate.

Horza stătea acum între compartimentul principal și zona mică de comandă. Era în realitate un coridor foarte scurt, de mai puțin de doi metri lungime, cu uși deschise spre fiecare compartiment. Horza privi rapid în jur, dar nu văzu niciun alt ochi. Un capac mare se deschise la nivelul coapsei lui și dezvălui o trusă medicală cuprinzătoare.

— Bine, Orab, dacă aș putea aș închide ușile ca să te simți puțin mai în siguranță, dar vezi tu, sunt aici ca să salvez oamenii care vor să fie salvați când va fi distrus Orbitalul și nu pot închide ușile alea decât înainte de a pleca, astfel ca oricine vrea să poată urca la bord. De fapt, nu prea pot înțelege de ce nu ar vrea cineva să fie salvat, dar mi s-a spus să nu-mi fac griji dacă rămân în urmă câțiva oameni. Dar trebuie să recunosc că eu consider că ar fi o prostie, nu, Orab?

Horza răscolise prin trusa medicală, însă privind pe deasupra ei la conturul altor uși din peretele coridorului scurt. Spuse:

— Hmm? A, da, ar fi. Oricum, când e programat să explodeze locul?

Scoase capul pe după colț, în compartimentul de control sau puntea de pilotaj, privind în sus într-un alt ochi aflat în poziție corespunzătoare celui din compartimentul principal, dar îndreptat spre cealaltă parte a zidului gros dintre ele. Horza rânji și făcu cu mâna, apoi se retrase.

— Salut, râse naveta. Ei bine, Orab, mă tem că vom fi siliți să distrugem Orbitalul în patruzeci și trei de ore standard. Bineînțeles, doar dacă Idiranii nu-și vin în fire și nu sunt atât de rezonabili ca să-și retragă amenințarea de a utiliza Vavatch ca bază de război.

— Oh, făcu Horza.

Se uita la una dintre ușile de deasupra celei deschise din care ieșea trusa medicală. Din câte își putea da seama, cei doi ochi erau spate în spate, separați de grosimea peretelui dintre cele două compartimente. Dacă nu exista o oglindă pe care el nu o putea vedea, era invizibil pentru navetă atât timp cât rămânea pe coridorul scurt.

Privi înapoi prin ușile deschise; singura mișcare venea de la vârfurile unor copaci îndepărtați și de la fumul focurilor. Verifică pistolul. Proiectilele păreau a fi ascunse într-un fel de magazie, dar un mic indicator circular cu ac arăta dacă mai rămăsese un singur glonț sau toate douăsprezece.

— Da, zise naveta. E foarte trist, desigur, dar presupun că astfel de lucruri sunt necesare pe timp de război. Nu că aș avea pretenția să înțeleg totul. La urma urmei, sunt doar o umilă navetă. De fapt, am fost dăruită uneia dintre Meganave pentru că eram prea demodată și necioplită pentru Cultură, știi tu. Mă gândeam că m-ar fi putut moderniza, dar n-au făcut-o; m-au îndepărtat pur și simplu. În orice caz, acum au nevoie de mine, mă bucur s-o spun. Știi, avem o slujbă, să-i luăm de pe Vavatch pe toți cei care vor să plece. Îmi pare rău să-l văd dispărând; am avut vremuri fericite aici, crede-mă… Dar așa merg lucrurile, presupun. Apropo, ce-ți mai face degetul? Vrei să mă uit eu la el? Pune trusa medicală într-unul din cele două compartimente ca să mă pot uita. Aș putea să te ajut, știi? Oh! Ai atins unul dintre celelalte dulapuri de pe coridor?

Horza încerca să deschidă ușa cea mai apropiată de acoperiș folosind țeava pistolului.

— Nu, zise ridicându-se spre ea. Nici nu sunt prin apropiere.

— Ciudat. Cu siguranță simt ceva. Ești sigur?

— Bineînțeles că sunt sigur, replică Horza, lăsându-și toată greutatea în pistol.

Ușa cedă, dezvăluind tuburi, fire, cutii de metal și diferite alte bucăți de mașinării de nerecunoscut, unități electrice, optice și de câmp.

— Au! făcu naveta.

— Hei! strigă Horza. S-a deschis pur și simplu! Dar arde ceva înăuntru!

Ridică pistolul, ținându-l cu ambele mâini. Oftă prudent; cam pe *acolo*.

— *Foc!* lătră naveta. Dar așa ceva nu e posibil!

— Crezi că nu recunosc *fumul* când îl văd, mașină nenorocită? strigă Horza. Apăsă pe trăgaci.

Pistolul explodă, azvârlindu-i mâinile în sus și corpul în spate. Zgomotul exclamației navetei fu acoperit de plesnetul și vuietul glonțului lovind interiorul și explodând. Horza își acoperi fața cu brațul.

— Am orbit! boci naveta.

Acum fumul se scurgea cu adevărat din compartimentul deschis de Horza. Intră clătinându-se în compartimentul de comandă.

— Și aici arde! țipă. Iese fum de peste tot!

— Cum? Dar nu se poate…

— Ai luat foc! Nu știu cum de nu poți simți sau mirosi! Arzi!

— Nu te cred! țipă mașina. Lasă pistolul sau…

— Trebuie să ai încredere în mine! strigă Horza privind spre zona de comandă, căutând locul unde s-ar fi putut afla creierul navetei.

Putea vedea ecrane și scaune, monitoare și chiar un loc în care ar fi putut fi ascunse comenzile manuale; dar nicio indicație despre localizarea creierului.

— Curge fum de peste tot! repetă, încercând să sune isteric.

— Aici! Uite un extinctor! îl pornesc pe al meu!

O unitate din perete se roti și Horza apucă cilindrul masiv atașat de interiorul panoului. Își strânse cele patru degete întregi de la mâna rănită pe mânerul pistolului. Un șuierat și un curent ca un abur ușor apărură în diferite locuri din compartiment.

— Nu se întâmplă nimic! țipă Horza. Sunt nori de fum negru și – ah! Se prefăcu că tușește… ah! Se îngroașă!

— De unde vine? Repede!

— De peste tot! strigă Horza, rotindu-și privirea prin zona de comandă. De lângă ochiul tău… de sub scaune, peste ecrane, de sub ecrane… Nu pot să văd…!

— Continuă! Acum simt și eu miros de fum!

Horza se uită la mica pată cenușie care se scurgea în zona de comandă de la focul care mocnea în coridorul unde trăsese în dispozitiv.

— Vine… de acolo, și de la monitoarele de informații de pe laturile scaunelor, și… imediat de deasupra scaunelor, pe pereții laterali unde e o proeminență…

— Ce? strigă creierul navetei. Pe stânga, cum privești în față?

— Da!

Horza aruncă extinctorul și apucă din nou pistolul cu ambele mâini, țintind în umflătura de pe perete aflată deasupra scaunului din stânga. Apăsă pe trăgaci: o dată, de două ori, de trei ori. Pistolul bubui, zgâlțâindu-i întregul trup; scântei și bucățele de material zburară din găurile unde gloanțele zdrobeau carcasa mașinii.

— Eeee… spuse naveta, apoi se făcu liniște.

Din umflătură ieși puțin fum care se alătură celui venea de pe coridor, formând un strat subțire sub tavan. Horza lăsă încet pistolul în jos, privind în jur și ascultând.

— Ce ageamiu, zise.

Folosi extinctorul manual ca să stângă micile focuri de pe peretele coridorului și de unde fusese creierul navetei, apoi merse în compartimentul pasagerilor și se așeză lângă ușile deschise, în timp ce fumul și aburul se împrăștiau. Nu mai vedea niciun Mâncător pe nisip sau în pădure, iar canoele dispăruseră și ele. Căută comenzile ușilor și le găsi; ușile se închiseră cu un șuierat și Horza rânji.

Se întoarse în zona de comandă și începu să apese pe butoane și să deschidă secțiuni ale panourilor până ce obținu ceva viață din partea ecranelor. Clipiră toate dintr-odată în timp ce manevra câteva butoane de pe brațul unuia dintre scaunele ca niște canapele. Zgomotul valurilor năvălind pe puntea de comandă îl făcu să creadă că ușile se deschiseseră din nou, dar nu erau decât microfoane externe care transmiteau zgomotul de afară. Monitoarele clipiră și se luminară cu cifre și linii, și în fața scaunelor se deschiseră clape; manșe de comandă și

leviere oftară ușor și se fixară cu un clic la locurile lor, gata să fie apucate și folosite. Simțindu-se mai fericit decât fusese în multe zile, Horza începu o căutare în final încununată de succes, dar mult mai lungă și mai frustrantă, după ceva de mâncare; îi era foarte foame.

Câteva insecte mici alergau în șiruri ordonate peste trupul imens prăbușit pe nisip, a cărui mână se înfigea, înnegrită și carbonizată, în flăcările muribunde ale unui foc.

Micile insecte începură să mănânce ochii înfundați, care erau deschiși. Abia observară când naveta se înălță, clătinându-se în aer, prinse viteză și se întoarse lipsită de eleganță deasupra muntelui, apoi mugi prin aerul serii, îndepărtându-se de insulă.

Interludiu în întuneric.

Mintea avea o imagine prin care își ilustra capacitatea de informații. Îi plăcea să-și imagineze conținutul memoriei sale scrise pe carduri; mici cupoane de hârtie scrise mărunt, dar suficient de mare ca să poată fi citit de un om. Dacă literele ar fi avut câțiva milimetri înălțime și hârtiile aproximativ zece centimetri pătrați și ar fi fost scrise pe ambele părți, atunci zece mii de caractere ar fi putut fi înghesuite pe fiecare cupon. Într-un sertar lung de un metru plin cu asemenea cupoane puteau fi stocate cam o mie – zece milioane de unități de informație. Într-o cămăruță de câțiva metri pătrați, cu un coridor pe mijloc suficient de larg ca să poți deplasa o tavă, ai fi putut păstra cam o mie de tăvi aranjate în dulapuri strâns împachetate; zece miliarde de caractere în total.

Un kilometru pătrat de asemenea celule compacte ar fi putut conține mai mult de o sută de mii de camere; o mie de astfel de etaje ar fi constituit o clădire înaltă de două mii de metri cu o sută de milioane de camere. Dacă ai fi continuat construirea acestor turnuri pătrate, strânse unul în altul până acopereau în totalitate suprafața unei lumi mărișoare cu G standard – probabil un miliard de kilometri pătrați – ai fi obținut o planetă cu un trilion de kilometri pătrați de suprafață de etaje, o sută de cvadrilioane de camere înțesate cu hârtii, treizeci de ani-lumină de coridoare și un număr potențial de caractere stocate suficient de mare cât să îngrozească mintea oricui.

În baza 10, acest număr ar fi fost 1 urmat de douăzeci și șapte de zerouri, și chiar și această cifră imensă reprezenta doar o fracțiune a capacității Minții. Pentru a o egala, era nevoie de o

mie de astfel de lumi; sisteme formate din acestea, un nor de sfere pline de informații… și această vastă capacitate era fizic conținută într-un spațiu mai mic decât o singură astfel de cămăruță, în interiorul Minții…

În întuneric, Mintea aștepta.

Calculase cât așteptase până acum; încercase să estimeze cât va mai trebui să aștepte în viitor. Știa până la cea mai mică fracțiune imaginabilă de secundă cât timp stătuse în tunelele Sistemului de Comandă, și mai des decât ar fi fost nevoie se gândise la acest număr, privindu-l cum crește în interiorul său. Era o formă de securitate, presupunea; un mic fetiș; ceva de care să se agațe.

Explorase tunelele Sistemului de Comandă, scanând și supraveghind. Era slabă, avariată, aproape total neajutorată, însă meritase osteneala să arunce o privire prin complexul labirintic de tunele și caverne doar pentru a-și îndepărta atenția de la faptul că se afla acolo ca refugiat. În locurile în care nu putea ajunge ea însăși, își trimise singura dronă telecomandată rămasă, astfel încât reuși să arunce o privire și să vadă ceea ce era de văzut.

Toate acestea fuseseră în același timp plictisitoare și înfiorător de deprimante. Nivelul tehnologiei posedate de constructorii Sistemului de Comandă era într-adevăr foarte limitat; în tunele totul funcționa fie mecanic, fie electronic. Angrenaje și roți, cabluri electrice, supraconductori și fibre optice; chiar foarte rudimentar, gândi Mintea, și nu era acolo nimic de care să poată fi cu adevărat interesată. O privire prin oricare dintre mașinile și dispozitivele din tunel era suficientă ca să le cunoască precis – din ce erau făcute, cum fuseseră construite, chiar și pentru ce fuseseră făcute. Niciun mister, nimic pentru care să folosească inteligența.

Mai era ceva în legătură cu inexactitatea tuturor acestor lucruri, ceva ce Mintea considera aproape înfricoșător. Putea să se uite la o piesă de metal prelucrată cu grijă sau la vreo bucată de plastic delicat modelată și să știe că pentru oamenii care construiseră Sistemul de Comandă – pentru ochii lor – aceste lucruri erau exacte și precise, construite cu toleranțe minime și linii extrem de drepte, muchii perfecte, suprafețe netede, unghiuri drepte imaculate… și așa mai departe. Dar Mintea, chiar cu senzorii săi avariați, putea să vadă muchiile zimțate,

caracterul brut al părților și componentelor implicate. Fuseseră suficient de bune pentru oamenii timpului și, fără îndoială, îndepliniseră cel mai important criteriu: funcționaseră…

Dar *erau* rudimentare, stângace, imperfect proiectate și fabricate. Dintr-un motiv oarecare, Mintea găsea asta îngrijorător.

Și va fi nevoită să *utilizeze* această tehnologie antică, brută, rebutată. Va trebui să se *conecteze* la ea.

Se gândise cât putuse mai bine la asta și se hotărâse să stabilească planuri pentru ceea ce avea de făcut dacă Idiranii trimiteau pe cineva dincolo de Bariera Liniștii și o amenințau cu descoperirea.

Se va înarma și va găsi un loc în care să se ascundă. Ambele acțiuni implicau avarierea Sistemului de Comandă, astfel că nu avea să acționeze până nu se simțea în mod clar amenințată. Odată ce se va convinge de asta, va fi forțată să riște să-i supere pe Dra'Azon.

Dar era posibil să nu se ajungă aici. Spera că nu; planificarea era un lucru, executarea un altul. Era puțin probabil să aibă prea mult timp să se ascundă sau să se înarmeze. Ambele planuri ar fi putut, vrând-nevrând, să fie implementate relativ rudimentar, în special dacă nu avea decât o singură dronă telecomandată și propriile câmpuri grav afectate cu care să manipuleze facilitățile inginerești ale Sistemului.

Mai bine decât nimic, totuși. Mai bine să aibă probleme decât să lase moartea să le șteargă pe toate…

Mai exista însă o altă problemă, mai puțin relevantă pe termen scurt, dar intrinsec mai îngrijorătoare, pe care o descoperise, și aceasta implica întrebarea: cine era ea?

Funcțiile sale de cel mai înalt nivel trebuiseră să fie oprite atunci când se transferase din spațiul cu patru dimensiuni în cel tridimensional. Informațiile Minții erau stocate în formă binară, în spirale compuse din protoni și neutroni; iar neutronii – în afara nucleului și, de asemenea, în afara hiperspațiului – se descompuneau (în protoni, ha-ha; nu mult după ce intrase în Sistemul de Comandă, vasta majoritate a memoriei ei ar fi constat din uluitor de lămuritorul mesaj „0000000…”). Așa că își înghețase efectiv memoria primară și funcțiile cognitive, înfășurându-le în câmpuri care împiedicau atât descompunerea, cât și utilizarea. În schimb, funcționa pe picocircuite de rezervă,

în spațiu real, și folosea lumina spațiului real pentru a gândi (cât de umilitor).

În realitate își putea accesa toată această memorie stocată (cu toate că procesul era complicat și atât de *lent)*, deci nu fusese totul pierdut... Dar a gândi, a fi *ea însăși* era cu totul altă problemă. Nu era sinele său real. Era o copie grosolană, abstractizată, a sa, abia o schiță a complexității labirintice a adevăratei sale personalități. Era copia cea mai apropiată de adevăr pe care scala sa limitată o putea furniza și încă era conștientă; conștientă chiar după cele mai riguroase standarde. Totuși, un sumar nu însemna un text, un plan al străzilor nu însemna orașul, o hartă nu însemna un teritoriu.

Așadar, cine era?

Nu entitatea care credea că este, acesta era răspunsul, unul deconcertant. Fiindcă știa că sinele care era acum nu va putea niciodată gândi toate lucrurile pe care vechiul său sine le-ar fi gândit. Se simțea nevrednică. Se simțea vulnerabilă și limitată și... proastă.

Dar gândește pozitiv. Tipare, imagini, analogii grăitoare... fă ca tot răul să fie spre bine. Numai gândește...

Dacă nu era ea însăși, atunci *nu trebuia* să fie ea însăși.

Era acum față de ceea ce fusese înainte ceea ce drona telecomandată era acum pentru sine (drăguță conexiune).

Drona telecomandată trebuia să fie mai mult decât ochii și urechile sale de la suprafață, înăuntru sau în apropiere de baza Schimbătorilor, continuând să supravegheze; mai mult decât un asistent în pregătirile, fără îndoială, frenetice de echipare și ascundere care ar urma dacă drona ar declanșa alarma; mai mult. Și mai puțin.

Vezi partea amuzantă, gândește-te la lucrurile bune. Oare nu fusese *mai deșteaptă?* Ba da, fusese.

Evadarea sa din nava de război încropită, după cum ea însăși considera, îți tăia respirația de cât de artistică și sclipitoare fusese. Utilizarea curajoasă a motoarelor warp atât de adânc în puțul gravitațional fusese teribil de îndrăzneață fie și numai datorită circumstanțelor extreme în care se aflase, dar oricum dovedea o abilitate superbă... Și uluitorul transfer între tărâmuri, de la spațiul hiper la spațiul real, nu numai că era cel mai sclipitor și chiar cel mai temerar pe care îl realizase, dar cu siguranță era și primul; nu exista nimic în vastul său depozit de

informații care să indice că cineva mai făcuse *vreodată* așa ceva. Era mândră.

Dar, după toate acestea, se găsea prinsă în capcană; un infirm intelectual, o umbră filosofică a fostului său sine.

Tot ce putea face acum era să aștepte, sperând că oricine ar fi reușit s-o găsească va fi prietenos. Cultura trebuia să știe; Mintea era sigură că semnalul său funcționase și că va fi recepționat undeva. Dar și Idiranii știau. Nu credea că ei vor încerca pur și simplu să dea năvală, fiindcă și ei știau la fel de bine că a-i supăra pe Dra'Azon era o idee proastă. Dar dacă Idiranii găseau o cale de a pătrunde și Cultura nu? Dacă întreaga regiune din jurul Golfului Sullen era acum posesiune idirană? Mintea știa că ar fi avut un singur lucru de făcut dacă ar fi căzut în mâinile Idiranilor, dar nu voia să se autodistrugă, nu numai din motive pur personale, ci oricum nu voia să se distrugă nicăieri în apropierea Lumii lui Schar, din aceeași rațiune pentru care Idiranii nu puteau ataca în forță. Dar dacă *era* capturată pe planetă, ar fi putut fi ultima sa ocazie de a se autodistruge. Până când ar fi fost scoasă de pe planetă, Idiranii ar fi putut găsi o cale s-o oprească.

Poate evadarea în sine fusese o greșeală. Poate ar fi trebuit să se distrugă odată cu restul navei și să scape de toate complicațiile și grijile. Dar păruse o oportunitate de salvare aproape trimisă de divinitate – să se găsească atât de aproape de o Planetă a Morților când fusese atacată. Voia oricum să trăiască, însă ar fi fost… o risipă să irosească o astfel de șansă grozavă chiar dacă fusese extrem de optimistă în legătură cu propria supraviețuire sau distrugere.

Ei bine, acum nu mai era nimic de făcut în privința asta. Se afla acolo și trebuia să aștepte. Să aștepte și să gândească. Să ia în considerare toate opțiunile (puține) și posibilitățile (numeroase). Să stoarcă cât putea mai mult din acele amintiri, căutând orice ar putea fi relevant, orice ar putea fi de ajutor. De exemplu (și cel cu adevărat interesant *ar fi* un exemplu rău), descoperise că era probabil ca Idiranii să-l angajeze pe unul dintre Schimbătorii care făcuseră parte din echipa de supraveghetori de pe Lumea lui Schar. Bineînțeles că probabil omul era mort sau ocupat cu altceva, sau aflat prea departe, sau informația fusese de la început incorectă și secțiunea Culturii de strângere a informațiilor înțelesese greșit… Dar dacă

nu, atunci omul ar fi fost singura persoană evident aleasă să fie trimisă după ceva ascuns în tunelele Sistemului de Comandă.

Făcea parte din însăși construcția Minții – la toate nivelele – să considere că nu existau cunoștințe greșite decât în termeni relativi, dar în realitate își dorea să nu fi avut această informație în băncile sale de memorie; ar fi preferat să nu fi știut nimic despre acest om, Schimbătorul care cunoștea Lumea lui Schar și probabil lucra pentru Idirani. (În mod pervers, se pomeni că își dorește să știe *numele* acestui om).

Dar cu puțin noroc ar fi fost irelevant, dacă prima ajungea acolo Cultura. Sau dacă Dra'Azon va recunoaște o Minte prietenă aflată la ananghie și o va ajuta, sau… orice.

În întuneric Mintea aștepta.

… Sute dintre acele planete erau pustii; acolo se aflau cele o sută de milioane de turnuri cu cămăruțe; camerele, dulapurile și tăvile, cardurile și spațiile pentru numere și litere se aflau acolo; dar nimic nu era scris, nimic reținut, pe niciunul dintre carduri… (Uneori Minții îi plăcea să se imagineze plimbându-se prin spațiile înguste dintre dulapuri, una dintre dronele sale plutind printre fişierele de memorie îndosariate, pe coridoarele înguste, din încăpere în încăpere, etaj după etaj, kilometru după kilometru, peste continente îngropate de camere, oceane pline de camere, lanțuri muntoase nivelate, păduri doborâte, deșerturi acoperite de camere…) Aceste sisteme întregi de planete întunecate, aceste trilioane de kilometri pătrați de hârtie albă, reprezentau viitorul Minții; spațiile pe care le va umple în viața care va urma.

Dacă va avea una.

7 Un joc de Damage

„Damage – jocul interzis pretutindeni. În această seară, în clădirea banală de sub domul de dincolo de piață, ei se vor reuni: Jucătorii din Ziua Judecății… cel mai select grup de psihopați bogați din galaxia umană se află aici ca să joace jocul care este pentru viața reală ceea ce este o telenovelă față de o tragedie profundă.

Acesta este orașul cu biportuar Evanauth, Orbitalul Vavatch, același Orbital Vavatch care în circa unsprezece ore standard

este condamnat să fie sfărâmat în componentele sale atomice întrucât războiul dintre Idirani și Cultură din această parte a galaxiei, din apropiere de Glittercliff și Golful Sullen, a atins o nouă culme a respectării principiilor, indiferent de consecințe, și un nou minim al bunului-simț. Această distrugere iminentă a atras aici acești vulturi escatologici, și nu faimoasele Meganave sau miracolele tehnologice azurii din Marea Circulară. Nu, acești oameni sunt aici pentru că întregul Orbital e condamnat să fie aruncat în aer în scurt timp și consideră că e amuzant să joace Damage – un banal joc de cărți cu câteva înflorituri care să-l facă atractiv celor deranjați la minte – în locuri aflate în pragul anihilării.

Au jucat pe lumi pe punctul de a fi lovite de comete masive sau de meteoriți, în cratere vulcanice gata să erupă, în orașe desemnate unor bombardamente nucleare în războaie rituale, pe asteroizi îndreptându-se spre centrul stelelor, în fața unor munți de gheață sau de lavă în mișcare, în interiorul unor misterioase nave străine descoperite goale și părăsite, fixate pe traiectorii către găuri negre, în palate vaste pe punctul de a fi jefuite de gloate de androizi, și aproape în orice loc care v-ar putea trece prin minte și în care *nu* ați vrea să fiți imediat după ce pleacă Jucătorii. Ar putea părea un mod ciudat de a-ți face cheful, dar e nevoie de tot felul de nebuni într-o galaxie, presupun.

Așadar au venit, acești hiperbogați morți de oboseală, în navele lor închiriate sau în propriile nave de croazieră. Chiar în acest moment își revin din beție și coboară, după ce se supun chirurgiei plastice sau terapiei comportamentale – sau amândurora pentru a deveni acceptabili în ceea ce trece drept societate normală, chiar și în acele cercuri rarefiate, după luni petrecute în orice fel de desfrâu sau perversiune costisitoare îi atrage sau se întâmplă să fie la modă în acel moment. În același timp, ei și protejații lor își fac bucățele creditele Aoish – toate actuale, fără note – și cutreieră spitalele, azilurile și magazinele criogenice după noi Vieți.

Aici, de asemenea, vin și băgătorii de seamă – pasionații de Damage, căutătorii norocului, foști faliți ai jocului disperați după o nouă încercare, numai să-și poată ridica banii și Viețile... și categoria foarte specială de rămășițe umane ale jocului de Damage: motii, victime ale scurgerilor emoționale din timpul

jocului; dependenți care există numai pentru a se bălăci în fărâmele de extaz și angoasă care cad de pe buzele eroilor lor, Jucătorii Jocului.

Nimeni nu știe exact cum toate aceste grupuri diverse află despre joc sau chiar cum ajung toți acolo la timp, dar zvonul ajunge la cei care au cu adevărat nevoie sau vor să audă despre asta, și ei vin ca niște zombi, gata de joc și de distrugere.

Inițial, Damage era jucat în astfel de ocazii pentru că numai în timpul încălcărilor legilor și moralității și în confuzia și haosul care înconjoară în mod normal Evenimentele Finale, jocul se putea desfășura într-o parte aducând fie și de departe cu galaxia civilizată; căci, credeți sau nu, Jucătorilor le place să creadă că fac parte din ea. Acum o nova iminentă, explozia unei lumi sau alt cataclism e văzut ca un fel de simbol metafizic al mortalității tuturor lucrurilor, și întrucât Viețile implicate într-un Joc Complet sunt toate voluntare, într-o mulțime de locuri – cum ar fi cele mai vechi dedicate plăcerilor, tolerantul Vavatch – se permite desfășurarea jocului cu binecuvântarea oficială a autorităților. Unii spun că jocul nu mai e ce-a fost, chiar că a devenit un fel de eveniment media, dar *eu* spun că e încă un joc pentru cei nebuni și pentru cei răi; pentru cei bogați și cei lipsiți de griji, dar nu pentru cei nepăsători; pentru cei demontați… dar bine conectați. Oamenii continuă să moară în jocul de Damage, și nu numai Viețile sau Jucătorii.

A fost numit cel mai decadent joc din istorie. Cam tot ce s-ar putea spune în apărarea jocului ar fi că, mai mult chiar decât realitatea, ocupă mințile crețe ale unora dintre cei mai țicniți oameni din galaxie; Dumnezeu știe de ce s-ar apuca dacă nu ar exista acesta. Iar dacă mai face și alt bine în afară de a aminti – dacă mai era nevoie – cât de nebune pot deveni formele de viață bazate pe carbon, bipede și respirând oxigen, în mod ocazional înlătură câte un Jucător și îi înspăimântă pe restul pentru o perioadă. În aceste vremuri îndoielnice și demente, *orice* diminuare sau atenuare a nebuniei este poate ceva pentru care merită să fii recunoscător.

Voi completa un alt raport cândva în cursul jocului, din mijlocul auditoriului, dacă voi putea ajunge acolo. Dar între timp, la revedere și aveți grijă de voi. Aici Sarble Ochiul, Evanauth City, Vavatch.”

Imaginea se stinse pe ecranul de la încheietura mâinii unui

bărbat care stătea în lumina soarelui într-o piață; fața pe jumătate mascată, tinerească, dispăru.

Horza puse terminalul la loc în manșetă. Display-ul clipea încet, contabilizând timpul rămas până la distrugerea Orbitalului.

Sarble Ochiul, unul dintre cei mai vestiți reporteri independenți umanoizi ai galaxiei și, de asemenea, cel care reușea cel mai bine să pătrundă în locuri în care nu ar fi trebuit să se afle, probabil încerca acum să între în sala de jocuri – dacă nu cumva deja o făcuse; transmisiunea pe care Horza tocmai o văzuse fusese înregistrată în această după-amiază. Fără îndoială, Sarble era deghizat, și Horza se bucura că mituise ca să poată intra înainte să fie transmis reportajul, iar gărzile din sală să devină și mai prudente; fusese și așa destul de dificil.

Horza, sub noua înfățișare a lui Kraiklyn, pozase în moti – unul dintre dependenții de emoții care urmau eraticul, secretul progres al seriei de jocuri majore de-a lungul hotarelor extreme ale civilizației –, descoperind că toate locurile, cu excepția celor mai scumpe, fuseseră vândute cu o zi înainte. Cele cinci zecimi de credit Aoish cu care începuse în acea dimineață se reduseseră acum la trei; deși mai avea ceva bani și pe câteva carduri de credit pe care le cumpărase. Însă moneda urma să-și piardă din valoarea reală pe măsură ce momentul distrugerii se apropia.

Horza inspiră adânc, satisfăcut, și privi de jur-împrejurul arenei largi. Urcase cât putuse de mult pe scările înclinate, pe rampe și platforme, folosind timpul dinaintea începerii jocului ca să-și facă o privire de ansamblu.

Domul arenei era transparent, lăsând să se vadă stelele și linia strălucitoare a părții îndepărtate a Orbitalului, aflată acum în plină zi. Luminile navetelor venind și plecând – majoritatea plecând – trasau linii între punctele fixe. Sub acoperișul domului atârna un nor de fum, luminat de izbucnirile unor mici artificii. De asemenea, aerul era plin de incantațiile unor voci adunate laolaltă; un cor de conuri era înghesuit în partea opusă a auditoriului. Umanoizii care formau corul păreau identici în toate, mai puțin statura și tonurile pe care le produceau din piepturile umflate în afară și gâturile lungi. Ei păreau să producă zgomotul ambiental, dar, privind în jurul arenei, Horza putu observa chenarele purpuriu-deschis din aer, unde alte sunete,

mai clar localizate, dețineau supremația, deasupra unor mici scene unde dansau dansatori, cântau cântăreți, stripperii se dezbrăcau, boxerii boxau sau oamenii stăteau pur și simplu de vorbă.

Adunați de jur-împrejur, accesoriile jocului fierbeau ca o vastă furtună. Vreo zece sau chiar douăzeci de mii de oameni, majoritatea umanoizi, dar și unii foarte diferiți, incluzând nu puțini roboți și drone, stăteau jos, întinși, în picioare sau se plimbau, privind magicieni, jongleri, luptători, asasini, hipnotizatori, pețitori, actori, oratori și sute de alte tipuri de animatori care făceau cu rândul. Pe unele din terasele mai mari fuseseră instalate copertine; pe altele erau doar șiruri de scaune și fotolii. Multe scene mici erau înțesate cu lumini, fum și holograme și soligrame scânteietoare. Horza văzu un labirint tridimensional răspândit pe câteva terase, plin de tuburi și unghiuri, unele transparente, altele opace, unele în mișcare, altele fixe. În interior se mișcau umbre și forme.

Un număr lent de trapez cu animale se arcui treptat deasupra capetelor. Horza recunoscu fiarele care îl jucau; mai târziu avea să devină o luptă.

Câteva persoane trecură pe lângă Horza: umanoizi înalți în haine fabuloase, sclipind pestriț ca un oraș văzut noaptea din aer. Pălăvrăgeau pe voci înalte aproape dincolo de pragul audibilului, și dintr-o rețea de tuburi fine, colorate în auriu, atârnate în jurul fețelor lor roșii și purpuriu-închis, pulsau norișori de gaz incandescent, încununându-le gâturile semidezgolite și umerii goi și lăsând în urma lor o dâră de o strălucire portocaliu incandescent. Horza îi privi trecând. Pe mantiile lor, fluturând în urmă de parcă ar fi fost abia puțin mai grele decât aerul prin care se mișcau, pâlpâia imaginea unei fețe, fiecare mantie arătând o parte dintr-o imensă imagine în mișcare, ca și cum un proiector aflat deasupra se concentra asupra capetelor grupului în mișcare. Gazul portocaliu atinse nările lui Horza și capul i se învârti pentru o secundă. Își lăsă glandele imune să se descurce cu narcoticul și continuă să analizeze arena.

Ochiul furtunii, punctul nemișcat, tăcut, era atât de mic încât putea fi ignorat chiar și la o scanare lentă și atentă a auditoriului. Nu se afla în centru, ci la unul din capetele elipsoidului format la nivelul cel mai de jos vizibil al arenei.

Acolo, sub un coronament de unități de iluminat nemișcate și întunecate, se afla o masă rotundă, suficient de largă doar cât să primească la marginile ei cele șaisprezece scaune largi, de diferite stiluri, fiecare cu fața la un triunghi colorat fixat deasupra mesei. O consolă încastrată chiar în masă se opunea fiecărui scaun, pe care stăteau desfăcute chingi și alte dispozitive de prindere. În spatele fiecărui scaun se întindea o zonă de spațiu liber pe care erau plasate mici scaune, douăsprezece cu totul. Un mic gard le separa de scaunele mai mari din față și un altul despărțea setul de douăsprezece scaune de zona largă din spate, unde oamenii, cei mai mulți dintre ei moti, așteptau deja în liniște.

Jocul părea deja întârziat. Horza se așeză pe ceea ce era fie un scaun supradimensionat, fie mai degrabă o sculptură lipsită de imaginație. Se afla aproape la nivelul cel mai înalt al teraselor arenei, având o priveliște bună asupra majorității celorlalte. Nu era nimeni prin apropiere. Băgă mâna adânc sub bluza groasă și jupui puțină piele artificială de pe abdomen. Rulă pielea într-un cocoloș și îl aruncă într-un vas mare în care creștea un copac, chiar în spatele locului în care stătea; apoi își verifică zecimile de credit Aoish, cardurile de memorie negociabile, terminalul din buzunar și pistolul ușor SAECR, care fusese ascuns sub burta de piele falsă. Cu coada ochiului văzu apropiindu-se un bărbat scund, îmbrăcat în haine închise la culoare. Omul se uită la Horza înclinând capul, de la circa cinci metri distanță, apoi veni mai aproape.

— Hei, vrei să fii Viață?

— Nu. Adio, zise Horza.

Bărbatul cel scund pufni și se îndepărtă, oprindu-se puțin mai încolo pe alee să înghiontească o formă întinsă la marginea unei terase înguste. Horza întinse capul și văzu acolo o femeie ridicându-și capul amețită, apoi scuturându-l încet, mișcând lațe sinuoase de păr alb murdar. Fața îi apăru scurt în lumina spotului de deasupra; era frumoasă, dar părea foarte obosită. Bărbatul scund îi vorbi iarăși, dar ea scutură din cap și făcu o mișcare din mână. Bărbatul scund se îndepărtă.

Zborul în fosta navetă a Culturii fusese relativ lipsit de evenimente; după puțină confuzie, Horza reușise să se descurce prin sistemul de navigație al Orbitalului, descoperise unde se afla față de ultima poziție cunoscută a *Olmedrecăi* și pornise să

vadă ce mai rămăsese din Meganavă. Accesase un serviciu de știri în timp ce se îndopa cu rațiile de urgență ale Culturii și găsi în sumar un raport despre *Olmedreca*. Imaginile arătau nava, lăsată puțin pe o parte și înclinată fracționat, plutind pe o mare calmă, înconjurată de ghețuri, primul kilometru al carenei părând a fi îngropat în imensul aisberg lamelar. Mici aparate de zbor și câteva navete zburau în jurul giganticei epave, ca muștele deasupra stârvului unui dinozaur. Comentariul care însoțea imaginile vorbea despre o a doua misterioasă explozie nucleară la bordul vasului. De asemenea, se spunea că atunci când sosise poliția, Meganava se dovedise a fi părăsită.

Auzind asta, Horza modifică imediat direcția navetei, rotind-o, pentru a se îndrepta spre Evanauth.

Horza știa acum că exista o navă corespunzând descrierii *Turbulenței în Aer Clar* pe Orbital, sau mai degrabă sub el, în fostul Sistem General de Vehicule al Culturii numit *Sfârșitul Invenției*. Considerase asta greu de crezut, dar nu putea fi altă navă. Conform agenției de informații, o navă potrivindu-se descrierii *TAC* fusese adusă la bord pe unul dintre șantierele navale ale Portului Evanauth pentru a-i fi reparate unitățile warp; sosise remorcată cu două zile în urmă, funcționându-i numai motoarele cu fuziune. Însă nu reuși să afle numele ei sau localizarea exactă.

Horza bănuia că *TAC* fusese folosită pentru salvarea supraviețuitorilor bandei lui Kraiklyn; probabil venise peste O comandată de la distanță, folosind motoarele warp. Culesese Compania Liberă și săltaseră înapoi, avariindu-și motoarele warp în timpul procesului.

De asemenea, nu reușise să afle cine erau supraviețuitorii, dar presupunea că unul dintre ei trebuia să fie Kraiklyn; nimeni altcineva nu ar fi reușit să aducă *TAC* peste Zidul Exterior. Spera că îl va găsi pe Kraiklyn la jocul de Damage. Oricum, Horza era hotărât ca după aceea să se ducă după *TAC*. Încă mai intenționa să se îndrepte spre Lumea lui Schar, iar *Turbulența în Aer Clar* era cel mai probabil mod de a ajunge acolo. Spera ca Yalson să fie în viață. De asemenea, spera ca *Sfârșitul Invenției* să fie complet demilitarizat, iar în spațiul din jurul Vavatch să nu se găsească nave ale Culturii. După atât timp, nu s-ar fi mirat ca Mințile Culturii să fi descoperit că *TAC* se aflase în aceeași zonă a spațiului ca și *Mâna lui Dumnezeu 137* când fusese atacată și

să fi făcut o legătură între cele două.

Se lăsă pe spate în scaun – sau sculptură – și se relaxă, așteptând ca tiparul de motie să-i dispară din trup și din minte. Trebuia să înceapă să gândească iarăși precum Kraiklyn; închise ochii.

După câteva minute auzi cum în partea cea mai de jos a arenei începeau să se întâmple anumite lucruri. Își reveni și privi în jur. Femeia cu părul alb care zăcuse pe terasa alăturată se ridicase; cobora, puțin ezitant, spre arenă, iar rochia lungă, grea, mătura treptele. Horza se ridică și el, urmărind rapid pe scări dâra parfumului ei. Ea nu se uită la el când o depăși. Își făcea de lucru cu o diademă strâmbă.

Se aprinseseră luminile peste masa colorată la care urma să se desfășoare jocul. Câteva scene din auditoriu începeau să se închidă sau să-și stângă luminile. Lumea gravita treptat spre masa de joc, spre scaunele, lojile și locurile de unde se putea privi din picioare. Sub reflectoare, siluete înalte în robe negre se mișcau încet, verificând piesele echipamentului de joc. Erau judecătorii: ishlorsinami. Specia lor era renumită ca fiind cea mai lipsită de imaginație, de umor, mai pedantă, cinstită și incoruptibilă din galaxie, și ei oficiau întotdeauna jocurile de Damage pentru că oricine altcineva cu greu ar fi putut fi de încredere.

Horza se opri lângă un chioșc de alimente ca să se aprovizioneze cu mâncare și băutură; se uită la masa de joc și la figurile din jurul ei în timp ce i se pregătea comanda. Femeia cu rochie grea și păr lung alb trecu pe lângă el, continuând să coboare. Diadema îi stătea aproape drept, deși rochia lungă și largă era boțită. În trecere căscă. Horza plăti mâncarea cu un card, apoi o urmă iar pe femeie, traversând mulțimea în creștere de oameni și mașini care începeau să se înghesuie în jurul perimetrului exterior al zonei de joc. Femeia îl privi cu suspiciune cum trecu din nou pe lângă ea coborând treptele pe jumătate în fugă.

Horza obținu prin mită un loc pe una dintre terasele mai bune. Trase gluga din gulerul gros al bluzei, întinzând-o peste frunte și puțin în față, astfel încât chipul să-i rămână în umbră. Nu voia ca adevăratul Kraiklyn să-l vadă acum. Terasa ieșea în exterior față de cele de mai jos, înclinându-se și oferind o vedere excelentă asupra mesei și a podurilor rulante de

deasupra. Majoritatea zonelor împrejmuite cu garduri din jurul mesei erau, de asemenea, vizibile. Horza se instală într-un șezlong moale lângă un grup de tripezi zgomotoși extravagant îmbrăcați, care strigau mult și scuipau mereu într-un vas larg aflat în centrul grupului de sofale legănându-se ușor.

Ishlorsinamii păreau satisfăcuți că totul era funcțional și organizat cinstit. Coborâră pe o rampă încastrată în suprafața podelei elipsoidale a arenei. Câteva reflectoare se stinseră; un câmp izolator fonic întrerupse sunetele din restul auditoriului.

Horza aruncă repede o privire în jur. Câteva scene erau încă luminate, dar se stingeau. Numărul lent de trapez cu animale continua însă, sus în întunericul de sub stele; fiarele uriașe și greoaie se răsuceau prin aer, cu centurile de câmp licărind. Făceau salturi și se roteau, dar acum, în timp ce făceau asta, trecând unul pe lângă celălalt prin aer, se atingeau cu ghearele, tăind lent și tăcut prin blană. Nimeni altcineva nu mai părea să le privească.

Horza fu surprins s-o vadă pe femeia care trecuse de două ori pe scări pe lângă el drapată pe o canapea liberă, rezervată în partea din față a terasei. Nu se gândise că ar putea fi atât de bogată încât să-și permită o asemenea zonă.

Fără vreo fanfară sau anunț, apărură Jucătorii Judecății de Apoi, urcând pe rampă în arenă, conduși de un singur ishlorsinami. Horza își verifică terminalul; mai erau exact șapte ore până la distrugerea Orbitalului. Aplauze, urale și, cel puțin lângă Horza, urlete puternice îi întâmpinară pe concurenți, deși totul era atenuat de câmpurile antifonice. Imediat ce ieșiră din umbrele rampei, unii dintre Jucători salutară mulțimea care venise să-i vadă jucând, pe când ceilalți îi ignorară complet.

Horza recunoștea puțini dintre ei. Cei pe care îi cunoștea, sau măcar auzise despre ei, erau Ghalssel, Tengayet Doy-Suut, Wilgre și Neeporlax. Ghalssel de la Corsarii lui Ghalssel – probabil cea mai de succes Companie Liberă. Horza auzise nava mercenarilor sosind de la vreo unsprezece kilometri distanță, în timp ce negocia cu vânzătoarea de navete. În acel moment ea înghețase; ochii îi sclipeau. Horza nu dorise să întrebe dacă presupunea că zgomotul provenea de la Cultura care venea să distrugă Orbitalul cu câteva ore mai devreme sau care venea să pună mâna pe ea fiindcă tocmai cumpărase o navetă dubioasă.

Ghalssel era un bărbat cu aspect banal, suficient de îndesat

ca să fie evident că provine de pe o planetă cu gravitație mare, dar fără impresia de putere comprimată pe care o lăsau cei mai mulți dintre asemenea oameni. Era îmbrăcat simplu și avea capul perfect ras. Probabil numai jocul de Damage, unde astfel de lucruri erau interzise, îl putea obliga pe Ghalssel să iasă din costumul pe care îl purta mereu. Tengayet Doy-Suut era înalt, cu pielea foarte închisă la culoare și la fel de simplu îmbrăcat. Suut era campionul jocului de Damage, atât ca scor, cât și ca maxim de credite. Venea de pe o planetă Contactată recent, doar cu douăzeci de ani în urmă, și fusese și acolo campion la jocuri de noroc și de cacealma. Acolo îi fusese îndepărtată fața și grefată o mască de oțel inoxidabil; numai ochii îi păreau vii: niște pietre prețioase moi montate în metalul sculptat. Masca avea finisajul mat, pentru a-i împiedica pe adversari să-i vadă cărțile reflectate pe față.

Wilgre trebuise să fie ajutat să urce rampa de câțiva sclavi din suita sa. Uriașul albastru de pe Ozhleh, înveșmântat într-o robă ca de oglindă, părea rostogolit pe pantă de oamenii mici din spate, deși poalele robei se mișcau din când în când ea să arate locurile în care cele patru picioare scurte se înfigeau ca să propulseze trupul impresionant în susul rampei. Într-una din cele două mâini ducea o oglindă mare; în cealaltă un bici la capătul căruia un rogothuyr orbit – cu cele patru labe incrustate cu metale prețioase, botul închis într-o botniță de platină și ochii înlocuiți cu smaralde – pășea tiptil ca un coșmar suplu de un alb pur. Capul gigantic al animalului se legăna dintr-o parte în alta folosindu-și simțul ultrasonic pentru a cartografia împrejurimile. Pe o altă terasă, aproape opusă celei a lui Horza, toate cele treizeci și două de concubine ale lui Wilgre își aruncară vălurile de pe trupuri și căzură pe genunchi și coate, venerându-și stăpânul. El flutură scurt oglinda înspre ele. Teoretic, toate amplificatoarele și microcamerele strecurate în auditoriu se întoarseră și ele să se fixeze asupra celor treizeci și două de femele diferite, având reputația de cel mai bun harem de un singur sex din galaxie.

Neeporlax făcea oarecum contrast. Tânărul era o figură sfrijită, mergând târșit, prost îmbrăcat, clipind în luminile arenei și ținând strâns o jucărie moale. Băiatul era probabil al doilea cel mai bun Jucător de Damage din galaxie, dar întotdeauna renunța la câștigurile sale, iar hotelurile obișnuite s-ar fi gândit

de două ori înainte de a-l primi; era bolnav, pe jumătate orb, depravat și albinos. Capul îi putea tremura scăpat de sub control în momentele de încordare ale jocului, dar mâinile țineau holocărțile de parcă plasticul ar fi fost imprimat în stâncă. Și el era asistat la urcarea pe rampă de către o fată tânără care îl ajută să se așeze pe scaun, îi pieptănă părul și-l sărută pe obraz, apoi se duse să stea în picioare în zona din spatele celor douăsprezece scaune, aflată imediat la pupa față de fotoliul tânărului.

Wilgre ridică una din mâinile sale albastre dolofane și aruncă câteva Sutimi mulțimii de dincolo de garduri; oamenii se târâră în patru labe după monede. Wilgre amesteca întotdeauna printre ele și câteva de valori mai ridicate. Odată, cu câțiva ani în urmă, la un joc pe o lună îndreptându-se către o gaură neagră, aruncase un Miliard împreună cu mărunțișul, renunțând poate la zece la sută din averea sa numai cu o fluturare a încheieturii. Un vagabond decrepit de pe asteroid, care tocmai fusese refuzat ca Viață fiindcă avea doar un braț, sfârșise prin a cumpăra întreaga lui planetă natală.

Restul Jucătorilor erau, de asemenea, o adunătură cosmopolită; dar cu o singură excepție, Horza nu-i recunoscu. Trei sau patru dintre ceilalți fură întâmpinați cu strigăte și focuri de artificii, deci probabil erau faimoși; restul erau fie necunoscuți, fie nu erau plăcuți. Ultimul jucător care urcă pe rampă fu Kraiklyn.

Horza se lăsă pe spate în șezlong, zâmbind. Liderul Companiei Libere își făcuse o mică modificare facială – probabil cu greu realizată – și își vopsise părul, dar era teafăr. Purta un costum deschis la culoare dintr-o bucată, era proaspăt bărbierit și părul îi era castaniu. Poate ceilalți de pe *TAC* nu l-ar fi recunoscut, dar Horza îl studiase – să vadă cum se mișca, cum mergea, cum îi erau organizați mușchii feței – și pentru Schimbător, Kraiklyn ieșea în evidență ca un bolovan pe o plajă nisipoasă.

După ce toți Jucătorii se așezară, Viețile lor fură conduse să ia loc pe scaunele aflate imediat în spatele fiecărui Jucător.

Viețile erau toate umanoizi; majoritatea oricum arătau deja pe jumătate morți, deși toți erau întregi din punct de vedere fizic. Unul câte unul fură duși pe scaune, prinși în chingi și li se puseră căști. Căștile ușoare și negre le acopereau fețele, cu excepția ochilor. Cei mai mulți se prăbușiră în față după ce

fuseseră legați; câțiva stătură mai drept, dar niciunul nu ridică ochii și nu privi în jur. Tuturor Jucătorilor obișnuiți li se permitea să aibă un set complet de Vieți; unii și-i creșteau în mod special, în timp ce alții aveau agenți care le furnizau tot ce doreau. Cei mai puțin bogați, Jucători nu atât de bine cunoscuți, cum era Kraiklyn, aveau scursorile din închisori și aziluri și câțiva depresivi care își lăsaseră moștenire altcuiva toate posesiunile. Adesea, membrii Sectei celor Deprimați puteau fi convinși să devină Vieți, fie pe gratis, fie în schimbul unei donații pentru cauza lor, dar Horza nu putea vedea niciunul dintre distinctivele lor turbane suprapuse sau simbolurile cu ochi sângerând.

Kraiklyn reușise să găsească numai trei Vieți; nu părea că va rămâne chiar atât de mult în joc.

Femeia cu părul alb de pe locul rezervat din fața terasei se ridică, se întinse și începu să se plimbe printre sofale și șezlonguri cu o expresie de plictiseală pe față. Tocmai când ajungea în dreptul șezlongului lui Horza se auzi gălăgie pe o terasă din spatele lor. Femeia se opri și privi. Horza se întoarse. Chiar și prin câmpul antifonic putea auzi un om strigând; părea că izbucnise o bătaie. Câțiva gardieni încercau să imobilizeze doi bărbați care se rostogoleau pe jos. Mulțimea de pe terasă făcuse un cerc în jurul evenimentului și priveau, împărțindu-și atenția între pregătirile pentru jocul de Damage și loviturile de pumni de pe terasa de lângă ei. În cele din urmă, cei doi fură puși pe picioare, dar, în loc să fie amândoi arestați, nu fu decât unul – un tinerel care lui Horza îi părea vag familiar, deși părea să se fi deghizat cu ajutorul unei peruci blonde care acum îi aluneca de pe cap.

Cealaltă persoană care se bătuse, tot un bărbat, scoase un fel de card din haine și i-l arătă tânărului, care încă mai răcnea. Apoi cele două gărzi în uniformă și omul care fluturase cardul plecară cu tânărul. Omul cu cardul scoase un obiect mic din spatele uneia din urechile tânărului în timp ce intra mergând pe vine într-un tunel de acces. Femeia cu păr alb lung își încrucișă brațele și continuă să se plimbe pe terasă. Cercul de oameni de pe terasa superioară se reînchise, ca o gaură dintr-un nor.

Horza o urmări pe femeie croindu-și drum printre canapele până ieși de pe terasă și o pierdu din vedere. Se uită în sus. Animalele care se luptau încă mai săreau și se roteau; sângele lor alb părea să strălucească atunci când le păta blana mițoasă.

Mârâiau încet și se coseau unul pe altul cu membrele anterioare lungi, dar acrobatica lor nu mai avea aceeași precizie; începeau să pară obosite și stângace. Horza își întoarse ochii spre masa de joc; toți erau pregătiți și jocul urma să înceapă.

Damage era doar un joc de cărți fantezist: parțial îndemânare, parțial noroc și parțial cacealma. Ceea ce îl făcea interesant nu erau numai sumele mari implicate, nici faptul că atunci când un jucător pierdea o viață chiar pierdea o Viață –, o ființă umană vie, care respiră – ci utilizarea în jurul mesei de joc a unor complicate câmpuri electronice bipolare care alterau conștiința.

Având cărțile în mână, un jucător putea modifica emoțiile unui alt jucător sau uneori pe ale mai multora. Teamă, ură, disperare, speranță, dragoste, camaraderie, îndoială, înflăcărare, paranoia; teoretic, orice stare emoțională pe care creierul uman era capabil să o experimenteze putea fi transmisă unui alt jucător sau folosită pentru sine. De la o distanță suficient de mare sau de aproape într-un câmp de protecție, jocul putea părea un amuzament pentru demenți sau pentru idioți. Un jucător cu o mână evident câștigătoare putea s-o arunce dintr-odată; cineva care nu avea nimic putea juca tot creditul pe care îl avea; oamenii cedau izbucnind în plâns sau începând să râdă necontrolat; puteau geme îndrăgostiți de un jucător cunoscut a fi cel mai mare dușman al lor sau să se încordeze în chingile care îi țineau legați, încercând să se elibereze pentru un atac ucigaș asupra celui mai bun prieten.

Sau se puteau sinucide. Jucătorii de Damage nu se eliberau niciodată din scaune (sau dacă ar fi făcut-o, un ishlorsinami i-ar fi împușcat cu un pistol paralizant de mare calibru), dar se puteau autodistruge. Fiecare consolă de joc, de la care unitățile emotoare radiau emoțiile importante, pe care se jucau cărțile și unde jucătorii puteau vedea timpul și numărul de Vieți care le mai rămăseseră fiecăruia, conținea un mic buton gol pe dinăuntru, în interiorul căruia un ac otrăvit aștepta pregătit să injecteze degetul care îl apăsa.

Damage era unul dintre acele jocuri la care nu era înțelept să-ți faci prea mulți dușmani. Numai cei cu o voință într-adevăr foarte puternică puteau învinge nevoia imperioasă de a se sinucide, implantată în creierele lor de un atac concentrat din partea a jumătate dintre jucătorii de la masă.

La sfârșitul fiecărei mâini, când banii puși în joc erau adunați de jucătorul care avea cele mai multe puncte, toți ceilalți jucători care continuaseră pariul pierdeau o Viață. Când nu le mai rămânea niciuna părăseau jocul, la fel și atunci când li se terminau banii. Regulile spuneau că jocul se termina când numai unui singur jucător îi rămâneau Vieți, deși în practică se termina când concurenții rămași cădeau de acord că, dacă ar mai fi stat mult, ar fi fost probabil să-și piardă propriile Vieți în dezastrul care era pe cale să se producă. Putea deveni foarte interesant spre sfârșitul jocului, când clipa distrugerii era foarte aproape, mâna continua de ceva timp, se mizaseră o grămadă de bani pe acea mână, și unul sau mai mulți jucători nu voiau să se retragă; atunci cei sofisticați se separau cu adevărat de diletanți, iar jocul devenea și mai mult un joc al nervilor. Câțiva dintre cei mai buni jucători de Damage din trecut pieriseră încercând să se provoace și să se sfideze unul pe altul în asemenea circumstanțe.

Din punctul de vedere al spectatorului, atracția specială a Damage-ului consta în faptul că, cu cât stăteai mai aproape de unitatea emotoare a unui anume jucător, cu atât mai mult erai afectat direct de emoțiile trăite de el. O întreagă subcultură bazată pe astfel de sentimente la mâna a doua se dezvoltase în cele câteva sute de ani în care Damage devenise un joc atât de select, dar popular: motii.

Mai erau și alte grupuri care jucau Damage. Jucătorii din Ziua Judecății erau numai cei mai faimoși și cei mai bogați. Motii își puteau lua doza emoțională în multe locuri răspândite prin galaxie, dar numai într-un joc complet, numai în pragul anihilării, numai cu cei mai buni jucători (plus câteva speranțe) puteau fi obținute cele mai intense experiențe. Pe unul dintre acești nefericiți îl impersonase Horza atunci când descoperise că nu putea avea un permis de trecere pentru mai puțin de dublul banilor luați pe navetă. Mituirea unui paznic implicase o sumă mult mai mică.

Adevărații moti erau înghesuiți în spatele gardului care îi separa de Vieți. Șaisprezece grămezi de oameni asudați, vizibil nervoși – ca și jucătorii, în majoritate bărbați – se înghionteau și se împingeau încercând să ajungă lângă masă, lângă Jucători.

Horza se uită la ei în timp ce cărțile erau împărțite de șeful ishlorsinami. Motii țopăiau, încercând să vadă ce se întâmplă,

iar gărzile echipate cu căști de protecție care îi fereau de pulsurile emotoarelor patrulau în perimetrul gardurilor, atingându-și nervoși coapsele și palmele și urmărind atent tot ce se întâmpla.

„... Sarble Ochiul...” spuse cineva în apropiere, și Horza se întoarse să vadă. Un umanoid cu aspect cadaveric întins pe o sofa în stânga și puțin în spatele lui Horza vorbea cu altcineva și arăta spre terasa unde avusese loc scandalul cu câteva minute mai devreme. Horza mai auzi cuvintele „Sarble” și „prins” încă de câteva ori în jurul lui pe măsură ce vestea se răspândea. Reveni la joc când Jucătorii începuseră să-și analizeze mâinile; începură pariurile. Horza se gândi că era păcat că reporterul fusese prins, dar asta ar fi putut însemna și o relaxare a paznicilor, dându-i mai multe șanse să nu fie întrebat despre permis.

Horza se afla la aproape cincizeci de metri de cel mai apropiat jucător, o femeie al cărei nume îl auzise menționat, dar îl uitase. Pe măsură ce jocul progresa, numai versiuni blânde a ceea ce era făcută ea să simtă aveau influență asupra conștiinței sale. Cu toate acestea, senzațiile nu-i plăceau, așa că porni câmpul protector al lojii, cu ajutorul micului sistem de butoane de pe brațul șezlongului. Dacă ar fi vrut, ar fi putut anula efectele imediate ale jucătorului în apropierea căruia se întâmpla să stea și să substituie efectele oricărei alte unități emotoare de pe masă. Efectul nu ar fi fost la fel de intens precum cel experimentat de moti sau de Vieți, dar ar fi oferit o idee bună despre senzațiile pe care le trăiau Jucătorii. Majoritatea celor din jurul lui foloseau comenzile în acest fel, comutând de la un jucător la altul în încercarea de a analiza stadiul general al jocului. Horza avea să se concentreze mai târziu asupra emisiilor emoționale ale lui Kraiklyn, deocamdată voia doar să se acomodeze cu sentimentul general al jocului.

Kraiklyn renunță la prima mână destul de repede, ca să evite pierderea unei Vieți atunci când se va termina; cu atât de puține Vieți proprii, așa era cel mai înțelept, dacă nu avea o mână foarte puternică. Horza îl studie cu atenție pe bărbat în timp ce acesta stătea pe spate în scaun și se relaxa, cu unitatea emotoare dormitând. Kraiklyn își linse buzele și-și șterse sprâncenele. Horza decise ca la următoarea mână să tragă cu ochiul la ceea ce suporta Kraiklyn, doar ca să vadă cum era.

Mâna se încheie. Câștigă Wilgre. Făcu semn cu mâna, răspunzând uralelor mulțimii. Câțiva moti leșinaseră deja; la capătul opus al elipsoidului, în cușca lui, rogothuyrul sforăi. Cinci Jucători pierdură Vieți; cinci oameni legați de scaune, așteptând lipsiți de speranță, disperați, în timp ce efectele câmpurilor emotoare încă rezonau în ei, se destinseră brusc în momentul în care căștile lor le trimiseră un puls neural prin capete, suficient de puternic ca să amorțească Viețile din jurul lor și să-i facă pe motii cei mai apropiați și pe Jucătorii cărora le aparțineau Viețile să tresară. Ishlorsinamii desfăcură chingile de pe scaunele morților și îi scoaseră de acolo pe rampa de acces. Viețile rămase își reveniră treptat, dar rămaseră la fel de apatici ca înainte. Ishlorsinamii pretindeau că verificau întotdeauna ca fiecare Viață care se oferea voluntar să fie autentică, iar drogurile pe care li le dădeau nu făceau decât să-i împiedice să devină isterici, dar se zvonea că procesul de scanare al ishlorsinamilor putea fi ocolit, și unii oameni reușiseră să scape de dușmani drogându-i sau hipnotizându-i și făcându-i să se ofere „voluntari” pentru joc.

Când începu a doua mână și Horza își porni monitorul ca să experimenteze emoțiile lui Kraiklyn, femeia cu părul alb se întoarse și-și reluă locul în fața Schimbătorului, în partea din față a terasei, întinzându-se obosită peste mobilier, ca și cum s-ar fi plictisit.

Horza nu știa destule despre Damage ca joc de cărți ca să fie capabil să urmărească ce se petrecea exact cu cărțile, fie citind diferitele emoții schimbate în jurul mesei, fie analizând fiecare rundă după ce se termina – așa cum prima dintre ele era deja analizată de tripezii urlători de lângă el – atunci când modul în care fuseseră primite și jucate cărțile era preluat prin circuitele interne de transmisie ale arenei. Dar se conectă la sentimentele lui Kraiklyn tocmai ca să vadă cum erau.

Căpitanul *Turbulenței în Aer Clar* era lovit din diferite direcții. Unele emoții erau contradictorii, iar Horza bănuia că asta însemna că nu se făcea un efort concertat împotriva lui Kraiklyn; încasa doar armamentul secundar al majorității adversarilor. Exista o dorință considerabilă de a-l plăcea pe Wilgre – acel atractiv albastru... și cele patru piciorușe atât de comice nu puteau reprezenta cine știe ce amenințare... Puțin clovn, zău așa, cu toți banii lui... Pe de altă parte, femeia care stătea în

dreapta lui Kraiklyn, dezgolită până în talie, fără sâni, cu husa unei săbii ceremoniale petrecută peste spatele gol: ea trebuia privită… Dar era de-a dreptul ceva de râs… *Nimic nu contează cu adevărat; totul e doar o glumă; viața, jocul… o carte seamănă destul de mult cu alta dacă stai să te gândești… La urma urmei, ai putea foarte bine să arunci totul în aer…* Venea rândul lui să joace… Mai întâi gagica aia cu pieptul plat… ooo, de-ar avea o carte cu care s-o lovească *pe ea*…

Horza închise din nou monitorul, nesigur dacă auzea propriile gânduri ale lui Kraiklyn despre femeie sau cele pe care altcineva îl îndemna să le aibă față de ea.

Prinse gândurile lui Kraiklyn ceva mai târziu în timpul rundei, când femeia ieșise din joc și stătea relaxată, cu ochii închiși. (Horza îi aruncă o privire scurtă femeii cu părul alb de pe sofaua din fața lui; aparent urmărea jocul, dar unul din picioare îi atârna peste marginea lojii, legănându-se, de parcă ar fi fost cu mintea în altă parte.) Kraiklyn se simțea bine. În primul rând, târfa de lângă el ieșise, și era convins că din cauza unora dintre cărțile jucate de el, dar mai era și un fel de euforie interioară… Iată-l aici, jucând cu cei mai buni jucători din galaxie… *Jucătorii*. El. El… (un subit gând inhibitor blocă numele la care tocmai se gândea)… și chiar nu se descurca rău deloc… Ținea pasul… De fapt, mâna lui arăta al dracului de bine… În sfârșit lucrurile mergeau așa cum trebuia… Urma să câștige ceva… Prea multe lucruri… mă rog, fusese acea… *Gândește-te la cărți!* (brusc) *Gândește-te la aici și acum! Da, cărțile… Să vedem… Îl pot lovi pe mocofanul ăla albastru cu…* Horza închise din nou.

Transpira. Nu-și dăduse seama pe de-a-ntregul de gradul de feedback primit dinspre mintea Jucătorului implicat. Crezuse că numai emoțiile circulau între ei; nu visase să pătrundă atât de mult *în* mintea lui Kraiklyn. Totuși, asta era doar o fărâmă din ceea ce Kraiklyn însuși primea din plin, și la fel motii și Viețile din spatele lui. Feedback real, abia ținut sub control, abia oprit să nu devină echivalentul emoțional al unui urlet în difuzoare, ducând la distrugere. Acum Schimbătorul înțelese atracția jocului și de ce se spunea că oamenii înnebuneau când îl jucau.

Pe cât de mult îi displăcea experiența, Horza simți un nou respect pentru omul pe care avea intenția cel puțin să-l înlăture și să-l înlocuiască și cel mai probabil să-l ucidă.

Kraiklyn avea oarecum un avantaj, întrucât gândurile și

emoțiile care se îndreptau spre el erau cel puțin parțial emanate din propria-i minte, pe când Viețile și motii trebuiau să facă față unor explozii extrem de puternice din ceva ce era în întregime modul altcuiva de a simți ceva. La fel, era nevoie de o considerabilă tărie de caracter sau de un antrenament greu și îndelungat ca să fii capabil să te descurci cu ceea ce Kraiklyn evident se descurca. Horza comută iar și se gândi: *Oare cum rezistă motii?* Și: *Fii atent; poate așa au început și ei.*

Kraiklyn pierdu mâna, după două runde de pariuri. Albinosul pe jumătate orb, Neeporlax, fu și el înfrânt, iar Suut strânse câștigul, chipul său de oțel strălucind în lumina reflectată de creditele Aoish din fața lui. Kraiklyn se prăbuși în scaunul lui, simțindu-se, Horza știa, ca și mort. Un puls de un fel de agonie resemnată, aproape recunoscătoare, trecu prin Kraiklyn dinspre spate în timp ce prima sa Viață murea, iar Horza simți și el. Și el, și Kraiklyn tresăriră.

Horza închise și își privi ceasul. Trecuse mai puțin de o oră de când își croise drum printre paznicii porților exterioare ale arenei. Avea ceva de mâncare și o măsuță scundă lângă sofaua lui, dar cu toate acestea se ridică și se îndepărtă de masă, urcând pe terasă, spre trecerea cea mai apropiată, unde așteptau chioșcuri cu alimente și baruri.

Gardienii verificau permisele. Horza îi văzu trecând de la o persoană la alta pe terasă. Fără să-și miște capul, urmărea cu privirea mișcarea gardienilor. Unul dintre ei venea aproape direct spre el, aplecându-se să întrebe o femeie aparent bătrână întinsă pe un pat de aer care răspândea aburi parfumați în jurul picioarelor ei subțiri, expuse. Privea jocul cu un zâmbet larg întipărit pe chip și dură ceva până să-l observe pe gardian. Horza merse ceva mai repede, astfel că, atunci când gardianul se îndreptă de spate, trecuse de femeie.

Bătrâna își flutură permisul și se întoarse repede la joc. Gardianul întinse un braț în fața lui Horza.

— Puteți să-mi arătați permisul dumneavoastră, domnule?

Horza se opri și o privi drept în față pe femeia tânără, voinică. Se uită înapoi spre sofaua pe care stătuse.

— Îmi pare rău, cred că l-am lăsat acolo. Mă întorc într-o secundă; vi-l pot arăta atunci? Mă grăbesc puțin. Își mută greutatea de pe un picior pe altul și se îndoi puțin din talie. M-a cam prins ultima rundă. Am băut prea mult înainte de începerea

jocului; întotdeauna fac la fel; nu mă învăț minte niciodată. Bine?

Întinse mâinile, cu un aer sfios, și făcu un gest ca și cum ar fi vrut s-o bată pe umeri pe femeia-gardian. Își schimbă din nou greutatea. Ea privi în jos spre locul în care Horza indicase că-și lăsase permisul.

— Deocamdată da, domnule. O să mă uit mai târziu la el. Dar n-ar trebui să plecați și să-l lăsați așa. Să nu mai faceți asta.

— Așa e! Așa e! Mulțumesc!

Horza râse și plecă în pas vioi pe o alee circulară și apoi intră într-o toaletă, în caz că fusese urmărit. Se spălă pe față și pe mâini, ascultă o femeie beată cântând undeva într-o încăpere cu ecou, apoi ieși pe o altă ușă și ocoli până la altă terasă, unde își luă altceva de mâncare și bău ceva. Dădu din nou mită ca să între pe o terasă diferită, aceasta chiar mai scumpă decât cea pe care fusese inițial, pentru că se găsea lângă cea ocupată de concubinele lui Wilgre. Un perete moale dintr-un material negru lucios se ridica în spatele și pe lateralele terasei lor ca să le ferească de ochii vecinilor, dar mirosul trupurilor lor plutea puternic peste terasa pe care se găsea acum Horza. Modificate genetic încă înainte de concepție nu numai ca să fie uluitor de atractive pentru o largă varietate de masculi umanoizi, femelele din harem aveau, de asemenea, feromoni afrodiziaci foarte accentuați. Înainte să-și dea seama ce se întâmplă, Horza avu o erecție și începu să transpire din nou. Majoritatea bărbaților și femeilor din jurul lui erau evident excitați sexual, și cei care nu erau conectați la joc prin vreun fel de exotică dublă fixație erau angajați în preludii erotice sau chiar acte sexuale. Horza își declanșă iarăși glandele imunizatoare și merse amorțit spre partea din față a terasei, unde cinci canapele fuseseră eliberate de către doi masculi și trei femele care se rostogoleau pe podea chiar lângă parapet. Hainele zăceau împrăștiate pe jos. Horza se așeză pe una dintre cele cinci canapele. Un cap de femeie, umed de sudoare, apăru din grămada de trupuri răsturnate suficient cât să se uite la Horza și să șuiere:

— Simte-te liber; și dacă vrei să…

Apoi ochii i se dădură peste cap și gemu. Capul dispăru iar.

Horza clătină din cap, înjură și ieși de pe terasă. Încercarea de a-și recupera banii dați mită fu întâmpinată cu un hohot compătimitor.

Ajunse să stea pe un scaun de la un bar combinat cu agenție de pariuri. Comandă un bol cu droguri și parie o sumă mică pe Kraiklyn pentru următoarea mână, în timp ce trupul său se elibera treptat de efectele glandelor sudoripare modificate ale concubinelor. Pulsul îi scăzu și respirația i se liniști; nu-i mai curgea transpirația pe frunte. Sorbi din bol și inspiră aburii, privind cum Kraiklyn pierde prima mână și apoi încă una, deși în prima se retrăsese suficient de devreme ca să nu piardă o Viață. Oricum, rămăsese numai cu o singură Viață. Un jucător de Damage își putea juca propria viață dacă nu-i mai rămânea niciuna în spate, dar era un lucru rar, și mai ales în jocuri în care cei mai buni întâlneau aspiranți, pe când aici ishlorsinamii aveau grijă să interzică asta.

Căpitanul *Turbulenței în Aer Clar* nu risca. Se retrăgea de fiecare dată înainte de a pierde o Viață, evident în așteptarea unei mâini care să fie de neînvins, înainte de a risca o miză care să fie ultima în joc. Horza mâncă. Horza bău. Horza trase pe nas. Uneori încerca să se uite pe terasa pe care stătuse inițial, unde se afla femeia plictisită, dar nu putea vedea din cauza luminilor. Din când în când, se uita la animalele care se luptau la trapez. Acum erau obosite și rănite. Coregrafia elaborată a mișcărilor lor anterioare dispăruse și acum se mulțumeau să se agațe încrâncenate de trapez cu un membru și să se lovească unul de altul cu gheara celuilalt ori de câte ori se întâmpla să ajungă suficient de aproape. Picături de sânge alb cădeau ca o zăpadă rară și se depuneau pe un câmp de forță invizibil, situat la douăzeci de metri sub ele.

Rând pe rând, Viețile mureau. Jocul continua. Timpul, în funcție de cine erai, se târa sau alerga. Prețul băuturilor, drogurilor și al mâncării creștea încet, pe măsură ce momentul distrugerii se apropia. Prin domul transparent al vechii arene sclipeau din când în când luminile navetelor care plecau. Izbucni o bătaie între doi clienți ai unui bar. Horza se ridică și plecă înainte ca gardienii să apară ca să-i despartă.

Horza își numără banii. Mai avea două zecimi de credite Aoish, plus ceva bani pe cardurile de credit negociabile, care deveneau din ce în ce mai greu de folosit pe măsură ce computerele din rețeaua financiară a Orbitalului erau închise.

Se sprijini de parapetul unei pasarele circulare, privind desfășurarea jocului la masa de dedesubt. Wilgre conducea;

Suut era imediat în urma lui. Pierduseră amândoi același număr de Vieți, dar uriașul albastru avea mai mulți bani. Doi dintre aspiranți părăsiseră jocul, unul după ce încercase fără succes să-l convingă pe arbitrul ishlorsinami că își putea permite să joace pe propria viață. Kraiklyn încă mai era acolo; dar, după prim-planul feței sale surprins de Horza pe ecranul unui monitor dintr-un bar, bărbatul trecea prin momente grele.

Horza se jucă cu o zecime de credit Aoish, dorindu-și ca jocul să se termine sau cel puțin Kraiklyn să iasă. Moneda se lipi de mâna lui și se uită înăuntrul ei. Era ca și când s-ar fi uitat într-un tub subțire, infinit, luminat la capătul opus. Ducându-l la un ochi, ținându-l pe celălalt închis, puteai încerca o senzație de amețeală.

Aoish erau o specie de bancheri, iar creditele reprezentau cea mai mare invenție a lor. Erau cam singurele instrumente de schimb universal acceptate existente și fiecare dădea dreptul deținătorului să convertească moneda fie într-o greutate dată din orice element stabil, un teritoriu de pe un Orbital liber, sau un computer de o anumită viteză și capacitate. Aoish garantau conversia și își plăteau întotdeauna datoriile și, cu toate că rata de schimb putea uneori să varieze în limite mai largi decât era oficial permis – ca de exemplu în timpul războiului dintre Idirani și Cultură –, valoarea reală și teoretică a monedei rămânea suficient de previzibilă ca să constituie o apărare sigură împotriva vremurilor nesigure, mai degrabă decât un vis al unui speculator. Circulau zvonuri – ca întotdeauna, suficient de contradictorii pentru a fi susceptibile de a fi credibile – că grupul din galaxie care poseda cea mai mare cantitate de monede era Cultura; societatea care milita cel mai mult împotriva banilor pe scena civilizației. Totuși, nici Horza nu prea credea în acest zvon; de fapt, el credea că era exact genul de zvon pe care Cultura l-ar răspândi despre ea însăși.

Împinse moneda într-un buzunar interior al bluzei când îl văzu pe Kraiklyn întinzându-se spre centrul mesei de joc aruncând câteva monede în grămada deja mare de acolo. Acum urmărind atent, Schimbătorul își croi drum până la cel mai apropiat birou de schimb, obținu opt Sutimi pentru unica sa Zecime (o rată de schimb exorbitantă, chiar după standardele Vavatch) și folosi niște mărunțiș drept mită pentru a pătrunde pe o terasă cu câteva locuri neocupate. Acolo plonjă în gândurile lui Kraiklyn.

Cine ești? Întrebarea sări din el, spre el.

Senzația era una de vertij, o uluitoare amețeală, un echivalent enorm amplificat al dezorientării care afectează uneori ochii atunci când se fixează asupra unui model simplu și regulat, iar creierul interpretează greșit distanța față de model, falsul focar părând să tragă de ochi, mușchi contra nervi, realitate contra presupuneri. Capul lui nu înota; părea să se scufunde, prăbușindu-se, luptându-se.

Cine ești? (Cine sunt?) Cine ești?

Poc, poc, poc: sunetul barierelor căzând, sunetul ușilor închizându-se; atac și încarcerare, explozie și colaps împreună.

Doar un accident neînsemnat. O mică greșeală. Unul din acele lucruri. Un joc de Damage, un impresionist hi-tech… nefericită combinație. *Două substanțe chimice inofensive care, atunci când sunt amestecate…* Feedback, un urlet ca o durere și ceva rupându-se…

O minte între oglinzi. Se îneca în propria reflexie (ceva rupându-se), căzând prin ea. O parte din el care se stinge – partea care nu dormea? Da? Nu? — strigând din puțul adânc, întunecat, căzând: *Schimbător… Schimbător… Schimbă…*

… Sunetul se stinse, într-o șoaptă, deveni geamătul ca de vânt al aerului stătut dintre copacii morți într-un arid miez de noapte la solstițiu, iarna sufletului într-un loc calm, rece.

Știa…

(Ia-o de la capăt…)

Cineva știa că undeva un om stătea într-un scaun, într-o sală mare într-un oraș în… într-un loc mare, un loc mare și amenințat; și omul juca… juca un joc (un joc care ucidea). Omul era încă acolo, trăind și respirând… Dar ochii lui nu vedeau, urechile lui nu auzeau. Acum avea doar un simț: acesta, dinăuntru, închis… aici înăuntru.

Șoaptă: *Cine sunt?*

A avut loc un mic accident *(viața ca o succesiune de astfel de accidente; evoluția dependentă de joc; întregul progres în funcție de mersul prost al lucrurilor)…*

El *(și uită cine e acest „el”, acceptă pur și simplu termenul fără nume în timp ce ecuația se rezolvă de la sine)*… el este omul din scaun din sala din locul cel mare, prăbușit undeva în sine însuși, undeva înăuntru… un altul. O dublură, o copie, cineva pretinzând că e el.

… Dar e ceva greșit în teoria asta…

(Ia-o de la capăt…)

Forțele importante.

Am nevoie de indicii, de puncte de referință, de ceva de care să mă agăț.

Amintirea celulei divizându-se, văzută în scurgerea timpului, însuși începutul vieții independente, deși încă dependentă. *Păstrează imaginea asta.*

Cuvinte (nume); am nevoie de cuvinte.

Nu încă, dar… ceva e pe cale de a se răsturna; un loc…

Ce caut?

Mintea.

A cui?

(Liniște)

A cui?

(Liniște)

A cui?…

(Liniște)

(… Ia-o de la capăt…)

Ascultă. Ești în șoc. Ai fost lovit, tare. Asta e o formă de șoc și o să-ți revii.

Tu ești omul care joacă jocul (așa cum facem toți)… Totuși, încă e ceva care nu merge bine, ceva care în același timp lipsește și e în plus. Gândește-te la erorile vitale; gândește-te la celula aceea care se divizează, aceeași și nu-aceeași, la locul care s-a răsturnat, la grupul de celule întorcându-se pe dos, arătând ca un creier despicat (fără să doarmă, mișcându-se). Ascultă pe cineva care încearcă să-ți vorbească…

(Liniște)

(Asta din străfundurile nopții, gol în pustietate, cu geamătul vântului de gheață ca unic acoperământ, singur în întunericul geros sub un cer de obsidian rece.)

Cine a încercat vreodată să-mi vorbească? Când am ascultat eu vreodată? Când am fost eu altcineva decât eu însumi, purtându-mi doar mie de grijă?

Individul este rodul greșelii; în consecință numai evoluția are valoare… Așadar, cine va vorbi pentru el?

Vântul urlă, golit de înțelesuri, o absorbție a căldurii, un impozit pe speranță, distribuindu-i căldura trupului extenuat pe cerul negru, dizolvând flacăra sărată a vieții lui, răcind-o până în

miez, storcând-o și încetinind-o. Se simte căzând iar și știe că de data asta plonjonul e mai adânc, spre locul în care tăcerea și frigul sunt absolute, și niciun glas nu strigă, nici măcar acesta.

(Urlă ca vântul): *Cui i-a păsat vreodată destul încât să-mi vorbească?*

(Liniște)

Cui i-a păsat vreodată…

(Liniște)

Cui?…

(Șoaptă): *Ascultă: „Jinmoti din…”*

… Bozlen Doi.

Doi. Cineva vorbise odată. *El* era Schimbătorul; el era eroarea, copia imperfectă.

El juca un joc diferit de al celuilalt (dar și el intenționa să ia o viață). El privea, simțind ceea ce simțea celălalt, dar simțind mai mult.

Horza. Kraiklyn.

Acum știa. Jocul era… Damage. Locul era… o lume unde panglica ideii originale era răsucită… un Orbital: Vavatch. Mintea de la Lumea lui Schar. Xoralundra. Balveda. (Și descoperindu-și ura, lovi în peretele puțului, ca un piron pentru o frânghie.) *Cultura!*

O breșă în zidul celulei; apa năvălind; lumina eliberându-se; iluminarea… conducând la renaștere.

Greutate și frig și strălucire, lumină strălucitoare…

… La dracu'. Ticăloșii. Am pierdut tot, mulțumită unui falset al Prăpastiei Îndoielii de Sine…

Un val de furie deznădăjduită îl mătură și ceva muri.

Horza își smulse căștile fragile. Zăcea tremurând pe sofa, cu ochii lăcrimând și usturându-l, holbându-se în sus la luminile auditoriului și la cele două animale luptătoare albe atârnând pe jumătate moarte pe trapezele de deasupra. Se forță să închidă ochii, apoi îi deschise din nou, îndepărtându-se de întuneric.

Prăpastia Îndoielii de Sine. Kraiklyn fusese lovit cu niște cărți care îl făceau pe jucătorul țintă să se îndoiască de propria identitate. După cursul gândurilor lui Kraiklyn înainte ca el să-și scoată căștile, Horza bănui că efectul nu îl înspăimântase prea mult pe Kraiklyn, doar îl dezorientase. Fusese destul de distras de atac ca să piardă o mână, și asta era tot ceea ce doriseră adversarii lui. Kraiklyn ieși din joc.

Efectul asupra *lui*, încercând să fie Kraiklyn, dar știind că nu e, fusese mai grav. Asta era tot. Orice Schimbător ar fi avut aceeași problemă; era sigur de asta…

Tremuratul începu să slăbească. Se ridică și-și coborî picioarele de pe canapea. Trebuia să plece. Kraiklyn va pleca, așa trebuia să facă și el.

Adună-te, omule.

Se uită în jos la masa de joc. Femeia fără sâni câștigase. Kraiklyn îi aruncă o privire când ea își strângea câștigurile și chingile lui se desfăcură. Pe drumul spre ieșirea din arenă, Kraiklyn trecu pe lângă trupul inert, cald încă, al ultimei sale Vieți în momentul în care era eliberat din scaun.

Lovi cadavrul; mulțimea huidui.

Horza se ridică, se întoarse și se izbi de un corp rigid, inflexibil.

— Acum pot să vă văd permisul, domnule? zise femeia-gardian pe care-o mințise mai devreme.

Zâmbi nervos, conștient că încă mai tremura puțin; avea ochii roșii și fața acoperită de sudoare. Femeia-gardian îl privea fix, cu chipul lipsit de expresie. Câțiva dintre oamenii de pe terasă se uitau la ei.

— Îmi… pare rău, spuse rar Schimbătorul, căutând în buzunare cu mâini nesigure.

Femeia-gardian întinse o mână și îl apucă de cotul stâng.

— Poate ar fi mai bine…

— Uite ce-i, zise Horza aplecându-se spre ea. Eu… nu am. O atenție ar fi de folos?

Începu să-și strecoare mâna în interiorul bluzei după credite. Femeia-gardian lovi cu genunchiul și îi răsuci brațul stâng la spate. Totul fu făcut în cel mai expert mod, iar Horza trebui să sară ca să se poată apăra rezonabil. Își lăsă umărul stâng să se relaxeze și începu să se ghemuiască, dar nu înainte ca mâna sa liberă să fi zgâriat ușor fața femeii-gardian (și asta, își dădu el seama în timp ce cădea, fusese o reacție instinctivă, nimic premeditat; dintr-un motiv oarecare găsi asta amuzant).

Femeia-gardian prinse celălalt braț al lui Horza și-i imobiliză la spate ambele mâini, folosindu-și mănușa-cătușă ca să le fixeze acolo. Cu cealaltă mână își șterse sângele de pe obraz. Horza îngenunche pe podeaua terasei, gemând așa cum ar fi făcut orice om cu un braț rupt sau dislocat.

— E totul în regulă; doar o mică problemă cu un permis. Vă rog să vă continuați distracția, spuse femeia-gardian.

Își smuci brațul în sus; mănușa-cătușă îl săltă și pe Horza. Scânci cu durere prefăcută, apoi, cu capul în jos, fu împins pe scări în sus.

— Șapte-trei, șapte-trei; bărbat cod verde pe pasarela șapte babord, zise ea în microfonul de la rever.

Horza o simți că începe să slăbească imediat ce ajunseră la pasarelă. Deocamdată nu vedea alți gardieni. Pașii femeii din spatele lui încetineau și ezitau. O auzi gâfâind și un cuplu de bețivi sprijiniți de un autobar se uitară întrebători la ei; unul își roti scaunul de la bar ca să privească.

— Șapte-tr… începu femeia-gardian.

Apoi picioarele i se muiară. Horza fu tras în jos odată cu ea, mănușa-cătușă rămânând strânsă, deși mușchii femeii se relaxau. Își încordă iar umărul, se răsuci și trase în sus; filamentele de câmp ale mănușii cedară, făcând ca vânătăi livide să-i apară pe încheieturile mâinilor. Gardianul rămase pe spate pe jos, cu ochii închiși, respirând ușor. Horza o zgâriase cu o unghie cu otravă neletală, așa credea; oricum nu avea timp să aștepte să vadă. Cu siguranță aveau să vină curând s-o caute și el nu-și permitea să-l lase pe Kraiklyn să se îndepărteze prea mult. Indiferent dacă se înapoia la navă, așa cum se aștepta Horza, sau mai stătea să urmărească jocul, Schimbătorul voia să rămână în apropiere.

În timpul mișcării gluga îi căzuse. O trase în față, apoi o săltă pe femeie, o târî până la barul unde stăteau cei doi bețivi și o așeză pe un scaun, încrucișându-i brațele pe tejghea și lăsându-i capul sprijinit de ele.

Bețivul care urmărise ce se întâmplase rânji la Schimbător. Horza încercă să-i răspundă cu o grimasă.

— Acum ai grijă de ea, zise.

Observă o manta la picioarele scaunului celuilalt bețiv și o ridică, zâmbindu-i proprietarului, prea ocupat să ceară ceva de băut ca să dea importanță. Horza puse mantaua în jurul umerilor femeii, ascunzându-i uniforma.

— În caz că răcește, îi spuse primului bețiv, care dădu din cap.

Horza se îndepărtă repede. Celălalt bețiv, care până atunci n-o observase pe femeie, își luă băutura de pe tejgheaua

rabatabilă din fața lui, se întoarse să-i spună ceva prietenului său, o văzu pe femeia acoperită de la bar, o înghionti și zise:

— Hei, îți place mantaua, nu? Ce-ar fi să-ți iau ceva de băut?

Înainte de a părăsi auditoriul, Horza ridică privirea. Animalele nu mai luptau. Sub bucla strălucitoare care era partea îndepărtată – și momentan partea în care era ziuă – a Orbitalului o fiară zăcea într-o baltă largă și puțin adâncă de sânge lăptos, sus în aer, imensul său trup cu patru membre formând un X deasupra evenimentelor de dedesubt, cu blana întunecată și capul greu spintecat pătate cu alb. Cealaltă creatură atârna, legănându-se ușor, de trapezul său; se răsucea lent și picura sânge alb, agățată cu ghearele strânse și țepene, la fel de moartă ca și adversarul său căzut.

Horza își frământă mintea, dar nu-și putu aminti numele acestor fiare ciudate. Scutură din cap și se grăbi să plece.

Găsi arena Jucătorilor. Un ishlorsinami stătea lângă niște uși duble pe un coridor aflat mult sub suprafața arenei. Câțiva oameni și mașini stăteau în picioare sau pe jos în jurul lui. Unii îi puneau întrebări tăcutului ishlorsinami; cei mai mulți vorbeau între ei. Horza inspiră adânc, apoi, fluturând unul dintre cardurile negociabile acum inutile, își croi drum cu coatele prin mulțime, spunând:

— Paza; haideți, dați-vă la o parte. Paza!

Oamenii protestau, dar se mișcau. Horza se plantă în fața înaltului ishlorsinami. Ochii de oțel priviră în jos spre el de pe o față slabă, dură.

— Tu, zise Horza pocnind din degete. Unde a plecat Jucătorul acela? Cel într-un costum deschis la culoare dintr-o bucată, cu părul castaniu.

Umanoidul înalt ezită.

— Haide, omule, făcu Horza. L-am urmărit pe trișorul ăla prin jumătate de galaxie. Nu vreau să-l pierd acum!

Ishlorsinami-ul își smuci capul în direcția coridorului care ducea la intrarea în arena principală.

— Tocmai a plecat.

Vocea umanoidului suna ca două bucăți de sticlă spartă frecate între ele. Horza tresări, dar dădu rapid din cap și, împingându-se din nou prin mulțime, o luă la fugă pe coridor.

În vestibulul complexului arenei era și mai multă lume. Paznici, roboți de securitate pe roți, bodyguarzi particulari,

șoferi, piloți de navete, poliția orașului; oameni cu priviri disperate fluturând carduri negociabile; alții înscriindu-i pe liste pe cei care își cumpărau un loc în navetele și avioanele care părăseau zona portului; oameni care pierdeau timpul pe acolo așteptând să vadă ce urma să se întâmple sau sperând că avea să apară vreun taxi comandat; oameni care hoinăreau cu expresii pierdute pe fețe, cu haine rupte și cu părul încâlcit; alții zâmbind, încrezători, strângând în brațe bagaje voluminoase și saci și adesea însoțiți de un paznic personal angajat: toți aceștia mișunau într-o vastă întindere de spațiu agitat, zgomotos, care se extindea de la auditoriul propriu-zis la piața de afară, în aer liber, sub stele și sub linia strălucitoare a părții opuse a Orbitalului.

Trăgându-și și mai mult gluga pe față, Horza trecu printr-un zid de gardieni. Încă păreau să fie preocupați de a ține lumea afară, chiar și în acest stadiu avansat al jocului și al numărătorii inverse spre distrugere, iar el nu fu oprit. Privi pe deasupra masei învolburate de capete, pelerine, căști, huse și ornamente, întrebându-se cum o să-l prindă pe Kraiklyn într-o asemenea îngrămădeală sau măcar cum o să-l vadă. O formație de patrupezi în uniformă se împinseră pe lângă el, un oarecare demnitar înalt fiind purtat pe o lectică în mijlocul lor. Pe când Horza încă se mai clătina, o roată moale pneumatică se rostogoli la picioarele lui și barul mobil își prezentă produsele.

— Doriți un bol de droguri cocktail, domnule? zise mașina.

— Du-te dracului, îi răspunse Horza și se întoarse să urmeze formația de creaturi patrupede care se îndrepta spre porți.

— Desigur, domnule; sec, mediu sau?...

Horza își croi drum cu coatele după patrupede. Îi ajunse și, în siajul lor, reuși să treacă ușor de porți.

Afară era surprinzător de frig. Horza își vedea răsuflarea în față în timp ce privea repede în jur, încercând să-l zărească pe Kraiklyn. Mulțimea din afara arenei nu era cu mult mai puțin densă și gălăgioasă decât cea dinăuntru. Oamenii își strigau mărfurile, vindeau bilete, se învârteau pe acolo, mergeau încolo și-ncoace, încercau să cerșească bani de la străini, furau din buzunare, cercetau cerul sau trăgeau cu ochiul prin spațiile largi dintre clădiri. Un șuvoi constant de mașini apărea vuind din cer sau străbătând bulevardele, apoi autovehiculele se opreau și, după ce luau oamenii la bord, decolau în grabă.

Horza nu prea putea să vadă bine. Observă un gardian uriaș: un gigant înalt de trei metri într-un costum voluminos, purtând un pistol mare și privind în jur cu o expresie absentă pe fața largă, palidă. Șuvițe de păr roșu țipător îi ieșeau de sub cască.

— Ești de închiriat? întrebă Horza, înotând să ajungă la uriaș printr-o grămadă de oameni care urmăreau niște insecte luptându-se.

Fața largă aprobă cu gravitate și uriașul deveni atent.

— Asta sunt, bubui vocea puternică.

— Uite o Sutime, zise Horza repede, aruncând o monedă în mănușa bărbatului, unde păru că se pierde. Ridică-mă pe umerii tăi. Caut pe cineva.

— Bine, zise bărbatul, după ce se gândi o secundă.

Se lăsă încet într-un genunchi, întinzând pușca pentru a se echilibra, cu patul pe pământ. Horza încălecă pe umerii uriașului. Fără să i se ceară, bărbatul se îndreptă și se ridică, iar Horza fu săltat mult deasupra capetelor celor din mulțime. Își trase iarăși gluga bluzei peste față și baleie masa de oameni căutând o siluetă într-un costum deschis, cu toate că știa că Kraiklyn s-ar fi putut schimba până acum sau chiar ar fi putut pleca. Un sentiment dens, nervos de disperare se contura în stomacul lui Horza. Încercă să-și spună că nu conta atât de mult dacă îl pierdea acum pe Kraiklyn, că încă mai putea să ajungă singur în zona portului și la SGV-ul pe care se găsea acum *Turbulența în Aer Clar;* dar măruntaiele lui refuzau să se calmeze. Era ca și cum atmosfera jocului, excitația de final a Orbitalului, orașul, arena, în ultimele lor ore, îi alteraseră propria chimie a corpului. S-ar fi putut concentra asupra sa și să se *facă* să se relaxeze, dar nu-și putea permite asta acum. Trebuia să-l caute pe Kraiklyn.

Scană adunătura pestriță de indivizi așteptând într-o zonă protejată pentru navete, apoi își aminti gândul lui Kraiklyn despre faptul că pierduse o grămadă de bani. Privi mai departe și cuprinse cu privirea restul mulțimii.

Îl văzu. Căpitanul *Turbulenței în Aer Clar* stătea, cu costumul parțial acoperit cu o pelerină gri, cu brațele încrucișate și picioarele depărtate, la o coadă de oameni care așteptau să ia autobuze și taxiuri, la treizeci de metri distanță. Horza se apleacă înainte și se îndoi până când ajunse în dreptul feței inversate a gardianului închiriat.

— Mulțumesc. Acum poți să mă lași jos.

— N-am mărunt, tună bărbatul ghemuindu-se; vibrația străbătu corpul lui Horza.

— E-n regulă. Păstrează-i.

Horza sări de pe umerii gardianului. Uriașul ridică din umeri în timp ce Horza o luă la fugă, abătându-se și aplecându-se ca să treacă pe lângă lume, spre locul unde îl văzuse pe Kraiklyn.

Avea terminalul prins în manșeta stângă; mai erau două ore și jumătate. Horza strivi și îmbrânci și-și ceru scuze și iertare trecând prin mulțime, și în drum văzu mulți oameni privind la ceasuri, terminale și ecrane, auzi multe voci sintetizate zbierând ora și oameni nervoși repetând-o.

Iată coada. Părea surprinzător de ordonată, gândi Horza, apoi își dădu seama că era supravegheată de aceiași paznici ca cei din interiorul arenei. Kraiklyn ajunsese acum aproape în față și un autobuz aproape se umpluse. Autovehicule și avioane așteptau în spatele lui. Kraiklyn arătă spre unul dintre ele în timp ce un paznic cu un carnețel vorbea cu el.

Horza privi rândul de oameni așteptând și presupuse că trebuiau să fie câteva sute. Dacă se va așeza la rând, îl va pierde pe Kraiklyn. Aruncă rapid o privire în jur, întrebându-se ce ar fi putut să facă.

Cineva îl îmbrânci din spate, iar Horza se întoarse spre zgomotul unor oameni agitați îmbrăcați strident țipând și discutând. O femeie mascată într-o rochie strâmtă argintie țipa și urla la un bărbat scund, năuc, cu părul lung, acoperit numai de curbele complicate ale unor șnururi verde-închis. Femeia zbiera incoerent la bărbatul scund și-l lovea cu palmele; el se dădu înapoi, scuturând din cap. Oamenii priveau. Horza verifică să nu i se fi furat ceva când fusese împins, apoi căută în jur un mijloc de transport sau un taxi.

Un aparat de zbor trecu zgomotos pe deasupra și aruncă fluturași scriși într-o limbă pe care Horza nu o înțelegea.

— … Sarble, îi spuse un om cu pielea transparentă tovarășului său, strecurându-se amândoi prin mulțimea din apropiere și trecând pe lângă Horza.

Omul încerca să se uite din mers la un mic terminal. Horza zări ceva ce îl nedumeri. Porni propriul terminal pe canalul respectiv.

Se uita la ceea ce părea a fi același incident pe care îl văzuse

pe viu în auditoriu cu câteva ore în urmă: scandalul de pe terasa de deasupra celei pe care se afla el când auzise că Sarble Ochiul fusese prins de paznici. Horza se încruntă și apropie mai mult manșeta.

Era același loc, *era* același incident, văzut din exact același unghi și depărtare la care se aflase el. Se strâmbă la ecran, încercând să-și imagineze de unde ar fi putut fi luate imaginile la care se uita acum. Scena se încheie și fu înlocuită de instantanee nevinovate cu ființe arătând excentric și distrându-se în auditoriu, în timp ce jocul de Damage continua să se desfășoare undeva în fundal.

... Dacă m-aș fi ridicat, gândi Horza, *și m-aș fi deplasat puțin...*

Era femeia.

Femeia cu părul alb pe care o văzuse mai devreme, stând în punctul cel mai de sus al arenei, făcându-și de lucru cu o diademă: ea se aflase pe aceeași terasă, stătuse lângă loja sa când avusese loc incidentul de pe terasa de deasupra. Ea era Sarble Ochiul. Probabil diadema era camera de filmat, iar persoana de pe terasă era o momeală, o înscenare.

Horza închise ecranul. Zâmbi, apoi scutură din cap de parcă ar fi vrut să-și înlăture mica și inutila descoperire din centrul atenției. Trebuia să găsească un mijloc de transport.

Porni repede prin aglomerație, strecurându-se printre grupuri de oameni așezați la cozi, căutând un vehicul liber, o ușă deschisă, un agent de taxiuri. Aruncă o privire rândului la care era Kraiklyn. Căpitanul *TAC* se afla în ușa deschisă a unui autovehicul roșu, aparent certându-se cu șoferul și cu alți doi oameni de la coadă.

Lui Horza i se făcu rău. Începu să transpire; ar fi vrut să lovească, să-i dea la o parte din drum pe toți cei care se înghesuiau în jurul lui, cât mai departe de el. Ar fi trebuit să riște să mituiască pentru a ajunge în fața cozii lui Kraiklyn. Se afla la cinci metri distanță când Kraiklyn și ceilalți doi încetară să se mai certe și urcară în taxi, care plecă. Întorcând capul ca să-l vadă trecând, stomacul i se strânse, pumnii i se încleștară. Horza o zări iar pe femeia cu părul alb. Purta o mantie albastră cu glugă, dar gluga îi căzu când se strecură prin mulțimea de la marginea drumului, unde un bărbat înalt îi înconjură umerii cu brațul și se îndepărtară spre piață. Ea își ridică gluga la loc.

Horza băgă mâna în buzunar și apucă pistolul, apoi înaintă spre cuplu, tocmai când un elicopter lustruit, negru mat se ivi șuierând din întuneric și se opri lângă ei. Horza făcu rapid un pas în față atunci când ușa laterală a elicopterului alunecă în lături și femeia care era Sarble Ochiul se aplecă să între.

Horza întinse mâna și o bătu pe umăr. Ea se răsuci cu fața spre el. Bărbatul cel înalt porni spre el, iar Horza își ridică mâna din buzunar înainte și spre în afară astfel încât pistolul să iasă în evidență. Bărbatul se opri, privind nesigur în jos; femeia îngheță, cu un picior pe pragul ușii.

— Cred că mergem în aceeași direcție, zise Horza repede. Știu cine ești. Făcu semn cu capul spre femeie. Știu ce e cu obiectul pe care-l ai pe cap. Nu vreau decât să mă luați până în port. Asta-i tot. Fără fițe.

Făcu semn din cap în direcția gardienilor din fața cozii principale.

Femeia se uită la bărbat, apoi la Horza. Se retrase încet.

— OK. După tine.

— Nu, tu prima.

Horza îi făcu semn cu mâna din buzunar. Femeia zâmbi, ridică din umeri și intră, urmată de bărbatul înalt și de Horza.

— *El* ce...? începu șoferul, o femeie cheală cu înfățișare feroce.

— Un oaspete, îi spuse Sarble. Tu condu.

Elicopterul se ridică.

— Drept înainte, zise Horza. Cât poți de repede. Caut un vehicul de culoare roșie pe roți.

Scoase pistolul din buzunar și se întoarse cu fața la Sarble Ochiul și bărbatul cel înalt. Elicopterul acceleră.

— Ți-am *spus* eu că or s-o transmită prea repede, șuieră bărbatul înalt cu o voce acută și aspră.

Sarble ridică din umeri. Horza zâmbi, aruncând din când în când priviri pe fereastră la traficul din jurul vehiculului, dar supraveghindu-i pe cei doi cu coada ochiului.

— Ghinion, spuse Sarble. Și m-am tot lovit de individul ăsta acolo înăuntru.

— Deci chiar ești Sarble? o întrebă Horza pe femeie.

Ea nu se uită la el și nu răspunse.

— Uite ce e, zise bărbatul întorcându-se spre Horza, o să te ducem în port, dacă acolo merge mașina aia roșie, dar să nu

încerci nimic. O să ne luptăm dacă o să fim nevoiți. Nu mă tem de moarte.

Bărbatul părea speriat și furios în același timp; fața sa alb-gălbuie semăna cu a unui copil pe punctul de a izbucni în plâns.

— M-ai convins, rânji Horza. Acum hai să căutăm mașina roșie. Trei roți, patru uși, șofer, trei oameni în spate. N-o putem rata.

Bărbatul înalt își mușcă buza. Horza îi făcu semn să privească în față, cu o scurtă mișcare a pistolului.

— Asta-i? zise șoferița cheală.

Horza văzu mașina la care se referea ea. Părea cea pe care o urmărea.

— Da. Urmărește-o; nu prea aproape.

Elicopterul coborî puțin. Intrau în zona portului. Macaralele și podurile rulante luminau în depărtare; mașini parcate, elicoptere și chiar navete ușoare zăceau împrăștiate de ambele părți ale drumului. Mașina era acum drept în fața lor, în urma câtorva autobuze, urcând chinuit pe o rampă slab înclinată. Motorul propriului lor elicopter făcea față cu greu urcușului.

Mașina roșie ieși de pe ruta principală și urmă o curbă largă pe un drum pe marginile căruia apa sclipea întunecat.

— Chiar *ești* Sarble? o întrebă Horza pe femeia cu părul alb, care tot nu se întoarse spre el. Tu erai mai devreme la ieșirea din sală? Sau nu? Sarble e în realitate o mulțime de oameni?

Cei din elicopter nu spuseră nimic. Horza se mulțumi să zâmbească, urmărindu-i cu grijă, dar dând din cap și zâmbind pentru sine. Înăuntru era liniște, nu se auzea decât vântul.

Mașina părăsi drumul și coti pe un bulevard mărginit de garduri, trecând pe lângă macarale uriașe și masele luminate ale unor mașinării înalte, apoi acceleră pe un drum flancat de depozite întunecate. Începu să încetinească în dreptul unui mic doc.

— Dă înapoi, zise Horza.

Femeia cheală încetini elicopterul în timp ce mașina roșie trecea pe lângă doc, pe sub cuștile pătrate ale picioarelor macaralelor.

Mașina roșie trase lângă o clădire viu luminată. O inscripție luminoasă care se rotea deasupra acoperișului construcției spunea „ACCES SUBBAZA 54” în câteva limbi.

— Bun. Oprește, zise Horza. Elicopterul opri, lăsându-se în jos

pe suporții săi. Mulțumesc.

Horza coborî, rămânând cu fața la bărbat și la femeia care avea părul alb.

— Ai avut noroc că n-ai încercat nimic, zise bărbatul furios, dând scurt din cap, cu ochii sticloși.

— Știu. Acum la revedere, zise și-i făcu semn cu ochiul femeii cu părul alb.

Ea se întoarse și făcu semn cu degetul, ceea ce el bănuia că era un gest obscen. Elicopterul se ridică, se repezi înainte, apoi se aplecă și se întoarse pe drumul pe care venise. Horza privi în spate la liftul de la intrare, unde cei trei oameni care coborâseră din mașină se profilau în lumina din interior. Unul dintre ei păru că privea în josul docului spre Horza; nu era sigur de asta, dar se ascunse în umbra macaralei de deasupra lui.

Doi dintre oamenii de lângă tubul de acces intrară în clădire și dispărură. A treia persoană, care ar fi putut fi Kraiklyn, porni pe jos spre marginea docului.

Horza puse din nou pistolul în buzunar și se grăbi la adăpostul unei alte macarale.

Un zgomot la fel de puternic precum cel făcut de elicopterul lui Sarble atunci când se îndepărtase de el – dar mult mai puternic și mai adânc – se auzi din interiorul docului.

Lumini și o ceață fină acopereau capătul dinspre mare al docului, și un vehicul pe pernă de aer, similar ca principiu, dar cu mult mai mare decât elicopterul rechiziționat de Horza, apăru din largul oceanului negru. Luminați de stele, de strălucirea părții de zi a Orbitalului arcuită deasupra și de propriile lumini ale aparatului, brizanții se ridicară în aer cu o luminiscență lăptoasă. Mașina mare se mișcă greoi printre zidurile docului, cu motoarele scrâșnind. În spatele ei, pe mare, Horza putea vedea încă vreo câțiva nori, de asemenea luminați din interior de lumini intermitente. Din nava conducătoare izbucniră artificii atunci când urcă lent pe doc. Horza reuși să vadă întinderea ferestrelor și ceea ce păreau a fi oameni care dansau înăuntru. Se uită înapoi pe doc; omul pe care îl urmărea urca treptele unei punți care traversa docul mult pe deasupra. Horza alergă tăcut, ascunzându-se după picioarele macaralelor și sărind peste parâmele groase. Luminile elicopterului scăpărau peste suprastructurile întunecate ale macaralelor; zgomotul jeturilor și al turbinelor răsuna între pereții de beton.

Ca pentru a evidenția prin comparație caracterul grosolan al scenei, o navă mică – închisă la culoare și tăcută, cu excepția șuieratului făcut de trecerea sa prin atmosferă – țâșni pe deasupra, bâzâind și dispărând în noapte, profilându-se o dată pe curba suprafeței luminate a Orbitalului. Horza îi aruncă o privire, apoi urmări silueta de pe pod, luminată de farurile elicopterului care încă își mai croia drum pe docul de dedesubt. A doua navă abia își căuta poziția în afara docului pentru a o urma.

Horza ajunse la treptele care duceau pe pasarela îngustului pod suspendat. Omul, care mergea precum Kraiklyn și purta o manta cenușie, îl traversase aproape pe jumătate. Horza nu putea să vadă prea mult din cum era terenul de pe partea cealaltă a docului, dar presupunea că avea multe șanse să-și piardă obiectul urmăririi dacă îl lăsa să treacă dincolo înainte de a se lua după el. Probabil bărbatul – Kraiklyn, dacă el era – își dăduse seama de asta; Horza bănuia că știa că era urmărit. Porni pe podul care se legăna ușor sub el. Zgomotul și luminile uriașului elicopter se aflau aproape sub el; aerul se umpluse de o burniță întunecată aruncată din apa puțin adâncă a docului. Bărbatul nu se uită la Horza, deși trebuia să-i fi simțit pașii legănând podul împreună cu ai săi.

Silueta părăsi podul pe la capătul opus. Horza îl pierdu din vedere și începu să alerge, cu pistolul întins în față, pe când vehiculul cu pernă de aer de dedesubt arunca rafale de aer umed peste el, udându-l. Muzica răsuna tare dinăuntru, acoperind și scrâșnetul motoarelor. Horza derapă la capătul podului și coborî repede treptele în spirală spre doc.

Ceva se ivi din întunericul de sub scara în spirală și se sparse de fața lui. Imediat după aceea ceva îl izbi în spate și în ceafă. Căzu pe ceva tare, întrebându-se năucit ce se întâmplase, în timp ce pe deasupra lui treceau lumini, aerul îi tot urla în urechi și undeva cânta muzica. O lumină puternică îl lovi în ochi și gluga de pe față îi fu trasă în jos.

Auzi un icnet: icnetul unui om care smulge o glugă de pe o față numai ca să-și vadă propriul chip holbându-se la el. *(Cine ești?)* Dacă despre asta era vorba, atunci omul era vulnerabil acum, în cele câteva secunde de șoc. *(Cine sunt?)*... Avu destulă forță să lovească puternic cu un picior, repezindu-și în același timp brațele în sus și apucând un material, în timp ce lovitura se

oprea în stomac. Omul căzu peste umerii lui Horza, în direcția docului; apoi Schimbătorul își simți apucați umerii și, împreună cu bărbatul pe care îl doborâse, într-o parte și spre spatele lui, fu tras în jos…

În jos peste marginea docului; omul căzuse exact pe margine și se răsturnase, trăgându-l și pe Horza cu el. Se prăbușeau.

Era conștient de lumini, apoi de umbră, de faptul că se ținea strâns de mantia sau de costumul celuilalt și avea o mână încă pe umărul lui. Cădeau: oare cât de înalt era docul? Zgomotul vântului. Asculta sunetul…

Impactul fu dublu. Lovi apa, apoi ceva mai dur, într-o coliziune șifonantă a fluidului și trupului. Era rece și gâtul îl durea. Se zbătu, nesigur care era direcția în sus și amețit de loviturile la cap; apoi ceva trase de el. Izbi cu pumnul, nimeri în ceva moale, apoi se împinse în sus și se pomeni stând într-o apă de aproximativ un metru adâncime, împleticindu-se. Era o nebunie – peste tot lumină și zgomot, și ceață, și cineva atârnat de el.

Horza bătu iar din brațe. Ceața se răspândi pentru moment și văzu zidul docului la câțiva metri în dreapta și, drept înainte, partea din spate a elicopterului uriaș, dând încet înapoi la cinci sau șase metri în fața lui. O rafală puternică de aer uleios, fierbinte, îl izbi aruncându-l din nou în apă. Ceața se închise în jurul lui. Mâna îi dădu drumul și el căzu încă o dată pe spate în apă, scufundându-se.

Horza se luptă să se ridice tocmai la timp ca să-și vadă adversarul îndepărtându-se prin ceață, urmând lenta mișcare a elicopterului pe doc. Încercă să alerge, dar apa era prea adâncă; trebui să-și forțeze picioarele într-o mișcare cu încetinitorul, versiune de coșmar a unei alergări, aplecându-și torsul astfel încât să fie purtat înainte de propria greutate. Cu răsuciri exagerate ale corpului dintr-o parte în alta, păși pe urmele bărbatului în pelerină gri, folosindu-și palmele ca pe niște vâsle în încercarea de a câștiga viteză. Capul i se învârtea; fața, gâtul și spatele îl dureau toate îngrozitor, vederea îi era încețoșată, dar cel puțin era încă pe urmele lui. Bărbatul din fața lui părea mai nerăbdător să fugă decât să se întoarcă să lupte.

Eșapamentul elicopterului încă în mișcare provocă o nouă ruptură în ceață în direcția celor doi, dezvăluind o parte din suporții care se înălțau peste carcasa bulboasă a motorului, arcuindu-se la trei metri deasupra suprafeței apei din doc. Mai

întâi bărbatul din față, apoi Horza fură izbiți de un puls de fum fierbinte, înecăcios. Apa devenea tot mai puțin adâncă. Horza descoperi că putea scoate picioarele din apă suficient de mult ca să alerge mai repede. Zgomotul și ceața îi acoperi din nou și, pentru o clipă, Horza își pierdu prada din ochi; apoi zona din fața lui se limpezi și putu vedea vehiculul pe pernă de aer stând pe o porțiune uscată de beton. Pereții docului se înălțau mult pe ambele părți, dar apa și vălătucii de ceață dispăruseră aproape total. Omul din față mergea clătinându-se spre rampa scurtă care ducea din apa adâncă acum până la glezne pe platforma de beton, se împletici și aproape căzu, apoi începu să alerge fără vlagă după elicopter, care acum accelera pe betonul neted de-a lungul canionului docului.

Horza ieși în final din apă și alergă după el, urmărind pelerina gri fâlfâind udă.

Omul se împiedică, căzu și se rostogoli. În timp ce încerca să se ridice, Horza se izbi de el, răsturnându-se amândoi. Lovi cu putere în fața bărbatului, aflată în umbră contra luminii căzându-i din spate, dar rată. Celălalt ripostă, apoi încercă iar să fugă. Horza se aruncă înspre picioarele lui, doborându-l încă o dată, și mantaua udă îi acoperi fața. Horza se redresă în patru labe și-l răsturnă cu fața în sus. *Era* Kraiklyn. Își duse pumnul în spate ca să lovească. Chipul palid, proaspăt ras, de sub el era schimonosit de groază, umbrit de niște lumini venind din spatele lui Horza, unde se auzi un alt urlet… Kraiklyn răcni, privind nu la omul care-i purta propria față adevărată, ci în spatele lui, deasupra lui. Horza se răsuci.

O masă neagră împrăștiind ceață se repezea spre el; luminile sclipeau mult deasupra. O sirenă sună, apoi zdrobitoarea masă neagră fu deasupra lui, izbindu-l, aplatizându-l, bombardându-i urechile cu zgomot și presiune, apăsând, apăsând, apăsând… Horza auzi un sunet gâlgâit; era strivit de pieptul lui Kraiklyn; amândoi erau frecați de beton ca de un deget imens.

Un alt elicopter; următorul din șirul pe care-l văzuse.

Brusc, cu o singură rafală de durere străbătându-i de la picioare până la cap când gigantul încerca să-i șteargă de pe pământ cu o forță de frecare uriașă, greutatea fu ridicată. În locul lui rămaseră întunericul pur, o larmă care le făcea craniile să explodeze și presiunea aerului violentă, turbulentă, zdrobitoare.

Se găseau sub aripile vehiculului. Se afla exact deasupra lor, mișcându-se încet înainte sau poate – era prea întuneric să vadă ceva – staționând pe digul de beton, poate pe punctul de a se așeza, strivindu-i.

Ca o altă bucățică a vârtejului de durere copleșitoare, o bufnitură tună în urechea lui Horza, azvârlindu-l lateral în întuneric. Se rostogoli pe betonul aspru, pivotând într-un cot imediat ce fu în stare și fixând un picior în timp ce lovea cu celălalt în direcția din care venise pumnul; simți cum piciorul izbea ceva care ceda.

Se ridică în picioare, aplecându-se când își aminti de lamele turbinelor de deasupra. Palele și vârtejurile de aer fierbinte încărcat de ulei îl zdruncinară ca pe o bărcuță săltând pe o mare învolburată. Se simțea ca o marionetă mânuită de un bețiv. Înaintă nesigur, cu brațele întinse, și-l lovi pe Kraiklyn. Începură din nou să cadă, și Horza îi dădu drumul, izbind cu pumnul din toate puterile în locul în care presupunea că se afla capul omului. Pumnul întâlni osul, dar nu știu unde. Sări înapoi, în caz că se pregătea o lovitură sau un pumn răzbunător. Urechile îi zvâcneau; capul și-l simțea ca strâns într-o menghină. Ochii îi vibrau în orbite; crezu că asurzise, dar simțea un sunet înăbușit în piept și în gât, lăsându-l fără suflare, făcându-l să se sufoce și să gâfâie. Își putu face o idee despre marginile luminoase din jurul lor, ei aflându-se sub centrul elicopterului. Văzu ceva, o zonă de întuneric, în această margine, și se aruncă spre ea, propulsându-se pe piciorul de jos. Ateriză iar și partea întunecată a marginii dispăru.

Fu suflat de pe picioare de zdrobitorul tiraj invers și căzu cu tot corpul de beton peste Kraiklyn, acolo unde zăcea la pământ după ultima lovitură a lui. Un alt pumn se abătu peste capul lui Horza, dar era slab și abia simți durerea. Schimbătorul pipăi și găsi capul lui Kraiklyn. Îl săltă și-l izbi de beton, apoi repetă mișcarea. Kraiklyn se luptă, dar mâinile lui loveau inutil umerii și pieptul lui Horza. Zona luminoasă de dincolo de forma întunecată de pe jos se lărgea, apropiindu-se. Horza izbi încă o dată capul lui Kraiklyn de beton, apoi se aruncă la pământ. Marginea din spate a fuzelajului se frecă de el; coastele îl dureau și-și simțea craniul ca și cum ar fi stat cineva pe el. Apoi se termină, și ei se aflau în spațiu liber.

Nava cea mare trecu bubuind, ducând în urmă resturi de

ceață. Mai era una la treizeci de metri mai în jos pe doc, care se îndrepta spre ei.

Kraiklyn zăcea inert, la câțiva metri distanță.

Horza se ridică pe coate și genunchi și se târî spre celălalt. Privi în ochii lui, care se mișcară puțin.

— Sunt Horza! *Horza!* strigă, dar nu se putea auzi nici pe sine.

Scutură din cap și, cu o grimasă de frustrare pe fața care nu era cu adevărat a lui și care era ultimul lucru pe care îl vedea adevăratul Kraiklyn, prinse capul bărbatului întins pe beton și-l răsuci scurt, rupându-i gâtul, la fel cum îl rupsese și pe al lui Zallin. Reuși să târâie trupul la marginea docului exact la timp ca să se dea la o parte din drumul celui de-al treilea și ultimului elicopter. Fuzelajul lui înalt trecu la doi metri de locul unde stătea pe jumătate întins, pe jumătate așezat, clătinându-se transpirat, cu spatele sprijinit de peretele umed de beton al docului, cu gura deschisă și inima bubuindu-i.

Îl dezbrăcă pe Kraiklyn, îi trase mantia și costumul dintr-o bucată pe care îl purta, apoi își scoase propria bluză ruptă și pantalonii însângerați și îmbrăcă hainele lui Kraiklyn. Luă inelul de pe degetul mic de la mâna dreaptă a lui Kraiklyn. Își ciupi apoi propriile mâini, de pielea dintre palmă și încheietură. Se jupui ușor, un strat de piele alunecându-i de pe mâna dreaptă de la încheietură până în vârful degetelor. Șterse palma dreaptă palidă, moale, a lui Kraiklyn de o bucată umedă de haină, apoi puse pielea peste ea, apăsând cu putere. Ridică cu grijă pielea și o așeză la loc pe propria mână. Apoi repetă operațiunea cu palma stângă.

Era frig și părea să dureze foarte mult timp și să necesite mult efort. În cele din urmă, când cele trei vehicule mari pe pernă de aer se opriră, iar pasagerii coborâră la o jumătate de kilometru mai în jos pe doc, Horza se strecură până la o scară cu trepte de metal încastrată în peretele de beton și, cu mâini tremurătoare și picioare nesigure, urcă la suprafață.

Stătu acolo întins un timp, apoi se ridică, urcă scările, în spirală până la podul suspendat, îl traversă clătinându-se până în partea cealaltă și intră în clădirea circulară de acces. Oamenii îmbrăcați colorat și emoționați, care tocmai coborâseră din elicopterele cele mari și își păstraseră dispoziția de petrecere, amuțiră când îl văzură așteptând lângă ușile liftului capsula care avea să-i ducă în zona spațioportului, situată la jumătate de

kilometru sub picioarele lor. Horza nu auzi nimic, dar le văzu privirile neliniștite, șovăiala provocată de fața lui bătută și plină de sânge și de hainele rupte, ude.

În sfârșit apăru liftul. Petrecăreții se înghesuiră înăuntru, iar Horza, sprijinindu-se de perete, intră și el. Cineva îl ținu de braț, ajutându-l, și el îi mulțumi din cap. Spuseră ceva, dar el auzi un murmur îndepărtat; încercă să zâmbească și dădu iar din cap. Liftul căzu.

Partea de dedesubt îi întâmpină cu o întindere care părea plină de stele. Treptat, Horza își dădu sema că era acoperișul împestrițat de lumini al unei nave spațiale mai mari decât orice văzuse sau chiar auzise vreodată; trebuia să fie nava demilitarizată a Culturii, *Sfârșitul Invenției*. Lui nu-i păsa cum se numea, atât timp cât se putea urca la bord să regăsească *TAC*.

Liftul se opri într-un tub transparent deasupra unei zone de recepție atârnând în vid la o sută de metri sub baza Orbitalului. De la sferă, pasarele și tunele tubulare se întindeau în toate direcțiile, ducând la macarale și la docurile închise și deschise ale portului însuși. Ușile către porturile închise, unde se puteau face lucrări la nave în condiții de presiune, erau toate deschise. Docurile deschise, unde navele erau numai ancorate și era nevoie de sasuri, erau goale. Înlocuindu-le pe toate, imediat sub sala de recepție sferică, se găsea fostul Sistem General de Vehicule al Culturii *Sfârșitul Invenției*. Acoperișul său larg și plat se întindea kilometru după kilometru în toate direcțiile, blocând aproape complet vederea spațiului și stelelor de dincolo de ea. În schimb, suprafața ei strălucea cu propriile lumini acolo unde existau diferite conexiuni cu tuburile de acces și tunelele portului.

Se simți din nou amețit, numai înregistrând dimensiunile navei enorme. Nu mai văzuse un SGV până acum, cu atât mai mult nu fusese în interiorul unuia. Știa de existența lor și la ce folosesc, dar numai acum putu să aprecieze ce realizare reprezentau ele. Teoretic, aceasta nu mai aparținea Culturii; știa că e demilitarizată, curățată de cea mai mare parte a echipamentului și fără o Minte sau Minți care ar fi condus-o în mod normal; dar și numai structura în sine era suficientă ca să impresioneze.

Sistemele Generale de Vehicule erau ca niște lumi încapsulate. Erau mai mult decât niște nave spațiale foarte

mari; erau habitate, universități, fabrici, muzee, șantiere navale, biblioteci, chiar și centre de expoziții mobile. Ele reprezentau Cultura – erau Cultura. Aproape tot ce se putea face oriunde în cadrul Culturii putea fi făcut pe un SGV. Ele puteau face tot ce era Cultura capabilă să facă, conțineau toate cunoștințele acumulate vreodată de Cultură, transportau sau puteau construi echipament specializat de orice tip imaginabil pentru orice eventualitate care ar fi putut fi concepută și fabricau continuu nave mai mici: de obicei, Unități Generale de Contact, acum nave de război. Componentele lor se numărau cel puțin cu milioanele. Echipajele navelor noi proveneau din propria populație în continuă creștere. Închise, autosuficiente, productive și, cel puțin în vremuri de pace, schimbând continuu informații, ele erau ambasadorii Culturii, cei mai vizibili cetățeni ai săi și cele mai puternice arme tehnologice și intelectuale. Nu era nevoie să călătorești din străfundurile galaxiei pe vreo planetă îndepărtată a Culturii pentru a fi uluit și impresionat de uimitoarea scară și de temuta putere a Culturii; un SGV putea aduce totul chiar la ușa ta…

Horza urmă mulțimea viu colorată prin forfota zonei de recepție. Existau câțiva oameni în uniformă, dar nu opreau pe nimeni. Horza se simțea amețit, ca și cum ar fi fost doar un pasager în propriul corp, iar păpușarul cel beat care îl controlase înainte se mai trezise puțin și-l conducea prin aglomerație spre ușile unui alt lift. Încercă să-și limpezească capul scuturându-l, dar îl duru când făcu asta. Auzul îi revenea treptat.

Își privi mâinile, apoi își jupui pielea imprimată de pe palme, frecându-le pe fiecare de reverele costumului până se desprinseră și căzură pe podeaua coridorului.

Când coborâră din al doilea lift, se găseau pe nava spațială. Oamenii se dispersară pe coridoarele largi, în culori pastelate, cu tavane înalte. Horza privi într-o parte și-n alta, în timp ce capsula liftului susura urcând înapoi spre sfera de recepție. Un robot mic pluti spre el. Avea dimensiunea și forma trusei standard a unui costum, iar Horza îl privi prudent, nesigur dacă era un dispozitiv de-al Culturii sau nu.

— Scuzați-mă, vă simțiți bine? zise mașina.

Vocea era puternică, dar nu neprietenoasă. Horza abia o putu auzi.

— M-am rătăcit, răspunse Horza prea tare. Rătăcit, repetă,

mai încet, astfel că abia se putu auzi. Era conștient că se legăna puțin pe picioare și simțea apa prelingându-i-se din ghete și picurând de pe mantia îmbibată pe suprafața moale, absorbantă, de sub picioarele lui.

— Unde vreți să ajungeți? întrebă robotul.

— La o navă numită... Horza închise ochii cu o disperare obosită. Nu îndrăzni să dea numele adevărat... *Cacealmaua Cerșetorului*.

Robotul tăcu o secundă, apoi spuse:

— Mă tem că nu există o astfel de navă la bord. Poate se află în zona portului, nu pe *Sfârșit*.

— E o veche navă Hronish de atac, zise Horza istovit, căutând un loc unde să se așeze.

Zări niște scaune fixate în perete la câțiva metri distanță și porni într-acolo. Robotul îl urmă, lăsându-se mai în jos când el se așeză astfel încât să fie tot la nivelul ochilor lui.

— Are cam o sută de metri lungime, continuă Schimbătorul, fără să-i mai pese dacă trăda vreo parte a jocului. A fost reparată pe un șantier din port; avea ceva defecțiuni la unitățile warp.

— Ah. *Cred* că știu ce doriți. E mai mult sau mai puțin chiar sub acest punct. Nu am o înregistrare a numelui navei, dar seamănă cu cea pe care o căutați. Vă descurcați să ajungeți acolo singur sau să vă duc eu?

— Nu știu dacă mă descurc, zise Horza cu sinceritate.

— Un moment. Robotul pluti o clipă în fața lui Horza; apoi spuse: Urmați-mă. E un turbolift în apropiere cu o punte mai jos.

Mașina se retrase și indică direcția în care trebuiau să se îndrepte extinzând un câmp cețos din carcasă. Horza se ridică și îl urmă.

Coborâră cu un lift AG deschis, apoi traversară un spațiu larg unde fuseseră depozitate câteva vehicule cu roți sau cu aripi folosite pe Orbital; câteva exponate, explică robotul, pentru posteritate. *Sfârșitul* avea deja o Meganavă la bord, așezată în una din cele două Cale Generale, cu treisprezece kilometri mai jos, în partea inferioară a navei. Horza nu știu dacă să-l creadă pe robot sau nu.

În partea opusă a hangarului ajunseră la un alt coridor, și acolo intrară într-un cilindru, de circa trei metri diametru și lung de șase, care își închise ușile, se răsturnă pe o parte și fu

instantaneu absorbit într-un tunel întunecat. Lumini slabe luminau interiorul. Robotul explică faptul că ferestrele fuseseră opacizate pentru că, dacă nu erai obișnuit, călătoria unei capsule printr-un GSV putea fi neconfortabilă, atât din cauza vitezei, cât și a schimbărilor bruște de direcție pe care ochiul le vede, dar corpul nu le simte. Horza se așeză cu greutate într-unul dintre scaunele rabatabile din mijlocul capsulei, dar numai pentru câteva secunde.

— Am ajuns. Este Cala Mică 27492, în caz că mai ai nevoie. Nivelul interior S-IO-dreapta. La revedere.

Ușa capsulei coborî. Horza dădu din cap spre robot și ieși pe un coridor cu pereți drepți, transparenți. Ușa capsulei se închise și mașina dispăru. Avu o scurtă imagine a ei fluturând pe lângă el, dar se întâmplă atât de repede încât era posibil să se fi înșelat. Oricum, vederea îi era încă încețoșată.

Se uită spre dreapta. Prin pereții coridorului se vedea spațiul. Kilometri întregi. Exista un fel de acoperiș undeva foarte sus, sugerând niște urme de nori. Câteva nave mici se mișcau. La același nivel cu el, până destul de departe pentru ca imaginea să fie și tulbure, și largă, se aflau hangarele, unul după altul. Cale, docuri, hangare – le puteai numi cum voiai; umpleau câmpul vizual al lui Horza pe mulți kilometri pătrați, amețindu-l cu dimensiunile lor. Creierul lui recepționă un fel de șoc dublu, iar el clipi și se scutură, dar imaginea nu dispăru. Nava se mișcă, luminile se stinseră și se aprinseră, un strat de nori ceva mai jos făcu vederea și mai cețoasă și ceva șuieră prin coridorul pe care stătea Horza: o navă, trei sute de metri lungime. Străbătu nivelul, se năpusti și mult mai departe viră la stânga, aplecându-se grațios în aer, pentru ca apoi să dispară într-un alt coridor vast și luminos, care părea să se intersecteze în unghi drept cu cel pe care Horza stătea holbându-se. În cealaltă direcție, cea din care apăruse nava, era un perete aparent orb. Horza se uită mai de aproape și se frecă la ochi; văzu că peretele avea pe el lumini ordonate într-o grilă: mii și mii de ferestre, faruri și balcoane. Nave mai mici pluteau în dreptul suprafeței sale, iar punctele capsulelor lifturilor fulgerau în sus și în jos.

Lui Horza nu-i trebui mai mult. Privi spre stânga și văzu o rampă lină care ducea în jos sub tubul prin care trecea capsula. Coborî împleticit pe ea, în micul spațiu primitor al unei Cale Mici

de două sute de metri lungime.

Horza ar fi vrut să plângă. Bătrâna navă stătea pe trei picioare scurte, pătrate, în centrul hangarului, având împrăștiate în jur piese și bucăți de echipament. Nu mai era nimeni acolo, doar mașinării. *TAC* părea veche și obosită, dar intactă și teafără. Părea că reparațiile fie se terminaseră, fie nici nu începuseră încă. Elevatorul hangarului principal era jos, odihnindu-se pe podeaua albă și netedă. Horza se apropie de el și văzu o scară ușoară ducând în interiorul său luminos. O mică insectă îi ateriză scurt pe încheietură. Scutură mâna și ea zbură. Cât de *murdar* din partea Culturii, gândi el absent, să permită existența unei insecte la bordul unuia dintre vasele lor sclipitoare. Însă, cel puțin oficial, *Sfârșitul* nu mai aparținea Culturii. Urcă ezitant scara, împiedicat de mantaua udă și însoțit de scrâșnetul făcut de bocancii lui.

Hangarul avea un miros familiar, deși părea ciudat de spațios fără nicio navetă în el. Nu era nimeni prin jur. Urcă scările din hangar în secțiunea locuibilă. Parcurse coridorul spre cantină, întrebându-se cine mai era în viață, cine murise, ce schimbări se făcuseră, dacă se făcuse vreuna. Nu trecuseră decât trei zile, dar se simțea de parcă ar fi lipsit ani întregi. Ajunsese aproape la cabina lui Yalson când ușa se deschise brusc.

Capul cu păr blond al lui Yalson apăru, cu o expresie de surpriză, chiar de bucurie în curs de formare.

— Ho… zise, apoi se opri, se încruntă la el, scutură din cap și mormăi ceva, retrăgându-se în cabina ei.

Horza se oprise.

Rămase acolo, gândindu-se că era fericit că ea trăia, dându-și seama că nu pășise așa cum trebuie – nu ca Kraiklyn. În schimb, pașii sunaseră ca ai săi. Pe ușa lui Yalson apăru o mână în timp ce ea se îmbrăca într-o rochie ușoară, apoi ea ieși și se opri pe coridor uitându-se la bărbatul despre care credea că e Kraiklyn, cu mâinile în șolduri. Fața ei slabă și dură părea vag preocupată, dar în cea mai mare măsură îngrijorată. Horza își duse la spate mâna cu degetul lipsă.

— Ce naiba ai pățit? zise ea.

— M-am implicat într-o bătaie. A ce seamănă?

Vocea îi reuși corect. Stăteau privindu-se unul pe altul.

— Dacă ai nevoie de ajutor… începu ea.

Horza scutură din cap.

— Mă descurc.

Yalson aprobă, pe jumătate zâmbind, privindu-l de sus până jos.

— Mda, bine. Atunci, descurcă-te. Arătă cu degetul mare peste umăr, în direcția cantinei. Noul tău recrut tocmai și-a adus echipamentul la bord. Te așteaptă în sala de mese, deși, după cum arăți acum, ar putea să creadă că n-a fost o idee așa de bună să ni se alăture.

Horza dădu din cap. Yalson ridică din umeri, apoi se întoarse și porni pe coridor, prin cantină, spre punte. Horza o urmă.

— Gloriosul nostru căpitan, spuse ea cuiva dinăuntru când trecu pe lângă sala de mese.

Horza ezită la ușa cabinei lui Kraiklyn, apoi își continuă drumul ca să bage capul pe ușa cantinei.

O femeie stătea la capătul îndepărtat al mesei, cu picioarele încrucișate pe un scaun din fața ei. Deasupra ei, ecranul era pornit ca și cum s-ar fi uitat la el; arăta imaginea unei Meganave ridicate cu totul din apă de sute de mici remorchere îngrămădite dedesubtul și în jurul ei. Erau mașini vechi ale Culturii ușor de recunoscut. Însă femeia se întorsese cu fața de la el și privea spre Horza când își făcu apariția de după ușă.

Era subțire, înaltă și palidă. Părea în formă și ochii ei negri tocmai începeau să arate o surpriză îngrijorată față de figura stâlcită în bătaie care o privea din ușă. Purta un costum ușor, a cărui cască stătea pe masă în fața ei. Pe cap avea o bandană roșie, sub linia părului roșcat tuns scurt.

— O, căpitane Kraiklyn, zise coborându-și picioarele de pe scaun și aplecându-se cu o expresie de șoc și compătimire. Ce s-a întâmplat?

Horza încercă să vorbească, dar gâtul îi era uscat. Nu-și putea crede ochilor. Buzele i se mișcară și el le linse cu o limbă uscată. Femeia începu să se ridice de la masă, dar el întinse o mână și-i făcu semn să rămână pe loc. Ea se reașeză încet, iar el reuși să spună:

— Sunt bine. Ne vedem mai târziu. Tu… rămâi… rămâi aici.

Apoi se împinse de lângă ușă și se împletici pe coridor până la cabina lui Kraiklyn. Inelul se potrivi în ușă, care se deschise brusc. Aproape căzu înăuntru.

Într-un fel de transă închise ușa, rămase acolo un timp, fixând peretele opus, apoi se lăsă încet pe podea.

Știa că încă mai era în stare de șoc, știa că vederea îi era încă tulbure și nu auzea perfect. Știa că era neverosimil – sau, dacă nu, atunci într-adevăr era o veste foarte proastă, dar el era sigur; absolut sigur. La fel de sigur cum fusese și în privința lui Kraiklyn, atunci când acesta urcase prima dată rampa spre masa de Damage, în arenă.

De parcă nu ar fi fost destule șocuri pentru o seară, vederea femeii stând la masa din cantină îl redusese la tăcere și-i făcuse mintea să nu mai funcționeze. Ce avea de gând să facă? Nu se putea gândi. Șocul încă îi reverbera prin minte; imaginea părea înțepenită în spatele ochilor.

Femeia din sala de mese era Perosteck Balveda.

8 Sfârșitul Invenției

Poate e o clonă, gândi Horza. *Poate e o coincidență*. Stătea pe podeaua cabinei lui Kraiklyn – acum cabina lui – holbându-se la ușile dulapului de pe peretele opus; conștient că trebuia să facă ceva, dar fără să fie sigur ce anume. Creierul lui nu era capabil să suporte toate loviturile și toate șocurile pe care le recepționase. Avea nevoie să stea să se gândească un moment.

Încercă să-și spună că se înșela, că nu era ea cu adevărat, că era obosit și confuz și devenea paranoic, vedea lucruri. Dar știa că era Balveda, suficient de schimbată astfel încât numai un prieten apropiat sau un Schimbător era posibil s-o recunoască, dar era cu siguranță *ea*, vie și nevătămată și probabil înarmată până-n dinți…

Se ridică, mecanic, privind încă fix înainte. Își scoase hainele ude și ieși din cabină către băi, unde își lăsă hainele să se usuce și se spălă și el. Întors în cabină, găsi un halat și îl îmbrăcă. Începu să inspecteze spațiul mic, înghesuit, și în cele din urmă descoperi un mic reportofon. Îl derulă și ascultă.

„… ă… inclusiv, ăăă, Yalson” spunea vocea lui Kraiklyn din micul difuzor al aparatului, „care cred că a avut, hmmm… o relație cu ăăă… Horza Gobuchul. A fost… cam tăioasă și nu cred că aș avea sprijinul ei… pe care ea… pe care ar trebui să-l am… O să vorbesc cu ea dacă asta continuă, dar, ăăă… deocamdată, în timpul reparațiilor și… nu pare a avea prea mult sens… Nu amân… ah… mă gândesc doar să vedem cum o să se comporte

după ce Orbitalul va exploda și noi o să ne vedem de drum.

Ah… acum femeia asta nouă… Gravant… ea e în regulă. Am impresia că ar putea… i-ar trebui… ar avea nevoie de puțină ordine… pare a avea nevoie de disciplină… Nu cred că va avea, ăăă, prea multe conflicte cu ceilalți. În special cu Yalson, de asta îmi făceam griji, dar nu cred… ah, cred că va fi bine. Dar niciodată nu poți fi sigur cu femeile… bineînțeles, așa că… dar mie îmi place de ea… cred că are stil și poate… nu știu… poate va fi un bun secund dacă se adaptează.

Chiar am nevoie de mai mulți oameni… Hmm… lucrurile nu au mers prea bine în ultima vreme, dar cred că am fost… ei m-au dezamăgit. Jandraligeli, evident… și nu știu; o să văd poate pot face ceva în privința lui pentru că… a cam fost… ăăă… m-a trădat; așa… asta cred eu că e; oricine altcineva ar fi de acord. Deci, poate că o să vorbesc cu Ghalssel, la joc, presupunând că o să apară… Nu cred că tipul se ridică la nivelul standardelor și o să-i spun lui Ghalssel multe pentru că suntem amândoi… în aceeași, ăăă… afacere, și eu… știu că a auzit… mă rog, o să asculte ce am de spus, pentru că el cunoaște responsabilitățile conducerii și… ăăă… modul în care o fac eu.

În orice caz… O să mai fac recrutări după joc, și după ce SGV-ul decolează o să avem timp… o să avem destul timp să ne mai învârtim pe aici și o să răspândesc vorba… Ar trebui să fie… o mulțime de oameni gata să se înroleze… A, da; nu trebuie să uit mâine de navetă; sunt sigur că pot coborî prețul. Ah, aș putea pur și simplu să câștig la joc, bineînțeles…”

Vocea din difuzor râse: un ecou ca de tinichea.

„… și să fiu incredibil de bogat și…” – râsul reveni, distorsionat. „… și să mă doară-n cot de toate porcăriile astea… rahat… și chiar… ha ha… să scap de *TAC*… mă rog, s-o vând… și să mă retrag… Dar vom vedea…”

Vocea se stinse. Horza opri aparatul în liniște. Îl puse tot acolo unde îl găsise și frecă inelul de pe degetul mic de la mâna dreaptă. Apoi își scoase halatul și se îmbrăcă în costumul lui – acum *al lui*. Acesta începu să-i vorbească; îi spuse să-și decupleze vocea.

Se privi în câmpul reversor de pe ușile dulapului, se îndreptă de spate, se asigură că pistolul cu plasmă prins pe coapsă era deblocat, împinse durerea și oboseala undeva în spatele minții, apoi ieși din cabină și porni pe coridor spre cantină.

Yalson și femeia care era de fapt Balveda stăteau de vorbă în încăperea lungă, la capătul îndepărtat al mesei, sub ecranul care fusese stins. Când intră el, ridicară ochii. Se apropie și se așeză la câteva scaune distanță de Yalson, care se uită la costumul lui și întrebă:

— Mergem undeva?

— Poate, zise Horza aruncându-i o privire scurtă, apoi fixându-se asupra Balvedei, zâmbind. Îmi pare rău, domnișoară Gravant; mă tem că, reconsiderând cererea ta, trebuie să te refuz. Regret, dar nu este loc pentru tine pe *TAC*. Sper să înțelegi.

Strânse mâinile pe masă și rânji din nou. Balveda – cu cât se uita mai mult, cu atât era mai sigur că era ea – păru descurajată. Gura i se deschise ușor; privi de la Horza la Yalson și înapoi. Yalson se încruntă.

— Dar… începu Balveda.

— Despre ce dracu' vorbești? zise Yalson furioasă. Nu poți pur și simplu să…

— Vezi tu, zâmbi Horza, am hotărât să reduc numărul membrilor echipajului și…

— Cum? explodă Yalson, izbind tăblia mesei cu palma. Au plecat șase dintre noi! Ce naiba am putea face fără șase dintre noi?… Vocea i se pierdu, apoi reveni mai jos și mai încet, iar capul i se răsuci într-o parte, privindu-l cu ochii îngustați… Sau am fost loviți de soartă la… o, un joc de *noroc* poate și nu vrem să facem reduceri în alte direcții decât este absolut necesar?

Horza o privi din nou pe Yalson, surâse și spuse:

— Nu, dar vezi tu, tocmai l-am reangajat pe unul din foștii membri, și asta modifică un pic planurile… Locul pe care intenționam să-l rezerv domnișoarei Gravant pe nava companiei e acum ocupat.

— Vrei să se întoarcă Jandraligeli, după ce i-ai vorbit cum i-ai vorbit? râse Yalson întinzându-se pe spate în scaun.

Horza scutură din cap.

— Nu, draga mea. După cum aș fi putut să te informez dacă nu m-ai fi tot întrerupt, tocmai l-am întâlnit pe amicul nostru, domnul Gobuchul, în Evanauth și e dornic să ni se alăture.

— Horza?

Yalson păru să se cutremure puțin, glasul îi era alterat de încordare, și își dădu seama că încerca să-și păstreze controlul. *O Doamne*, zise o mică voce în sinea lui, *de ce te doare asta*

atât de mult? Yalson zise:

— Trăiește? Ești sigur că era el? Kraiklyn, ești sigur?

Horza își mută privirea rapid de la o femeie la cealaltă. Yalson se aplecă peste masă, cu ochii sclipindu-i în luminile cantinei, cu pumnii încleștați. Trupul ei subțire părea încordat, puful auriu de pe pielea ei întunecată sclipea. Balveda părea nesigură și confuză. Horza o văzu cum începe să-și muște buza, apoi se opri.

— N-aș glumi despre așa ceva, Yalson, o asigură Horza. Horza e teafăr și nevătămat și nu e prea departe. Privi pe ecranul de la manșeta costumului său, unde era afișată ora. De fapt, trebuie să mă întâlnesc cu el într-una dintre sferele de recepție ale portului în... mă rog, înainte ca SGV-ul să decoleze. Zicea că mai întâi trebuie să-și rezolve câteva chestii în oraș. A zis să-ți spun... ăăă... speră că încă mai pariezi pe el. Ridică din umeri. Ceva în genul ăsta.

— Nu glumești! zise Yalson, cu fața luminată de un zâmbet. Scutură din cap, își trecu o mână prin păr și lovi încet masa cu palma de câteva ori. Oh, făcu, apoi se lăsă din nou pe spate. Își mută privirea de la femeie la bărbat și ridică din umeri în tăcere.

— Așa că vezi, Gravant, acum nu mai e nevoie de tine, îi spuse Horza Balvedei.

Agenta Culturii deschise gura, dar Yalson vorbi prima, tușind scurt, apoi spunând:

— Of, las-o să rămână, Kraiklyn. Ce diferență ar fi?

— Diferența, Yalson, zise Horza cu grijă, gândindu-se intens la Kraiklyn, este că eu sunt căpitanul acestei nave.

Yalson păru pe punctul de a spune ceva, dar în loc de asta se întoarse spre Balveda și-și desfăcu brațele. Se așeză la loc, cu o mână ținându-se de marginea mesei, coborând ochii. Încerca să nu zâmbească prea mult.

— Ei bine, căpitane, zise Balveda ridicându-se de pe scaun, tu știi mai bine. O să-mi strâng lucrurile.

Ieși repede din sala de mese. Pașii ei se amestecară cu ai altcuiva, iar Horza și Yalson auziră câteva cuvinte înăbușite. După o clipă, Dorolow, Wubslin și Aviger, îmbrăcați în haine vesele și părând fericiți și îmbujorați, năvăliră în cantină, bătrânul ținând un braț în jurul femeii scunde și durdulii.

— Căpitanul nostru! strigă Aviger.

Dorolow apucă mâna lui așezată pe umărul ei. Surâse.

Wubslin făcu visător cu mâna; inginerul cel îndesat părea beat.

— Ai fost la război, văd, continuă Aviger, fixând fața lui Horza, care încă mai purta semnele luptei, în ciuda eforturilor lui interne de a minimaliza urmele.

— Ce-a făcut Gravant, Kraiklyn? scânci Dorolow. Și ea părea veselă, iar vocea îi era chiar și mai ascuțită decât își amintea.

— Nimic, zise Horza zâmbind spre cei trei mercenari. Dar l-am readus pe Horza Gobuchul din morți, așa că am decis că nu mai avem nevoie de ea.

— *Horza?* făcu Wubslin, gura deschizându-i-se larg într-o expresie aproape exagerată de surpriză.

Dorolow privi peste Horza la Yalson, expresia feței sale întrebând „E adevărat?” printr-un rictus. Yalson ridică din umeri și se uită fericită, plină de speranță, încă puțin suspicioasă, la bărbatul pe care îl considera Kraiklyn.

— O să vină la bord la scurt timp după ce pleacă *Sfârșitul*, zise Horza. A avut ceva treburi în oraș. Probabil ceva dubios. Horza zâmbi în felul condescendent în care zâmbea uneori Kraiklyn. Cine știe?

— Uite ce-i, zise Wubslin privind nesigur la Aviger peste trupul scurt al lui Dorolow. Poate că tipul ăla îl căuta pe Horza. Poate ar trebui să-l atenționăm.

— Ce tip? Unde? întrebă Horza.

— Are vedenii, făcu Aviger fluturând o mână. Prea mult vin roșu.

— *Prostii!* zise Wubslin tare, privind de la Aviger la Horza, apoi dând din cap. Și o dronă. Ridică mâinile în dreptul feței, cu palmele lipite, apoi le depărtă cam la douăzeci și cinci de centimetri. Un gândac mic. Nu mai mare de-atât.

— Unde? clătină Horza din cap. De ce crezi că cineva ar putea fi pe urmele lui Horza?

— Afară, sub lift, zise Aviger, în timp ce Wubslin explica:

— După cum a ieșit din capsula aia, ca și cum s-ar fi așteptat să sară la bătaie în orice moment și... ooo, pot să-ți *spun*... tipul ăla era... poliția... sau *ceva*...

— Dar Mipp? întrebă Dorolow.

Horza tăcu o secundă, încruntându-se la nimic și la nimeni în mod special.

— Horza a pomenit ceva de Mipp? întrebă iar Dorolow.

— Mipp? Nu. Scutură din cap. Nu, Mipp nu a reușit.

— Oh, îmi pare rău, zise Dorolow.

— Așadar, zise Horza fixându-i pe Aviger și pe Wubslin, credeți că e cineva acolo afară care îl caută pe unul dintre noi?

— Un bărbat, aprobă Wubslin încet, și o dronă mică, micuță, care chiar pare *rea*.

Cu un fior, Horza își aminti de insecta care se așezase o clipă pe încheietura lui în hangar, cu puțin înainte de a se urca la bordul *TAC*. Cultura, știa, avea mașini – insecte artificiale – de asemenea dimensiuni.

— Hmm, făcu Horza strângându-și buzele. Dădu din cap pentru sine, apoi se întoarse spre Yalson. Du-te și asigură-te că Gravant părăsește nava, și repede, bine?

Se ridică și se dădu la o parte din calea lui Yalson când aceasta se mișcă. Ea porni pe coridor către cabine. Horza se uită la Wubslin și-i făcu semn din ochi inginerului în direcția punții.

— Voi doi rămâneți aici, le spuse încet lui Aviger și Dorolow.

Ei își dădură ușor drumul unul altuia și se așezară pe două scaune. Horza se îndreptă spre punte.

Îi făcu semn lui Wubslin către scaunul inginerului, iar el se așeză pe locul pilotului. Wubslin oftă adânc. Horza închise ușa, apoi revăzu rapid tot ceea ce învățase despre procedurile de pe punte în timpul primelor săptămâni petrecute la bordul *TAC.* Se întindea să deschidă canalele de comunicație când ceva se mișcă sub consolă, lângă piciorul său. Înlemni.

Wubslin privi în jos, apoi se îndoi cu un efort audibil și-și îndesă capul său mare printre picioare. Horza simți miros de băutură.

— N-ai terminat *încă?* se auzi vocea înfundată a lui Wubslin.

— M-au trimis la o altă treabă; abia m-am întors, se tângui o voce slabă, subțire, artificială.

Horza se dădu pe spate în scaun și privi sub consolă. Un robot, cam la două treimi din mărimea celui care îl escortase de la lift la hangarul *TAC*, se descâlcea dintr-un talmeș-balmeș de cabluri care intrau și ieșeau dintr-o gură de vizitare.

— Ce e *asta?*

— Oh, zise Wubslin obosit, râgâind, e același care a mai fost aici… îți amintești. Hei, tu, îi spuse mașinii. Căpitanul vrea să facă un test de comunicații.

— Uite, zise mica mașină, cu vocea sa sintetizată plină de exasperare. Am *terminat*. Fac doar ordine.

— Atunci cară-te, spuse Wubslin. Își scoase capul de sub consolă și privi cerșind iertare spre Horza. Îmi pare rău, Kraiklyn.

— Nu-i nimic, nu-i nimic, flutură Horza din mână. Porni comunicatorul. Ah… Se uită la Wubslin. Cine controlează traficul pe aici? Am uitat de cine să întreb. Dacă vreau să se deschidă ușile hangarului?

— Trafic? Să deschidă ușile? Wubslin se uită la Horza cu o expresie năucă. Ridică din umeri și zise: Controlul traficului, presupun, ca atunci când am venit.

— Bine, făcu Horza; atinse comutatorul de pe consolă și rosti: Control trafic, aici…

Vocea i se stinse.

Habar n-avea care era noul nume pe care Kraiklyn i-l dăduse navei *TAC*. Nu găsise asta printre informațiile pe care le cumpărase și era unul dintre numeroasele lucruri pe care intenționa să le afle după ce rezolva problema mult mai stringentă a debarcării Balvedei și, cu puțin noroc, a îndreptării ei pe o pistă falsă. Dar vestea că s-ar putea să fie cineva în acest hangar care îl căuta – sau pe oricine altcineva, n-avea importanță – îl zăpăcise. Spuse:

— … Aici nava din Cala Mică 27492. Vreau imediat cale liberă să părăsim hangarul și SGV; vom pleca independent de pe Orbital.

Wubslin se holba la Horza.

— Aici Controlul traficului din Portul Evanauth, secțiunea temporară SGV. Un moment, Cala Mică 27492, se auzi în difuzoarele montate în tetierele scaunelor lui Horza și Wubslin.

Horza se întoarse spre Wubslin, apăsând pe butonul de oprire a comunicatorului.

— Chestia asta *este* gata de zbor, nu-i așa?

— Ce?… Zbor? Wubslin părea perplex. Se scărpină pe piept, privi în jos la robotul care încă se mai chinuia să înghesuie firele la loc sub consolă. Presupun că da, dar…

— Grozav.

Horza începu să pornească totul, inclusiv motoarele. Observă seria de ecrane cu informații despre arcul laser clipind împreună cu toate celelalte. Cel puțin pe acesta Kraiklyn reușise să-l repare.

— Zbor? repetă Wubslin. Se scărpină din nou pe piept și se întoarse spre Horza. Ai spus „zbor”?

— Da. Plecăm.

Mâinile lui Horza pluteau peste butoane și comutatoare cu senzori, ajustând sistemele și trezind nava la viață de parcă într-adevăr ar fi făcut asta ani de zile.

— Avem nevoie de un remorcher… zise Wubslin.

Horza știa că inginerul are dreptate. Antigravitația *TAC* avea putere doar cât să producă un câmp intern; unitățile warp ar fi explodat atât de aproape (de fapt, în interiorul unei mase de mărimea *Sfârșitului)* și probabil nu s-ar fi putut folosi motoarele cu fuziune în mod rezonabil într-un spațiu închis.

— Să facem rost de unul. O să le spun că e o urgență. Că avem o bombă la bord sau ceva de genul ăsta.

Horza privi ecranul principal luminându-se, umplând peretele până atunci gol din fața lui și a lui Wubslin cu o imagine a părții din spate a hangarului.

Wubslin aduse pe monitorul său un plan complicat pe care Horza îl identifică în cele din urmă ca fiind o hartă a nivelului lor din interiorul vast al SGV-ului. La început abia îi aruncă o privire, apoi ignoră imaginea de pe ecranul principal și analiză planul cu mai multă atenție, și în final puse o hologramă a întregului interior al SGV pe ecranul principal, memorizând rapid tot ceea ce putea.

— Ce… Wubslin făcu o pauză, râgâi iar, își frecă burta prin cămașă și continuă: Ce facem cu Horza?

— Îl luăm mai târziu, zise Schimbătorul studiind încă schema SGV. Am făcut și alte aranjamente pentru cazul în care nu mă pot întâlni cu el atunci când am spus. Horza lovi din nou butonul de transmisie. Control trafic, control trafic, aici Cala Mică 27492. Am nevoie urgent de cale liberă. Repet, am urgent nevoie de cale liberă și de un remorcher, imediat. Am un generator cu fuziune defect pe care nu-l pot închide. Repet, generator cu fuziune nucleară defect, stare critică.

— Ce! scârțâi o voce mică.

Ceva se lovi de genunchiul lui Horza și robotul care lucra sub consolă ieși rapid la vedere, împodobit cu cabluri ca un petrecăreț acoperit de serpentine de hârtie.

— *Ce* ai spus?

— Taci și cară-te de pe navă. *Acum!* îi ordonă Horza, pornind amplificarea în circuitele receptoare.

Un zgomot ca un șuierat umplu puntea.

— Cu plăcere, spuse robotul și se scutură să scape de cablurile înfășurate în jurul carcasei. Ca de obicei, sunt ultimul care aflu că se întâmplă ceva, dar știu că nu mai vreau să stau prin preajma... murmură el în timp ce luminile hangarului se stinseră.

La început, Horza crezu că ecranul se stricase, dar comută comanda lungimii de undă și reapăru o imagine semiîntunecată a hangarului în infraroșu.

— Of-of, zise robotul întorcându-se mai întâi spre ecran, apoi privind la Horza. Ați plătit *chiria*, nu-i așa?

— Mort, anunță Wubslin.

Robotul se scutură de ultimele cabluri. Horza privi fix la inginer.

— Cum?

Wubslin arătă spre transreceptorul din fața sa.

— Mort. Cineva ne-a întrerupt legătura cu controlul traficului.

Un tremur străbătu întreaga navă. O luminiță clipi, indicând că elevatorul principal tocmai se ridicase automat.

Un curent scurt răvăși aerul de pe puntea de pilotaj, apoi muri. Și mai multe lumini începură să clipească pe consolă.

— Rahat, zise Horza. Acum ce mai e?

— Ei bine, adio, băieți, spuse robotul grăbit. Zbură pe lângă ei, deschise ușa și șuieră pe coridor, îndreptându-se spre scările calei.

— O scădere de presiune? zise Wubslin pentru sine, scărpinându-se în cap de data asta și unindu-și sprâncenele în timp ce se uita la monitoarele din fața lui.

— Kraiklyn! strigă vocea lui Yalson din difuzoarele tetierei.

O lumină de pe consolă arăta că îl striga din cală.

— Ce-i? se răsti Horza.

— Ce naiba se întâmplă? țipă Yalson. Aproape am fost striviți! Iese aerul din Cala Mică și elevatorul hangarului tocmai a acționat ca într-o situație de urgență asupra *noastră!* Ce se întâmplă?

— O să vă explic, zise Horza. Avea gura uscată și se simțea de parcă ar fi avut un bulgăre de gheață în stomac. Domnișoara Gravant mai e cu tine?

— Bineînțeles că mai e cu mine!

— Bun. Întoarceți-vă imediat în sala de mese. Amândouă.

— Kraiklyn... începu Yalson, apoi o altă voce interveni, mai

întâi de la distanță, apoi apropiindu-se repede de microfon.

— Închisă? Închisă? De ce e închisă ușa elevatorului? *Ce* se întâmplă pe nava asta? Hei, puntea! Căpitane! Un păcănit ascuțit veni din difuzoare, apoi vocea sintetizată continuă: De ce sunt obstrucționat? Lăsați-mă să cobor imedi…

— Dă-te la o parte, idiotule! zise Yalson, apoi: Iar e nenorocitul ăsta de robot.

— Tu și Gravant duceți-vă acolo, repetă Horza. Acum.

Horza închise comunicatorul hangarului. Împinse scaunul pe roți și-l bătu pe umăr pe Wubslin.

— Asigură-te. Pregătește-te să ne rostogolim. Pregătește totul.

Apoi se repezi prin ușa deschisă. Aviger era pe coridor, venind de la cantină spre punte. Deschise gura să vorbească, dar Horza se strecură repede pe lângă el.

— Nu acum, Aviger.

Puse mănușa dreaptă pe încuietoarea depozitului de armament. Se deschise cu un clic. Horza se uită înăuntru.

— Voiam doar să întreb…

— … ce dracu’ se întâmplă? completă Horza fraza bătrânului în locul lui în timp ce lua cel mai mare pistol paralizator neural pe care îl văzuse până atunci, trântea ușile depozitului de armament și pășea repede pe coridor, prin sala de mese unde Dorolow stătea adormită pe un scaun, apoi în continuare spre secțiunea locuibilă. Armă pistolul, puse potențiometrul de control pe poziția maxim, apoi îl ascunse la spate.

Robotul apăru primul, zburând în sus pe trepte și repezindu-se de-a lungul coridorului la nivelul ochilor.

— Căpitane! Sunt nevoit să prot…

Horza deschise o ușă, prinse capul teșit al robotului care venea spre el și aruncă mașina în cabină, trântind ușa. De pe treptele dinspre hangar veneau voci. Se ținu de mânerul ușii cabinei. Era tras cu putere, apoi lovit.

— E *scandalos!* se tângui o voce îndepărtată, metalică.

— Kraiklyn, zise Yalson făcându-și apariția la capătul treptelor.

Horza zâmbi, pregătindu-și pistolul ascuns la spate. Ușa răsună iarăși, zguduindu-i mâna.

— Dă-mi drumul!

— Kraiklyn, *ce* se petrece? întrebă Yalson venind pe coridor.

Balveda aproape urcase scara, cărând un bagaj mare pe umăr.

— Sunt pe cale să-mi ies din fire!

Ușa se zgâlțâi din nou.

Un scâncet, ascuțit și imperios, veni din spatele lui Yalson, din sacul Balvedei; apoi un trosnet ca de electricitate statică. Yalson nu auzi tânguitul acut – care era o alarmă. Horza însă deveni întru câtva conștient de Dorolow, care se agita undeva în spatele lui în sala de mese. La izbucnirea statică, de fapt un mesaj sau un semnal puternic comprimat, Yalson începu să se întoarcă spre Balveda. În aceeași clipă, Horza sări în față, luând mâna de pe mânerul ușii cabinei și țintind-o pe Balveda cu pistolul greu. Femeia Culturii dăduse deja drumul bagajului, ducând mâna la șold atât de repede încât Horza abia putu urmări mișcarea. Schimbătorul se aruncă în spațiul dintre Yalson și peretele coridorului, împingând-o într-o parte pe femeia-mercenar. În același timp, cu pistolul îndreptat direct spre fața Balvedei, apăsă pe trăgaci. Arma bâzâi în mâna lui în timp ce el continua să cadă. Încercă să țină pistolul fixat pe capul Balvedei în tot timpul căderii. Atinse podeaua exact înainte ca agenta Culturii să se prăbușească.

Yalson încă se mai clătina după ce fusese izbită de peretele opus. Horza zăcu o secundă pe podea privind picioarele Balvedei, apoi se sculă repede, o văzu pe femeia Culturii mișcându-se amețită, cu părul roșu frecându-se de suprafața podelei și ochii negri deschizându-se scurt. Apăsă din nou pe trăgaciul pistolului, ținându-l fixat și țintind capul femeii. Ea se zbătu spasmodic timp de o secundă, saliva i se scurse din colțul gurii, apoi rămase nemișcată. Bandana roșie îi căzuse de pe cap.

— Ești nebun? țipă Yalson.

Horza se întoarse spre ea.

— Numele ei nu e Gravant: e Perosteck Balveda și e agent în secțiunea de Circumstanțe Speciale a Culturii. Ăsta e eufemismul lor pentru Spionaj Militar, în caz că nu știai.

Yalson se retrăsese aproape până la intrarea în cantină, cu ochii plini de teamă, prinzându-se cu mâinile de suprafața pereților din ambele părți. Horza veni lângă ea. Ea se dădu înapoi și el o simți gata să lovească. Se opri aproape de ea, întoarse pistolul și i-l întinse, cu mânerul înainte.

— Dacă nu mă crezi, probabil că o să murim cu toții, zise întinzând pistolul spre mâinile ei. Ea îl luă în cele din urmă. Vorbesc serios, îi spuse el. Caut-o de arme. Apoi du-o în cantină și leag-o de un scaun. Leagă-i mâinile jos, strâns. Și picioarele. Apoi asigură-te și tu. Plecăm; o să-ți explic mai târziu.

Dădu să treacă pe lângă ea, apoi se întoarse și o privi în ochi.

— A, și paralizeaz-o din când în când, la putere maximă. Circumstanțele Speciale sunt *foarte* dure.

Se întoarse și se îndreptă spre cantină. Auzi declicul pistolului.

— Kraiklyn, zise Yalson.

Se opri și se întoarse iar. Ea îndrepta arma spre el, ținând-o cu ambele mâini la nivelul ochilor lui. Horza oftă și clătină din cap.

— Nu face asta.

— Dar Horza?

— E în siguranță. Îți jur. Dar o să fie mort dacă nu plecăm acum de aici. *Și* dacă ea se trezește.

Făcu semn din cap spre silueta lungă, inertă a Balvedei. Îi întoarse spatele, apoi intră în cantină, cu ceafa zbârlită din cauza anticipării.

Nu se întâmplă nimic. Dorolow ridică ochii de pe masă și spuse:

— Ce-a fost zgomotul ăla?

Horza trecu pe lângă ea.

— Ce zgomot? zise Horza pornind spre punte.

Yalson privi spatele lui Kraiklyn când trecu prin sala de mese. Îi spusese ceva lui Dorolow, apoi se dusese pe punte. Lăsă încet în jos pistolul; îi atârna într-o mână. Se uită gânditoare la armă și spuse încet, ca pentru sine: „Yalson, fetițo, sunt momente în care cred că ești mult prea loială.” Ridică iar pistolul când ușa cabinei se crăpă puțin și o voce subțire întrebă:

— Acum sunt în *siguranță* dacă ies?

Yalson rânji, împinse ușa și se uită la robot, care se retrăgea și mai mult în cabină. Aplecă capul într-o parte și-i zise:

— Ieși de acolo și ajută-mă cu trupul ăsta, mașinărie lașă.

— Trezește-te!

Horza lovi piciorul lui Wubslin trântindu-se la loc în scaun. Aviger stătea pe al treilea scaun al punții de pilotaj, privind anxios monitoarele și comenzile. Wubslin tresări, apoi privi în jur cu ochi încețoșați.

— Ha? făcu, apoi: Îmi odihneam ochii.

Horza trase comenzile manuale ale *TAC* din lăcașul lor de la marginea consolei. Aviger îl privi neliniștit.

— Cât de tare te-ai lovit la cap? îl întrebă pe Horza.

Schimbătorul îi zâmbi cu răceală. Scană cât putu de repede ecranele și acționă comutatoarele de siguranță ale motoarelor cu fuziune. Încercă din nou să ia legătura cu controlul traficului. Cala Mică era încă în întuneric. Senzorul exterior de presiune indica zero. Wubslin vorbea de unul singur verificând sistemele de monitorizare ale navei.

— Aviger, zise Horza fără să se uite la bătrân, mai bine te-ai asigura.

— Pentru ce? întrebă Aviger rar, măsurat. Nu putem pleca nicăieri. Nu ne putem mișca. Suntem înțepeniți aici până vine un remorcher să ne scoată, nu-i așa?

— Bineînțeles că da, aprobă Horza ajustând comenzile de pregătire a motoarelor cu fuziune și punând pe automat comenzile consolei. Se întoarse și se uită la Aviger. Să-ți spun ceva; de ce nu te duci să iei bagajul noului recrut? Du-l în hangar și aruncă-l într-un vactub.

— Ce? făcu Aviger, fața sa și așa ridată încrețindu-se și mai mult când se încrunta. Am crezut că pleacă.

— Pleca, dar cel care încearcă să ne rețină aici a început să evacueze aerul din Cala Mică înainte ca ea să poată coborî. Acum vreau ca tu să iei bagajul ei și orice alt echipament pe care l-ar fi putut lăsa și să-l depozitezi într-un vactub, *bine?*

Aviger se ridică încet de pe scaun, privind la Horza cu o expresie încordată, îngrijorată.

— Bine.

Porni spre ieșirea de pe punte, apoi ezită, întorcându-se spre Horza.

— Kraiklyn, de ce pun bagajul ei într-un vactub?

— Pentru că aproape sigur în el se află o bombă de mare putere; de asta. Acum du-te acolo și *fă-o*.

Aviger aprobă și plecă, părând și mai nefericit. Horza reveni la comenzi. Era aproape gata. Wubslin încă mai vorbea singur și nu se asigurase bine, dar părea să-și execute partea lui cu suficientă competență, în ciuda frecventelor râgâieli și pauze pentru a se scărpina pe piept și pe cap. Horza știa că trăgea de timp, însă în cele din urmă trebuia s-o facă. Apăsă butonul de

identificare.

— Sunt Kraiklyn, zise și tuși.

— Identificare completă, răspunse consola imediat.

Horza vru să chiuie sau măcar să se lase pe scaun ușurat, dar nu avea timp pentru așa ceva, iar lui Wubslin probabil i s-ar fi părut puțin ciudat. La fel și computerului navei, poate: unele mașini erau programate să urmărească semnele de bucurie sau de ușurare după ce identificarea formală se termina. Așa că nu făcu nimic prin care să sărbătorească, doar aduse amorsoarele motoarelor cu fuziune la temperatura de lucru.

— Căpitane! Micul robot năvăli iar pe punte, oprindu-se între Wubslin și Horza. Lasă-mă imediat să cobor de pe navă și raportează rapid neregulile care au loc la bord, altfel…

— Altfel ce? zise Horza urmărind cum crește temperatura în motoarele *TAC*. Dacă tu crezi că poți coborî de pe nava asta, n-ai decât să încerci; probabil agenții Culturii te-ar face bucățele chiar dacă ai reuși.

— Agenții Culturii? zise mica mașină cu dispreț în glas. Căpitane, trebuie să te informez că acest SGV este un vas civil demilitarizat sub controlul autorităților Axului Vavatch și se încadrează în termenii Tratatului de Conduită în Războiul dintre Idirani și Cultură parafat la scurt timp după începerea ostilităților. Acum…

— Așadar, cine a stins luminile și a scos aerul, idiotule? spuse Horza întorcându-se scurt spre mașină.

Reveni la consolă, pornind radarul la un nivel suficient de înalt cât să poată citi prin peretele din partea din spate a Calei Mici.

— *Eu* nu știu, răspunse robotul, dar mă îndoiesc că ar fi agenți ai Culturii. Pe cine sau ce crezi că urmăresc acești presupuși agenți ai Culturii? Pe tine?

— Și dacă da?

Horza aruncă încă o privire display-ului holografic al planului intern al SGV. Mări rapid volumul din jurul Calei Mici 27492 înainte de a stinge ecranul. Robotul tăcu o clipă, apoi se retrase prin ușă.

— Minunat. Sunt blocat pe o vechitură cu un nebun paranoic. Cred că o să mă duc să caut un loc mai sigur decât ăsta.

— Așa să faci! strigă Horza pe coridor în urma lui. Deschise din nou circuitul hangarului: Aviger?

— Am terminat, anunță vocea bătrânului.

— Bun. Du-te repede la cantină și asigură-te.

Horza întrerupse iar circuitul.

— Ei bine, zise Wubslin lăsându-se pe spate în scaun și scărpinându-se în cap, cu ochii la șirul de monitoare din fața lui, cu cifre și grafice. Nu știu ce ai de gând să faci, Kraiklyn, dar orice ar fi, suntem cât se poate de pregătiți s-o facem.

Inginerul cel voinic îl privi pe Horza, se îndreptă ușor în scaun și-și fixă centurile de siguranță. Horza rânji spre el, încercând să pară încrezător. Propriile centuri erau puțin mai sofisticate, iar el nu trebuia decât să acționeze un comutator de pe brațele capitonate ca să declanșeze câmpurile inerțiale. Își rabată casca pe cap și auzi șuieratul cu care se închidea.

— Oh, Dumnezeule, zise Wubslin, întorcându-și privirea de la Horza ca să se uite la peretele aproape gol din spatele Calei Mici de pe ecranul principal. Sper al dracului de mult că nu ai de gând să faci ceea ce bănuiesc eu.

Horza nu răspunse. Apăsă butonul ca să vorbească cu cantina.

— E totul în regulă?

— Aproape, Kraiklyn, dar… spuse Yalson.

Horza întrerupse și acel circuit. Strânse buzele, apucă manșele cu mâinile cu mănuși, inspiră adânc, apoi acționă butoanele celor trei motoare cu fuziune ale *TAC*. Chiar înainte să înceapă gălăgia, îl auzi pe Wubslin spunând:

— Dumnezeule, ai…

Ecranul clipi, se întunecă, apoi clipi din nou. Imaginea peretelui din spate al Calei Mici era luminată de trei jeturi de plasmă izbucnind de sub navă. Un zgomot ca un tunet umplu puntea și reverberă prin întregul vas. Cele două motoare exterioare asigurau principala forță ascensională, fiind îndreptate pentru moment în jos; scuipau foc pe puntea Calei, împrăștiind mașinăriile și echipamentul de dedesubt de jur-împrejurul navei, izbindu-le de pereți și de acoperiș până când jeturile de flăcări se stabilizară. Motorul intern, numai ridicător, din nas, tuși neregulat la început, apoi își reveni rapid, începând să-și ardă propria gaură prin stratul subțire de material ultradens care acoperea podeaua Calei Mici. *Turbulența în Aer Clar* se agită ca un animal care se trezește, mârâind, trosnind și schimbându-și centrul de greutate. Pe ecran, o umbră enormă se mișca pe perete și pe acoperiș în fața luminii infernale a

focului pe care motorul cu fuziune din nas îl arunca sub navă; nori rostogolitori de gaze de la mașinăriile arse începuseră să încețoșeze imaginea. Horza era uimit că pereții Calei Mici rezistaseră. Porni arcul laser și în același timp crescu puterea în motoarele cu fuziune.

Ecranul erupse în lumină. Peretele din față explodă ca o floare care se deschide brusc, petalele imense îndreptându-se spre navă și milioane de bucăți de sfărâmături și moloz zburară pe lângă vârful aparatului în unda de șoc produsă în partea opusă a peretelui distrus de laser. În același timp, *Turbulența în Aer Clar* se ridică. Indicatorii de greutate din suporți se opriră la zero, apoi se stinseră când aceștia, sclipind în roșu din cauza temperaturii, se retraseră în interiorul fuzelajului. Circuitele de siguranță ale trenului de aterizare intrară scrâșnind în funcțiune. Nava începu să se răstoarne pe o parte, tremurând din cauza propriei forțe și a impactului cu resturile care zburau în jurul ei. Imaginea din față se limpezi.

Horza echilibră nava, apoi forță motoarele din spate orientându-le înapoi, spre ușile Calei. Un ecran retrovizor le arăta strălucind în alb încins. Horza și-ar fi dorit să se îndrepte într-acolo, dar să întoarcă și să izbească ușile cu *TAC* ar fi fost probabil o acțiune sinucigașă, iar rotirea navei într-un spațiu închis imposibilă. Chiar și mersul înainte avea să fie destul de dificil...

Gaura nu era suficient de mare. Horza o văzu apropiindu-se de el și-și dădu seama imediat. Cu un deget tremurător găsi comanda razei laser de pe consolă, reglându-i dispersia la maximum, apoi mai trase o dată. Ecranul se umplu din nou de lumină, de jur-împrejurul deschizăturii. *TAC* intră cu nasul și apoi cu tot corpul în altă Cală Mică. Horza așteptă ca ceva să se lovească de lateralele sau de partea de sus a spațiului alb încins, dar nu se întâmplă nimic; continuară să se deplaseze pe cei trei stâlpi de foc, aruncând lumini, sfărâmături și valuri de fum și gaz înaintea lor. Undele întunecate se spărgeau deasupra navetelor; întreaga Cală prin care se deplasau lent acum era plină de navete de toate formele și tipurile. Pluteau peste ele, lovindu-le și topindu-le cu focul lor.

Horza era conștient de prezența lui Wubslin așezat în scaun alături de el, cu ochii fixați pe imaginea din față, cu picioarele trase cât mai departe posibil, astfel că genunchii îi erau ridicați

deasupra marginii consolei și brațele formând un fel de pătrat deasupra capului, fiecare mână apucând bicepsul celuilalt braț. Fața lui era o mască de teamă și scepticism când Horza se întoarse spre el și rânji. Wubslin gesticulă frenetic spre ecranul principal.

— Fii atent! strigă prin larmă.

TAC se scutura și se balansa, zdruncinată de curentul de materie supraîncălzită scurgându-se de sub fuzelajul ei. Folosea atmosfera din jur ca să producă plasmă, acum că exista aer disponibil, și în spațiul relativ mic al Calei turbulența creată era suficientă ca să zguduie întregul vas.

În fața era un alt perete, apropiindu-se mai repede decât și-ar fi dorit Horza. Se roteau din nou lent; restrânse dispersia arcului și trase, în același timp stabilizând nava. Din nou peretele își sparse marginile; acoperișul și podeaua Calei Mici sclipiră în curbe de flăcări acolo unde laserul le lovise, și zeci de navete parcate în fața lor pulsară de lumină și căldură.

Peretele începu să cadă încet, dar *TAC* se apropia mai repede decât se mototolea el. Horza icni și încercă să tragă înapoi; îl auzi pe Wubslin urlând, când nasul navei izbi centrul neafectat al peretelui. Imaginea de pe ecranul principal luneca în sus pe măsură ce nava se strivea de materialul peretelui. Apoi nasul coborî, *Turbulența în Aer Clar* se cutremură ca un animal care își scutură blana de apă, iar ei se zguduiră și deviară într-o altă Cală Mică. Aceasta era complet goală. Horza mai forță puțin motoarele, lovi de câteva ori cu laserul peretele următor, apoi privi uluit cum acesta, în loc să cadă pe spate precum celelalte, se prăbuși spre ei ca un enorm pod basculant al unui castel, trântindu-se într-o singură bucată incandescentă pe puntea Calei pustii. Într-o furtună de aburi și gaze, un munte de apă își făcu apariția pe deasupra peretelui prăbușindu-se și se scurse într-un val imens spre nava care se apropia.

Horza se auzi urlând. Împinse comenzile motoarelor la maximum și ținu butonul laserului apăsat cu putere.

TAC se repezi înainte. Zbură pe suprafața cascadei de apă, o parte bună din căldura plasmei interacționând cu suprafața lichidului, și umplu tot spațiul Calelor creat de trecerea lor cu aburi în fierbere. În timp ce valul de apă continua să se scurgă din Cala inundată, *TAC* scrâșni pe deasupra lui, umplând aerul din jurul navei cu aburi supraîncălziți. Senzorul de presiune

exterioară urcă mai repede decât îl putea urmări ochiul; laserul împroșcă și mai mult abur din apa din față și, cu o explozie ca de sfârșit de lume, următorul perete se prăbuși înaintea navei – slăbit de laser și în final spulberat de presiunea curentului. *Turbulența în Aer Clar* țâșni din tunelul de Cale Mici ca un glonț dintr-un pistol.

Cu motoarele în flăcări, în mijlocul unui nor de gaz și de abur de care se distanță rapid, mugi în interiorul unui canion umplut cu aer creat între zidurile înalte ale ușilor hangarului și secțiunile utilitare deschise, luminând kilometri de pereți și de nori, țipând din cele trei gâturi pline de flăcări și părând să tragă după ea un val de apă și un nor de abur, gaze și fum ca dintr-un vulcan. Apa căzu, transformându-se dintr-un val solid în ceva ca o spumă grea, apoi ca o ceață, apoi doar ploaie și vapori de apă, urmând uriașa carte de joc care fusese ușa calei rostogolindu-se prin aer. *TAC* se răsuci, balansându-se și rotindu-se prin aer în încercarea de a-și relua înaintarea năvalnică spre ușile de pe peretele opus al vastului canion interior. Apoi motoarele fluctuară și se opriră. *Turbulența în Aer Clar* începu să cadă.

Horza trase de comenzi, dar motoarele cu fuziune erau moarte. Ecranul arăta pe o laterală ușile celorlalte hangare, apoi aer și nori, apoi peretele de uși de pe cealaltă parte. Se roteau. Horza îl privi pe Wubslin în timp ce se lupta cu comenzile. Inginerul fixa ecranul principal cu o expresie înghețată pe chip.

— Wubslin! strigă Horza.

Motoarele rămâneau moarte.

— Aah! Wubslin păru să devină conștient că se prăbușeau necontrolat; se repezi la comenzile din fața lui. Pilotează! strigă. O să încerc amorsoarele! Probabil ai suprasolicitat motoarele!

Horza se luptă la comenzi în timp ce Wubslin încerca să repornească motoarele. Pe ecran, pereții se învârteau nebunește în jurul lor și norii de dedesubt se apropiau în viteză – dedesubt; chiar dedesubtul lor; un strat perfect plat de nori. Horza smuci din nou manșa.

Motorul din nas reveni la viață, scuipând frenetic, trimițând nava rotitoare în viteză spre o latură a versantului artificial format de ușile și pereții calelor. Horza opri motorul. Pilotă din rotație, folosindu-se mai mult de suprafețele de control ale navei decât de motoare, apoi orientă întreaga navă drept în jos și-și fixă din nou degetele pe butoanele laserului. Norii se

năpustiră în sus în întâmpinarea vasului. Închise ochii și apăsă comenzile laserului.

Sfârșitul Invenției era atât de imens încât fusese construit pe trei niveluri aproape complet separate, fiecare de peste trei kilometri adâncime. Erau niveluri presurizate, fiindcă altfel diferența dintre punctul superior și cel inferior al uriașei nave ar fi fost diferența dintre nivelul standard al mării și un vârf de munte aflat undeva în tropopauză. Chiar și așa, exista o diferență de trei sute cincizeci de metri între baza și vârful fiecărui nivel presurizat, care făcea călătoriile bruște cu lifturile tubulare de la unul la celălalt nerecomandabile. În imensa grotă deschisă din centrul SGV nivelurile de presiune erau marcate prin câmpuri de forță, nu prin ceva material, astfel încât navele să poată trece de la un nivel la altul fără să trebuiască să iasă, și spre una dintre aceste granițe, marcată de un nor, se prăbușea *Turbulența în Aer Clar*.

Laserul nu fusese de niciun folos, cu toate că Horza nu știuse asta pe atunci. Un computer de pe Vavatch, care preluase monitorizarea și controlul intern de la Mințile Culturii, deschisese o ieșire în câmpul de forță ca să lase să treacă vasul în cădere. Făcuse acest lucru presupunând în mod greșit că *Sfârșitul Invenției* va suferi mai puține avarii lăsând nava scăpată de sub control să treacă decât acceptând impactul.

În centrul unul vârtej subit de aer și nori, în propriul uragan, *TAC* țâșni din aerul dens de la baza unui nivel presurizat în atmosfera rarefiată din partea superioară a celui de dedesubt. Un vortex de aer și nori zdrențuiți năvăli după ea ca o explozie inversată. Horza redeschise ochii și văzu cu ușurare puntea îndepărtată a interiorului cavernos al SGV-ului și cifrele în urcare de pe monitoarele motoarelor principale cu fuziune. Lovi iarăși supapele motoarelor, de data asta lăsând în pace motorul din nas. Cele două motoare porniră, trântindu-l pe Horza pe spate în strângerea grețoasă a câmpurilor de siguranță. Trase în sus de nasul navei, privind cum puntea de dedesubt dispare treptat, fiind înlocuită de imaginea unui alt perete de uși de hangare deschise. Ușile erau mult mai mari decât cele ale Calelor Mici de pe nivelul pe care tocmai îl părăsiseră, și puținele nave pe care le putu văzu Horza fie intrând, fie apărând din interioarele luminate ale uriașelor hangare erau astronave de dimensiuni mari.

Horza urmări ecranul, pilotând *Turbulența în Aer Clar* exact ca pe un avion. Călătoreau cu viteză de-a lungul unui vast coridor larg de peste un kilometru, cu stratul de nori la circa o mie cinci sute de metri deasupra lor. Astronavele se mișcau lent în același spațiu, unele pe propriile câmpuri AG, majoritatea trase de remorchere ușoare. Orice altceva se mișca încet și fără agitație; numai *TAC* deranja calmul interiorului vehiculului gigantic, șuierând prin aer pe lame gemene de flăcări strălucitoare pulsând din camerele de plasmă încinsă la alb. Un alt versant de uși de hangare apăru în fața lor. Horza se uită în jur pe curbura ecranului principal și angajă *TAC* într-un viraj înclinat la stânga, în același timp scufundându-se puțin ca să se îndrepte în jos spre un canion și mai larg. Zburară pe deasupra unui clipper în mișcare lentă remorcat spre o Cală Principală îndepărtată, zgâlțâind vasul cu siajul lor de aer supraîncălzit. Peretele de uși și intrări deschise se înclină spre ei când Horza strânse virajul. În față, Horza văzu ceva ce semăna cu un nor de insecte: sute de mici puncte negre plutind în aer.

Mult în spatele lor, poate la cinci sau șase kilometri, un pătrat de o sută de metri de beznă, mărginit de o bandă de lumini atenuate clipind intermitent, era ieșirea de pe *Sfârșitul Invenției*. O cursă în linie dreaptă.

Horza oftă și își simți întregul trup relaxându-se. Dacă nu erau interceptați, reușiseră. Acum, cu puțin noroc, ar putea scăpa și de pe Orbital. Forță motoarele, îndreptându-se spre pătratul îndepărtat, negru precum cerneala.

Wubslin se smuci brusc în față, contrar apăsării accelerației, și lovi câteva butoane. Ecranul său de pe consolă mări secțiunea centrală a ecranului principal, arătând imaginea din față.

— Sunt oameni! strigă.

Horza se încruntă la el.

— Cum?

— Oameni! Ăia sunt oameni! Probabil în AG-uri! O să trecem drept prin ei!

Horza privi scurt pe ecranul lui Wubslin. Era adevărat; norul negru care aproape umplea ecranul era format din oameni, zburând încet în costume sau în haine obișnuite. Erau cu miile, văzu și Horza, la mai puțin de un kilometru în față, și se apropiau repede. Wubslin se holba la ecran, fluturând din mână.

— Dați-vă la o parte! Dați-vă la o parte! striga.

Horza nu putea găsi o cale de a-i ocoli, de a trece pe deasupra sau pe sub masa de oameni zburători. Fie că jucau cu toții vreun joc curios în aer sau doar se distrau, erau prea mulți, prea aproape, răspândiți pe o suprafață prea mare.

— Rahat, zise Horza.

Se pregăti să întrerupă motoarele cu plasmă din spate înainte ca *Turbulența în Aer Clar* să între în norul de oameni. Cu puțin noroc, ar fi putut reuși să treacă fără să fie nevoiți să le reporneasca, și astfel să incinereze o mulțime de oameni.

— Nu! strigă Wubslin.

Aruncă centurile de siguranță, se năpusti spre Horza și asupra comenzilor. Horza încercă să-l împingă pe robustul inginer, dar nu reuși. Comenzile îi fură smulse din mâini și imaginea de pe ecranul principal se răsturnă, îndreptând nasul navei care accelera departe de pătratul negru al ieșirii SGV-ului, departe de norul uriaș de oameni plutitori, spre versantul de intrări puternic iluminate în Calele Principale. Horza îl lovi pe Wubslin peste cap cu brațul, trimițându-l la podea, amețit. Preluă comenzile din degetele care se relaxau ale inginerului, dar era prea târziu ca să mai vireze. Horza echilibră și reorientă *Turbulența în Aer Clar*. Se năpusti într-o Cală Principală deschisă; trecu în viteză prin ușile deschise și alunecă pe lângă scheletul unei nave care era reconstruită în hangar, jeturile motoarelor *TAC* provocând incendii, pârlind părul, arzând hainele și orbind ochii neprotejați.

Horza îl zări cu coada ochiului pe Wubslin zăcând inconștient pe podea, legănându-se ușor când *TAC* înaintă pe lungimea de o jumătate de kilometru a Calei Principale. Ușile către următoarea cală erau deschise, și la fel în continuare. Zburară printr-un tunel lung de doi kilometri, alergând peste punctele de reparare și andocare ale unui șantier naval mutat din Evanauth. Horza nu știa ce era la capătul opus, dar putea vedea că până să ajungă acolo vor trebui să zboare pe deasupra unei nave mari care aproape umplea a treia cală din șir. Horza îndreptă spre înainte jeturile de fuziune, astfel încât să înceapă să încetinească. Raze gemene de foc sclipiră pe ambele laturi ale ecranului când jeturile se orientară spre înainte. Corpul neasigurat al lui Wubslin alunecă înainte pe punte, intrând sub consola și sub propriul scaun. Horza ridică nasul *TAC* în timp ce se apropia de botul bont al navei parcate în hangar.

Turbulența în Aer Clar își schimbă direcția spre tavanul Calei,

se strecură printre acesta și suprafața superioară a navei, apoi căzu de cealaltă parte și, cu toate că încă încetinea, se năpusti prin Cala finală într-un alt coridor de aer liber. Era prea îngust. Horza îndreptă din nou nava în jos, văzu peretele apropiindu-se și trase cu laserul. *TAC* țâșni printr-un nor de sfărâmături strălucitoare, clătinându-se și scuturându-se. Trupul ghemuit al lui Wubslin alunecă de sub consolă și pluti înapoi spre ușa din spate a punții.

La început, Horza crezu că în sfârșit ieșiseră, dar se înșela: se aflau în ceea ce Cultura numea un Hangar General.

TAC mai căzu o dată, apoi se reechilibră. Se aflau într-un spațiu care era chiar și mai mare decât interiorul principal al SGV. Zburau prin hangarul în care adăpostiseră Meganava: aceeași Meganavă pe care Horza o văzuse mai devreme pe ecran fiind ridicată din apă de vreo sută de vechi dispozitive ale Culturii.

Horza apucă să privească în jur. Era acolo spațiu suficient și mult timp. Meganava stătea jos în giganticul hangar, arătând pentru toată lumea ca un mic oraș așezat pe o bucată mare de metal. *Turbulența în Aer Clar* zbură peste pupa Meganavei, peste tunele pline cu lame de elice de zeci de metri lățime, pe lângă lonjeroanele posterioare unde erau ancorate navele de agrement în așteptarea reîntoarcerii apei, pe deasupra turnurilor și fleșelor suprastructurii sale, apoi pe deasupra arcurilor. Horza privi înainte. Ușile Hangarului General, dacă erau uși, se aflau în fața lui, la doi kilometri distanță. Aceeași dimensiune o aveau de sus până jos și dublu în lățime. Horza ridică din umeri și verifică din nou laserul. Își dădu seama că devenise aproape blazat de toată treaba asta. *Ce naiba?* se gândi.

Laserele făcură o gaură în peretele material din față, obținând o deschizătură care se lărgea încet și spre care Horza se îndreptă direct. Un vârtej de aer începuse să se formeze în jurul găurii; când *TAC* se apropie, fu prinsă în micul ciclon orizontal și începu să se răsucească. Apoi trecu prin deschizătură și ieși în spațiu.

Într-o bulă de aer și cristale de gheață care se dispersa rapid, nava țâșni din corpul Sistemului General de Vehicule, prăvălindu-se în sfârșit în vid și în întunericul spălat de stele. În spatele ei, un câmp de forță se închise peste gaura pe care

trecerea ei o crease în ușile Hangarului General. Horza simți motoarele cu plasmă bolborosind pe măsură ce alimentarea lor cu aer dispărea, apoi rezervoarele interne le asigurară un ritm constant. Era pe punctul de a le opri și de a trece treptat la procedura de pornire a motoarelor warp când difuzoarele din tetieră pârâiră.

— Aici poliția portului Evanauth. Bine, ticălosule, menține direcția aia și încetinește. Poliția portului Evanauth către nava delincventă: menține direcția și oprește-te. A…

Horza trase de manșe, ducând *TAC* pe o curbă largă de accelerare deasupra pupei SGV, trecând pe lângă pătratul cu latura de un kilometru al ieșirii spre care se îndreptase mai devreme. Wubslin, acum gemând, se lovi de lucrurile de pe punte când *TAC* își ridică nasul ca să se îndrepte în sus, spre labirintul de docuri și macarale abandonate care era portul Evanauth. Se întoarse din mers, încă balansându-se ușor din cauza rotației pe care o căpătase în vârtejul de aer la ieșirea din Hangarul General. Horza o lăsă să se rotească, stabilizând-o numai când se apropiau de maximul curbei, construcțiile portului înălțându-se repede, apoi alunecând pe dedesubt când nava se echilibră.

— Navă delincventă! Ăsta e ultimul avertisment! urlară difuzoarele. Opriți-vă acum sau vă aruncăm în aer! Dumnezeule, se îndreaptă spre…

Transmisia se întrerupse. Horza rânji în sinea sa. Într-adevăr se îndrepta spre spațiul liber dintre partea de sub port și acoperișul SGV-ului. *Turbulența în Aer Clar* se strecură printre conexiunile lifturilor tubulare, puțurile elevatoarelor, macaralele docurilor, zone de tranzit, navete care soseau și poduri rulante. Horza ghidă nava prin labirint cu motoarele de fuziune la putere maximă, aruncând mica navă prin cele câteva sute de metri de spațiu aglomerat dintre Orbital și Sistemul General de Vehicule. Radarul posterior bâzâi, culegând ecouri.

Două turnuri, atârnând sub Orbital ca niște zgârie-nori pe dos, printre care Horza voia să îndrepte *TAC*, înfloriră brusc în lumină, împrăștiind sfărâmături. Horza se ghemui în scaun în timp ce înșuruba nava în spațiul dintre cei doi nori de resturi.

— Asta a fost dincolo de arcuri, cârâiră din nou difuzoarele. Următoarele vor fi drept în fundul tău, alergătorule.

TAC țâșni peste întinderea cenușie de material înclinat care

era începutul nasului *Sfârșitului*. Horza întoarse *TAC* și coborî, urmând panta arcurilor vastei nave. Semnalul radarului posterior se opri scurt, apoi reapăru.

Răsturnă din nou nava. Wubslin, cu brațele și picioarele mișcându-se slab, fu aruncat pe tavan și se înțepeni acolo ca o muscă în timp ce Horza executa o porțiune de curbă exterioară.

Nava accelera, îndepărtându-se de zona portului Orbitalului și de marele SGV, înspre spațiu. Horza își aminti de bagajul Balvedei și se întinse repede peste consolă, închizând de acolo circuitul vactubului. Un monitor arătă că toate vactuburile fuseseră rotite. Ecranul din spate arătă ceva ca o flacără între penele gemene ale jeturilor de plasmă. Radarul posterior bâzâi insistent.

— Adio, *prostule!* zise vocea din difuzoarele tetierei.

Horza aruncă nava pe o parte.

Ecranul din spate se făcu alb, apoi negru. Ecranul principal pulsă în culori și linii frânte. Difuzoarele din casca lui Horza, asemenea celor din scaun, urlară. Fiecare instrument de pe consolă clipi și oscilă.

Horza se gândi pentru o clipă că fuseseră loviți, dar motoarele încă funcționau, ecranul principal începea să se limpezească și celelalte instrumente își reveneau și ele. Indicatoarele de radiații țiuiau și clipeau. Ecranul din spate rămânea negru. Un monitor de avarii raporta că senzorii fuseseră loviți de un puls foarte puternic de radiații.

Horza începu să înțeleagă ce se întâmplase când radarul posterior nu se mai porni să bâzâie după ce își reveni. Lăsă capul pe spate și râse.

Fusese într-adevăr o bombă în bagajul Balvedei. Dacă se declanșase fiindcă fusese prinsă în jeturile de plasmă ale *TAC* sau pentru că cineva – același care încercase de la început să rețină nava la bordul SGV – o detonase de la distanță în momentul în care nava în zbor ajunsese suficient de departe de *Sfârșit* ca să nu provoace prea multe pagube, Horza nu știa. În orice caz, explozia se părea că surprinsese vasele poliției care îi urmăreau.

Râzând zgomotos, Horza înclină *TAC* și mai departe de imensul cerc al Orbitalului strălucitor luminat, îndreptându-se direct spre stele și pregătind motoarele warp ca să preia sarcina motoarelor cu fuziune. Wubslin, din nou pe punte, cu un picior

prins în brațul propriului scaun, gemu vag.

— Mamă, zise. Mamă, spune-mi că e doar un vis...

Horza râse și mai tare.

— Țicnitule, șuieră Yalson clătinând din cap. Avea ochii larg deschiși. Ăsta a fost cel mai nebunesc lucru pe care te-am văzut vreodată făcându-l. Ești nebun, Kraiklyn. Eu plec. Demisionez chiar din clipa asta... La naiba! Aș fi vrut să fi plecat cu Jandraligeli, la Ghalssel... Poți să mă debarci în primul loc în care ajungem.

Horza se așeză obosit pe scaunul din capul mesei din cantină. Yalson se afla la capătul opus, sub ecran, care retransmitea imaginea de pe ecranul principal de pe punte. *TAC* înainta la warp maxim, la două ore după plecarea de pe Vavatch. Nu mai fuseseră urmăriți după distrugerea navelor poliției, iar acum *TAC* revenea treptat la cursul stabilit de Horza, în zona de război, spre marginea Glittercliff, în direcția Lumii lui Schar.

Dorolow și Aviger se așezaseră, încă puternic zguduiți, lângă Yalson. Femeia și bătrânul se holbau la Horza de parcă i-ar fi amenințat cu pistolul. Aveau gurile deschise, ochii lucioși. De cealaltă parte a lui Yalson, trupul moale al lui Perosteck Balveda se apleca în față trăgând de centurile de siguranță ale scaunului, cu capul în jos.

În sala de mese era haos. *TAC* nu fusese pregătită pentru manevre violente și nimic nu fusese asigurat. Farfurii și containere, câțiva pantofi, o mănușă, benzi și bobine pe jumătate desfășurate și diverse alte bucăți și piese zăceau împrăștiate pe podeaua cantinei. Yalson fusese lovită de ceva și o picătură de sânge i se uscase pe frunte. Horza nu lăsase pe nimeni să se miște, cu excepția unor scurte vizite la toaletă, în ultimele două ore; le spusese tuturor prin PA să rămână acolo unde erau în timp ce *TAC* se îndepărta de Vavatch pe o traiectorie sinuoasă, eratică. Păstrase motoarele cu plasmă și laserul încălzite și pregătite, dar nu mai fuseseră urmăriți. Acum considerase că sunt în siguranță și destul de departe pentru a trece pe warp.

Îl lăsase pe Wubslin pe punte, îngrijind sistemele chinuite și suprasolicitate ale *Turbulenței în Aer Clar* cât putea el mai bine. Inginerul își ceruse scuze pentru că îi smulsese comenzile și devenise foarte supus, evitând privirea lui Horza, ordonând una sau două rămășițe împrăștiate pe punte și introducând cablurile

ieșite la loc sub consolă. Horza îi spusese lui Wubslin că aproape îi ucisese pe toți, dar, pe de altă parte, și el făcuse același lucru, așa că de data asta aveau să treacă peste incident: scăpaseră teferi. Wubslin aprobase din cap și spusese că nu știa cum; nu-i venea să creadă că nava nu suferise nicio avarie. Wubslin nu scăpase chiar teafăr: avea vânătăi peste tot.

— Mă tem, îi spuse Horza lui Yalson după ce se așeză și-și ridică picioarele, că primul port în care vom face escală va fi, probabil, pustiu și nepopulat. Nu sunt sigur că vei vrea să fii lăsată acolo.

Yalson puse pistolul paralizant pe tăblia mesei.

— Și unde dracului mergem? *Ce* se petrece, Kraiklyn? Ce-a fost toată nebunia aia de pe SGV? Ea ce caută aici? De ce e Cultura implicată?

În timpul tiradei, Yalson făcuse semn cu capul spre Balveda, iar Horza continuă să se uite la agenta inconștientă a Culturii când femeia-mercenar se opri, așteptând un răspuns. Aviger și Dorolow îl priveau și ei așteptând.

Înainte ca Horza să poată răspunde, micul robot apăru pe coridorul dinspre secțiunea de locuit. Pluti înăuntru, se uită de jur-împrejurul cantinei, apoi se așeză în mijlocul mesei.

— Am auzit eu că ar fi timpul pentru explicații? zise. Era cu fața spre Horza.

Schimbătorul își mută privirea de la Balveda la Aviger și Dorolow, apoi la Yalson și la robot.

— Ei bine, puteți să aflați cu toții că ne îndreptăm spre un loc numit Lumea lui Schar. E o Planetă a Morților.

Yalson păru năucită. Aviger spuse:

— Am auzit de astea. Dar n-o să ni se permită să coborâm.

— E din ce în ce mai rău, zise robotul. În locul tău, căpitane Kraiklyn, m-aș întoarce pe *Sfârșitul Invenției* și m-aș preda. Sunt sigur că vei avea parte de un proces cinstit.

Horza ignoră mașina. Oftă, privind în jurul sălii de mese, își întinse picioarele și căscă.

— Îmi pare rău că vă iau pe toți, poate împotriva voinței voastre, dar trebuie să ajung acolo și nu-mi pot permite să mă opresc pe undeva ca să vă debarc. Sunteți nevoiți să mergeți toți.

— O, așa o să facem, nu-i așa? zise micul robot.

— Da, replică Horza uitându-se la el, mă tem că da.

— Dar nici n-o să ne putem apropia de locul ăla, protestă Aviger. Nu lasă pe nimeni. E un fel de zonă în jurul lor în care nu lasă pe nimeni să între.

— O să vedem ce facem când ajungem acolo, zâmbi Horza.

— N-ai răspuns la întrebările mele, zise Yalson. Privi din nou la Balveda, apoi la pistolul pus pe masă. Am pocnit-o pe biata ticăloasă de fiecare dată când mișca o geană și vreau să știu de ce am făcut asta.

— O să-mi ia ceva timp să vă explic totul, dar în ultimă instanță se reduce la faptul că pe Lumea lui Schar se află ceva ce și Cultura, și Idiranii își doresc. Eu am… un contract, un comision din partea idiranilor, să mă duc acolo și să găsesc acel lucru.

— Chiar ești paranoic, rosti robotul incredul. Se ridică de pe masă și se roti ca să se uite la ceilalți. E într-adevăr țicnit!

— Idiranii ne angajează *pe noi – pe tine* – ca să ne ducem după ceva?

Vocea lui Yalson era plină de neîncredere. Horza se uită la ea și zâmbi.

— Vrei să spui că femeia asta, zise Dorolow arătând spre Balveda, a fost trimisă de Cultură să ni se alăture, să se infiltreze… Vorbești serios?

— Vorbesc serios. Balveda mă căuta pe mine. Și pe Horza Gobuchul. Voia să ajungă pe Lumea lui Schar sau să ne împiedice pe noi să ajungem acolo. Privi spre Aviger. *A fost* o bombă în bagajul ei, apropo; s-a declanșat imediat după ce am deschis tuburile. A aruncat în aer navele poliției. Am primit cu toții o explozie de radiații, dar nimic letal.

— Dar Horza? întrebă Yalson privindu-l cu asprime. A fost doar o șmecherie sau chiar te-ai întâlnit cu el?

— E în viață, Yalson, și la fel de în siguranță ca noi toți.

Wubslin se ivi prin ușa dinspre punte, având încă o expresie vinovată pe chip. Dădu din cap spre Horza și se așeză în apropiere.

— Totul arată bine, Kraiklyn.

— Bun. Le explicam tuturor despre călătoria noastră spre Lumea lui Schar.

— Oh, făcu Wubslin. Mda.

Ridică din umeri spre ceilalți.

— Kraiklyn, zise Yalson aplecându-se și privindu-l intens pe

Horza, tocmai ai fost pe punctul să ne omori de dracu’ mai știe câte ori. Probabil *ai omorât* câțiva oameni în timpul acestor… acrobații în spațiu închis. Ne-ai pus în spinare un agent secret al Culturii. Practic ne-ai răpit ca să ne duci pe o planetă în mijlocul unei zone de război unde nici măcar nu e permis accesul, ca să cauți *ceva* ce ambele părți își doresc suficient de mult ca să… Mă rog, dacă Idiranii angajează o adunătură decimată de mercenari de mâna a doua, trebuie să fie destul de disperați; iar dacă într-adevăr Cultura se află în spatele încercării de a ne ține în hangarul ăla, trebuie să fie speriați de moarte ca să riște să violeze neutralitatea *Sfârșitului* și să încalce câteva dintre prețioasele lor reguli de război. Poate că tu crezi că știi ce se întâmplă și crezi că merită riscul, dar eu nu știu și nici nu-mi place deloc sentimentul că sunt ținută în beznă. Ultimele tale operațiuni au fost o porcărie; hai s-o recunoaștem. Riscă-ți propria viață dacă vrei, dar nu ai dreptul să le riști și pe ale noastre. Ajunge. Poate că nu vrem toți să trecem de partea Idiranilor și, chiar dacă îi preferăm Culturii, niciunul dintre noi nu s-a înrolat să lupte în război. La naiba, Kraiklyn, nici măcar nu suntem… echipați sau *antrenați* suficient de bine ca să ne punem cu tipii ăștia.

— Știu toate astea, zise Horza. Dar nu ar trebui să întâlnim vreo armată. Bariera Liniștii din jurul Lumii lui Schar se extinde destul de departe, așa că e imposibil să supravegheze toată zona. Intrăm dintr-o direcție aleasă la întâmplare, și până când suntem observați nu mai e nimic de făcut, indiferent ce tip de navă au ei. O Flotă de Război Principală nu ne-ar putea împiedica. La fel și la plecare.

— Ceea ce încerci să spui, zise Yalson lăsându-se pe spate, este „floare la ureche”.

— Probabil că da, râse Horza.

— Hei, zise deodată Wubslin, uitându-se la terminalul lui, pe care tocmai îl scosese din buzunar. E aproape timpul!

Se ridică și dispăru prin ușile care duceau pe punte. În câteva secunde imaginea de pe ecranul din cantină se schimbă, rotindu-se până când ajunse să arate Vavatch. Marele Orbital atârna în spațiu, întunecat și sclipitor, încărcat de noapte și zi, alb și albastru și negru. Toți ridicară ochii spre ecran.

Wubslin se întoarse și se reașeză pe scaunul lui. Horza se simțea obosit. Trupul său își dorea odihnă, și încă multă.

Creierul încă îi vibra din cauza concentrării și a cantității de adrenalină necesară pentru a pilota *TAC* în interiorul și în afara *Sfârșitului Invenției*, dar deocamdată nu se putea odihni. Nu se putea hotărî ce ar fi fost cel mai bine să facă. Să le spună cine era, să le spună adevărul, că era un Schimbător, că îl ucisese pe Kraiklyn? Cât de loiali îi erau ei conducătorului despre care încă nu știau că e mort? Yalson cel mai mult, probabil; dar cu siguranță ar fi bucuroasă să știe că *el* este în viață... Totuși, ea era cea care spusese că poate nu toți sunt de partea Idiranilor... Ea nu arătase niciodată vreo simpatie pentru Cultură de când o cunoștea, dar poate că se răzgândise.

Ar putea chiar să se Schimbe la loc; acum urma o călătorie destul de lungă în care nu i-ar fi fost imposibil, poate cu ajutorul lui Wubslin, să modifice protocoalele computerului *TAC.* Dar oare trebuia să le spună – trebuia ca ei să știe asta? Și Balveda: ce să facă cu ea? îi trecuse prin minte să se folosească de ea pentru a negocia cu Cultura, dar părea că acum scăpaseră, iar următoarea oprire era Lumea lui Schar, unde în cel mai bun caz ea ar fi o responsabilitate. Ar fi trebuit s-o ucidă acum, dar știa, în primul rând, că s-ar putea să nu dea bine în ochii celorlalți, în special ai lui Yalson. De asemenea, știa, deși nu-i plăcea să admită, că, personal, l-ar fi durut s-o ucidă pe agenta Culturii. Erau dușmani, amândoi fuseseră foarte aproape de moarte, iar celălalt nu făcuse nimic sau foarte puțin ca să intervină, dar s-o ucidă cu adevărat ar fi fost foarte dificil.

Sau poate doar voia să se prefacă că i-ar fi fost foarte greu; poate n-ar fi fost nicio problemă, iar camaraderia fictivă datorată faptului că făceau același lucru, dar pentru tabere diferite, nu era decât atât: un fals. Deschise gura să-i ceară lui Yalson s-o paralizeze din nou pe agenta Culturii.

— Acum, zise Wubslin.

Cu asta, Orbitalul Vavatch începu să se dezintegreze.

Imaginea de pe ecranul din sala de mese era o versiune compensată în hiperspațiu, așa că, deși se aflau deja în afara sistemului Vavatch, îl urmăreau în timp real. Exact la ora fixată, Sistemul General de Vehicule nevăzut, nenumit, care se găsea undeva în vecinătatea sistemului planetar Vavatch, își începu bombardamentul. Aproape sigur era un SGV de clasă Ocean, același care transmisese mesajul pe care îl urmăriseră cu toții cu câteva zile în urmă pe ecranul din cantină, pe când se

îndreptau către Vavatch. O astfel de navă de război ar fi fost cu mult mai mică decât *Sfârșitul Invenției*, care era – pentru scopuri de război – depășită. O navă de clasă Ocean ar fi încăput foarte bine în oricare dintre Calele Generale ale *Sfârșitului*, dar în timp ce nava mai mare – aflată acum la o oră distanță de Orbital – era plină cu oameni, cea de clasă Ocean era înțesată cu alte nave de luptă și cu armament.

Focul energetic lovi Orbitalul. Horza făcu o pauză și se uită cum ecranul se luminează brusc, clipind o dată pe toată suprafața până când senzorii se adaptară la creșterea bruscă de strălucire și o compensară. Din cine știe ce motiv, Horza crezuse că pur și simplu Cultura va împrăștia focul peste toată suprafața masivului Orbital și apoi va sfărâma rămășițele cu CAM, dar ei nu făceau asta; o unică linie de lumină albă orbitoare apăru chiar la limita părții însorite a Orbitalului, o lamă subțire și incandescentă de distrugere tăcută care fu imediat înconjurată de o masă de nori mai palidă, dar încă perfect albă. Acea linie de lumină făcea parte din chiar rețeaua energetică, materialul de energie pură care se găsea dedesubtul întregului univers, separându-l pe acesta de puțin mai tânărul, mai micul univers de antimaterie de sub el. Cultura, ca și Idiranii, puteau acum controla parțial această forță uluitoare, cel puțin suficient cât s-o utilizeze în scopuri distructive. O rază din această energie, smulsă de nicăieri și secționând fața universului tridimensional, se afla acolo: deasupra și în interiorul Orbitalului, făcând să fiarbă Marea Circulară, topind cele două mii de kilometri de zid transparent, anihilând însuși materialul de bază pe întinderea celor treizeci și cinci de mii de kilometri ai săi.

Vavatch, acea spiră de paisprezece milioane de kilometri, începea să se desfășoare. Lanțul fusese tăiat.

Acum nu mai exista nimic care să-l țină laolaltă; propria rotație, sursa atât a ciclului zi-noapte, cât și a gravitației artificiale, era acum chiar forța care îl sfâșia. La aproape o sută treizeci de kilometri pe secundă, Vavatch se arunca în spațiul exterior, descolăcindu-se ca un arc detensionat.

Linia lividă de foc apăru iar și iar și iar, lucrând metodic de jur-împrejurul Orbitalului, începând din punctul unde lovise inițial, tăind cu precizie întregul Orbital în pătrate cu latura de treizeci și cinci de mii de kilometri, fiecare conținând un sandvici de trilioane și trilioane de tone de material de bază ultradens, apă,

pământ și aer.

Vavatch devenea alb. Mai întâi focul energetic pârjolise apa transformând-o într-un front de nori, apoi aerul care năvălea în afară, vărsându-se de pe fiecare pătrat imens ca niște aburi grei de pe o masă, își transformă încărcătura de vapori de apă în gheață. Oceanul însuși, nemaifiind reținut de forța de rotație, își schimba forma, revărsându-se cu o încetineală infinită peste una dintre marginile fiecărei bucăți de material de bază rupt, devenind gheață și împrăștiindu-se în spațiu.

Raza precisă, strălucitoare, își continua marșul, în sens invers mișcării de rotație, disecând cu acuratețe secțiunile încă curbate și încă rotindu-se ale Orbitalului cu flash-urile sale bruște, letale de lumină – lumină de dincolo de materialul obișnuit al realității.

Horza își aminti cum o numise Jandraligeli, atunci când Lenipobra se entuziasmase în fața distrugerii.

„Armament pentru sfârșitul universului” spusese mondlidicianul. Horza privea ecranul și înțelegea la ce se referise el.

Totul dispărea. Absolut totul. Epava *Olmedrecăi*, aisbergul tabular de care se lovise, epava navetei *TAC*, trupul lui Mipp, al lui Lenipobra, ceea ce mai rămăsese din cadavrele lui Fwi-Song, al Domnului Prim… trupurile vii ale celorlalți Mâncători – dacă nu fuseseră salvați sau încă refuzau… arena jocului de Damage, docurile și trupul mort al lui Kraiklyn, avionul… animalele și peștii, păsările, microbii, toate: totul era ars într-o clipă sau înghețat într-o clipă, dintr-odată fără greutate, rotindu-se în spațiu, îndepărtându-se, murind.

Neobosita rază de foc își completă înconjurul Orbitalului, aproape în același loc unde începuse. Orbitalul era acum o rozetă de pătrate albe plate depărtându-se lent unul de altul înspre stele: patru sute de plăci separate de apă rapid înghețată, aluviuni, pământ și material de bază, aplecându-se deasupra sau dedesubtul planului planetelor sistemului ca niște lumi în sine, plate și pătrate.

Fu un moment de grație, când Vavatch muri într-o splendoare solitară, strălucitoare. Apoi în centrul său întunecat se ridică un alt petic sclipind ca o stea, izbucnind în alb atunci când Axul fu lovit cu aceeași teribilă energie care zdrobise lumea însăși.

Apoi, ca o țintă, Vavatch explodă.

Tocmai când Horza se gândea că Cultura s-ar putea mulțumi cu asta, ecranul se mai lumină o dată. Fiecare dintre acele cărți de joc plate și Axul Orbitalului explodat mai sclipiră o dată cu o izbucnire de gheață, scânteietoare de parcă un milion de mici steluțe albe ar fi strălucit prin fiecare bucată spartă. Lumina scăzu, iar cele patru sute de lumi întinse împreună cu Axul lor dispărură, înlocuite de o rețea de cuburi, fiecare îndepărtându-se cu viteză de celelalte, precum și de restul Orbitalului dezintegrat.

Și aceste bucățele sclipiră, explodând încet într-un miliard de împunsături de lumină care, atunci când păliră, lăsară în urmă rămășițe aproape prea mici pentru a mai fi observate.

Vavatch era acum un disc spiralat umflat de așchii scânteietoare, într-o expansiune foarte lentă pe fundalul stelelor îndepărtate, ca un inel de praf strălucitor. Centrul sclipitor, luminos, îl făcea să arate ca un ochi imens, lipsit de pleoape, care nu clipea.

Ecranul străluci pentru ultima dată. De data asta nu se mai puteau observa puncte individuale de lumină. Era ca și cum întreaga imagine acum vagă, dar mărită, a ruinei lumii circulare ardea cu o lumină interioară, alcătuind un nor de forma unui tor, un halou de lumină albă cu un iris stingându-se în centru. Când spectacolul se termină, numai soarele mai lumina nimbul înfloritor al lumii anihilate.

Pe alte lungimi de undă erau probabil o mulțime de alte lucruri de văzut, dar ecranul de la cantină vedea în lumina normală. Numai Mințile, numai astronavele puteau vedea perfect întreaga distrugere; numai ele puteau fi capabile să aprecieze în totalitate ceea ce avea ea de oferit. Din întregul spectru electromagnetic, ochiul uman neajutat putea vedea mai puțin de unu la sută: o singură octavă de radiații dintr-o claviatură enorm de lungă de tonuri. Senzorii unei astronave ar fi văzut totul, în tot acest spectru, cu mult mai multe detalii și la o viteză aparent mult mai mică. Întreaga desfășurare a distrugerii Orbitalului era, cu toată grandoarea lui perceptibilă oamenilor, oarecum irosită pe ochii animali. *Un spectacol pentru mașini,* se gândi Horza; asta era tot. Un intermezzo pentru blestematele de mașini.

— Chicel… începu Dorolow.

Wubslin expiră zgomotos și scutură din cap. Yalson se

întoarse și se uită la Horza. Aviger stătea cu capul întors spre ecran.

— Uluitor ce poate realiza cineva când își pune mintea, nu-i așa... Horza?

La început, în mod stupid, se gândi că Yalson spusese asta, dar desigur era Balveda.

Ridică încet capul. Ochii ei adânci, întunecați, erau deschiși; părea furioasă, iar corpul încă îi atârna în țesătura de chingi a scaunului. Dar glasul îi suna limpede și echilibrat.

Horza o văzu pe Yalson întinzându-se după pistolul de pe masă. Îl apucă și îl trase mai aproape de ea, dar îl lăsă acolo. O privea suspicioasă pe agenta Culturii. Aviger, Dorolow și Wubslin se holbau și ei la ea.

— Se descarcă bateriile din pistolul ăla? zise Wubslin.

Yalson continua s-o privească pe Balveda, cu ochii îngustați.

— Ești puțin confuză, Gravant, sau cine-oi fi, zise Yalson. Ăsta e Kraiklyn.

Balveda zâmbi spre Horza. El își păstră fața lipsită de expresie. Nu știa ce să facă. Era extenuat, epuizat. Efortul era prea mare. Întâmplă-se ce s-o întâmpla. Se săturase să mai ia hotărâri.

— Ei bine, îi zise Balveda, ai de gând să le spui tu sau o fac eu?

El nu zise nimic. Privea chipul Balvedei. Femeia inspiră adânc și vorbi:

— Oh, bine, le spun eu. Se întoarse spre Yalson. Numele lui este Bora Horza Gobuchul și îl impersonează pe Kraiklyn. Horza este Schimbător de pe Heibohre și lucrează pentru Idirani. A făcut asta în ultimii șase ani. S-a Schimbat ca să *devină* Kraiklyn. Presupun că adevăratul vostru lider e mort. Probabil Horza l-a ucis sau cel puțin l-a lăsat undeva în Evanauth sau în împrejurimi. Îmi pare foarte rău.

Privi de jur-împrejur la ceilalți, inclusiv la micul robot.

— Dar, dacă nu mă înșel prea mult, vom face cu toții o mică excursie într-un loc numit Lumea lui Schar. Mă rog, voi, în orice caz. Am sentimentul că eu voi avea o călătorie puțin mai scurtă – și infinit mai lungă.

Balveda surâse ironic înspre Horza.

— Doi? zise robotul de pe masă nimănui în special. Sunt blocat într-o piesă de muzeu neetanșă cu *doi* țicniți paranoici?

— Nu ești, spuse Yalson ignorând mașina și privind la Horza. Nu ești, nu-i așa? Minte.

Wubslin se întoarse și se uită la el. Aviger și Dorolow schimbară priviri. Horza oftă și-și coborî picioarele de pe masă, îndreptându-se puțin în scaun. Se aplecă și-și puse coatele pe masă, sprijinindu-și bărbia în mâini. Analiza, studia, încercând să simtă starea de spirit a celor aflați în încăpere. Era conștient de distanțele până la fiecare, de tensiunea din trupurile lor și de cât timp va avea nevoie ca să scoată pistolul cu plasmă de la șoldul drept. Înălță capul și-i privi pe toți, fixându-și ochii pe Yalson.

— Ba da, zise, sunt.

Liniștea umplu sala de mese. Horza așteptă o reacție. În schimb, se auzi sunetul unei uși deschizându-se venind de pe coridorul din secțiunea locuibilă. Priviră cu toții spre ușă.

Neisin apăru, purtând numai niște pantaloni șleampeți, soioși. Părul îi era ciufulit, ochii îi erau ca niște fante, pielea avea pete uscate și ude, iar fața îi era foarte palidă. Mirosul de băutură își croi treptat drum prin cantină. Privi în jurul încăperii, căscă, îi salută cu o mișcare din cap, arătă vag înspre resturile încă nestrânse răspândite prin sală și spuse:

— Locul ăsta e aproape la fel de mizerabil ca și cabina mea. Ai putea crede că am făcut manevre sau ceva de genul ăsta. Scuze. Credeam că e vremea mesei. Cred că o să mă întorc în pat.

Căscă din nou și ieși. Ușile se închiseră.

Balveda râdea încet. Horza putea să-i vadă lacrimile în ochi. Ceilalți păreau doar confuzi. Robotul zise:

— Ei bine, domnișoara Observant e probabil singura persoană din balamucul ăsta mobil care pentru moment nu are mintea tulbure.

Mașina se întoarse pe masă, zgâriindu-i suprafața, și-l înfruntă pe Horza.

— Pretinzi într-adevăr că ești unul dintre acei impersonatori fabuloși? întrebă cu dispreț în glas.

Horza coborî ochii spre masă, apoi privi în ochii îngrijorați, încruntați ai lui Yalson.

— Asta sunt.

— Specia a dispărut, zise Aviger scuturând din cap.

— Nu a dispărut, îi spuse Balveda, capul său fin, frumos modelat, întorcându-se scurt către bătrân. Dar acum fac parte

din sfera idirană; au fost absorbiți. Unii dintre ei i-au sprijinit întotdeauna pe Idirani, ceilalți fie au plecat, fie au decis că se pot alia foarte bine cu ei. Horza e unul dintre primii. Nu poate suferi Cultura. Vă duce pe toți pe Lumea lui Schar ca să răpească o Minte din epava unei nave, pentru stăpânii lui Idirani. O Minte a Culturii. Astfel încât galaxia va fi eliberată de interferența umană și Idiranii vor avea cale liberă să…

— Bine, Balveda, zise Horza.

Ea ridică din umeri.

— *Ești* Horza, spuse Yalson, arătând cu degetul spre el.

El aprobă. Ea clătină din cap.

— Nu pot să cred. Am început să mă apropii de modul de gândire al robotului: amândoi sunteți nebuni. Ai primit o lovitură urâtă la cap, Kraiklyn, și tu, cucoană – privi spre Balveda – ai creierii zdruncinați de ăsta.

Yalson ridică pistolul și-l lăsă iar jos.

— Nu știu, zise Wubslin scărpinându-se în cap și se uită la Horza de parcă ar fi fost vreun exponat de muzeu. Mi s-a părut și mie că ar fi cam ciudat căpitanul. Nu mi-l imaginam făcând ceea ce tocmai a făcut în SGV.

— Ce ai făcut, Horza? întrebă Balveda. Se pare că am pierdut ceva. Cum ai scăpat?

— Am zburat, Balveda. Am folosit motoarele cu fuziune și laserul și am ieșit.

— Zău?

Balveda râdea din nou, aruncându-și capul pe spate. Continuă să râdă, dar râsul ei era puțin prea tare, iar lacrimile îi apăreau prea repede în ochi.

— Ho, ho. Sunt impresionată. Credeam că te-am prins.

— Când ai aflat? o întrebă el liniștit.

Ea pufni și încercă să-și șteargă nasul de umăr.

— Ce? Că nu ești Kraiklyn? îşi plimbă limba pe buza de sus. Oh, chiar înainte de a urca la bord. Am avut o microdronă deghizată în muscă. Era programată să aterizeze pe oricine s-ar apropia de navă când era în Cala Mică și să ia o celulă de piele sau de păr sau orice altceva. Te-am identificat după cromozomi. Exista un alt agent afară; trebuia să-și folosească efectorul asupra comenzilor calei când observa că ești gata să pleci. Eu ar fi trebuit să… fac orice puteam, dacă apăreai. Să te ucid, să te capturez, să scot nava din acțiune: orice. Dar nu mi-au spus

decât prea târziu. Știau că cineva ar putea auzi dacă mă atenționau, numai că probabil începuseră să se îngrijoreze.

— Ăsta a fost sunetul pe care l-ai auzit din bagajul ei, îi spuse Horza lui Yalson, chiar înainte de a o doborî. Se uită la Balveda: Apropo, m-am descotorosit de rucsac, Balveda. L-am aruncat prin vactub. Bomba ta s-a dus.

Balveda păru să se aplece și mai mult în scaun. El presupunea că sperase ca echipamentul ei să mai fie la bord. Sau cel puțin sperase probabil ca bomba să mai poată fi declanșată, și astfel, chiar dacă murea, nu ar fi murit degeaba sau singură.

— O da, zise ea fixând tăblia mesei, vactuburile.

— Ce-i cu Kraiklyn? întrebă Yalson.

— E mort, zise Horza. L-am omorât.

— Of, bine, exclamă Yalson și bătu cu degetele pe suprafața mesei. Asta e. Nu știu dacă voi doi sunteți chiar nebuni sau dacă spuneți adevărul; amândouă variantele sunt destul de îngrozitoare. Privi de la Balveda la Horza, ridicând din sprâncene spre bărbat. Apropo, dacă ești cu adevărat Horza, e mult mai puțin plăcut să văd că te-ai întors decât mi-aș fi închipuit că va fi.

— Îmi pare rău.

Ea își întoarse capul din direcția lui.

— Eu tot mai cred că cel mai bun lucru ar fi să ne întoarcem pe *Sfârșitul Invenției* și să le expunem totul autorităților.

Robotul se ridică intermitent deasupra mesei și privi de jur-împrejur la toți. Horza se apleca și-l bătu pe carcasă. Se întoarse spre el.

— Robotule, zise, noi mergem pe Lumea lui Schar. Dacă vrei să te întorci pe SGV, te pun cu plăcere într-un vactub și te las să-ți găsești singur drumul înapoi. Dar dacă mai pomenești o dată de întoarcere și de un proces cinstit, o să-ți arunc în aer blestematul ăla de creier sintetic, ai înțeles?

— Cum *îndrăznești* să-mi vorbești așa! zbieră robotul. Să știi că sunt un Dispozitiv Liber Acreditat, atestat inteligent în cadrul Actelor Libere de Voință de Administrația Standardelor Morale Unite de pe Marele Vavatch și am cetățenia deplină a Heterocrației Vavatch. Mai am puțin până să-mi achit Datoria pentru Generare, apoi voi fi liber să fac *exact* ce-mi place și deja am fost acceptat pentru un curs de parateologie aplicată la Universitatea din…

— Vrei să-ți oprești dracului... difuzoarele și să *asculți?* strigă Horza, întrerupând monologul mașinii. Nu suntem pe Vavatch și nu-mi pasă cât de dat dracului de deștept ești sau câte calificative ai primit. Te afli pe nava asta și faci așa cum spun eu. Vrei să pleci? Pleacă acum și plutește înapoi spre ce a mai rămas din prețiosul tău Orbital. Rămâi și asculți ordinele. Sau ești aruncat la gunoi.

— Astea sunt alternativele mele?

— Da. Folosește ceva din libera ta voință acreditată și hotărăște-te chiar acum.

— Eu... Robotul se ridică de pe masă, apoi se așeză iar. Hmm, zise. Foarte bine. O să rămân.

— Și o să respecți toate ordinele.

— Și o să respect toate ordinele...

— Bine...

— ... în limite rezonabile.

— Mașină, zise Horza întinzând mâna după pistolul cu plasmă.

— La naiba, omule! Ce vrei? Un *robot?* Vocea îi era încărcată de dispreț. Nu am un buton care să-mi întrerupă rațiunea; nu pot alege să *nu* am voință liberă. Aș putea foarte ușor să jur să respect toate ordinele indiferent de consecințe; aș putea face legământ să-mi sacrific viața dacă mi-ai cere; dar aș minți, ca să pot supraviețui. Jur să fiu la fel de supus și de credincios ca oricare din echipajul tău uman... de fapt, *cel mai* supus și credincios dintre ei. Pentru Dumnezeu, omule, în numele rațiunii, ce poți cere mai mult?

Nenorocit șmecher, gândi Horza

— Bine, zise, presupun că va fi de ajuns. Acum, putem...

— Dar sunt obligat să te înștiințez imediat că în termenii Acordului de Construcție Retrospectiv, ai Contractului meu de Împrumut pentru Datoria de Generare și ai Contractului de Angajare, transferul forțat de la locul meu de muncă te face responsabil pentru sus-pomenita datorie până la întoarcerea mea, altfel riști anumite proceduri civile și penale...

— La dracu’, robotule, îl întrerupse Yalson. Sigur nu aveai de gând să studiezi dreptul?

— Îmi asum deplina responsabilitate, mașină, îi spuse Horza. Acum...

— Ei bine, sper că ești asigurat corespunzător, murmură robotul.

— … *gura!*

— Horza?

— Da, Perosteck?

Se întoarse spre ea cu un sentiment de ușurare. Ochii ei sclipeau. Își linse din nou buza de sus, apoi coborî privirea pe masă, ținând capul plecat.

— Ce-o să faci cu mine?

— Ei bine, zise el rar, mi-a trecut prin minte să te arunc dintr-un vactub…

O văzu încordându-se. La fel și Yalson: se întoarse pe scaun cu fața spre el, încleștându-și pumnii și deschizând gura. Horza continuă:

— … Totuși, ne poți fi de ajutor și… oh, spune-i sentimentalism. Zâmbi. Desigur, va trebui să te porți frumos.

Balveda ridică privirea spre el. Era speranță în ochii ei, dar și jalea celor care nu vor să spere prea curând.

— Vorbești serios, sper, zise ea încet.

Horza aprobă din cap.

— Vorbesc serios. Oricum, nu aș putea să mă descotorosesc de tine înainte de a afla cum dracu' ai scăpat de pe *Mâna lui Dumnezeu*.

Balveda se relaxă, respirând adânc. Apoi râse blând. Yalson privea la Horza cu o expresie de gelozie și continua să bată cu degetele în masă.

— Yalson, zise Horza, aș vrea ca tu și Dorolow s-o luați pe Balveda și… s-o dezbrăcați. Să-i scoateți costumul și orice altceva.

Era conștient că toți se uitau la el. Balveda își arcuia sprâncenele prefăcându-se șocată. Horza continuă:

— Vreau să luați echipamentele chirurgicale și să-i faceți toate testele posibile după ce o dezbrăcați, ca să vă asigurați că nu are pungi de piele, implanturi sau proteze; folosiți ultrasunetele și razele X și NMR și tot ce mai avem. După ce ați terminat cu asta, puteți să-i găsiți ceva de îmbrăcat. Puneți-i costumul în vactub și aruncați-l. La fel și orice bijuterie sau obiect personal de orice formă și dimensiune, indiferent cât de nevinovat ar putea părea.

— Vrei și s-o spălăm și s-o ungem cu uleiuri, s-o îmbrăcăm într-o robă albă și s-o punem pe o piatră de altar? spuse Yalson acid.

Horza scutură din cap.

— Vreau s-o curățați de orice, de tot ce ar putea fi folosit ca armă sau ar putea fi transformat în una. Ultimele trucuri ale Culturii pentru Circumstanțele Speciale includ lucruri numite forme cu memorie; pot arăta ca o insignă sau un medalion… îi surâse Balvedei, care dădu din cap acră. Sau orice altceva. Dar dacă le faci ceva – le atingi în locul corect, le uzi, pronunți un anumit cuvânt – ele devin comunicator, pistol sau bombă. Nu vreau să risc să existe ceva mai periculos decât însăși domnișoara Balveda la bord.

— Dar când vom ajunge pe Lumea lui Schar? zise Balveda.

— O să-ți dăm niște haine călduroase. Dacă te îmbraci bine, vei fi în regulă. Fără costum, fără arme.

— Și noi, ceilalți? întrebă Aviger. Ce trebuie să facem noi când ajungi în locul ăla? Presupunând că te lasă să intri, ceea ce mă îndoiesc.

— Încă nu sunt sigur, zise Horza sincer. Poate va trebui să veniți cu mine. Va trebui să văd ce pot face cu protocoalele navei. E posibil să reușiți să rămâneți toți la bord; posibil să cădeți toți pe pământ odată cu mine. Oricum, acolo sunt și alți Schimbători, oameni ca mine, dar care nu lucrează pentru Idirani. Ar putea să aibă grijă de voi dacă voi lipsi un timp. Desigur, zise uitându-se la Yalson, dacă vreunul dintre voi vrea să vină cu mine, sunt convins că am putea considera asta drept o operațiune normală din punct de vedere al împărțirii recompensei și așa mai departe. După ce termin cu *TAC*, cei care doresc o pot păstra pentru ei, s-o conducă așa cum vor sau s-o vândă; e decizia voastră. În orice caz, o să fiți liberi să faceți ceea ce doriți, după ce îmi voi fi îndeplinit misiunea pe Lumea lui Schar – sau cel puțin după ce voi fi făcut tot posibilul.

Yalson se uitase la el, dar acum se întoarse, clătinând din cap. Wubslin se uita spre punte. Aviger și Dorolow se holbau unul la altul. Robotul tăcea.

— Acum, zise Horza ridicându-se țeapăn, Yalson și Dorolow, fiți amabile și ocupați-vă de domnișoara Balveda…

Exprimându-și reținerea, Yalson oftă și se ridică. Dorolow începu să desfacă unele dintre chingile din jurul corpului agentei Culturii.

— Și fiți *foarte* atente cu ea, continuă Horza. Una din voi să rămână tot timpul la distanță de ea, cu pistolul îndreptat în

direcția ei, pe când cealaltă își face treaba.

Yalson murmură ceva răsuflând și se apleacă să ia pistolul paralizant de pe masă. Horza se întoarse spre Aviger.

— Cred că cineva ar trebui să-i spună lui Neisin despre tot spectacolul pe care l-a pierdut, nu-i așa?

Aviger ezită, apoi aprobă din cap.

— Da, Kraik...

Se opri, bolborosi ceva, apoi nu mai spuse nimic. Se ridică din scaun și porni repede pe coridor spre cabine.

— Cred că o să deschid compartimentele din față să arunc o privire la laser, Kraiklyn, dacă n-ai nimic împotrivă, zise Wubslin. Oh, Horza adică.

Inginerul se ridică, încruntându-se și scărpinându-se în cap. Horza aprobă. Wubslin găsi un pahar curat și întreg și-și luă o băutură rece de la automat, apoi plecă pe coridor prin secțiunea locuibilă.

Dorolow și Yalson o eliberaseră pe Balveda. Femeia înaltă și palidă se întinse, închizând ochii și arcuindu-și gâtul. Își trecu mâna prin părul scurt și roșu. Dorolow privea prudentă. Yalson ținea pistolul paralizant. Balveda își mișcă umerii, apoi arătă că era gata.

— Bun, zise Yalson făcându-i semn Balvedei cu pistolul. Facem asta în cabina mea.

Horza se ridică să le facă loc celor trei femei. Când trecu Balveda, cu pasul lung și lejer nestânjenit de costumul ușor, zise:

— Cum ai reușit să scapi de pe *Mâna lui Dumnezeu*, Balveda?

Ea se opri.

— L-am ucis pe gardian și apoi am stat și am așteptat, Horza. UGC a reușit să captureze crucișătorul intact. În cele din urmă, niște drăguțe drone-soldat au venit să mă salveze.

Ridică din umeri.

— Neînarmată, ai ucis un Idiran în armură de luptă completă și înarmat cu un laser? zise Horza sceptic.

Balveda ridică iarăși din umeri.

— Horza, n-am spus că a fost ușor.

— Dar Xoralundra? întrebă Horza cu un rictus.

— Bătrânul tău prieten Idiran? Probabil a scăpat. Au scăpat câțiva. În orice caz, nu s-a aflat printre cei morți sau luați prizonieri.

Horza dădu din cap și-i făcu semn să plece. Urmată de Yalson și Dorolow, Perosteck Balveda o luă pe coridor până în cabina lui Yalson. Horza se uită la robotul care stătea pe masă.

— Crezi că te poți face util, mașină?

— Presupun, de vreme ce evident intenționezi să ne ții aici pe toți și să ne duci pe pietroiul ăla neatrăgător de la marginea lumii, aș putea foarte bine să încerc tot posibilul să fac călătoria cât mai sigură. O să ajut la întreținerea navei, dacă vrei. Totuși, dacă ai vrea să-mi spui pe nume, și nu doar prin cuvântul ăla pe care reușești să-l faci să sune ca un expletiv: „mașină”. Mă *numesc* Unaha-Closp. E prea mult dacă îți cer să mi te adresezi astfel?

— Ei, cu siguranță că nu, Unaha-Closp, zise Horza, încercând ca umilința sa să arate și să sune suficient de falsă. Cu siguranță o să mă asigur că pe viitor o să-ți spun așa.

— S-ar putea, spuse robotul ridicându-se de pe masă la nivelul ochilor lui Horza, să ți se pară amuzant, dar pentru mine contează. Nu sunt doar un computer, sunt o dronă. Sunt conștient și am o identitate individuală. În consecință, am și un nume.

— Ți-am spus că o să-l folosesc.

— Mulțumesc. Mă duc să văd de ce are nevoie inginerul vostru și să ajut la inspectarea lăcașului laserelor.

Pluti înspre ușă. Horza îl urmări plecând.

Era singur. Stătu și privi ecranul de la capătul opus al sălii de mese. Resturile care fuseseră Vavatch luceau stins; vastul nor de materie încă mai era vizibil. Dar se răcea, murea și se îndepărta; devenea din ce în ce mai puțin real, mai fantomatic, mai puțin substanțial.

Se lăsă pe spate și închise ochii. Va mai aștepta puțin înainte de a se duce să doarmă. Voia să le dea celorlalți timp să se gândească la ceea ce aflaseră. Atunci vor fi mai ușor de citit; va ști dacă momentan e în siguranță sau dacă va fi nevoit să-i supravegheze pe toți. De asemenea, voia să aștepte până când Yalson și Dorolow vor fi terminat cu Balveda. Poate că agenta Culturii va trage de timp, acum când credea că are mai mult de trăit, dar tot ar putea încerca ceva. Voia să fie treaz în acest caz. Încă nu se hotărâse dacă s-o ucidă sau nu, dar cel puțin și el avea acum timp să se gândească.

Turbulența în Aer Clar își completă ultima corecție de curs

programată, orientându-și nasul către Glittercliff; nu exact în direcția stelei Lumii lui Schar, ci pe o traiectorie generală.

În spatele său, încă în expansiune, încă radiind, încă dizolvându-se încet în sistemul căruia îi dăduse numele, nenumăratele fragmente scânteietoare ale Orbitalului numit Vavatch zburau spre stele, în derivă în vântul stelar care răsuna și se răsucea cu furia distrugătoare de lumi.

Horza mai stătu puțin singur în sala de mese, privind rămășițele disipându-se.

Luminos pe fundalul întunecat, un tor gros de nimic, doar resturi. O lume întreagă pur și simplu ștearsă din univers. Nu doar distrusă – chiar și numai prima tăietură energetică ar fi fost suficientă pentru asta –, ci rasă, făcută bucățele cu grijă, metodic, artistic; anihilarea transformată într-o experiență artistică. Grația sa arogantă, răceala de zero absolut al acelei răutăți sofisticate... impresiona aproape la fel de mult pe cât îngrozea. Chiar și el trebuia să recunoască o oarecare admirație timidă.

Cultura nu-și irosise lecția cu Idiranii sau cu restul comunității galactice. Transformase până și această înspăimântătoare irosire de efort și îndemânare în ceva frumos... Dar era un mesaj pe care îl va regreta, gândi Horza, în timp ce hiperlumina alerga și lumina obișnuită se târa prin galaxie.

Asta era ceea ce oferea Cultura, acesta era semnalul, avertismentul, moștenirea: haos din ordine, distrugere din construire, moarte din viață.

Vavatch va fi mai mult decât propriul său monument; va comemora, de asemenea, manifestarea sinistră, finală, a idealismului letal al Culturii, înțelegerea tardivă a faptului că nu numai că nu era mai bună decât orice altă societate, ci era mult, mult mai rea.

Ei căutau să elimine nedreptatea din existență, să îndepărteze greșelile din mesajul transmis al vieții, care îi oferea acesteia un scop sau un pas înainte (o amintire a întunericului îl străbătu și se cutremură)... Dar greșeala fundamentală era a lor, eroarea finală, și asta va fi distrugerea lor.

Horza se gândi să se ducă pe punte să comute imaginea de pe ecran în spațiu real și să vadă din nou Orbitalul intact, așa cum fusese cu câteva săptămâni înainte când lumina reală prin care călătorea acum *TAC* părăsise locul. Dar clătină încet din

cap, deși nu era nimeni acolo să-l vadă, și privi în schimb ecranul tăcut de la capătul opus al sălii dezordonate și pustii.

Starea jocului: doi

Iahtul aruncă ancora într-un golf împădurit. Apa era limpede, și la treizeci de metri sub undele sclipitoare nisipul în care ancoraseră se vedea clar. Copaci înalți veșnic albaștri erau răspândiți într-un semicerc aproximativ în jurul micului intrând, rădăcinile lor prăfoase apărând uneori vizibile pe gresia ocru de care se agățau. Mai erau și alte stânci mici din aceeași piatră, împestrițate cu flori în culori vii care priveau de sus plajele aurii. Iahtul alb, a cărui reflexie lungă lucea pe apă ca o flacără tăcută, își strânsese velele înalte și se legăna încet în briza ușoară care venea de pe una dintre laturile pădurii, deasupra golfului în formă de cupă.

Oamenii duseră la țărm mici canoe sau șalupe sau săriră în apă și înotară. Unii dintre ceerevel-ii care însoțiseră iahtul în călătoria sa din portul de plecare rămaseră să se joace în golf; trupurile lor lungi și roșii alunecau prin apă împrejurul și pe sub carena vasului și răsuflarea lor șuierătoare provoca ecouri pe stâncile joase care mărgineau apa. Uneori, atingeau bărcile care se îndreptau spre țărm și câțiva înotători se jucau cu animalele suple, scufundându-se și înotând alături de ele, atingându-le, agățându-se de ele.

Strigătele oamenilor din bărci se îndepărtară treptat. Traseră ambarcațiunea pe plajă și dispărură în păduri, plecând să exploreze insula nelocuită. Valurile mici ale mării interioare mângâiară nisipul deranjat.

Fal ’Ngeestra oftă și, după ce făcu un ocol al iahtului, se așeză lângă catarg pe un scaun tapițat. Se juca absentă cu unul dintre odgoanele dintre montanți, frecându-l cu palma. Băiatul care discutase cu ea de dimineață, când iahtul naviga încet dinspre continent spre insule, o văzu stând acolo și veni să-i vorbească.

— Nu te duci să te uiți pe insulă?

Era foarte slab și părea ușor. Pielea lui avea o nuanță de galben profund, aproape auriu. Avea o strălucire care o făcea pe Fal să se gândească la o hologramă, fiindcă părea oarecum mult mai adânc decât grosimea brațelor și picioarelor lui slabe.

— N-am chef, zise Fal.

Nu voise ca băiatul să-i vorbească mai devreme și nici acum nu voia să stea de vorbă cu el. Regreta că acceptase croaziera.

— De ce nu? zise băiatul.

Nu-și putea aminti numele lui. Nu fusese atentă când începuse să vorbească, nici măcar nu era sigură că-i spusese cum îl cheamă, deși presupunea că o făcuse.

— Pur și simplu.

Ridică din umeri. Nu se uita la el.

— Oh, făcu el.

Un timp tăcu. Ea era conștientă de lumina soarelui reflectată de corpul lui, dar tot nu se întorcea să-l privească. Studia copacii îndepărtați, valurile, trupurile roșcate ale ceerevell-ilor făcând tumbe la suprafața apei, ridicându-se în aer, apoi scufundându-se iar. Băiatul spuse:

— Știu cum te simți.

— Zău așa? zise ea și se întoarse spre el.

El păru puțin surprins. Dădu din cap.

— Te-ai săturat până-n gât, nu-i așa?

— Poate, zise ea privind din nou în depărtare. Puțin.

— De ce te urmărește peste tot robotul ăla bătrân?

Ea îi aruncă o privire băiatului. Jase tocmai coborâse sub punte ca să-i pregătească ceva de băut. Urcase la bord în port odată cu ea și tot timpul stătuse în apropiere – plutind protector, așa cum o făcea de obicei. Ridică din nou din umeri și urmări un stol de păsări înălțându-se din interiorul insulei. Ţipară, plonjară și se rotiră în aer.

— Are grijă de mine, spuse ea.

Își fixă mâinile, privind lumina soarelui reflectându-se pe unghiile ei.

— Ai nevoie să fii îngrijită?

— Nu.

— Atunci de ce are grijă de tine?

— Nu știu.

— Ești foarte misterioasă, să știi, zise el.

Nu întoarse capul, dar crezu că aude un zâmbet în glasul lui. Ridică din umeri în tăcere.

— Ești ca insula aia, continuă el. Stranie și misterioasă cum e și ea.

Fal pufni și încercă să pară sarcastică; apoi îl văzu pe Jase apărând pe o ușă ducând un pahar. Se ridică repede, urmată de băiat, coborî pe punte și îl întâmpină pe bătrânul robot, luând paharul și zâmbindu-i recunoscătoare. Își îngropă fața în

recipient și sorbi băutura, privindu-l pe băiat prin sticlă.

— Ei, salut, tinere, zise Jase. Nu te duci să arunci o privire pe insulă?

Fal ar fi vrut să lovească mașina, din cauza vocii sale pline de bunăvoință și a felului în care zisese aproape același lucru pe care i-l spusese băiatul.

— S-ar putea, răspunse băiatul uitându-se la ea.

— Ar trebui, zise Jase plutind spre pupa. Extinse un câmp curbat din carcasa sa, ca o umbră fără ceva care s-o arunce, cuprinzând umerii băiatului. Apropo, n-am avut cum să nu aud ce vorbeați adineaori, spuse, conducându-l pe băiat cu blândețe pe punte.

Capul lui auriu se răsuci peste umăr ca să se uite la Fal, care continua să bea foarte încet, și abia începuse să-i urmeze pe Jase și pe băiat, cu câțiva pași mai în spate. Băiatul își îndepărtă privirea de la ea și-o fixă asupra robotului de lângă el, care spunea:

— Discutați despre a nu intra în Contact…

— Așa e. Glasul băiatului suna brusc defensiv. Despre asta vorbeam, și ce dacă?

Fal continua să meargă în urma băiatului și a robotului. Plescăi din buze. Gheața din pahar zăngăni.

— Pari plin de amărăciune, zise Jase.

— *Nu* sunt, replică băiatul repede. Cred doar că nu e cinstit, asta-i tot.

— Că nu ai fost ales? întrebă Jase.

Se apropiau de scaunele din jurul pupei, unde Fal stătuse cu câteva minute mai devreme.

— Ei bine, da. E tot ce mi-am dorit mai mult și consider că au făcut o greșeală. Știu că aș fi bun. Am crezut că de când cu războiul și cu toate astea vor avea nevoie de mai mulți oameni.

— Mă rog, da. Dar Contactul are mai mulți solicitanți decât poate utiliza.

— Credeam că unul dintre lucrurile pe care le vor lua în considerare va fi cât de mult îți dorești să participi și știu că nimeni nu-și dorește asta la fel de mult ca mine. De când îmi pot aduce aminte am dorit…

Vocea băiatului se stinse în timp ce se apropiau de scaune. Fal se așeză; la fel și băiatul. Acum Fal se uita la el, dar fără să-l asculte. Se gândea.

— Poate consideră că încă nu ești suficient de matur.

— *Sunt* matur!

— Hmm. Rareori acceptă oameni atât de tineri, să știi. Din câte știu eu, ei caută un anumit fel de imaturitate când aleg oameni de vârsta ta.

— Asta-i o prostie. Vreau să zic, de unde să știi ce să faci dacă ei nu-ți spun ce vor? Cum te poți pregăti? Cred că nu e deloc cinstit.

— În felul în care și trebuie să fie, replică Jase. Au atât de mulți oameni care depun cerere, nu-i pot lua pe toți, nici măcar pe cei mai buni, pentru că sunt atât de mulți, așa că aleg la întâmplare dintre ei. Întotdeauna poți încerca din nou.

— Știu și eu… zise băiatul, aplecându-se și punându-și coatele pe genunchi și capul în mâini, fixând lemnul lustruit al punții. Uneori cred că doar îți spun asta ca să nu te simți prost pentru că ai fost respins. Poate că într-adevăr îi aleg pe cei mai buni. Dar cred că au făcut o *greșeală*. Însă dacă nu-ți spun de ce ai eșuat, ce poți *face* în privința asta?

… Și ea se gândea la eșec.

Jase o felicitase pentru ideea ei de a-l găsi pe Schimbător. Abia în acea dimineață, când se aflau în vechiul funicular cu abur care cobora de la cabană, auziseră despre evenimentele de pe Vavatch, când Schimbătorul numit Bora Horza Gobuchul apăruse și scăpase cu nava-pirat, luând-o pe agenta lor Perosteck Balveda cu el. Bănuiala ei se dovedise corectă, iar Jase fusese exuberant în laude, subliniind că nu era vina ei dacă omul scăpase. Dar ea era deprimată. Uneori, faptul că avea dreptate, că gândea lucrurile corect, că făcea preziceri exacte, o deprima.

Totul îi păruse atât de evident. Nu fusese o prevestire supranaturală sau altă prostie de genul ăsta atunci când Perosteck Balveda își făcuse brusc apariția (pe avariata în luptă, dar victorioasa UGC *Energie Nervoasă*, care remorca ceea ce mai rămăsese dintr-un crucișător idiran capturat), dar păruse atât de… de *firesc* că Balveda trebuia să fie cea care să plece în căutarea Schimbătorului dispărut. În acel moment avuseseră mai multe informații despre ceea ce se petrecuse în acel spațiu când avusese loc respectivul duel; și mișcările raportate, posibile și probabile ale diferitelor nave indicaseră (din nou, gândi ea, destul de limpede) către nava de pirați numită

Turbulența în Aer Clar. Existau și alte posibilități și le urmăriseră și pe acestea, atât de departe cât permiteau resursele secțiunii Contactului pentru Circumstanțe Speciale, dar ea fusese întotdeauna sigură că, dacă vreuna dintre posibilitățile alternative ar fi dat roade, aceasta ar fi fost filiera Vavatch. Căpitanul *Turbulenței în Aer Clar* se numea Kraiklyn; juca Damage. Vavatch era cel mai evident loc pentru un joc complet de Damage din ultimii ani. În consecință, locul cel mai potrivit pentru a intercepta nava – cu excepția Lumii lui Schar, dacă Schimbătorul preluase deja controlul – era Vavatch. Riscase insistând că Vavatch era cel mai probabil loc și că agentul Balveda ar trebui să fie cea care să meargă acolo, iar acum totul se adeverise și ea își dădea seama că nu capul ei îl riscase. Ci pe al Balvedei.

Dar ce altceva ar fi putut face? Războiul se extindea accelerat într-un volum de spațiu imens; existau multe alte misiuni urgente pentru puținii agenți ai Circumstanțelor Speciale și oricum Balveda era singura cu adevărat bună în acea zonă. Mai era un tânăr pe care să-l trimită cu ea, dar el era doar promițător, nu experimentat. Fal știuse tot timpul că, dacă se va ajunge aici, Balveda își va risca propria viață, nu pe a bărbatului, dacă infiltrarea printre mercenari ar fi rămas singura șansă de a ajunge la Schimbător și, prin intermediul lui, la Minte. Era un lucru curajos dar, bănuia Fal, era greșit. Schimbătorul o cunoștea pe Balveda; ar fi putut foarte bine s-o recunoască, indiferent cât de mult și-ar fi schimbat ea înfățișarea (iar Balveda nu avea timp să se supună unei modificări fizice radicale). Dacă Schimbătorul își dădea seama cine era (și Fal suspecta că așa va face), Balveda avea mult mai puține șanse de a-și îndeplini misiunea decât cel mai tânăr și mai nervos agent boboc. *Iartă-mă, doamnă*, zise Fal în sinea ei. *Aș fi făcut altfel dacă aș fi putut.*

În tot cursul zilei încercase să-l urască pe Schimbător, încercase să și-l imagineze și să-l urască pentru că probabil o ucisese pe Balveda, dar în afară de faptul că descoperise că îi e greu să-și imagineze pe cineva când n-avea nicio idee despre cum ar putea arăta (căpitanul navei, Kraiklyn?), dintr-un motiv oarecare ura nu se materializă. Schimbătorul nu părea real.

Îi plăcea de Balveda; ea era curajoasă și îndrăzneață, iar Fal spera împotriva oricărei speranțe că Balveda va trăi, că va

supraviețui cumva și într-o zi, poate, s-ar putea întâlni, eventual după război…

Dar nici asta nu părea real.

Nu putea crede în asta, nu și-o putea imagina în același fel în care își imaginase, de exemplu, că Balveda îl va găsi pe Schimbător. Văzuse în mintea ei și voise să se întâmple… În versiunea ei, desigur, Balveda era cea care câștiga, nu Schimbătorul. Dar nu se putea imagina întâlnindu-se cu Balveda, și cumva asta era înspăimântător, de parcă ar fi început să creadă în propriile previziuni atât de mult încât incapacitatea de a-și imagina ceva cu suficientă claritate ar fi însemnat că acel lucru nu se va întâmpla niciodată. În orice caz, era deprimant.

Ce șanse avea agenta să supraviețuiască războiului? Nu prea multe în acest moment, Fal știa asta, dar chiar presupunând că Balveda făcuse ceva ca să se salveze deocamdată, care erau șansele ca mai târziu să sfârșească moartă? Cu cât se prelungea mai mult războiul, cu atât acest lucru era mai probabil. Fal simțea, și consensul general de opinii printre Mințile mai informate era că războiul va dura mai degrabă zeci de ani decât câțiva ani.

Plus sau minus câteva luni, desigur. Fal se încruntă și-și mușcă buza. Nu se putea vedea obținând Mintea; Schimbătorul câștiga, iar ea rămânea în pană de idei. În ultima vreme nu se gândise decât la o cale – poate, doar poate – de a scăpa de Gobuchul; probabil nu un mod de a-l opri complet, dar o cale de a-i face sarcina mai dificilă. Dar ea nu era optimistă, deși Comandamentul de Război al Contactului fusese de acord cu un astfel de plan periculos, echivoc și potențial costisitor…

— Fal? zise Jase.

Își dădu seama că privea insula fără s-o vadă. Paharul i se încălzise în mână, iar Jase și băiatul se uitau amândoi la ea.

— Ce e? făcu ea și bău.

— Te întrebam ce crezi despre război, spuse băiatul.

Se încrunta, privind-o cu ochii îngustați, lumina soarelui căzându-i direct în față. Ea se uită la fața lui largă, deschisă, și se întrebă câți ani avea. Era mai mare decât ea? Mai tânăr? Oare simțea la fel ca ea, dorind să fie mai bătrân, tânjind să fie considerat responsabil?

— Nu înțeleg. Ce vrei să spui? Ce cred în ce sens?

— Ei bine, zise băiatul, cine va învinge?

Părea supărat. Presupunea că fusese foarte evident că ea nu-l ascultase. Se uită la Jase, dar bătrâna mașină nu spuse nimic și, fără o aură, nu putea ști la ce se gândește sau ce simte. Era amuzat? Îngrijorat? Bău, înghițind lacom restul de băutură răcoritoare.

— *Noi*, bineînțeles, zise ea repede, mutându-și privirea de la băiat la Jase.

Băiatul scutură din cap.

— Eu nu sunt așa de sigur, spuse frecându-și bărbia. Nu cred că avem voința necesară.

— *Voința?*

— Da. Dorința de luptă. Cred că Idiranii sunt luptători înnăscuți. Noi nu suntem, adică, uită-te la noi…

Zâmbi, de parcă ar fi fost mult mai bătrân și prin asta mult mai înțelept decât ea, și își întoarse capul și flutură leneș din mână înspre insulă, unde bărcile zăceau răsturnate pe nisip.

La cincizeci sau șaizeci de metri distanță, Fal văzu ceea ce păreau a fi un bărbat și o femeie acuplându-se, în umbra de sub o stâncă scundă; se clătinau în sus și-n jos, mâinile închise la culoare ale femeii fiind încleștate în jurul gâtului mai deschis al bărbatului. Ăsta era motivul pentru care băiatul era atât de politicos?

Dumnezeule, fascinația sexului!

Fără îndoială, era distractiv, dar cum puteau oamenii s-o ia *în serios?* Uneori, simțea o invidie lașă față de Idirani; ei trecuseră peste asta; după un timp nu mai conta. Erau hermafrodiți duali, fiecare jumătate a unui cuplu impregnând-o pe cealaltă și fiecare purtând de obicei gemeni. După una sau ocazional două sarcini – și după înțărcare – se schimbau din starea fertilă pentru a deveni războinici. Opiniile difereau asupra faptului dacă deveneau mai inteligenți sau doar sufereau o modificare de personalitate. Cu siguranță deveneau mai îndemânatici, dar mai puțin deschiși la minte, mai logici, dar mai puțin imaginativi, mai neîndurători, mai puțin compătimitori. Mai creșteau cu un metru; greutatea aproape li se dubla; învelișul cheratinos devenea mai gros și mai tare; mușchii creșteau în volum și densitate, iar organele interne li se modificau pentru a se adapta schimbărilor care sporeau puterea. În același timp, corpurile lor absorbeau organele reproductive și deveneau

asexuați. Totul foarte liniar, simetric și ordonat, comparativ cu abordarea Culturii de a-ți alege propria cale.

Da, își putea da seama de ce idiotul ăla care stătea lăbărțat în fața ei cu acel zâmbet nervos superior îi considera impresionanți pe Idirani. Tânăr prost.

— Asta e… Fal era iritată, suficient cât să-și găsească mai greu cuvintele. Așa suntem noi acum. Nu am evoluat… ne-am schimbat mult, ne-am schimbat mult *pe noi înșine*, dar nu am evoluat deloc din vremurile când ne petreceam timpul omorându-ne. Unul pe altul adică.

Inspiră adânc, acum supărată pe sine. Băiatul îi surâdea tolerant. Simți că roșește.

— Încă mai *suntem* animale, insistă ea. Suntem luptători înnăscuți la fel de mult ca și Idiranii.

— Atunci cum de câștigă ei? zise băiatul cu un zâmbet superior.

— Au avut un avans. Noi nu ne-am pregătit cum trebuie pentru război decât în ultimul moment. Pentru ei, războiul a devenit un mod de viață; noi încă nu suntem la fel de buni, pentru că au trecut sute de generații de când n-am mai făcut asta. Nu-ți face griji, îi spuse ea privind în jos spre paharul gol și coborându-și ușor vocea, învățăm destul de repede.

— Bine. Așteaptă și-o să vezi, zise băiatul dând din cap. Cred că o să ne retragem din război și o să-i lăsăm pe Idirani să-și continue expansiunea – sau cum vrei să-i spui. Războiul a fost oarecum excitant și a adus o schimbare, dar au trecut deja patru ani, și… — flutură din nou mâna – nu prea am *câștigat* mare lucru. Râse. Nu facem decât să fugim!

Fal se ridică repede, întorcând capul în caz că începea să plângă.

— O, la naiba, îi zise băiatul lui Jase. Presupun că am spus ceva… Are vreun prieten sau vreo relație?…

Ea coborî pe punte, șchiopătând puțin, căci piciorul abia vindecat începuse s-o chinuie iar cu o durere surdă, sâcâitoare.

— Nu-ți face probleme, îi spuse Jase băiatului. Las-o în pace și o să-și revină…

Lăsă paharul înăuntrul uneia dintre cabinele întunecoase și goale ale iahtului, apoi continuă să meargă, îndreptându-se către suprastructura de la prova.

Urcă pe o scară până la cârmă, apoi încă una pe acoperiș, și

se așeză acolo cu picioarele încrucișate (piciorul recent fracturat o durea, dar ea îl ignoră) și privi în largul mării.

În depărtare, aproape la limita câmpului vizual, o culme albă sclipea în aerul aproape nemișcat. Fal ’Ngeestra expiră lung, cu tristețe, și se întrebă dacă formele albe – vizibile probabil numai pentru că erau foarte înalte, în atmosfera mai limpede – erau vârfuri înzăpezite de munți. Poate nu erau decât nori. Nu-și amintea destul de bine geografia locului ca să-și dea seama.

Stătu acolo, gândindu-se la piscuri. Își aminti cum odată, la poalele unor culmi unde un mic pârâu de munte se transforma într-un platou mlăștinos de vreun kilometru, depărtându-se și arcuindu-se peste pământul îmbibat cu apă și acoperit de stuf ca un atlet întinzându-se și relaxându-se între probe, găsise ceva care făcuse memorabilă acea plimbare dintr-o zi de iarnă.

Gheața forma straturi transparente, fragile, pe marginile curentului. Petrecuse ceva timp mergând fericită prin apa puțin adâncă, zdrobind gheața subțire sub bocancii ei și privind-o alunecând în josul apei. În acea zi nu escaladase munții, doar se plimbase; avea haine impermeabile și ducea doar puțin echipament. Cumva faptul că nu făcea nimic periculos sau solicitant fizic o făcea să se simtă din nou ca un copil mic.

Ajunsese la un loc unde pârâul se revărsa peste o terasă de piatră, de la un nivel al mlaștinii la altul, și imediat sub prag se săpase un mic lac. Apa avea mai puțin de un metru adâncime, iar curentul era destul de îngust ca să sară; dar ea își aminti de acel pârâu și de lac pentru că în apa care se rotea, prins sub cascadă, plutea un cerc înghețat de spumă.

Apa era în mod natural nămoloasă și cu miros de turbă, și uneori se forma spumă alb-gălbuie în pârâurile de munte din zonă, suflată de vânturi și prinsă de trestii, dar niciodată nu o văzuse adunată astfel într-un cerc și înghețată. Râsese când o văzuse. Înaintase și o culesese – cu grijă. Era cu puțin mai mare în diametru decât distanța dintre degetul mare și cel mic întinse, groasă de câțiva centimetri și nu atât de fragilă cum se temuse la început.

Bulele de spumă înghețaseră în aerul rece și apa aproape de punctul de îngheț, formând ceea ce părea un mic model al unei galaxii; o galaxie spirală destul de comună, ca aceasta, a ei. Ținuse în mâini mica pastilă de aer, apă și chimicale în suspensie, și o răsucise, mirosind-o, scoțând limba și lingând-o,

privind prin ea soarele palid de iarnă, lovind-o cu degetul să vadă dacă sună.

Urmărise cum mica ei galaxie începe să se topească, foarte încet, și-și văzuse propria răsuflare deasupra ei, o scurtă imagine a căldurii ei în aer.

În cele din urmă, o pusese la loc unde o găsise, rotindu-se lent pe lac la baza micii cascade.

Atunci îi venise în minte imaginea galaxiei și se gândise la similitudinea forțelor care le modelaseră atât pe cea mică, cât și pe cea vastă. Gândise: *Și în realitate care este cea mai importantă*? apoi se simțise jenată fiindcă avusese un astfel de gând.

Însă din când în când se întorcea la acel gând și știa că fiecare este la fel de importantă ca și cealaltă. Apoi revenea la celelalte gânduri asupra acestei probleme și se simțea din nou jenată.

Fal 'Ngeestra respiră adânc și se simți ceva mai bine. Zâmbi și înălță capul, închizând o clipă ochii și privind de după pleoape pata roșie a soarelui. Apoi își trecu mâna prin părul blond buclat și se întrebă din nou dacă formele îndepărtate, fluctuante, nesigure de deasupra apelor sclipitoare erau nori sau munți.

9 Lumea lui Schar

Imaginați-vă un ocean vast și scânteietor privit de la mare înălțime. Se întinde în toate direcțiile până la limita limpede și curbată a orizontului, iar soarele se reflectă pe miliarde de valuri mici. Acum imaginați-vă o pătură moale de nori deasupra oceanului, un înveliș de catifea neagră suspendată sus deasupra apei și, de asemenea, întinzându-se până la orizont, dar păstrând sclipirea mării în ciuda lipsei soarelui. Adăugați norului multe lumini micuțe și puternice, răspândite pe materialul de bază întunecat precum cerneala ca niște ochi scânteietori: singuri, perechi, în grupuri mai mari, fiecare set poziționat departe, departe de celălalt.

Aceasta este imaginea pe care o are o navă zburând în hiperspațiu ca o insectă microscopică, liberă între rețeaua energetică și spațiul real.

Micile luminițe strălucitoare de pe fața interioară a norului

sunt stele; valurile de pe mare sunt neregularitățile Rețelei de unde o navă călătorind în hiperspațiu își găsește forța de tracțiune pentru câmpurile motoarelor sale, iar licărirea aceea este sursa sa de energie. Rețeaua și câmpia de spațiu real sunt curbate, întru câtva ca un ocean și un nor împrejurul unei planete, dar mai puțin. Găurile negre arată ca niște trombe de apă subțiri răsucindu-se de la nori la mare; supernovele ca niște fulgere lungi în întuneric. Pietrele, lunile, planetele, Orbitalii, chiar și Inelele și Sferele abia se văd…

Cele două Unități Ofensive Rapide de clasă „Asasin” *Excedent comercial* și *Revizionistul* alergau prin hiperspațiu, licărind pe sub rețeaua de spațiu real ca niște pești supli și lucioși într-un iaz adânc și liniștit. Trecură pe lângă stele și sisteme, păstrându-se foarte jos sub spațiile goale, unde era cel mai puțin probabil să li se ia urma.

Motoarele lor erau fiecare o concentrare de energie aproape dincolo de imaginabil, împachetând suficientă putere în cei două sute de metri cât să egaleze poate un procent din energia produsă de un soare mic, aruncând cele două nave în vidul cvadridimensional la o viteză echivalentă în spațiul real cu mai puțin de zece ani-lumină pe oră. În acele timpuri așa ceva era considerat deosebit de rapid.

Simțiră în față Glittercliff și Golful Sullen. Virară în graba lor pentru a se îndrepta adânc în interiorul zonei de război, țintind sistemul care conținea Lumea lui Schar.

În depărtare puteau vedea grupul de găuri negre care creaseră Golful. Acele jgheaburi de energie scufundându-se trecuseră pe acolo cu milenii în urmă, eliberând spațiul din spatele lor de stelele consumate, creând un braț galactic artificial pe măsură ce se apropiau pe o spirală lungă de centrul insulei de stele și nebuloase rotindu-se încet care era galaxia.

Grupul de găuri negre era cunoscut în mod obișnuit drept Pădurea, atât de apropiat erau grupate, iar cele două nave accelerând ale Culturii aveau instrucțiuni să încerce să-și croiască drum printre acele trunchiuri răsucite și letale, dacă ar fi fost văzute și urmărite. Organizarea de teren a Culturii era considerată superioară celei a Idiranilor, deci se crezuse că ele aveau o șansă mai mare să treacă pe acolo, iar orice navă urmăritoare s-ar opri mai degrabă decât să riște să se încurce prin Pădure. Era un risc teribil doar dacă numai te gândeai, iar

cele două UOR erau prețioase; Cultura nu construise încă prea multe, și trebuia să facă tot posibilul ca navele să se întoarcă în siguranță sau, în cel mai rău dintre cele mai rele cazuri, să fie complet distruse.

Nu întâlniră nave ostile. Străbătură fața interioară a Barierei Liniștii în câteva secunde și își livrară încărcăturile în două explozii scurte, apoi se întoarseră și se îndepărtară cu viteză maximă, printre stelele subțiri și pe lângă Glittercliff, în cerul gol al Golfului Sullen.

Observară nave ostile staționate în apropierea sistemului Lumii lui Schar pornind în urmărirea lor, dar fuseseră văzute prea târziu și reușiră să se distanțeze repede de razele sondatoare ale laserelor detectoare. Fixară cursul spre partea îndepărtată a Golfului, misiunea lor bizară fiind îndeplinită. Minților de la bord și echipajelor umane reduse de pe fiecare navă (care se aflau acolo mai mult pentru că așa voiseră ei decât pentru a fi utili în vreun fel) nu li se spusese de ce detonaseră în spațiul vid focoase costisitoare, trăgând cu SAECR fiecare în dronele țintă ale celuilalt, aruncând nori CAM și gaze obișnuite și eliberând mici nave ciudate semnalizatoare fără motoare, care nu erau decât niște navete fără echipaj înțesate cu echipament de transmisie. Întregul efect al acestei operațiuni era să producă câteva lumini și focuri spectaculoase, un cocon de radiații în expansiune și semnale pe bandă largă înainte ca Idiranii să curețe rămășițele și să nimicească sau să captureze nava-semnal.

Li se ceruse să-și riște viețile într-o misiune tâmpită de creare a panicii care părea proiectată ca să convingă pe nimeni în particular că avusese loc o luptă în mijlocul pustietății când de fapt nu fusese așa. Iar ei o făcuseră!

Unde voia să ajungă Cultura? Idiranilor păreau să le placă misiunile sinucigașe. Era ușor să ți-i închipui ducând la îndeplinire o astfel de acțiune insultătoare. Dar *Cultura?* Unde chiar și „disciplina” forțelor armate era privită ca un tabu, unde oamenii voiau întotdeauna să știe *de ce* asta și *de ce* ailaltă?

Situația ajunsese într-adevăr jalnică.

Cele două nave goneau prin Golf, certându-se. La bord aveau loc discuții înfierbântate între membrii echipajelor lor.

Dură douăzeci și una de zile pentru ca *Turbulența în Aer Clar* să călătorească de la Vavatch până la Lumea lui Schar.

Wubslin își petrecuse timpul reparând ceea ce se putea pe navă, dar ceea ce îi trebuia navei era o reparație capitală minuțioasă. Deși structural era încă solidă și sistemele de menținerea vieții funcționau aproape normal, suferise o degradare generală, cu toate că niciun sistem nu cedase catastrofic. Unitățile warp mergeau puțin mai neregulat decât de obicei, motoarele cu fuziune nu mai puteau fi folosite constant într-o atmosferă – ele ar fi fost de ajuns să-i coboare și să-i ridice de pe Lumea lui Schar, dar nu le ofereau prea mult timp de zbor, iar senzorii navei fuseseră reduși ca număr la un nivel nu prea departe de minimul operațional.

Să-i coboare și să-i ridice de pe Lumea lui Schar, dar nu le ofereau prea mult timp de zbor, iar senzorii navei fuseseră reduși ca număr la un nivel nu prea departe de minimul operațional.

Oricum scăpaseră ușor, gândea Horza.

Având *TAC* sub controlul său, Horza putuse să comute circuitele de identificare ale computerului. Nici nu mai era nevoit să-i păcălească pe membrii Companiei Libere; astfel, zi după zi, se Schimbă încet la o înfățișare mai apropiată de vechiul său sine. Asta era pentru Yalson și ceilalți din Compania Liberă. În realitate, realizase cam două treimi dintr-un compromis între Kraiklyn și persoana care fusese pe *TAC* înainte de a ajunge pe Vavatch. Mai era o a treia treime în interior pe care o lăsă să se dezvolte și nu o arătă nimănui de la bord, păstrând-o pentru o fată cu părul roșu numită Kierachell. Spera ca ea să recunoască acea parte a înfățișării lui când se vor întâlni din nou, pe Lumea lui Schar.

— De ce ai crezut că o să ne înfuriem? îl întrebă Yalson într-o zi în hangarul *TAC*.

Instalaseră un ecran țintă la unul din capete și își exersau laserele. Proiectorul încorporat al ecranului le prezenta imagini în care să tragă. Horza se uită la femeie.

— Era liderul vostru.

Yalson râse.

— Era un manager; câți dintre ăștia sunt plăcuți de echipele lor? E o afacere, Horza, și nici măcar una de succes. Kraiklyn a reușit să ne facă pe majoritatea să ne retragem prematur. La dracu’! Singura persoană pe care trebuia s-o păcălești era nava.

— Așa e, zise Horza țintind într-o figură umană alergând de-a

curmezișul ecranului îndepărtat.

Raza laser era invizibilă, dar ecranul o simțea și lumina în alb acolo unde lovea. Silueta umană, lovită în picior, se împiedică, dar nu căzu: jumătate de punct.

— Chiar aveam nevoie să păcălesc nava. Dar nu voiam să risc ca cineva să-i fie loial lui Kraiklyn.

Era rândul lui Yalson, dar ea privea la Horza, nu la ecran.

Protocoalele navei fuseseră scurtcircuitate, iar acum pentru a o comanda nu era nevoie decât de un cod numeric, pe care numai Horza îl cunoștea, și de inelul pe care îl purta, cel care fusese al lui Kraiklyn. Promisese ca atunci când vor ajunge pe Lumea lui Schar, dacă nu mai exista o altă cale de a părăsi planeta, va programa computerul *TAC* să se elibereze de orice limitări și protocoale după un anumit timp, astfel încât dacă el nu se mai întoarce din tunelele Sistemului de Comandă, Compania Liberă să nu rămână blocată.

— Aveai de gând să ne spui, nu-i așa, Horza? Adică în cele din urmă am fi aflat.

Horza știa la ce se referă, adică i-ar fi spus *ei?* Lăsă pistolul jos și o privi în ochi.

— Imediat ce aș fi fost sigur, zise, sigur în privința oamenilor, sigur în privința navei.

Era cel mai cinstit răspuns, dar nu era convins că era și cel mai bun. O voia pe Yalson, nu doar căldura ei în noaptea roșiatică a navei, ci încrederea ei, grija ei. Dar ea încă mai era distantă.

Balveda trăia; poate că nu ar mai fi fost în viață dacă Horza nu și-ar fi dorit respectul lui Yalson. Știa asta și era un gând amar, care îl făcea să se simtă josnic și crud. Chiar să fi știut categoric acest lucru ar fi fost mai bine decât nesiguranța. Nu putea spune cu siguranță dacă logica rece a jocului dicta ca femeia Culturii să moară sau să fie ținută în viață, sau chiar dacă, în cazul în care prima variantă ar fi fost relativ evidentă, ar fi ucis-o cu sânge rece. Se tot gândise la asta și nu știa nici acum. Spera doar ca niciuna din femei să nu bănuiască faptul că îi trecea așa ceva prin minte.

Kierachell era o altă problemă. Era absurd să fie preocupat de problemele lui personale într-un asemenea moment, dar nu putea să nu se gândească la femeia Schimbător; cu cât se apropiau mai mult de Lumea lui Schar, cu atât mai mult își

amintea de ea, cu atât mai reale îi deveneau amintirile. Încercă să nu-și facă prea multe iluzii, încercă să-și aducă aminte de plictiseala avanpostului singuratic al Schimbătorilor de pe planetă și cum nu-și putea găsi liniștea nici măcar în compania lui Kierachell, dar el visa la zâmbetul ei abia schițat și își amintea vocea ei joasă în toată grația ei fluidă cu ceva din durerea de inimă a primei iubiri din tinerețe. Din când în când i se părea că și Yalson simte asta, și ceva înăuntrul său părea să se chircească de părere de rău.

Yalson ridică din umeri, înălță pistolul la umăr și trase într-o umbră cu patru picioare de pe ecranul de antrenament. Aceasta se opri din mers și căzu, părând să se dizolve în linia umbroasă a terenului din partea de jos a ecranului.

Horza ținea conferințe.

Se simțea ca un lector vizitând un colegiu, dar asta făcea. Simțea că trebuie să le explice celorlalți de ce făcea ceea ce făcea, de ce Schimbătorii îi sprijineau pe Idirani, de ce credea el în mobilul luptei lor. Le numea informări și, în mod ostentativ, era vorba despre Lumea lui Schar și Sistemul de Comandă, istoria, geografia sa și așa mai departe, dar întotdeauna (intenționat) ajungea să vorbească despre război în general sau despre aspecte total diferite ale lui, fără legătură cu planeta de care se apropiau.

Informările îi ofereau un bun pretext s-o țină pe Balveda încuiată în cabina ei în timp ce el pășea prin sala de mese vorbindu-le membrilor Companiei Libere; nu voia ca discursurile lui să se transforme într-o dezbatere.

Perosteck Balveda nu-i făcu probleme. Costumul ei, câteva bijuterii cu aspect inofensiv și alte obiecte fuseseră aruncate printr-un vactub. Fusese scanată cu toate variantele echipamentului limitat pe care îl putea oferi infirmeria *TAC* și se dovedise curată, iar ea părea destul de fericită să se comporte ca un prizonier cuminte, închisă pe navă la fel ca toți ceilalți și, cu excepția nopților, încuiată doar ocazional în cabină. Horza nu o lăsa în apropierea punții, pentru orice eventualitate, dar Balveda nu dădea niciun semn că ar încerca să cunoască nava foarte bine – așa cum făcuse el când urcase la bord. Nu încerca nici măcar să se certe cu vreunul dintre mercenari în legătură cu părerea ei despre război și despre Cultură.

Horza se întreba cât de în siguranță se simțea ea. Balveda era

plăcută și părea lipsită de griji; dar el se uita uneori la ea și i se părea că vede, pentru scurt timp, un licăr de tensiune interioară, chiar disperare. Asta îl ușura întru câtva, dar pe de altă parte îi dădea acel sentiment rău, crud, pe care îl încerca atunci când se gândea la motivul exact pentru care agenta Culturii era încă în viață. Uneori pur și simplu îi era frică să ajungă pe Lumea lui Schar, dar pe măsură ce călătoria continua începu să se bucure de perspectiva acțiunii și a sfârșitului gândurilor.

Într-o zi o chemă pe Balveda în cabina lui, după ce mâncaseră cu toții la cantină. Femeia veni și se așeză pe același scaun mic pe care stătuse și el când Kraiklyn îl convocase imediat ce venise la bord.

Fața Balvedei era calmă. Stătea elegant în scaun, cu trupul ei lung în același timp relaxat și echilibrat. Ochii ei adânci și întunecați priveau spre Horza de pe capul ei fin modelat, iar părul roșu – acum redevenind negru – strălucea în luminile cabinei.

— Căpitane Horza? zâmbi ea încrucișându-și în poală mâinile cu degete lungi.

Purta o rochie lungă albastră, cel mai simplu obiect de îmbrăcăminte care putuse fi găsit pe navă: ceva care îi aparținuse cândva lui Gow.

— Bună, Balveda.

Se așeză pe pat. Era îmbrăcat într-un halat larg. În primele zile rămăsese în costum, dar cu toate că era remarcabil de confortabil, era voluminos și incomod în spațiul închis al *Turbulenței în Aer Clar*, așa că renunțase la el pe timpul călătoriei.

Fu pe punctul să-i ofere Balvedei ceva de băut, dar cumva, fiindcă asta făcuse Kraiklyn cu el, nu i se păru un gest potrivit.

— Despre ce-i vorba, Horza? întrebă Balveda.

— Voiam doar… să văd cum te simți, zise el.

Încercase să repete ceea ce avea de spus; s-o asigure că nu se afla în pericol, că o aprecia și că era sigur că de data asta cel mai rău lucru care i s-ar putea întâmpla ar fi să fie închisă undeva și poate să se facă un schimb, dar cuvintele nu voiau să apară.

— Sunt bine, spuse ea netezindu-și părul cu mâna, ochii ei privind rapid prin cabină. Încerc să fiu un prizonier model ca să

nu ai niciun motiv să mă arunci peste bord.

Zâmbi, dar și de data asta lui i se păru că simte încordarea în gesturile ei. Și totuși, era ușurat.

— Nu, râse el legănându-și capul pe umeri în hohote. N-am nicio intenție să fac asta. Ești în siguranță.

— Până ajungem pe Lumea lui Schar? zise ea calm.

— Și după aia.

Balveda clipi rar, privind în jos.

— Hmm, bine.

Îl privi în ochi. El ridică din umeri.

— Sunt sigur că ai face același lucru pentru mine.

— Cred că... probabil că da, zise ea, iar el nu-și putu da seama dacă mințea sau nu. Cred că e păcat că suntem în tabere adverse.

— E păcat că *toți* suntem în tabere adverse, Balveda.

— Ei bine, spuse ea încrucișându-și din nou mâinile în poală, există o teorie potrivit căreia tabăra din care credem fiecare că facem parte va fi oricum cea care va triumfa în final.

— Ce e asta? rânji el. Adevăr și dreptate?

— Nu prea, zâmbi ea fără să-l privească. Doar... Ridică din umeri. Doar viața. Evoluția despre care vorbeai tu. Spuneai despre Cultură că ar fi într-o fundătură. Dacă așa suntem... poate că până la urmă o să pierdem.

— La naiba, încă te mai pot aduce de partea băieților buni, Perosteck, zise el cu puțin prea multă însuflețire.

Balveda zâmbi ușor, apoi deschise gura să spună ceva, dar se gândi mai bine și o închise la loc. Își privi mâinile. Horza se întrebă ce să mai spună în continuare.

Într-o noapte, când mai aveau șase zile până la destinație – steaua sistemului strălucea destul de puternic pe cer în fața navei, chiar și în vedere normală – Yalson veni în cabina lui.

Nu se așteptase la asta și bătaia în ușă îl aduse într-o stare intermediară între somn și trezire, cu o răceală oscilantă care îl lăsă câteva clipe dezorientat. O văzu pe ecranul ușii și îi deschise. Ea intră repede, închise ușa în urma ei și îl îmbrățișă, ținându-l strâns, în tăcere. El stătea acolo încercând să se trezească și să înțeleagă ce se întâmplase. Nu părea să existe vreun motiv, nicio creștere a tensiunii sau altceva între ei, niciun semn, niciun indiciu: nimic.

Yalson își petrecuse ziua în hangar, căptușită cu senzori și

antrenându-se. O văzuse acolo, lucrând, transpirând, extenuându-se, spionând datele de pe ecrane cu ochii ei critici, de parcă trupul ei ar fi fost o mașină ca și nava, iar ea o testa aproape de limita distrugerii.

Dormiră împreună. Dar ca și când ar fi vrut să confirme eforturile la care se supusese în timpul zilei, Yalson adormi aproape imediat cum se întinseră; în brațele lui, în timp ce el o săruta și o gusta inspirând din nou aroma trupului ei după atât timp care îi părea a fi fost luni de zile. Rămase treaz ascultându-i respirația, simțind-o mișcându-se ușor în brațele lui, simțindu-i sângele pulsând din ce în ce mai încet pe măsură ce ea cădea într-un somn adânc.

De dimineață făcură dragoste și după aceea el o întrebă, în timp ce o ținea în brațe și transpirația se usca pe ei, iar ritmul cardiac revenea la normal:

— De ce? Ce te-a făcut să te răzgândești?

Nava bâzâia distant în jurul lor.

Ea se agăță de el, strângându-l și mai tare, și scutură din cap.

— Nimic, zise, nimic anume, nimic important.

O simți ridicând din umeri, apoi întorcându-și capul de la fața lui, pe braț, spre peretele vibrând. Zise cu o voce slabă:

— Totul; Lumea lui Schar.

Timp de trei zile, în hangar, urmări cum lucrau membrii Companiei Libere, exersând tragerea cu armele în ecran. Neisin nu se putea antrena pentru că încă mai refuza să folosească lasere după ceea ce se întâmplase în Templul Luminii. Își făcuse rezerve de microproiectile în timpul celor câtorva momente din Evanauth în care fusese treaz.

După antrenamentul de trageri, Horza îi puse pe fiecare dintre mercenari să-și testeze echipamentul AG. Kraiklyn făcuse rost de un set ieftin și insistase ca membrii Companiei Libere care nu aveau o unitate antigravitațională în costumul lor să cumpere una de la el, la ceea ce pretindea a fi prețul de cost. Horza fusese sceptic la început, dar unitățile AG păreau a fi destul de funcționale și cu siguranță puteau fi de folos în explorarea puțurilor adânci ale Sistemului de Comandă.

Horza era satisfăcut că mercenarii aveau să-l urmeze, dacă erau nevoiți, în adâncurile Sistemului de Comandă. Lunga pauză de după tulburările de pe Vavatch și rutina plicticoasă a vieții pe *Turbulența în Aer Clar* îi făcuseră să tânjească după ceva mai

interesant. După cum o descrisese Horza – cu sinceritate –, Lumea lui Schar nu părea chiar atât de rea. Măcar era puțin probabil să fie prinși în mijlocul unor împușcături, și nimeni, inclusiv Mintea pe care s-ar putea ca până la urmă să-l ajute pe Horza s-o caute, nu avea să înceapă să arunce lucrurile în aer, nu când avea să dea socoteală unui Dra'Azon.

Soarele sistemului Lumii lui Schar strălucea acum puternic în fața lor, cel mai luminos obiect de pe cer. Glittercliff nu era vizibil, pentru că se aflau încă în interiorul brațului spiral și priveau în afară, dar se putea observa că toate stelele dinaintea lor erau fie destul de apropiate, fie foarte îndepărtate, niciuna găsindu-se în spațiul intermediar.

Horza modificase cursul *TAC* de câteva ori, dar păstrase direcția generală care, dacă nu virau, i-ar fi adus la mai puțin de doi ani-lumină de planetă. Urma să întoarcă nava și să se îndrepte spre ea în următoarea zi. Până acum călătoria fusese lipsită de evenimente. Zburaseră printre stele fără să întâlnească nimic neobișnuit: niciun mesaj sau semnal, niciun zvon îndepărtat de luptă, niciun siaj warp. Zona din jurul lor părea calmă și netulburată, de parcă ceea ce se întâmpla se întâmplase dintotdeauna: doar stele care se nasc și mor, galaxia rotindu-se, găurile negre răsucindu-se, vârtejurile de gaze. Războiul, în acea tăcere grăbită, în ritmul lor fals noapte-zi, părea ceva ce își imaginaseră ei, un coșmar inexplicabil pe care îl împărtășiseră cumva și scăpaseră de el.

Totuși, Horza pusese nava în alertă, pregătită să dea alarma la cel mai mic semn de pericol. Era puțin probabil să afle ceva înainte de a ajunge la Bariera Liniștii, dar chiar dacă totul era atât de pașnic și senin cum implica numele, nu credea că va putea să între pur și simplu ca o săgeată. În mod ideal i-ar fi plăcut să se întâlnească cu unitățile flotei idirane care se presupunea că îl așteptau în apropiere. Asta ar fi rezolvat majoritatea problemelor. Le-ar fi predat-o pe Balveda, s-ar fi asigurat că Yalson și ceilalți mercenari sunt în siguranță – le-ar fi lăsat lor *TAC* – și ar fi luat echipamentul specializat pe care i-l promisese Xoralundra.

Scenariul i-ar fi permis, de asemenea, să se întâlnească singur cu Kierachell, fără să fie distras de prezența celorlalți. Ar fi fost capabil să-și recapete vechiul său sine fără să facă vreo

concesie sinelui pe care îl cunoșteau Compania Liberă și Yalson.

La două zile distanță, sună alarma navei. Horza picotea în pat; ieși în fugă din cabină pe punte.

În volumul de spațiu din fața lor părea a se fi dezlănțuit iadul. Erau scăldați într-o lumină anihilatoare: radiațiile de la exploziile armelor, înregistrându-se pure sau amestecate pe senzorii navei, indicând locurile unde focoasele explodaseră complet de la sine sau în contact cu altceva. Materialul spațiului tridimensional se balansa și tremura din cauza exploziilor încărcăturilor warp, forțând automatele *TAC* să oprească motoarele la fiecare câteva secunde ca să nu fie avariate de undele de șoc. Horza se asigură în scaun și puse în funcțiune toate sistemele subsidiare. Wubslin intră pe ușa dinspre cantină.

— Ce e?

— O luptă, zise Horza privind ecranele.

Volumul de spațiu afectat se afla aproximativ în direcția Lumii lui Schar; ruta directă dinspre Vavatch trecea pe acolo. *TAC* se găsea la un an-lumină și jumătate de perturbare, prea departe ca să fie depistată de ceva, cu excepția razei înguste a unui scanner de urmărire și, în consecință, aproape categoric în siguranță; dar Horza privea rafalele îndepărtate de radiații și simțea nava *TAC* călărind undele de spațiu perturbat cu o senzație de greață, chiar de înfrângere.

— Un mesaj, zise Wubslin, indicând cu capul spre ecran.

Acolo, sortându-se din zgomotul radiațiilor, apăru treptat un semnal, cuvintele formându-se din câteva litere o dată, ca un câmp de plante crescând și înflorind. După câteva repetări ale semnalului – era comprimat, nu doar interfera cu zgomotul de fond al luptei – deveni suficient de complet pentru a fi citit.

NAVA TURBULENȚA ÎN AER CLAR ÎNTÂLNEȘTE UNITĂȚILE FLOTEI A NOUĂZECI ȘI TREIA

DESTINAȚIE/S.591134.45 MID. TOTUL SIGUR.

— La naiba, răsuflă Horza.

— Ce înseamnă asta? întrebă Wubslin. Introduse cifrele de pe ecran în computerul de navigație al *TAC*. Oh, făcu inginerul, lăsându-se pe spate, e una dintre stelele din apropiere. Presupun că se referă la o întâlnire la jumătatea drumului între…

Privi la ecranul principal.

— Da, zise Horza uitându-se nefericit la semnal.

Trebuia să fie un fals. Nu era nimic care să dovedească faptul că venea de la Idirani: niciun număr de mesaj, clasă de coduri, navă de origine, semnătură; nimic cu adevărat real.

— Asta-i de la tipii cu trei picioare? zise Wubslin. Aduse o hologramă pe alt ecran, arătând stelele înconjurate de o rețea sferică de linii fine verzi. Hei, nu suntem chiar atât de departe de locul ăla.

— Nu-i așa? zise Horza.

Urmărea rafalele continue ale luminilor luptei. Introduse niște cifre în sistemele de control ale *TAC*. Nava își roti nasul, înclinându-se în direcție opusă sistemului Lumii lui Schar. Wubslin se întoarse spre Horza.

— Nu crezi că e de la ei.

— Nu, admise Horza.

Radiațiile se stingeau. Bătălia părea să se fi terminat sau acțiunea să se fi întrerupt.

— Cred că am putea să virăm aici și am găsi o UGC așteptându-ne. Sau un nor de CAM.

— CAM? Ce? Chestia aia cu care au spulberat Vavatch? zise Wubslin, apoi fluieră: Nu, mulțumesc.

Horza stinse ecranul cu mesajul.

La mai puțin de o oră după aceea totul se repetă: rafale de radiații, perturbări warp, și de data asta două mesaje, unul cerând navei *TAC* să ignore primul mesaj, celălalt stabilind un nou punct de întâlnire. Amândouă păreau originale; amândouă se încheiau folosind cuvântul „Xoralundra”. Horza, încă mestecând hrana pe care o mânca în momentul în care alarma pornise pentru a doua oară, înjură. Un al treilea mesaj apăru, spunându-i personal să ignore celelalte două semnale și să îndrepte *TAC* spre o altă zonă de întâlnire.

Horza urlă de furie, aruncând bucățele de hrană muiată spre ecranul cu mesajul. Opri complet comunicatorul pe bandă largă, apoi se întoarse la cantină.

— Când ajungem la Bariera Liniștii?

— În câteva ore. Jumătate de zi poate.

— Ești nervos?

— Nu sunt nervos. Am mai fost acolo. Dar tu?

— Dacă tu zici că o să fie bine, te cred.

— Așa ar trebui.

— O să-i cunoști pe vreunii dintre oamenii de acolo?

— Nu știu. Au trecut câțiva ani. Nu schimbă prea des personalul, dar oamenii mai pleacă. Nu știu. Va trebui să aștept ca să văd.

— Nu l-ai văzut pe niciunul dintre ai tăi de mult timp, nu-i așa?

— Nu. Nu de când am plecat de acolo.

— Ești nerăbdător să-i întâlnești?

— Poate.

— Horza… uite ce e, știu că ți-am spus că noi nu ne punem întrebări despre… despre orice ar fi fost înainte de a urca la bordul *TAC,* dar asta a fost… s-au schimbat multe de atunci…

— Dar așa a fost, nu?

— Adică nu vrei să vorbești despre asta acum?

— Probabil. Nu știu. Vrei să mă întrebi despre…

— Nu.

Își puse degetele pe buzele lui. Le simțea acolo, în întuneric.

— Nu, e OK. E-n regulă, nu contează.

Stătea pe scaunul din mijloc. Wubslin era în scaunul inginerului la dreapta lui Horza, Yalson în stânga. Restul se înghesuiseră în spatele lor. O lăsase pe Balveda să privească; acum se puteau întâmpla puține lucruri pe care ea să le poată afecta. Robotul plutea spre tavan.

Bariera Liniștii se apropia. Arăta ca un câmp de oglinzi drept în fața lor, cam de o zi-lumină în diametru. Apăruse brusc pe ecran pe când se aflau la o oră distanță de barieră. Wubslin era îngrijorat că le va trăda poziția, dar Horza știa că acel câmp de oglinzi exista numai pentru senzorii *TAC*. Nu era nimic acolo care să fie văzut de altcineva.

După cinci minute, toate ecranele deveniră negre. Horza îi prevenise pe ceilalți, dar chiar și el se simți neliniștit și orb în acel moment.

— Ești sigur că așa trebuie să se întâmple? zise Aviger.

— M-ar fi îngrijorat să nu fie așa, îi spuse Horza.

Bătrânul se mișcă undeva în spatele lui.

— Mi se pare incredibil, zise Dorolow. Creatura aia este practic un zeu. Sunt sigură că ne sesizează stările sufletești și gândurile. Deja pot să simt asta.

— De fapt, e doar o colecție de autoreferiri…

— Balveda, zise Horza întorcându-se spre femeia Culturii.

Ea tăcu și-și puse palma peste gură, fulgerându-l cu privirea.

El reveni la ecranul gol.

— Când o să… începu Yalson.

NAVĂ INTERCEPTATĂ, zise ecranul, în diferite limbi.

— Să-i dăm drumul, zise Neisin.

Dorolow îi făcu semn să tacă.

— Eu răspund, spuse Horza în Marain, în comunicatorul pe bandă îngustă.

Celelalte limbi dispărură de pe ecran.

VĂ APROPIAȚI DE PLANETA NUMITĂ LUMEA LUI SCHAR, PLANETĂ DRA'AZON A MORȚILOR. ÎNAINTAREA DINCOLO DE ACEST PUNCT ESTE RESTRICȚIONATĂ.

— Știu. Numele meu este Bora Horza Gobuchul. Doresc să mă întorc pe Lumea lui Schar pentru o scurtă perioadă. Vă cer asta cu tot respectul.

— Lingușitorule, zise Balveda.

Horza îi aruncă o privire scurtă. Comunicatorul transmitea numai ceea ce spunea el, dar nu voia ca femeia să uite că era prizonieră.

AI MAI FOST AICI.

Horza nu-și dădu seama dacă era sau nu o întrebare.

— Am mai fost înainte pe Lumea lui Schar, confirmă el. Am fost una dintre santinelele Schimbătorilor.

Nu avea prea mult sens să spună creaturii când anume; Dra'Azon numeau orice moment „acum", deși limba lor avea timpuri verbale. Ecranul se stinse, apoi repetă:

AI MAI FOST AICI.

Horza se încruntă și se întrebă ce să spună. Balveda murmură:

— Evident un senil lipsit de speranță.

— Am mai fost aici, zise Horza.

Oare Dra'Azon voia să spună că dacă mai fusese deja acolo nu mai putea să se întoarcă?

— Pot să-l simt, pot să-i simt prezența, șopti Dorolow.

MAI SUNT ȘI ALȚI OAMENI CU TINE.

— Mulțumesc mult, zise robotul Unaha-Closp de undeva de lângă tavan.

— Vezi? făcu Dorolow cu un glas aproape ca un scâncet.

Horza o auzi pe Balveda pufnind disprețuitor. Dorolow se clătină ușor; Aviger și Neisin trebuiră s-o susțină ca să nu cadă.

— Nu am avut posibilitatea să-i las în altă parte, spuse Horza.

Vă cer indulgență. Dacă va fi nevoie, vor rămâne la bordul navei.

EI NU SUNT SANTINELE. SUNT ALTE SPECII UMANOIDE.

— Numai eu singur am nevoie să aterizez pe Lumea lui Schar.

INTRAREA ESTE RESTRICȚIONATĂ.

Horza oftă.

— Eu singur cer permisiunea de aterizare.

DE CE AI VENIT AICI?

Horza ezită. O auzi pe Balveda pufnind încet. Zise:

— Caut pe cineva de aici.

CEILALȚI CE CAUTĂ?

— Ei nu caută nimic. Sunt cu mine.

EI SUNT AICI.

— Ei…

Horza își linse buzele. Toate repetițiile lui, toate gândurile despre ce va spune în acest moment, păreau a fi inutile.

— Nu sunt aici pentru că așa au vrut. Dar nu am avut nicio alternativă. Am fost nevoit să-i aduc. Dacă dorești, vor rămâne la bordul navei pe orbită în jurul Lumii lui Schar sau mai departe, în interiorul Barierei Liniștii. Eu am costum, pot…

EI SUNT AICI ÎMPOTRIVA VOINȚEI LOR.

Horza nu știuse că Dra’Azon putea să întrerupă. Nu-și imagina că e un semn bun.

— Circumstanțele sunt… complicate. Unele specii din galaxie sunt în război. Opțiunile sunt acum limitate. Faci lucruri pe care nu le-ai face în mod normal.

AICI ESTE MOARTE.

Horza privi cuvintele scrise pe ecran. Se simțea adânc străpuns de ele.

Pe punte se așternu un moment de tăcere. Apoi îi auzi pe câțiva mișcându-se prudent.

— Ce înseamnă asta? întrebă robotul Unaha-Closp.

— Este?… zise Horza.

Cuvintele rămâneau pe ecran, scrise în Marain. Wubslin atinse câteva butoane de pe partea sa de consolă, butoane care în mod normal controlau ecranele din fața lui, care toate repetau acum cuvintele de pe ecranul principal. Inginerul stătea în scaunul lui, părând încordat, contractat. Horza își drese glasul, apoi spuse:

— A fost o luptă, un conflict în apropiere. Chiar înainte de a

ajunge noi aici. Ar putea să continue încă. Acolo ar putea fi moarte.

AICI ESTE MOARTE.

— Oh… făcu Dorolow și se prăbuși în brațele lui Neisin și Aviger.

— Ar fi mai bine s-o ducem în cantină, zise Aviger privind la Neisin. Să stea întinsă.

— Bine, aprobă Neisin privind rapid fața femeii.

Dorolow părea inconștientă.

— Poate aș putea să… începu Horza, apoi respiră adânc. Dacă este moarte, aș putea să reușesc s-o opresc. Aș putea să împiedic alte morți.

BORA HORZA GOBUCHUL.

— Da? zise Horza înghițind în sec.

Aviger și Neisin transportau corpul moale al lui Dorolow prin ușă, pe coridorul lung care ducea la cantină. Ecranul se schimbă:

CAUȚI MAȘINA REFUGIATĂ.

— Ho-ho, făcu Balveda, întorcându-se cu un zâmbet pe față și punându-și o mână peste gură.

— Rahat! zise Yalson.

— Se pare că zeul nostru nu-i chiar atât de prost, observă Unaha-Closp.

— Da, spuse Horza tăios. Nu părea a avea vreun sens să se mai prefacă acum. Da, asta caut. Dar cred…

POȚI INTRA.

— Ce? zise robotul.

— Ei bine, u-raaa, făcu Yalson încrucișându-și brațele și sprijinindu-se de perete.

Neisin se întoarse pe ușă. Se opri când văzu ecranul.

— A mers repede, îi spuse lui Yalson. Ce le-a zis?

Yalson doar clătină din cap. Horza simți un val de ușurare străbătându-l. Privi pe rând fiecare cuvânt de pe ecran, parcă speriat că laconicul mesaj ar putea cumva ascunde o negare subtilă. Zâmbi și spuse:

— Mulțumesc. Trebuie să cobor singur pe planetă?

POȚI INTRA.

AICI E MOARTE.

FII ATENT.

— Ce moarte? zise Horza. Ușurarea scăzu; cuvintele Dra’Azon

despre moarte îi dădeau fiori. Unde e moarte? A cui?

Ecranul se schimbă din nou, primele două rânduri dispărând. Acum spunea simplu:

FII ATENT.

— Mie, spuse rar Unaha-Closp, nu-mi plac deloc toate astea.

Apoi ecranele se limpeziră. Wubslin oftă și se relaxă. Soarele sistemului Lumii lui Schar strălucea puternic în fața lor, la mai puțin de un an-lumină standard. Horza verifică cifrele de pe computerul de navigație în timp ce monitoarele reveneau la normal împreună cu toate celelalte, expunând numere, grafice și holograme. Schimbătorul se lăsă pe spate în scaun.

— Am trecut cu bine, zise. Am trecut de Bariera Liniștii.

— Deci, acum nu ne mai poate atinge nimic, nu? făcu Neisin.

Horza privi ecranul, cu singura pitică galbenă ca o pată strălucitoare nefluctuantă în centru, planetele fiind încă invizibile. Aprobă din cap.

— Nimic. Nimic din exterior, în orice caz.

— Grozav. Cred că o să beau ceva ca să sărbătoresc.

Dădu din cap spre Yalson, apoi își strecură trupul slab prin ușă.

— Crezi că asta înseamnă că numai tu poți coborî sau putem toți? întrebă Yalson.

Fixând încă ecranul, Horza scutură din cap.

— Nu știu. Intrăm pe orbită, apoi transmitem către baza Schimbătorilor cu puțin înainte de a încerca să aducem *TAC* jos. Dacă Domnului Adecvat nu-i place, o să ne dea de știre.

— Deci, ai decis că e bărbat, zise Balveda, în momentul în care Yalson spunea:

— De ce să nu-i contactăm acum?

— Nu-mi place povestea cu moartea de acolo.

Horza se întoarse spre Yalson. Balveda era lângă ea; robotul plutea puțin mai jos la nivelul ochilor. Horza se uita la Yalson.

— Doar ca precauție. Nu vreau să renunț la nimic prea devreme. Se întoarse spre femeia Culturii: Din câte am auzit ultima dată, transmisia regulată de la baza de pe Lumea lui Schar trebuia să fie acum câteva zile. Presupun că nu ai aflat dacă a fost recepționată?

Horza rânji la Balveda într-un fel care arăta că nu se aștepta la un răspuns, sau cel puțin nu la unul sincer. Înalta agentă a Culturii privi în podea, păru să ridice din umeri, apoi întâlni ochii

lui Horza.

— Ba am aflat, spuse. A întârziat.

Horza continuă s-o privească. Ea nu-și îndepărtă ochii. Yalson se uită de la unul la celălalt. În cele din urmă, robotul Unaha-Closp vorbi:

— Sincer, nimic din astea nu-mi inspiră încredere. Sfatul meu ar fi să... Se opri când Horza îi aruncă o privire. Hmm, zise, mă rog, nu contează deocamdată.

Pluti în lateral spre ușă și ieși.

— Pare să fie OK, spuse Wubslin, aparent fără să se adreseze nimănui în particular. Se îndepărtă de consolă, dând din cap pentru sine. Da, nava a revenit la normal acum.

Se întoarse și le zâmbi celorlalți trei.

Veniseră după el. El era într-o sală jucând floatball. Se considera în siguranță acolo, înconjurat în toate părțile de prieteni (păreau să plutească precum niște nori de muște în fața lui pentru o clipă, dar el râse de asta, prinse mingea, o aruncă și marcă un punct). Dar ei au venit acolo după el. Îi văzu venind, erau doi, printr-o ușă montată într-un coș îngust al sălii de jocuri sferice, nervurate. Purtau mantii lipsite de culoare și veniră direct la el. Încercă să se îndepărteze în zbor, dar motorul lui era mort. Era blocat în aer, incapabil să înainteze în vreo direcție. Încerca să înoate prin aer și se lupta să se elibereze din chingi ca să poată arunca în ei cu motorul – eventual să-i lovească, dar mai ales să se împingă pe sine în direcție opusă – când ei îl prinseră.

Niciunul dintre oamenii din jurul lui nu păreau să fi observat, și deodată își dădu seama că aceia nu erau prietenii lui, că de fapt nu-l cunoștea pe niciunul. Îl prinseră de brațe și, într-o clipă, fără să treacă pe lângă sau prin ceva, și totuși simțind că au ocolit un colț invizibil pentru a ajunge într-un loc care niciodată nu fusese în câmpul său vizual, se găseau într-o zonă întunecată. Mantiile lor fără culoare se vedeau în beznă când își îndrepta privirea spre ele. Era lipsit de putere, împietrit, dar putea să vadă și să respire.

— Ajutați-mă!

— Nu pentru asta suntem aici.

— Cine sunteți?

— Știi.

— Ba nu.

— Atunci nu-ți putem spune.
— Ce vreți?
— Te vrem pe tine.
— De ce?
— De ce nu?
— Dar de ce pe mine?
— Tu nu ai pe nimeni.
— Cum?
— Tu nu ai pe nimeni.
— Ce vreți să spuneți?
— Nu ai familie. Nu ai prieteni…
— … nu ai religie. Nu ai credință.
— Asta nu e adevărat!
— De unde știi?
— Cred în…
— În ce?
— În mine!
— Nu e suficient.
— Oricum, n-o vei găsi niciodată.
— Ce? Ce să găsesc?
— Destul. Acum hai s-o facem.
— Ce să faceți?
— Să-ți luăm numele.
— Eu…
Și amândoi intrară în capul lui și-i luară numele.
Și el țipă.
— Horza!
Yalson îi scutura capul, lovindu-l de peretele de la capătul micului pat. Se trezi bolborosind, scâncetul murindu-i pe buze, cu trupul tensionat pentru o clipă, apoi destinzându-se.
Întinse mâinile și atinse corpul acoperit cu blană al femeii. Ea îi strecură mâinile în spatele capului și-l strânse la piept. El nu spuse nimic, dar bătăile inimii i se liniștiră în ritmul inimii ei. Ea îl legănă încet, apoi îi îndepărtă capul, se aplecă și-l sărută pe buze.
— Acum sunt bine, îi spuse el. A fost doar un coșmar.
— Despre ce?
— Nimic, zise el.
Puse capul la loc pe pieptul ei, cuibărindu-l între sânii ei ca un ou imens, delicat.

Horza avea costumul pe el. Wubslin stătea în locul său obișnuit. Yalson ocupa scaunul copilotului. Erau toți complet echipați. Lumea lui Schar umplea ecranul din fața lor, senzorii de pe burta *TAC* privind drept în jos spre sfera de alb și gri de sub ei, mărind-o.

— Încă o dată, spuse Horza.

Wubslin transmise pentru a treia oară mesajul înregistrat.

— Poate că nu mai folosesc codul ăsta, zise Yalson.

Privea ecranul cu ochii săi cafenii vii. Își tunsese din nou părul la aproximativ un centimetru de craniu, abia cu puțin mai mult decât puful care îi acoperea corpul. Efectul amenințător contrasta cu dimensiunile mici ale capului care se ivea din gâtul larg al costumului.

— E ceva tradițional; mai mult un limbaj ceremonial decât un cod. Îl vor recunoaște dacă îl vor auzi.

— Ești sigur că îl transmitem în locul potrivit?

— Da, zise Horza încercând să rămână calm.

Se aflau pe orbită de mai puțin de o jumătate de oră, staționând deasupra continentului pe care se găseau tunelele îngropate ale Sistemului de Comandă. Aproape întreaga planetă era acoperită de zăpadă. Gheața cuprindea peninsula de o mie de kilometri, unde sistemul de tunele se afunda chiar sub mare. Lumea lui Schar intrase într-una dintre periodicele sale epoci glaciare în urmă cu șapte mii de ani, și numai pe o bandă relativ îngustă la Ecuator – între tropicele ușor variabile ale planetei – exista ocean deschis. Arăta ca o centură de un gri ca oțelul în jurul lumii, vizibilă ocazional prin spiralele de nori de furtună.

Ei se găseau la douăzeci și cinci de mii de kilometri depărtare de suprafața înzăpezită a planetei, comunicatorul lor trimițând în jos pe o arie circulară de câteva zeci de kilometri diametru într-un punct aflat la mijlocul distanței dintre cele două brațe înghețate de mare care îi formau peninsulei un fel de talie. Acolo era locul în care se găsea intrarea în tunele; acolo trăiau Schimbătorii. Horza știa că nu greșise, dar nu obținea niciun răspuns.

Aici e moarte, se gândea mereu. Ceva din răceala planetei părea să se târască prin oasele lui.

— Nimic, spuse Wubslin.

— Bine, zise Horza luând comenzile manuale în mâinile cu

mănuși. Coborâm.

Turbulența în Aer Clar își hărțui câmpurile warp de-a lungul curbei largi a puțului gravitațional al planetei, alunecând cu grijă pe pantă. Horza opri motoarele și le lăsă să revină în modulul de urgență. Nu ar fi trebuit să aibă acum nevoie de ele, și în curând aveau să fie imposibil de folosit, pe măsură ce gradientul gravitațional creștea.

TAC căzu cu viteză din ce în ce mai mare spre planetă, cu motoarele cu fuziune pregătite. Horza urmări monitoarele până fu satisfăcut de traiectoria pe care se aflau; apoi, când planeta păru să se rotească puțin sub navă, își desfăcu centurile de siguranță și se întoarse în sala de mese.

Aviger, Neisin și Dorolow stăteau prinși de scaune, în costume. Perosteck Balveda era și ea asigurată; purta o jachetă groasă și pantaloni pe măsură. Capul îi era expus deasupra gulerului moale încrețit al unei cămăși albe. Jacheta voluminoasă era încheiată până sub bărbie. Purta cizme călduroase și o pereche de mănuși de piele zăceau pe masă în fața ei. Jacheta avea chiar și o mică glugă, care îi atârna pe spate. Horza nu era sigur dacă Balveda alesese această imagine blândă, inutilă a unui costum spațial ca să-i demonstreze lui ceva sau în mod inconștient, din teamă și nevoia de siguranță.

Unaha-Closp stătea pe scaun, legat de spătar, orientat drept spre tavan.

— Sper, zise el, că nu vom avea același circ zburător pe care a trebuit să-l îndurăm ultima dată când ai zburat cu rabla asta.

Horza îl ignoră.

— Nu am primit niciun cuvânt din partea Domnului Adecvat, așa că se pare că vom coborî cu toții, spuse. Când ajungem acolo, eu voi intra singur ca să verific cum stau lucrurile. Când mă întorc, decidem ce avem de făcut.

— Adică, *tu* o să decizi, începu robotul.

— Dacă nu te mai întorci? zise Aviger.

Robotul scoase un șuierat, dar tăcu. Horza se uită la figura ca de jucărie a bătrânului în costum.

— O să mă întorc, Aviger. Sunt convins că toți cei de la bază sunt bine. O să le spun să încălzească ceva de mâncare pentru noi.

Zâmbi, dar știa că nu era foarte convingător.

— În orice caz, continuă el, în eventualitatea destul de puțin

probabilă că ceva nu merge bine, o să mă întorc imediat.

— Ei bine, nava asta este singura noastră modalitate de a pleca de pe planetă; să ții minte asta, Horza, spuse Aviger.

Ochii lui păreau speriați. Dorolow îi atinse brațul costumului.

— Crede în Dumnezeu, zise Dorolow. O să fim bine cu toții. Se uită la Schimbător. Nu-i așa, Horza?

Horza aprobă din cap.

— Da. O să fim bine cu toții. O să fie în regulă.

Se întoarse și reveni pe punte.

Stăteau în mijlocul zăpezilor din munții înalți, privind soarele miezului de vară scufundându-se în propriile mări roșii de aer și nori. Un vânt rece îi sufla părul pe față, roșcat peste alb, iar el ridică o mână, fără să se gândească, să i-l îndepărteze iar. Ea se întoarse către el, capul cuibărindu-i-se în palmă, cu un zâmbet ușor pe chip.

— Cam atât a fost ziua de vară, zise ea.

Ziua fusese senină, încă cu mult sub punctul de îngheț, dar destul de blândă pentru ca ei să-și dea jos mănușile și să-și lase glugile pe spate. Ceafa ei era caldă în mâna lui, iar părul lucios și greu i se frecă de dosul palmei atunci când ea înălță capul spre el, cu pielea ei albă ca zăpada, albă ca osul.

— Iar ai privirea aia, zise ea încet.

— Ce privire? spuse el, defensiv, știind despre ce vorbea.

— Aceea îndepărtată, răspunse ea luându-i mâna și ducând-o la buze, sărutând-o, mângâind-o de parcă ar fi fost un animal mic, lipsit de apărare.

— Mă rog, așa îi spui tu.

Ea își mută privirea de la el spre mingea roșie lividă a soarelui coborând sub orizontul îndepărtat.

— Asta văd eu, îi spuse ea. Deja îți cunosc expresiile. Le cunosc pe toate și ceea ce înseamnă ele.

El simți un spasm de furie pentru că era atât de evident, dar știa că ea avea dreptate, cel puțin parțial. Ce nu știa ea despre el era numai ceea ce el însuși nu știa despre sine (dar asta, își spuse, era totuși destul de mult). Poate că ea îl cunoștea chiar mai bine decât se cunoștea el însuși.

— Nu sunt responsabil pentru expresiile mele, zise el după un moment, ca să glumească. Mă surprind și pe mine uneori.

— Și tu ce faci? întrebă ea, cu fața palidă, fină, fals rumenită de strălucirea apusului. O să fii surprins când o să pleci de aici?

— De ce presupui întotdeauna că o să plec? zise el, supărat, îndesându-și mâinile în buzunarele jachetei groase și fixând emisfera stelei dispărând. Îți tot spun, sunt fericit aici.

— Da. Îmi tot spui.

— De ce aș vrea să plec?

Ea ridică din umeri, își strecură un braț pe sub al lui și-și sprijini capul de umărul lui.

— Lumini strălucitoare, mulțimi, vremuri interesante; alți oameni.

— Sunt fericit aici cu tine, îi spuse și îi înconjură umerii cu brațul. Chiar la adăpostul jachetei groase părea subțire, aproape fragilă.

Ea nu spuse nimic un timp, apoi, cu un ton diferit, rosti:

— ... Și așa și trebuie. Se întoarse cu fața spre el, zâmbind. Acum sărută-mă.

El o sărută, o strânse în brațe. Privind în jos peste umărul ei, văzu ceva mic și roșu mișcându-se pe zăpada călcată lângă picioarele ei.

— Uite! zise el, desfăcându-se din îmbrățișare și aplecându-se.

Ea se lăsă pe vine lângă el și urmăriră amândoi insecta micuță, ca un băț, târându-se încet, laborios, pe suprafața zăpezii: încă o ființă vie, mișcându-se, pe suprafața pustie a lumii.

— E prima pe care o văd, îi spuse el.

Ea clătină din cap, zâmbind.

— Pur și simplu nu te uiți, îl certă ea.

El întinse o mână și strânse insecta în palmă, înainte ca ea să-l poată opri.

— Oh, *Horza*... făcu ea, răsuflarea ei având o urmă de disperare.

El privi fără să înțeleagă expresia ei șocată, în timp ce creatura zăpezii murea de la căldura mâinii sale.

Turbulența în Aer Clar cădea spre planetă, ocolind straturile sclipitoare ca gheața ale atmosferei de la zi la noapte și înapoi, intersectând Ecuatorul și tropicele în drumul său spiralat.

Treptat, întâlni acea atmosferă – ioni și gaze, ozon și aer. Șuieră prin învelișul subțire al lumii cu o voce de foc, fulgerând ca un meteorit mare, stabil, pe cerul nopții, apoi prin linia zorilor, peste mările gri ca oțelul, aisberguri, banchize, sloiuri

plutitoare și recife, coaste înghețate, ghețari, șiruri de munți, tundră de permafrost, alte banchize sfărâmate și, în cele din urmă, pe când ateriza pe pilonii ei de flăcări, din nou pământ: pământul unei peninsule de o mie de kilometri lungime ieșind în marea înghețată ca un monstruos membru fracturat pus în ghips.

— Aici e, zise Wubslin privind monitorul senzorului de masă.

O linie luminoasă, clipitoare, traversa încet ecranul. Horza privi peste umărul lui.

— Mintea? întrebă el. Wubslin aprobă.

— Densitatea potrivită. La cinci kilometri adâncime… Lovi niște butoane și aruncă o privire cifrelor care se perindau pe ecran. La capătul sistemului opus intrării… și se deplasează.

Punctul de lumină de pe ecran dispăru. Wubslin ajustă comenzile, apoi se lăsă pe spate clătinând din cap.

— Senzorii au nevoie de o reparație capitală; domeniul lor e prea mic. Inginerul se scărpină pe piept și oftă. Îmi pare rău și pentru motoare, Horza.

Schimbătorul ridică din umeri. Dacă motoarele ar fi funcționat cum trebuie, dacă domeniul senzorului de masă ar fi fost adecvat, cineva ar fi putut rămâne pe *TAC*, zburând dacă ar fi fost necesar și transmițându-le poziția Minții celorlalți din tunele. Wubslin părea să se simtă vinovat că niciuna dintre reparațiile pe care încercase să le efectueze nu îmbunătățise semnificativ nici performanțele motoarelor, nici pe ale senzorului.

— Nu contează, zise Horza privind întinderea de gheață și zăpadă care defila dedesubtul lor. Cel puțin acum știm că obiectul e acolo.

Nava îi ghidă către zona potrivită, deși Horza o recunoștea oricum de pe vremurile când zburase cu micul avion monopost pe care baza îl permitea. Se uită după avion în timpul apropierii finale, în caz că cineva se întâmpla să-l folosească.

Câmpia acoperită de zăpadă era încercuită de munți; *Turbulența în Aer Clar* alunecă peste o trecătoare dintre două piscuri, spulberând liniștea, smulgând zăpada prăfoasă de pe culmile zimțate și pietre de pe stâncile golașe de pe ambii versanți. Continuă să încetinească, venind cu nasul în sus pe trepiedul său de flăcări de fuziune. Zăpada de pe câmpia de dedesubt se ridică și se agită parcă neliniștită la început. Apoi,

în timp ce nava se lăsă din ce în ce mai jos, zăpada fu suflată, apoi smulsă de pe pământul înghețat și aruncată în enorme vârtejuri de aer încălzit, care amestecau zăpadă și apă, vapori și particule de plasmă într-o burniță urlătoare ce aluneca peste câmp, crescându-și puterea pe măsură ce vasul cobora.

Horza manevră *TAC* manual. Privi ecranul din față, văzu vântul fals de zăpadă spulberată și aburi creat în fața navei și, dincolo de el, intrarea în Sistemul de Comandă.

Era o gaură neagră în promontoriul neregulat de piatră scobit din stâncile mai înalte din spate ca niște aluviuni solidificate. Furtuna de zăpadă fierbea în jurul intrării întunecate ca un nor. Devenea maronie atunci când flacăra fuziunii încălzea pământul înghețat al câmpiei, topindu-l și aruncându-l în aer ca un spray de pământ.

Cu doar o bufnitură slabă și o mică balansare când picioarele se scufundau în solul acum muiat al câmpiei, *TAC* atinse suprafața Lumii lui Schar.

Horza privi drept înainte la intrarea în tunel. Era ca un ochi întunecat adânc, holbându-se.

Motoarele se opriră, curentul pieri. Zăpada deranjată căzu la loc și câțiva fulgi noi se formară când apa suspendată în aer înghețǎ încă o dată. *TAC* pocnea și trosnea răcindu-se după ce se încinsese atât de la reintrarea în atmosferă, cât și de la propriile jeturi de plasmă. Apa gâlgâia, transformându-se în noroi, pe suprafața răzuită a câmpiei.

Horza comută arcul laser al *TAC* pe standby. Nu se simțea nicio mișcare sau semnal din tunel. Acum vederea se limpezise, zăpada și aburii dispăruseră. Era o zi luminoasă, însorită, fără vânt.

— Ei bine, am ajuns, spuse Horza și imediat se simți stupid.

Yalson dădu din cap, fixând în continuare ecranul.

— Mda, zise Wubslin, verificând monitoarele și dând și el din cap. Picioarele s-au scufundat cam vreo jumătate de metru. Va trebui să ne amintim să pornim motoarele cu ceva timp înainte să încercăm să ne ridicăm, când o să plecăm. O să înghețe bocnă într-o jumătate de oră.

— Hmm, făcu Horza.

Se uita pe ecran. Nu se mișca nimic. Nu erau nori pe cerul albastru-deschis, niciun vânt care să miște zăpada. Soarele nu era suficient de cald ca să topească gheața și zăpada, astfel că

nu exista apă curgătoare, nici măcar avalanșe în munții îndepărtați.

Cu excepția mărilor – în care încă mai trăiau pești, dar nu și mamifere –, singurele lucruri care se mișcau pe Lumea lui Schar erau câteva sute de specii de insecte mici, licheni care se răspândeau lent pe rocile de la Ecuator și ghețarii. Războaiele umanoizilor sau era glaciară distruseseră orice altceva.

Horza mai încercă o dată mesajul codificat. Nu primi niciun răspuns.

— Bun, zise ridicându-se din scaun. O să ies să arunc o privire.

Wubslin aprobă din cap. Horza se întoarse spre Yalson.

— Ești foarte tăcută.

Yalson nu se uita la el. Fixa ecranul și ochiul deschis al intrării în tunel.

— Ai grijă, zise. Se întoarse spre el. Să ai grijă, bine?

Horza îi zâmbi, ridică arma laser a lui Kraiklyn de pe podea, apoi trecu prin sala de mese.

— Am aterizat, spuse în trecere.

— Vezi? îi zise Dorolow lui Aviger.

Neisin bău din sticluța lui de la șold. Balveda îi adresă Schimbătorului un surâs subțire când el străbătu spațiul dintre cele două uși. Unaha-Closp rezistă tentației de a spune ceva și se desfăcu din chingile scaunului.

Horza coborî în hangar. Mergând, se simțea ușor; trecuseră la gravitația ambientală în timp ce treceau peste munți, iar Lumea lui Schar producea o atracție mai mică decât acel G standard folosit pe *TAC*. Horza urmă panta descendentă a hangarului până pe mlaștina care acum înghețase la loc, unde aerul era proaspăt, tăios și curat.

— Sper că totul e în regulă, zise Wubslin, el și Yalson urmărind silueta mică croindu-și drum prin zăpezi spre promontoriul stâncos din față.

Yalson nu spuse nimic, dar privea ecranul fără să clipească. Silueta se opri, își atinse încheietura, apoi se ridică în aer și pluti încet peste nămeți.

— Ha, făcu Wubslin râzând puțin. Uitasem că aici putem folosi AG-urile. Am stat prea mult pe blestematul de O.

— Nu prea sunt de folos în nenorocitele alea de tunele, murmură Yalson.

Horza ateriză chiar lângă intrarea tunelului. După datele pe care le culesese deja în timp ce zbura peste nămeți, știa că la ușa tunelului câmpul protector nu funcționa. În mod normal, tunelul era ferit de zăpadă și de aerul rece de afară, dar acolo nu exista niciun câmp, și putea vedea cum puțină zăpadă fusese suflată în tunel și acum se întindea pe jos sub formă de evantai. În interiorul tunelului era frig, nu cald cum ar fi trebuit, și ochiul său negru, adânc, părea mai mult o gură imensă, acum când se afla aproape.

Se uită înapoi spre *TAC,* care se găsea la două sute de metri distanță, o întrerupere de metal strălucitor pe întinderea albă, ghemuită pe o pată de cafeniu.

— Intru, îi spuse navei, mai degrabă țintind-o cu o rază îngustă decât transmițând un semnal.

— OK, spuse Wubslin în urechea lui.

— Nu vrei să te acopere cineva? întrebă Yalson.

— Nu, răspunse Horza.

Coborî în tunel, ținându-se aproape de perete. În prima cămară de materiale se aflau niște sănii pentru gheață și echipament de salvare, aparatură de urmărire și balize de semnalizare. Era ceea ce își amintea și el.

În a doua încăpere, unde ar fi trebuit să fie avionul, nu era nimic. Trecu la următoarea: alte echipamente. Se afla acum la aproximativ patruzeci de metri în interiorul tunelului, ezitând la zece metri de cotitura în unghi drept care ducea în galeria mai mare, segmentată, unde se găseau locuințele bazei.

Gura tunelului era o gaură albă când se întoarse înapoi spre ea. Îndreptă raza spre deschiderea largă.

— Deocamdată nimic. O să caut în secțiunea locuințelor. Semnalizați, dar nu răspundeți în alt fel.

Difuzoarele căștii semnalizară.

Înainte de a coti, desfăcu senzorul costumului de pe laterala căștii și aplecă mica sa lentilă pe după colțul de rocă cioplită. Pe ecranul intern văzu tunelul scurt, avionul zăcând pe pământ și, la câțiva metri în spatele său, peretele căptușit cu plastic care întrerupea tunelul și indica locul unde începea secțiunea locuințelor din cadrul bazei Schimbătorilor.

Lângă micul avion zăceau patru cadavre.

Nu era nicio mișcare.

Horza simți cum i se strânge gâtul. Înghiți cu efort, apoi puse

senzorul la loc pe laterala căștii. Porni pe coridorul de rocă topită către cadavre.

Două erau îmbrăcate în costume ușoare, fără armuri. Ambii erau bărbați, iar el nu-i recunoscu. Unul din ei fusese lovit de un laser și costumul ars era desfăcut astfel că metalele și materialele plastice topite se amestecaseră cu intestinele și carnea din interior; gaura avea jumătate de metru în diametru. Celălalt bărbat în costum nu avea cap. Brațele erau întinse țepene în față de parcă ar fi îmbrățișat ceva.

Mai era un bărbat, îmbrăcat în haine ușoare, largi. Craniul îi fusese zdrobit din spate. Zăcea pe o parte, la fel de înghețat și de mort ca și ceilalți doi. Horza avea senzația că știa numele bărbatului, dar nu și-l putea aminti pe moment.

Kierachell probabil că dormise. Trupul ei subțire stătea întins drept, într-o cămașă de noapte albastră; avea ochii închiși, chipul liniștit.

Gâtul îi fusese rupt.

Horza o privi un timp, apoi își scoase una din mănuși și se aplecă. Avea chiciură pe gene. Era conștient de manșeta etanșă din interiorul costumului strângându-i puternic antebrațul și de aerul rece rarefiat la care îi era expusă mâna.

Pielea ei se întărise. Părul îi era încă moale și el își trecu degetele prin el. Era mai roșu decât își amintea, dar poate era doar efectul vizorului căștii care intensifica lumina slabă a tunelului întunecat. Poate că ar fi trebuit să-și scoată și casca, să o vadă mai bine, și să folosească luminile căștii…

Clătină din cap, îndepărtându-se.

Deschise ușa secțiunii locuințelor, cu grijă, după ce ascultase orice zgomot care ar fi putut veni de după perete.

În zona deschisă, boltită, unde Schimbătorii își păstrau hainele pentru afară, costumele și piese mai mici de echipament, erau puține indicii că locul fusese cucerit. Mai departe, în unitățile de locuit, găsi semne de luptă: sânge uscat; arsuri de laser; în camera de control, unde erau monitorizate sistemele bazei, avusese loc o explozie. Părea că o mică grenadă se declanșase sub panoul de comandă. De aici lipsa de încălzire și luminile de urgență. Părea că cineva încercase să repare defecțiunile, judecând după cele câteva unelte, piesele de schimb și cablurile împrăștiate în jur.

În câteva cabine găsi urme ale ocupării de către Idirani.

Camerele fuseseră complet dezgolite; simboluri religioase erau arse pe ziduri. Într-o altă încăpere podeaua fusese acoperită cu un strat moale, gros, ca o gelatină uscată. În material erau șase amprente lungi, iar camera mirosea a medjel. În camera lui Kierachell, numai patul era dezordonat. În rest erau puține schimbări.

O părăsi și se îndreptă spre capătul opus al unității pentru locuit, unde un alt perete din panouri de plastic marca începutul tunelelor. Deschise ușa cu prudență.

Un medjel mort zăcea chiar dincolo de ea, trupul său lung părând să arate calea prin tunel spre puțul care îi aștepta. Horza îl privi un timp, îi monitoriză corpul pentru câteva clipe (complet mort, înghețat), apoi îl împunse și în final îl împușcă o dată în cap, pentru orice eventualitate. Purta uniforma standard a forțelor flotei de teren și fusese rănit cu ceva timp în urmă, grav. Părea și că suferise de degerături mai devreme, înainte să fi murit din cauza rănilor și să fi înghețat. Era un mascul, cărunt, pielea brun-verzuie se întărise cu vârsta, iar fața botoasă și mâinile mici cu aspect delicat erau ridate adânc.

Privi de-a lungul tunelului întunecat.

Roca netedă de pe jos, pereții blând arcuiți ai tunelului continuau în interiorul muntelui. Ușile detonate făceau nervuri pe lateralele tunelului, urmele și șanțurile lor fiind săpate în podea și acoperiș. Putea vedea ușile puțului-elevator și punctul de îmbarcare pentru capsulele de serviciu. Continuă să meargă, trecu pe lângă o serie de uși, până când ajunse la puțurile de acces. Elevatoarele erau toate jos; tubul de tranzit era blocat. În niciunul dintre sisteme nu părea a fi energie. Se întoarse în secțiunea locuințelor, trecu prin ea și pe lângă cadavre și pe lângă avion, fără să le arunce nicio privire, și în cele din urmă ieși la aer.

Se așeză lângă intrarea în tunel, pe zăpadă, cu spatele sprijinit de rocă. Fu văzut de pe *TAC* și Yalson strigă:

— Horza! Ești bine?

— Nu, răspunse el blocând pușca laser. Nu, nu sunt.

— Ce s-a întâmplat? zise Yalson repede.

Horza își scoase casca de la costum, punând-o jos pe zăpadă, alături de el. Aerul rece îi îngheță transpirația de pe față, iar el trebui să respire adânc în atmosfera rarefiată.

— Aici e moarte, spuse adresându-se cerului lipsit de nori.

10 Sistemul de Comandă: Batolitul

„Se numește batolit; o intruziune granitică ridicându-se ca o bulă topită în rocile sedimentare și metamorfice care deja se aflau aici cu o sută de milioane de ani în urmă.

În urmă cu unsprezece mii de ani, localnicii au construit în el Sistemul de Comandă, sperând să poată folosi acoperirea rocii ca protecție împotriva focoaselor nucleare.

Au construit nouă stații și opt trenuri. Ideea a fost ca șefii politici și militari să stea într-un tren, secunzii și adjuncții lor în altul, și în timpul războiului toate cele opt trenuri să se rotească prin tuneluri, oprindu-se în câte o stație ca să se conecteze prin intermediul canalelor de comunicație consolidate de punctele de emisie-recepție aflate imediat pe suprafață și peste tot în stat, ca să poată astfel conduce războiul. Inamicul ar fi avut oricum mult de furcă să spargă granitul, dar să lovească ceva atât de mic precum o stație ar fi fost chiar și mai dificil și niciodată n-ar fi putut fi siguri că acolo va fi un tren sau că acesta va avea oameni la bord, și pe deasupra ar fi fost nevoiți să lovească și trenul de rezervă la fel ca și pe cel principal.

Războiul bacteriologic i-a ucis pe toți, și undeva în perioada dintre acel moment și acum zece mii de ani Dra'Azon s-au mutat aici, pompând aerul afară din tunele și înlocuindu-l cu gaz inert. Cu șapte mii de ani în urmă a început o nouă eră glaciară și cu circa patru mii de ani în urmă locul a devenit atât de rece, încât Domnul Adecvat a pompat argonul afară și a lăsat să reintre atmosfera planetei; e atât de uscat, încât nimic nu a ruginit în tunele timp de trei milenii.

Cam cu trei mii cinci sute de ani în urmă, Dra'Azon au ajuns la o înțelegere cu majoritatea Federațiilor Galactice rivale prin care se permitea navelor cu probleme să traverseze Barierele Liniștii. Speciilor neutre din punct de vedere politic și relativ lipsite de putere li s-a permis să înființeze mici baze pe cele mai multe dintre Planetele Morților pentru a oferi ajutor celor aflați în necaz și – presupun – ca un fel de cadou făcut celor care și-au dorit întotdeauna să știe cum sunt aceste planete; pe Lumea lui Schar cu siguranță Domnul Adecvat ne-a lăsat să ne uităm bine la Sistem în fiecare an și s-a făcut că nu vede când coboram

neoficial. Oricum, nimeni nu a scos vreodată înregistrări neautorizate din tunele.

Intrarea unde ne aflăm noi e aici: la baza peninsulei, deasupra stației patru, una dintre cele trei stații principale – celelalte fiind unu și șapte – unde există puncte pentru reparații și întreținere. În patru, trei și cinci nu sunt trenuri parcate. Există două trenuri în stația unu, două în șapte, în restul câte un tren în fiecare. Cel puțin așa ar fi trebuit să fie; poate că Idiranii le-au mutat, deși mă îndoiesc.

Stațiile se găsesc la distanțe cuprinse între douăzeci și cinci și treizeci și cinci de kilometri, legate prin seturi pereche de tunele care se unesc numai în dreptul fiecărei stații. Întregul Sistem este îngropat la aproximativ cinci kilometri adâncime.

Vom lua laserele… și un paralizator neural, plus grenade mici pentru protecție – nimic mai greu. Neisin poate să-și ia arma cu proiectile; gloanțele lui sunt numai ușor explozive… Dar nu tunuri cu plasmă sau microbombe nucleare. Sunt și așa destul de periculoase în tunele, Dumnezeu știe, dar ar putea să atragă și mânia Domnului Adecvat, și noi *nu* vrem asta.

Wubslin a încorporat senzorul de anomalii de masă al navei într-un set portabil, așa că vom putea depista Mintea. În plus, am și eu un senzor de masă în costum, astfel că nu ar trebui să avem probleme să găsim ceea ce căutăm, chiar dacă se ascunde…

Presupunând că Idiranii nu au propriile comunicatoare, le vor folosi pe ale Schimbătorilor. Transmițătoarele noastre acoperă frecvențele lor și mai mult chiar, deci îi putem asculta, dar ei nu ne pot auzi.

Așadar, acestea sunt tunelele. Mintea aceea e pe acolo pe undeva și, de asemenea, presupun, sunt și câțiva Idirani și medjeli."

Horza stătea în cantină în capul mesei, sub ecran. Pe ecran, o diagramă a tunelelor se suprapunea peste o hartă a peninsulei. Ceilalți se uitau la el. Semicostumul golit al medjelului pe care îl găsise era întins în centrul mesei.

— Vrei să intrăm *toți?* întrebă robotul Unaha-Closp.

— Da.

— Și nava? zise Neisin.

— Își poate purta singură de grijă. O să-i programez funcțiile automate astfel încât să ne recunoască pe noi și să se apere

împotriva oricui altcuiva.

— O s-o iei și pe ea? întrebă Yalson făcând semn cu capul spre Balveda, care stătea în fața ei.

Horza se uită la femeia Culturii.

— Prefer ca Balveda să fie undeva unde s-o pot vedea, spuse. Nu m-aș simți în siguranță dacă aș lăsa-o aici cu oricare dintre voi.

— Tot nu văd de ce trebuie să merg *eu*, zise Unaha-Closp.

— Pentru că nici în tine nu am încredere să te las la bord. În afară de asta, vreau să duci echipamentul.

— Ce?

Robotul părea supărat.

— Nu știu dacă ai fost pe de-a-ntregul sincer aici, Horza, zise Aviger, clătinând trist din cap. Spui că Idiranii și medjelii... mă rog, că ești de partea lor. Dar uite că sunt aici și i-au ucis deja pe patru dintre ai tăi, și tu crezi că rătăcesc pe undeva în interiorul tunelelor ăstora... Și se presupune că au cam cele mai bune trupe de teren din galaxie. Vrei să ne trimiți *pe noi* împotriva lor?

— În primul rând, oftă Horza, sunt de partea lor. Căutăm același lucru. În al doilea rând, mi se pare că nu au prea multe arme ale lor, altfel medjelul ar fi fost cu siguranță înarmat. Tot ce au sunt probabil armele Schimbătorilor. De asemenea, se pare, după costumul medjelului – făcu semn spre aparatura întinsă în mijlocul mesei, pe care el și Wubslin o studiaseră încă de când o aduseseră la bord –, că o mare parte din echipamentul lor e distrus. Numai luminile și încălzirea funcționează la chestia asta. Orice altceva a fost ars. Bănuiala mea este că asta s-a întâmplat când au trecut prin Bariera Liniștii. Au fost cu toții înghesuiți *în* chuy-hirtsi, iar echipamentul lor de luptă s-a defectat. Dacă și cu armele lor s-a petrecut ce s-a întâmplat cu costumele, atunci sunt practic neînarmați și au o mulțime de probleme. Cu toate AG-urile noastre noi și frumoase și cu laserele, noi suntem mult mai bine dotați, chiar și pentru cazul puțin probabil că se va ajunge la luptă.

— Ceea ce este foarte probabil, ținând cont de faptul că ei nu mai au comunicatoare, zise Balveda. N-o să ajungi niciodată suficient de aproape ca să le vorbești. Și chiar dacă ajungi, de unde să știe ei că ești cine spui că ești? Dacă ei sunt cine crezi tu că sunt, au venit aici imediat după ce a sosit Mintea; ei nici

măcar nu au auzit de tine. Cu siguranță nu te vor crede. Agenta Culturii privi în jur la ceilalți. Căpitanul vostru surogat vă conduce la moarte.

— Balveda, zise Horza, îți fac o favoare lăsându-te să participi; nu mă supăra.

Balveda își arcui sprâncenele, rămânând tăcută.

— Oricum, de unde știm că ăștia *sunt* aceiași care au ajuns aici în animalele alea ciudate? spuse Neisin. Privi suspicios la Horza.

— Nu pot fi alții, zise Horza. Au fost ai naibii de norocoși să supraviețuiască după ce le-au făcut Dra'Azon, și nici chiar Idiranii nu ar risca să trimită alte forțe după ce au văzut ce s-a întâmplat cu trupa asta.

— Dar asta înseamnă că sunt aici de luni de zile, spuse Dorolow. Cum am putea găsi noi ceva dacă ei au fost aici de atât timp și nu au găsit nimic?

— Poate au găsit, zise Horza desfăcându-și larg brațele și zâmbindu-i femeii, cu o urmă de sarcasm în glas; dar dacă nu au găsit, foarte posibil e din cauză că nu au echipament funcțional. Sunt nevoiți să caute în întreg Sistemul de Comandă. În plus, dacă animalul warp a fost avariat atât de rău pe cât am auzit, nu au avut prea mult control asupra lui. E foarte posibil să se fi prăbușit la sute de kilometri distanță și să fi trebuit să meargă cu săniile prin zăpadă. În acest caz, ar putea fi aici doar de câteva zile.

— Nu cred că Dumnezeu ar lăsa să se întâmple așa ceva, zise Dorolow, scuturând din cap și privind tăblia mesei din fața ei. Trebuie să fie altceva aici. I-am putut simți prezența și... și *divinitatea* când am trecut prin Barieră. Nu ar permite ca acei bieți oameni să fie omorâți așa.

Horza își roti ochii.

— Dorolow, îi zise, aplecându-se și sprijinindu-și încheieturile degetelor pe masă, Dra'Azon abia dacă au habar de război. În realitate nu dau doi bani pe indivizi. Recunosc moartea și decăderea, dar nu și speranța sau credința. Atât timp cât Idiranii sau noi nu ruinăm Sistemul de Comandă sau nu aruncăm planeta în aer, puțin le pasă cine moare și cine trăiește.

Dorolow se lăsă pe spate, tăcută, dar neconvinsă. Horza se îndreptă. Cuvintele lui sunau bine; avea impresia că mercenarii îl vor urma, dar în sinea lui, mai adânc decât locul din care

veneau cuvintele, nu se simțea cu mult mai interesat, cu mult mai viu decât planeta acoperită de nămeți.

El, Wubslin și Neisin se întorseseră în tunele. Cercetaseră secțiunea de locuit și găsiseră și alte urme ale ocupației idirane. Părea că o forță foarte mică: unul sau doi Idirani și poate jumătate de duzină de medjeli stătuseră un timp la baza Schimbătorilor după ce o cuceriseră.

Aparent luaseră cu ei o mulțime de rezerve de hrană congelată, două puști laser și cele câteva pistoale mici care fuseseră permise pe baza Schimbătorilor, și cele patru dispozitive portabile de comunicații din magazie.

Horza acoperise Schimbătorii morți cu folia reflectorizantă pe care o găsiseră la bază și scoseseră semicostumul de pe medjelul mort. Se uitaseră la avion să vadă dacă putea fi folosit. Nu putea: micropila fusese parțial îndepărtată și avariată puternic în cursul procesului. Ca orice altceva de la bază, rămăsese fără energie. Întorși la bordul *Turbulenței în Aer Clar,* Horza și Wubslin desfăcuseră costumul medjelului și descoperiseră stricăciunile subtile, dar ireparabile, pe care le suferise.

Tot timpul, când Horza nu-și făcea griji în legătură cu șansele și alternativele lor, de fiecare dată când nu se mai concentra asupra a ceea ce privea sau asupra a ceea ce se presupunea că gândește, vedea un chip înghețat și întărit, în unghi drept față de corpul de care era atașat, cu chiciură pe gene.

Încerca să nu se gândească la ea. Nu avea niciun rost; nu putea face nimic. Trebuia să continue, trebuia să vadă dincolo de asta, cu atât mai mult acum.

Se gândise îndelung ce să facă în privința celorlalți oameni de pe *Turbulența în Aer Clar* și decisese că nu prea avea altă soluție decât să-i ia pe toți cu el în Sistemul de Comandă.

Balveda era una dintre probleme; nu se putea considera în siguranță nici dacă lăsa întregul echipaj s-o păzească și voia ca cei mai buni luptători să fie alături de el, nu blocați pe navă. Ar fi putut evita această problemă pur și simplu omorând-o pe agenta Culturii, dar ceilalți se obișnuiseră prea mult cu ea, începuseră să o placă puțin cam prea mult. Dacă ar fi ucis-o, ar fi putut să-i piardă pe ei.

— Eu cred că e o nebunie să coborâm în acele tunele, zise Unaha-Closp. De ce să nu așteptăm aici sus până reapar Idiranii,

cu sau fără prețioasa Minte?

— În primul rând, spuse Horza, urmărind expresiile de pe fețele celorlalți în căutarea oricărui semn de aprobare a robotului, dacă ei n-o găsesc, probabil nu vor reapărea; sunt Idirani, și încă o echipă de cea mai bună calitate aleasă cu grijă. Vor rămâne pentru totdeauna acolo jos. Privi sistemul de tunele desenat pe ecran, apoi din nou pe oameni și mașina din jurul mesei. Ar putea căuta acolo o mie de ani, mai ales dacă alimentarea cu energie s-a întrerupt, iar ei nu știu cum s-o repună în funcțiune; și sunt convins că nu știu.

— Și tu știi, desigur, zise mașina.

— Da, știu. Putem porni alimentarea de la una dintre cele trei stații: aceasta, numărul șapte sau numărul unu.

— Mai funcționează?

Wubslin părea sceptic.

— Ei bine, funcționa când am plecat eu. O centrală geotermică situată în adânc, producând electricitate. Coloanele energetice sunt scufundate la o sută de kilometri sub crustă. În orice caz, după cum am spus, acolo jos este prea mult spațiu pentru ca Idiranii și medjelii să aibă vreo speranță să caute corect dacă nu au un dispozitiv de detecție. Un sensor de anomalie de masă e singurul care ar funcționa, iar ei nu au așa ceva. Noi avem două. De asta trebuie să intrăm.

— Și să luptăm, zise Dorolow.

— Probabil că nu. Ei au luat comunicatoarele; o să intru în legătură cu ei și o să le explic cine sunt. Firește că nu vă pot da detalii, dar știu destule despre sistemul militar idiran, despre navele lor, chiar și despre personalul lor, ca să reușesc să-i conving că sunt cine spun că sunt. Nu mă cunosc personal, dar li s-a spus că va veni mai târziu un Schimbător.

— Mincinosule, rosti Balveda.

Glasul ei era rece. Horza simți atmosfera din sala de mese schimbându-se, devenind încordată. Femeia Culturii se uita la el, cu o expresie așezată, hotărâtă, chiar resemnată.

— Balveda, zise el blând, nu știu ce ți s-a spus, dar am fost informat la bordul *Mâinii lui Dumnezeu*, iar Xoralundra mi-a spus că forța idirană din chuy-hirtsi știa că voi fi trimis.

O spusese calm.

— OK?

— Nu e ce am auzit eu, zise Balveda, dar el simți că nu era în

totalitate sigură.

Risca mult spunând asta, sperând probabil că el o va amenința măcar sau va face ceva care să-i întoarcă pe ceilalți împotriva lui. Nu mersese.

Horza ridică din umeri.

— N-am ce face dacă secțiunea Circumstanțelor Speciale nu te poate informa corect, Perosteck, zise zâmbind ușor.

Ochii agentei Culturii se desprinseră de pe fața Schimbătorului, mutându-se asupra mesei, apoi la fiecare dintre cei care stăteau în jurul ei, de parcă i-ar fi testat să vadă pe care dintre ei îl credea fiecare.

— Uite ce e, spuse Horza cu cel mai onest și rezonabil glas, întinzând mâinile în lateral, nu vreau să mor pentru Idirani, și Dumnezeu știe de ce, dar am ajuns să-mi *placă* de voi. Nu v-aș lua într-o misiune sinucigașă. O să fie bine. Dacă se ajunge în cel mai rău dintre cele mai rele cazuri, ne putem retrage. Ducem *TAC* înapoi dincolo de Bariera Liniștii și ne îndreptăm spre o zonă neutră. Puteți lua nava; eu voi avea prizonier un agent al Culturii.

Se uită la Balveda, care stătea pe scaun cu picioarele încrucișate, cu brațele la piept și capul în jos.

— Dar nu cred că se va ajunge aici. Cred că o să prindem acest mult lăudat computer și o să fim bine recompensați pentru asta.

— Dar dacă dincolo de Barieră Cultura va câștiga lupta și ne va aștepta pe noi să ieșim, cu sau fără Minte? întrebă Yalson.

Nu părea ostilă, doar interesată. Ea era singura pe care simțea că se putea baza, cu toate că bănuia că și Wubslin l-ar urma. Horza dădu din cap.

— Puțin probabil. Nu văd cum ar putea Cultura să se retragă de peste tot din zonă, dar să reziste aici; dar chiar dacă se întâmplă asta, ar trebui să fie într-adevăr foarte norocoși ca să ne prindă. Nu pot vedea în interiorul Barierei decât în spațiu real, nu uitați, așa că nu au niciun avertisment în privința locului în care vom ieși. Nu e nicio problemă.

Yalson se lăsă pe spate, aparent convinsă. Horza știa că părea calm, dar în interior era tensionat, urmărind reacțiile celorlalți ca să se explice. Ultimul răspuns fusese sincer, dar celelalte erau fie adevăruri parțiale, fie minciuni.

Trebuia să-i convingă. Trebuia să-i aibă de partea lui. Altfel nu

putea să-și ducă la bun sfârșit misiunea și ajunsese prea departe, făcuse prea multe, omorâse prea mulți oameni, implicase prea mult din propriile țeluri și voință în această sarcină, ca să dea acum înapoi. *Trebuia* să urmărească Mintea jos, *trebuia* să coboare în Sistemul de Comandă, cu sau fără Idirani, și *trebuia* să aibă cu el restul a ceea ce fusese Compania Liberă a lui Kraiklyn. Se uită la ei: la Yalson, severă și nerăbdătoare, dorindu-și să înceteze vorbăria și să se treacă la treabă, umbra ei de păr făcând-o să arate în același timp foarte tânără, aproape copilăroasă, dar și dură; Dorolow, cu privirea nesigură, uitându-se la ceilalți, scărpinându-și nervos una din urechile ei răsucite; Wubslin, instalat confortabil în scaun, adunat, trupul său îndesat radiind relaxare. Fața lui Wubslin dăduse semne de interes atunci când Horza descrisese Sistemul de Comandă, iar Schimbătorul bănuise că inginerul găsea ideea acestui set de trenuri fascinantă.

Aviger părea foarte neîncrezător în privința întregii aventuri, dar Horza credea că acum, dacă le explicase că nimănui nu i se va permite să rămână pe navă, bătrânul va accepta mai repede decât să se ostenească să se certe. Despre Neisin nu era sigur. Băuse la fel de mult ca întotdeauna, fusese mai tăcut decât își amintea Horza să-l fi văzut, dar, întrucât nu-i plăcea să fie dădăcit și să i se spună ce poate și ce nu poate să facă, evident se săturase să fie blocat pe *Turbulența în Aer Clar* și ieșise deja la o plimbare prin zăpadă în timp ce Wubslin și Horza se uitau la costumul medjelului. Plictiseala îl va face să-l urmeze, dacă nu altceva.

Cât despre Perosteck Balveda, ea era prizoniera lui; era extrem de simplu.

— Floare la ureche... zise Yalson. Zâmbi, ridică din umeri și se uită în jur la ceilalți. Ce naiba; e ceva de făcut, nu-i așa?

Nimeni nu-și exprimă dezacordul.

Horza mai reprogramă o dată protocoalele *TAC*, introducând în computer noi instrucțiuni printr-o consolă uzată, dar încă funcțională, când Yalson veni pe punte. Alunecă în scaunul copilotului și îl privi lucrând; monitorul iluminat al consolei arunca umbrele literelor Marain pe fața lui.

După un timp, privind la inscripțiile de pe consola luminoasă, ea spuse:

— Marain?

Horza ridică din umeri.
— E singurul limbaj precis pe care îl avem în comun eu și această antichitate.
Mai introduse câteva instrucțiuni.
— Hei, se întoarse spre ea. N-ar trebui să fii aici când fac asta.
Zâmbi, ca să-i arate că nu vorbea serios.
— N-ai încredere în mine? zise Yalson întorcându-i zâmbetul.
— Ești singura în care am încredere, spuse Horza revenind la tastatură. Oricum n-are importanță, la instrucțiunile astea.
Yalson îl mai privi un timp.
— A însemnat mult pentru tine, Horza?
El nu ridică privirea, dar mâinile i se opriră pe tastatură. Fixă caracterele luminoase.
— Cine?
— Horza… rosti Yalson blând.
El tot nu se uită la ea.
— Am fost prieteni, zise el, ca și cum ar fi vorbit cu tastatura.
— Mda, bine, făcu ea după o pauză. Presupun că oricum trebuie să-ți fie greu, când e vorba de ai tăi…
Horza aprobă din cap, fără să ridice ochii.
Yalson îl privi cu atenție.
— Ai iubit-o?
El nu răspunse imediat; ochii lui păreau să inspecteze fiecare formă precisă, compactă din fața lui, de parcă în una dintre ele s-ar fi ascuns răspunsul. Ridică din umeri.
— Poate, spuse, cândva.
Își drese glasul, îi aruncă o privire scurtă lui Yalson, apoi se aplecă din nou asupra consolei.
— Asta a fost cu mult timp în urmă.
Yalson se ridică, se duse în spatele lui și-și puse mâinile pe umerii lui.
— Îmi pare rău, Horza.
El dădu iar din cap și puse o mână peste a ei.
— O să-i prindem, zise ea. Dacă asta vrei. Tu și…
El scutură din cap, întorcându-se spre ea.
— Nu. Mergem după Minte, atât. Dacă Idiranii ne stau în cale, nu-mi pasă, dar… nu, n-are rost să riscăm mai mult decât trebuie. Mulțumesc, oricum.
Ea dădu încet din cap.
— E-n regulă.

Se aplecă, îl sărută scurt, apoi plecă. Bărbatul privi câteva clipe ușa închisă, apoi se întoarse la consola plină de simboluri străine.

Programă computerul navei să tragă focuri de avertizare, apoi focuri letale de laser în oricine sau orice s-ar fi apropiat de ea dacă nu putea fi identificat după semnătura electromagnetică distinctă a costumului drept cineva din Compania Liberă. În plus, era nevoie de inelul de identitate al lui Horza – al lui Kraiklyn – ca să facă elevatorul *TAC* să funcționeze și, odată ajunși la bord, să poată prelua controlul navei. Horza se simțea destul de în siguranță astfel; numai inelul le-ar permite să controleze nava, și era încrezător că nimeni nu i-l putea lua, nu fără un pericol mai mare decât ar putea reprezenta o echipă de Idirani răi și înfometați.

Dar era posibil să fie ucis, iar ceilalți să supraviețuiască. În special pentru Yalson, dorea ca ei să aibă o posibilitate de scăpare care să nu depindă în totalitate de el.

Doborâră o parte dintre pereții de plastic de la baza Schimbătorilor astfel încât, dacă aveau să găsească Mintea, să o poată transporta pe acolo. Dorolow vru să-i îngroape pe Schimbătorii morți, dar Horza refuză. Îi duse la intrarea în tunel și-i lăsă acolo. Avea să-i ia cu el când se va întoarce; îi va readuce pe Heibohre. Congelatorul natural al atmosferei de pe Lumea lui Schar avea să-i conserve până atunci. Privi pentru o clipă fața lui Kierachell în lumina palidă a după-amiezii târzii, în timp ce un front de nori veniți de pe marea înghețată acoperea munții îndepărtați și aerul se împrospăta.

Va găsi Mintea. Era hotărât, simțea asta până în adâncul oaselor. Dar dacă se va ajunge la o luptă cu cei care făcuseră asta, nu va da înapoi. S-ar putea chiar să se bucure. Poate Balveda nu ar înțelege, dar erau Idirani și Idirani. Xoralundra îi era prieten, și un ofițer bun și cumsecade – presupunea că bătrânul Querl putea fi considerat un moderat – și Horza îi cunoștea și pe alții în armată și în misiunile diplomatice pe care îi plăcea. Dar existau și Idirani cu adevărat fanatici, care disprețuiau toate celelalte specii.

Xoralundra nu i-ar fi ucis pe Schimbători; ar fi fost inutil și neelegant... însă în asemenea misiuni nu sunt trimiși moderați. Sunt trimiși fanatici. Sau un Schimbător.

Horza se întoarse la ceilalți. Ajunsese la avionul defect,

înconjurat acum de plăcile de plastic pe care le demontaseră și stând cu fața spre intrarea în secțiunea de locuințe ca și cum ar fi fost pe punctul de a intra într-un garaj, când auzi focuri de armă.

Alergă pe coridorul care ducea în partea din spate a secțiunii, pregătindu-și pistolul.

— Ce se întâmplă? întrebă în microfonul din cască.

— Lasere. Jos în tunele, din puțuri, spuse vocea lui Yalson.

Se repezi în magazia deschisă unde se aflau ceilalți. Deschizătura pe care o făcuseră în peretele de plastic avea patru sau cinci metri lărgime. Imediat ce Horza intră dinspre coridor, flăcări izbucniră pe zidul alăturat și văzu scurte scăpărări ale dârelor de laser chiar lângă costumul lui, venind din gaura din zid dinspre tunel. Evident cel care trăgea putea să-l vadă. Se rostogoli într-o parte și ajunse peste Dorolow și Balveda, care se adăposteau după un troliu portabil mare. În peretele de plastic apăreau găuri, ardeau strălucitor, apoi se stingeau. Șuierul laserului răsuna de-a lungul tunelului.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Horza, uitându-se la Dorolow.

Aruncă o privire în jurul magaziei. Ceilalți erau toți acolo, ascunzându-se pe unde puteau, mai puțin Yalson.

— Yalson s-a dus… începu Dorolow; apoi vocea lui Yalson interveni:

— Am trecut prin gaura din zid și cineva a tras în mine. M-am întins pe jos. Sunt teafără, dar aș vrea să știu dacă e bine să ripostez. N-o să stric nimic, nu-i așa?

— Trage! strigă Horza, când un alt evantai de dâre luminoase împroșcă o linie de cratere incandescente pe peretele interior al magaziei. Ripostează!

— Mulțumesc, zise Yalson.

Horza auzi pocnind pistolul femeii, apoi ecoul produs în aerul supraîncălzit. Din tunel izbucniră explozii.

— Hmm, făcu Yalson.

— Cred că a… zise Neisin din partea opusă a magaziei. Glasul se întrerupse în momentul în care alt foc lovi peretele din spatele lui. Plasticul era împestrițat de găuri întunecate, fierbând.

— Ticălosule! înjură Yalson. Răspunse cu rafale scurte, repezi.

— Ține-l cu capul jos, îi spuse Horza. Mă apropii de perete. Dorolow, rămâi aici cu Balveda.

Se ridică și alergă la marginea găurii din peretele de plastic. Găurile fumegânde din material demonstrau cât de puțină protecție putea oferi acesta, dar el îngenunche totuși la adăpostul lui. Putea vedea picioarele lui Yalson la câțiva metri în tunel, întinse pe podeaua netedă. Ascultă tirul pistolului ei, apoi spuse:

— Bun. Oprește-te suficient cât să pot vedea de unde vine, apoi trage din nou.

— OK.

Yalson opri focul. Horza înălță capul, simțindu-se incredibil de vulnerabil, văzu câteva mici scântei departe în tunel și într-o parte. Ridică pistolul și trase continuu; Yalson reîncepu și ea. Costumul lui ciripi; un ecran se lumină lângă obrazul său, arătându-i că fusese lovit la coapsă. El nu simțea nimic. Laterala tunelului, departe spre puțurile elevatoarelor, pulsa de mii de scântei luminoase.

Neisin apăru de partea cealaltă a găurii din perete, îngenunchind ca și Horza și trăgând cu pușca sa cu proiectile. Latura tunelului se umplu de flăcări și fum; undele de șoc reverberară în tunel, scuturând peretele de plastic și răsunând în urechile lui Horza.

— Destul! strigă.

Tirul se opri. Yalson se opri. Neisin mai trase o ultimă rafală, apoi se opri și el. Horza alergă prin deschizătură peste podeaua neagră a tunelului exterior până la zidul lateral. Se întinse acolo, adăpostindu-se după o mică ieșitură a unei uși situate mai jos pe tunel.

În locul unde fusese ținta lor, niște cioburi roșii și mate zăceau împrăștiate pe podeaua tunelului, răcindu-se de la căldura galbenă a focului laser care le rupsese din zid. Cu ajutorul vederii de noapte a căștii, Horza putu vedea serii de valuri încrețite de fum cald și gaz plutind tăcut sub acoperișul tunelului în zona avariată.

— Yalson, vino aici, zise.

Yalson se rostogoli de câteva ori până se lovi de zid chiar în spatele lui. Se ridică repede și se întinse lângă el.

— Cred că l-am lovit, transmise Horza.

Neisin, încă îngenuncheat lângă deschizătura din perete, privi în afară, baleind cu pușca sa rapidă cu microproiectile de parcă proprietarul ei s-ar fi așteptat la un alt atac dinspre zidurile

tunelului.

Horza porni înainte, rămânând cu spatele la zid. Ajunse la marginea ușii distruse. Cea mai mare parte a grosimii ei de un metru era fixată în firida din zid, dar cam o jumătate de metru ieșea în afară. Horza privi din nou în lungul tunelului. Resturile încă mai străluceau, ca niște cărbuni încinși împrăștiați pe jos în tunel. Valul de fum negru încins trecu pe deasupra, plutind încet spre ieșirea din tunel. Horza se uită în partea cealaltă. Yalson îl urmase.

— Rămâi aici, zise.

Coborî pe lângă zid până la primul dintre puțurile elevatoare. Ei trăseseră înspre cel de-al treilea și ultimul, judecând după gruparea craterelor și cicatricele din jurul ușilor deschise, îndoite. Horza văzu o carabină laser pe jumătate topită zăcând în centrul tunelului. Scoase capul de după zid, încruntându-se.

Chiar pe buza puțului elevator, între ușile rupte și găurite, în mijlocul unei mări de resturi strălucind mat în roșu, putea fi sigur că vede o pereche de mâini – cu mănuși, cu degete groase, rănite (un deget lipsea de la mănușa dinspre el), dar, fără îndoială, mâini. Părea că cineva atârnă în interiorul puțului ținându-se de vârfurile degetelor. Concentră raza îngustă a comunicatorului, țintind în direcția în care privea.

— Hei, tu, spuse în idirană. Medjel! Medjel din puțul elevator? Mă auzi? Raportează imediat.

Mâinile nu se mișcară. Se apropie mai mult.

— Ce s-a întâmplat acolo? veni vocea lui Wubslin prin difuzoare.

— Un moment, zise Horza.

Se apropie și mai mult, cu arma pregătită. Una dintre mâini se mișcă ușor, parcă încercând să apuce mai bine buza puțului. Inima lui Horza bătu cu putere. Merse până la cadrul înalt al ușii, picioarele scrâșnind pe rămășițele calde. Apropiindu-se, văzu niște brațe într-un semicostum, apoi vârful unei căști lungi, arse de laser…

Cu un sunet ca de rașpel pe care îl auzise la medjeli când atacau în cursul unei bătălii, o a treia mână – știa că e un picior, dar arăta ca o mână și ținea un pistol mic – zvâcni din puțul elevator în același timp cu capul medjelului, direct spre el. Se aruncă în jos. Pistolul pocni, încărcătura sa de plasmă ratându-l cu doar câțiva centimetri.

Horza trase repede, aplecându-se într-o parte. Focul lovi peste tot în jurul buzei elevatorului, izbindu-se de mănuși. Cu un strigăt, mâinile cu mănuși dispărură. Câteva lumini sclipiră scurt în puțul circular. Horza alergă înainte, băgă capul printre uși și privi în jos.

Silueta întunecată a medjelului căzând era luminată de urmele de foc care încă mai ardeau pe mănușile costumului său. Continua să țină cumva pistolul cu plasmă; în timp ce cădea, țipând, trase cu mica armă, pocnetele și luminile împușcăturilor îndepărtându-se pe măsură ce creatura care trăgea se rostogolea în jos în întuneric, cu cele șase membre biciuind aerul.

— Horza! strigă Yalson. Ești teafăr? Ce dracu' a fost asta?

— Sunt bine, zise el.

Medjelul era o siluetă mică, răsucindu-se, în adâncimea tunelului de noapte verticală. Țipetele lui încă mai răsunau, scânteile microscopice ale mâinilor arzând și ale tirului cu plasmă încă mai fulgerau. Horza se uită în altă parte. Câteva mici bufnituri marcară contactul nefericitei creaturi cu laturile puțului, în cădere.

— Ce-i *zgomotul* ăla? întrebă Dorolow.

— Medjelul mai trăia. A tras în mine, dar l-am doborât, le spuse Horza, îndepărtându-se de ușile deschise ale elevatorului. A căzut – încă mai cade – în puțul elevatorului.

— Rahat! oftă Neisin ascultând ecoul țipetelor slabe stingându-se. Cât e de adânc?

— Zece kilometri, dacă niciuna dintre uși nu e închisă, îi răspunse Horza.

Se uită la comenzile exterioare ale celorlalte două lifturi și la intrarea în capsula de tranzit. Scăpaseră mai mult sau mai puțin întregi. Ușile care duceau spre tuburile de tranzit erau deschise. Fuseseră închise când Horza inspectase zona ceva mai devreme.

Yalson își puse arma pe umăr și coborî în tunel spre Horza.

— Ei bine, zise ea, hai să punem astea la treabă.

— Mda, făcu Neisin. Ce naiba! La urma urmei, tipii ăștia nu-s chiar așa de tari. Pe unul l-am pus deja jos.

— Da, jos de tot, zise Yalson.

Horza analiză stricăciunile de la costumul său pe când ceilalți coborau în tunel. Avea o arsură pe coapsa dreaptă, adâncă de

un milimetru și lată de câteva degete. Cu excepția puțin probabilă ca o altă împușcătură să nimerească exact în același loc, costumul nu pățise nimic.

— Un început bun, dacă mă întrebați, mormăi robotul când începea să coboare în tunele împreună cu ceilalți.

Horza se întoarse la ușile înalte, îndoite, ciupite ale puțului elevator și privi în jos. Cu amplificatorul la maximum abia putu să discearnă o sclipire slabă mult, mult în adânc. Microfoanele externe ale căștii prinseră un zgomot, dar de atât de departe și atât de distorsionat de ecouri, încât suna ca un vânt care geme printr-un gard.

Se îngrămădiră în fața ușilor deschise ale unui puț elevator, altul decât cel prin care căzuse medjelul. Ușile erau de două ori mai înalte decât oricare dintre ei, făcându-i să pară pitici, ca niște copii. Horza deschisese ușile, se uitase cu atenție, plutise puțin în jos cu AG-ul, apoi se întorsese. Nu părea să fie niciun pericol.

— Eu intru primul, spuse el grupului adunat. Dacă dăm de vreun necaz, declanșăm câteva grenade explozive și urcăm înapoi. Mergem la nivelul sistemului principal, cam la cinci kilometri adâncime. După ce trecem de uși, ne aflăm aproape în stația patru. De acolo vom putea reporni alimentarea cu energie, ceea ce Idiranii n-au reușit să facă. După aceea vom avea mijloace de transport sub forma capsulelor tuburilor de tranzit.

— Dar trenurile? întrebă Wubslin.

— Tuburile de tranzit sunt mai rapide. S-ar putea să fim nevoiți să pornim un tren dacă vom captura Mintea; depinde de cât de mare e exact. În plus, dacă nu au mai fost mișcate de când am fost eu aici, cel mai apropiat tren se află la stația doi sau la stația șase, nu aici. Dar există un tunel spiral la stația unu prin care putem aduce un tren al Sistemului.

— Și tubul de tranzit de aici? zise Yalson. Dacă pe aici a apărut medjelul, ce l-ar opri pe un altul să urce prin tunel?

Horza ridică din umeri.

— Nimic. Nu vreau să topesc ușile și să le lipesc pentru cazul în care vrem să ne întoarcem pe aici după ce avem Mintea, dar dacă unul dintre ei urcă pe aici, ce dacă? O să fie jos cu unul mai puțin din cauza căruia să ne facem griji. Oricum, poate rămâne cineva aici sus până coborâm cu toții în siguranță prin

puț și să ne urmeze după aia. Dar nu cred că ar mai fi unul atât de aproape în spatele ăstuia.

— Da, pe ăsta n-ai reușit să-l convingi că sunteți de aceeași parte, zise robotul țâfnos.

Horza se lăsă pe vine să se uite la mașinărie; de sus era invizibil sub grămada de echipament pe care o căra.

— Ăsta, zise, nu avea comunicator, nu-i așa? În timp ce Idiranii de jos le au cu siguranță pe cele luate de la bază, nu-i așa? Iar medjelii fac ceea ce le spun Idiranii, așa-i? Așteptă ca mașina să-i răspundă și, fiindcă nu o făcu, repetă: Așa-i?

Horza avu impresia că, dacă robotul ar fi fost uman, ar fi scuipat.

— Cum spui tu, *domnule*, zise robotul.

— Și eu ce fac, Horza? întrebă Balveda, în costumul ei improvizat, purtând o jachetă de blană pe deasupra. Intenționezi să mă arunci în puț și să pretinzi că ai uitat că nu am AG sau va trebui să merg pe jos prin tunelul de tranzit?

— Tu vii cu mine.

— Și dacă dăm de necaz… ce faci?

— Nu cred că o să dăm de necaz.

— Ești sigur că nu existau AG-uri la bază? întrebă Aviger.

Horza aprobă din cap.

— Dacă ar fi fost, nu crezi că vreunul dintre medjelii cu care ne-am întâlnit până acum ar fi avut așa ceva?

— Poate le folosesc Idiranii.

— Ei sunt prea grei.

— Ar putea folosi două, insistă Aviger.

— Nu sunt AG-uri, zise Horza printre dinți. Nu ni s-a permis. Se presupunea că nu intrăm în Sistemul de Comandă decât pentru inspecțiile anuale, când puteam porni energia. Intram, mergeam prin spirală la stația patru, așa cum a făcut probabil și medjelul, și nu ni se permiteau dispozitive antigravitaționale. Ar fi făcut pătrunderea aici jos prea ușoară.

— La naiba, hai să coborâm, zise Yalson nerăbdătoare, privind spre ceilalți.

Aviger ridică din umeri.

— Dacă AG-ul meu cedează cu toate prostiile pe care le car… începu robotul, cu vocea înăbușită de pachetul de deasupra lui.

— Dacă arunci ceva din lucrurile alea în puț, ai putea foarte bine să te arunci și tu după ele, mașină, spuse Horza. Acum

păstrează-ți energia ca să zbori, nu ca să vorbești. O să mă urmați; stați la cinci sau șase sute de metri mai sus. Yalson, rămâi tu aici până deschidem ușile?

Yalson aprobă.

— Restul, zise privind în jur la ei, mergeți după robot. Nu vă înghesuiți, dar rămâneți grupați. Wubslin, stai la același nivel cu mașina și să ai grenadele pregătite. Horza îi întinse mâna Balvedei. Doamnă?

O strânse pe Balveda lângă el; ea își așeză picioarele pe bocancii lui, fără să-l privească; apoi Horza păși în puț și coborâră împreună în adâncurile întunecate.

— Ne vedem la fund, zise Neisin în difuzoarele căștii.

— Nu mergem la fund, Neisin, oftă Horza, mișcând încet brațul în jurul taliei Balvedei. Mergem la nivelul sistemului principal. Ne vedem acolo.

— Mda, OK; unde-o fi.

Coborâră pe AG-uri fără niciun incident, și Horza forță ușile sistemului la cinci kilometri mai jos în rocă.

Avusese un singur schimb de cuvinte cu Balveda pe drum, cam la un minut după ce porniseră:

— Horza?

— Ce-i?

— Dacă încep împușcăturile... de acolo de jos sau dacă se întâmplă ceva și trebuie să-mi dai drumul... adică, să mă scapi...

— *Ce-i*, Balveda?

— Omoară-mă. Vorbesc serios. Împușcă-mă; mai bine așa decât să cad atât.

— Nimic, zise Horza după un moment de gândire, nu mi-ar face mai mare plăcere.

Căzură prin liniștea rece de piatră a gâtului negru al tunelului, înlănțuiți ca niște îndrăgostiți.

— La dracu', zise Horza încet.

El și Wubslin se aflau în încăperea imediat alăturată sălii întunecate, boltite, pline de ecouri care era stația patru. Lămpile de pe costumele lui Horza și Wubslin luminau un spațiu încărcat cu comutatoare electrice; pereții erau înțesați cu monitoare și comenzi. Pe tavan și pe ziduri șerpuiau cabluri groase, și sub dalele de metal conducte umplute cu și mai mult echipament electric.

În cameră mirosea a ars. O cicatrice lungă, înnegrită de

funingine, era imprimată pe perete, deasupra cablurilor carbonizate și topite.

Simțiseră mirosul pe drumul prin tunelele de legătură dintre puț și stație. Horza îl inspirase și simțise amărăciunea ridicându-i-se în gât; izul era slab și nu ar fi putut irita nici cele mai sensibile stomacuri, dar Horza știa ce însemna.

— Crezi că putem îndrepta asta? întrebă Wubslin.

Horza scutură din cap.

— Probabil că nu. S-a mai întâmplat odată la unul dintre testele anuale când eram aici. Am pornit energia în secvență greșită și am aruncat în aer exact aceleași cabluri; dacă ei au făcut ceea ce am făcut noi înseamnă că sunt avarii mai grave și mai jos, la nivelele inferioare. Reparațiile ar dura săptămâni întregi. Horza clătină din cap. La dracu', repetă.

— Bănuiesc că e destul de isteț din partea Idiranilor ăstora să-și dea seama de atât de multe, spuse Wubslin deschizându-și vizorul ca să se scarpine timid pe cap. Adică, să ajungă atât de departe.

— Da, zise Horza izbind un transformator mare. Prea ai naibii de isteți.

Cercetară rapid complexul stației, apoi se adunară din nou în grota principală și se îngrămădiră în jurul senzorului de masă improvizat pe care Wubslin îl îndepărtase de pe *Turbulența în Aer Clar*. Firele și fibrele optice erau încurcate în jurul lui, iar atașat de partea de sus avea un monitor luat de pe puntea navei, acum conectat direct la senzor.

Ecranul se lumină. Wubslin manevră butoanele. Holograma de pe monitor arăta o diagramă reprezentând o sferă, cu trei axe prezentate în perspectivă.

— Asta e la aproximativ patru kilometri, spuse Wubslin. Părea să vorbească cu senzorul de masă, nu cu cei din jur. Hai să încercăm opt…

Atinse din nou butoanele. Numărul de linii de pe axe se dublă. O pată foarte slabă de lumină clipi la marginea display-ului.

— Asta e? întrebă Dorolow. Acolo e?

— Nu, zise Wubslin umblând din nou la butoane, încercând să facă mai clară pata de lumină. Nu e destul de densă.

Wubslin mai dublă de două ori domeniul, dar numai acea singură urmă rămânea, amestecată printre paraziți.

Horza privi în jur, orientându-se după tiparul rețelei de pe

ecran.

— Chestia asta poate fi păcălită de o grămadă de uraniu?

— O, da, făcu Wubslin dând din cap. La energia care trece prin ea, orice radiație ar deranja-o puțin. De asta suntem reduși la abia treizeci de kilometri maximum, vezi? Din cauza granitului ăstuia. Da, dacă există un reactor, chiar și unul vechi, va apărea atunci când undele senzorului trec prin el. Dar așa, ca o pată. Dacă Mintea asta are doar cincisprezece metri lungime și cântărește zece mii de tone, ar fi cu adevărat strălucitoare. Ca o stea pe ecran.

— OK, zise Horza. Probabil e doar reactorul de la sistemul inferior de întreținere.

— Oh, făcu Wubslin. Aveau și reactoare?

— Rezervă, spuse Horza. Ăsta era pentru ventilatoare dacă circuitul natural nu putea face față fumului sau gazelor. Și trenurile au reactoare, în caz că energia geotermală cade.

Horza verifică datele de pe ecran cu cele ale senzorului de masă din costumul lui, dar urma slabă a reactorului era în afara razei lui de acțiune.

— Să-l investigăm pe ăsta? zise Wubslin, cu fața luminată de ecranul strălucitor.

Horza se îndreptă, scuturând din cap.

— Nu, spuse obosit. Deocamdată nu.

Se așezară să mănânce ceva în stație. Stația avea peste trei sute de metri lungime și de două ori lățimea tunelelor principale. Șinele de metal pe care mergeau trenurile Sistemului de Comandă se întindeau peste roca topită în dublu sens, apărând dintr-un zid printr-un U inversat și dispărând prin altul, spre zona de reparații și întreținere. La ambele capete ale stației erau șiruri de macarale și rampe care se ridicau aproape până la acoperiș. Acestea asigurau accesul la cele două etaje superioare ale trenurilor când veneau în stație, le explică Horza când Neisin întrebă despre ele.

— Abia aștept să văd trenurile alea, mormăi Wubslin cu gura plină.

— Nu vom putea să le vedem dacă nu avem lumină, îi replică Aviger.

— Cred că e intolerabil ca eu să trebuiască să car tot gunoiul ăsta, protestă robotul; pusese jos paletul cu echipament. Și acum mi se spune că va trebui să duc și mai multă greutate!

— Nu sunt chiar atât de grea, Unaha-Closp, zise Balveda.

— O să te descurci, îi spuse Horza mașinii.

Fără energie, singurul lucru pe care puteau să-l facă era să folosească AG-urile de la costume ca să zboare până la următoarea stație; ar fi fost mai încet decât prin tuburile de tranzit, dar mai repede decât dacă ar fi mers pe jos. Balveda trebuia să fie purtată de robot.

— Horza... mă întrebam, zise Yalson.

— Ce?

— Câtă radiație am absorbit în ultima vreme?

— Nu prea mult.

Horza verifică micul monitor din interiorul căștii. Nivelul de radiații nu era periculos; granitul din jur emana ceva, dar chiar dacă nu ar fi fost în costume nu s-ar fi aflat într-un pericol real.

— De ce?

— Așa. Yalson dădu din umeri. Cu toate reactoarele astea, și granitul, și explozia bombei pe care ai aruncat-o de pe *TAC*... mă rog, mă gândeam că am încasat o doză. Nici faptul că am fost pe Meganavă când Lamm a încercat s-o arunce în aer n-a fost de folos. Dar dacă tu spui că e OK, atunci suntem OK.

— Cu excepția cazului în care cineva ar fi sensibil în mod special, nu prea avem de ce să ne îngrijorăm.

Yalson aprobă din cap.

Horza se întreba dacă ar trebui să se despartă. Să meargă toți împreună sau în două grupuri, câte unul pe fiecare tunel care însoțea linia principală și tubul de tranzit? Ar putea chiar să se despartă în continuare și câte unul să meargă pe fiecare dintre cele șase tunele care duceau de la o stație la alta; asta ar fi însemnat să meargă prea departe, dar demonstra câte posibilități existau. Separați, ar fi putut fi mai bine plasați în cazul unui atac pe flancuri dacă unul din grupuri se întâlnea cu Idiranii, deși la început nu ar fi avut aceeași putere de foc. Șansele de a găsi Mintea nu creșteau, dacă senzorii de masă funcționau corect, dar se măreau din start cele de a da peste Idirani. Dar, dacă ar fi rămas împreună într-un singur tunel, i-ar fi provocat lui Horza un sentiment de claustrofobie rău prevestitor. O grenadă i-ar putea nimici; o singură rafală de laser i-ar ucide sau răni pe toți.

Era ca atunci când se punea o problemă inventivă, dar puțin probabilă la unul dintre examenele Academiei Militare de pe

Heibohre.

Nu se putea hotărî nici măcar încotro s-o ia. Când cercetaseră stația, Yalson văzuse urme în stratul fin de praf din unul din tunelele care conduceau la stația cinci, ceea ce sugera că Idiranii o luaseră pe acolo. Dar oare ar trebui să-i urmeze sau să meargă în direcție opusă? Dacă îi urmau, și el nu-i putea convinge pe Idirani că era de partea lor, ar fi trebuit să lupte.

Dar dacă o luau în direcție opusă și porneau energia de la stația unu, le-ar furniza și Idiranilor energie. Nu aveau cum să restricționeze energia la o parte a Sistemului de Comandă. Fiecare stație își putea izola secțiunea sa de șine de la bucla de furnizare a energiei, dar circuitul fusese proiectat astfel încât un singur trădător – sau incompetent – să nu poată întrerupe întregul Sistem. Deci și Idiranii ar putea folosi tuburile de tranzit, trenurile în sine și atelierele... Era mai bine să-i găsească și să încerce să negocieze; să rezolve problema într-un fel sau altul.

Horza clătină din cap. Toată afacerea era prea complicată. Sistemul de Comandă, cu tunelele și grotele lui, etajele și puțurile, nișele, buclele, intersecțiile și punctele lui, părea o infernală schemă cu circuit închis pentru gândurile lui.

Va adormi gândindu-se. Avea nevoie acum de somn, ca și toți ceilalți. Simțea asta la ei. Mașina putea să înceteze să mai funcționeze, dar nu avea nevoie de somn, și Balveda încă părea destul de vioaie, dar toți ceilalți dădeau semne că ar avea nevoie de mai multă odihnă decât să stea jos. Conform ceasurilor lor biologice, era timpul să doarmă; ar fi fost o prostie să încerce să-i forțeze mai mult.

Avea o centură de siguranță pe paletul cu echipament. Ar fi putut s-o rețină pe Balveda. Mașina putea sta de pază, iar el putea folosi senzorul de mișcare de pe costum ca să urmărească mișcările din apropiere în timp ce dormeau; ar fi trebuit să fie suficient de în siguranță.

Își terminară masa. Nimeni nu protestă la ideea unei pauze. Balveda fu legată în centura de siguranță și baricadată în una dintre magaziile goale de pe platformă. Lui Unaha-Closp i se spuse să se instaleze pe o macara înaltă și să stea liniștit dacă nu aude sau vede ceva neobișnuit. Horza așeză senzorul de mișcare lângă locul unde urma să doarmă, pe una dintre grinzile unui troliu. Ar fi vrut să discute cu Yalson, dar până reuși să facă toate aranjamentele, câțiva dintre ceilalți, inclusiv Yalson,

adormiseră deja, sprijiniți cu spatele de zid sau întinși pe jos, cu vizoarele opacizate sau capetele întoarse de la luminile slabe ale costumelor celor de lângă ei.

Horza îl urmări pe Wubslin hoinărind puțin prin stație, apoi și inginerul se culcă și totul se liniști. Schimbătorul porni senzorul de mișcare direct pe alarmă dacă înregistra ceva peste un anumit nivel scăzut de mișcare.

Dormi cu intermitențe, trezit de vise.

Fantome îl urmăreau prin docuri răsunând de ecouri și pe nave pustii, tăcute, și când se întorcea să le înfrunte, ochii lor așteptau întotdeauna, ca niște ținte, ca niște guri; și gurile îl înghițeau, și el cădea în gura neagră a ochiului, peste gheața care îl mărginea, o gheață moartă mărginind ochiul rece, lacom; apoi nu mai cădea, ci alerga, alerga cu o încetineală ca de plumb, ca de smoală, prin cavitățile osoase ale propriului craniu, care se dezintegra lent; o planetă rece ciuruită de tunele, lovindu-se și zdrobindu-se de un zid nesfârșit de gheață, până când epava îl prindea și el cădea, arzând, din nou în tunelul ochiului rece, și pe când cădea, se auzea un zgomot, din gâtul ochiului rece ca gheața și din propria gură și asta îl îngheța mai mult decât gheața, iar zgomotul era:

— IIIiii…

Starea jocului: trei

Fal ’Ngeestra se găsea acolo unde îi plăcea cel mai mult: pe vârful unui munte. Tocmai făcuse prima ei ascensiune adevărată de când își rupsese piciorul. Era un pisc nu prea abrupt, iar ea urmase ruta cea mai ușoară, dar acum, pe vârf, absorbind imaginea, era îngrozită cât își ieșise din formă. Piciorul vindecat o mai durea puțin în interior, bineînțeles, dar la fel o dureau mușchii ambelor picioare, de parcă ar fi urcat un munte de două ori mai înalt, și cu un rucsac plin. Își pierduse antrenamentul, bănuia.

Se așeză pe culme, privind pe deasupra piscurilor albe mai mici la râpele abrupte, împădurite, ale înălțimilor subalpine și la peisajul vălurit de dincolo de ele, unde se combinau pășunile și copacii, mai departe fiind câmpia, cu râuri sclipind în lumina soarelui și – marcând capătul opus – colinele unde se afla cabana, casa ei. Păsările se roteau în depărtare, în defileele înalte de sub ea, și câteodată câte o lumină strălucea pe câmpie, ca și când s-ar fi mișcat o suprafață reflectorizantă.

O parte din ea ascultă durerea surdă din os, evaluând-o, apoi alungă senzația sâcâitoare. Nu voia să fie distrasă; nu urcase atâta drum *numai* ca să se bucure de priveliște. Venise aici sus cu un scop.

Însemna ceva să urce, să salte acest sac de oase și carne tot acest drum, pentru ca apoi să privească, apoi să gândească, apoi să existe. Ar fi putut oricând lua un avion până aici atunci când era în convalescență, dar nu o făcuse, deși Jase îi sugerase asta. Ar fi fost prea ușor. Nu ar fi însemnat nimic să se afle acolo.

Se concentră, lăsând pleoapele să-i cadă, intonând acea tăcută incantație interioară, vraja lipsită de magie care chema spiritele îngropate în glandele ei programate genetic.

Transa izbucni cu o forță amețitoare care o făcu să-și întindă brațele în lateral, echilibrându-se chiar dacă nu avea nevoie. Sunetele din urechile ei, zgomotul propriului sânge curgând, al fluxului lent al respirației, se întăriră, căpătară armonii stranii. Lumina din spatele pleoapelor pulsa în ritmul bătăilor inimii. Simți cum se încruntă și își imagină sprâncenele cutându-i-se ca dealurile unduitoare, și o parte din ea, încă distantă, analizând, gândi: *Tot nu sunt prea bună la asta...*

Deschise ochii, și lumea se schimbase. Colinele îndepărtate deveniseră valuri etern rostogolindu-se de brun și verde cu creste de spumă albă. Câmpia spumega luminoasă; petele de pășuni și crânguri semănau cu un camuflaj, mișcându-se, dar fără să se miște, ca o clădire înaltă privită pe un fundal de nori. Culmile împădurite erau ca niște diviziuni curbate în încrengătura uriașă a unui creier activ, iar piscurile acoperite cu gheață și zăpadă din jurul ei deveniseră surse vibrante pentru o lumină care avea și sunet, și miros. Încerca o senzație amețitoare de concentricitate, ca și cum ea ar fi fost nucleul peisajului.

Aici, într-o lume pe dos, o cavitate inversată.

Parte din ea. Născută aici.

Ea era totul, fiecare os și fiecare organ, celulă, substanță chimică, moleculă și atom, electron, proton și nucleu, fiecare particulă elementară, fiecare undă de energie, de aici... nu doar Orbitalul (amețită iar, atingând zăpada cu mâinile în mănuși), ci Cultura, galaxia, universul...

Acestea sunt locul și timpul și viața noastră și trebuie să ne

bucurăm de ele. Dar oare așa facem? Privește din afară spre interior; întreabă-te... Ce facem?

Ucidem ceea ce e nemuritor, schimbăm pentru a păstra, facem război ca să avem pace... și astfel îmbrățișăm exact ceea ce pretindem că am respins complet, din propriile noastre bune motive.

Ei bine, se rezolvase. Acei oameni ai Culturii care se opuseseră cu adevărat războiului dispăruseră, nu mai reprezentau Cultura, nu mai erau o parte a efortului. Deveniseră neutri, își formaseră propriile grupări și își luaseră noi nume (sau pretindeau că ei sunt adevărata Cultură; o altă umbră de confuzie de-a lungul frontierelor inițiale ale Culturii). Dar deocamdată numele lor nu contau; ceea ce conta erau dezaprobarea, durerea produsă de separare.

Ah, disprețul. Se pare că ne-am saturat cu dispreț. Propriul nostru dispreț deghizat pentru „primitivi”, disprețul din partea celor care au ales să lupte cu Idiranii față de cei care au părăsit Cultura când s-a declarat războiul; disprețul pe care atât de mulți dintre ai noștri îl simt pentru Circumstanțele Speciale... disprețul pe care presupunem cu toții că trebuie să-l simtă Mințile față de noi... și în altă parte: disprețul Idiranilor față de noi, față de toți oamenii; și disprețul oamenilor față de Schimbători. Un dezgust federal, o galaxie de batjocură. Noi cu viețile noastre mici ocupate, ocupate, nu găsim alt mod să ne petrecem anii decât într-un dispreț competitiv.

Și ceea ce trebuie să simtă Idiranii față de noi. Să luăm în considerare: sunt aproape nemuritori, unici și neschimbați. Au patruzeci și cinci de mii de ani de istorie, pe o singură planetă, cu o singură religie/filosofie atotcuprinzătoare; eoni întregi de studii satisfăcute, o eră calmă de devoțiune pe acel unic loc venerat, neinteresați de nimic din exterior. Apoi, cu milenii în urmă în alt război antic, invazia; dintr-odată pomenindu-se marionete în imperialismul sordid al altcuiva. De la o pace introvertită, prin epoci de chinuri și represiuni – cu adevărat o forță formatoare – la militarismul extrovertit, la zelul hotărât.

Cine ar putea să-i condamne? Încercaseră să stea deoparte și fuseseră împrăștiați, aproape în pragul dispariției, de forțe mai mari decât cele pe care le puteau strânge ei. Nu era nicio surpriză faptul că deciseseră că singurul mod de a se apăra era să atace primii, să se extindă, să devină din ce în ce mai

puternici, să-și împingă frontierele cât mai departe posibil de prețioasa planetă care era Idir.

Există chiar un tipar genetic pentru acea schimbare catastrofică de la blând la feroce, în pasul de la reproducător la războinic... Oh, o specie nobilă și sălbatică, justificabil mândră de sine și refuzând să-și altereze codul genetic, dar care deja nu ar greși prea mult dacă s-ar pretinde perfecți. Ce trebuie ei să simtă față de furnicarul triburilor bipede ale omenirii!

Repetiție. Materie și viață, și materialele care se pot schimba – care pot evolua – repetându-se pentru totdeauna: viața este replica hranei.

Și noi? Doar o altă erupție în întuneric. Sunet, dar nu cuvânt, zgomot fără înțeles.

Noi nu însemnăm nimic pentru ei: doar biotomaton, *și chiar cel mai groaznic exemplu al acestui tip. Cultura trebuie să semene cu un amestec diabolic a tot ceea ce Idiranii consideră respingător.*

Suntem o rasă hibridă, trecutul nostru o istorie de încurcături, izvoarele noastre obscure, ascendența noastră mizerabilă e plină de imperii lacome, cu orizont redus, și diaspore crude, risipitoare. Strămoșii noștri au fost rătăcitorii galaxiei, înmulțindu-ne continuu și amestecându-ne și ucigând, societățile și civilizațiile lor prăbușindu-se mereu și reformându-se... Trebuie *să fie ceva în neregulă cu noi, ceva mutant în sistem, ceva prea rapid, nervos și frenetic pentru propriul nostru bine sau al altcuiva. Suntem atât de patetici, ființe din carne cu vieți atât de scurte, instabili și confuzi. Și plicticoși, atât de stupizi pentru un Idiran.*

Deci repulsie fizică, dar mai vin și altele. Noi ne autoalterăm, intervenim în însuși codul vieții, rescriem Cuvântul care e Calea, incantația existenței. Ne amestecăm în propria noastră moștenire și în dezvoltarea altor oameni (ha! un interes pe care îl împărțim)... Și încă și mai rău, cel mai rău dintre toate, nu numai că producem, ci acceptăm și ne predăm cu totul anatemei supreme: Mințile, mașinile inteligente; însăși imaginea și esența vieții, desacralizată. Încarnarea idolatriei.

Nu e de mirare că ei ne disprețuiesc. Suntem niște bieți mutanți, demni de milă și obsceni, slujitori ai mașinilor-demoni pe care îi adorăm. Nu suntem nici măcar siguri de propria noastră identitate: cine este de fapt Cultura? Unde începe și se

termină cu precizie? Cine e și cine nu e? Idiranii știu exact cine sunt: sânge pur, o singură rasă, sau nimic. Noi știm? Contactul e Contactul, inima, dar după asta? Nivelul fixărilor genetice variază; în ciuda idealului, nu oricine se poate împerechea cu succes cu oricine altcineva. Minţile? Nu au standarde reale; sunt indivizi, și nu în totalitate previzibili – precoce, independenţi. Faptul că trăiești pe un Orbital construit de Cultură sau într-o Piatră, un alt fel de lume goală pe dinăuntru, un mic rătăcitor? Nu; prea multe reclamă o anumită independenţă. Atunci nu există limite clare ale Culturii; ea doar se stinge înspre margini, în același timp uzându-se și răspândindu-se. Așadar, cine suntem noi?

Zumzetul înţelesurilor și sensurilor în jurul ei, sunetul de lumină al munţilor, părea să se ridice de jur-împrejurul ei ca un abur dintr-un cazan, udând-o și înghiţind-o. Se simţea punctul care de fapt era: un firicel, o bucăţică de viaţă luptătoare și imperfectă, pierdută în întinderea înconjurătoare de lumină și spaţiu.

Simţi forţa rece a gheţii și zăpezii din jur și se simţi consumată de fiorul ei care-i ardea pielea. Simţi soarele bătând și știu despre fracturarea și topirea cristalelor, știu cum curge și se strecoară apa și se transformă în bule întunecate sub gheaţă și picături pe ţurţuri. Văzu prelingerile palmate, căderea curenţilor și cascadele râurilor; simţi șerpuirea meandrelor când râul încetinea și cotea, calm, ca un estuar… în lac, în mare, acolo unde vaporii se ridicau din nou.

Și se simţi pierdută, dizolvată, și pentru prima dată în tânăra ei viaţă îi fu cu adevărat frică, fu chiar mai înspăimântată decât fusese atunci când căzuse și își rupsese piciorul, în scurtele momente ale căderii, în uimitorul moment al impactului și al durerii, ca și în lungile ore reci care urmaseră, ghemuită între zăpadă și pietre, adăpostindu-se și tremurând și încercând să nu plângă. Pentru așa ceva se pregătise cu mult timp înainte; știa ce se întâmplă, își dăduse seama de efectele care puteau apărea și modurile în care ar putea reacţiona. Era un risc asumat, ceva ce înţelegea. Însă acest lucru nu era un risc, pentru că aici nu era nimic de înţeles, și poate nimeni – nici măcar ea – care să înţeleagă.

Ajutor! Ceva se tângui înăuntrul ei. Ea ascultă și nu putu face nimic.

Noi suntem gheața și zăpada, noi suntem starea prinsă în capcană.

Suntem apa căzând, rătăcitoare și vagă, mereu căutând nivelul cel mai de jos, încercând să colectăm și să conectăm.

Suntem vaporii, ridicați împotriva naturii noastre, transformați în nebuloasă, suflați de orice vânt care se ridică. Pentru a o lua de la capăt, glacial sau nu.

(Ar fi putut să iasă, simțea broboane de transpirație deasupra sprâncenelor, își simțea mâinile creând propriile mulaje în zăpada scârțâind înghețată și știa că există o ieșire, știa că poate reveni... dar fără nimic, fără să fi găsit nimic, fără să fi făcut nimic, fără să fi înțeles nimic. Așadar, va rămâne, va lupta.)

Ciclul reîncepu, gândurile ei parcurgând curbele, și văzu apa curgând prin defilee și văi sau colectată mai jos în copaci, sau căzând direct în lacuri și mări. O văzu căzând pe pajiști și în ținuturile mlăștinoase și turbării, și ea căzu odată cu ea, terasă după terasă, peste mici praguri de piatră, făcând spumă și vârtejuri (simți cum umezeala de pe frunte începe să-i înghețe, înfiorând-o, și înțelese pericolul, se întrebă iarăși dacă să iasă din transă, se întrebă cât timp stătuse acolo, dacă ei o supravegheau sau nu). Se simți din nou amețită și se agăță și mai tare de zăpada din jurul ei, mănușile presându-i fulgii înghețați; și în timp ce făcea asta, își aminti.

Văzu încă o dată tiparul de spumă înghețată; stătu din nou alături de acea bordură pe suprafața rece a mlaștinii, lângă micuța cascadă și lacul unde găsise lentila de gheață spumoasă. Își aminti cum o ținuse în mâini și că nu sunase când o lovise cu degetul, că avea gust de apă, nimic mai mult, când o atinsese cu limba... și că răsuflarea ei trecuse pe deasupra ei ca un nor, o altă imagine răsucindu-se în aer. Și aceea era a ei.

Asta însemna acel lucru. Ceva de care să se agațe.

Cine suntem noi?

Cine suntem. Doar ceea ce se presupune că suntem. Ceea ce știm și ceea ce facem. Nici mai mult, nici mai puțin.

Informație transmisă. Tipare, galaxii, sisteme solare, planete, toate evoluează; materia în formă brută se transformă, progresează într-un fel. Viața este o forță mai rapidă, reorganizând, găsind noi nișe, începând să modeleze; conștiința inteligentă – cu un ordin mai rapidă, pe un alt plan. Dincolo de

ea era necunoscutul, prea vag pentru a fi înțeles (întreabă un Dra'Azon, poate, și așteaptă răspunsul)… totul rafinându-se, într-un proces prin care totul să fie mai bine (dacă binele în sine este bine)…

Și dacă ne modificăm moștenirea, ce dacă? Ce ne aparține mai mult ca să putem modifica? Ce face ca natura să aibă mai multă dreptate decât noi? Dacă greșim, este pentru că suntem proști noi, nu pentru că ideea a fost proastă. Și dacă nu mai suntem pe creasta valului, ei bine, cu atât mai rău. Puneți mâna pe baston; numai bine; distrați-vă.

Totul despre noi, totul în jurul nostru, tot ceea ce știm și poate fi știut este compus în ultimă instanță din tiparele neantului; aceea e linia finală, adevărul ultim. Așadar, acolo unde descoperim că avem control asupra acestor tipare, de ce să nu le creăm pe cele mai elegante, pe cele mai plăcute și mai bune, după propriile noastre standarde? Da, suntem hedoniști, domnule Bora Horza Gobuchul. Căutăm plăcerea și ne-am transformat astfel încât să obținem cât mai multă; admitem asta. Suntem ceea ce suntem. Dar voi? Ce vă face asta să fiți?

Cine sunteți voi?

Ce *sunteți voi?*

O armă. Ceva făcut să înșele și să ucidă, pe termen lung. Întreaga subspecie a Schimbătorilor este o reminiscență a vreunui război de demult, un război stins de atâta vreme încât nimeni nu ar putea să-și amintească cine a luptat în el sau când, sau măcar de ce. Nimeni nu știe măcar dacă Schimbătorii au fost în tabăra învingătorilor sau nu.

Dar în orice caz, sunteți prelucrați, Horza. Nu ați evoluat într-un mod pe care l-ați numi „natural"; sunteți produsul unei gândiri atente, al cârpelilor genetice, al planificării militare și al unei proiectări deliberate… și al războiului; însăși crearea voastră a depins de el, sunteți copiii lui, moștenirea lui.

Un Schimbător se schimbă pe sine… dar tu nu poți, nu vrei. Tot ceea ce poți face este să încerci să nu te gândești la asta. Și totuși, informația este acolo, implantată, undeva adânc. Ai putea – ar trebui să trăiești ușor cu asta, lucrurile ar fi la fel, dar nu cred că tu o s-o faci…

Și îmi pare rău pentru tine, pentru că eu cred că acum știu pe cine urăști cu adevărat.

Ieși repede din transă, când alimentarea cu chimicale de la

glandele din gâtul și din creierul mic se întrerupse. Compușii aflați deja în celulele creierului fetei începură să se disipeze, relaxând-o.

Realitatea izbucni în jurul ei, vântul bătea rece pe pielea ei. Își șterse transpirația de pe frunte. Avea lacrimi în ochi și și le șterse și pe ele, pufnind și frecându-și nasul înroșit.

Alt eșec, se gândi cu amărăciune. Dar era o amărăciune tânără, instabilă, un fel de fals, ceva ce ea își asuma pentru un timp, ca un copil care probează haine de adult. Se desfătă cu senzația de a fi bătrână și deziluzionată pentru o clipă, apoi renunță. Dispoziția nu i se potrivea. Era destul timp pentru adevărata versiune când va fi bătrână, se gândi ea dezgustată, zâmbind spre linia colinelor din partea opusă a câmpiei. Dar era oricum un eșec. Sperase să-i vină ceva în minte, ceva despre Idirani sau Balveda, sau Schimbător, sau război, sau... orice...

În schimb, fuseseră în cea mai mare parte locuri comune, fapte acceptate, lucruri deja știute.

Un anume autodispreț față de a fi uman, o înțelegere a disprețului mândru al Idiranilor pentru cei ca ea, o reafirmare a faptului că cel puțin fiecare lucru reprezintă propriul său înțeles, și o privire probabil greșită, probabil mult prea simpatetică asupra caracterului unui om pe care nu-l întâlnise niciodată și nici nu-l va întâlni, care era despărțit de ea de cea mai mare parte a unei galaxii și o întreagă moralitate.

Destul de puțin de adus de pe piscul înghețat.

Oftă. Vântul bătea și ea privi masa de nori departe pe lanțul muntos înalt. Ar fi trebuit să înceapă să coboare dacă voia s-o ia înaintea furtunii. Ar fi părut o înșelătorie să nu se întoarcă prin propriile puteri, iar Jase ar certa-o dacă vremea ar deveni atât de rea încât să fie nevoit să trimită un avion s-o culeagă.

Fal 'Ngeestra se ridică în picioare. Durerea din picior revenea, semnale dintr-un punct slab. Făcu o clipă de pauză, reevaluând starea osului vindecat, și apoi – hotărând că va rezista – începu coborârea spre lumea neînghețată de dedesubt.

11 Sistemul de Comandă: Stațiile

Era scuturat blând.

— Trezește-te. Hai, trezește-te. Hai, acum, în picioare...

Recunoscu vocea lui Xoralundra. Bătrânul Idiran încerca să-l facă să se trezească. El se prefăcea că doarme.

— Știu că ești treaz. Haide, e timpul să te scoli.

Deschise ochii cu falsă oboseală. Xoralundra era acolo, într-o cameră albastră circulară luminoasă, cu multe paturi largi în firidele din material albastru. Deasupra atârna un cer alb cu nori negri. În cameră lumina era foarte puternică. Își adăposti ochii și se uită spre Idiran.

— Ce s-a întâmplat cu Sistemul de Comandă? zise privind în jurul camerei albastre.

— Visul ăla s-a terminat acum. Te-ai descurcat bine, ai absolvit cu succes. Și eu, și Academia suntem foarte mulțumiți de tine.

Nu se putu abține să nu se simtă fericit. O strălucire călduță părea să-l învăluie și nu putu să oprească zâmbetul care-i apăru pe față.

— Mulțumesc, zise.

Querl-ul dădu din cap.

— Te-ai descurcat foarte bine ca Bora Horza Gobuchul, spuse Xoralundra cu o voce tunătoare. Acum ar trebui să-ți iei un timp liber; du-te și joacă-te cu Gierashell.

Își cobora picioarele de pe pat, pregătindu-se să sară pe podea, când Xoralundra spuse asta. Îi zâmbi bătrânului Querl.

— Cine? râse.

— Prietena ta, Gierashell, zise Idiranul.

— Vrei să spui Kierachell, râse el scuturând din cap.

Xoralundra chiar *îmbătrânea!*

— Vreau să spun Gierashell, insistă Idiranul rece, dându-se înapoi și privindu-l ciudat. Cine e Kierachell?

— Adică nu știi? Dar cum de i-ai înțeles numele greșit? zise el, clătinând iar din cap la prostiile Querl-ului. Sau și asta făcea încă parte dintr-un test?

— O clipă, spuse Xoralundra.

Privi la ceva de pe mâna lui care arunca lumini colorate pe fața sa largă, lucioasă. Apoi își duse cealaltă mână la gură, cu o expresie de uluitoare surpriză pe chip, se întoarse spre el și spuse:

— Oh! Îmi pare rău!

Și deodată se întinse și-l îmbrânci pe spate în…

Se ridică în capul oaselor. Ceva țipa în urechea lui.

Se întinse din nou pe spate încet, privind în jur în întunericul granulat să vadă dacă vreunul dintre ceilalți observase, dar toți erau nemișcați. Spuse senzorului de alarmă să se închidă. Țipătul din urechi se stinse. Carcasa lui Unaha-Closp se putea vedea sus pe macaraua îndepărtată.

Horza își deschise vizorul și-și șterse transpirația de pe nas și sprâncene. Fără îndoială, robotul îl văzuse de fiecare dată când se trezise. Se întrebă ce gândea acum, ce credea despre el. Oare putea vedea destul de bine ca să-și dea seama că are coșmaruri? Putea să-i vadă fața prin vizor sau să simtă micile spasme pe care le făcea corpul său în timp ce creierul își construia propriile imagini din rămășițele zilelor sale? Ar fi putut opaciza vizorul; putea face costumul să se extindă și să stea rigid.

Se gândi cum trebuia să-i apară lui: un lucru mic, moale, dezbrăcat, răsucindu-se într-un cocon solid, convulsionat de iluziile comei sale.

Hotărî să rămână treaz până începeau ceilalți să se ridice.

Noaptea trecu și Compania Liberă se trezi în întuneric și în labirint. Robotul nu spuse dacă-l văzuse trezindu-se în timpul nopții și nici el nu întrebă. Se prefăcea vesel și însuflețit, trecând rând pe rând pe la ceilalți, râzând și bătându-i pe spate, spunându-le că trebuie să ajungă astăzi la stația șapte și acolo vor putea aprinde luminile și pune în funcțiune tuburile de tranzit.

— Știi ceva, Wubslin, zise rânjind la inginerul care se freca la ochi, o să vedem dacă putem face să meargă unul dintre trenurile alea mari, doar așa, de-ai dracului.

— Bine, căscă Wubslin, dacă e-n regulă…

— De ce nu? zise Horza, desfăcând brațele. Bănuiesc că Domnul Adecvat ne lasă; se face că nu vede nimic. O să punem în funcțiune unul dintre supertrenuri, da?

Wubslin se întinse, zâmbi și dădu din cap.

— Ei bine, da, mie mi se pare o idee bună.

Horza zâmbi larg, îi făcu semn cu ochiul lui Wubslin și se duse s-o dezlege pe Balveda. Era ca și cum ar fi eliberat un animal sălbatic, se gândi, în timp ce deplasa tamburul gol pe care îl folosise ca să blocheze ușa. Se așteptase pe jumătate ca Balveda să fi plecat, să fi evadat în mod miraculos dintre

legături și să fi dispărut din cameră fără să deschidă ușa; dar când se uită înăuntru, ea era acolo, întinsă și calmă în hainele ei călduroase, chingile făcând adâncituri în blana jachetei și fiind încă atașată de zidul de care o fixase Horza.

— Bună dimineața, Perosteck! zise el degajat.

— Horza, răspunse femeia țâfnos, ridicându-se încet, flexându-și umerii și arcuindu-și gâtul, douăzeci de ani lângă mama, mai mulți decât merită să mă gândesc petrecuți ca tânără veselă și energică bucurându-mă de toate plăcerile pe care Cultura le-a produs *vreodată*, unul sau doi de maturitate, șaptesprezece în Contact și patru la Circumstanțele Speciale nu mi-au adus bucuria să aflu cum e să te trezești rapid dimineața. Nu cumva ai niște apă de băut, te rog? Am dormit prea mult, nu a fost confortabil, e frig și întuneric, am avut coșmaruri pe care le-am considerat oribile până când m-am trezit și mi-am amintit care e realitatea în momentul de față și… Am spus ceva de apă acum o clipă sau două, ai auzit? Sau nu mi se permite?

— O să-ți aduc, zise el, întorcându-se spre ușă. Se opri acolo: Apropo, ai dreptate. Ești destul de prost dispusă dimineața.

Balveda clătină din cap în întuneric. Băgă un deget în gură și-l frecă într-o parte, ca și cum și-ar fi masat gingiile sau și-ar fi curățat dinții, apoi rămase cu capul între genunchi, fixând goliciunea neagră a pietrei reci de sub ea, întrebându-se dacă ăsta era modul în care va muri.

Stăteau într-o enormă nișă semicirculară săpată în rocă deschizându-se din spațiul întunecat al zonei de reparații și întreținere al stației patru. Grota avea trei sute de metri înălțime sau mai mult, și de la partea de jos a galeriei excavate în care stăteau și până la podeaua vastei grote – înțesate cu mașinării și echipamente – era o diferență de nivel de treizeci de metri.

Brațe de macara uriașe capabile să ridice și să țină un întreg tren al Sistemului de Comandă erau suspendate de acoperișul de deasupra, la încă treizeci de metri mai sus în umbră. La jumătatea distanței, un pod rulant se întindea peste grotă, dintr-o galerie dintr-o parte până la o alta, traversând volumul întunecat al grotei.

Erau gata de plecare; Horza dădu ordinul.

Wubslin și Neisin apucară fiecare prin câte un mic tub lateral către tunelul principal al Sistemului de Comandă și respectiv către tubul de tranzit, utilizând AG. Odată ajunși în tunele,

trebuiau să rămână la același nivel cu grupul principal. Horza porni propriul AG, se ridică la aproximativ un metru și pluti pe o ramură a galeriei, apoi porni încet înainte, în întuneric, înspre stația cinci aflată la treizeci de kilometri distanță. Ceilalți trebuiau să-l urmeze, tot plutind. Balveda împărțea paletul cu echipamentul.

Zâmbi când Balveda se așeză pe palet; îi amintise brusc de Fwi-Song stând pe lectica sa rezistentă, în lumina soarelui dintr-un loc acum dispărut. Comparația îl izbi prin minunata ei absurditate.

Horza pluti de-a lungul tunelului, oprindu-se să verifice tuburile laterale pe măsură ce apăreau și să-i contacteze pe ceilalți de fiecare dată când întâlnea un astfel de tub. Senzorii costumului său erau la maximum; orice lumină, cel mai slab zgomot, o modificare în curentul de aer, chiar și vibrațiile din roca din jur: se ocupau de toate. Mirosurile neobișnuite erau și ele înregistrate, precum și energia din cablurile îngropate în pereții tunelelor și orice fel de transmisie.

Se gândise să semnalizeze Idiranilor în timp ce mergeau, dar se decise să n-o facă. Trimisese un semnal scurt de la stația patru, fără să primească vreun răspuns, dar dacă transmiteau și altele pe drum însemna să se trădeze prea mult dacă (așa cum bănuia) Idiranii nu aveau chef să asculte.

Se mișca prin întuneric stând parcă pe un scaun invizibil, cu arma SAECR legănându-i-se în brațe. Își auzea bătăile inimii, respirația și curgerea tăcută a aerului rece stătut în jurul costumului. Costumul înregistra slaba radiație de fond a granitului înconjurător, punctată de raze cosmice intermitente. Pe ecranul din fața căștii costumului urmărea o imagine fantomatică radar a tunelelor șerpuind prin rocă.

În anumite locuri tunelul mergea drept. Dacă se întorcea, putea vedea grupul principal urmându-l la jumătate de kilometru în spate. În alte locuri, tunelul descria o serie de curbe superficiale, întrerupând vederea oferită de radar la o sută de metri sau chiar mai puțin, astfel încât i se părea că zboară singur prin bezna răcoroasă.

La stația cinci avusese loc o luptă.

Costumul său înregistrase mirosuri ciudate; acesta fusese primul semn, molecule organice în aer, carbonizate și arse. Le spusese celorlalți să se oprească și pornise atent înainte.

Patru medjeli morți zăceau întinși lângă un perete al grotei întunecate și goale, trupurile lor arse și dezmembrate fiind răspunsul la cadavrele înghețate ale Schimbătorilor de la suprafața bazei. Simboluri religioase idirane fuseseră arse pe zid deasupra celor căzuți.

Se trăsese cu arma. Pereții stației erau punctați cu mici cratere și cicatrice lungi de laser. Horza descoperi resturile unei puști laser, strivite, cu o mică bucată de metal inclusă în ea. Trupurile medjelilor fuseseră sfârtecate de alte sute de astfel de mici proiectile.

La capătul opus al stației, în spatele rămășițelor unei serii de rampe de acces pe jumătate demolate, găsi componentele împrăștiate ale unei mașini rudimentar construite, un fel de tun pe roți, ca un car blindat în miniatură. Turela sa mutilată încă mai conținea câteva proiectile, și mai multe gloanțe erau răspândite ca niște frunze uscate în jurul epavei arse de flăcări. Horza zâmbi ușor în fața rămășițelor, cântărind o mână de proiectile nefolosite.

— Mintea? zise Wubslin, privind în jos la ce mai rămăsese din micul vehicul. Ea a făcut obiectul ăsta?

Se scărpină pe cap.

— Probabil, răspunse Horza, uitându-se cum Yalson înghiontea metalul sfâșiat al caroseriei epavei cu un bocanc, ținând pistolul pregătit. Aici jos nu era nimic de felul ăsta, dar se putea fabrica într-un atelier; unele dintre vechile mașini încă mai funcționează. Ar fi dificil, dar dacă Mintea mai are încă câteva câmpuri funcționale și poate o dronă sau două, ar putea s-o facă. A avut timp.

— Destul de rudimentar, spuse Wubslin, răsucind în mână o piesă a mecanismului tunului. Se întoarse și privi în spate la trupurile medjelilor și adăugă: A mers destul de bine, totuși.

— Nu mai sunt medjeli, după calculele mele, zise Horza.

— Mai sunt încă doi Idirani, replică Yalson acru, lovind o mică roată de cauciuc.

Aceasta se rostogoli câțiva metri peste rămășițe și se răsturnă lângă Neisin, care sărbătorea descoperirea medjelilor decedați bând din sticluța lui.

— Ești sigur că Idiranii ăștia nu sunt încă pe aici? întrebă Aviger privind neliniștit în jur.

Dorolow scrută și ea întunericul și făcu semnul Cercului de

Foc.

— Categoric, zise Horza. Am verificat.

Stația cinci nu era dificil de cercetat; era o stație obișnuită, doar o serie de puncte de control, o șicană pe curba dublă a Sistemului de Comandă și un loc în care trenurile să oprească și să se conecteze la legăturile de comunicare cu suprafața planetei. Existau câteva încăperi și magazii în afara grotei principale, dar niciun fel de echipament energetic, nicio baracă sau cameră de comenzi, și nu avea o zonă vastă de reparații și întreținere. Urmele din praf arătau pe unde se îndepărtaseră Idiranii de stație după lupta cu rudimentarul automat al Minții, îndreptându-se spre stația șase.

— Crezi că va fi un tren în stația următoare? întrebă Wubslin.

Horza aprobă.

— Ar trebui.

Inginerul dădu și el din cap, fixând fără să vadă setul dublu de șine de oțel sclipind pe jos în stație.

Balveda coborî de pe palet, întinzându-și picioarele. Horza avea încă pornit senzorul infraroșu al costumului și văzu căldura de la respirația agentei Culturii ieșindu-i din gură într-un nor strălucind stins. Ea își lovi palmele și bătu din picioare.

— Tot nu-i prea cald, nu-i așa? zise ea.

— Nu-ți face griji, mormăi robotul de sub pachet. În curând s-ar putea să mă supraîncălzesc; asta ar trebui să te facă să te simți bine până când o să mă gripez complet.

Balveda zâmbi puțin și se așeză la loc pe palet, privind la Horza.

— Încă te mai gândești să încerci să-i convingi pe amicii tăi tripezi că ești de partea lor?

— Ha! făcu robotul.

— O să vedem, fu tot ce avu Horza de spus.

Din nou respirația, bătăile inimii, curentul slab de aer stătut.

Tunelele continuau în noaptea adâncă a rocii vechi ca un labirint circular, înșelător.

— Războiul n-o să se încheie, zise Aviger. O să se stângă de la sine.

Horza plutea în lungul tunelului, ascultând doar pe jumătate ceea ce vorbeau ceilalți prin canalele deschise în timp ce îl urmau. Comutase microfoanele externe ale costumului din difuzoarele căștii pe un mic ecran lângă obraz; arătau liniște.

Aviger continuă:

— Eu nu cred că se va preda Cultura, așa cum crede toată lumea. Consider că vor continua să lupte pentru că ei cred în asta. Nici Idiranii nu vor ceda; vor continua să lupte până la unul, iar ei și Cultura se vor urmări unii pe alții mereu, prin întreaga galaxie în cele din urmă, și armele lor, bombele, razele și alte chestii vor fi din ce în ce mai eficiente, și în final toată galaxia va deveni un câmp de luptă până când or să arunce în aer toate planetele și Orbitalii și orice altceva suficient de mare ca să stai pe el, apoi își vor distruge reciproc toate navele mari și apoi și pe cele mici, până când toată lumea va trăi în costume individuale, vânându-se unul pe altul cu arme care ar putea distruge o planetă... și așa se va sfârși; probabil vor inventa arme sau drone care să fie și mai mici și vor mai fi doar niște mașini din ce în ce mai mici luptându-se pentru ce a mai rămas din galaxie, și nimeni nu va mai fi acolo să știe cum a început totul.

— Bun, se auzi vocea lui Unaha-Closp, asta pare destul de distractiv. Dar dacă lucrurile merg prost?

— E o atitudine față de luptă prea negativă, Aviger, interveni glasul ascuțit al lui Dorolow. Trebuie să gândești pozitiv. Competiția este formatoare; lupta e un test, războiul o parte a vieții și a procesului evolutiv. La extremitatea lui, suntem noi înșine.

— ... De obicei în rahat, zise Yalson.

Horza rânji.

— Yalson, începu Dorolow, chiar dacă nu ai fi...

— Stați, zise Horza brusc. Ecranul de lângă obraz clipise. Așteptați aici. Înregistrez niște sunete venind din față.

Se opri, stând nemișcat în aer și mutând sunetul din exterior în difuzoarele căștii.

Un zgomot jos, adânc și grav, ca un val greu la sfârșitul unui drum lung sau o furtună în munții îndepărtați.

— Ceva face zgomot acolo, zise Horza.

— Cât mai e până la stația următoare? întrebă Yalson.

— Cam doi kilometri.

— Crezi că sunt ei? Neisin părea nervos.

— Probabil, zise Horza. OK. Eu merg înainte. Yalson, leag-o pe Balveda. Toată lumea să-și verifice armele. Fără zgomot. Wubslin, Neisin, mergeți încet înainte. Opriți-vă imediat ce

puteți vedea stația. Eu o să încerc să vorbesc cu tipii ăștia.

Sunetul bubui vag, făcându-l să se gândească la o alunecare de teren auzită dintr-o mină adânc în interiorul unui munte.

Se apropie de stație. O ușă apăru de după un colț. Stația nu trebuia să se afle la mai mult de o sută de metri dincolo de ea. Auzi niște zgomote de lovituri grele; veneau din tunelul întunecat, adânc și rezonant, abia înăbușite de distanță, sunând ca niște comutatoare enorme închizându-se, ca niște lanțuri masive legate. Costumul înregistră molecule organice în aer – mirosul idiran. Trecu de marginea ușii și văzu stația.

În stația șase era lumină, galbenă și palidă, ca de la o torță slabă. Așteptă ca Wubslin și Neisin să-i spună că vedeau stația din tunelele lor, apoi veni mai aproape.

Un tren al Sistemului de Comandă se afla la stația șase, cu masa sa rotunjită înaltă de trei etaje și lungă de trei sute de metri umplând pe jumătate grota cilindrică. Lumina venea de la capătul îndepărtat al trenului, sus în față, unde se afla puntea de comandă. Sunetele veneau, de asemenea, din tren. Traversă tunelul pentru a putea vedea restul stației.

La capătul opus al platformei plutea Mintea.

Se holbă la ea pentru o clipă, apoi mări imaginea ca să fie sigur. Părea adevărată; un elipsoid, lung de aproximativ cincisprezece metri și cu un diametru de trei, galben-argintiu în lumina slabă revărsându-se din cabina de comandă a trenului și plutind în aerul stătut ca un pește mort pe suprafața unui iaz liniștit. Verifică senzorul de masă al costumului. Înregistra semnalul difuz al reactorului trenului, dar nimic altceva.

— Yalson, zise șoptind, chiar dacă știa că nu era necesar, e ceva pe senzorul vostru de masă?

— Doar o urmă slabă; un reactor, presupun.

— Wubslin, zise Horza, văd ceva ce arată ca Mintea aici în stație, plutind la capătul îndepărtat. Dar niciunul dintre senzori nu indica nimic. AG-urile ei ar putea-o face invizibilă pentru senzori?

— N-ar trebui, răspunse glasul nedumerit al lui Wubslin. Ar putea păcăli un senzor de gravitație pasiv, dar nu...

Un zgomot puternic, metalic, veni dinspre tren. Costumul lui Horza înregistră o creștere bruscă de radiație locală.

— Drace! exclamă.

— Ce se întâmplă? zise Yalson.

Mai multe clicuri și plesnete răsunară în stație, și o altă lumină slabă, galbenă, apăru de dedesubtul carului reactorului din mijlocul trenului.

— Se joacă cu suportul reactorului, asta se întâmplă, răspunse Horza.

— Dumnezeule, făcu Wubslin. Nu știu cât de veche e chestia aia?

— Pentru ce fac asta? întrebă Aviger.

— S-ar putea să încerce să facă trenul să meargă cu propria energie. Nebuni ticăloși.

— Poate sunt prea leneși ca să-și împingă premiul până la suprafață, sugeră robotul.

— Aceste… reactoare nucleare nu pot exploda, nu-i așa? zise Aviger, exact când o lumină albastră orbitoare izbucni de sub centrul trenului.

Horza tresări, cu ochii închiși. Îl auzi pe Wubslin strigând ceva. Așteptă explozia, zgomotul, moartea.

Privi în sus. Lumina încă fulgera și scânteia, sub carul reactorului. Auzi un șuierat neregulat, ca niște paraziți.

— Horza! strigă Yalson.

— Dumnezeule mare, zise Wubslin. Aproape m-am scăpat în pantaloni.

— E-n regulă, spuse Horza. Am crezut că au aruncat în aer nenorocirea aia. Ce *este*, Wubslin?

— Sudură, cred. Un arc electric.

— Așa-i, zise Horza. Hai să-i oprim pe nebunii ăia înainte să arunce totul în aer. Yalson, vino cu mine. Dorolow, du-te lângă Wubslin. Aviger, stai cu Balveda.

Dură câteva minute până să se rearanjeze ceilalți. Horza privea lumina albastră strălucitoare, variabilă, care sfârâia sub mijlocul trenului. Apoi se opri. Stația era luminată numai de cele două lumini slabe de pe puntea de comandă și carul reactorului. Yalson pluti prin tunel și ateriză ușor alături de Horza.

— Gata, zise Dorolow în intercom.

Apoi un ecran clipi în casca lui Horza; un difuzor îi țiui în ureche. Ceva transmitea un semnal în apropiere; nu unul dintre costumele lor sau robotul.

— Ce-a fost asta? întrebă Wubslin. Apoi: Uite, acolo. Jos. Arată ca un comunicator.

Horza și Yalson se priviră.

— Horza, continuă Wubslin, e un comunicator pe podeaua tunelului aici; cred că e pornit. Trebuie să fi auzit zgomot când Dorolow s-a așezat lângă mine. Asta s-a transmis; îl folosesc ca microfon-spion.

— Îmi pare rău, zise Dorolow.

— Bine, nu atingeți obiectul, zise Yalson repede. Ar putea fi o capcană explozivă.

— Așa. Acum știu că suntem aici, spuse Aviger.

— Oricum aveau să afle în curând, replică Horza. O să încerc să-i salut; fiți gata cu toții, în caz că nu vor să vorbească.

Horza își întrerupse AG-ul și se îndreptă spre capătul tunelului, aproape la nivelul platformei din stație. Un alt comunicator așezat acolo transmise un singur puls. Horza se uită la trenul mare întunecat și-și porni PA-ul costumului. Respiră adânc, pregătindu-se să vorbească în idirană.

Ceva scăpără printr-o fereastră ca o fantă aproape de partea din spate a trenului. Capul îi fu împins pe spate în interiorul căștii, iar el căzu, paralizat, cu urechile răsunând. Zgomotul împușcăturii stârni ecouri în stație. Alarma costumului țiui frenetic. Horza se rostogoli lângă peretele tunelului; mai multe focuri îl loviră, arzând pe cască și costum.

Yalson se aplecă și o luă la goană. Derapă la buza tunelului și trase spre fereastra de unde venea tirul, apoi pivotă, îl apucă pe Horza de un braț și-l târî în interiorul tunelului. Încărcături de plasmă izbiră peretele de care se sprijinise.

— Horza? strigă ea, scuturându-l.

— Comandă depășită, nivel zero, ciripi o voce mică în urechile țiuind ale lui Horza. Acest costum a suferit o avarie fatală de sistem care anulează automat toate garanțiile din acest moment; e necesară o reparație capitală imediată. Utilizarea în continuare se face pe riscul purtătorului.

Horza încercă să-i spună lui Yalson că era teafăr, dar comunicatorul murise. Arătă spre cap, ca s-o facă să înțeleagă. Apoi și mai multe împușcături, din fața trenului, explodară în tunel. Yalson se întinse pe jos și începu să riposteze.

— Foc! strigă ea spre ceilalți. Doborâți-i pe ticăloși!

Horza o privi pe Yalson trăgând spre capătul îndepărtat al trenului. Dâre laser izbucneau din partea stângă a tunelului în care se aflau, trasoare din dreapta, pe măsură ce ceilalți li se alăturau. Stația se umplu de lumini puternice, spasmodice;

umbre săreau și dansau pe pereți și pe tavan. El zăcea paralizat, cu capul greu, ascultând cacofonia înfundată a sunetelor care se loveau de costumul său ca valurile. Bâjbâi după pușca sa laser, încercând să-și amintească cum să tragă cu ea. Trebuia să-i ajute pe ceilalți să lupte cu Idiranii. Îl durea capul.

Yalson se opri. Fața trenului lucea în roșu acolo unde trăsese ea. Proiectilele explozive din pistolul lui Neisin plesneau în jurul ferestrei de unde veniseră primele împușcături; mici izbucniri de foc. Wubslin și Dorolow ieșiseră din tunelul principal, pe lângă placa din spatele trenului. Se ghemuiau lângă zid, trăgând în aceeași fereastră ca și Neisin.

Focul de plasmă se opri. Oamenii se opriră și ei. Stația se întunecă; ecourile împușcăturilor se stinseră. Horza încercă să se ridice, dar cineva părea să-i fi înlăturat oasele din picioare.

— E cineva… începu Yalson.

Focul căzu în cascadă în jurul lui Wubslin și Dorolow, lansat de pe puntea inferioară a ultimului vagon. Dorolow țipă și căzu. În spasmele mâinilor, pistolul ei lovea frenetic în acoperișul grotei. Wubslin se rostogoli pe jos, trăgând în Idirani. Yalson și Neisin i se alăturară. Caroseria vagonului se îndoi și crăpă sub foc. Dorolow zăcea pe platformă, mișcându-se spasmodic, gemând.

Mai multe împușcături veniră din fața trenului, explodând în jurul intrărilor în tunele. Apoi ceva se mișcă la mijlocul vagonului din spate, aproape de schela posterioară de acces; un Idiran alergă de la ușa unui vagon de-a lungul rampei din mijloc. Îndreptă arma și trase, mai întâi în Dorolow, acolo unde zăcea pe jos, apoi în Wubslin, care era întins lângă partea laterală a trenului.

Costumul lui Dorolow fu aruncat tresărind și arzând pe podeaua neagră a stației. Brațul cu arma al lui Wubslin era lovit. Apoi tirul lui Yalson îl găsi pe Idiran, împrăștiind foc pe costumul lui și pe structura schelei de lângă tren. Suporții rampei cedară înaintea costumului armat al Idiranului; muindu-se și dezintegrându-se sub curentul de foc, tubulatura schelei se îndoi și se prăbuși, trimițând platforma superioară a rampei să se zdrobească jos, unde îl prinse pe războinicul idiran sub ruinele fumegând. Wubslin înjură și trase cu o singură mână în fața trenului, de unde cel de-al doilea Idiran încă mai trăgea.

Horza se lipi de zid, cu urechile vuindu-i, cu pielea rece și lipicioasă de sudoare. Se simțea amorțit, zdrobit. Ar fi vrut să-și

scoată casca și să absoarbă aer proaspăt, dar știa că nu trebuia. Chiar dacă avea casca deteriorată, tot mai putea să-l protejeze dacă ar fi fost împușcat din nou. Făcu un compromis deschizând vizorul. Sunetele îi asaltară urechile. Undele de șoc îi bubuiră în piept. Yalson întoarse capul spre el și îi făcu semn să se retragă mai mult în tunel când noi focuri căzură pe jos lângă el. Se ridică, dar căzu, leșinând scurt.

Idiranul din fața trenului opri tirul pentru o clipă. Yalson profită de ocazie ca să se uite din nou la Horza. Era întins în tunel în spatele ei, mișcându-se încet. Privi spre locul în care zăcea Dorolow, cu costumul sfâșiat și arzând mocnit. Neisin ieșise aproape cu totul din tunel, trăgând rafale lungi în direcția stației, împrăștiind explozii pe toată partea din față a trenului. Aerul vuia în grotă de la zgomotul gâfâit al pistolului său, ca o maree, acompaniat de o undă pulsantă de lumină care părea să se întoarcă din locurile unde gloanțele loveau și detonau.

Yalson auzea pe cineva strigând – o voce de femeie țipând –, dar abia o putea auzi prin larma pistolului lui Neisin. Încărcăturile de plasmă șuierau iar de pe platforma dinspre fruntea trenului, de sus, de lângă rampa de acces din față. Ea răspunse cu foc. Neisin trase în aceeași direcție, apoi făcu o pauză.

— … în! Oprește-te! striga vocea din urechile lui Yalson – era Balveda. E ceva în neregulă cu pistolul tău; o să… glasul agentei Culturii fu acoperit iarăși de zgomotul tirului lui Neisin… O să explodeze!

Yalson o auzi pe Balveda strigând disperată; apoi o linie de sunet și lumină păru să umple stația de la un capăt la altul, terminându-se la Neisin. Lujerul strălucitor de sunet și flacără înflori într-o explozie pe care Yalson o simți prin costum. Bucăți din pistolul lui Neisin se împrăștiară pe platformă; bărbatul fu aruncat înapoi de perete. Căzu la pământ și rămase nemișcat.

— *Pizda* mă-sii, se auzi Yalson spunând și începu să alerge pe platformă, măturând capătul trenului, încercând să lărgească unghiul de tragere.

Împușcăturile se concentrară în întâmpinarea ei, apoi se opriră. Fu o pauză, în timp ce ea încă mai alerga și trăgea, apoi al doilea Idiran apăru în partea superioară a rampei de acces, ținând un pistol cu ambele mâini. Îi ignoră atât pe ea, cât și focul lui Wubslin și trase direct peste deschiderea grotei, spre

Minte.

Elipsoidul argintiu începu să se miște, îndreptându-se spre tunelul opus. Prima împușcătură păru să treacă drept prin el, ca și a doua; o a treia încărcătură o făcu să se evapore complet, lăsând în urmă numai un mic nor de fum acolo unde se aflase.

Costumul Idiranului sclipi când loviturile lui Yalson și Wubslin îl nimeriră. Războinicul se împletici; se întoarse de parcă ar fi vrut să înceapă să tragă din nou în ei, exact în clipa în care costumul armat cedă; fu aruncat pe spate pe podul rulant, unul din brațe dispărând într-un nor de flăcări și fum; căzu peste marginea rampei și se prăbuși la nivelul median, cu costumul arzându-i strălucitor și un picior ieșind peste parapetul rampei intermediare. Pistolul cu plasmă îi fu smuls din mână. Alte împușcături îi loviră casca lată, distrugându-i vizorul înnegrit. Rămase atârnând, moale și arzând și bătut de focul laser, câteva secunde; apoi piciorul prins în parapet cedă, trosnind și căzând pe podeaua stației. Idiranul alunecă, ghemuit, pe puntea rampei.

Horza ascultă, cu urechile încă țiuindu-i.

De ceva timp era liniște. Un fum acru îi înțepa nasul: vapori de plastic ars, metal topit, carne arsă.

Fusese inconștient, apoi se trezise ca s-o vadă pe Yalson alergând pe platformă. Încercase s-o acopere, dar mâinile lui tremurau prea tare și nu fusese capabil să facă pistolul să funcționeze. Acum toată lumea încetase focul și era foarte liniște. Se sculă și păși nesigur în stație, unde se ridica fumul de pe trenul lovit.

Wubslin îngenunche lângă Dorolow, încercând cu o mână să desfacă una din mănușile femeii. Costumul ei încă ardea. Vizorul căștii era pătat cu roșu, acoperit de sânge pe interior, ascunzându-i fața.

Horza o privi pe Yalson întorcându-se, cu pistolul pregătit. Costumul ei încasase vreo două lovituri de plasmă în regiunea corpului; urmele aspre spiralate arătau ca niște cicatrice negre pe suprafața gri. Se uită suspicioasă în sus pe rampa posterioară de acces, unde unul dintre Idirani zăcea prins în capcană și nemișcat; apoi își deschise vizorul.

— Ești teafăr? îl întrebă pe Horza.

— Da. Puțin amețit. Mă doare capul, zise.

Yalson dădu din cap; apoi se duse acolo unde zăcea Neisin.

Neisin trăia încă, dar era rănit. Pistolul îi explodase, împroșcându-i pieptul, brațele și fața cu șrapnel. Gemetele urcau de pe ruina roșiatică a feței sale.

— La dracu’, făcu Yalson.

Luă o mică trusă medicală din costum și strecură mâna prin ceea ce mai rămăsese din vizorul lui Neisin ca să injecteze în gâtul bărbatului semiconștient un anestezic.

— Ce s-a întâmplat? veni vocea slabă a lui Aviger din casca lui Yalson. Suntem în siguranță?

Yalson se uită la Horza, care ridică din umeri, apoi aprobă, dând din cap.

— Da, suntem în siguranță, Aviger, spuse Yalson. Poți să intri.

— Am lăsat-o pe Balveda să folosească microfonul costumului meu; zicea că…

— Am auzit, spuse Yalson.

— Ceva despre… „explozia butoiului”? Așa e?

Horza auzi vocea înfundată a Balvedei confirmând.

— … Credea că pistolul lui Neisin ar putea exploda sau ceva de genul ăsta.

— Ei bine, a explodat, spuse Yalson. El arată destul de rău.

Îi aruncă o privire lui Wubslin, care lăsa jos mâna lui Dorolow. Inginerul scutură din cap când o văzu pe Yalson uitându-se la el.

— … Dorolow a fost doborâtă, Aviger.

Bătrânul rămase tăcut o clipă, apoi întrebă:

— Și Horza?

— A încasat o încărcătură de plasmă în zona capului. Costumul e avariat; nu mai poate comunica. O să trăiască. Yalson făcu o pauză și oftă: Se pare că am pierdut și Mintea; a dispărut.

Aviger mai așteptă câteva momente înainte de a spune, cu glasul tremurând:

— Ei bine, o mare mizerie. Floare la ureche. Încă un triumf. Prietenul nostru Schimbător a preluat lucrurile de unde le-a lăsat Kraiklyn!

Încheie cu o notă înaltă de furie; închise transmițătorul.

Yalson se uită la Horza, clătină din cap și zise:

— Tâmpit bătrân.

Wubslin era încă îngenuncheat lângă trupul lui Dorolow. Îl auziră suspinând de câteva ori, înainte ca și el să închidă

canalul. Răsuflarea tot mai slabă a lui Neisin bolborosea printr-o mască de sânge și carne.

Yalson făcu semnul Cercului de Foc peste aburul roșu care masca fața lui Dorolow, apoi acoperi trupul cu o folie de pe palet. Urechile lui Horza nu mai țiuiau, capul i se limpezea. Balveda, eliberată din chingi, îl privea pe Schimbător îngrijindu-l pe Neisin. Aviger stătea în apropiere lângă Wubslin, al cărui braț fusese deja tratat.

— Am auzit zgomotul, explică Balveda. Era un sunet distinctiv.

Wubslin întrebase de ce a explodat pistolul lui Neisin și de unde știuse Balveda ce avea să se întâmple.

— L-aș fi recunoscut și eu, dacă n-aș fi fost lovit la cap, zise Horza.

Extrăgea fragmente de vizor din fața bărbatului inconștient, dând cu gel pe locurile unde curgea sânge. Neisin era în stare de șoc, probabil pe moarte, dar ei nu puteau nici măcar să-l scoată din costum; prea mult sânge se închegase între trupul omului și materialele și dispozitivele purtate. Avea să blocheze eficient mulțimea de înțepături până când costumul putea fi scos, dar apoi Neisin ar fi reînceput să sângereze în prea multe locuri ca să mai poată rezista. Așa că trebuiau să-l lase îmbrăcat, de parcă în această epavă comună omul și mașina ar fi devenit un singur organism fragil.

— Dar ce s-a *întâmplat?* întrebă Wubslin.

— I-a explodat butoiul pistolului, spuse Horza. Probabil proiectilele erau programate să explodeze la un impact prea ușor, astfel că s-au detonat când s-au izbit de unda de șoc a gloanțelor din față, nu la țintă. El a continuat să tragă, iar frontul exploziei s-a retras până la gura pistolului.

— Pistoalele au senzori care împiedică asta, adăugă Balveda cutremurându-se într-o durere empatică atunci când Horza extrase o așchie lungă de vizor dintr-un ochi. Presupun că nu funcționa.

— I-am spus eu că pistolul ăla a fost prea ieftin când l-a cumpărat, zise Yalson venind lângă Horza.

— Bietul nerod, suspină Wubslin.

— Încă doi morți, anunță Aviger. Sper că ești fericit, domnule Horza. Sper că ești mulțumit de „aliații” tăi…

— Aviger, zise Yalson calm, taci din gură.

Bătrânul se uită cu asprime la ea o secundă, apoi se îndepărtă. Rămase în picioare privind în jos la Dorolow.

Unaha-Closp coborî plutind de pe rampa posterioară de acces.

— Idiranul ăla de sus, zise cu o voce ascuțită care trăda o surpriză moderată, trăiește. Are peste el câteva tone de mizerii, dar încă mai respiră.

— Dar celălalt? întrebă Horza.

— Habar n-am. Nu mi-a plăcut să mă apropii prea mult; e teribil de *murdar* acolo.

Horza o lăsă pe Yalson să-l îngrijească pe Neisin. Traversă platforma acoperită de rămășițe spre epava podului rulant din spate.

Era cu capul gol. Casca de la costum era distrusă, iar costumul însuși își pierduse AG-ul și puterea motoare și, de asemenea, majoritatea senzorilor. Pe energia de rezervă, luminile încă mai funcționau, ca și micul monitor de la încheietura mâinii. Senzorul de masă era defect; ecranul de la încheietură o lua razna când era conectat la senzor, abia mai înregistrând urma reactorului.

Pușca încă mai funcționa, dacă mai era cu ceva de folos acum.

Se opri la baza rampei și simți resturile de căldură scurgându-se prin picioarele-suport de metal, acolo unde lovise focul laser. Inspiră adânc și urcă pe rampa unde zăcea Idiranul, capul masiv ieșindu-i dintre ruine, presat între cele două niveluri ale rampei. Idiranul se întoarse lent să-l privească și un braț încordat împinse sfărâmăturile, care scârțâiră și se deplasară. Apoi războinicul își scoase brațul de sub presa de metal și-și desfăcu casca de luptă zgâriată; o lăsă să cadă pe jos. Fața mare în formă de șa privi în sus spre Schimbător.

— Salutări în ziua bătăliei, zise atent Horza în idirană.

— Ho, tună Idiranul, micuțul vorbește limba noastră.

— Sunt chiar de partea voastră, deși nu mă aștept să crezi asta. Aparțin secțiunii de spionaj al Primei Stăpâniri Maritime sub Querl Xoralundra. Horza se așeză pe rampă, aproape la același nivel cu fața Idiranului. Am fost trimis aici să iau Mintea, continuă el.

— Zău? Păcat; cred că tovarășul meu tocmai a distrus-o.

— Așa am auzit și eu, spuse Horza țintind cu pușca laser fața prinsă în menghină în metalul contorsionat. De asemenea, ați

„distrus” Schimbătorii de la bază. *Eu* sunt Schimbător; de aceea stăpânul nostru comun m-a trimis aici. De ce i-ați omorât pe ai mei?

— Ce altceva puteam face, omule? zise Idiranul nerăbdător. Reprezentau un obstacol. Aveam nevoie de armamentul lor. Ar fi încercat să ne oprească. Eram prea puțini ca să-i păzim pe ei.

Glasul creaturii suna chinuit în timp ce el se lupta cu greutatea rampei care îi strivea torsul și cilindrul coastelor. Horza îndreptă pușca exact spre fața Idiranului.

— Ticălos nenorocit, ar trebui să-ți spulber dracului capul chiar acum.

— Sigur că da, piticule, zâmbi Idiranul, întinzându-și setul dublu de buze solide. Tovarășul meu deja a căzut vitejește; Quayanorl și-a început lunga călătorie prin Lumea Superioară. Eu sunt prizonier și victorios totodată, iar tu îmi oferi mângâierea armei. Nu voi închide ochii în fața ei, omule.

— Nu va trebui, zise Horza coborând pistolul.

Privi în jur, prin întunericul stației, la trupul lui Dorolow, apoi spre lumina palidă, încețoșată de fum din depărtare, unde puntea de comandă și capătul trenului luceau ușor, iluminând un petic gol acolo unde fusese Mintea. Se întoarse spre Idiran.

— Te duc înapoi. Cred că încă mai sunt unități ale Flotei Nouăzeci și Trei dincolo de Bariera Liniștii; trebuie să raportez despre eșecul meu și să predau un agent al Culturii Inchizitorului Flotei. Îți voi face raport pentru că ți-ai depășit ordinele omorându-i pe acei Schimbători; nu că m-aș aștepta ca asta să fie de vreun folos.

— Povestea ta mă plictisește, micuțule. Idiranul privi în depărtare și mai smuci o dată de presa de metal contorsionat care îl acoperea, dar fără efect. Ucide-mă acum; miroși urât, iar discursul tău îmi zgârie urechile. Limba noastră nu e pentru animale.

— Cum te cheamă? zise Horza.

Capul-șa se reîntoarse spre el; ochii clipiră încet.

— Xoxarle, omule. Acum o să-l murdărești încercând să-l pronunți, fără îndoială.

— Ei bine, stai aici și odihnește-te, Xoxarle. Cum am spus, te vom lua cu noi. Mai întâi vreau să verific ce e cu Mintea pe care ați distrus-o. Tocmai mi-a venit o idee.

Horza se ridică în picioare. Îl durea capul îngrozitor acolo unde

fusese lovit de cască, dar ignoră zvâcnirea din craniu și începu să coboare rampa, șchiopătând ușor.

— Sufletul tău e de rahat, tună Idiranul numit Xoxarle în urma sa. Mama ta ar fi trebuit strangulată din clipa în care a intrat în călduri. Urma să-i mâncăm pe Schimbătorii uciși; dar puțeau ca un gunoi!

— Păstrează-ți răsuflarea, Xoxarle, zise Horza fără să se uite la Idiran. N-am de gând să te împușc.

Horza se întâlni cu Yalson la coborârea de pe rampă. Robotul acceptase să aibă grijă de Neisin. Horza privi spre capătul opus al stației.

— Vreau să văd unde a fost Mintea.

— Ce crezi că s-a întâmplat cu ea? întrebă Yalson, pășind alături de el. El ridică din umeri. Yalson continuă: Poate a făcut șmecheria pe care a făcut-o și mai înainte: a trecut iar în hiperspațiu. Poate va reapărea în altă parte a tunelelor.

— Poate, zise Horza.

Se opri lângă Wubslin, apucându-l de cot și întorcându-l cu spatele la trupul lui Dorolow. Inginerul plânsese.

— Wubslin, zise Horza, păzește-l pe ticălosul ăla. Ar putea încerca să te provoace să-l împuști, dar să n-o faci. Asta vrea el. Am de gând să-l duc pe nemernic înapoi la flotă ca să-l poată trimite la curtea marțială. Să i se păteze numele ar fi o pedeapsă; să-l ucidem ar însemna să-i facem o favoare; înțelegi?

Wubslin aprobă din cap. Încă frecându-și partea învinețită a capului, Horza coborî de pe platformă împreună cu Yalson.

Ajunseră în locul în care fusese Mintea. Horza porni luminile costumului și privi pe jos. Culese un obiect mic, ce părea ars, de lângă gura tunelului care ducea la stația șapte.

— Ce-i aia? întrebă Yalson, întorcându-se cu spatele la trupul Idiranului de pe celălalt pod rulant.

— *Cred*, spuse Horza răsucind în mână mașinăria care mai era caldă, că e o dronă.

— Mintea a lăsat-o în urmă?

Yalson se apropie să se uite la ea. Era doar o bucată de metal înnegrit, niște tuburi și filamente vizibile prin suprafața zgrunțuroasă, neregulată, acolo unde fusese lovită de plasmă.

— E a Minţit, bine, admise Horza. Se uită la Yalson. Ce s-a întâmplat *exact* când au împușcat Mintea?

— Când au nimerit-o în cele din urmă, a dispărut. Începuse să se miște, dar nu putea să fi accelerat atât de mult; aș fi simțit unda de șoc. Pur și simplu a dispărut.

— Ca și cum cineva ar fi stins o proiecție?

Yalson aprobă.

— Da. Și a fost puțin fum. Nu mult. Vrei să…

— A nimerit-o *în cele din urmă?* Ce vrei să spui?

— Vreau să spun, zise Yalson punându-și o mână în șold și privindu-l pe Horza cu o expresie nerăbdătoare pe chip, că i-au trebuit trei sau patru încercări. Primele au trecut prin ea. Spui că *a fost* o proiecție?

Horza dădu din cap și ridică mașina în mână.

— Asta a fost: o dronă telecomandată care a produs o hologramă a Minţit. Trebuie să fi avut un câmp de forță slab ca să poată fi atins și împins ca un obiect solid, dar înăuntru nu era decât asta. Zâmbi slab privind epava mașinii. Nu-i de mirare că nenorocita n-a fost reperată de senzorii noștri de masă.

— Deci Mintea e pe undeva pe aici? întrebă Yalson, uitându-se la drona din mâna lui Horza.

Schimbătorul aprobă.

Balveda urmări cum Horza și Yalson dispăreau în întunericul de la capătul îndepărtat al stației. Se duse acolo unde robotul plutea deasupra lui Neisin, monitorizându-i funcțiile vitale și aranjând niște fiole de medicamente în trusa medicală. Wubslin ținea pistolul îndreptat spre Idiranul captiv, dar în același timp o supraveghea pe Balveda cu coada ochiului; femeia Culturii se așeză cu picioarele încrucișate lângă targă.

— Înainte de a întreba, zise robotul, nu, nu poți face nimic.

— Bănuiam asta, Unaha-Closp.

— Hmm. Atunci ai tendințe necrofage?

— Nu, voiam să vorbesc cu tine.

— Zău?

Robotul continuă să aranjeze medicamentele.

— Da… Se aplecă în față, cu coatele pe genunchi și bărbia sprijinită în palme. Își coborî puțin vocea: Tragi de timp sau ce?

Robotul se întoarse cu fața la ea; un gest inutil, amândoi știau asta, dar era obișnuit să-l facă.

— Trag de timp?

— Până acum l-ai lăsat să se folosească de tine. Mă întrebam cât o s-o mai faci.

Robotul se răsuci din nou, plutind peste muribund.

— Poate nu ai observat, domnișoară Balveda, dar alegerile mele în această privință sunt la fel de limitate ca și ale tale.

— Eu nu am decât brațe și picioare și sunt închisă noaptea, legată. Tu nu.

— Eu trebuie să stau de pază. Are un senzor de mișcare pe care îl lasă pornit, oricum, așa că ar ști dacă încerc să evadez. Și în afară de asta, unde să mă duc?

— Pe navă, sugeră Balveda zâmbind.

Privi în spate spre stația întunecată, unde luminile de pe costumele lor îi arătau pe Yalson și pe Schimbător luând ceva de pe jos.

— Aș avea nevoie de inel. Vrei *tu* să i-l iei?

— Trebuie să ai un efector. Nu poți păcăli circuitele navei? Sau măcar senzorul de mișcare?

— Domnișoară Balveda…

— Spune-mi Perosteck.

— Perosteck, sunt un robot de utilitate generală, un civil. Am câmpuri luminoase; echivalentul a multe degete, dar nu membre majore. Pot produce un câmp care să taie, dar numai câțiva centimetri adâncime, și nu sunt capabil să-mi fac o armură. Pot interfera cu alte sisteme electronice, dar nu pot interfera cu circuitele protejate ale echipamentelor militare. Posed un câmp de forță intern care îmi permite să zbor, indiferent de gravitație, dar în afară de a-mi utiliza propria masă ca armă, asta nu prea e de mult ajutor. De fapt, nu sunt prea puternic; când am nevoie să fiu, pentru treburile mele, există atașamente disponibile pentru a le folosi. Din nefericire, nu le utilizam atunci când am fost răpit. Dacă aș fi făcut-o, probabil că nu aș fi fost acum aici.

— La naiba, făcu Balveda în umbră. N-ai niciun as în mânecă?

— N-am mâneci, Perosteck.

Balveda respiră adânc și fixă posacă podeaua întunecată.

— Of, Doamne, zise.

— Se apropie liderul nostru, spuse Unaha-Closp, cu o oboseală afectată în glas.

Se răsuci și-și plecă fruntea către Yalson și Horza, care se întorceau din grotă. Schimbătorul zâmbea. Balveda se ridică încet în picioare când Horza îi făcu semn.

— Perosteck Balveda, spuse Horza, stând împreună cu ceilalți

la capătul podului rulant posterior și întinzând o mână către Idiranul prins între fiarele de deasupra, fă cunoștință cu Xoxarle.

— Asta e femeia care pretinzi că e agent al Culturii, omule? zise Idiranul, întorcându-și șovăitor capul ca să privească în jos la grupul de sub el.

— Mă bucur să te cunosc, murmură Balveda, arcuindu-și o sprânceană în timp ce privea în sus la Idiranul captiv.

Horza urcă pe rampă, trecând de Wubslin, care îl fixa cu pistolul pe prizonier. Horza ținea încă în mână drona. Ajunse pe al doilea nivel și privi în jos fața Idiranului.

— Vezi asta, Xoxarle?

Ridică drona. Sclipea în lumina costumului său.

Xoxarle dădu încet din cap.

— E o bucățică dintr-un echipament avariat.

Vocea adâncă, puternică, trăda încordarea, iar Horza putu să vadă o dâră de sânge purpuriu întunecat pe rampa pe care zăcea strivit Xoxarle.

— Este ceea ce voi doi războinici mândri ați lovit când ați crezut că ați capturat Mintea. Asta era tot. O dronă telecomandată care forma o soligramă slabă. Dacă ați fi adus asta flotei, ați fi fost aruncați în cea mai apropiată gaură neagră și vi s-ar fi șters numele din dosare. Sunteți ai naibii de norocoși că am apărut când am apărut.

Idiranul se uită gânditor un timp la drona avariată.

— Tu, zise rar Xoxarle, ești mai jos decât un vierme, omule. Șmecheriile și minciunile tale patetice ar face și un copil să râdă. Trebuie că există mai multă grăsime în țeasta ta groasă decât chiar și pe oasele tale subțiri. Nu ești bun nici să vărs pe tine.

Horza păși pe rampa care căzuse peste Idiran. Auzi respirația ființei șuierând aspru printre buzele întinse pe când mergea încet deasupra locului în care fața lui Xoxarle ieșea dintre dărâmături.

— Și tu, fanatic nenorocit, nu ești demn să porți uniforma. *Eu* voi găsi Mintea pe care tu ai crezut că ai găsit-o și apoi te voi duce înapoi la flotă, unde, dacă au puțin bun-simț, o să-l lase pe Inchizitor să te judece pentru prostie grosolană.

— Futu-ți… hârâi chinuit Idiranul… sufletul tău de animal.

Horza folosi paralizatorul neural asupra lui Xoxarle. Apoi el, Yalson și robotul Unaha-Closp ridicară rampa de pe trupul

Idiranului și o aruncară să se strivească jos. Tăiară armura de pe corpul uriașului, îi legară picioarele cu cabluri și-i imobilizară brațele pe lateral. Xoxarle nu avea niciun membru fracturat, dar cheratina de pe o parte a corpului era crăpată și sângera, în timp ce o altă rană, între claviculă și omoplatul drept, se închise imediat ce presiunea fusese înlăturată. Era mare, chiar și pentru un Idiran; peste trei metri și jumătate, și deloc slab. Horza se bucura că masculul înalt – un comandant de secțiune conform însemnelor de pe armura pe care o purta – avea probabil răni interne și urma să aibă dureri. Păzirea lui ar fi reprezentat o problemă mai mică după ce s-ar fi trezit; era prea mare pentru chingile cu care îl legaseră.

Yalson stătea jos, mâncând o rație de hrană, cu pistolul sprijinit pe un genunchi îndreptat direct spre Idiranul inconștient, în timp ce Horza se așezase pe rampa de jos și încerca să-și repare casca. Unaha-Closp îl veghea pe Neisin, la fel de incapabil ca și ceilalți să facă ceva care să-l ajute pe rănit.

Wubslin stătea pe palet reglând senzorul de masă. Aruncase deja o privire în jurul trenului Sistemului de Comandă, dar ceea ce voia cu adevărat era să vadă unul funcțional, la o lumină mai bună și fără radiații care să-l împiedice să privească prin carul reactorului.

Aviger stătu un timp lângă trupul lui Dorolow. Apoi se duse la podul rulant unde zăcea cadavrul celuilalt Idiran, cel pe care Xoxarle îl numise Quayanorl, găurit și zdrobit, cu membre lipsă. Aviger privi în jur și crezu că nu-l vede nimeni, dar atât Horza, care privea în sus peste casca defectă, cât și Balveda, mergând prin jur și bătând din picioare în încercarea de a se încălzi, îl văzură pe bătrân dând cu piciorul în corpul nemișcat întins pe rampă, lovind în capul acoperit de cască, îndârjit, cât putea de tare. Casca se desfăcu; Aviger lovi în capul descoperit. Balveda se uită la Horza, clătină din cap, apoi își continuă drumul.

— Ești sigur că i-am numărat pe toți Idiranii? îl întrebă Unaha-Closp pe Horza.

Plutise prin stație și prin tren, însoțindu-l pe Wubslin. Acum stătea în fața Schimbătorului.

— Ăștia-s toți, zise Horza, privind nu la robot, ci la amestecul de fibre optice rupte, afumate și topite laolaltă în interiorul stratului exterior al căștii. Doar ai văzut urmele.

— Hmm, făcu mașina.

— Am învins, robotule, continuă Horza tot fără să se uite la el. Dăm drumul la energie din stația șapte și după aia n-o să ne ia mult să dăm de urma Minții.

— „Domnul Adecvat” al tău pare remarcabil de neinteresat de libertățile pe care ni le permitem cu trenurile lui, observă robotul.

Horza privi în jur la sfărâmăturile și resturile împrăștiate pe lângă tren, apoi ridică din umeri și continuă să-și repare casca.

— Poate e indiferent.

— Sau poate se distrează cu toate astea? zise Unaha-Closp. Horza se uită la el. Robotul continuă:

— La urma urmei, locul ăsta e un monument al morții. Un loc sacru. Poate că e și un altar, nu numai un monument, și noi aducem sacrificii pentru zei.

Horza clătină din cap.

— Cred că ți-au prăjit circuitele imaginației, mașină, spuse și coborî iar ochii la cască.

Unaha-Closp scoase un sunet șuierat și se duse să-l urmărească pe Wubslin, care bodicăia în interiorul senzorului de masă.

— Ce ai împotriva mașinilor, Horza? zise Balveda, întrerupându-și plimbarea ca să vină alături de el.

Își freca din când în când mâinile de nas și de urechi. Horza oftă și lăsă casca jos.

— Nimic, Balveda, atât timp cât stau la locul lor.

Auzind asta, Balveda scoase un sunet disprețuitor, apoi continuă să se plimbe. Yalson vorbi de pe rampă:

— Ai spus ceva nostim?

— Am spus că mașinile ar trebui să stea la locul lor. Nu e genul de remarcă ușor înghițită de Cultură.

— Mda, făcu Yalson, continuând să-l păzească pe Idiran. Apoi privi în jos, la porțiunea arsă din față a costumului ei unde fusese lovită de încărcătura de plasmă. Horza? zise. Putem vorbi undeva? Nu aici.

Horza ridică privirea spre ea.

— Bineînțeles, spuse nedumerit.

Wubslin o înlocui pe Yalson pe rampă. Yalson se îndreptă spre locul unde Unaha-Closp plutea deasupra lui Neisin, cu luminile diminuate; ținea un injector într-o extensie de câmp cețoasă.

— Cum e? întrebă ea.

Mașina își aprinse luminile.
— Cum arată? zise.
Yalson și Horza nu răspunseră nimic. Robotul își lăsă din nou luminile să se stângă:
— Mai poate rezista câteva ore.
Yalson clătină din cap și se îndreptă spre intrarea în tunelul care ducea la tubul de tranzit, urmată de Horza. Se opri înăuntru, imediat cum ieși din raza vizuală a celorlalți, și se întoarse cu fața la Schimbător. Părea să-și caute cuvintele, dar nu le găsea; clătină iar din cap și-și scoase casca, sprijinindu-se cu spatele de peretele curbat al tunelului.
— Care-i problema, Yalson? o întrebă el.
Încercă să-i ia mâna, dar ea își încrucișă brațele.
— Te-ai răzgândit, nu mai vrei să continui?
Ea scutură din cap.
— Nu; merg înainte. Vreau să văd nenorocitul ăla de supercreier. Nu-mi pasă cine îl ia sau dacă e aruncat în aer, dar vreau să-l găsim.
— Nu credeam că tu consideri asta atât de important.
— A devenit important. Privi într-o parte, apoi din nou la el, zâmbind nesigur. La naiba, oricum am venit până aici – numai ca să încerc să te feresc pe tine de necazuri.
— Credeam că te-am scos din minți în ultima vreme.
— Mda. Mă rog, n-am fost… ah… Oftă din greu. La naiba.
— Ce-i? zise Horza.
O văzu dând din umeri. Capul mic, ras, se mișcă din nou, profilat în lumina îndepărtată.
Ea scutură din cap.
— Of, Horza, zise și scoase un hohot mic, mormăit. N-o să crezi asta.
— Ce să cred?
— Nu știu dacă ar trebui să-ți spun.
— Spune-mi.
— Nu mă aștept să mă crezi; și dacă o s-o faci, nu mă aștept să-ți placă. Nu totul. Vorbesc serios. Poate n-ar trebui…
Părea tulburată cu adevărat. El râse ușor.
— Haide, Yalson, zise. Ai spus prea multe ca să te oprești acum; tocmai ai zis că nu ești omul care să dai înapoi. Ce e?
— Sunt însărcinată.
La început crezu că n-a auzit bine și se pregătea să facă o

glumă despre ceea ce credea că auzise, dar o parte a creierului lui repetă cuvintele ei, reverificându-le, și știu că spusese exact asta. Avea dreptate. Nu credea. Nu putea.

— Nu mă întreba dacă sunt sigură, zise Yalson. Privea din nou în jos, jucându-se cu degetele și uitându-se la ele și la podea în întuneric; mâinile fără mănuși îi ieșeau goale din mânecile costumului și se presau una de alta. Sunt sigură.

Se uită la el, deși el nu-i putea vedea ochii, și nici ea pe ai lui.

— Am avut dreptate, nu-i așa? Nu mă crezi, nu? Adică, e al tău. De asta îți spun. N-aș fi spus nimic dacă… dacă tu nu… dacă s-ar fi întâmplat pur și simplu. Ridică din umeri… M-am gândit că poate ai bănuit când am întrebat despre radiația pe care am absorbit-o… Dar acum te întrebi cum a fost posibil, nu-i așa?

— Ei bine, zise Horza dregându-și vocea și clătinând din cap, categoric nu ar trebui să fie posibil. Suntem amândoi… dar suntem specii diferite; n-ar trebui să fie posibil.

— Ar fi o explicație, oftă Yalson, continuând să-și privească degetele care se ciupeau și se frământau, dar cred că nici asta n-o să-ți placă.

— Încearcă-mă.

— Este… așa. Mama mea… mama mea a trăit pe o Piatră. O Piatră călătoare, una dintre cele multe, știi tu. Una dintre cele mai vechi; a fost… s-a învârtit prin galaxie poate vreo opt sau nouă mii de ani și…

— Stai puțin, zise Horza, una dintre cele mai vechi *ale cui?*

— … Tatăl meu a fost un… un bărbat dintr-un loc, o planetă unde Piatra s-a oprit la un moment dat. Mama zicea că o să se întoarcă cândva, dar nu s-a întors niciodată. I-am spus că o să mă întorc eu doar ca să-l văd, dacă mai trăiește… Pur sentimentalism, presupun, dar așa am spus și chiar o s-o fac; dacă scap din toată afacerea asta.

Emise iarăși acel jumătate râs jumătate mormăit și renunță o clipă la ciupitul degetelor ca să privească în jur la spațiile cufundate în beznă ale stației. Apoi se întoarse cu fața la Schimbător și glasul îi deveni dintr-odată insistent, aproape rugător.

— Sunt pe jumătate Cultură, prin naștere, Horza. Am părăsit Piatra imediat ce am fost destul de mare ca să țintesc bine cu arma; am știut că nu e loc pentru mine în Cultură. Așa am

moștenit adaptarea genetică pentru împerecherea cu alte specii. Nu m-am gândit niciodată la asta înainte. Se presupune că e ceva deliberat, sau cel puțin că trebuie să nu te mai gândești să *nu* rămâi însărcinată, dar de data asta nu a funcționat. Poate am lăsat cumva garda jos. Nu a fost ceva intenționat, Horza, chiar n-a fost; niciodată nu mi-a trecut prin cap. S-a întâmplat. Eu...

— De când știi? întrebă Horza încet.

— De când eram pe *TAC*. Eram încă la câteva zile distanță de locul ăsta. Nu-mi amintesc exact. La început, nici eu n-am crezut. Dar știu că e adevărat. Uite – se apleacă mai aproape de el și nota de implorare îi reveni în voce – pot să avortez. Numai gândindu-mă, pot să scap de sarcină, dacă asta vrei. Poate că am făcut deja asta, dar știu că mi-ai spus că tu nu ai familie, pe nimeni care să-ți poarte numele, și m-am gândit... mă rog, mie nu-mi pasă de numele *meu*... M-am gândit că tu...

Se întrerupse și-și dădu brusc capul pe spate, trecându-și degetele prin părul scurt.

— E un gând frumos, Yalson, zise el.

Yalson dădu din cap în tăcere și reveni la ciupitul degetelor.

— Ei bine, îți las ție alegerea, Horza, spuse fără să se uite la el. Pot să-l păstrez. Pot să-l las să crească. Pot să-l țin în stadiul în care e acum... Depinde de tine. Probabil că pur și simplu nu vreau să fiu nevoită să iau o decizie; vreau să spun, probabil că nu e doar noblețe și sacrificiu de sine, dar asta e. Decide tu. Naiba știe ce corcitură aș putea avea în mine, dar am considerat că trebuie să știi. Pentru că țin la tine și... pentru că... nu știu... pentru că era timpul să mai fac ceva și pentru altcineva.

Clătină iar din cap și glasul îi exprima confuzia, regretul, resemnarea, toate la un loc.

— Sau pentru că am vrut ceva ca să fiu eu mulțumită, ca de obicei. Of...

El începuse să întindă brațele spre ea și să se apropie. Ea veni brusc spre el, cuprinzându-l strâns cu brațele. Costumele făceau îmbrățișarea greoaie și spatele lui era întins și încordat, dar o strânse lângă el și o legănă ușor înainte și înapoi.

— Va fi doar pe sfert Cultură, Horza, dacă vrei. Îmi pare rău că te las pe tine să hotărăști. Dar dacă nu vrei să știi, e-n regulă; o să mă mai gândesc și o să decid singură. Chiar nu vreau să... Oftă din adâncul sufletului. Dumnezeule, nu știu, Horza, chiar nu

știu.

— Yalson, zise el după ce se gândise la ceea ce avea să spună, puțin îmi pasă că mama ta era din Cultură. Puțin îmi pasă de ce s-a întâmplat ceea ce s-a întâmplat. Dacă tu vrei să treci prin asta, eu sunt de acord. Nici de corcire nu-mi pasă.

O împinse ușor și privi în întuneric, unde era fața ei.

— Sunt flatat, Yalson, și sunt și recunoscător. E o idee bună; cum spui tu: ce naiba?

Apoi râse, și râse și ea cu el, și se îmbrățișară strâns. El simți lacrimi în ochi, deși ar fi vrut să râdă de toată acea nepotrivire. Fața lui Yalson era pe suprafața dură a umărului costumului, lângă o arsură de laser. Trupul ei se scutura ușor în interiorul costumului.

În spatele lor, în stație, muribundul se mișcă încet și gemu în frig și beznă, fără ecou.

O mai ținu puțin în brațe. Apoi ea se retrase ca să se uite în ochii lui.

— Să nu le spui celorlalți.

— Bineînțeles că nu, dacă așa vrei.

— Te rog.

În strălucirea stinsă a costumelor lor, partea de jos a feței și părul păreau să-i strălucească precum atmosfera neclară din jurul unei planete văzute din spațiu. O îmbrățișă din nou, fără să știe ce ar trebui să spună. Parțial surpriză, fără îndoială… dar în afară de asta era și faptul că această descoperire făcea ca lucrul ce exista între ei să fie cu mult mai important, și astfel era mai speriat ca niciodată să nu spună ceva nepotrivit, să nu facă vreo greșeală. Nu-și putea permite ca asta să însemne prea mult, nu încă. Ea îi făcuse probabil cel mai mare compliment pe care îl primise vreodată, dar însăși valoarea acestuia îl înspăimânta, îl distrăgea. Simțea că, indiferent de continuitatea numelui sau clanului său pe care i-o oferea femeia, încă nu-și putea baza speranțele pe asta; licărul acestei potențiale succesiuni părea atât de slab și, de asemenea, cumva de o lipsă de apărare atât de tentantă, în confruntarea cu nesfârșita noapte înghețată a tunelelor.

— Mulțumesc, Yalson. Hai să terminăm cu asta, acolo jos, apoi o să ne gândim mai bine la ce vrem să facem. Dar chiar dacă te răzgândești mai târziu, îți mulțumesc.

Era tot ce putea spune.

Se întoarseră în grota întunecată a stației exact când robotul trăgea o folie ușoară peste silueta nemișcată a lui Neisin.

— Oh, aici erați. N-avea rost să vă caut. Vorbea în șoaptă. N-ați fi putut face nimic.

— Mulțumit? îl întrebă Aviger pe Horza după ce puseseră trupul lui Neisin lângă cel al lui Dorolow.

Stăteau lângă podul rulant, unde Yalson își reluase paza Idiranului inconștient.

— Îmi pare rău de Neisin și de Dorolow, îi spuse Horza bătrânului. Și mie îmi plăcea de ei; înțeleg că ești supărat. Acum nu mai trebuie să stai aici; dacă vrei, întoarce-te la suprafață. Ești în siguranță. I-am doborât pe toți.

— Și pe majoritatea dintre noi, nu-i așa? zise Aviger cu amărăciune. Nu ești mai bun decât Kraiklyn.

— Taci, Aviger, spuse Yalson de pe rampă. Încă ești în viață.

— Nici tu nu te-ai descurcat prea rău, nu-i așa, domnișoară? Tu și *prietenul* ăsta al tău.

Yalson tăcu o clipă, apoi spuse:

— Ești mai curajos decât credeam, Aviger. Amintește-ți că nu mă deranjează deloc că ești mai bătrân și mai mic decât mine. Dacă vrei să-ți dau una în coaie... dădu din cap și-și supse buzele, continuând să fixeze corpul moale al ofițerului idiran întins în fața ei, o să fac asta pentru tine, bătrâne.

Balveda se apropie de Aviger și își strecură un braț pe sub al lui, luându-l de acolo.

— Aviger, zise ea, hai să-ți povestesc despre...

Dar Aviger o scutură și plecă singur, să-și sprijine spatele de zidul stației, în partea opusă carului reactorului.

Horza privi de pe platformă spre locul unde stătea bătrânul.

— Mai bine ar fi atent la contorul de radiații, îi zise el lui Yalson. E destul de fierbinte acolo, aproape de carul reactorului.

Yalson mușcă dintr-o altă rație de hrană.

— Lasă-l pe ticălos să se prăjească.

Xoxarle se trezi. Yalson îl urmări cum își recăpăta cunoștința, apoi flutură pistolul spre el.

— Spune-i nenorocitului ăstuia mare s-o ia în jos pe rampă, te rog, Horza, zise ea.

Xoxarle privi în jos spre Horza și se ridică șovăitor în picioare.

— Nu te osteni, spuse el în Marain, pot să latru și eu la fel de bine în limba asta mizerabilă. Se întoarse spre Yalson. După

tine, omule.

— Sunt femeie, bombăni Yalson și făcu semn cu pistolul în josul rampei, acum adă-ți fundul trilobat aici.

AG-ul de la costumul lui Horza era terminat. Oricum, Unaha-Closp nu ar fi putut duce greutatea lui Xoxarle, așa că trebuiau să meargă pe jos. Aviger putea să plutească, la fel și Wubslin și Yalson, dar Balveda și Horza ar fi trebuit să meargă cu rândul pe palet; iar Xoxarle ar fi trebuit să alerge toți cei douăzeci și șapte de kilometri până la stația șapte.

Lăsară cele două trupuri umane lângă ușile tubului de tranzit, de unde le puteau recupera mai târziu. Horza aruncă bulgărele nefolositor al dronei Minții pe jos în stație, apoi îl spulberă cu laserul.

— Asta te face să te simți mai bine? zise Aviger.

Horza se uită la bătrânul care plutea în costumul său, gata să se îndrepte spre tunel împreună cu toți ceilalți.

— Uite ce e, Aviger. Dacă vrei să faci ceva util, urcă-te pe podul rulant și împușcă-l de câteva ori în cap pe tovarășul lui Xoxarle de acolo, ca să te asiguri că e mort cu adevărat.

— Da, Căpitane, răspunse Aviger salutând batjocoritor.

Se deplasă prin aer pe rampa unde zăcea cadavrul Idiranului.

— OK, zise Horza către ceilalți; hai să mergem.

Intrară în tunel în timp ce Aviger ateriza pe nivelul intermediar al rampei de acces.

Aviger privi în jos spre Idiran. Costumul-armură era acoperit de urme de arsuri și găuri. Creaturii îi lipseau un braț și un picior; peste tot sânge uscat, negru. Capul Idiranului era carbonizat pe o parte, iar acolo unde îl lovise mai devreme Aviger se vedea cheratina crăpată imediat sub orbita ochiului stâng. Ochiul, mort, deschis pe jumătate, se holba la el; părea desprins de emisfera osoasă și un fel de puroi se scursese din el. Aviger ținti cu pistolul spre cap, reglând arma pentru foc individual. Primul puls zbură ochiul rănit; al doilea făcu o gaură în fața creaturii sub ceea ce ar fi putut fi nasul. Un jet de lichid verde erupse din gaură și ateriză pe pieptul lui Aviger. Aruncă niște apă din ploscă peste murdărie și o lăsă să se scurgă.

— Mizerie, murmură pentru sine, punând arma pe umăr, toate astea… mizerie.

— Uite!

Se aflau la mai puțin de treizeci de metri în interiorul

tunelului. Aviger tocmai intrase și începuse să plutească spre ei, când Wubslin strigă. Se opriră, privind pe ecranul senzorului de masă.

Aproape în centrul rețelei dese de linii verzi era o pată gri; urma reactorului pe care se obișnuiseră s-o vadă, senzorul fiind păcălit de pila nucleară din trenul din spatele lor.

Chiar la marginea ecranului, drept în față și la peste douăzeci și șase de kilometri distanță, apărea un alt ecou. Nu era o pată gri, o urmă falsă. Era un punct luminos strident, strălucitor, ca o stea pe ecran.

12 Sistemul de Comandă: Motoarele

„... Un cer ca așchiile de gheață, un vânt care te tăia până-n măduva oaselor. Era prea ger pentru zăpadă, în cea mai mare parte a călătoriei, dar o dată în cele unsprezece zile și nopți a nins, ca o ceață peste câmpul de gheață pe care mergeam, urlând ca un animal, cu o mușcătură ca de oțel. Cristalele de gheață curgeau ca un unic torent peste pământul întărit și înghețat. Nu-l puteai privi sau respira; chiar să încerci să stai în picioare era aproape imposibil. Am făcut o groapă, puțin adâncă și rece, și ne-am ascuns acolo până s-a limpezit cerul.

Echipa care mergea era răzlețită, rănită. Pe câțiva i-am pierdut când le-a înghețat sângele în ei. Unul a dispărut pur și simplu, noaptea într-o furtună de zăpadă. I-am pierdut unul câte unul, și pe tovarăși, și pe servitori. Fiecare dintre ei ne ruga să ne folosim cum putem de cadavrul lor după ce vor muri. Aveam atât de puțină hrană; toți știam ce însemna asta, eram cu toții pregătiți; poți să-ți imaginezi un sacrificiu mai complet, mai nobil?

În acel aer, când plângeai, lacrimile îți înghețau pe față cu un trosnet ca de inimă frântă.

Munții. Trecătorile înalte în care am urcat, înfometați, în aerul rarefiat și amar. Zăpada era ca o pulbere albă, uscată ca praful. Respirația îngheța din interior; rafale de pe pantele crestate, alungate de picioarele noastre, înțepau gâturile ca un spray acid. Am văzut curcubeie în vălurile cristaline de gheață și zăpadă produse de trecerea noastră și am ajuns să urăsc acele culori, acea uscăciune înghețată, aerul lihnit al înălțimilor și

cerul albastru-închis.

Am traversat trei gheţari, pierzându-ne doi tovarăşi în crevase, dincolo de văz şi de auz, căzând mai departe decât putea ajunge ecoul.

Departe într-o depresiune am ajuns la o mlaştină; zăcea în acel căuş ca o încetare a speranţei. Am fost prea lenţi, prea stupefiaţi, ca să-l mai salvăm pe Querl când a intrat în ea şi s-a scufundat acolo. Ne-am gândit că nu e posibil, cu aerul atât de rece din jurul nostru, chiar în lumina palidă a soarelui; am crezut că trebuie să fie îngheţat şi am văzut ceea ce numai ni s-a părut, şi ochii aveau să ni se limpezească, iar el se va întoarce la noi şi nu va aluneca sub mâlul acela întunecat, unde nu-l mai puteam ajunge.

Era o mlaştină de ţiţei, ne-am dat seama prea târziu, după ce adâncurile de catran şi-au cerut jertfa dintre ai noştri. A doua zi, în timp ce încă mai căutam un drum de trecere, gerul a devenit şi mai puternic, şi chiar şi acea mocirlă devenise nemişcată, şi noi am trecut repede de partea cealaltă.

În mijlocul apelor îngheţate am început să murim de sete. Nu aveam cu ce să încălzim zăpada, în afară de propriile noastre corpuri, şi mâncam acel praf alb până când amorţeam şi ameţeam din cauza răcelii, încetinindu-ne cuvintele şi paşii. Dar continuam să mergem, deşi frigul ne absorbea energia fie că eram treji, fie că încercam să dormim, şi soarele aspru ne orbea în câmpurile de un alb sclipitor şi ne umplea ochii de durere. Vântul ne tăia, zăpada încerca să ne înghită, munţii ca nişte blocuri de gheaţă neagră ne blocau, iar stelele ne înţepau în nopţile senine, dar noi continuam să mergem.

Aproape două mii de kilometri, micuţule, numai cu o cantitate redusă de hrană pe care am putut-o lua din epavă, cu puţinul echipament care nu fusese distrus de bestia de la barieră şi cu propria noastră hotărâre. Am fost patruzeci şi patru când am părăsit crucişătorul, douăzeci şi şapte când ne-am început drumul peste nămeţi: opt de-ai mei, nouăsprezece medjeli. Doi dintre noi am încheiat călătoria, cu şase dintre servitorii noştri.

Te mai miri că am năvălit în primul loc unde am găsit lumină şi căldură? Te surprinde că am luat fără să cerem? Am văzut războinici curajoşi şi servitori credincioşi murind de frig, ne-am privit cum ne uzam de parcă rafalele de gheaţă ne-ar fi erodat; am privit în cerul nemilos lipsit de nori al unui loc străin şi mort

și ne-am întrebat cine va fi cel mâncat când vor veni zorile. Mai întâi am glumit despre asta, dar mai târziu, când mărșăluiserăm pentru a treizecea zi, și cei mai mulți dintre noi erau morți, în defilee de gheață, râpe de munte sau eram cruzi în stomacurile noastre, nu ne-am mai gândit că e amuzant. Unii dintre ultimii, poate fără să creadă că ne aflam pe drumul cel bun, cred că au murit de disperare.

I-am ucis pe prietenii tăi umani, ceilalți Schimbători. Pe unul l-am omorât cu mâinile mele; altul, primul, a fost doborât de un medjel, în timp ce dormea. Cel din camera de comandă a luptat curajos și, când a înțeles că pierduse, a distrus majoritatea comenzilor. Merită respectul meu. A mai fost unul care s-a luptat în încăperea unde își păstrau lucrurile; și el a murit cu onoare. Nu ar trebui să-i jelești prea mult. Eu îmi voi privi superiorii în față cu adevărul în ochi și în inimă. Nu mă vor pedepsi, ci mă vor răsplăti, dacă voi ajunge vreodată înaintea lor.”

Horza era în spatele Idiranului, mergând în urma lui prin tunel în timp ce Yalson făcea o pauză în păzirea înaltului triped. Horza îi ceruse lui Xoxarle să-i povestească despre echipa care făcuse raidul pe planetă în interiorul animalului chuy-hirtsi. Idiranul îi răspunsese cu un discurs.

— *Ea*, zise Horza.

— Cum, omule? tună vocea lui Xoxarle în tunel.

Nu se ostenise să se întoarcă atunci când vorbise; perora în aerul limpede al tunelului care îi ducea la stația șapte, puternica lui voce de bas fiind ușor auzită chiar și de Wubslin și Aviger, care alcătuiau ariergarda micii bande pestrițe.

— Ai greșit iar, zise Horza obosit, adresându-se spatelui Idiranului. Cea ucisă în timp ce dormea: era ea, o femeie, o femelă.

— Mă rog, medjelul s-a ocupat de ea. I-am întins afară pe coridor. O parte dintre alimentele lor s-au dovedit comestibile; pentru noi au fost ca o bucată de rai.

— Cu cât timp în urmă a fost asta? întrebă Horza.

— Cam opt zile, cred. E greu să ții socoteala timpului aici. Am încercat să construim un senzor de masă imediat, știind că ar fi neprețuit, dar nu am reușit. Nu aveam decât ceea ce rămăsese nedeteriorat la baza Schimbătorilor. Cea mai mare parte a echipamentului nostru a fost atacat de bestia de la barieră sau l-

am abandonat când am ieșit din animalul warp ca să venim aici, sau l-am lăsat pe drum, pe măsură ce muream.

— Probabil ați crezut că ați avut ceva noroc să găsiți Mintea atât de ușor.

Horza ținea pușca ațintită spre gâtul înaltului Idiran, urmărindu-l continuu pe Xoxarle. Creatura putea fi rănită – Horza știa destule despre acea specie ca să-și dea seama de durerile comandantului de secțiune numai după felul în care mergea –, dar tot putea fi periculos. Însă pe Horza nu-l deranja să-l lase să vorbească; mai trecea timpul.

— Știam că a fost avariată. Când am descoperit-o în stația șase și nu se mișca, nici nu dădea vreun semn că ne-ar fi observat, am presupus că sunt doar consecințele deteriorării. Aflaserăm deja că ați sosit și voi; asta a fost abia cu o zi în urmă. Am acceptat norocul fără să ne mai gândim și ne-am pregătit să fugim. Voi ne-ați oprit. Doar câteva ore și am fi pus trenul în funcțiune.

— Mai curând v-ați fi transformat în praf radioactiv, îi spuse Horza Idiranului.

— Crezi ce vrei, micuțule. Eu știu ce făceam.

— Sunt convins, făcu Horza sceptic. De ce ați luat cu voi toate armele și l-ați lăsat pe medjelul ăla la suprafață neînarmat?

— Intenționa să prindă viu unul dintre Schimbători și să-l interogheze, dar n-a reușit; greșeala noastră, fără îndoială. Dacă am fi făcut așa, ne-am fi putut asigura că nu mai e nimeni acolo jos înaintea noastră. Am ajuns târziu aici, de fapt. Am luat tot armamentul disponibil cu noi și am lăsat servitorul la suprafață numai cu un comunicator ca să…

— Nu am găsit comunicatorul, îl întrerupse Horza.

— Bine. Trebuia să-l ascundă când nu-l folosea, spuse Xoxarle, apoi continuă: Așa că toate cele câteva arme pe care le aveam le-am avut acolo unde era mai mare nevoie de ele. Când ne-am dat seama că suntem singuri aici, am trimis sus un servitor cu o armă pentru paznic. Din nefericire pentru el, se pare că a sosit foarte curând după voi.

— Nu-ți face probleme, s-a descurcat bine; aproape că mi-a zburat dracului capul.

Xoxarle râse. Horza tresări ușor la auzul sunetului. Nu era numai puternic, era și crud, într-un mod în care râsul lui Xoralundra nu fusese.

— Atunci bietul lui suflet sclav se odihnește, tună Xoxarle. Tribul lui nu poate cere mai mult.

Horza refuză să facă pauză până când nu ajunseră la jumătatea drumului spre stația șapte.

Se odihniră în tunel. Idiranul stătea ceva mai departe, iar Horza în fața lui la mai puțin de șase metri distanță, cu pistolul pregătit. Yalson era lângă el.

— Horza, zise ea privind la costumul lui și apoi la al ei, cred că putem lua AG-ul de la costumul meu; se detașează. L-am putea fixa pe al tău. Ar fi puțin incomod, dar ar funcționa.

Îl privi în față. Ochii lui alunecară o clipă spre Xoxarle, apoi reveniră la ea.

— Eu sunt bine. Păstrează tu AG-ul. O înghionti ușor cu brațul liber și coborî glasul: La urma urmei, tu duci puțin mai multă greutate.

Chicoti, apoi își frecă laterala costumului cu durere prefăcută când Yalson îi dădu un cot suficient de puternic cât să-l împingă mai încolo în tunel.

— Au, făcu el.

— Acum aș vrea să nu-ți fi spus, zise Yalson.

— Balveda? zise deodată Xoxarle, întorcându-și încet capul uriaș ca să se uite pe tunel, pe lângă Horza și Yalson, peste palet și robotul Unaha-Closp, peste Wubslin – care supraveghea senzorul de masă – și Aviger, spre locul unde stătea agenta Culturii, cu ochii închiși, tăcută, sprijinită de zid.

— Comandant de Secțiune? răspunse Balveda deschizând calm ochii și privind în direcția Idiranului.

— Schimbătorul spune că ești din Cultură. În rolul ăsta te-a repartizat. Vrea să mă facă să cred că ești spion. Xoxarle își lăsă capul într-o parte, privind în lungul tubului întunecat al tunelului spre femeia lipită de zidul curbat. Pari, ca și mine, să fii prizoniera acestui om. Vrei să-mi spui că ești ceea ce pretinde el că ești?

Balveda se uită la Horza, apoi la Idiran, cu o privire leneșă, aproape indolentă.

— Mă tem că da, Comandant de Secțiune, zise.

Idiranul își mișcă capul dintr-o parte în alta, clipi, apoi bubui:

— E tare ciudat. Nu-mi pot imagina de ce încercați toți să mă păcăliți sau de ce omul ăsta are o asemenea putere asupra voastră. Însă povestea lui mi se pare prea puțin credibilă. Dacă

este cu adevărat de partea noastră, atunci eu m-am comportat într-un fel care ar putea stânjeni măreața noastră cauză, și poate chiar ar putea-o ajuta pe a ta, femeie, dacă ești cine spui. Tare ciudat.

— Continuă să te gândești la asta, răspunse Balveda tărăgănat, apoi închise ochii și-și sprijini iar capul de peretele tunelului.

— Horza e de partea lui, de a nimănui altcuiva, zise Aviger din depărtare.

Îi vorbea Idiranului, dar privirea i se mută la Horza spre sfârșitul propoziției, apoi lăsă capul în jos, fixând un container cu alimente de lângă el, și culese ultimele firimituri dinăuntru.

— Așa sunt toți ai voștri, îi spuse Xoxarle bătrânului care nu-l privea. Așa sunteți voi făcuți; vă străduiți toți să vă croiți drum cățărându-vă cu ghearele pe spatele tovarășilor voștri umani în scurtul timp care v-a fost permis în univers, vă înmulțiți când puteți, astfel ca cei mai puternici să supraviețuiască și cei mai slabi să moară. Nu vă acuz pentru asta mai mult decât dacă aș încerca să convertesc un animal carnivor la vegetarianism. Voi toți sunteți de propria voastră parte. Cu noi e diferit. Xoxarle se uită la Horza. Trebuie să fii de acord cu asta, aliatule Schimbător.

— Bine, sunteți diferiți, admise Horza. Dar tot ce mă interesează e că luptați împotriva Culturii. Puteți fi în final darul lui Dumnezeu sau o plagă, dar pentru mine contează că sunteți împotriva alor ei.

Horza făcu semn spre Balveda, care nu deschise ochii, dar zâmbi.

— Ce atitudine pragmatică, rosti Xoxarle.

Horza se întrebă dacă ceilalți puteau simți urma de ironie din glasul gigantului.

— Ce ți-a făcut Cultura ca să-i urăști atât?

— Nimic personal, răspunse Horza. Pur și simplu nu sunt de acord cu ei.

— Vai, făcu Xoxarle, voi, oamenii, nu încetați să mă surprindeți.

Se chirci brusc și un trosnet puternic ca niște bolovani striviți ieși din gura lui. Trupul său uriaș se cutremură. Xoxarle întoarse capul și scuipă pe podeaua tunelului. Ținu capul întors tot timpul cât oamenii se priviră unii pe alții, întrebându-se cât de

grav rănit era în realitate Idiranul. Xoxarle rămase tăcut. Se aplecă și se uită la ceea ce scuipase, scoase un sunet înfundat, ca un ecou, din gât, apoi se întoarse spre Horza. Glasul îi era aspru și răgușit când vorbi iar.

— Da, domnule Schimbător, ești un tip ciudat. Permiți cam prea multe disensiuni în rândurile armatei tale, dacă nu te superi.

Xoxarle privi de-a lungul tunelului spre Aviger, care înălță capul și îi aruncă Idiranului o privire înspăimântată.

— Trec peste asta, îi spuse Horza comandantului de secțiune. Se ridică în picioare, privind în jur la ceilalți și întinzându-și membrele obosite. E timpul să mergem. Se întoarse spre Xoxarle. Ești în stare să mergi?

— Dezleagă-mă și aș fugi prea repede ca să-mi mai scăpați, omule, toarse Xoxarle.

Își desfășură silueta enormă din poziția ghemuită. Horza privi în sus spre fața în V, întunecată, a creaturii și dădu încet din cap.

— Gândește-te doar cum să rămâi în viață ca să te pot duce înapoi la flotă, Xoxarle, zise Horza. Urmărirea și lupta s-au încheiat. Acum căutăm cu toții Mintea.

— O vânătoare chinuită, omule. Un final înjositor al întregii strădanii. Mă faci să-mi fie rușine pentru tine, dar nu ești decât un om.

— Of, taci din gură și dă-i drumul, îi zise Yalson Idiranului.

Apăsă pe butoanele costumului ei și se înălță în aer, la nivelul capului lui Xoxarle. Idiranul pufni și se întoarse. Porni șonticăind prin tunel. Unul câte unul, îl urmară și ei.

Horza observă că Idiranul începu să obosească după câțiva kilometri. Pașii uriașului deveniră mai scurți; își mișca marile plăci cheratinoase ale umerilor mai mult și mai des, ca și cum ar fi încercat să-și ușureze durerea dinăuntru, și la fel de des scutura din cap, parcă încercând să-l limpezească. De două ori se întoarse și scuipă pe pereți. Horza studie petele de fluid prelinse: era sânge idiran.

În cele din urmă, Xoxarle se împletici, pașii săi cotind într-o parte. Horza mergea iar în spatele lui, după ce se odihnise un timp pe palet. Încetini când văzu că Idiranul începe să se legene, ridicând o mână ca să-i anunțe și pe ceilalți. Xoxarle scoase un sunet jos, ca un geamăt, fiind pe jumătate răsucit,

apoi păşi într-o parte, cablurile de pe picioarele priponite încordându-se şi bâzâind ca nişte corzi de instrument muzical, şi căzu în faţă, prăbuşindu-se pe podea şi rămânând nemişcat.

— Oh… exclamă cineva.

— Staţi acolo, zise Horza, apoi se apropie atent de corpul lung şi inert al Idiranului.

Privi capul mare, nemişcat, de pe jos. Sângele se scurgea de sub el, formând o băltoacă. Yalson i se alătură lui Horza, cu pistolul îndreptat către creatura căzută.

— E mort? întrebă ea.

Horza ridică din umeri. Îngenunche şi atinse corpul Idiranului cu mâna goală, într-un punct pe ceafă unde uneori era posibil să perceapă fluxul constant al sângelui dinăuntru, dar nu simţi nimic. Închise, apoi deschise unul din ochii comandantului de secţiune.

— Nu cred. Atinse sângele închis la culoare adunat în băltoacă: Se pare că sângerează masiv pe dinăuntru.

— Ce putem face? zise Yalson.

— Nu prea multe.

Horza îşi frecă gânditor bărbia.

— Un anticoagulant ar fi bun? zise Aviger de pe cealaltă parte a paletului, unde Balveda stătea şi urmărea scena din faţa ei cu ochi calmi şi întunecaţi.

— Al nostru nu are efect asupra lor, spuse Horza.

— Spray pentru piele, propuse Balveda.

Toţi se uitară la ea. Ea dădu din cap, privind spre Horza.

— Dacă ai vreun alcool de uz medicinal şi spray de piele, fă o soluţie în părţi egale. Dacă are răni ale tractului digestiv, ar putea să-l ajute. Dacă sunt respiratorii, moare.

Balveda dădu din umeri spre Horza.

— Bine, hai mai bine să facem ceva decât să stăm o zi-ntreagă pe aici, zise Yalson.

— Merită o încercare, admise Horza. Mai bine să-l ridicăm, dacă vrem să-i turnăm chestia aia pe gât.

— Adică, spuse robotul plictisit de sub palet, fără îndoială, te referi la mine.

Pluti înainte, punând pachetul jos lângă picioarele lui Xoxarle. Balveda coborî după ce robotul transferă greutatea de pe spatele său pe podeaua tunelului. Pluti înspre locul în care Horza şi Yalson stăteau lângă Idiranul întins cu faţa în jos.

— Eu ridic odată cu robotul, îi zise Horza lui Yalson, lăsând pistolul jos; tu stai cu arma spre el.

Wubslin, acum îngenuncheat și făcându-și de lucru la comenzile senzorului de masă, fluieră încet pentru sine. Balveda veni pe după palet să vadă.

— Uite, zâmbi Wubslin spre ea, făcând semn cu capul înspre punctul alb strălucitor de pe ecranul liniat cu verde. Nu-i o frumusețe?

— Stația șapte, așa estimezi, Wubslin?

Balveda își încovoie umerii subțiri și-și afundă mâinile adânc în buzunarele jachetei. Privind ecranul, strâmbă din nas. Putea simți și ea mirosul.

Toți miroseau urât, răspândeau mirosuri de animale, după atât timp petrecut acolo jos fără să se spele. Wubslin dădu din cap.

— Așa ar trebui, îi spuse agentei Culturii.

Horza și robotul se chinuiau să așeze Idiranul inert în poziție șezând. Aviger veni să-i ajute, scoțându-și casca din mers.

— Așa ar trebui, oftă Wubslin mai mult pentru sine decât pentru Balveda.

Pistolul îi căzuse de pe umăr și el îl dădu jos, încruntându-se la firele încurcate care se presupunea că ar prelua slăbirea chingii armei. Puse pistolul pe palet și continuă să meșterească la senzorul de masă. Balveda se apleca mai mult, trăgând cu ochiul peste umărul inginerului. Wubslin înălță privirea spre ea, în timp ce Horza și robotul Unaha-Closp îl ridicau încet pe Xoxarle de pe jos. Wubslin îi zâmbi stânjenit agentei Culturii și mută pușca laser pe care o lăsase pe palet ceva mai departe de Balveda. Femeia îi răspunse cu un surâs scurt și se dădu un pas înapoi. Scoase mâinile din buzunare și-și desfăcu brațele, urmărindu-l pe Wubslin cum lucrează de la o distanță ceva mai mare.

— Greu nenorocitul, gâfâi Horza când el, Aviger și Unaha-Closp reușiră să-l ridice și să-l sprijine pe Xoxarle cu spatele de peretele tunelului.

Capul masiv îi căzuse moale pe piept. Dintr-o parte a gurii sale enorme picura sânge. Horza și Aviger se îndreptară. Aviger își întinse brațele, mormăind.

Xoxarle păru mort pentru o secundă, poate două.

Apoi parcă o forță imensă l-ar fi propulsat de pe zid. Se

aruncă în față și oblic, un braț izbind pieptul lui Horza și azvârlindu-l peste Yalson; în același timp, picioarele parțial îndoite se îndreptară, Idiranul năpustindu-se spre grupul din fața paletului, pe lângă Aviger aruncat de peretele tunelului – și Unaha-Closp strivit de podea de cealaltă mână a lui Xoxarle – spre palet.

Xoxarle zbură peste palet, coborând brațul ridicat și pumnul imens. Mâna lui Wubslin nici măcar nu avusese timp să încerce să apuce pistolul.

Idiranul izbi cu pumnul cu toată puterea, sfărâmând senzorul de masă dintr-o singură lovitură zdrobitoare. Cealaltă mână a sa se smuci să apuce laserul. Wubslin se aruncă instinctiv înapoi, împiedicându-se de Balveda.

Mâna lui Xoxarle se închise în jurul puștii laser ca o capcană cu arc în jurul piciorului unui animal. Se rostogoli prin aer și pe deasupra rămășițelor senzorului distrus. Pistolul se roti rapid în mâna lui, îndreptându-se de-a lungul tunelului înspre locul unde Horza, Yalson și Aviger încă încercau să-și recapete echilibrul, iar Unaha-Closp abia începea să se miște. Xoxarle se echilibră scurt și ținti drept spre Horza.

Unaha-Closp se lovi de falca inferioară a Idiranului ca o rachetă mică, prost aliniată, săltându-l complet pe comandantul de secțiune de pe palet, împingându-i gâtul peste umeri, zdruncinându-i toate cele trei picioare și aruncându-i brațele în lateral. Xoxarle ateriză cu o bufnitură lângă Wubslin și rămase nemișcat.

Horza se aplecă și-și luă pistolul. Yalson pivotă, aducându-și arma în poziție de tragere. Wubslin se ridică. Balveda se împiedicase după ce Wubslin se lovise de ea; se ridica acum cu mâna la gură, holbându-se la Unaha-Closp, care plutea în aer deasupra feței lui Xoxarle. Aviger se freca pe cap și privea zidul cu resentimente.

Horza se apropie de Idiran. Ochii lui Xoxarle erau închiși. Wubslin smulse pușca din pumnul moale al Idiranului.

— Nu-i rău, robotule, spuse Horza dând din cap.

Mașina se întoarse spre el.

— *Unaha-Closp*, zise exasperat.

— OK, oftă el. Bravo, Unaha-Closp.

Horza se duse să se uite la încheieturile lui Xoxarle. Cablurile plesniseră. Cablurile de la picioare erau intacte, dar cele de la

mâini fuseseră rupte ca niște fire de ață.

— Nu l-am omorât, nu-i așa? zise Unaha-Closp.

Horza, împingând cu putere cu țeava pistolului în capul lui Xoxarle, scutură din cap.

Trupul lui Xoxarle începu să tremure; ochii i se deschiseră.

— Nu, nu sunt mort, micii mei prieteni, tună Idiranul, și sunetul ca de rașpel al râsului său răsună prin tunele. Își ridică încet torsul de pe jos.

Horza îl lovi într-o rână.

— Tu…

— Micuțule! râse Xoxarle înainte ca Horza să spună mai mult. Așa îți tratezi aliații? îşi frecă falca, mișcând plăcile de cheratină fracturate. Sunt rănit, anunță vocea puternică, apoi izbucni din nou în râs, marele V al capului balansându-se înainte spre rămășițele care zăceau dincolo de palet; dar nu atât de rău ca prețiosul vostru senzor de masă!

Horza împinse pistolul în capul Idiranului.

— Ar trebui să…

— Ar trebui să-mi faci praf capul chiar acum; știu, Schimbătorule, ți-am spus deja că ar trebui. De ce n-o faci?

Horza își încordă degetul pe trăgaci, ținându-și răsuflarea, apoi răcni – un strigăt fără cuvinte sau sens în direcția siluetei așezate în fața lui – și se îndepărtă, trecând de palet.

— Legați-l pe ticălosul ăsta, urlă și se împiedică de Yalson, care se roti scurt să-l urmărească plecând; apoi se întoarse clătinând ușor din cap să se uite cum Aviger – ajutat de Wubslin, care aruncase o vagă privire tristă rămășițelor senzorului de masă – lega brațele Idiranului strâns pe lateral cu câteva spire de cablu. Xoxarle continua să se scuture de râs.

— Cred că mi-a simțit masa! Cred că mi-a simțit pumnul! Ha!

— Sper că i-a spus cineva rahatului cu trei picioare că mai avem un senzor de masă în costumul meu, zise Horza când Yalson îl ajunse din urmă.

Yalson privi peste umăr, apoi zise:

— Da, i-am spus eu, dar nu cred că m-a crezut. Se uită la Horza. Funcționează?

Horza aruncă o privire micului ecran de la încheietură.

— Nu la asemenea distanță, dar o să meargă dacă ne mai apropiem. Tot o să găsim obiectul ăla, nu-ți face probleme.

— Nu-mi fac probleme. O să te întorci să ni te alături?

Se uită din nou în spate la ceilalți. Se aflau la douăzeci de metri în urma lui. Xoxarle, zbătându-se în corzi din când în când, mergea în față, cu Wubslin în spatele lui păzindu-l cu pistolul paralizant. Balveda stătea pe palet, Aviger plutind în spate.

Horza aprobă din cap.

— Presupun că da. Hai să-i așteptăm aici.

Se opri. Yalson, care mai mult mersese pe jos decât plutise, se opri și ea.

Se sprijiniră de peretele tunelului când Xoxarle se apropie.

— Cum te simți? o întrebă Horza pe femeie.

Yalson dădu din umeri.

— Bine. Tu cum te simți?

— Mă refeream... începu Horza.

— Știu la ce te refereai și ți-am spus că mă simt bine. Acum nu mai fi atât de sâcâitor. Îi zâmbi. OK?

— OK, zise Horza îndreptând pistolul spre Xoxarle când Idiranul trecu pe lângă el.

— Te-ai rătăcit, Schimbătorule? bubui uriașul.

— Vezi-ți de drum, zise Horza.

Porni alături de Wubslin.

— Îmi pare rău că am lăsat pistolul pe palet, spuse inginerul. A fost o prostie.

— N-are importanță. El voia senzorul. Pistolul a fost probabil o surpriză plăcută. În orice caz, robotul ne-a salvat.

Horza pufni pe nas, ca un fel de râs.

— Robotul ne-a salvat, repetă pentru sine și clătină din cap.

... ah, sufletul meu, sufletul meu, totul e acum întuneric, acum mor, acum mă duc și nimic nu mai rămâne. Mi-e teamă. Mărite, ai milă de mine, dar mi-e teamă. Nu-i somnul victoriei; am auzit că asta e moartea mea. Întuneric și moarte, clipa în care toți devin unul, momentul anihilării. Am eșuat; am auzit și acum știu. Am eșuat, moartea-i prea bună pentru mine. Uitarea ca ușurare. Mai mult decât merit, mult mai mult. Nu pot renunța, trebuie să continui pentru că nu merit un sfârșit rapid, dorit. Tovarășii mei mă așteaptă, dar ei nu știu cât de mult am eșuat. Nu sunt vrednic să mă alătur lor. Clanul meu trebuie să plângă.

Ah, durerea... întuneric și durere...

Ajunseră la stație.

Trenul Sistemului de Comandă domina platforma, întinderea

lui întunecată sclipind în luminile micului grup de oameni care intrau în stație.

— În sfârșit, iată-ne aici, zise Unaha-Closp.

Se opri și o lăsă pe Balveda să alunece de pe palet, apoi puse pachetul cu provizii și materiale jos pe podeaua prăfuită.

Horza ordonă ca Idiranul să fie sprijinit de cel mai apropiat pod rulant și îl legă de el.

— Ei bine, zise Xoxarle când Horza îl înlănțuia de metal, ce mai știi de Mintea ta, micuțule? Privi în jos ca un adult plin de reproș la omul care încolăcea cabluri în jurul trupului său. Unde e? N-o văd.

— Răbdare, Comandant de Secțiune, spuse Horza.

Asigură cablul și îl verifică, apoi făcu un pas în spate.

— Confortabil? întrebă.

— Mă dor măruntaiele, am bărbia spartă, iar în mână mi-au intrat bucățele din senzorul vostru de masă. De asemenea, am o amăreală în gură, unde m-am mușcat mai devreme, ca să produc tot sângele ăla convingător. În rest sunt bine, mulțumesc, aliatule.

Xoxarle înclină capul cât de mult putea.

— Să nu pleci de aici, zâmbi Horza ușor.

O lăsă pe Yalson să-i păzească pe Xoxarle și pe Balveda în timp ce el și Wubslin se duseră în încăperea întrerupătoarelor de putere.

— Mi-e foame, zise Aviger.

Se așeză pe palet și desfăcu un baton de hrană.

Înăuntru, Horza studie câteva clipe aparatele de măsură, comutatoarele și levierele, apoi începu să ajusteze comenzile.

— Eu, ăă… începu Wubslin, scărpinându-și sprânceana prin vizorul deschis al căștii, mă întrebam… senzorul de masă din costumul tău… Funcționează?

Luminile se aprinseră într-unul dintre grupurile de comenzi, un șir de douăzeci de cadrane sclipind slab. Horza studie cadranele, apoi spuse:

— Nu. Am verificat deja. Recepționează un semnal vag de la tren, dar nimic altceva. Așa a fost pe ultimii doi kilometri din tunel. Fie Mintea a plecat după ce senzorul navei a fost distrus, fie cel din costumul meu nu funcționează cum trebuie.

— Of, rahat, oftă Wubslin.

— Ce naiba, zise Horza apăsând pe câteva comutatoare și

privind cum se luminează alte aparate. Hai să pornim energia. Poate ne vine vreo idee.

— Da, aprobă Wubslin.

Privi în spate prin ușile deschise ale camerei, ca și cum ar fi vrut să vadă dacă se aprinseseră luminile. Nu văzu decât silueta întunecată a spatelui lui Yalson, pe platforma cufundată în penumbră. O parte din trenul fantomatic, înalt de trei etaje, se profila în spate.

Horza se duse la alt perete și repoziționă câteva manete. Lovi niște cadrane, își aruncă ochii pe un ecran luminos, apoi își frecă mâinile și puse degetul mare peste un buton de pe consola centrală.

— Ei bine, asta e, zise.

Apăsă cu degetul pe buton.

— Da!

— Ura!

— Am reușit!

— Era și timpul, dacă mă întrebi.

— Hmm, micuțule, deci așa se face…

— … Rahat! Dacă știam că are culoarea asta, nu l-aș fi început…

Horza îi auzi pe ceilalți. Inspiră adânc și se întoarse să se uite la Wubslin. Inginerul îndesat stătea, clipind ușor, în lumina puternică a camerei de comandă. Zâmbi.

— Grozav, zise. Privi în jurul încăperii, continuând să dea din cap. Grozav. În sfârșit.

— Bravo, Horza, strigă Yalson.

Horza auzi celelalte comutatoare, cele mai mari, automatele, conectându-se la întrerupătorul principal pe care el îl închisese, mișcându-se în spațiul de sub picioarele lui. Bâzâiturile umplură camera, și mirosul de praf ars se ridică peste tot în jurul lui, ca izul unui animal care se trezește. Lumina năvăli din stație. Horza și Wubslin verificară câteva aparate de măsură și monitoare, apoi ieșiră.

Stația era puternic iluminată. Scânteia; zidurile cenușiu-închis reflectau benzile de lumină și panourile strălucitoare care acopereau plafonul. Trenul Sistemului de Comandă, văzut acum pentru prima oară așa cum trebuia, umplea stația de la un capăt la altul: un monstru sclipitor de metal, ca o vastă versiune androidă a unei insecte segmentate.

Yalson își scoase casca, își trecu degetele prin părul tuns scurt și privi de jur-împrejur și pe sus, strângând din ochi în lumina puternică alb-gălbuie, care cădea de pe plafonul înalt al stației.

— Așadar, spuse Unaha-Closp plutind spre Horza. Carcasa mașinii sclipea în lumina aspră. Unde anume se află dispozitivul pe care îl căutăm? Se apropie de fața lui Horza. Senzorul tău îl înregistrează? E aici? L-am găsit?

Horza împinse mașina cu o mână.

— Dă-mi timp, robotule. Abia am ajuns aici. Am pornit energia, nu-i așa?

Trecu pe lângă el, urmat de Yalson care încă se uita prin jur, și de Wubslin, și el holbându-se, deși mai mult la trenul lucitor. Înăuntrul lui erau lumini. Stația se umplu de zumzetul motoarelor inactive, de șuieratul recirculatoarelor de aer și al ventilatoarelor. Unaha-Closp pluti în jurul capului lui Horza, mergând cu spatele prin aer și rămânând la nivelul feței bărbatului.

— Ce vrei să spui? Cu siguranță tot ce trebuie să faci e să te uiți la ecran; poți să vezi Mintea acolo sau nu?

Robotul se apropie, coborând să analizeze comenzile și micul ecran de pe manșeta costumului lui Horza. El îl dădu la o parte.

— Recepționez interferențe de la reactor. Horza trase cu ochiul spre Wubslin. O să ne descurcăm.

— Aruncă o privire prin zona de reparații, verifică locul, îi spuse Yalson mașinii. Fă-te util.

— Nu funcționează, nu-i așa? zise Unaha-Closp. Ținea pasul cu Horza, continuând să stea în fața lui și să dea înapoi prin aer. Nebunul ăla cu trei picioare a distrus senzorul de masă de pe palet și acum suntem orbi; ne-am întors de unde am plecat, nu-i așa?

— Nu, rosti Horza nerăbdător, nu-i așa. O să-l reparăm. Și acum, ce-ar fi să faci ceva util?

— Util? exclamă Unaha-Closp cu ceva ce semăna a sentiment. *Util?* Ai uitat cine v-a salvat pieile în tunel când pe drăguțul nostru de ofițer de legătură Idiran l-a apucat amocul?

— *Bine*, robotule, spuse Horza printre dinții încleștați. Ți-am mulțumit. Acum de ce nu vrei să arunci o privire prin stație, în caz că e ceva ce trebuie văzut?

— Ca de exemplu Minți pe care nu le poți depista cu senzorul

de masă stricat de pe costum? Iar voi ce aveți de gând să faceți între timp?

— Ne odihnim. Și ne gândim.

Se opri lângă Xoxarle și verifică legăturile Idiranului.

— Oh, minunat, replică Unaha-Closp batjocoritor. O mulțime de lucruri bune a adus gândirea voastră…

— Pentru Dumnezeu, Unaha-Closp, zise Yalson oftând din greu, te duci sau stai, dar taci!

— Înțeleg! Corect! Unaha-Closp se îndepărtă de lângă ei și se ridică în aer. Atunci plec să nu mă mai vedeți! Ar trebui…

În timp ce vorbea, se îndepărta. Horza strigă acoperindu-i vocea:

— Înainte de a pleca, poți auzi vreo alarmă?

— Cum?

Unaha-Closp se opri. Wubslin, cu o expresie de concentrare dureroasă pe chip, privi în jur la pereții luminoși ai stației, ca și cum ar fi făcut un efort să audă dincolo de frecvențele pe care le putea sesiza urechea.

Unaha-Closp tăcu pentru o clipă, apoi spuse:

— Nu. Nu-i nicio alarmă. Acum plec. O să verific celălalt tren. Când o să consider că ești într-o dispoziție mai bună, o să revin.

Se întoarse și prinse viteză.

— Dorolow ar fi putut auzi alarmele, murmură Aviger, dar nimeni nu-l luă în seamă.

Wubslin ridică ochii la trenul lucind în luminile stației și, la fel ca acesta, și el păru să strălucească din interior.

… ce-i asta? e lumină? îmi imaginez? mor? asta se întâmplă? mor acum, atât de curând? credeam că mi-a mai rămas puțin și nu merit…

lumină! e lumină!

pot vedea din nou!

Sudat în metalul rece de propriul sânge, cu trupul plesnit și contorsionat, mutilat și pe moarte, deschise singurul ochi bun cât putu de mult. Mucusul se uscase pe el și trebui să clipească, încercând să-l limpezească.

Corpul lui era un teritoriu străin de beznă și durere, un continent de furtună.

… Un singur ochi rămas. Un singur braț. Un picior lipsă, pur și simplu retezat. Unul amorțit și paralizat, celălalt rupt (verifică să fie sigur, încercând să-l miște; o durere ca o flacără îl străbătu,

ca un fulger peste peisajul plin de umbre care era trupul și durerea lui), *și fața mea... fața mea...*

Se simțea ca o insectă strivită, abandonată de niște copii după un joc crud într-o după-amiază. Îl crezuseră mort, dar el nu era construit la fel ca ei. Câteva găuri nu însemnau nimic; un membru amputat... ei bine, sângele lui nu se revărsa ca al lor atunci când era îndepărtat un braț sau un picior (își amintea înregistrarea unei disecții umane), și pentru un războinic asta nu reprezenta un șoc; nu ca bietele lor sisteme moi, de carne slabă. Fusese împușcat în față, dar raza sau glonțul nu penetrase învelișul interior cheratinos al creierului, nici nu-i vătămase nervii. În mod similar, ochii îi fuseseră zdrobiți, dar cealaltă parte a feței sale era intactă și putea vedea.

Era atâta lumină. Ochii i se limpeziră și el se uită, fără să se miște, la tavanul stației.

Putea simți cum moare încet; o conștiință interioară care, din nou, ei probabil că nu o aveau. Putea să simtă scurgerea lentă a sângelui în interiorul corpului, presiunea crescând în tors și infiltrarea slabă prin crăpăturile din cheratină. Rămășițele costumului puteau să-l ajute, dar nu să-l salveze. Simțea organele interne cedând rând pe rând: prea multe găuri de la un sistem la altul. Stomacul lui nu va mai putea digera ultima masă, iar plămânul anterior, care în mod normal păstra o rezervă de sânge hiperoxigenat care să fie folosit atunci când corpul avea nevoie de ultimele sale urme de forță, se golea, combustibilul său prețios fiind irosit în bătălia fără șanse pe care trupul lui o ducea împotriva scăderii presiunii sângelui.

Pe moarte... sunt pe moarte... Ce importanță mai are dacă e întuneric sau lumină?

Mărite, tovarăși căzuți, copii și parteneri... oare mă vedeți voi mai bine în strălucirea asta străină, adânc îngropată?

Numele meu e Quayanorl, Mărite, și...

Ideea fu mai strălucitoare decât durerea de când încercase să-și miște piciorul zdrobit, mai strălucitoare decât sclipirea tăcută, fixă a stației.

Spuseseră că se îndreaptă spre stația șapte.

Era ultimul lucru pe care și-l amintea, în afară de imaginea unuia dintre ei plutind prin aer spre el. Probabil acela îl împușcase în față; nu-și amintea cum se întâmplase, dar avea logică... Fusese trimis să vadă dacă era mort. Dar el trăia și

tocmai îi venise o idee. Era una cu bătaie lungă, chiar dacă ar putea-o pune în aplicare, chiar dacă s-ar putea mișca, chiar dacă totul ar fi funcționat... cu bătaie lungă, din toate punctele de vedere... Dar asta ar fi însemnat să facă ceva; ar fi fost un sfârșit potrivit pentru un războinic, orice s-ar întâmpla. Merita durerea.

Se mișcă repede, înainte să se răzgândească, știind că s-ar putea să aibă doar puțin timp (dacă nu era deja prea târziu...). Durerea îl străbătu ca o sabie.

Din gura sa spartă, însângerată, țâșni un strigăt.

Nu-l auzi nimeni. Strigătul răsună în stația luminoasă. Apoi se făcu liniște. Trupul său pulsă în șocul care urmă durerii, dar simți că era liber; sudura de sânge se rupsese. Se putea mișca; în lumină se putea mișca.

Xoxarle, dacă ești încă în viață, în curând s-ar putea să am o mică surpriză pentru prietenii noștri.

— Robotule?

— Ce-i?

— Horza vrea să știe ce faci, spuse Yalson în comunicatorul căștii, uitându-se la Schimbător.

— Cercetez trenul; cel din secțiunea de reparații. *Aș fi spus* dacă aș fi găsit ceva, să știi. Ai făcut să meargă senzorul ăla din costum?

Horza se strâmbă la casca pe care Yalson o ținea pe genunchi; se întinse și opri comunicatorul.

— Deci e adevărat, nu-i așa? zise Aviger, stând pe palet. Cel din costumul tău nu funcționează, așa-i?

— Sunt interferențe de la reactorul trenului, îi spuse Horza bătrânului. Asta-i tot. Ne putem descurca totuși cu el.

Aviger nu părea convins.

Horza deschise o canistră de băut. Se simțea obosit, sfârșit. Acum avea un sentiment de prăbușire, după ce pornise energia, dar nu găsise Mintea. Blestemă senzorul de masă distrus, și pe Xoxarle, și Mintea. Nu știa unde se afla nenorocitul de obiect, dar avea să-l găsească. Însă în acel moment nu voia decât să stea să se relaxeze. Avea nevoie de timp să-și adune gândurile. Își masă capul acolo unde fusese lovit în timpul luptei din stația șase; îl durea, îndepărtat, sâcâitor, în interior. Nimic serios, dar l-ar fi distras dacă nu ar fi fost capabil să-și întrerupă durerea.

— Nu crezi că ar trebui să cercetăm trenul ăsta? zise Wubslin

privind lacom la suprafața curbată din fața lor.

Horza surâse la expresia răpită a inginerului.

— Ba da, de ce nu? Du-te; aruncă o privire.

Dădu din cap spre zâmbetul larg al lui Wubslin, care înghiți o ultimă gură de mâncare și-și înhăță casca.

— Bine. Mda. Aș putea începe chiar acum, spuse el și se îndepărtă repede, trecând pe lângă silueta nemișcată a lui Xoxarle, urcând pe rampă în tren.

Balveda stătea sprijinită cu spatele de zid, cu mâinile în buzunare. Zâmbi în urma spatelui lui Wubslin, care dispărea în interiorul trenului.

— Ai de gând să-l lași să conducă lucrul ăsta, Horza? întrebă ea.

— S-ar putea să trebuiască s-o facă cineva, zise Schimbătorul. Avem nevoie de un mijloc de transport dacă plecăm în căutarea Minții.

— Ce amuzant. Am putea să ne învârtim în cerc la infinit.

— Eu nu, spuse Aviger, răsucindu-se s-o privească pe agenta Culturii. Mă întorc pe *TAC*. N-am de gând să mă învârt pe aici căutând blestematul ăla de computer.

— Bună idee, zise Yalson, uitându-se la bătrân. Te-am putea face un fel de gardian; să te trimitem înapoi cu Xoxarle; doar voi doi.

— Mă duc singur, spuse Aviger cu voce scăzută, evitând ochii lui Yalson. Nu mi-e frică.

Xoxarle îi asculta vorbind. Voci atât de ascuțite, de scârțâitoare. Își încercă din nou legăturile. Cablul intrase câțiva milimetri în cheratină, la umeri, încheieturi și coapse. Îl durea puțin, dar poate că merita. Se tăiase singur, în tăcere, frecându-se cu toată forța pe care o mai putea aduna de locurile unde cablul îl strângea cel mai mult; își irita deliberat învelișul ca o unghie al trupului său. Inspiră adânc și își încordă toți mușchii pe care-i putea încorda fiind legat, și asta îi aduse suficient spațiu ca să se miște, dar avea nevoie de ceva mai mult dacă voia să aibă vreo șansă să evadeze.

Nu avea niciun plan, niciun program; habar n-avea când i s-ar putea ivi ocazia, dar ce altceva putea face? Să stea acolo ca o păpușă împăiată, ca un băiat bun? În timp ce acei viermi agitați cu trupuri moi își scărpinau pieile delicate și încercau să-și dea seama unde se găsea Mintea? Un războinic nu putea face așa

ceva; ajunsese prea departe, îi văzuse pe prea mulți murind…

— Hei! Wubslin deschise o fereastră mică de la etajul superior al trenului și se aplecă în afară, strigând la ceilalți: Lifturile astea funcționează! Tocmai am urcat cu unul! Totul funcționează!

— Da! Yalson îi făcu semn cu mâna. Grozav, Wubslin.

Inginerul se retrase înăuntru. Umblă prin tren, testând, atingând, inspectând comenzile și mașinăriile.

— Destul de impresionant, nu? zise Balveda către ceilalți. Pentru timpul lui.

Horza aprobă, parcurgând trenul cu privirea de la un capăt la altul. Termină băutura din container și îl puse jos pe palet, ridicându-se în picioare.

— Da, așa e. Dar nu prea le-a fost de folos.

Quayanorl se târî pe rampă.

Un nor de fum atârna în stație, abia mișcându-se în circulația slabă a aerului. Ventilatoarele din interiorul trenului funcționau încă, iar vaga deplasare a norului gri-albăstrui venea în mare parte din locurile unde ușile și ferestrele deschise suflau ceața acră de pe platforme, înlocuind-o cu aer curățat de sistemul de filtrare și aer condiționat al trenului.

Se smulse dintre ruine – sfărâmături și bucăți de zid și de tren, chiar așchii și cioburi din propriul costum. Era foarte dificil și lent și deja îi era teamă că va muri înainte chiar de a ajunge la tren.

Picioarele erau inutile. Probabil ar fi fost mai bine dacă și celelalte două ar fi fost retezate.

Se târa cu singurul braț rămas teafăr, apucând marginea rampei și trăgând cât putea de tare.

Efortul îi provoca o durere agonizantă. De fiecare dată când trăgea se gândea că va scădea, dar nu era așa; părea că în fiecare din prea lungile secunde în care se sălta de marginea rampei, iar corpul său rupt, însângerat, se freca de suprafața plină de resturi, prin venele lui curgea acid. Își scutură capul și mormăi pentru sine. Simțea sângele scurgându-i-se prin crăpăturile corpului, care se închiseseră cât stătuse liniștit și acum erau sfâșiate și deschise iar. Simțea lacrimi curgând din singurul ochi care-i mai rămăsese; simțea plânsul lent al fluidului vindecător sudând locul unde celălalt ochi fusese smuls de pe față.

Ușa din fața lui strălucea prin ceața luminoasă, slabul curent

de aer care venea dinspre ea învolburând fumul. Picioarele se târșâiră în urma lui, iar pieptul costumului ară în mișcare printr-un mic val semicircular de resturi de pe suprafața rampei. Apucă iarăși marginea rampei și trase.

Se strădui să nu strige, nu pentru că ar fi crezut că cineva l-ar auzi și ar fi astfel atenționat, ci pentru că toată viața lui, încă de când se ridicase singur pe picioare, fusese învățat să sufere în tăcere. Încercase; își aminti cum Querl-ul de cuib și mama-părinte îl învățau să nu strige, iar lui îi era rușine să nu-i asculte, dar uneori era prea mult. Uneori durerea storcea sunetul din el.

Pe acoperișul stației, unele lumini erau stinse, lovite de focuri rătăcite. Vedea găuri și arsuri în caroseria lucioasă a trenului și habar n-avea ce stricăciuni i-ar fi putut provoca, dar nu se putea opri acum. Trebuia să meargă mai departe.

Auzea trenul. Îl putea asculta așa cum un vânător ascultă un animal sălbatic. Trenul trăia; rănit – unele dintre motoarele zumzăitoare sunau ca și cum ar fi fost avariate – dar trăia. *El* murea, dar avea să facă tot posibilul să captureze fiara.

— Tu ce crezi? îl întrebă Horza pe Wubslin.

Îl urmărise pe inginer sub unul din boghiurile trenului Sistemului de Comandă, unde atârna cu capul în jos examinând motoarele roților. Horza îl rugase pe Wubslin să arunce o privire la micul dispozitiv care constituia corpul principal al senzorului de masă de pe pieptul costumului lui.

— Nu știu, zise Wubslin clătinând din cap; avea casca pusă și vizorul coborât, folosind ecranul ca să mărească imaginea senzorului. E atât de mic. Ar trebui să-l duc înapoi pe *TAC* ca să mă uit cum trebuie la el. Nu mi-am adus toate uneltele cu mine. Scoase un sunet enervat. *Pare* în regulă; nu văd nicio defecțiune evidentă. Poate reactoarele îl scot din funcțiune.

— La naiba. Atunci va trebui să mergem să căutăm.

Îl lăsă pe Wubslin să închidă micul capac de vizitare din partea din față a costumului.

Inginerul se aplecă pe spate și-și ridică vizorul.

— Singura problemă este, spuse posac, că dacă reactoarele interferează, nu prea are sens să luăm trenul ca să căutăm Mintea. Va trebui să folosim tubul de tranzit.

— O să căutăm mai întâi în stație, zise Horza.

Se ridică. Prin fereastră, dincolo de platforma stației, o putea vedea pe Yalson în picioare urmărind-o pe Balveda, care se

plimba încet pe podeaua de rocă netedă. Aviger încă mai stătea pe palet. Xoxarle era în picioare, legat de grinzile podului de acces.

— E OK dacă urc pe puntea de comandă? întrebă Wubslin.

Horza privi fața largă, deschisă a inginerului.

— Da, de ce nu? Totuși, nu încerca încă să-l pui în mișcare.

— OK, zise Wubslin părând fericit.

— Schimbătorule? rosti Xoxarle, când Horza cobora de pe rampa de acces.

— Ce-i?

— Cablurile astea: sunt prea strânse. Mă taie.

Horza se uită atent la cablurile din jurul brațelor Idiranului.

— Ce păcat, zise.

— Mă taie la umeri, picioare și încheieturi. Dacă presiunea continuă, o să taie până la vasele de sânge; aș urî să mor într-o manieră atât de neelegantă. Mi-ar plăcea să-mi spulberi capul, dar felierea asta lentă e lipsită de demnitate. Îți spun asta doar pentru că am început să cred că într-adevăr intenționezi să mă duci înapoi la flotă.

Horza se duse în spatele Idiranului să se uite la punctele unde cablurile se încrucișau peste încheieturile lui Xoxarle. Spunea adevărul; cablurile îl tăiaseră ca o sârmă prin scoarța unui copac. Schimbătorul se încruntă.

— N-am mai pomenit să se întâmple așa ceva, zise el cefei nemișcate a Idiranului. Ce pui la cale? Pielea ta e mai tare decât atât.

— Nu pun nimic la cale, omule, zise plictisit Xoxarle, oftând din greu. Corpul meu e rănit; încearcă să se refacă. Din necesitate a devenit mai flexibil, mai puțin dur, încercând să reconstruiască părțile avariate. Of, dacă nu mă crezi, n-are importanță. Dar nu uita că te-am avertizat.

— O să mă gândesc la asta, spuse Horza. Dacă devine prea rău, strigă.

Se strecură printre grinzi înapoi în stație și se îndreptă spre ceilalți.

— *Eu* va trebui să mă gândesc la *asta*, cugetă încet Xoxarle. Nu se cade ca războinicii să „strige” pentru că au dureri.

— Așadar, îi zise Yalson Schimbătorului, Wubslin e fericit?

— E îngrijorat că nu va apuca să conducă trenul. Robotul ce face?

— Pierde vremea uitându-se prin celălalt tren.

— Bine, să-l lăsăm acolo, zise Horza. Noi doi putem cerceta stația. Aviger?

Se uită la bătrân, care folosea o bucată mică de plastic ca să-și scoată resturile de mâncare dintre dinți.

— Ce? făcu Aviger, privindu-l suspicios pe Schimbător.

— Păzește-l pe Idiran. Noi ne ducem să aruncăm o privire prin stație.

Aviger ridică din umeri.

— În regulă. Cred. Nu-s prea multe locuri în care să mă pot duce deocamdată.

Analiză capătul bucății de plastic.

Se întinse, se agăță de capătul rampei și trase. Înaintă pe un val de durere. Apucă marginea ușii trenului și se săltă iar. Alunecă de pe rampă pe podeaua din interiorul trenului.

Când fu cu totul înăuntru, se odihni.

Acum mâna îi obosise și îl durea. Nu era durerea acută, tăioasă din răni, dar îl îngrijora mai mult. Îi era teamă că în curând mâna îi va amorți, că va deveni prea slabă ca să mai apuce, iar el nu va mai fi în stare să se târască.

Cel puțin acum drumul era orizontal. Mai avea să se târască un vagon și jumătate, dar nu mai era nicio pantă. Încercă să se uite în urmă, în spate și în jos spre locul în care zăcuse, dar nu reuși decât o scurtă privire înainte să-și lase capul să cadă. Pe rampă se vedea o dâră răzuită și însângerată, ca și când o mătură ar fi fost pătată cu vopsea purpurie și trasă prin praful și sfărâmăturile de pe suprafața de metal.

N-avea rost să se uite în urmă. Singura sa cale era înainte; îi mai rămăsese numai puțin timp. Într-o jumătate de oră sau mai puțin va fi mort. Ar fi vrut să stea mai mult întins pe rampă, dar mișcarea îi scurtase viața, grăbind forțele care îl storceau constant de putere și vitalitate.

Se împinse spre coridorul longitudinal.

Cele două picioare inutile, zdrobite, alunecau după el, pe un strat subțire de sânge.

— Schimbătorule!

Horza se încruntă. El și Yalson hotărâseră să arunce o privire prin stație. Idiranul îl strigă pe Horza când se afla la numai câțiva pași de paletul pe care stătea acum Aviger, cu o expresie de lehamite și ținând pistolul îndreptat aproximativ în direcția

Balvedei, în timp ce agenta Culturii continua să pășească în sus și-n jos.

— Da, Xoxarle?

— Cablurile astea. În curând o să mă taie felii. Îți spun asta numai pentru că până acum ai evitat cu grijă să mă distrugi; ar fi păcat să mor accidental, din cauza unei neglijențe. Te rog, vezi-ți de drum dacă nu vrei să fii deranjat.

— Vrei să-ți slăbesc legăturile?

— Doar puțin. Nu sunt deloc elastice și ar fi mai bine dacă aș putea respira fără să mă disec.

— Dacă încerci ceva de data asta, îi spuse Horza Idiranului, apropiindu-se de el cu pistolul ațintit spre fața acestuia, îți zbor ambele brațe și cele trei picioare și te duc acasă pachet.

— Cruzimea cu care mă amenințí m-a convins, omule. Evident știi cu ce rușine tratăm protezele, chiar dacă sunt rezultatul rănilor căpătate în lupte. O să mă port frumos. Numai slăbește-mi puțin legăturile, ca un bun aliat.

Horza lărgi puțin cablurile în locurile unde tăiau trupul lui Xoxarle. Comandantul de secțiune se mișcă și scoase pe gură un sunet ca un oftat puternic.

— E mult mai bine, micuțule. Mult mai bine. Acum o să trăiesc ca să înfrunt orice pedeapsă îți imaginezi tu că mi se cuvine.

— Depinde, replică Horza. Dacă *respiră* ostil, îi spuse lui Aviger, împușcă-l în picioare.

— O, da, domnule, zise Aviger salutând.

— Speri să dai peste Minte, Horza? îl întrebă Balveda. Încetase să mai meargă încoace și-ncolo și stătea în fața lui și a lui Yalson cu mâinile în buzunare.

— Nu se știe niciodată, Balveda.

— Jefuitor de morminte, zise Balveda cu un surâs leneș.

Horza se întoarse spre Yalson.

— Spune-i lui Wubslin că plecăm. Roagă-l să stea cu ochii pe platformă; să se asigure că Aviger nu adoarme.

Yalson îl apelă pe Wubslin prin comunicator.

— Mai bine ai veni cu noi, îi zise Horza Balvedei. Nu-mi place să te las aici cu tot echipamentul ăsta pornit.

— Oh, Horza, zâmbi Balveda, nu ai încredere în mine?

— Ia-o înainte și taci, spuse Horza cu glas obosit, indicând direcția în care voia să meargă.

Balveda ridică din umeri și porni.

— Trebuie să vină și ea? întrebă Yalson mergând alături de Horza.

— Am putea s-o închidem.

Se uită la Yalson, care dădu din umeri.

— Of, ce naiba, zise.

Unaha-Closp plutea prin tren. Afară vedea zona de reparații și întreținere, toate mașinăriile din ea – strunguri și forje, instalații de sudură, brațe articulate, piese de schimb, macarale uriașe, un singur pod rulant suspendat, îngust – sclipind în luminile puternice de deasupra.

Trenul era destul de interesant; vechile tehnologii ofereau lucruri care meritau privite și piese care meritau atinse și investigate, dar Unaha-Closp era fericit mai mult să fie singur un timp. După câteva zile considerase compania oamenilor plicticoasă, iar atitudinea Schimbătorului îl stresa cel mai mult. Omul era un rasist! *Eu, o simplă mașină*, gândi Unaha-Closp, *cum îndrăznește!*

Se simțise bine când reușise să reacționeze primul în tunele, probabil salvându-i pe câțiva dintre ceilalți – salvându-l poate și pe nerecunoscătorul de Schimbător – doborându-l pe Xoxarle. Oricât de neplăcut i-ar fi fost să admită, robotul fusese mândru când Horza îi mulțumise. Dar asta nu schimbase prea mult percepția omului; probabil uitase ce se întâmplase sau încerca să-și spună că fusese doar o aiureală de moment a unei mașini confuze: o ciudățenie. Numai Unaha-Closp știa ce simțise, numai el știa de ce riscase să se avarieze ca să-i protejeze pe oameni. Sau *ar trebui* să știe, își spuse cu tristețe. Poate că n-ar fi trebuit să se ostenească; poate ar fi trebuit să-l lase pe Idiran să-i împuște. Pur și simplu păruse a fi lucrul potrivit pe care să-l facă în acel moment. *Fraiere*, își spuse Unaha-Closp.

Alunecă prin spațiile luminoase, pline de zumzete ale trenului, el însuși ca o parte detașată de mecanism.

Wubslin se scărpină în cap. Se oprise lângă carul reactorului pe drumul către puntea de comandă. Unele dintre ușile carului nu se deschideau. Trebuiau să aibă vreun fel de închizătoare de siguranță, probabil controlate de pe puntea de comandă sau cabina de navigație, sau puntea de bază, sau cum numeau ei porțiunea din față de unde se conducea trenul. Privi afară pe fereastră, amintindu-și ce-i ordonase Horza.

Aviger stătea pe palet, cu pistolul îndreptat spre Idiran, care

stătea nemișcat lipit de grinzi. Wubslin își mută privirea, încercă încă o dată ușa către zona reactorului, apoi clătină din cap.

Mâna, brațul, slăbeau. Deasupra lui, rânduri de scaune erau așezate cu fața la ecranele goale. Se târî apucându-se de picioarele scaunelor; ajunsese aproape pe coridorul care conducea la vagonul din față.

Nu era sigur cum va trece prin coridor. De ce se putea agăța acolo? N-avea sens să-și facă griji acum în legătură cu asta. Apucă un alt picior de scaun și trase.

De pe terasa care dădea spre zona de reparații, puteau vedea capătul trenului, cel în care se găsea robotul. În echilibru peste podeaua afumată a zonei de întreținere, suprafața lucioasă a trenului, cuibărită în scobitura de pe peretele opus al tunelului, părea o navă spațială lungă și suplă, iar roca întunecată din jurul ei ca spațiul lipsit de stele.

Yalson privea încruntată spatele agentei Culturii.

— E mult prea docilă, Horza, zise ea suficient de tare cât să audă bărbatul.

— În ceea ce mă privește, e bine. Cu cât mai docilă, cu atât mai bine pentru mine.

Yalson clătină ușor din cap, fără să-și ia ochii de la femeia pe care o avea în fața ei.

— Ba nu, ne cântă în strună. Până acum nu s-a ostenit; a știut că nu-și poate permite să lase să se întâmple ceva. A tras o altă carte pe care o poate juca și acum se relaxează până când va trebui s-o folosească.

— Asta crezi tu, îi spuse Horza. Hormonii dau tot ce e mai bun în tine, devii suspicioasă și clarvăzătoare.

Ea se uită la el, transferându-și încruntarea de la Balveda la Schimbător. Ochii i se îngustară.

— *Ce?*

Horza ridică mâna liberă.

— O glumă, zâmbi.

Yalson nu părea convinsă.

— Pune ceva la cale. Îmi dau seama, zise. Dădu din cap. O simt.

Quayanorl se târî prin coridorul de legătură. Împinse ușa dinspre vagon, trăgându-se lent de-a curmezișul podelei. Începuse să uite de ce făcea asta. Știa că trebuie să se grăbească, să meargă înainte, să continue să se deplaseze, dar

nu-și mai putea aminti exact ce scop aveau toate astea. Trenul era un labirint de tortură, proiectat ca să-l chinuiască.

Mă târăsc spre moarte. Cumva chiar și când voi ajunge la sfârșit, unde nu mă voi mai putea târî, voi continua. Îmi amintesc că m-am gândit mai devreme la asta; dar la ce mă gândeam? Mor când ajung în zona de control a trenului și îmi continui călătoria de cealaltă parte, în moarte? Oare la asta mă gândeam?

Sunt ca un copilaș, mergând de-a bușilea pe podea... Vino la mine, micuțule, spune trenul.

Căutam ceva, dar nu-mi amintesc... exact... ce...

Se uitară prin caverna uriașă, căutând, apoi urcară treptele ce duceau la galeria de acces spre secțiunile de locuit și magazii.

Balveda se opri la marginea terasei largi care înconjura grota, la jumătatea distanței dintre podea și plafon. Yalson o urmărea pe agenta Culturii în timp ce Horza deschidea ușile camerelor. Balveda privea peste spațiul grotei, cu mâinile lungi sprijinite de parapet. Bara superioară a acestuia se afla la nivelul umerilor Balvedei; nivelul taliei celor care construiseră Sistemul de Comandă.

Alături de locul unde stătea Balveda, un pod rulant lung traversa grota, suspendat pe cabluri de tavan și ducând până la terasa de pe partea opusă, unde un tunel îngust și luminat puternic se afunda în rocă. Balveda privi de-a lungul podului îngust până la gura îndepărtată a tunelului.

Yalson se întrebă dacă femeia Culturii se gândea s-o ia la fugă peste pod, dar știa că nu era așa, și apoi se întrebă dacă nu cumva își dorea ca Balveda să încerce, pentru ca ea s-o poată împușca, doar ca să scape de ea.

Balveda își mută privirea de la podul rulant, iar Horza deschise ușile secțiunii locuibile.

Xoxarle își încordă umerii. Cablurile se deplasară puțin, lunecând și retrăgându-se.

Omul pe care îl lăsaseră să-l păzească părea obosit, poate chiar somnoros, dar Xoxarle nu credea că ceilalți vor sta departe mult timp. Nu-și permitea să facă prea multe acum, în caz că Schimbătorul se întorcea și observa cum fuseseră mișcate legăturile. Oricum, deși era departe de a fi cel mai interesant mod în care se puteau aranja lucrurile, părea că există o bună șansă ca oamenii să nu fie capabili să găsească

acel presupus computer conștient pe care îl căutau cu toții. În acest caz, probabil cel mai bun curs al acțiunii ar fi să nu facă nimic. I-ar lăsa pe micuți să-l ducă pe nava lor. Probabil cel numit Horza intenționa să ceară o răscumpărare pentru el; asta i se păruse lui Xoxarle a fi cea mai probabilă explicație pentru faptul că-l ținuseră în viață.

Flota ar putea să plătească pentru reîntoarcerea unui războinic, cu toate că familiei lui Xoxarle i se interzisese oficial să facă asta, și oricum nu erau bogați. Nu era hotărât dacă voia să trăiască și poate să compenseze umilința de a fi fost capturat și răscumpărat prin faptele sale viitoare sau să facă tot posibilul fie să evadeze, fie să moară. Acțiunea îl atrăgea cel mai mult; era crezul luptătorilor. Când ai îndoieli, acționează.

Bătrânul se ridică de pe palet și se plimbă prin jur. Se apropie de Xoxarle suficient cât să inspecteze cablurile, dar le aruncă numai o privire superficială. Xoxarle se uită la pistolul laser purtat de om. Mâinile lui mari, legate împreună la spate, se deschiseră și se închiseră încet, fără ca el să se gândească.

Wubslin ajunse pe puntea de comandă din fața trenului. Își scoase casca și o puse pe consolă. Se asigură că nu atingea niciun buton, ci acoperea doar câteva mici panouri neluminate. Rămase în mijlocul încăperii, privind în jur cu ochii larg deschiși, fascinați.

Trenul vibra sub picioarele lui. Cadrane și aparate de măsură, ecrane și panouri indicau starea de pregătire a trenului. Își aruncă ochii peste comenzi, veni în fața celor două scaune enorme orientate peste consola principală către sticla armată care alcătuia o parte din fruntea abruptă și înclinată a trenului. Tunelul din față era întunecos, cu excepția unor mici lumini aprinse pe pereții laterali.

La cincizeci de metri în față, un ansamblu complex de puncte însoțea șinele în două tuneluri. Un drum ducea drept înainte, unde Wubslin vedea spatele celuilalt tren; celălalt tunel se curba, ocolind zona de reparații și întreținere, și oferea o scurtătură spre stația următoare.

Wubslin atinse sticla, întinzând brațul peste consolă, ca să simtă suprafața rece, netedă. Rânji în sinea lui. Sticlă: nu era un ecran. Prefera așa. Proiectanții avuseseră ecrane holografice, superconductori și levitație magnetică – le utilizaseră pe toate în tuburile de tranzit –, dar pentru principala lor operă nu se

jenaseră să rămână la o tehnologie aparent rudimentară, dar mai rezistentă la avarii. Astfel că trenul avea sticlă armată și rula pe șine de metal. Wubslin își frecă palmele încet și se uită la mulțimea de instrumente și comenzi.

— Drăguț, murmură el.

Se întrebă dacă și-ar putea da seama care dintre comenzi deschideau ușile închise ale carului reactorului.

Quayanorl ajunse pe puntea de comandă.

Era neatinsă. La nivelul podelei, puntea se compunea din picioare metalice de scaune, panouri atârnând deasupra lor și lumini strălucitoare pe tavan. Se săltă pe podea, străbătut de durere, gemând pentru sine, încercând să-și amintească de ce venise până aici.

Își odihni capul pe podeaua rece. Trenul bâzâia, vibrând sub fața lui. Încă mai trăia; era avariat și, la fel ca el, niciodată nu avea să se facă bine, dar încă mai trăia. Intenționase să facă ceva, știa asta, dar deocamdată totul îi scăpa. Ar fi vrut să plângă de frustrare, dar parcă nu îi mai rămăsese energie nici pentru lacrimi.

Despre ce era vorba? se întrebă (în timp ce trenul bâzâia). *Voiam... voiam... ce?*

Unaha-Closp se uită prin interiorul carului reactorului. La început o mare parte fusese inaccesibilă, dar robotul găsi în cele din urmă o cale printr-o conductă pentru cabluri.

Hoinări prin vagonul lung, observând cum funcționa sistemul: ecranele absorbante căzute care preveneau supraîncălzirea pilei, scuturile pentru uraniul rezidual proiectate să protejeze fragilele trupuri umanoide, conductele schimbătoarelor de căldură care transferau temperatura reactorului în bateriile unor mici boilere de unde aburii acționau generatoarele pentru producerea energiei care punea în mișcare roțile trenului. Totul foarte rudimentar, gândi Unaha-Closp. Complicat și rudimentar în același timp. Existau atâtea puncte care puteau face lucrurile să meargă prost, cu toate sistemele lor de siguranță.

Cel puțin, dacă el și oamenii erau nevoiți să se deplaseze cu aceste arhaice locomotive nuclearo-electrice cu aburi, vor folosi energia din sistemul principal. Robotul ajunse să fie de acord cu Schimbătorul; Idiranii trebuie să fi fost nebuni să încerce să repună în funcțiune aceste antichități.

— *Dormeau* în chestiile astea?

Yalson privea plasele suspendate. Ea, Horza și Balveda stăteau în ușa unei grote largi care fusese dormitorul oamenilor morți cu mult timp în urmă, cei care lucraseră la Sistemul de Comandă. Balveda încercă una dintre plase. Erau ca niște hamacuri deschise, întinse între stâlpii care atârnau din tavan. Aproximativ o sută astfel de paturi umpleau încăperea, ca niște plase de pescuit întinse la uscat.

— Presupun că le considerau confortabile, spuse Horza.

Se uită în jur. Nu exista niciun loc în care Mintea să se fi putut ascunde.

— Să mergem, zise. Hai, Balveda.

Balveda părăsi patul-plasă care se legăna ușor și se întrebă dacă pe acolo se găsea vreo baie sau vreun duș funcționale.

Se întinse spre consolă. Trase din toate puterile și ajunse cu capul pe scaun. Își folosi mușchii gâtului și brațul slăbit, dureros, ca să se salte. Își împinse torsul și-l răsuci. Icni când unul dintre picioare se prinse de partea de dedesubt a scaunului și aproape căzu înapoi. Însă în final se așeză pe scaun.

Privi la comenzile aglomerate și dincolo de sticla armată în tunelul larg din fața frunții oblice a trenului; luminile punctau zidurile negre; șinele de oțel șerpuiau lucioase în depărtare.

Quayanorl fixă spațiul nemișcat și tăcut și avu un sentiment scurt, crunt, de victorie; tocmai își amintise de ce se târâse până acolo.

— Asta e? întrebă Yalson.

Se aflau în camera de comandă, de unde erau monitorizate propriile funcții ale complexului stației. Horza pornise câteva ecrane, verificând cifrele, și acum stătea la consolă folosind camerele teleghidate ale stației ca să arunce o ultimă privire prin coridoare și încăperi, tunele, puțuri și caverne. Balveda era cățărată pe un alt scaun enorm, legănându-și picioarele, arătând ca un copil pe scaunul unui adult.

— Asta e, zise Horza. Am verificat stația; doar dacă nu e într-unul din trenuri, Mintea nu e aici.

Comută la camerele altor stații, parcurgându-le în ordine crescătoare. Făcu o pauză la stația cinci, privind în jos de pe plafonul grotei la trupurile celor patru medjeli și epava rudimentarului tun al Minții, apoi comută la camera de pe acoperișul stației șase…

Încă nu m-au descoperit. Nu-i pot auzi bine. Nu le pot auzi

decât pașii. Știu că sunt aici, dar nu-mi dau seama ce fac. Oare îi păcălesc? Am detectat un senzor de masă, dar semnalul lui a dispărut. Mai există unul. Îl au cu ei, dar probabil nu funcționează corect; poate că sunt așa amăgiți cum sper, iar trenul mă salvează. Ce ironic.

Probabil au capturat un Idiran. Simt un alt ritm în pașii lor. Merg toți pe jos sau unii au AG-uri? Cum au ajuns aici? Ar putea oare să fie Schimbătorii de la suprafață?

Mi-aș da jumătate din capacitatea memoriei pentru o altă dronă. M-am ascuns, dar mă aflu într-o capcană. Nu pot să văd și nu pot să aud cum trebuie. Nu pot decât să simt. Urăsc asta. Aș vrea să știu ce se petrece.

Quayanorl fixa comenzile din fața lui. Își dăduseră seama de multe dintre funcțiunile lor mai devreme, înainte de sosirea oamenilor. Trebuia să-și amintească acum totul din nou. Ce avea de făcut prima dată? Se aplecă în față, clătinându-se nesigur pe scaunul cu formă ciudată. Acționă o serie de comutatoare. Luminile clipiră; auzi declicuri.

Era atât de greu să-și amintească. Atinse leviere, întrerupătoare și butoane. Aparatele de măsură și cadranele prezentară noi date. Ecranele licăriră; cifrele începură să clipească. Se auzeau zgomote slabe, bipuri și țiuituri. Credea că face ceea ce trebuie, dar nu era sigur.

Unele dintre comenzi se găseau prea departe și, pentru a ajunge la ele, era nevoit să se târască pe jumătate deasupra consolei, atent să nu le modifice pe cele deja activate, apoi se arunca înapoi în scaun.

Trenul vibra acum; îl putea simți mișcându-se. Motoarele se roteau, aerul șuiera, difuzoarele țiuiau și păcăneau. Reușise ceva. Trenul nu se deplasa, dar el îl aducea încet în punctul în care ar fi putut s-o facă.

Totuși, vederea i se încețoșa.

Clipi și scutură capul, dar ochiul îi ceda. Imaginea din fața lui devenise cenușie; trebuia să fixeze atent comenzile și ecranele. Luminile de pe peretele din față al tunelului, retrăgându-se în depărtările întunecate, păreau că se estompează. Ar fi putut crede că energia scade, dar știa că nu e așa. Capul îl durea, adânc, înăuntru. Probabil statul în poziție așezat provoca asta, sângele care se scurgea.

Oricum, murea destul de repede, și acum trupul devenise și

mai presant. Lovi butoanele, mișcă niște manete. Trenul ar fi trebuit să se deplaseze, să se încordeze; dar rămase nemișcat.

Ce-i mai rămânea de făcut? Se întoarse în punctul lui de repaus; panourile clipeau. Desigur: ușile. Lovi sectoarele apropiate ale consolei și auzi zgomote de alunecări, huruituri; iar jumătate din panouri se stinseră. Însă nu toate. Probabil unele dintre uși erau blocate. O altă comandă scurtcircuită dispozitivele lor de siguranță; panourile rămase se întunecară.

Încercă iar.

Lent, ca un animal întinzându-se după hibernare, trenul Sistemului de Comandă, cu toți cei trei sute de metri ai săi, se încordă; vagoanele traseră ceva mai mult unul de celălalt, întinzându-se, pregătindu-se.

Quayanorl simți slaba mișcare și vru să râdă. Mergea. Probabil durase mult prea mult, probabil acum era prea târziu, dar cel puțin făcuse ceea ce își propusese să facă, în ciuda tuturor piedicilor și a durerii. Preluase comanda lungii fiare argintii și, numai cu puțin noroc, le va da în sfârșit oamenilor ceva la care să se gândească. Și-i va arăta Bestiei de la Barieră ce credea el despre prețiosul său monument.

Nervos, temându-se că totuși nu va funcționa, după tot efortul și agonia lui, apucă maneta despre care el și Xoxarle deciseseră că stăpânea puterea din motoarele principale ale roților, apoi o împinse până la capăt în poziția de pornire. Trenul se scutură, mârâi, dar nu se mișcă.

Cu singurul lui ochi, cel cu vedere cenușie, începu să plângă, înecându-se în lacrimi.

Trenul țâșni, un zgomot de metal sfâșiat venind din spate. Fu aproape aruncat din scaun. Trebui să se agațe de marginea lui, apoi se aplecă înainte ca să apuce maneta care revenise pe poziția inițială de oprit. Urletul din capul lui creștea mereu; tremura de epuizare și emoție; împinse din nou maneta.

Sfărâmăturile blocau una dintre uși. Echipamentul de sudură atârna sub carul reactorului, fâșii de metal smulse din caroseria trenului ieșeau în afară ca niște fire rebele pe o blană prost pieptănată. Grămezi de rămășițe acopereau șinele pe laturile ambelor poduri rulante, și o întreagă rampă, cea pe care Xoxarle fusese îngropat pentru un timp, se prăbușise peste o parte a unui vagon atunci când fusese eliberată.

Gemând și murmurând de parcă propriile tentative de

mișcare ar fi fost la fel de dureroase cum fuseseră ale lui Quayanorl, trenul se clătină iarăși. Roțile făcură o jumătate de rotație, apoi se opriră când rampa strivită se blocă în podul de acces. Un sunet ascuțit veni dinspre motoarele trenului. Pe puntea de comandă răsunară alarmele, aproape prea acut pentru urechile rănite ale Idiranului. Cadranele clipiră, acele indicatoare urcară în zonele de pericol, ecranele se umplură de informații.

Rampa începu să se rupă despărțindu-se de tren, săpând un canal cu margini zimțate în suprafața vagonului pe măsură ce trenul își croia drum cu forța înainte.

Quayanorl privea cum se apropie buza gurii tunelului.

Și mai multe resturi se frecară de podul de acces anterior. Echipamentul de sudură de sub carul reactorului zgârie podeaua netedă până ajunse la bordura de piatră care înconjura un șanț de inspecție; se blocă acolo, apoi se rupse, zdrăngănind pe fundul adânciturii. Trenul înainta lent ca un piston.

Cu un scrâșnet, rampa prinsă de ansamblul de acces posterior se eliberă, azvârlind arcuri de aluminiu și tuburi de oțel, jupuind pielea de plastic și aluminiu a vagonului de care fusese atașată. Un colț al rampei era înghesuit sub tren, acoperind o șină; roțile ezitară în dreptul lui, legăturile dintre vagoane se întinseră, până ce puterea de înaintare lent acumulată învinse rampa. Se curbă, structurile sale comprimându-se, și roțile se rostogoliră peste ea, căzând cu o bufnitură de cealaltă parte și continuându-și mersul pe șină. Următoarele roți zăngăniră pe deasupra aproape fără nicio pauză.

Quayanorl se lăsă pe spate. Tunelul se năpusti spre tren și păru să-l înghită; imaginea stației dispăru încet. Ziduri întunecate alunecau încet de ambele părți ale punții de control. Trenul încă mai tremura, dar prindea treptat viteză. O serie de izbituri și scrâșnete îi spuneau lui Quayanorl că vagoanele se târau în urma lui, printre sfărâmături, peste șinele lucioase, pe lângă epavele macaralelor, ieșind din stația avariată.

Primul vagon trecu încet la pas, următorul puțin mai repede, carul reactorului și mai repede, iar ultimul vagon într-o alergare ușoară.

Fumul se luă după trenul plecând, apoi pluti înapoi și se ridică din nou pe plafon.

… Camera din stația șase, unde avusese loc lupta, unde

muriseră Dorolow și Neisin și celălalt Idiran fusese lăsat mort, nu mai funcționa. Horza încercă s-o activeze de câteva ori, dar ecranul rămânea întunecat. Un indicator de avarie clipi. Horza trecu repede peste imaginile celorlalte stații de pe circuit, apoi stinse ecranul.

— Ei bine, totul pare să fie în regulă. Se ridică. Hai să ne întoarcem la tren.

Yalson le transmise asta lui Wubslin și robotului; Balveda se lăsă să alunece de pe uriașul scaun și, cu ea în față, ieșiră din camera de comandă.

În spatele lor, un ecran de monitorizare a energiei – unul dintre primele deschise de Horza – înregistra o scurgere masivă de energie în circuitele de alimentare ale locomotivelor, indicând că undeva, în tunelele Sistemului de Comandă, se mișca un tren.

13 Sistemul de Comandă: Terminus

— Se pot învăța foarte multe din propriile întâmplări. Îmi aduc aminte de o rasă care s-a ridicat împotriva noastră – oh, cu mult timp în urmă, cu mult mai mult decât mă pot eu gândi. Concepția lor era că galaxia le aparține și justificau această erezie printr-o credință blasfematoare privind aspectul. Erau ființe acvatice, creierul lor și organele principale fiind adăpostite într-o teacă mare centrală din care ieșeau câteva brațe mari sau tentacule. Acele tentacule erau groase lângă corp, subțiri la vârf și mărginite cu ventuze. Zeul lor acvatic se presupunea că ar fi creat galaxia după imaginea lor. Vedeți? Au crezut asta pentru că aveau o oarecare asemănare fizică cu marea lentilă care este căminul nostru, al tuturor – chiar ducând analogia atât de departe încât comparau ventuzele tentaculelor lor cu roiurile globulare – și în consecință aceasta le-ar aparține. Cu toată idioțenia acestei credințe păgâne, au prosperat și au devenit puternici; niște adversari destul de respectabil în realitate.

— Hmm, făcu Aviger. Fără să ridice ochii, întrebă: Cum se numeau?

Xoxarle murmură:

— Numele lor... Idiranul se gândi mult... Cred că își spuneau... Fanch.

— N-am auzit niciodată de ei, zise Aviger.

— Nu, n-aveai cum, hârâi Xoxarle. I-am anihilat noi.

Yalson îl văzu pe Horza fixând ceva pe podea lângă ușa care ducea înapoi în stație. Continuă s-o supravegheze pe Balveda, dar întrebă:

— Ce ai găsit?

Horza scutură din cap, se aplecă să culeagă ceva de pe jos, apoi se opri.

— Cred că e o insectă, zise el incredul.

— Măi să fie, făcu Yalson neimpresionată.

Balveda veni să arunce o privire, urmărită de pistolul lui Yalson. Horza clătina din cap, urmărind insecta târându-se pe podeaua tunelului.

— Ce naiba caută asta aici? zise.

Yalson se încruntă când îl auzi spunând asta, îngrijorată de nota de panică din glasul bărbatului.

— Probabil chiar noi am adus-o jos, spuse Balveda ridicându-se în picioare. Pe palet sau în costumul cuiva, pun prinsoare.

Horza coborî pumnul peste mica ființă, strivind-o, frecând-o de roca închisă la culoare. Balveda păru surprinsă. Yalson se încruntă și mai tare. Horza se holbă la urma lăsată pe jos, își șterse mănușa, apoi privi în sus, cu regret.

— Îmi pare rău, îi spuse Balvedei, oarecum jenat... Nu m-am putut opri să nu mă gândesc la musca aia de pe *Sfârșitul Invenției*... S-a dovedit a fi animăluțul tău, îți amintești?

Se ridică și plecă repede în stație. Balveda dădu din cap, privind în jos la mica pată de pe podea.

— Ei bine, zise ea arcuindu-și o sprânceană, e și ăsta un mod de a-i dovedi nevinovăția.

Xoxarle se uită la bărbatul și cele două femei care se întorceau în stație.

— Nimic, micuțule? întrebă.

— O mulțime de lucruri, Comandant de Secțiune, replică Horza, apropiindu-se de Xoxarle și verificându-i legăturile.

Idiranul mormăi.

— Tot strânse sunt, aliatule.

— Ce păcat. Încearcă să răsufli.

— Ha! râse Xoxarle și crezu că poate omul ghicise. Dar el se întoarse și îi spuse bătrânului care îl păzise:

— Aviger, noi ne urcăm în tren. Ține-i companie prietenului

nostru; încearcă să nu adormi.

— Slabe speranțe, dacă el trăncănește tot timpul, mormăi bătrânul Aviger.

Ceilalți trei oameni intrară în tren în timp ce Xoxarle continua să vorbească.

Într-una dintre secțiunile trenului se găseau hărți luminoase care spuneau cum arătase Lumea lui Schar pe vremea când fusese construit Sistemul de Comandă, orașele și statele fiind indicate pe continente, țintele aflându-se într-unul dintre statele de pe unul dintre continente, bazele de rachete, bazele aeriene și porturile navale aparținând proiectanților Sistemului aflându-se în alt stat, pe alt continent.

Erau indicate două calote de gheață, dar restul planetei era acoperit de stepă, savană, deșert, pădure și junglă. Balveda ar fi vrut să rămână să se uite la hărți, dar Horza o împinse printr-o altă ușă, care ducea spre partea din față a trenului.

Stinse din mers luminile din spatele hărților, și suprafața sclipitoare a oceanelor albastre, verdele, galbenul, brunul și portocaliul pământului, albastrul râurilor și roșul orașelor și al linilor de comunicații se cufundară încet într-un întuneric cenușiu.

O-ho.

Sunt mai mulți în tren. Trei, cred. Vin dinspre spate. Ce se va întâmpla acum?

Xoxarle inspiră, expiră. Își încordă mușchii și cablurile alunecară pe plăcile de cheratină. Se opri, când privirea rătăcitoare a bătrânului se fixă asupra lui.

— Tu ești Aviger, nu-i așa?

— Așa mi se spune, răspunse bătrânul.

Stătea în picioare uitându-se la Idiran, de la cele trei picioare ale lui Xoxarle cu trei degete ca niște dale și manșoane rotunde în jurul gleznelor, peste genunchii care păreau a avea apărători, masiva centură pelviană și pieptul plat, până la capul uriaș în formă de șa al comandantului de secțiune, cu fața largă aplecată în jos spre omul de dedesubt.

— Te temi că o să evadez? tună Xoxarle.

Aviger ridică din umeri și strânse mai tare pistolul.

— Ce-mi pasă? zise. Și eu sunt prizonier. Nebunul ăla ne-a închis pe toți aici jos. Vreau să mă întorc. Nu-i războiul meu.

— O atitudine foarte inteligentă, spuse Xoxarle. Mi-ar plăcea

ca mai mulți oameni să-și dea seama ce e și ce nu e al lor. În special în privința războaielor.

— Hmm, nu cred că ai tăi sunt cu ceva mai buni.

— Atunci, să spunem diferiți.

— Spune cum vrei. Aviger privi din nou trupul Idiranului, adresându-se pieptului lui Xoxarle: Mi-aș dori doar ca toți să-și vadă de treburile lor. Însă nu întrevăd nicio schimbare; totul se va termina tragic.

— Nu cred că locul tău e aici, Aviger.

Xoxarle dădu din cap încet, cu un aer înțelept. Aviger ridică din umeri, dar nu-și înălță privirea.

— Cred că al niciunuia dintre noi.

— Locul celor bravi e acolo unde hotărăsc ei.

În glasul Idiranului se simți ceva aspru.

Aviger privi fața largă, închisă de deasupra lui.

— Mă rog, tu poți spune așa ceva, nu?

Se întoarse și porni înapoi spre palet. Xoxarle îl urmări și-și mișcă rapid pieptul, încordându-și mușchii, apoi relaxându-i. Cablurile de pe el alunecară încă puțin. În spate, simți cum legăturile din jurul unei încheieturi slăbesc treptat.

Trenul prinse viteză. Ecranele și comenzile i se păreau întunecate, astfel că privea luminile de afară de pe zidurile tunelului. Alunecaseră la început lent, trecând pe lângă ferestrele laterale ale spațioasei punți de comandă mai încet decât fluxul tăcut al respirației lui.

Acum treceau două sau trei lumini pentru fiecare respirație. Trenul îl împingea blând pe spate, spre spătarul scaunului, ancorându-l acolo. Sângele – puțin, nu mult – se uscase sub el, lipindu-l. Simțea cum cursul vieții lui fusese stabilit. Îi mai rămăsese un singur lucru de făcut. Analiză consola, blestemând bezna care i se aduna în spatele ochilor.

Înainte de a găsi întrerupătorul circuitului frânelor de coliziune, găsi luminile. Era ca un mic dar de la Dumnezeu; tunelul din față scânteie în reflexii strălucitoare când luminile din fața trenului se aprinseră. Setul dublu de șine sclipi, și în depărtare putea vedea alte umbre și reflexii pe pereții tunelului, acolo unde tuburile de acces intersectau pieziș tunelele și ușile zimțau zidurile negre de piatră.

Vederea continua să i se diminueze, dar se simțea puțin mai bine fiindcă putea vedea în afară. La început fu îngrijorat, într-

un mod distant, teoretic, că luminile ar reprezenta o avertizare prea puternică, dacă ar fi destul de norocos ca să-i surprindă pe oameni încă în stație. Dar nu avea prea multă importanță. Aerul împins în fața trenului îi va avertiza în curând. Ridică un panou de lângă maneta de comandă a energiei și aruncă o privire.

Capul îi era ușor; îi era foarte frig. Se uită la întrerupătorul de circuit al frânelor, apoi se aplecă, înghesuindu-se între spătarul scaunului – rupând sigiliul de sânge de dedesubt și sângerând iarăși – și marginea consolei. Își propti fața în maneta de control, apoi întinse mâna și apucă siguranța frânei de coliziune. Mișcă mâna astfel încât să nu-i alunece, apoi rămase așa.

Unicul său ochi era suficient de sus deasupra consolei ca să vadă tunelul din față. Luminile veneau acum mai repede. Trenul se clătina ușor, legănându-l. Urletul din urechile lui se stingea, ca și vederea care se încețoșa, ca și stația din urma lui care se îndepărta și dispărea, ca și curentul aparent constant, accelerând încet, de lumini care pluteau pe lateral.

Nu putea estima cât de departe trebuia să meargă. El pornise; făcuse cum putuse mai bine. În cele din urmă, nu i se putea cere mai mult.

Închise ochiul, să se odihnească.

Trenul îl legăna.

— Grozav, rânji Wubslin când Horza, Yalson și Balveda intrară pe puntea de comandă. Totul e gata de pornire. Funcționează toate sistemele!

— Ei, nu te scăpa în pantaloni, îi zise Yalson, urmărind-o pe Balveda cum se așază pe un scaun, așezându-se apoi și ea. S-ar putea să fim nevoiți să folosim tuburile de tranzit ca să ne deplasăm.

Horza apăsă câteva butoane, analizând informațiile primite de la sistemele trenului. Totul părea așa cum spusese Wubslin: gata de pornire.

— Unde e blestematul de robot? o întrebă Horza pe Yalson.

— Robotule? Unaha-Closp? zise Yalson în microfonul căștii.

— Acum ce mai e? răspunse Unaha-Closp.

— Unde ești?

— Mă uit prin colecția asta de antichități rulante. Cred că trenurile astea ar putea fi chiar mai vechi decât nava voastră.

— Zi-i să se întoarcă aici, spuse Horza. Se uită la Wubslin. Ai verificat întreg trenul?

Yalson îi ordonă robotului să se întoarcă, în timp ce Wubslin dădea din cap spunând:

— Totul cu excepția carului reactorului; n-am putut ajunge în unele sectoare. Care sunt comenzile ușilor?

Horza se uită o clipă în jur, reamintindu-și repartizarea comenzilor trenului.

— Alea.

Indică unul dintre șirurile de butoane și panouri luminoase situate într-o parte a lui Wubslin. Inginerul le studie.

I se ordonase. I se spusese să se întoarcă. De parcă ar fi fost un sclav, unul dintre medjelii Idiranilor; de parcă ar fi fost o simplă mașină. Lasă-i să aștepte puțin.

Unaha-Closp găsise și el hărțile, în trenul din tunel. Pluti prin aer în fața plăcilor de plastic luminate din spate. Își folosi câmpurile de manipulare ca să acționeze comenzile, aprinzând mici seturi de lumini care indicau țintele de pe ambele părți, orașele importante și instalațiile militare.

Totul era acum praf, iar prețioasa lor civilizație umanoidă strivită sub ghețari sau spulberată de vânt, ceață și ploi și acoperită de gheață – în totalitate. Nu mai rămăsese decât acest patetic labirint-mormânt.

Cam asta era omenirea lor, sau cum și-or fi spus ei, se gândi Unaha-Closp. Numai mașinile lor s-au păstrat. Dar oare învață ceva vreunul dintre ceilalți? Văd ei lucrurile așa cum sunt, bolovanul ăsta congelat? Ar trebui, zău așa!

Unaha-Closp părăsi ecranele strălucitoare și pluti afară din tren, înapoi prin tunel spre stație. Tunelele erau acum luminate, dar nu mai calde, și lui Unaha-Closp i se părea că se dezvăluia ceva din lipsa de suflet a luminii aspre alb-gălbui care se revărsa din tavan și pereți; era lumina unui amfiteatru de operații, deasupra unei mese de disecții.

Mașina zbură prin tunele, gândindu-se că acea catedrală de întuneric devenise o arenă emailată, un creuzet.

Xoxarle se afla pe platformă, încă legat de grinzile rampei de acces. Lui Unaha-Closp nu-i plăcu felul în care Idiranul se uită la el când apăru din tunele; expresia creaturii era aproape imposibil de citit, dacă se putea spune că avea una, dar era ceva la Xoxarle care lui Unaha-Closp nu-i plăcu. Avu impresia că Idiranul tocmai se oprise din mișcare sau făcea ceva ce nu voia să fie văzut făcând.

Din gura tunelului, robotul îl văzu pe Aviger privind în sus de pe paletul pe care stătea, apoi își mută din nou privirea, fără ca măcar să se ostenească să-i facă semn cu mâna.

Schimbătorul și cele două femei se aflau în zona de comandă a trenului împreună cu inginerul Wubslin. Unaha-Closp îi văzu și înaintă spre rampa de acces și cea mai apropiată ușă. Ajuns acolo, făcu o pauză. Aerul se mișca ușor; aproape insesizabil, dar mișcarea exista; o putea simți. Evident, când revenise energia, unele sisteme automate circulau mai mult aer de la suprafață sau prin unitățile de curățare a atmosferei.

Unaha-Closp intră în tren.

— Neplăcută mașinuța asta, îi spuse Xoxarle lui Aviger.

Bătrânul aprobă vag din cap. Xoxarle observase că bătrânul se uita mai puțin la el atunci când îi vorbea. Ca și cum sunetul vocii lui l-ar fi asigurat pe om că mai era încă legat acolo, în deplină siguranță, fără să se miște. Pe de altă parte, vorbitul – să aplece capul ca să se uite la om, să ridice ocazional din umeri, să râdă puțin – îi dădea pretexte ca să se miște și să facă să alunece cablurile puțin mai mult. Așa că vorbea; cu puțin noroc, ceilalți vor petrece ceva timp în tren, iar el ar putea avea o șansă să evadeze.

I-ar face să danseze voioși dacă ar ajunge în tunele, cu un pistol!

— Ei bine, ar trebui să fie deschise, zise Horza.

Conform consolei din fața lui și a lui Wubslin, ușile carului reactorului nici nu fuseseră vreodată închise. Se uită la inginer.

— Ești sigur că ai încercat să le deschizi corect?

— Bineînțeles, spuse Wubslin părând jignit. Știu cum funcționează diferite tipuri de încuietori. Am încercat să rotesc volanul; se blochează… OK, brațul ăsta al meu nu e prea bun, dar, oricum… ar fi trebuit să se fi deschis.

— Probabil e o defecțiune, zise Horza. Se îndreptă, privind înapoi în tren ca și cum ar fi încercat să vadă prin sutele de metri de metal și plastic dintre el și carul reactorului. Hmm. Aici nu e suficient loc ca să se ascundă Mintea, nu-i așa?

Wubslin ridică ochii de la panou.

— Nu m-am gândit că ar fi.

— Ei, iată-mă, rosti posac Unaha-Closp plutind prin ușa punții de comandă. Ce mai vreți să fac acum?

— Nu prea te-ai grăbit să cercetezi celălalt tren, zise Horza

uitându-se la mașină.

— Am fost meticulos. Mai meticulos decât tine, dacă am înțeles bine ce spuneai înainte de a intra eu. Unde ar putea fi suficient loc ca să se ascundă Mintea?

— În carul reactorului, spuse Wubslin. N-am putut trece de unele dintre uși. Horza zice că ar trebui să fie deschise, conform consolei.

— Atunci să mă întorc și să arunc o privire?

Unaha-Closp se întoarse cu fața la Horza. Schimbătorul aprobă.

— Dacă nu cer prea mult, rosti plat.

— Nu, nu, replică Unaha-Closp nepăsător, retrăgându-se prin ușa prin care intrase. Încep să mă bucur când mi se ordonă să ies. Lasă asta în seama mea.

Continuă să zboare prin vagonul din față, îndreptându-se spre carul reactorului.

Balveda privi prin geamul blindat, la partea posterioară a celuilalt tren, cel prin care se uitase robotul.

— Dacă Mintea se ascunde în carul reactorului, n-ar trebui să apară pe senzorul tău de masă? Sau s-ar confunda cu urma pilei?

Întoarse capul încet ca să-l privească pe Schimbător.

— Cine știe? zise Horza. Nu sunt expert în funcționarea costumului, în special acum că s-a defectat.

— Devii foarte încrezător, Horza, spuse agenta Culturii zâmbind ușor, dacă lași robotul să plece la vânătoare în locul tău.

— Îl las doar să facă o cercetare, Balveda, replică Horza întorcându-se să lucreze în continuare la comenzi.

Privea ecranele, cadranele și aparatele de măsură, modificând funcțiile de înregistrare și display, încercând să-și dea seama ce se întâmpla, dacă se întâmpla ceva, în carul reactorului. Totul părea normal, din câte vedea el, deși știa mai puține lucruri despre sistemele reactorului decât despre majoritatea celorlalte componente ale trenului, de pe vremea când fusese santinelă.

— OK, zise Yalson întorcându-și scaunul într-o parte, punându-și picioarele pe marginea consolei și scoțându-și casca. Ce facem dacă Mintea nu e acolo, în carul reactorului? Începem toți să facem ture cu chestia asta, luăm tubul de tranzit sau ce?

— Nu știu dacă e o idee bună să luăm un tren principal, spuse Horza trăgând cu ochiul la Wubslin. M-am gândit să las pe toată lumea aici și să iau singur un tub de tranzit într-o călătorie circulară în jurul Sistemului, încercând să depistez Mintea cu senzorul de masă de pe costum. N-ar dura prea mult, chiar dacă aș face-o de două ori ca să acopăr ambele seturi de șine dintre stații. Tuburile de tranzit nu au reactoare, așa că nu aș avea ecouri false care să interfereze cu datele senzorului.

Wubslin, așezat pe scaunul din fața comenzilor principale ale trenului, părea abătut.

— De ce nu ne trimiți atunci pe noi înapoi pe navă? întrebă Balveda.

Horza se uită la ea.

— Balveda, nu ești aici ca să-ți spui părerea.

— Încercam să fiu de folos.

Agenta Culturii ridică din umeri.

— Dar dacă totuși nu găsești nimic? întrebă Yalson.

— Ne întoarcem la navă, decise Horza clătinând din cap. Cam asta-i tot ce putem face. Wubslin poate verifica senzorul de masă la bord și, în funcție de ce nu e-n regulă la el, ne-am putea întoarce aici jos sau nu. Acum, că avem energie, niciuna dintre variante n-ar trebui să ne ia prea mult timp sau să implice vreun efort deosebit.

— Păcat, zise Wubslin jucându-se la comenzi. Nu putem nici măcar să folosim trenul ăsta ca să ne întoarcem la stația patru, din cauza celui din stația șase care blochează drumul.

— Probabil încă se poate mișca, îi spuse Horza inginerului. Indiferent pe ce drum o luăm, va trebui să facem câteva manevre, dacă folosim trenurile de pe liniile principale.

— Of, bine atunci, zise Wubslin puțin visător și se uită din nou peste comenzi. Arătă spre una din ele. Ăsta e controlul vitezei?

Horza râse, încrucișând brațele și rânjindu-i bărbatului.

— Da. O să vedem dacă putem aranja o plimbare scurtă.

Se aplecă și indică alte câteva comenzi, arătându-i lui Wubslin cum se pregătea trenul pentru cursă. Gesticulară, dădură din cap și stătură de vorbă.

Yalson se foia neliniștită pe scaun. În cele din urmă, se uită la Balveda. Femeia Culturii îi urmărea pe Horza și Wubslin cu un zâmbet; întoarse capul spre Yalson, simțindu-i privirea, și zâmbi și mai larg, mișcându-și capul înspre cei doi bărbați și ridicând

din sprâncene. Yalson, șovăitor, îi răspunse cu un rânjet și mută ușor greutatea pistolului.

Luminile erau acum rapide. Curgeau, creând un tipar de lumină clipitoare, stroboscopică, în cabina proeminentă. Știa; deschisese ochiul și văzuse.

Își adunase toate puterile numai ca să ridice pleoapa. Alunecase în somn pentru o vreme. Nu era sigur cât de mult, știa doar că ațipise. Acum durerea nu mai era atât de puternică. Stătuse nemișcat ceva timp, zăcând acolo cu trupul zdrobit urcat pe scaunul ciudat, străin, cu capul pe consola de control, cu mâna înghesuită sub micul capac al comutatorului energiei, degetele blocând maneta de siguranță din interior.

Era odihnitor; nu putea exprima cât de plăcut era după acea înaintare groaznică atât prin tren, cât și prin tunelul propriei dureri.

Mișcarea trenului se modificase. Încă îl mai legăna, însă acum ceva mai rapid, și i se mai adăugase un nou ritm, o vibrație mai rapidă, ca o inimă bătând repede. Acum i se părea că poate s-o și audă. Zgomotul vântului, suflând prin găurile îngropate adânc sub pustiurile măturate de viscole de deasupra. Sau poate că își imagina. Îi era greu să spună.

Se simțea din nou ca un copil mic, într-o excursie cu cei de-o vârstă cu el și bătrânul lor Querimentor, legănat ca să adoarmă, alunecând din când în când într-un somn fericit.

Continua să gândească: *Am făcut tot ce am putut. Poate nu destul, dar asta a fost tot ce mi-a stat în putere să fac.* Era reconfortant.

Ca și refluxul durerii, îl ușura; ca și legănarea trenului, îl alina.

Închise iar ochiul. Și în întuneric era alinare. N-avea idee cât de departe se afla și începea să se gândească că nici nu contează. Lucrurile începeau din nou să se îndepărteze de el; începea să uite de ce făcea toate astea. Dar nici asta nu conta. O făcuse; atât timp cât nu se mișca, nu mai conta nimic. Nimic.

Absolut nimic.

Bun, ușile erau blocate; la fel ca și la celălalt tren. Exasperat, robotul izbi în ușile camerei reactorului cu un câmp de forță, fiind aruncat el însuși înapoi prin aer de recul.

Ușile nu erau nici măcar îndoite.

O-ho.

Din nou prin spații strâmte și conducte. Unaha-Closp se

întoarse și o luă pe un coridor scurt, apoi printr-o deschizătură din podea, îndreptându-se spre un panou de inspecție de sub puntea inferioară.

Evident că tot eu ajung să fac toată munca. Ar fi trebuit să știu. De fapt, ceea ce fac eu pentru nenorocitul ăsta e să vânez o altă mașină. Ar trebui să-mi testez circuitele. Mă bate gândul să nu-i spun, chiar dacă găsesc pe undeva Mintea. Așa i-ar trebui.

Basculă capacul de inspectare și coborî în spațiul îngust și întunecos de sub podea. Trapa se închise șuierând în urma lui, blocând lumina. Se gândi să se întoarcă și să redeschidă capacul, dar știa că n-ar face decât să se mai închidă automat încă o dată, iar el își va pierde calmul și o va deteriora, iar așa ceva era lipsit de sens și penibil, deci n-o făcu; genul ăsta de comportament era tipic oamenilor.

Porni prin conductă, îndreptându-se spre spatele trenului, sub care ar fi trebuit să se afle reactorul.

Idiranul vorbea. Aviger îl auzea, dar nu-l asculta. Putea să și vadă monstrul în colțul ochiului, dar nu se prea uita la el. Fixa absent pistolul, fredonând afon și gândindu-se la ce ar face dacă – într-un mod oarecare – ar pune chiar el mâna pe Minte. Presupunând că ceilalți erau uciși și rămânea el cu dispozitivul? Știa că Idiranii ar plăti probabil bine pentru Minte. La fel și Cultura; ei aveau bani, chiar dacă se presupunea că nu îi folosesc în cadrul propriei civilizații.

Doar visuri, dar orice se putea întâmpla. Nu știi niciodată cum va bate vântul. Ar putea cumpăra ceva pământ: o insulă undeva pe o planetă sigură. Va face o operație de retroâmbătrânire și va crește niște animale de curse scumpe, și va ajunge să cunoască oameni sus-puși prin contactele sale. Sau va pune pe altcineva să facă toată munca grea; cu bani ar putea face asta. Cu bani se poate face orice.

Idiranul continua să vorbească.

Mâna îi era aproape liberă. Deocamdată atât reușise să elibereze, dar poate mai târziu va reuși să-și răsucească brațul; devenea din ce în ce mai ușor. Oamenii erau de câtva timp în tren; oare cât aveau să mai stea? Mica mașină nu mai apăruse de mult. O văzuse tocmai la timp, ivindu-se din gura tunelului; știa că avea văzul mai bun decât al lui și o clipă se temuse că-l văzuse mișcându-și brațul pe care încerca să-l elibereze, cel din

partea opusă omului. Dar mașina dispăruse în tren și nu se întâmplase nimic. Continua să se uite la bătrân, supraveghind. Omul părea să viseze cu ochii deschiși. Xoxarle vorbea continuu, povestind aerului despre vechi victorii idirane.

Mâna aproape scăpase.

Puțin praf căzu de pe o grindă de deasupra lui, cam la un metru de capul lui, și pluti în jos prin aerul aproape nemișcat, căzând drept în jos, dar nu chiar vertical, îndepărtându-se treptat de el. Se uită din nou la bătrân și trase de cablurile de pe mână. *Eliberează-te, la naiba!*

Unaha-Closp trebui să turtească un colț în unghi drept până obținu o curbă, ca să poată pătrunde în micul pasaj pe care voia să-l folosească. Nu era nici măcar un tunel; era o conductă pentru cabluri, dar ducea la compartimentul reactorului. Își verifică senzorii; aici era aceeași cantitate de radiații ca și în celălalt tren.

Se târî prin spațiul îngust pe care îl crease în conductă, mai adânc în măruntaiele de metal și plastic ale vagonului tăcut.

Aud ceva. Vine ceva, pe sub mine…

Luminile erau o linie continuă, fulgerând pe lângă tren prea repede pentru ca majoritatea ochilor să le poată distinge individual. Luminile din față, din lungul șinelor, păreau niște curbe rotunjite care la sfârșitul unor linii drepte se umflau, se uneau și se rupeau pe lângă ferestre, ca stelele căzătoare în întuneric.

Trenului îi luase mult să ajungă la viteza maximă, luptase minute întregi ca să înfrângă inerția miilor sale de tone. Acum reușise și se împingea pe sine și coloana de aer din față la fel de rapid ca întotdeauna, aruncându-se în tunel cu un urlet mai puternic decât scosese orice alt tren prin acele pasaje întunecate, vagoanele lui avariate sfâșiind aerul sau zgâriind marginile ușilor micșorându-și puțin viteza, dar sporind cu mult larma trecerii sale.

Scrâșnetul roților și motoarelor rotindu-se, al trupului de metal dantelat rupând aerul și al aceluiași aer învolburându-se prin spațiile deschise ale vagoanelor sparte, răsuna reflectat de plafon și ziduri, console și podea, și de panta de sticlă armată.

Ochiul lui Quayanorl era închis. În interiorul urechilor, membranele pulsau de la zgomotele de afară, dar niciun mesaj nu era transmis către creier. Capul se mișca în sus și-n jos pe

consola vibrând, de parcă încă ar mai fi fost viu. Mâna tremura pe maneta frânei de coliziune, ca și cum războinicul ar fi fost nervos sau speriat.

Blocat acolo, lipit, sudat de propriul sânge, părea o parte defectă, stranie, a trenului.

Sângele se uscase; în afara trupului lui Quayanorl, ca și în interior, își încetase curgerea.

— Cum merge, Unaha-Closp? întrebă vocea lui Yalson.

— Sunt sub reactor și am treabă. Te anunț dacă descopăr ceva. Mulțumesc.

Închise comunicatorul și se uită la măruntaiele căptușite cu negru din fața lui: fire și cabluri dispărând într-un tub. Mai multe decât fuseseră în partea frontală a trenului. Oare ar trebui să-și facă loc înăuntru sau să încerce altă rută?

Decizii, decizii.

Mâna îi era liberă. Făcu o pauză. Bătrânul încă stătea pe palet, făcându-și de lucru cu pistolul.

Xoxarle își permise un mic oftat de ușurare și își exersă mâna, întinzându-și degetele și apoi strângându-le pumn. Câteva fire de praf trecură încet pe lângă obrazul lui. Își opri mișcările mâinii.

Urmări mișcarea prafului.

O respirație, ceva mai slab decât o adiere, îi gâdila brațele și picioarele. Foarte ciudat, gândi.

— Nu spun decât, îi zise Yalson lui Horza, mutându-și puțin picioarele pe consolă, că nu cred că e o idee bună să te duci acolo jos singur. S-ar putea întâmpla orice.

— O să iau un comunicator; o să pot fi urmărit.

Horza stătea în picioare cu brațele încrucișate, cu spatele sprijinit de marginea aceluiași panou pe care se găsea casca lui Wubslin. Inginerul se familiariza cu comenzile trenului. În realitate erau destul de simple.

— E ceva esențial, Horza, continuă Yalson; niciodată nu te duci singur. Ce v-au învățat la blestemata aia de Academie?

— Dacă am voie să spun ceva, interveni Balveda împreunându-și palmele și uitându-se la Schimbător, mi-ar plăcea să spun că eu cred că Yalson are dreptate.

Horza se holbă la femeia Culturii cu o nefericită uluire.

— Nu, nu ai voie să spui nimic. De partea cui crezi că ești, Perosteck?

— Of, Horza, rânji Balveda încrucișându-și brațele, aproape că mă simt ca un membru al echipei după atât timp.

Cam la o jumătate de metru de capul care se legăna răcindu-se încet al Căpitanului-subordonat Quayanorl Gidborux Stoghrle III, o luminiță începu să clipească foarte rapid pe consolă. În același timp, aerul de pe puntea de comandă fu străbătut de un țiuit acut, plângător, care umplu cabina și întregul vagon și fu retransmis câtorva alte centre de control din trenul care accelera. Quayanorl, al cărui trup bine fixat fusese smucit într-o parte de forța centrifugă a trenului alergând într-o curbă lungă, ar fi putut auzi acest sunet, doar să fi fost în viață. Foarte puțini oameni l-ar fi putut auzi.

Unaha-Closp se gândi mai bine la întreruperea tuturor comunicațiilor cu lumea exterioară și redeschise canalele. Oricum, nimeni nu voia să-i vorbească. Începu să taie cablurile care intrau în tub, retezându-le unul câte unul cu lama de cuțit a unui câmp de forță. N-avea rost să-și facă probleme că va defecta ceva după ceea ce se întâmplase cu trenul din stația șase, își spuse în sinea lui. Dacă atingea ceva vital pentru mersul normal al trenului, cu siguranță Horza va țipa destul de repede. Putea repara oricând cablurile fără prea multă osteneală.

Tiraj de aer?

Xoxarle crezu că are vedenii, apoi că era urmarea punerii recente în funcțiune a vreunei unități de recirculare a aerului. Poate căldura de la luminile și sistemele stației, odată pornite, cerea o ventilație suplimentară.

Dar se întețea. Încet, aproape prea încet ca să se poată discerne, curentul slab, dar constant, creștea în intensitate. Xoxarle își chinui creierul: ce putea fi? Nu un tren; cu siguranță nu un tren.

Ascultă atent, dar nu auzi nimic. Se uită la bătrân, iar acesta îi întoarse privirea. Oare observase?

— Ai terminat bătăliile și victoriile despre care să-mi povestești? zise Aviger, părând obosit.

Îl privi pe Idiran de sus până jos. Xoxarle râse – puțin prea tare, chiar nervos, dacă Aviger ar fi cunoscut suficient de bine gesturile și tonurile vocii ca să-și dea seama.

— Deloc, replică Xoxarle, doar mă gândeam…

Se lansă într-o altă poveste despre dușmani înfrânți. Era una

pe care o spusese familiei lui, în cantinele navelor și pe navele de atac; ar fi putut-o spune și-n somn. În timp ce glasul său umplea stația luminoasă, și bătrânul om privea în jos la pistolul pe care îl ținea în mâini, gândurile lui Xoxarle erau în altă parte, încercând să înțeleagă ce se petrecea. Continua să tragă și să smucească de cablurile de pe braț; indiferent ce se întâmpla, era vital să fie în stare de mai mult decât să-și miște o mână. Suflul se întețea. Încă nu putea auzi nimic. Un curent constant de praf era suflat de pe grinda de deasupra capului său.

Trebuia să fie un tren. Oare să fi fost lăsat vreunul pornit pe undeva? Imposibil...

Quayanorl! Am pus noi comenzile?... Dar nu încercaseră să blocheze comenzile. Numai își dăduseră seama la ce folosea fiecare și le testaseră acțiunile ca să fie siguri că toate se mișcau. Nu încercaseră să facă nimic altceva; nu ar fi avut niciun sens și nici nu avuseseră timp.

Trebuia să fie Quayanorl. El o făcuse. Probabil mai era în viață. El trimisese trenul.

Pentru o clipă – în timp ce smucea disperat cablurile cu care era legat, în același timp vorbind și urmărindu-l pe bătrân – Xoxarle și-l imagină pe tovarășul său în stația șase, dar apoi își aminti cât de grav fusese rănit. Xoxarle se gândise mai devreme că tovarășul său ar putea să mai trăiască, când încă mai zăcea pe rampa de acces, dar Schimbătorul îi spusese bătrânului, același Aviger, să se întoarcă și să-l împuște pe Quayanorl în cap. Acest lucru ar fi trebuit să-l termine, dar se părea că nu fusese așa.

Ai ratat, bătrâne! exultă Xoxarle, când curentul deveni briză. Un țiuit distant, aproape prea acut pentru a fi auzit, se porni. Era înfundat, venind dinspre tren. Alarma. Brațul lui Xoxarle, ținut de un ultim cablu deasupra cotului, era aproape liber. Se scutură o dată, și cablul alunecă peste partea de sus a brațului și scăpă peste umăr.

— Bătrâne, Aviger, prietene, zise.

Aviger ridică repede privirea când Xoxarle îi întrerupse propriul monolog.

— Ce-i?

— O să pară o prostie și n-o să te învinuiesc dacă o să-ți fie frică, dar am o mâncărime infernală în ochiul drept. Vrei să mă scarpini? Știu că sună stupid, un războinic chinuit de moarte de

un ochi iritat, dar m-a înnebunit în ultimele zece minute. Mă scarpini, te rog? Folosește țeava pistolului dacă vrei; o să fiu atent să nu mișc vreun mușchi sau să nu fac ceva amenințător dacă folosești gura pistolului. Sau orice vrei tu. Vrei să faci asta? Jur pe onoarea mea de războinic că spun adevărul.

Aviger se ridică în picioare. Privi spre partea din față a trenului.

Nu poate auzi alarma. E bătrân. Oare ceilalți, mai tineri, pot? E prea înalt sunetul pentru ei? Dar mașina? O, vino aici, prost bătrân. Vino aici!

Unaha-Closp dădu firele la o parte. Acum putea intra în tub să încerce să taie mai departe, ca să poată trece.

— Robotule, robotule, mă auzi?

Era din nou femeia Yalson.

— Ce mai e?

— Horza a pierdut unele informații de la carul reactorului. Vrea să știe ce faci.

— Vreau al naibii de mult, mormăi Horza în fundal.

— A trebuit să tai câteva cabluri. Pare să fie singura cale de a pătrunde în zona reactorului. O să le repar mai târziu, dacă insiști.

Canalul de comunicare se întrerupse pentru o secundă. Atunci, lui Unaha-Closp i se păru că aude un sunet acut. Dar nu era sigur. La limita senzațiilor, se gândi. Canalul se redeschise. Yalson spuse:

— Bine. Dar Horza zice să-l anunți data viitoare când îți trece prin minte să tai ceva, în special cabluri.

— Bine, bine! Acum vrei să mă lași în pace?

Canalul se închise din nou. El se gândi o clipă. Îi trecu prin minte că ar putea suna o alarmă pe undeva, dar în mod logic o alarmă ar trebui să se repete și pe puntea de comandă, iar el nu auzise nimic în fundal când vorbise Yalson, în afară de exclamația înfundată a Schimbătorului. Prin urmare, nu era nicio alarmă.

Introduse din nou în tub un câmp tăietor.

— Care ochi? zise Aviger, de la o distanță prea mare.

O șuviță din părul lui subțire, gălbui, îi era suflată pe frunte de briză. Xoxarle așteptă ca omul să-și dea seama, dar el n-o făcu. Își așeză doar părul la loc și fixă întrebător fața Idiranului, cu pistolul pregătit și o expresie nesigură.

— Dreptul, spuse Xoxarle întorcând încet capul.

Aviger privi iarăși în jurul trenului, apoi reveni la Xoxarle.

— Să nu-i spui știi-tu-cui, bine?

— Jur. Acum, te rog; nu mai suport.

Aviger făcu un pas în față. Se afla încă departe.

— Pe onoarea ta, nu faci nicio șmecherie?

— De războinic. Pe numele nepătat al mamei-părinte. Pe clanul și poporul meu! Să se transforme galaxia în praf dacă te mint!

— Bine, bine, zise Aviger înălțând pistolul și ținându-l sus. Voiam doar să mă asigur. Îndreptă țeava spre ochiul lui Xoxarle. Pe unde te mănâncă?

— Aici! șuieră Xoxarle.

Brațul său liber zvâcni, înșfăcă țeava pistolului și smuci. Aviger, ținând încă arma, fu tras după ea, izbindu-se de pieptul Idiranului. I se tăie răsuflarea, apoi pistolul coborî și se zdrobi de craniul său. Xoxarle își ferise capul când apucase arma, în caz că s-ar fi descărcat, dar nu era cazul să-și facă probleme; Aviger nu o lăsase armată.

În briza răcoroasă, Xoxarle dădu drumul jos bărbatului inconștient. Ținu pușca laser în gură și-și folosi mâna ca s-o regleze pentru un foc liniștit. Smulse apărătoarea trăgaciului de pe carcasa armei, ca să facă loc pentru degetele lui mai mari.

Cablurile ar fi trebuit să se topească ușor.

Ca o fojgăială de șerpi ieșind dintr-o gaură din pământ, cablurile înmănuncheate, tăiate cam la un metru din lungimea lor, alunecară din tub. Unaha-Closp intră în conducta îngustă și ajunse în spatele capetelor dezgolite ale următoarelor bucăți de cabluri.

— Yalson, zise Horza, oricum nu te-aș fi luat cu mine, chiar dacă mă hotăram să nu cobor singur.

Îi zâmbi. Yalson se încruntă.

— De ce nu?

— Pentru că am nevoie de tine pe navă, să te asiguri că Balveda și comandantul nostru de secțiune se poartă frumos.

Ochii lui Yalson se îngustară.

— Ar fi bine ca ăsta să fie singurul motiv, mârâi ea.

Rânjetul lui Horza se lărgi și o privi ca și cum ar fi vrut să spună mai mult, dar dintr-un motiv oarecare nu putea.

Balveda stătea legănându-și picioarele pe marginea scaunului

prea mare și se întreba ce se petrece între Schimbător și femeia cu piele pufoasă și închisă la culoare. I se părea că detectase o schimbare în relația lor, o schimbare mai mult în felul în care Horza o trata pe Yalson. Apăruse un element suplimentar; exista și altceva care îi determina reacțiile față de ea, dar Balveda nu-l putea numi. Totul suna destul de interesant, dar nu-i era de niciun folos. Oricum avea propriile probleme. Balveda își cunoștea propriile slăbiciuni și una dintre acestea o sâcâia acum.

Începea cu adevărat să se simtă unul dintre ei. Îi urmărea pe Horza și pe Yalson certându-se în legătură cu cel care ar trebui să-l însoțească pe Schimbător dacă va coborî iar în Sistemul de Comandă după întoarcerea pe *Turbulența în Aer Clar* și nu se putea abține să nu zâmbească în sinea ei. Îi plăcea de acea femeie hotărâtă, rațională, chiar dacă simpatia nu era reciprocă, iar în inima ei nu putea să se gândească la Horza atât de implacabil cum ar fi trebuit.

Era vina Culturii. Se considerau prea civilizați și sofisticați ca să-și urască dușmanii; încercau în schimb să-i înțeleagă pe ei și motivele lor, pentru a-i putea depăși, și astfel, când îi vor înfrânge, să-i poată trata într-un mod care să-i asigure că nu vor mai deveni dușmani și altă dată. Ideea era bună atât timp cât nu te implicai prea mult, dar odată ce petreceai ceva timp cu adversarii, o asemenea empatie se putea întoarce împotriva ta. Era nevoie de un fel de agresiune inumană, detașată, ca să facă față acestei compasiuni mobilizate, iar Balveda o simțea îndepărtându-se de ea.

Poate că se simțea prea în siguranță, gândi. Probabil din cauză că acum nu exista nicio amenințare semnificativă. Bătălia pentru Sistemul de Comandă se încheiase; căutarea se încheia, tensiunea ultimelor câteva zile dispărea.

Xoxarle lucra repede. Raza laser subțire, atenuată, zumzăia și se agita în jurul fiecărui cablu, colorând fiecare toron în roșu, galben și alb, apoi – când trăgea de ele – se rupeau cu un pocnet. Bătrânul de la picioarele Idiranului se mișcă, gemând.

Briza slabă devenise mai puternică. Praful era suflat sub tren și făcea vârtejuri în jurul picioarelor lui Xoxarle. Mută laserul la un alt set de cabluri. Mai rămăseseră doar câteva. Aruncă o privire spre capătul trenului. Nici urmă de oameni sau de mașină. Privi înapoi peste umăr, spre ultimul vagon și spațiul

dintre acesta și gura tunelului prin care șuiera vântul. Nu vedea nicio lumină, nu auzea niciun sunet. Curentul de aer îl făcea să-și simtă ochii reci.

Se întoarse și ținti cu pușca laser un alt set de cabluri. Scânteile erau purtate de briză și împrăștiate prin stație și peste spatele costumului lui Aviger.

Tipic: eu fac toată treaba, ca de obicei, gândi Unaha-Closp. Aruncă un alt mănunchi de cabluri afară din conductă. Spațiul din spatele lui începu să se umple cu bucăți tăiate de fire, blocând drumul urmat de robot ca să ajungă la tubul în care lucra acum.

E sub mine. Pot să-l simt. Pot să-l aud. Nu știu ce face, dar îl simt, îl aud.

Și mai e ceva… un alt zgomot…

Trenul era ca un obuz lung, articulat, într-un tun gigantic; un urlet de metal într-un gât gigantic. Alerga prin tunel ca un piston în cel mai mare motor construit vreodată, alunecând pe curbe și linii drepte, luminile inundau pentru o clipă drumul din față, aerul era împins înainte – ca un glas urlând, mugind – pe kilometri întregi.

Praful se ridica de pe platformă, formând nori în aer. Un container gol se rostogoli de pe paletul pe care stătuse Aviger și zăngăni pe podea; începu să se rostogolească de-a curmezișul platformei către capătul trenului, lovindu-se de zid de câteva ori. Xoxarle îl văzu. Vântul îl înghionti; cablurile se rupseră. Își eliberă un picior, apoi pe celălalt. Celălalt braț scăpă și el, și ultimele cabluri căzură.

O bucată de folie de plastic se ridică de pe palet ca o pasăre neagră, plată, și zbură pe platformă, alunecând după containerul de metal aflat acum la jumătatea stației. Xoxarle se aplecă repede, îl prinse pe Aviger de talie și, cărându-l ușor într-o mână și ținând laserul în cealaltă, alergă pe platformă spre zidul de lângă gura blocată a tunelului, acolo unde vântul urla pe lângă spatele înclinat al trenului.

— … sau să-i închidem pe amândoi aici jos. Știi că putem… spunea Yalson.

Suntem aproape, gândi Horza mișcând absent din cap către Yalson, fără s-o asculte cum îi explica de ce avea nevoie de ea ca să-l ajute să caute Mintea. *Suntem aproape, sunt sigur; o simt; aproape am reușit. Cumva am reușit – eu am reușit – toate*

astea. Dar încă nu s-a terminat, și nu e nevoie decât de o mică eroare, o scăpare, o singură greșeală, și gata: eșec, ratare, moarte. Până acum ne-am descurcat, în ciuda greșelilor, dar e așa de ușor să-ți scape ceva, să pierzi din vedere vreun mic detaliu în grămada de informații pe care, după ce l-ai uitat cu totul, când te-ai întors cu spatele – se strecoară și te lovește cu violență. Secretul era să te gândești la toate, sau – fiindcă probabil Cultura avea dreptate, și numai o mașină putea face cu adevărat asta – doar să fii atent la tot ceea ce se întâmplă, astfel ca să te poți gândi automat la toate lucrurile importante și potențial importante și să ignori tot restul.

Cu un fel de șoc, Horza își dădu seama că propria obsesie de a nu face nicio greșeală, de a se gândi întotdeauna la toate, nu era prea diferită de necesitatea fetișistă atât de disprețuită de Cultură: nevoia de a face totul cinstit și egal, de a profita de toate oportunitățile vieții. Zâmbi în sinea lui de această ironie și-i aruncă o privire Balvedei, care îl urmărea pe Wubslin experimentând comenzile.

Ajungi să-i semeni dușmanului, gândi Horza; *poate că e ceva bun în asta, la urma urmei...*

— ... Horza, mă asculți? zise Yalson.

— Hmm? Da, bineînțeles, zâmbi el.

Balveda se încruntă, în timp ce Horza și Yalson vorbeau, iar Wubslin manevra comenzile trenului. Dintr-un motiv necunoscut începuse să nu se simtă în largul ei.

În fața primului vagon, în afara câmpului vizual al Balvedei, un container mic se rostogolea pe platformă și se lovea de perete lângă gura tunelului.

Xoxarle alergă spre partea din spate a stației. Lângă intrarea în tunelul de legătură care ieșea în unghi drept din roca din spatele platformei, se afla tunelul din care ieșiseră Schimbătorul și cele două femei când reveniseră din cercetarea stației. Oferea un punct de observație ideal; Xoxarle se gândi că va putea scăpa de efectele coliziunii și ar avea cea mai bună poziție pentru un câmp de tragere larg, din stație și până în capătul trenului. Ar putea sta acolo până când trenul va izbi. Dacă ei ar încerca să iasă, i-ar avea în bătaia puștii. Verifică arma, stabilindu-i puterea la maximum.

Balveda se dădu jos de pe scaun, încrucișându-și brațele, și păși încet pe puntea de comandă până la ferestrele laterale,

fixând atent podeaua, întrebându-se de ce se simțea neliniștită.

Vântul mugea prin spațiul dintre marginea tunelului și tren; se transformase în furtună. La douăzeci de metri de locul în care Xoxarle aștepta, îngenuncheat cu un picior pe spatele lui Aviger, care nu-și revenise încă, ultimul vagon al trenului începu să se balanseze și să se zgâlțâie.

Robotul se opri la mijlocul tăieturii. Își dădu seama de două lucruri: unu, că la naiba chiar *era* un zgomot ciudat; și doi, presupunând că suna o alarmă pe puntea de control, nu numai că niciunul dintre oameni nu ar putea s-o audă, dar exista o mare șansă ca nici microfonul căștii lui Yalson să nu transmită țiuitul acut.

Dar n-ar fi trebuit să existe și o atenționare vizuală?

Balveda se întoarse în dreptul ferestrei laterale, fără să se uite afară cu atenție. Se sprijini de consola de acolo, privind înapoi.

— ... de cât de serios vrei să cauți obiectul ăla blestemat, îi spunea Yalson lui Horza.

— Nu-ți face probleme, zise Schimbătorul, o să-l găsesc.

Balveda se răsuci privind afară în stație.

Chiar atunci căștile lui Yalson și Wubslin prinseră amândouă viață cu glasul imperios al robotului. Atenția Balvedei fu distrasă de o bucată de material negru care aluneca rapid pe podeaua stației. Ochii i se măriră. Gura i se deschise.

Furtuna deveni uragan. Un zgomot înfundat, ca o avalanșă auzită din depărtare, venea din gura tunelului.

Apoi, pe lunga linie dreaptă finală prin care se ajungea în stația șapte dinspre stația șase, apărură lumini la capătul tunelului.

Xoxarle nu putea vedea lumina, dar auzi zgomotul; ridică pistolul și ținti spre trenul staționat. Proștii ăia de oameni *trebuiau* să-și dea seama în curând.

Șinele de oțel începură să scâncească.

Robotul dădu repede înapoi prin conductă. Aruncă bucățile tăiate de cabluri spre perete.

— Yalson! Horza! strigă în comunicator.

Țâșni prin tunelul îngust și scurt. În momentul în care dădu colțul pe care-l turtise ca să-și facă loc, auzi țiuitul slab, acut,

insistent, al alarmei.

— Sună alarma! O aud! Ce se întâmplă?

Acolo, în spațiul îngust, putu să simtă curentul de aer înaintând prin și pe lângă tren.

— E furtună afară! spuse repede Balveda, imediat ce încetă vocea robotului.

Wubslin își ridică de pe consolă casca. În locul în care stătuse clipea o luminiță portocalie. Horza se holbă la ea. Balveda se uită afară pe platformă. Nori de praf măturau podeaua stației. Echipamentul ușor fusese suflat de pe palet, în sens opus rampei de acces posterioare.

— Horza, zise Balveda grăbit, nu-l văd pe Xoxarle, nici pe Aviger.

Yalson era în picioare. Horza aruncă o privire pe fereastra laterală, apoi din nou la lumina clipind pe consolă.

— E o alarmă! strigă vocea robotului din cele două căști. O aud!

Horza ridică pușca, apucă marginea căștii lui Yalson din mâna ei și spuse:

— E un tren, robotule; asta-i alarma de coliziune. Coboară imediat din tren!

Dădu drumul căștii, pe care Yalson o trânti repede pe cap și o închise. Horza făcu semn spre ușă.

— Mișcați-vă! spuse tare, privind în jur la Yalson, Balveda și Wubslin, care încă stătea nemișcat ținând în mână casca pe care o ridicase de pe consolă.

Balveda se îndreptă spre ușă. Yalson era chiar în spatele ei. Horza porni, apoi se întoarse din mers și se uită la Wubslin, care își lăsase casca pe podea și se întorcea la comenzi.

— Wubslin! strigă. *Mișcă-te!*

Balveda și Yalson alergau prin vagon. Yalson întoarse capul, ezitând.

— O să-l fac să meargă, zise Wubslin imperios, fără să se uite la Horza. Apăsă câteva butoane.

— Wubslin! strigă Horza. Coboară, *acum!*

— E-n regulă, Horza, zise Wubslin continuând să manevreze butoane și comutatoare, urmărind ecranele și cadranele, strâmbându-se când trebuia să-și miște brațul rănit, fără să întoarcă capul. Știu ce fac. Voi coborâți. O să-l fac să meargă; o să vedeți.

Horza aruncă o privire spre capătul trenului. Yalson stătea în mijlocul vagonului din față, abia vizibilă prin două uși deschise, capul legănându-i-se dintr-o parte în alta fiindcă se uita mai întâi la Balveda, care continua să alerge spre cel de-al doilea vagon și rampa de acces, și apoi la Horza, care aștepta pe puntea de comandă. Horza îi făcu semn să coboare. Se întoarse și-l apucă pe Wubslin de cot.

— Nebun nenorocit! strigă. Poate să vină cu cincizeci de metri pe secundă; ai idee cât durează să pui în mișcare lucrurile astea?

Trase de brațul inginerului. Wubslin se roti rapid și-l lovi pe Horza peste față cu mâna liberă. Horza fu aruncat pe spate pe podea, mai mult uluit decât rănit. Wubslin reveni la comenzi.

— Îmi pare rău, Horza, dar pot să-l duc dincolo de curba asta și să-l dau la o parte din drum. Acum du-te. Lasă-mă.

Horza își luă pistolul laser, se ridică în picioare, se uită cum lucrează inginerul la comenzi, apoi se întoarse și fugi de acolo. În timp ce alerga, trenul se smuci, părând că se încordează și se strânge.

Yalson o urma pe femeia Culturii. Horza îi făcuse semn să fugă și așa făcea.

— Balveda! strigă ea. Ieșirile de urgență; coboară; puntea inferioară!

Agenta Culturii nu auzi. Continua să se îndrepte spre următorul vagon și rampele de acces. Yalson alergă după ea, înjurând.

Robotul țâșni prin podea și alergă prin vagon spre cea mai apropiată ieșire de siguranță.

Vibrația asta! E un tren! Vine un alt tren, repede! Ce au făcut idioții ăia? Trebuie să ies!

Balveda derapă pe după un colț, întinse o mână și se prinse de o margine de perete; apoi se aruncă prin ușa deschisă care dădea în centrul rampei de acces din mijloc. Pașii lui Yalson răsunau în urma ei.

Alergă afară pe rampă, în urletul furtunii, un uragan constant, fără rafale. Instantaneu, aerul din jurul ei detonă în plesnete și scântei; lumini izbucniră din toate părțile, iar grinzile explodară în linii topite. Se aruncă la pământ, alunecând și rostogolindu-se pe suprafața rampei. Grinzile din fața ei, acolo unde rampa cotea și se apleca pe o parte, sclipeau de la focul laser. Se ridică

din nou pe jumătate și, chinuindu-se să apuce rampa cu mâinile și picioarele, se aruncă pe spate în tren înainte ca linia mișcătoare a împușcăturilor să se izbească de laterala rampei, grinzile și parapeții din spate. Yalson aproape că se lovi de ea; Balveda se întinse și se agăță de brațul celeilalte femei.

— Trage cineva!

Yalson se apropie de margine și începu să tragă și ea.

Trenul se balansă.

Linia dreaptă finală dintre stațiile șase și șapte era lungă de peste trei kilometri. Timpul între punctul în care luminile vehiculului alergând ar fi devenit vizibile din spatele trenului aflat în stația șapte și momentul în care trenul ar fi țâșnit din tunelul întunecat în stație era mai scurt de un minut.

Mort, pe trupul scuturat și legănat, dar încă bine înțepenit ca să nu fie dislocat dintre comenzi, ochiul închis și rece al lui Quayanorl era martorul scenei, prin sticla armată înclinată, în bezna străbătută de liniile gemene de lumină aproape solidă, iar drept înainte, mărindu-se rapid, venea un halou strălucitor, un inel intens de luminiscență cu un miez cenușiu, metalic.

Xoxarle înjură. Ținta se mișcase rapid, iar el ratase. Dar erau prinși în capcană în tren. Îi avea în mână. Bătrânul de sub genunchiul lui gemu și încercă să se miște. Xoxarle îl apăsă cu și mai multă putere și se pregăti să tragă din nou. Curentul de aer se năpustea afară din tunel în jurul părții din spate a trenului.

Focuri de răspuns răpăiră la întâmplare în spatele stației, destul de departe de el. Zâmbi. Exact atunci trenul se mișcă.

— Ieșiți! spuse Horza, ajungând la ușa unde se aflau cele două femei, una trăgând, cealaltă ghemuită, riscând câte o privire ocazională în exterior.

Aerul năvălea în vagon, cutremurându-l și vuind.

— Trebuie să fie Xoxarle! strigă Yalson, încercând să acopere zgomotul furtunii.

Se aplecă în afară și trase. Mai multe împușcături văluriră peste rampa de acces și se loviră de caroseria trenului în jurul ușii. Balveda se lăsă în jos când fragmentele încinse zburară înăuntru prin ușa deschisă. Trenul păru să se clatine, apoi se deplasă înainte, foarte încet.

— Ce?… țipă Yalson privind la Horza, care i se alăturase lângă ușă.

El ridică din umeri și se aplecă în afară ca să tragă înspre

platformă.

— Wubslin!

Trase un mănunchi de foc în lungul stației. Trenul se târa înainte; deja un metru din rampa de acces era ascuns de laterala caroseriei în dreptul ușii deschise. Ceva scânteie în întunericul tunelului, unde urla vântul suflând praful și de unde venea un sunet ca un tunet nesfârșit.

Horza scutură din cap. Îi făcu semn Balvedei s-o ia înainte, pe rampa din care în dreptul ușii era acum vizibilă cam jumătate din lățime. Trase iarăși; Yalson se aplecă în afară și trase și ea. Balveda porni.

În acel moment explodă o trapă, în apropiere de centrul trenului, și din caroseria aceluiași vagon un imens dop circular căzu zăngănind – un mare dop plat de perete gros basculând pe podeaua stației. O siluetă mică întunecată țâșni din trapa sfărâmată, și din deschizătura circulară de alături apăru un punct argintiu, umflându-se rapid într-un ovoid gras, luminos, reflectorizant, chiar în momentul în care secțiunea de perete lovi platforma, robotul șuieră prin aer și Balveda începu să înainteze pe rampă.

— Uite-o! strigă Yalson.

Mintea ieșise din tren, începând să cotească și să o ia la fugă. Apoi focul de laser de la capătul opus al stației își schimbă direcția; nu mai lovea în rampa de acces și în grinzi, ci începu să împrăștie explozii fulgerătoare de lumină pe toată suprafața elipsoidului argintiu. Mintea păru să se oprească, atârnând în aer scuturată de fuzilada laserului; apoi căzu într-o parte, peste marginea platformei, suprafața sa netedă pulsând brusc și întunecându-se pe măsură ce se rostogolea prin aerul agitat, căzând spre zidul lateral al stației ca o navă spațială avariată. Balveda se afla pe rampă, alergând spre secțiunea înclinată, aproape de nivelul inferior.

— Ieși! strigă Horza, îmbrâncind-o pe Yalson.

Trenul se îndepărta acum de rampe, cu motoarele urlând, dar neauzit în uraganul furios care mătura stația. Yalson își lovi încheietura mâinii, pornindu-și AG-ul, apoi sări prin ușă în furtună, continuând să tragă.

Horza se aplecă în afară, nevoit să tragă printre grinzile rampei de acces. Se ținea de tren cu o mână, simțindu-l cum tremură ca un animal speriat. Unele dintre focurile lui se loveau

de grinzi, aruncând fântâni de resturi în curentul de aer și făcându-l să-și retragă capul.

Mintea răzui zidul lateral al stației, răsturnându-se ca să se adăpostească în unghiul dintre podea și peretele curbat, și suprafața sa argintie vibră, devenind mată.

Unaha-Closp se rostogoli prin aer, evitând laserele. Balveda ajunse în partea inferioară a rampei și traversă în fugă stația. Evantaiul de împușcături dinspre tunelul îndepărtat păru să ezite între ea și silueta zburătoare a lui Yalson, apoi se concentră în jurul femeii în costum. Yalson ripostă; dar focul o nimeri, făcându-i costumul să scânteieze.

Horza se aruncă din tren, căzând la pământ din vagonul care se mișca lent, se lovi de podeaua de piatră, rostogolindu-se, fiind suflat de curentul puternic de aer. Alergă înainte imediat ce se putu ridica pe picioare, clătinându-se din cauza impactului, trăgând prin uragan înspre capătul opus al stației. Yalson încă mai trăgea, mișcându-se în torentul de aer și pârâitul tirului laser.

Izbucniră lumini în jurul părții din spate a trenului, care acum se îndepărta de stație cu puțin peste viteza pasului. Zgomotul trenului care se apropia – înecând orice alt sunet, chiar și exploziile și împușcăturile, astfel că orice altceva părea să se întâmple într-o tăcere șocată de acel țipăt suprem – creștea în tunel.

Yalson căzu; costumul îi era avariat.

Picioarele începură să i se miște înainte de a atinge pământul, și când ajunse jos alerga deja spre cea mai apropiată ascunzătoare. Alerga spre Minte, care lucea în argintiu mat lângă zid.

Și se răzgândi.

Se întoarse, chiar înainte de a se putea arunca în spatele Minții, și o ocoli în fugă, spre ușile și nișele din zidul din spate.

Tirul lui Xoxarle o lovi din nou în momentul în care se întorcea, și de data asta armura costumului ei nu mai putu absorbi energia; cedă, focul laserului pătrunse ca un fulger peste tot prin trupul femeii, azvârlind-o în aer, aruncându-i brațele în lateral, smucindu-i picioarele de sub ea, scuturând-o ca pe o păpușă prinsă în pumnul unui copil furios și aruncând un nor de un roșu intens din pieptul și abdomenul ei.

Trenul veni.

Țâșni în stație pe un val de zgomot; mugi din tunel ca un fulger solid metalic, părând să traverseze spațiul dintre gura tunelului și trenul care se mișca încet din fața sa în același moment în care apăruse. Xoxarle, cel mai aproape dintre toți, surprinse sclipirea fugară a feței netede și strălucitoare a trenului înainte ca acea imensă frunte înclinată să se izbească de spatele celuilalt tren.

Nu-și putuse imagina că există un sunet mai puternic decât cel făcut de tren în tunel, dar zgomotul impactului copleși chiar și acea cacofonie. Era o stea de sunet, o supernovă orbitoare acolo unde înainte fusese doar o sclipire palidă.

Trenul lovi cu peste o sută nouăzeci de kilometri pe oră. Trenul lui Wubslin progresase abia cu o lungime de vagon în interiorul tunelului și se mișca puțin mai repede decât la pas.

Trenul în viteză se izbi de ultimul vagon, săltându-l și șifonându-l într-o fracțiune de secundă, zdrobindu-l de plafonul tunelului, strivindu-i straturile de metal și plastic într-un pachet strâns de ruine în aceeași clipă în care propria frunte și vagonul său din față se scufundară între roțile sfărâmate de dedesubt, lovind șinele și rupând carcasa de metal a trenului ca un șrapnel dintr-o vastă grenadă.

Trenul continuă să are: în interiorul și sub trenul din față, derapând și prăbușindu-se într-o parte pe măsură ce bucățile rupte din cele două garnituri se loveau de zidurile laterale, înghesuindu-se în secțiunea principală a stației într-un zbucium de metal sfâșiat și piatră sfărâmată, în timp ce vagoanele împingeau, se striveau, se ridicau și se dezintegrau în același timp.

Întreaga lungime a trenului în viteză continua să se scurgă din tunel, vagoanele fulgerând în curentul haosului dezintegrator din față, săltându-se și zdrobindu-se și rotindu-se. Flăcări apărură și clipiră printre rămășițele detonate; izbucniră fântâni de scântei; sticla explodă împrăștiindu-se din ferestrele sparte; fâșii jupuite de metal se loviră de pereți.

Xoxarle se feri, ascunzându-se de sunetul pulverizator.

Wubslin simți lovitura trenului. Fu aruncat pe spate în scaun. Știa deja că eșuase; trenul, trenul lui, mergea prea încet. O mână imensă de nicăieri îl lovi pe spate; urechile îi pocniră; puntea de control, vagonul, întregul tren se scutură în jurul lui, și deodată, în mijlocul a toate, spatele trenului următor, cel aflat

în zona de reparații și întreținere, se repezi spre el. Simți cum trenul lui sare de pe șine la curba care ar fi putut să-l conducă spre siguranță. Accelerarea continua. Era încolțit, neajutorat. Ultimul vagon al celuilalt tren venea spre el; închise ochii, cu o jumătate de secundă înainte să fie strivit ca o insectă în interiorul epavei.

Horza era ghemuit într-o mică ușă din peretele stației, fără să aibă habar cum ajunsese acolo. Nu se uita, nu putea să vadă. Scâncea într-un colț în timp ce distrugerea urla în urechile lui, bombardându-i spatele cu resturi și cutremurând pereții și podeaua.

Balveda găsise și ea un spațiu în zid – o nișă în care se ascunsese, cu spatele întors, cu fața acoperită.

Unaha-Closp se plantase pe tavanul stației, la adăpostul unei camere de supraveghere. Privi dezastrul care se desfășura dedesubt; văzu cum ultimul vagon iese din tunel, văzu trenul zdrobindu-se de cel în care se aflaseră ei cu câteva secunde mai înainte, împingându-l în față într-o masă alunecând de metal contorsionat, sfârtecat. Vagoanele părăsiră șinele, derapând în lateral în stație pe măsură ce epava încetinea, smulgând rampele de acces din rocă, strivind luminile de pe plafon; rămășițele zburau, iar robotul fu nevoit să se ferească. Văzu trupul lui Yalson, sub el pe platformă, lovit de vagoanele care se răsturnau și se rostogoleau, căzând peste suprafața topită a rocii într-un nor de scântei; alunecară ratând cu puțin Mintea, răzuiră corpul sfâșiat al femeii de pe jos și îl îngropară în zid împreună cu rampa de acces, izbind în roca neagră de lângă tunel, acolo unde se formase un guler de resturi strivite din cauza ultimului impuls al coliziunii care comprimase la un loc metalul și piatra.

Izbucni focul; scânteile țâșniră de pe șine; luminile stației clipiră. Rămășițele căzură înapoi și ecoul tremurător al epavei reverberă în stație. Apăru fumul, exploziile scuturară stația și, brusc, din plafon, surprinzându-l pe robot, începu să fie pulverizată apă din găurile aflate pretutindeni în suprafața rocii, lângă liniile pâlpâitoare de lumini. Apa se transformă în spumă și coborî prin aer ca o zăpadă caldă.

Epava sfârtecată șuiera, gemea și pârâia când fulgii se așezau pe ea. Era linsă de flăcări, luptând cu spuma căzătoare pe măsură ce găseau substanțe inflamabile printre rămășițe.

Apoi se auzi un strigăt și robotul privi în jos printr-o ceață de fum și spumă. Horza alerga de la o ușă din zid, de-a lungul platformei spre marginea cea mai apropiată a grămezii de metal încins.

Omul străbătu în fugă platforma plină de resturi, strigând și trăgând cu pistolul. Robotul văzu piatra sfărâmându-se și explodând în jurul intrării îndepărtate a tunelului din care trăsese Xoxarle. Se aștepta să vadă foc de răspuns și pe bărbat căzând, dar nu se întâmplă nimic. Omul continuă să alerge și să tragă, strigând incoerent tot timpul. Robotul n-o putea vedea pe Balveda.

Xoxarle scosese pistolul pe după colț imediat ce zgomotul se stinsese; în același timp apăruse omul și începuse să tragă. Xoxarle avu timp să țintească, dar nu să și tragă. O împușcătură ajunse lângă pistol, pe zid, și ceva se izbi de mâna lui; pistolul scuipă, apoi muri. O așchie de rocă ieșea din carcasa armei. Xoxarle înjură și o aruncă în tunel. Alte împușcături izbucniră în jurul gurii tunelului când Schimbătorul trase din nou. Xoxarle privi în jos spre Aviger, care se mișca slab pe podea, cu fața în jos, cu membrele bătând aerul și roca, de parcă ar fi încercat să înoate.

Xoxarle îl păstrase pe bătrân în viață pentru a-l folosi ca ostatic, dar acum îi era de prea puțin folos. Femeia Yalson murise; el o ucisese, iar Horza voia s-o răzbune.

Xoxarle strivi capul lui Aviger cu piciorul, apoi se întoarse și fugi.

Erau douăzeci de metri de alergat până la prima cotitură. Xoxarle fugea cât putea de repede, ignorând durerea din picioare și corp. O explozie răsună dinspre stație. De deasupra capului lui Xoxarle se auzi un șuierat, și jeturi de apă din sistemul de stropire începură să cadă din tavan.

Aerul licărea de focuri laser când el se aruncă în primul tunel lateral; se ciocni de zid și ceva îl lovi în picior și în spate. Continuă să alerge, șchiopătând.

În față se aflau câteva uși, spre stânga. Încercă să-și amintească modul cum erau organizate stațiile. Ușile ar fi trebuit să conducă spre camerele de control și spre dormitoare; putea s-o ia pe acolo, să traverseze grota pentru reparații și întreținere pe podul rulant și să ajungă printr-un tunel lateral la sistemul tuburilor de tranzit. În felul acesta ar fi putut scăpa.

Șchiopătă repede, încercând ușile cu umărul. Pașii Schimbătorului răsunau puternic undeva în tunelele din spatele său.

Robotul îl urmări pe Horza, încă trăgând cu pistolul, mișcându-și repede picioarele, alergând pe platformă ca un nebun, strigând, urlând și sărind peste resturi. Se repezi spre locul unde zăcuse trupul lui Yalson înainte de a fi măturat de pe podeaua stației de vagoanele răsturnate, apoi continuă să alerge precedat de un con de lumină orbitoare venind din pistolul său, trecu de palet spre capătul opus al stației de unde trăsese Xoxarle și dispăru într-un tunel lateral.

Unaha-Closp pluti în jos. Epava trosnea și fumega; spuma cădea ca o lapoviță. Mirosul urât de gaze nocive începu să umple aerul. Senzorii robotului detectară radiații peste medie. O serie de mici explozii izbucniră din vagoanele ruinate, aprinzând noi focuri care să le înlocuiască pe cele înăbușite de spuma care acoperea acum haosul de metal contorsionat precum zăpada un munte ascuțit.

Unaha-Closp se apropie de Minte. Zăcea lângă zid, cu suprafața mutilată și întunecată, în culorile apei și petrolului, și mată.

— Pariez că te-ai crezut deșteaptă, nu-i așa? îi zise Unaha-Closp încet; poate putea auzi sau poate era moartă; nu avea cum să-și dea seama. Să te ascunzi astfel în reactor: cred că știu și ce ai făcut cu pila; ai aruncat-o în unul dintre puțurile astea adânci, alături de unul dintre motoarele de ventilație de urgență, poate chiar în cel pe care l-am văzut pe ecranul senzorului de masă în prima zi. Apoi te-ai ascuns în tren. Ești mulțumită de tine, sunt convins. Și totuși, uite unde ai ajuns.

Robotul se uită la Mintea tăcută. Pe suprafața sa superioară se aduna spuma. Robotul își curăță propria carcasă cu un câmp de forță.

Mintea se mișcă; se ridică abrupt cam o jumătate de metru, întâi un capăt, apoi celălalt, și pentru o clipă aerul șuieră și trosni. Suprafața mașinii sclipi un moment în timp ce Unaha-Closp dădea înapoi, nefiind sigur ce se întâmpla. Când Mintea căzu înapoi și se așeză din nou ușor pe jos, culorile ovoidului se modificară lent. Robotul simți miros de ozon.

— Doborâtă, dar nu scoasă din circulație, nu? zise.

Stația începu să se întunece când luminile neavariate fură

acoperite de fumul care se ridica.

Cineva tuși. Unaha-Closp se întoarse și o văzu pe Perosteck Balveda ieșind șovăitoare dintr-o firidă. Mergea îndoită, ținându-se de spate, și tușea. Era rănită la cap și pielea ei avea culoarea cenușii. Robotul pluti până la ea.

— Un alt supraviețuitor, spuse el, mai mult pentru sine decât femeii.

Trecu lângă ea și folosi un câmp de forță ca s-o susțină. Gazele din aer o sufocau. Pe frunte îi curgea sânge, iar pe spatele jachetei pe care o purta era o dâră udă de un roșu sclipitor.

— Ce... tuși ea. Ce-i cu ceilalți?

Pașii săi erau nesiguri, iar robotul trebui s-o susțină în timp ce se împleticea peste bucățile împrăștiate din vagoanele trenurilor și secțiunile de șine. Pe jos era plin de pietre, rupte din zidurile stației în timpul impactului.

— Yalson e moartă, spuse Unaha-Closp obiectiv. Probabil și Wubslin. Horza îl urmărește pe Xoxarle. Despre Aviger nu știu; nu l-am văzut. Mintea trăiește încă, așa cred. Se mișca, oricum.

Se apropiară de Minte; zăcea legănându-și din când în când câte un capăt, de parcă ar fi încercat să străpungă aerul. Balveda încercă să se apropie de ea, dar robotul o opri.

— Las-o, Balveda, îi spuse, forțând-o să-și continue drumul spre platformă, cu picioarele alunecându-i pe moloz. Ea continua să tușească, schimonosindu-și fața de durere. O să te sufoci în atmosfera asta dacă încerci să rămâi aici, zise robotul blând. Mintea își poate purta singură de grijă, sau dacă nu, nu mai ai ce să faci pentru ea.

— Mă simt bine, insistă Balveda.

Se opri, se îndreptă de spate; chipul îi deveni calm și încetă să mai tușească. Robotul se opri și el, privind-o. Ea se întoarse cu fața la el, respirând normal, cu fața încă palidă, dar cu o expresie senină. Își aduse mâna de la spate, acoperită de sânge, și cu cealaltă mână șterse o parte din lichidul roșu de pe frunte și ochi. Zâmbi.

— Vezi și tu.

Apoi ochii i se închiseră, se îndoi din talie și capul i se prăvăli înspre podeaua de rocă a stației în timp ce picioarele îi cedau.

Unaha-Closp o prinse aproape din aer înainte de a cădea și o duse în zbor în afara platformei, prin primele uși pe care le găsi

să ducă spre camerele de control și secțiunea de locuit.

În aerul proaspăt, Balveda începu să-și revină, după nici zece metri parcurși prin tunel. Exploziile răsunau în urma lor și aerul se mișca în valuri de-a lungul galeriei, ca niște bătăi ale unei inimi gigantice rătăcitoare. Luminile pâlpâiră; apa începu să picure, apoi să curgă din tavanul tunelului.

Numai să nu ruginesc, își spuse Unaha-Closp în sinea lui, pe când plutea prin tunel spre camera de control, cu femeia agitându-se în strânsoarea câmpului său de forță. Auzi zgomot de împușcături: foc laser, dar nu-și dădea seama unde anume, din cauza zgomotului din față, din spate și de deasupra, din gurile de ventilație.

— Vezi… mă simt bine… bălmăji Balveda.

Robotul o lăsă să se miște; se aflau aproape în camera de control și aerul era încă proaspăt, iar nivelul de radiații scădea. Alte explozii zguduiră stația; părul Balvedei și blana jachetei se mișcară în curentul de aer, eliberând fulgi de spumă. Apa șiroia, răpăind și plescăind.

Robotul trecu prin ușile camerei de control; înăuntru luminile nu mai pâlpâiau și aerul era curat. Nu curgea apă din tavan, ci numai de pe corpul femeii și de pe propria carcasă cădeau picături pe podeaua acoperită cu plastic.

— Așa mai merge, zise Unaha-Closp.

O așeză pe femeie pe un scaun. Mai multe detunături înfundate cutremurară roca și aerul.

Luminile clipiră în toată camera, de la fiecare consolă și panou.

Robotul o îndreptă pe femeia Culturii, apoi îi așeză ușor capul între genunchi și-i făcu vânt. Exploziile bubuiau, cutremurând aerul din cameră ca… ca niște… ca niște pași!

Dum-*drum*-dum. Dum-*drum*-dum.

Unaha-Closp înălță capul Balvedei și era pe punctul de a o sălta din scaun când sunetul pașilor de dincolo de ușa opusă, nemaifiind mascat de exploziile din stație, crescu deodată în volum; ușile se deschiseră brusc. Xoxarle, rănit, șchiopătând în alergare, cu apa șiroindu-i pe corp, năvăli în încăpere; îi văzu pe Balveda și pe robot și se îndreptă direct spre ei.

Unaha-Closp se năpusti înainte, drept în capul Idiranului. Xoxarle prinse mașina într-o mână și o izbi de o consolă, spărgând ecranele și panourile luminoase într-o fântână de

scântei și fum acru. Unaha-Closp rămase acolo, pe jumătate înțepenit în sistemul de întrerupătoare bolborosind topite, cu fumul scurgându-se în jurul lui.

Balveda deschise ochii, privi în jur, cu chipul însângerat, sălbatic și speriat; îl văzu pe Xoxarle și porni spre el, deschizând gura, dar numai ca să tușească. Xoxarle o înșfăcă, imobilizându-i brațele. Se uită de jur-împrejur, la ușile prin care intrase, făcând o pauză de o secundă ca să-și tragă răsuflarea. Slăbea, știa asta. Plăcile cheratinoase de pe spate erau aproape arse acolo unde Schimbătorul îl împușcase și era rănit și la picior, ceea ce-l încetinea mereu. Omul avea să-l prindă în curând… Privi la fața femeii pe care o ținea și decise să n-o ucidă imediat.

— Poate că tu o să oprești degetul de pe trăgaci al micuțului… gâfâi Xoxarle, ținând-o pe Balveda pe spate cu un braț și șonticăind repede spre ușa care ducea în dormitoare, în secțiunea de locuit și apoi în zona de reparații. Deschise ușile cu genunchiul și le lăsă să se închidă în urma lui… Dar mă îndoiesc, adăugă și șchiopătă prin tunelul scurt, apoi prin primul dormitor, pe sub plasele care se legănau, într-o lumină pâlpâitoare, nesigură, în timp ce stropitorile se declanșau deasupra.

În camera de control, Unaha-Closp se eliberă, având carcasa acoperită de bucăți încinse de fire cu înveliș de plastic.

— Ticălos împuțit, zise năucit, îndepărtându-se ezitant prin aer de consola fumegând, menajerie de celule umblătoare…

Unaha-Closp se roti nesigur prin fum și reuși să ajungă la ușile prin care venise Xoxarle. Șovăi acolo, apoi cu o mișcare tremurată, ca o ridicare din umeri, porni prin tunel, prinzând viteză.

Horza îl pierduse pe Idiran. Îl urmărise prin tunel, apoi prin niște uși sparte. După aceea avusese de ales: stânga, dreapta sau înainte; trei coridoare scurte, cu luminile clipind, apă împroșcată din plafon, fum târându-se sub tavan în valuri leneșe.

Horza o luase la dreapta, pe unde ar fi luat-o și Idiranul dacă s-ar fi îndreptat spre tuburile de tranzit, dacă ar fi nimerit direcția corectă și dacă n-ar fi avut vreun alt plan.

Dar nu alesese drumul cel bun.

Ținea pistolul strâns în mâini. Fața îi era brăzdată de lacrimi false de la apa care curgea. Pistolul vibra prin mănuși; un ghem de suferință i se ridica din stomac, umplându-i gâtul și ochii și

făcându-i gura amară, îngreunându-i mâinile, împiedicându-i picioarele. Se opri la o altă intersecție, lângă dormitoare, în agonia nehotărârii, privind într-o direcție și în cealaltă, sub apa care cădea, fumul care se târa și luminile mizerabile. Auzi un țipăt și porni într-acolo.

Femeia se zbătea. Era puternică, dar încă lipsită de forță, chiar și în strânsoarea sa slăbită. Xoxarle șchiopăta pe coridor spre grota cea mare.

Balveda țipă, încercând să se elibereze, apoi își folosi picioarele ca să-l lovească pe Idiran în coapse și genunchi. Dar era ținută prea strâns, prea sus pe spatele lui Xoxarle. Brațele îi erau imobilizate pe lângă corp; picioarele abia puteau lovi placa de cheratină care acoperea crupa Idiranului. În spatele ei, hamacurile constructorilor Sistemului de Comandă se legănau ușor pe valurile de aer care străbăteau dormitorul lung la fiecare nouă explozie din zona platformei și din trenurile distruse.

Auzi împușcături undeva în spatele lor, și ușile de la capătul opus al încăperii se deschiseră brusc. Idiranul auzise și el zgomotul; chiar înainte să se prăbușească prin ieșirea dormitorului, capul lui se întoarse în direcția din care venise sunetul. Apoi trecură în coridorul scurt și afară pe terasa care înconjura grota adâncă a zonei de întreținere și reparații.

Pe una dintre laturile uriașei caverne străluceau prăbușite o grămadă încâlcită de vagoane zdrobite și mașinării ruinate. Trenul pe care Wubslin îl pusese în mișcare se ciocnise de spatele celui aflat deja în scobitura alungită ridicată deasupra grotei. Părți din ambele trenuri erau împrăștiate ca niște jucării; pe jos, îngrămădite lângă pereți, strivite de plafon. Spuma cădea prin toată grota, fâsâind pe epavele fierbinți, acolo unde flăcările se revărsau din vagoanele mototolite sau unde săreau scântei.

Xoxarle derapă pe terasă și, pentru o clipă, Balveda crezu că vor aluneca amândoi de pe suprafața ei, peste parapet în jos, până la harababura de mecanisme și echipamente de pe podeaua rece, tare, de dedesubt. Dar Idiranul se reechilibră, se întoarse și păși pe drumul larg spre pasarela de metal care traversa lățimea grotei și ducea spre capătul opus al terasei în alt tunel – tunelul care conducea la tuburile de tranzit.

Îl auzea pe Idiran gâfâind. Prin țiuitul din urechi prinse trosnetul flăcărilor, șuieratul spumei și hârâitul chinuit al

respirației lui Xoxarle. O căra cu ușurință, de parcă n-ar fi cântărit nimic. Strigă de frustrare, săltându-și trupul din toate puterile, încercând să-i desfacă strânsoarea sau măcar să-și elibereze un braț, zbătându-se slab.

Ajunseră la pasarela suspendată și din nou Idiranul aproape că alunecă, apoi din nou își reveni la timp și se echilibră. Porni pe îngustul pod suspendat, pe care mersul său șchiopătat, nesigur, îl scutura, făcându-l să sune ca o tobă de metal. Când se încorda, o durea spatele; strânsoarea lui Xoxarle rămânea fermă.

Apoi el se opri și o răsuci până înaintea feței sale enorme în formă de șa. O apucă o clipă de ambii umeri, după care o prinse de cotul drept cu o mână, continuând să-i strângă umărul drept în celălalt pumn.

Ridică unul din genunchi, păstrându-și coapsa paralelă cu podeaua grotei aflate la treizeci de metri mai jos. Ținută de cot și umăr, cu spatele durând-o, cu capul prea puțin limpede, își dădu brusc seama ce avea el de gând să facă.

Țipă.

Xoxarle aduse partea superioară a brațului femeii pe coapsa sa, frângându-l ca pe o surcică. Țipătul ei se sparse ca gheața.

O apucă de încheietura brațului sănătos și o azvârli peste pasarelă, împingând-o sub el și plasându-i mâna pe un stâlp subțire de metal, apoi îi dădu drumul. Totul fusese făcut într-o secundă sau două; ea se balansa ca un pendul sub podul de metal. Xoxarle fugi, șchiopătând. Fiecare pas, scuturând podul suspendat, vibra prin stâlp până în mâna Balvedei, slăbindu-i strânsoarea. Atârna acolo. Brațul rupt se legăna inutil pe lângă ea. Mâna ei se încleșta pe suprafața rece, netedă, pătată de spumă a stâlpului subțire. Capul i se învârtea; valuri de durere pe care încerca, dar nu reușea, să le oprească se prăbușeau prin ea. Luminile grotei se stinseră, apoi se aprinseră din nou. O altă explozie scutură vagoanele strivite. Xoxarle traversă pasarela și alergă șonticăind pe terasă spre cealaltă parte a cavernei, în tunel. Mâna ei începu să alunece, amorțind; întregul braț se răcea.

Perosteck Balveda se răsuci în aer, își dădu capul pe spate și răcni.

Robotul se opri. Acum zgomotele veneau din spate. Apucase în direcția greșită. Era încă amețit; până la urmă, Xoxarle nu se

întorsese pe același drum. *Sunt nebun! N-ar trebui să mi se permită să umblu de unul singur!*

Își răsuci corpul în tunelul care ducea afară din camera de control și din dormitoarele lungi, încetini și se opri, apoi acceleră înapoi pe drumul pe care venise. Putea să audă focuri de laser.

Horza se afla în camera de control; nu exista apă și spumă, deși dintr-o gaură mare dintr-o consolă ieșea fum. Ezită, apoi auzi un alt țipăt – un glas uman, o femeie – și o luă la fugă prin ușile care duceau în dormitoare.

Ea încercă să se balanseze, să obțină un pendul din corpul ei și astfel să arunce un picior pe pod, dar mușchii deja răniți ai spatelui n-o puteau face; fibrele musculare se rupseră; durerea o înecă. Rămase atârnând. Nu-și putea simți mâna. Spuma căzuse pe fața ei întoarsă în sus și îi înțepa ochii. O serie de explozii distruseră grămada încâlcită de vagoane, făcând aerul din jurul ei să tremure, zgâlțâind-o. Simți cum alunecă; cobora încet-încet, strânsoarea deplasându-i-se în jos pe stâlp un milimetru sau doi. Încercă să se țină mai bine, dar nu simțea nimic.

Dinspre terasă se auzi zgomot. Încercă să se uite în jur și într-o clipă îl zări pe Horza, alergând pe terasă spre pasarelă, cu pistolul în mână. Derapă pe spumă și trebui să-și întindă mâna liberă ca să se echilibreze.

— Horza… încercă ea să strige, dar nu scoase decât un horcăit.

Horza alerga pe pasarelă deasupra ei, privind fix înainte. Pașii lui îi zguduiau mâna; începu să alunece iar.

— Horza… spuse din nou, cât putu de tare.

Schimbătorul trecu în fugă pe lângă ea, cu fața hotărâtă, cu pușca ridicată, iar cizmele boncăneau pe puntea de metal de deasupra ei. Balveda privi în jos, lăsându-și capul să cadă. Ochii i se închiseră.

Horza… Kraiklyn… acel ministru geriatric de externe de pe Sorpen… nicio bucată sau imagine a Schimbătorului, nimeni și nimic din ceea ce fusese omul acela nu putea avea vreo dorință ca s-o salveze. Xoxarle părea să fi sperat într-o compasiune universal umană care l-ar fi făcut pe Horza să se oprească și s-o salveze, și astfel să-i dea Idiranului câteva momente prețioase în plus ca să scape; dar Idiranul făcuse aceeași greșeală în privința lui Horza pe care întreaga sa specie o făcea în privința

Culturii. La urma urmei, nu erau chiar atât de blânzi; oamenii puteau fi la fel de duri, hotărâți și fără milă ca orice Idiran, dacă li se oferea stimulentul potrivit…

O să mor, gândi ea, și aproape că era mai mult surprinsă decât îngrozită. *Aici, acum. După tot ce s-a întâmplat, după tot ce am făcut. Mor. Așa, pur și simplu!*

Mâna amorțită slăbea ușor în jurul stâlpului.

Pașii se opriră deasupra ei, reveniră; ea privi în sus.

Fața lui Horza era deasupra ei, fixând-o.

Ea atârnă răsucindu-se pentru o clipă în aer, în timp ce bărbatul o privea în ochi, cu pistolul aproape de cap. Horza își aruncă privirea în jur, peste pasarelă, de unde Xoxarle dispăruse.

— … ajutor… horcăi ea.

El îngenunche apucând-o de mână și o trase în sus.

— Brațul e rupt, gâfâi ea, în timp ce el o prindea de gulerul jachetei și o trăgea pe podul suspendat.

Se rostogoli când el se ridică în picioare. Spuma plutea prin lumina pâlpâitoare și prin întunericul cavernei imense pline de ecouri, iar flăcările aruncau umbre efemere când luminile clipeau.

— Mulțumesc, tuși ea.

— Pe acolo?

Horza privi în jur, în direcția în care se îndrepta, în direcția în care dispăruse Xoxarle. Ea se chinui să dea din cap.

— Horza, zise, lasă-l în pace.

Horza se îndepărta deja. Scutură din cap.

— Nu, rosti, apoi se întoarse și o luă la fugă.

Balveda se încovrigă, brațul amorțit apropiindu-se de cel rupt, dar fără să-l atingă. Tuși și își duse mâna la gură, pipăind interiorul, curățându-l. Scuipă afară un dinte.

Horza traversă pasarela. Acum se simțea calm. Xoxarle se putea distanța de el dacă voia; ar fi putut chiar să-l lase pe Idiran să ajungă la tubul de tranzit, apoi ar fi trebuit doar să pătrundă în tub și să tragă în capătul posterior al capsulei de tranzit sau să întrerupă alimentarea cu energie și să-l prindă pe Idiran în capcană: nu conta.

Traversă terasa și se repezi în tunel.

Continuă în linie dreaptă peste un kilometru. Calea spre tuburile de tranzit se afla undeva în dreapta, dar mai erau și alte

uși și intrări, locuri în care Xoxarle s-ar fi putut ascunde.

Tunelul era uscat și luminos. Luminile clipeau doar ușor, iar sistemul de stropire nu se activase.

Se gândi să se uite în jos exact la timp.

Văzu picăturile de apă și de spumă și o pereche de uși aflate față în față de o parte și de alta a tunelului. Linia picăturilor se oprea acolo.

Alerga prea repede ca să se mai oprească; se aruncă pe jos.

Pumnul lui Xoxarle fulgeră prin aer, apărând pe ușa din stânga, pe deasupra capului Schimbătorului. Horza se răsuci și aduse pistolul în poziție de tragere; Xoxarle ieși pe ușă și lovi. Piciorul lui întâlni pistolul, trimițându-i țeava în fața Schimbătorului, strivind-o de gura și nasul lui Horza în timp ce pistolul împroșca foc laser peste capul său spre tavan, provocând un nor de praf și așchii de piatră asupra Idiranului și omului. Xoxarle se întinse în timp ce bărbatul uluit dădea înapoi împiedicându-se. Apucă pistolul, smulgându-l din mâinile lui Horza. Îl îndreptă spre Schimbătorul care se sprijinea cu o mână de zid, cu gura și nasul însângerate. Xoxarle rupse siguranța de la trăgaciul armei.

Unaha-Closp străbătu în viteză camera de control, se aplecă în aer, țâșni prin fum și prin ușile sparte, apoi zbură prin coridorul cel scurt. Parcurse lungimea dormitorului printre plasele care se legănau, apoi prin alt tunel scurt și ieși pe terasă.

Acolo erau resturi peste tot. O văzu pe Balveda pe pasarelă, așezată, ținându-se de umăr cu o mână, apoi punând palma pe pod. Unaha-Closp zbură într-acolo, dar chiar înainte de a ajunge lângă ea, când capul ei se ridica să se uite la el, zgomotul focului laser se auzi dinspre tunelul din capătul opus al grotei. Robotul coti din nou și acceleră.

Xoxarle apăsă pe trăgaci exact când Unaha-Closp îl lovi din spate; arma nu apucase să se declanșeze când Schimbătorul fu aruncat înainte pe podeaua tunelului. Se răsuci în cădere, dar gura pistolului se sparse de piatră, suportând pentru o clipă întreaga greutate a Idiranului; țeava se despică în două. Robotul se opri lângă Horza. Bărbatul făcu un salt în direcția Idiranului, care deja își recăpăta echilibrul și se ridica în fața lor. Unaha-Closp se repezi iar înainte, întâi aruncându-se, apoi schimbând rapid direcția, încercând un upercut ca acela care îl surprinsese

mai devreme pe Idiran. Xoxarle respinse mașina, măturând-o cu brațul. Unaha-Closp ricoșă din zid ca o minge de cauciuc și Idiranul îl pocni încă o dată, trimițându-l înapoi în rotație, mototolit și infirm, prin coridorul care ducea în grotă.

Horza se năpusti înainte. Xoxarle coborî pumnul pe capul omului în timp ce acesta fanda. Schimbătorul făcu o mișcare în lateral, dar nu suficient de repede; lovitura indirectă pe care o primi îi atinse capul pe o parte, iar el se prăbuși pe jos, frecând peretele și oprindu-se în dreptul unei uși din tunel.

Stropitorile scuipară din tavan din locul unde lovise tirul pistolului lui Horza. Xoxarle îl ocoli pe omul căzut care încerca să se ridice pe picioarele tremurând nesigure, cu mâinile bâjbâindu-i după un punct de sprijin pe pereții netezi de piatră. Idiranul ridică piciorul să lovească fața lui Horza, apoi oftă și repuse piciorul jos când robotul Unaha-Closp, plutind neregulat prin aer, cu carcasa îndoită, fumegând, avansând legănându-se, se îndreptă încet spre Idiran înapoi prin tunel.

— … Animalule… cârâi Unaha-Closp, cu vocea sa slabă spartă și răgușită.

Xoxarle se întinse, apucă partea din față a mașinii, o ridică în ambele mâini cu ușurință deasupra capului, țintind înspre capul lui Horza – omul privi în sus, cu ochii tulburi –, apoi îl coborî, secerând spre craniul bărbatului.

Horza se rostogoli, aproape cu oboseală, într-o parte, iar Xoxarle simți mașina care se tânguia atingând capul și umărul lui Horza. Omul căzu, întinzându-se pe jos în tunel.

Încă mai trăia; o mână i se mișcă abia perceptibil încercând să-și protejeze cazul dezgolit, însângerat. Xoxarle se întoarse și ridică robotul neajutorat încă o dată deasupra capului omului.

— Așa deci… spuse încet în timp ce își încorda brațele ca să repeadă mașina în jos.

— Xoxarle!

Privi în sus, printre brațele ridicate, în timp ce robotul se zbătea slab în mâinile lui, iar omul de la picioarele sale mișca încet mâna peste părul năclăit de sânge. Xoxarle rânji.

Femeia Perosteck Balveda stătea la capătul tunelului, pe terasa de deasupra grotei. Era încovoiată, iar fața îi arăta fără vlagă și uzată. Brațul drept atârna incomod pe o parte, cu palma din dreptul coapsei întoarsă în afară. La cealaltă mână pumnul părea strâns în jurul unui obiect mic pe care ea îl îndrepta spre

Idiran. Xoxarle trebui să se uite atent ca să vadă ce era. Semăna cu un pistol: un pistol făcut în cea mai mare parte din aer; un pistol din linii, cabluri fine, prea puțin solid, mai mult ca o schemă, ca o schiță în creion ridicată de pe pagină și umplută doar atât cât să fie ținută în mână. Xoxarle râse și prăvăli robotul.

Balveda trase; pistolul sclipi scurt la capătul țevii fusiforme, ca o mică bijuterie prinsă în lumina soarelui, și scoase un sunet ca de tuse extrem de slabă.

Înainte ca Unaha-Closp să se fi deplasat mai mult de jumătate de metru prin aer înspre capul lui Horza, abdomenul lui Xoxarle se lumină ca un soare. Partea inferioară a torsului Idiranului fu sfâșiată, smulsă de pe coapse în sute de mici explozii. Pieptul, brațele și capul explodară în sus și în spate, lovind tavanul tunelului, apoi rostogolindu-se din nou în jos prin aer, brațele slăbindu-i, palmele desfăcându-i-se. Din stomac, prin plăcile de cheratină rupte, i se revărsară măruntaiele pe podeaua stropită de apă a tunelului, în timp ce întreaga parte de sus a trupului se prăbuși în băltoacele formate de ploaia artificială. Ceea ce mai rămăsese din secțiunea trunchiului, coapsele grele și cele trei picioare groase, rămase în poziție verticală pentru câteva secunde, iar Unaha-Closp pluti în tăcere spre plafon și Horza continuă să zacă nemișcat sub apa care cădea, colorându-se în bălți de purpuriu și roșu de la sângele spălat al lui și al Idiranului.

Torsul lui Xoxarle rămase țeapăn acolo unde căzuse, la doi metri în spatele locului unde picioarele încă stăteau vertical. Apoi genunchii se îndoiră lent, parcă cedând fără tragere de inimă atracției gravitaționale, iar coapsele greoaie urmară picioarele înclinate. Apa plescăi în bolul plin de sânge care era pelvisul deschis al lui Xoxarle.

— Bala bala bala, mormăi Unaha-Closp lipit de tavan, picurând apă. Bala labalabalabla... ha ha.

Balveda ținea pistolul ațintit spre trupul sfărâmat al lui Xoxarle. Păși încet pe coridor, călcând prin apa de un roșu-închis.

Se opri lângă picioarele lui Horza și privi imperturbabilă la capul și partea superioară a torsului lui Xoxarle, care încă zăceau pe podeaua tunelului, la sângele și organele interne revărsate din pieptul uriașului căzut. Ochi și trase cu pistolul în

capul masiv al războinicului, zburându-l de pe umeri și aruncând bucăți de cheratină la douăzeci de metri în tunel. Explozia o zdruncină; ecourile îi răsunară în urechi. În cele din urmă, păru să se relaxeze, lăsându-și umerii în jos. Privi la robotul care plutea sus lângă plafon.

— Aici sunt, jos zbor, cad tavan bala bala ha ha… spuse Unaha-Closp și se mișcă nesigur. Aici. Uite, sunt *terminat*, sunt doar… Cum mă cheamă? Cât e ora? Bala bala, hei. Multă apă. Cel mai mult jos. Ha ha și așa mai departe.

Balveda îngenunche lângă omul căzut. Puse pistolul într-un buzunar și pipăi gâtul lui Horza; încă mai trăia. Fața îi era în apă. Ea îl ridică și îl împinse, încercând să-l rostogolească. Din creștet îi curgea sânge.

— Robotule, zise, străduindu-se să-l țină pe bărbat ca să nu cadă iar în apă, ajută-mă.

Trase de brațul lui Horza cu mâna ei teafără, strâmbându-se de durere când se folosi de celălalt umăr ca să continue să-l rostogolească.

— Unaha-Closp, la naiba; ajută-mă.

— Bla bala bal. Hei ho. Aici sunt, sunt aici. Tu ce nu mai faci? Tavan, plafon, înăuntru în afară. Ha ha bala bala, susură robotul, rămas lipit de plafonul tunelului.

Balveda îl întoarse în sfârșit pe Horza pe spate. Ploaia falsă cădea pe fața lui rănită, curățându-i sângele din nas și gură. Un ochi, apoi și celălalt se deschiseră.

— Horza, zise Balveda aplecându-se astfel încât capul ei să blocheze apa care cădea și lumina de sus.

Fața Schimbătorului era palidă, cu excepția firelor subțiri de sânge care i se scurgeau din gură și nări. Un val roșu apăru din spatele și din laterala capului său.

— Horza? repetă ea.

— Ai câștigat, zise Horza, abia articulând cuvintele, cu glasul slab.

Închise ochii. Balveda nu știu ce să-i spună; închise și ea ochii, clătinând din cap.

— Bala bala… trenul sosește acum la peronul unu…

— … Robotul, șopti Horza, privind în sus pe lângă capul Balvedei.

Ea aprobă. Îi urmări ochii mișcându-se înapoi, încercând să privească peste propria frunte.

— Xoxarle… șopti. Ce s-a întâmplat?
— L-am împușcat, spuse Balveda.
— … Bala bala deschide-ți brațele și intră, încă unul o dată la fel… E cineva aici înăuntru?
— Cu ce?
Glasul lui Horza abia se auzea; ea trebui să se aplece ca să-l audă. Scoase micul pistol din buzunar.
— Cu asta, zise. Deschise gura, arătându-i un loc gol acolo unde fusese un dinte din spate. O formă cu memorie. Pistolul făcea parte din mine; arăta ca un dinte adevărat.
Încercă să zâmbească. Se îndoia că bărbatul putea măcar să vadă pistolul.
El închise ochii.
— Inteligent, zise încet.
De pe cap îi picura sânge, amestecându-se cu lichidul purpuriu spălat de la corpul dezmembrat al lui Xoxarle.
— O să te duc înapoi, Horza. Îți promit. O să te duc înapoi pe navă. O să te faci bine. O să am eu grijă. O să fie bine.
— O să faci tu asta? spuse Horza încet, cu ochii închiși. Mulțumesc, Perosteck.
— Mulțumesc bala bala bala. Steckoper, Tsah-hor, Aha-Un-Clops… Hei hei, hei ho, ho pentru tot, gândește. Ne cerem scuze pentru orice inconvenient provocat… Ce e unde cum cine și unde când de ce cum, și așa…
— Nu-ți face griji, zise Balveda.
Întinse mâna și atinse fața udă a bărbatului. Apa spăla ceafa femeii Culturii, căzând pe fața Schimbătorului. Ochii lui Horza se deschiseră iar, rotindu-se, fixând-o pe ea, apoi întorcându-se la trunchiul prăbușit al Idiranului; și din nou sus, la robotul de pe tavan; în cele din urmă, căutară în jur, la pereți și apă. Șopti ceva, fără s-o privească pe femeie.
— Ce? întrebă Balveda, aplecându-se și mai mult când ochii bărbatului se închiseră iarăși.
— Bala, făcu mașina din tavan. Bala bala bala. Ha ha. Bala bala bala.
— Ce prost, zise Horza, destul de clar, deși vocea îi slăbea pe măsură ce își pierdea cunoștința, iar ochii îi rămaseră închiși. Ce… prost… nenorocit.
Dădu ușor din cap; nu părea să-l doară. Picăturile îi stropiră fața cu roșu și purpuriu de la apa de sub capul său, apoi totul fu

iar spălat.

— Jinmoti din… murmură.

— Ce? întrebă din nou Balveda, aplecându-se și mai aproape.

— Danatre skehellis, anunță Unaha-Closp de pe plafon, ro vleh gra'ampt na zhire; sko tre genebellis ro binitshire, na'sko voross amptfenir-an har. Bala.

Deodată ochii Schimbătorului se deschiseră larg și pe chipul lui apăru o expresie de groază supremă, o expresie de o asemenea spaimă, neputință și teroare încât Balveda se cutremură, părul de pe ceafă zbârlindu-i-se în ciuda apei care se străduia să-l lipească acolo. Mâinile bărbatului se ridicară brusc și o apucară de jachetă într-o încleștare teribilă, ca de gheare.

— Numele meu! gemu el cu glasul încărcat de o spaimă chiar și mai îngrozitoare decât cea oglindită pe fața lui. Care e *numele* meu?

— Bala bala bala, murmură robotul din tavan.

Balveda înghiți în sec și simți lacrimile înțepându-i pleoapele. Atinse una din acele mâini albe, încleștate, cu mâna ei.

— Horza, spuse blând. Bora Horza Gobuchul.

— Bala bala bala bala, rosti robotul încet, somnoros. Bala bala bala.

Strânsoarea bărbatului slăbi; teroarea se retrase de pe fața lui. Se relaxă, ochii închizându-i-se iarăși și gura aproape că zâmbea.

— Bala bala.

— A, da… șopti Horza.

— Bala.

— … bineînțeles.

— La.

14 Privește pe Phlebas

Balveda dădu ochii cu câmpul de zăpadă. Era noapte. Luna Lumii lui Schar strălucea luminoasă pe un cer negru spuzit de stele. Aerul era calm, aspru și rece, și *Turbulența în Aer Clar* stătea parțial scufundată în propria grămadă de zăpadă pe câmpia albă luminată de lună.

Femeia se opri la intrarea tunelului întunecat, privi afară în noapte și se înfioră.

Schimbătorul inconștient zăcea pe o targă pe care o făcuse din folii de plastic salvate din epava trenului, sprijinită de robotul care continua să bolborosească plutind. Îi bandajase capul; doar atât putuse să o facă. Trusele medicale, ca orice altceva de pe palet, fuseseră măturate de trenurile care se ciocniseră și îngropate în resturile reci, acoperite de spumă, care umpleau stația șapte. Mintea putea să zboare; o găsise atârnând în aer deasupra platformei stației. Răspundea la comenzi, dar nu putea să vorbească, să se exprime sau să se deplaseze prin forțele proprii. Îi spusese să rămână lipsită de greutate, apoi o împinsese și o îmbrâncise pe ea și targa robotizată pe care zăcea bărbatul până la cel mai apropiat tub de tranzit.

Odată ajunși în micuța capsulă de transport, călătoria de întoarcere durase numai o jumătate de oră. Nu se oprise să-i ia pe cei morți.

Își legase și-și pusese în atele brațul rupt, dormise ca în transă pentru o perioadă scurtă pe durata călătoriei, apoi își manevrase încărcăturile de la tubul de serviciu prin secțiunea de locuit distrusă până la intrarea întunecată a tunelelor, unde Schimbătorii morți zăceau înghețați în moarte. Se odihni acolo în întuneric o clipă înainte de a se îndrepta spre navă, așezată pe jos în tunel, pe zăpada care pătrunsese înăuntru.

Avea o durere înfundată în spate, gâtul îi pulsa, brațul îi era amorțit. Purta inelul pe care îl luase de pe mâna lui Horza și spera că poate costumul lui, și poate circuitele electrice ale robotului, să-i identifice drept prieteni în fața navei care aștepta.

Dacă nu, însemna pur și simplu moartea tuturor.

Se uită din nou la Horza.

Fața omului de pe targă era albă ca zăpada și la fel de golită de expresie. Trăsăturile erau aceleași: ochii, nasul, sprâncenele, gura; dar păreau cumva nelegate între ele și neconectate, dându-i un aspect de anonimat feței lipsite de orice temperament, animație și profunzime. Ca și cum toate rolurile, toate caracteristicile, toți oamenii pe care el îi impersonase de-a lungul vieții sale se scurseseră din el în timpul comei și își luaseră cu ele mica lor parte din sinele său real, lăsându-l gol, curățat.

Robotul care susținea targa plutitoare bălmăji scurt într-o limbă pe care Balveda n-o recunoscu, vocea sa răsunând în

tunel; apoi tăcu. Mintea plutea, liniștită și sclipind în argintiu mat, suprafața ei neregulată oglindind curcubeie reflectând-o în forma sa elipsoidală pe ea, lumina slabă de afară și pe bărbat și robot.

Se ridică în picioare și cu o mână împinse targa în exterior peste zăpada luminată de lună înspre navă, picioarele scufundându-i-se până la coapse în substanța albă. Umbra de un albastru de oțel a femeii chinuindu-se era aruncată în liniște în lateral, în partea opusă lunii spre munții întunecați din depărtare, unde o cortină de nori de furtună atârna ca o noapte și mai adâncă. În spatele femeii, urmele ei conduceau înapoi, adânci și târșâite, până la gura tunelului. Strigă încet din cauza întregului efort și a durerii paralizante a rănilor sale.

De câteva ori pe drum înălță capul spre silueta întunecată a navei, cu un amestec de speranță și teamă pe chip, în așteptarea exploziei și a împroșcăturii luminii laser de avertizare care să-i spună că sistemele de pază ale navei nu o acceptau; că robotul și costumul lui Horza erau ambele prea avariate ca să mai fie recunoscute de navă; că totul se terminase, iar ea era condamnată să moară acolo, la o sută de metri distanță de salvare și siguranță – dar care i se refuzau din cauza unor circuite loiale, automate, inconștiente…

… Elevatorul coborî când ea aplică inelul de pe mâna lui Horza pe comenzile acestuia. Împinse înăuntrul hangarului robotul și omul. Robotul murmură; omul era tăcut și nemișcat ca o statuie căzută.

Intenționase să deconecteze circuitele de protecție ale navei și să se întoarcă imediat după Minte, dar imobilitatea de gheață a bărbatului o sperie. Se duse după trusa medicală de urgență și porni încălzirea în hangar, dar când se întoarse la targă, Schimbătorul înghețat și cu chipul lipsit de expresie murise.

Apendice: Războiul dintre Idirani și Cultură

(Următoarele trei pagini au fost extrase din *Scurtă istorie a războiului idiran* versiunea în limba engleză / calendarul creștin, text original din 2110 AD, nealterat editată de Parharengyisa Listach Ja’andeesih Petrain dam Kotosklo. Lucrarea constituie o parte dintr-un Pachet de Extro-Informații de pe Pământ,

independent, nesolicitat, dar aprobat de Contact.)

Motive: Cultura

A fost, după cum a știut Cultura chiar de la început, un război religios în toată regula. Cultura a participat la război pentru a-și păstra propria liniște a conștiinței: nimic mai mult. Dar această liniște reprezenta cea mai valoroasă calitate a Culturii, poate singura sa posesiune adevărată și prețuită.

Atât teoretic, cât și practic, Cultura se afla dincolo de argumentele bogăției sau expansiunii. Însuși conceptul de bani – considerat de Cultură drept o formă de distribuire rudimentară, supracomplicată și ineficientă – era irelevant în cadrul societății, unde capacitatea propriilor mijloace de producție omniprezentă și multilaterală depășea orice cerință rezonabilă (și în unele cazuri, poate nerezonabilă) pe care cetățenii săi lipsiți de imaginație ar fi putut-o avea. Aceste cereri erau satisfăcute, cu o singură excepție, chiar în cadrul Culturii. Spațiul vital era asigurat din abundență, în principal pe Orbitalii de materie ieftină; materia primă exista în cantități virtual inepuizabile atât între stele, cât și în sistemele solare; și energia era, dintre toate, disponibilă în mod chiar și mai general, prin fuziune, anihilare, rețeaua energetică însăși, sau de la stele (luată fie indirect, ca radiație absorbită în spațiu, sau direct din miezul stelar). Astfel, Cultura nu avea nevoie să colonizeze, să exploateze sau să înrobească.

Singura dorință pe care Cultura nu și-o putea satisface din interior era una comună atât descendenților oamenilor săi originari, cât și mașinilor (indiferent cât de independente) pe care ei le aduseseră la viață: nevoia de a nu se simți inutili. Singura justificare a Culturii pentru viața relativ lipsită de griji și hedonistă de care se bucura populația ei erau faptele sale bune: evanghelismul secular al Secțiunii de Contact, nu numai descoperirea, catalogarea, investigarea și analizarea altor civilizații mai puțin avansate, ci – acolo unde circumstanțele păreau a justifica acțiunea contactului – interferența reală (pe față sau pe ascuns) în procesul istoric al acestor alte culturi.

Cu un fel de îngâmfare plină de umilință, Contactul – și în consecință Cultura – putea dovedi statistic că o astfel de utilizare benignă și grijulie a „tehnologiei compasiunii” (pentru a folosi o frază la modă în acel timp) a funcționat, în sensul că

tehnicile dezvoltate de ea pentru a influența progresul unei civilizații au îmbunătățit considerabil calitatea vieții membrilor acesteia, fără să dăuneze acelei societăți ca întreg prin contactul în sine cu o cultură mai avansată.

Confruntat cu o societate inspirată religios și hotărâtă să-și extindă influența asupra tuturor civilizațiilor inferioare din punct de vedere tehnologic aflate în calea sa indiferent de trâmbițele inițiale de cuceritori sau de uzura ulterioară a ocupației, Contactul putea fie să se retragă și să-și recunoască înfrângerea – și punând astfel capăt nu numai propriei sale rațiuni de a exista, ci și singurei acțiuni justificatoare care permitea poporului Culturii cocoloșit și conștient de norocul său să se bucure de viețile lor cu o conștiință curată – fie să lupte. Fiind pregătit și călit el însuși (ca și opinia publică) timp de zeci de ani de abordare a primei soluții, s-a ajuns în cele din urmă, inevitabil, ca în cazul a aproape oricărui organism a cărui existență este amenințată, la ultima variantă.

Cu tot punctul de vedere profund materialist și utilitarist al Culturii, faptul că Idirul nu avea vreun plan privind afectarea fizică a Culturii înseși era irelevant. Indirect, dar categoric și letal, Cultura *era* amenințată... nu de cucerire sau de pierderea de vieți, nave, resurse sau teritorii, ci de ceva mai important: pierderea scopului său și a limpezimii conștiinței; distrugerea spiritului său; predarea sufletului ei.

În ciuda tuturor aparențelor care indicau contrariul, Cultura, și nu Idiranii, *a fost nevoită* să lupte, și în această necesitate disperată în cele din urmă a adunat o putere care – chiar dacă au existat îndoieli reale asupra rezultatului final – nu putea accepta niciun compromis.

Motive: Idiranii

Idiranii se aflau deja în război, cucerind speciile pe care le considerau inferioare și subjugându-le în cadrul unui imperiu înainte de toate religios, dar care întâmplător era și unul comercial. De la început le fusese limpede că *jihad*-ul lor pentru „a liniști, a integra și a instrui” aceste alte specii și pentru a le aduce sub privirea directă a Dumnezeului lor trebuia să continue și să se extindă, altfel ar fost lipsit de sens. O pauză sau un moratoriu, deși era posibil să aibă tot atât de multă logică în termeni militari, comerciali și administrativi ca și

expansiunea continuă, ar fi negat o asemenea hegemonie militantă în sens de concept religios. Zelul depăși în importanță și eclipsă pragmatismul; la fel ca și în cadrul Culturii, principiile contau.

Războiul, cu mult înainte de a fi în cele din urmă declarat, era privit de înaltul comandament idiran ca o continuare a ostilităților permanente cerute de colonizarea teologică și disciplinară, implicând o escaladare cantitativă și calitativă a conflictului armat și numai în mod limitat ca învingere a experienței tehnologice relativ echivalente a Culturii.

În timp ce Idiranii presupuneau în unanimitate că, după ce își vor fi exprimat punctul de vedere oamenii din Cultură se vor retrage, câțiva politicieni Idirani au anticipat că, în cazul în care Cultura s-ar dovedi atât de hotărâtă ca în „cel mai rău scenariu posibil”, un aranjament politic judicios ar putea surveni astfel încât să fie salvată onoarea și să se obțină avantaje pentru ambele părți. Acesta ar implica un pact sau un tratat prin care Idiranii ar fi efectiv de acord să-și încetinească sau să-și limiteze expansiunea pentru un timp, acest lucru permițând Culturii să pretindă câteva – dar nu prea multe – victorii și să ofere Idiranilor (a) o scuză justificabilă religios pentru o consolidare care în același timp ar lăsa mașina de război idirană să-și tragă răsuflarea și ar clătina pământul de sub picioarele acelor Idirani care obiectau împotriva vitezei și cruzimii expansiunii idirane, și (b) un motiv ulterior pentru creșterea cheltuielilor militare, care să garanteze că în următoarea confruntare Cultura, sau orice alt adversar, va fi decisiv depășit și distrus. Numai cele mai fervente și mai fanatice secțiuni ale societății idirane au cerut sau chiar au luat în considerare un război dus până la final, și chiar și așa nu au făcut decât să propună continuarea luptei împotriva Culturii după și în ciuda retragerii și a tentativei de încheiere a păcii pe care și ei considerau că inevitabil Cultura o va face.

Având schițate aceste formulări tip „nu putem pierde” în privința cursului probabil al evenimentelor, Idiranii s-au angajat în lupta împotriva Culturii fără remușcări sau ezitări.

În cel mai rău caz, au considerat probabil că războiul fusese început într-o atmosferă de neînțelegere reciprocă. Nu și-au putut închipui că, în timp ce ei erau înțeleși aproape prea perfect de către dușmanul lor, ei au priceput cu totul greșit

forțele credinței, necesității – chiar temerii – și ale moralei care operau în cadrul Culturii.

Războiul, pe scurt (extras din textul principal)

Prima dispută dintre Idirani și Cultură a avut loc în anul 1267 AD; a doua în 1288; în 1289 Cultura a construit prima sa navă de luptă autentică în cinci secole, numai sub formă de prototip (scuza oficială fiind că generațiile de modele de nave de luptă generate de Minți pe care Cultura continuase să le dezvolte evoluaseră atât de departe de la ultima navă de luptă construită în realitate, încât era necesar să se testeze potrivirea teoriei cu practica). În 1307, cea de-a treia dispută s-a soldat cu pierderi (în mașini). Pentru prima dată războiul era luat în discuție în cadrul Culturii ca o posibilitate. În 1310, secțiunea Culturii de Menținere a Păcii s-a separat de populația majoritară, în timp ce Conferința de la Anchramin Pit a dus la aprobarea retragerii forțelor (o mișcare pe care mulți cetățeni mai miopi ai Idiranilor sau ai Culturii au condamnat-o, respectiv au aclamat-o).

A patra dispută a început în 1323 și a continuat (Cultura folosind forțe mandatate) până în 1327, când războiul a fost declarat în mod oficial, iar navele și personalul Culturii au fost direct implicate. Consiliul de Război al Culturii din 1326 a condus la separarea altor câtorva părți ale Culturii, acestea renunțând la folosirea violenței indiferent de circumstanțe.

Tratatul de Conduită în Războiul dintre Idirani și Cultură a fost ratificat în 1327. În 1332, Homomda au intrat în război de partea Idiranilor. Homomda – o altă specie tripedă cu o vechime galactică mai mare decât a Culturii sau a Idiranilor – i-au adăpostit pe Idiranii care au alcătuit Sfinții Rămași în timpul celui de-al Doilea Mare Exil (1345–991 AC) urmând războiului idirano-skankatrian. Rămașii și descendenții lor au devenit cele mai loiale trupe de asalt ale Homondanilor, iar în urma revenirii surprinzătoare a Idiranilor și recuceririi Idirului în 990 AC, cele două specii tripede au continuat să coopereze, în termeni care se apropiau tot mai mult de egalitate pe măsură ce forța Idiranilor sporea.

Homomda s-au alăturat Idiranilor pentru că nu aveau încredere în puterea crescândă a Culturii (nu erau deloc singurii care aveau astfel de sentimente, chiar dacă erau singurii care au acționat deschis pe baza lor). Cu toate că aveau relativ

puține neînțelegeri cu oamenii, și niciuna dintre acestea serioase, timp de multe zeci de mii de ani politica Homomda a fost să încerce prevenirea formării oricărui grup în galaxie (de nivelul lor tehnologic) pentru a nu deveni prea puternic, așa cum au decis că ar tinde să fie Cultura. În niciun moment Homomda nu și-au dedicat toate resursele lor cauzei idirane; au utilizat o parte din flota lor spațială puternică și eficientă pentru a umple golurile calitative rămase în flota idirană. Cultura a fost făcută să înțeleagă că numai dacă oamenii vor ataca planetele natale ale Homomdanilor, doar atunci războiul va deveni total (într-adevăr, au fost menținute relații diplomatice și culturale limitate și a continuat și puțin comerțul între Homomda și Cultură în timpul războiului).

Greșeli de calcul: Idiranii au considerat că ar putea învinge singuri, și deci cu ajutor din partea Homomda ar fi invincibili; Homomda au crezut că influența lor va înclina balanța în favoarea Idiranilor (cu toate că nu au fost niciodată pregătiți să-și riște propriul viitor pentru a învinge oricum Cultura); iar Mințile Culturii bănuiseră că Homomda nu se vor alia cu Idiranii; o serie de calcule privind durata războiului, costurile și beneficiile au fost făcute pe baza acestei presupuneri.

În timpul primei faze a războiului, Cultura a cheltuit majoritatea timpului retrăgându-se din fața sferei idirane în expansiune rapidă, completându-și și refăcându-și producția de război și construindu-și flota de nave de luptă. În acei primi ani războiul în spațiu a fost efectiv purtat de partea Culturii de către Unitățile sale Generale de Contact: nu proiectate ca nave de luptă, însă suficient de bine înarmate și mai mult decât suficient de rapide ca să fie un adversar redutabil pentru navele idirane obișnuite. În plus, tehnologia Culturii a fost întotdeauna mai avansată decât a Idiranilor, oferind UGC un avantaj decisiv din punct de vedere al evitării pagubelor și rezistenței. Până la un anumit nivel, aceste diferențe reflectau perspectivele generale ale celor două tabere. Pentru Idirani o navă reprezenta un mod de a ajunge de la o planetă la alta sau de a apăra planetele. Pentru Cultură o navă era un exercițiu de îndemânare, aproape o operă de artă. UGC (și navele de luptă care le-au înlocuit treptat) au fost create cu o combinație de perspicacitate entuziastă și pragmatism orientat spre mașini la care Idiranii nu aveau nicio replică, deși navele Culturii în sine nu erau chiar la

înălțimea celor mai bune nave Homomdane. Oricum, în acei primi ani, UGC au fost cu mult copleșite numeric.

Etapa inițială a văzut, de asemenea, și cele mai grave pierderi de vieți, când Idiranii au atacat prin surprindere mulți Orbitali ai Culturii irelevanți pentru război, pricinuind cu această ocazie miliarde de morți dintr-odată. Acest lucru nu a avut succes ca tactică de șoc. Ca strategie militară, și mai multe resurse au fost astfel deviate de la și așa răspânditele Grupuri de Luptă principale ale flotei idirane, care întâmpinau mari dificultăți în depistarea și atacarea cu succes a îndepărtaților Orbitali ai Culturii, Pietre, uzine și Sisteme Generale de Vehicule responsabile cu producerea de materiale pentru Cultură. În același timp, Idiranii încercau să controleze vastele spații și numărul mare de civilizații minore de obicei șovăielnice și adesea rebele pe care retragerea Culturii le lăsase la mila lor. În 1333 Tratatul de Conduită în Război a primit un amendament prin care se interzicea distrugerea habitatelor populate non-militare și conflictul a continuat într-o manieră mai restrânsă până aproape de final.

Războiul a intrat într-o a doua fază în 1335. Idiranii încă se străduiau să-și consolideze victoriile; Cultura se afla în sfârșit pe picior de război. O perioadă de luptă prelungită a avut loc atunci când Cultura a lovit adânc în interiorul sferei idirane, iar politica idirană a oscilat între a încerca să apere ceea ce aveau și să-și păstreze forțele și a pune la cale expediții puternice, dar care le slăbeau apărarea în restul galaxiei, în tentativa de a provoca speratele lovituri importante date unui inamic care se dovedea frustrant de evaziv. Cultura era în stare să se folosească de aproape toată galaxia pentru a se ascunde. Întreaga sa existență era mobilă în esență; chiar și Orbitalii puteau fi modificați sau pur și simplu abandonați, populațiile mutate. Idiranii erau obligați prin religia lor să ia și să păstreze tot ceea ce puteau; să mențină frontierele, să asigure planetele și lunile; mai presus de toate, să păstreze Idirul în siguranță, cu orice preț. Contrar recomandărilor Homomdanilor, Idiranii au refuzat să se retragă în spații mai raționale și mai ușor de apărat sau chiar să poarte tratative de pace.

Războiul a avut fluxuri și refluxuri peste treizeci de ani, cu multe bătălii, pauze, tentative de pace din partea părților neimplicate și din partea Homomda, campanii mărețe, succese,

eșecuri, victorii răsunătoare, greșeli tragice, acțiuni eroice, ocuparea și reocuparea unor imense volume de spațiu și a nenumărate sisteme solare.

Însă, după treizeci de ani, Homomda s-au săturat. Idiranii erau niște aliați la fel de intransingenți pe cât de ascultători erau mercenarii acestora, iar navele Culturii pretindeau un impozit prea mare de la prețuita flotă spațială Homomdană. Homomda au cerut și au primit anumite garanții din partea Culturii și s-au retras din luptă.

Din acest punct, numai Idiranii au considerat că se mai puteau pune întrebări în ceea ce privește rezultatul final. Cultura căpătase o forță enormă în timpul luptelor și acumulase suficientă experiență în acești treizeci de ani (care s-a adunat la experiența colectată indirect în anterioarele milenii) pentru a-i jefui pe Idirani de orice avantaj real sau imaginar în pricepere, viclenie și cruzime.

Războiul din spațiu s-a încheiat efectiv în 1367, iar războiul pe miile de planete rămase Idiranilor – supravegheate în cea mai mare parte de mașini, din partea Culturii – s-a terminat oficial în 1375, deși încleștări minore și sporadice pe planete limitrofe, conduse de forțe compuse din Idirani și medjeli ignoranți sau care disprețuiau pacea, au continuat timp de aproape trei secole.

Idirul nu a fost niciodată atacat, și tehnic nu s-a predat niciodată. Rețeaua sa de computere a fost preluată cu ajutorul armelor efector și – eliberată de limitările incluse – s-a upgradat până la conștiență, devenind astfel o Minte a Culturii în toate aspectele, mai puțin cu numele.

Dintre Idirani, unii s-au sinucis, în timp ce alții au plecat în exil cu Homomda (care au fost de acord să-i angajeze, dar au refuzat să-i ajute să se pregătească pentru viitoare atacuri împotriva Culturii) sau au format societăți independente, oficial ne-militare, în cadrul altor sfere de influență (sub ochii Culturii), sau au plecat în nave de expediție către părți mai puțin cunoscute ale Norilor sau către Andromeda, sau i-au acceptat pe învingători. Câțiva chiar s-au alăturat Culturii, iar alții au devenit mercenari ai Culturii.

Statistici

Durata războiului: patruzeci și opt de ani și o lună. Total

morți, inclusiv mașini (considerate conform scalei logaritmice de inteligență), medjeli și non-combatanți: 851,4 miliarde (± 0,3). Pierderi: nave (toate clasele mai sus de cea interplanetară) – 91215660 (± 200); Orbitali – 14334; planete și sateliți majori – 53; Inele – 1; Sfere –3; stele (suferind pierderi de masă semnificative sau alterări ale poziției) – 6.

Perspectivă istorică

Un război mic, scurt, care arareori s-a extins în mai mult de 0,02 din galaxie în volum și 0,01 din populația stelară. Persistă zvonuri despre conflicte cu mult mai impresionante, întinzându-se mult mai vast în timp și spațiu... În orice caz, cronicile civilizațiilor mai bătrâne ale galaxiei consideră războiul dintre Idirani și Cultură ca fiind cel mai important conflict din ultimii cincizeci de mii de ani și unul dintre acele Evenimente extrem de interesante care se întâlnesc atât de rar în zilele noastre.

Dramatis Personae

Odată războiul încheiat, Juboal-Rabaroansa Perosteck Alseyn Balveda dam T'seif a ales să fie pusă la depozitare pe termen lung. Își pierduse majoritatea prietenilor în timpul ostilităților și descoperise că nu-i făceau plăcere nici sărbătoririle, nici comemorările. În plus, Lumea lui Schar continuase să o bântuie și după încheierea păcii, umplându-i nopțile cu vise despre tunele întunecoase și întortocheate, răsunând de orori nenumite. Starea sa ar fi putut fi tratată, dar Balveda a ales în schimb somnul fără vise al depozitării. Lăsase instrucțiuni să fie readusă la viață numai atunci când Cultura va putea „dovedi" statistic că războiul avusese o justificare morală; cu alte cuvinte, după ce va fi trecut suficient de mult timp – în pace – ca să devină probabil ca numărul oamenilor morți în apropiatul și foarte probabilul curs al expansiunii idirane să devină mai mare decât numărul celor pieriți în timpul războiului. A fost trezită în mod corect în anul 1813 AD împreună cu alte câteva milioane de oameni din cuprinsul Culturii care se autodepozitaseră și lăsaseră aceleași criterii de readucere la viață, majoritatea cu același sentiment de îndârjire ca și ea. După câteva luni, Balveda s-a eutanasiat și a fost îngropată pe Juboal, steaua sa natală. Fal 'Ngeestra nu a ajuns niciodată s-o întâlnească.

Querl Xoralundra, părinte-spion și preot războinic al sectei

Celor Patru Suflete tributare Farn-Idir, s-a aflat printre supraviețuitorii distrugerii parțiale și capturării crucișătorului idiran ușor *Mâna lui Dumnezeu 137*. El și alți doi ofițeri au evadat de pe nava atacată în timp ce UGC de clasă Montană *Energie Nervoasă* încerca să o cucerească intactă; unitatea sa warp l-a readus pe Sorpen. Ținut prizonier pentru scurt timp de către Gerontocrația de acolo, a fost eliberat prin răscumpărare la sosirea Flotei a Nouăzeci și Treia a Idiranilor. A continuat să facă parte din serviciul de Spionaj, scăpând de schismatica A Doua Purificare Voluntară, care a urmat retragerii sprijinului flotei Homomdanilor. Imediat după aceea a revenit la vechiul său rol de Ofițer Combatant de Logistică și a fost ucis în timpul bătăliei de la Twin Novae pentru controlul Brațului Unu-Șase, spre sfârșitul războiului.

După ce s-a alăturat Corsarilor lui Ghalssel pe Vavatch, Jandraligeli a devenit un locotenent relativ de încredere în banda căpitanului mercenarilor, în cele din urmă preluând comanda celei de-a treia nave a Companiei, *Suprafața de Control.* La fel ca toți Corsarii care au supraviețuit ostilităților, Jandraligeli a profitat de pe urma războiului. S-a retras la scurt timp după moartea lui Ghalssel – în timpul seriei de bătălii ale celor șapte straturi de pe Oroarche – pentru a-și petrece restul zilelor conducând un colegiu liber de Consultanți pe Viață pe Luna Decadent, în sistemul Păcatul al Șaptelea al Cavalerilor Bogați ai Acțiunilor Infinit de Fericite (reformat). A decedat – în mod plăcut, chiar dacă nu în pace – în patul altcuiva.

Robotul Unaha-Closp a fost complet reparat. A cerut să se alăture Culturii și a fost acceptat; a servit pe Sistemul General de Vehicule *Apocalipsa Neregulată* și pe Sistemul Limitat de Vehicule *Marja de Profit* până la sfârșitul războiului, apoi a fost transferat pe Orbitalul numit Erbil într-un post la o fabrică de sisteme de transport de acolo. Acum este la pensie și construiește mici automate antrenate de abur, ca hobby.

Stafl-Preonsa Fal Shilde 'Ngeestra dam Crose a supraviețuit încă unui accident serios în timpul unei escalade, a continuat să depășească în previziuni mașini de milioane de ori mai inteligente decât ea, și-a schimbat de câteva ori sexul, a născut doi copii, s-a alăturat Contactului după război, s-a întors fără permisiune la viața primitivă pe o planetă de nivel doi necontactată alături de un trib de femei-cai sălbatice, a fost

sclava unui dirijabil Hypersage pe o aerosferă Blokstaar, a revenit la Cultură pentru transcorporalizarea robotului Jase într-o minte-grup, a fost surprinsă de o avalanșă în timp ce urca un munte, însă a supraviețuit ca să povestească, a mai avut un copil, apoi a acceptat invitația de a se alătura secțiunii Circumstanțelor Speciale a Contactului și a petrecut aproape o sută de ani (ca bărbat) ca emisar pe recent contactata Anarhie a Celor un Milion de Stele de pe Soveleh. Ulterior, a devenit profesor pe un Orbital dintr-un nor mic lângă Norul minor, a publicat o autobiografie populară și aclamată, apoi câțiva ani mai târziu a dispărut, în vârstă de 407 ani, în timpul unei croaziere solitare pe un vechi Inel Dra'Azon.

Cât despre Lumea lui Schar, oamenii s-au întors acolo, o singură dată, deși numai după încheierea războiului. După plecarea *Turbulenței în Aer Clar* – mai mult orientată decât pilotată de Perosteck Balveda în vederea unei eventuale întâlniri cu vreo navă de luptă a Culturii aflată în afara zonei de război – au trecut patruzeci de ani înainte ca vreunei nave să i se permită să traverseze Bariera Liniștii. Când acea navă, UGC *Proteza Conștiinței*, a străbătut-o și a trimis la sol o echipă, personalul interesat al Contactului a găsit Sistemul de Comandă perfect reparat. Opt trenuri stăteau, ireproșabile, în nouă stații perfecte și neavariate. Nicio urmă de epave, stricăciuni, cadavre sau vreun semn al vechii baze a Schimbătorilor nu a fost găsit în timpul celor patru zile în care UGC și echipele sale de supraveghere au avut permisiunea să stea. La finalul acestei perioade, *Proteza Conștiinței* a primit instrucțiuni să plece, iar după plecarea sa Bariera Liniștii s-a închis din nou, pentru totdeauna.

Rămășițe existau. O grămadă de trupuri și tot materialul de la baza Schimbătorilor, plus echipamentul suplimentar adus de Idirani și de Compania Liberă și învelișul animalului warp chuy-hirtsi, zăceau toate îngropate la kilometri adâncime sub gheață lângă unul din polii planetei. Comprimată într-o minge densă de resturi sfârtecate, trupuri mutilate, printre obiectele scoase din acea parte a fostei baze a Schimbătorilor unde fusese cabina femeii Kierachell, se găsea o carte mică de plastic cu pagini adevărate acoperite cu un scris mărunt. Era un basm, cartea favorită a femeii, iar prima pagină a poveștii începea cu aceste cuvinte:

Jinmoti de pe Bozlen Doi...

Mintea salvată din tunelele Sistemului de Comandă nu și-a putut reaminti nimic din perioada dintre intrarea în warp în tunele și reparația finală și reintegrarea la bordul SGV *No More Mr Nice Guy*, care a urmat salvării ei de către Perosteck Balveda. Mai târziu a fost instalată pe un SGV de clasă Ocean și a supraviețuit războiului, cu toate că a luat parte la multe lupte spațiale importante. Modificată, a fost ulterior transferată într-un SGV de clasă Range, luându-și numele oarecum neobișnuit.

Schimbătorii au fost exterminați ca specie în timpul etapelor finale ale războiului din spațiu.

Epilog

Gimishin Foug, cu răsuflarea tăiată, întârziind ca de obicei, vizibil însărcinată, și care se întâmpla să fie o stră-stră-stră-stră-nepoată a lui Perosteck Balveda (și de asemenea un poet în devenire), sosi la bordul Sistemului General de Vehicule la o oră după restul familiei ei. Vehiculul îi culesese de pe o planetă îndepărtată din Marele Nor unde fuseseră în vacanță și trebuia să-i transporte pe ei și pe câteva sute de alți oameni pe noul și vastul SGV de clasă Sistem *Determinist*, care urma să facă rapid trecerea din Nori în partea principală a galaxiei.

Foug era mai puțin interesată de călătoria în sine decât de nava în care urma să călătorească. Nu mai întâlnise niciodată una de clasă Sistem și în secret spera ca dimensiunile vasului, cu multiplele sale componente separate stând suspendate în interiorul unei bule de aer lungi de două sute de kilometri, și efectivul său de șase miliarde de suflete, îi va oferi ceva inspirație. Ideea o emoționa și o preocupau și noua sa mărime și responsabilitate, dar își aminti, dacă nu cumva puțin prea târziu, să fie politicoasă la sosirea la bordul mult mai micului vehicul de clasă Range.

— Îmi pare rău, nu am făcut cunoștință, zise ea debarcând din modul într-o cală mică blând luminată.

Vorbea unei drone telecomandate care o ajuta cu bagajul.

— Eu sunt Foug. Ție cum ți se spune?

— Eu sunt *Bora Horza Gobuchul*, spuse nava prin intermediul dronei.

— E un nume ciudat. Cum ai ajuns să fii numit astfel?

Drona coborî ușor un colț din față, ca echivalent al unei

ridicări din umeri.

— E o poveste lungă…

Gimishin Foug ridică din umeri.

— Îmi plac poveștile lungi.